

PLAN URZĄDZENIA LASU

NADLEŚNICTWA DRAWSKO

OBRĘB: DRAWSKO

**Sporządzony na okres od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2030 roku
na podstawie stanu lasu na dzień 1 stycznia 2021 roku**

TOM IA

OPIS OGÓLNY LASÓW NADLEŚNICTWA (ELABORAT)

WYKONAŁO:

**Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Szczecinku**

ul. Koszalińska 91B, 78-400 Szczecinek

Szczecinek 2020 r.

Wykonawca

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Szczecinku
ul. Koszalińska 91B, 78-400 Szczecinek
tel. (94) 37 408 05, faks (94) 37 408 05
e-mail: sekretariat@szczecinek.buligl.pl

Opracowanie

Andrzej Skobiej

Kontrola końcowa

Mieczysław Kopciński

PLAN URZĄDZENIA LASU
sporządzony na lata od 2021 do 2030

dla Nadleśnictwa DRAWSKO
w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w SZCZECINKU
na podstawie stanu lasu w dniu 1 stycznia 2021 r.

I. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI według stanu na 1.01.2021 r.

I.1. POWIERZCHNIA OGÓLNA NADLEŚNICTWA - ha

3 4 2 4 8 9 7

w tym według obrębów leśnych:

1) DRAWSKO

3 4 2 4 8 9 7

I.2. POWIERZCHNIA LASÓW - ha

2 6 1 8 1 2 1

w tym:

a) według pełnionych funkcji:

- lasów stanowiących rezerwy przyrody

 0 0 0

- lasów uznanych za ochronne

2 3 9 9 0 1 8

- pozostałych lasów (lasów gospodarczych)

2 1 9 1 0 3

b) według grup kategorii użytkowania:

- gruntów zalesionych

2 4 1 4 4 6 6

- gruntów niezalesionych

 7 3 1 3 1

w tym: do odnowienia

 2 4 3 5 6

- gruntów związanych z gospodarką leśną

 1 3 0 5 2 4

I.3. POWIERZCHNIA POZOSTAŁYCH GRUNTÓW
(GRUNTÓW NIELEŚNYCH) - ha

 8 0 6 7 7 6

w tym: przeznaczonych do zalesienia

 0 0 0

II. ZESTAWIENIE ZADAŃ NA LATA OD 2021 DO 2030

II.1. POZYSKANIE DREWNA W ILOŚCI NIE WIĘKSZEJ NIŻ:

1 2 0 0 3 1 9

m³ grubizny netto, w tym:

a) obligatoryjny etat cięć w użytkowaniu rębny

7 2 3 3 1 9 m³ grubizny netto

b) powierzchniowy etat cięć w użytkowaniu przedrębnym - ha
o orientacyjnej miąższości

1 | 1 | 6 | 3 | 4 | 6 | 1

4 | 7 | 7 | 0 | 0 | 0 m³ grubizny netto

II.2. PIELĘGNOWANIE LASU NA POWIERZCHNI - ha

1 | 5 | 3 | 7 | 3 | 9 | 1

w tym:

a) pielęgnowanie zainwentaryzowanych upraw

1 | 6 | 3 | 7 | 9 | 0

b) pielęgnowanie zainwentaryzowanych młodników

2 | 1 | 0 | 1 | 4 | 0

c) trzebieże

1 | 1 | 6 | 3 | 4 | 6 | 1

II.3. POZOSTAŁE ZADANIA OKREŚLONE KIERUNKOWO:

II.3.1. Zadania dotyczące zalesień i odnowień:

a) zalesienia gruntów przeznaczonych do zalesienia - ha

0 | 0 | 0

b) odnowienie halizn, płazowin i zrębów - ha

2 | 4 | 3 | 5 | 6

c) orientacyjna powierzchnia odnowień drzewostanów
przewidzianych do użytkowania rębego - ha

2 | 1 | 2 | 9 | 6 | 3

w tym zrębami zupełnymi

9 | 9 | 9 | 2 | 2

d) orientacyjna powierzchnia podsadzeń i dolesień - ha

8 | 7 | 3

e) orientacyjna powierzchnia poprawek i uzupełnień - ha

2 | 4 | 3 | 5 | 4

f) orientacyjna powierzchnia wprowadzenia podszytów - ha

0 | 0 | 0

g) orientacyjna powierzchnia melioracji - ha

2 | 4 | 1 | 2 | 5 | 5

w tym: wodnych - ha

0 | 0 | 0

II.3.2. Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu (w tym ochrony przeciwpożarowej)
przedstawione opisowo oraz na mapach przeglądowych

II.3.3. Kierunkowe zadania z zakresu gospodarki łowieckiej przedstawione opisowo
oraz na mapie przeglądowej

II.3.4. Kierunkowe potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej przedstawione
opisowo

SPIS TREŚCI

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW A TAKŻE NIERUCHOMOŚCI W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA	-	7
1.1. Przestrzenne usytuowanie urządzanego Nadleśnictwa oraz krótki rys historyczny	-	7
1.1.1. Przestrzenne usytuowanie lasów Nadleśnictwa w jego zasięgu terytorialnym oraz położenie siedziby Nadleśnictwa	-	7
1.1.2. Krótki rys historyczny urządzanego Nadleśnictwa	-	15
1.1.3. Opis dokumentacji prawnej stanu posiadania	-	20
1.2. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska	-	27
1.2.1. Ogólne dane o planach zagospodarowania przestrzennego.....	-	27
1.2.2. Ogólne dane o regionalnych: strategiach rozwoju, programach ochrony środowiska oraz programach operacyjnych	-	28
1.2.3. Podstawowe informacje dotyczące strategii rozwoju regionu zawarte w planach zagospodarowania przestrzennego	-	33
1.2.4. Wykaz gruntów Nadleśnictwa wyłączonych z produkcji.....	-	36
1.2.5. Wykaz gruntów Nadleśnictwa przeznaczonych do zalesienia....	-	36
1.2.6. Zgodność projektu planu u.l. ze strategią przestrzennego zagospodarowania regionu	-	36
1.3. Charakterystyka warunków przyrodniczych w lasach zarządzanych przez Nadleśnictwo z uwzględnieniem innych lasów w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa	-	36
1.3.1. Przynależność do krainy przyrodniczo-leśnej i mezoregionów.	-	36
1.3.2. Położenie geograficzne i wysokościowe	-	37
1.3.3. Rzeźba terenu	-	38
1.3.4. Warunki glebowe, klimatyczne, wodne.....	-	38
1.3.4.1. Warunki glebowe	-	38
1.3.4.2. Warunki klimatyczne	-	40
1.3.4.3. Warunki wodne	-	40
1.3.5. Zestawienie typów siedliskowych lasu według panujących i rzeczywistych gatunków drzew	-	43
1.3.6. Zanieczyszczenie powietrza i uszkodzenia lasu od emisji przemysłowych.....	-	48
1.3.7. Zestawienie przyjętych przez KZP typów drzewostanu (TD) dla poszczególnych siedlisk leśnych z uwzględnieniem krain przyrodniczo-leśnych	-	48

1.3.8. Ocena walorów genetycznych lasu, w tym bazy nasiennej	-	52
1.3.9. Ogólna ocena stanu środowiska przyrodniczego	-	58
1.3.9.1. Opis walorów przyrodniczych Nadleśnictwa	-	59
1.3.9.2. Dominujące funkcje lasu i kategorie ochronności	-	59
1.3.9.3. Zagrożenia środowiska przyrodniczego	-	63
1.4. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej oraz prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego	-	64
1.4.1. Syntetyczna ocena uwarunkowań ekonomicznych gospodarki le- śnej w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa	-	64
1.4.1.1. Ocena ekonomiczna regionu	-	65
1.4.1.2. Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych w powiązaniu z warunkami transportu drewna.....	-	66
1.4.2. Zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej Nadleśnictwa	-	68
1.4.3. Orientacyjna prognoza spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej Nadleśnictwa w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu	-	69
1.5. Charakterystyka stanu lasu oraz analiza stanu zasobów drzewnych Nad- leśnictwa	-	70
1.5.1. Ocena możliwości produkcyjnych lasu	-	70
1.5.1.1. Przeciętne bonitacje gatunków panujących	-	71
1.5.1.2. Udział powierzchniowy i miąższościowy klas i podklas wieku	-	73
1.5.1.3. Udział powierzchniowy i miąższościowy gatunków panujących	-	77
1.5.1.4. Udział powierzchniowy i miąższościowy gatunków "rzeczywistych"	-	80
1.5.1.5. Spodziewany bieżący roczny przyrost miąższości (tablicowy)	-	83
1.5.2. Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów oraz zgodności składu gatunkowego drzewostanów z typami drzewostanów	-	85
1.5.2.1. Stan uszkodzeń drzewostanów	-	85
1.5.2.2. Ocena zgodności składu gatunkowego drzewostanów z przyjętymi typami drzewostanów	-	86
1.5.3. Ocena jakości hodowlanej i technicznej drzewostanów	-	88
1.5.4. Charakterystyka gruntów leśnych niezalesionych	-	90
1.5.5. Pomiar miąższości drewna martwego	-	92
1.5.6. Analiza stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem ich pożą- danego docelowego stanu na koniec planowanego okresu gospo- darczego	-	93
2. WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZENIA LASU	-	98
2.1. Analiza gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu dokonana przez Nadleśniczego	-	99

2.2. Koreferat do analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu opracowany przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Szczecinku	-	143
2.3. Referat kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Szczecinku	-	161
2.4. Końcowa ocena gospodarki leśnej w Nadleśnictwie dokonana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku	-	167
3. OPIS ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA WRAZ Z ZESTAWIENIAMI TYCH ZADAŃ ...	-	169
3.1. Ogólne zasady określania zadań gospodarczych	-	169
3.1.1. Ogólne cele i zasady prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej	-	170
3.1.2. Ogólne zasady zachowania ładu przestrzennego i czasowego w planowaniu zadań gospodarczych	-	174
3.1.2.1. Podział lasu według pełnionych funkcji i kategorii ochronności	-	174
3.1.2.2. Podział na gospodarstwa	-	175
3.1.2.3. Wieki rębności oraz wieki dojrzałości rębnej	-	178
3.1.2.4. Podział lasu na ostępy.....	-	178
3.1.3. Określenie i przyjęcie etatów cięć użytkowania głównego.....	-	179
3.1.3.1. Etat użytkowania rębnego	-	179
3.1.3.1.1. Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu	-	179
3.1.3.1.2. Rozmiar użytkowania rębnego niezaliczonego na poczet przyjętego etatu	-	182
3.1.3.1.3. Łączny rozmiar użytkowania rębnego	-	183
3.1.3.2. Rozmiar użytkowania przedrębego	-	183
3.1.3.3. Łączny rozmiar miąższościowy użytków głównych	-	186
3.2. Zadania gospodarcze wynikające z planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa	-	187
3.2.1. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu użytkowania głównego...	-	187
3.2.1.1. Użytkowanie rębne	-	187
3.2.1.2. Użytkowanie przedrębne	-	191
3.2.1.3. Łącznie użytki główne	-	192
3.2.1.4. Zadania z zakresu użytkowania lasu dla leśnictw	-	194
3.2.2. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu	-	195
3.2.2.1. Zadania na bieżące 10-lecie	-	195
3.2.2.2. Zadania z zakresu hodowli lasu dla leśnictw	-	198
3.2.2.3. Nasiennictwo i selekcja	-	199
3.2.3. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej	-	200
3.2.3.1. Kierunkowe zadania z zakresu ogólnej ochrony lasu	-	200
3.2.3.2. Ochrona przeciwpożarowa	-	211

3.2.4. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ubocznego użytkowania lasu oraz gospodarki łowieckiej	-	239
3.2.4.1. Użytkowanie uboczne	-	239
3.2.4.2. Gospodarka łowiecka	-	239
3.2.5. Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej, w tym turystyki i rekreacji	-	242
3.2.5.1. Budowa i remonty dróg	-	242
3.2.5.2. Budownictwo ogólne	-	243
3.2.5.3. Melioracje wodne	-	243
3.2.5.4. Mała retencja	-	243
3.2.5.5. Turystyka i rekreacja	-	244
4. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY	-	248
5. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO	-	249
6. PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH	-	250
6.1. Prace przygotowawcze	-	250
6.1.1. Prace geodezyjne	-	250
6.1.2. Prace siedliskowe	-	250
6.2. Prace urządzeniowe	-	250
6.3. Zestawienie planu urządzenia lasu	-	254
7. ZAŁĄCZNIKI	-	257
7.1 Protokół z posiedzenia Komisji Założeń Planu	-	259
7.2. Protokół ustaleń Narady Techniczno-Gospodarczej	-	289
7.3. Zarządzenie Ministra Środowiska z dnia 7 grudnia 2011 r. w sprawie uznania lasów za ochronne	-	313
7.4. Tabele	-	316
Podział na leśnictwa	-	316
Tabela nr I - Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju ...	-	318
Tabela nr II - Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji	-	344
Tabela nr III - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących	-	348
Tabela nr IV - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących	-	354
Tabela nr Va - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.....	-	364
Tabela nr Vb - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.....	-	374
Tabela nr VI - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku	-	384

rębności	-	390
Tabela nr VIIIa - Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost tablicowy	-	390
Tabela nr XI - Ocena upraw młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych	-	392
Tabela nr XII - Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych.....	-	393
Tabela nr XIII - Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urzędzenia lasu	-	395
Tabela nr XIV - Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębego	-	396
Tabela nr XV - Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach.....	-	397
Tabela nr XVI - Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku	-	398
Tabela nr XVII - Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć.....	-	402
Tabela nr XVIII - Zestawienie zbiorcze wskazań gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu.....	-	403
Tabela nr XIX - Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej	-	404
Tabela nr XX - Orientacyjna prognoza przeciętnego rocznego wyniku ekonomicznego Nadleśnictwa, spodziewanego wg etatu użytkowania głównego przyjętego do realizacji w PUL	-	405
Tabela nr XXI - Zestawienie miąższości drewna martwego.....	-	406
KRONIKA	-	407

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW A TAKŻE NIERUCHOMOŚCI W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA

1.1. PRZESTRZENNE USYTUOWANIE URZĄDZANEGO NADLEŚNICTWA ORAZ KRÓTKI RYS HISTORYCZNY

1.1.1. Przestrzenne usytuowanie lasów Nadleśnictwa w jego zasięgu terytorialnym oraz położenie siedziby Nadleśnictwa

Nadleśnictwo Drawsko jest nadleśnictwem jednoobróbowym. Pod względem organizacyjnym podlega Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku. Obszar Nadleśnictwa graniczy z następującymi jednostkami LP: od wschodu z Nadleśnictwem Złocieniec, od południa z Nadleśnictwem Kalisz Pomorski, od południowego zachodu z Nadleśnictwem Drawno, od zachodu z Nadleśnictwem Dobrzany, a od północnego zachodu z Nadleśnictwem Łobez.

Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Drawsko ustalony został Zarządzeniem Nr 87 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 r.

Zestawienie powierzchni lasów znajdujących się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa

Województwo Powiat Gmina	Powierzchnia ogólna w km ²	Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa					Lasy niestan. własn. Skarbu Państwa			Ogółem (7+10)	Lesistość (11 : 2)
		w zarządzie LP		pozostałe		razem	własność osób fizycznych	własność osób prawnych	razem		
		urządzone n-ctwo	sąsiednie n-ctwa	parki narodowe	inne						
		powierzchnia w ha									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE (22)	453,60	26181,21	-	-	7,26	26188,47	164,83	1,86	166,69	26355,16	58,1
Powiat choszczeński (2)	2,00	88,71	-	-	-	88,71	-	-	-	88,71	44,4
Gm. Drawno (35)	1,09	86,57	-	-	-	86,57	-	-	-	86,57	79,4
Gm. Recz (65)	0,91	2,14	-	-	-	2,14	-	-	-	2,14	2,4
Powiat drawski (3)	449,54	26044,00	-	-	7,26	26051,26	164,83	1,86	166,69	26217,95	58,3
Miasto Drawsko Pomorskie (24)	11,85	15,24	-	-	-	15,24	-	1,86	1,86	17,10	1,4
Gm. Drawsko Pomorskie (25)	185,11	10015,65	-	-	7,26	10022,91	152,88	-	152,88	10175,79	55,0
Gm. Kalisz Pomorski (35)	237,64	16006,99	-	-	-	16006,99	10,14	-	10,14	16017,13	67,4
Gm. Złocieniec (65)	14,94	6,12	-	-	-	6,12	1,81	-	1,81	7,93	0,5

Województwo Powiat Gmina	Powierzchnia ogólna w km ²	Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa					Lasy niestan. własn. Skarbu Państwa			Ogółem (7+10)	Lesistość (11 : 2)	
		w zarządzie LP		pozostałe			razem	własność osób fizycznych	własność osób prawnych			razem
		urządzone n-ctwo	sąsiednie n-ctwa	parki narodowe	inne							
						powierzchnia w ha						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Powiat stargardzki (14)	1,62	4,86	-	-	-	4,86	-	-	-	4,86	3,0	
Gm. Ińsko (55)	1,62	4,86	-	-	-	4,86	-	-	-	4,86	3,0	
Powiat łobeski (18)	0,44	43,64	-	-	-	43,64	-	-	-	43,64	99,2	
Gm. Węgorzyno (55)	0,44	43,64	-	-	-	43,64	-	-	-	43,64	99,2	
OGÓLEM NADLEŚNICTWO	453,60	26181,21	-	-	7,26	26188,47	164,83	1,86	166,69	26355,16	58,1	

Położenie Nadleśnictwa Drawsko w RDLP Szczecinek

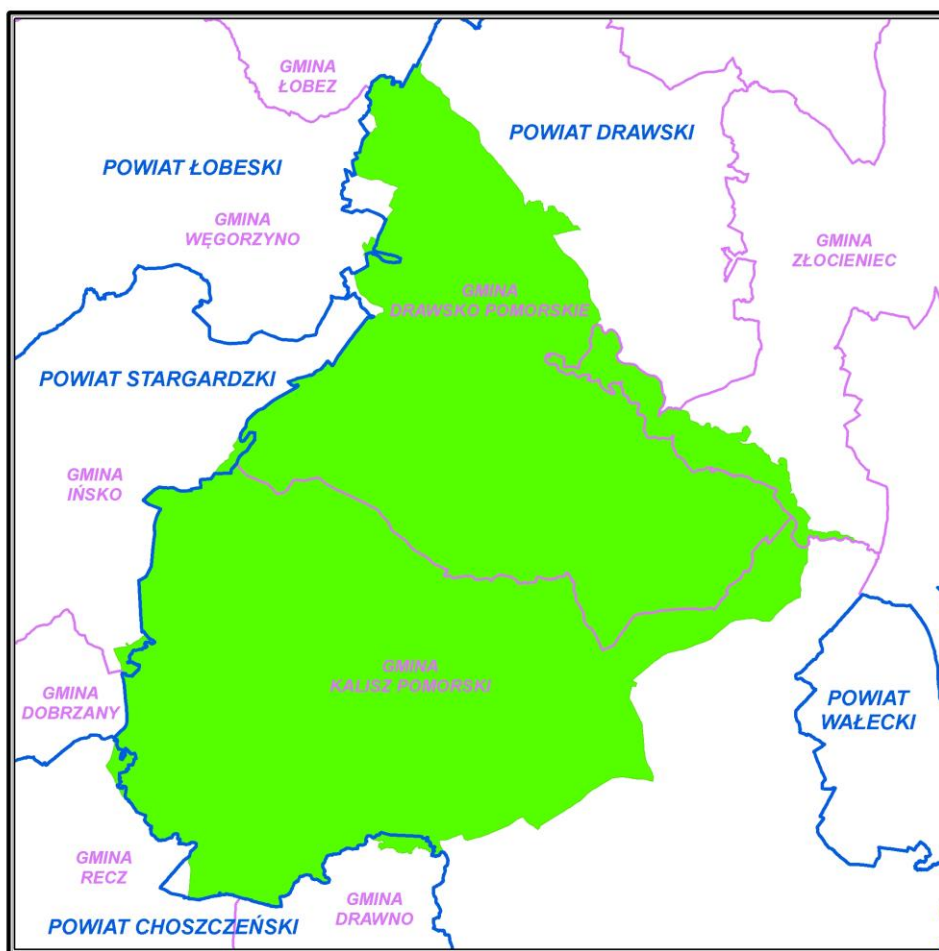
W odniesieniu do ogólnego podziału administracyjnego kraju, grunty Nadleśnictwa Drawsko położone są, w środkowej części województwa zachodniopomorskiego, na terenie powiatów: drawskiego, choszczeńskiego, łobeskiego, stargardzkiego, w gminach: Miasto Drawsko Pomorskie, Drawsko Pomorskie, Kalisz Pomorski, Złocieniec, Drawno, Recz, Węgorzyno, Ińsko.

Zasięg terytorialny Nadleśnictwa, to obszar o powierzchni 453,60 km² i lesistości 58,1%.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Drawsko znajduje się 166,69 ha lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa – komunalnych i należących do osób fizycznych. Poza tym występuje 7,26 ha lasów w zarządzie Agencji Mienia Wojskowego. Nadleśnictwo nie prowadzi nadzoru nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa.

Zestawienie powierzchni w zarządzie Nadleśnictwa wg jednostek podziału administracyjnego kraju

Gmina Powiat Województwo	Grupy kategorii użytkowania					Ogółem
	Leśna zalesiona	Leśna niezalesiona	Związana z gospodarką leśną	Lasy razem	Nieleśna	
	powierzchnia w ha					
1	2	3	4	5	6	7
NADLEŚNICTWO DRAWSKO						
Gm. Drawno (35)	82,2735	-	4,3465	86,6200	19,2900	105,9100
Gm. Recz (65)	2,1400	-	-	2,1400	-	2,1400
Razem powiat choszczeński (02)	84,4135	-	4,3465	88,7600	19,2900	108,0500
Miasto Drawsko Pomorskie (24) współwłasność	6,3927	-	8,8526	15,2453	0,0159 0,5657	15,2612 0,5657
Gm. Drawsko Pomorskie (25) współwłasność	9444,1095	187,4917	383,7470	10015,3482	1980,5063 0,3405	11995,8545 0,3405
Gm. Kalisz Pomorski (35)	14558,4190	543,1592	905,0478	16006,6260	6059,4284	22066,0544
Gm. Złocieniec (65)	5,4500	0,6714	-	6,1214	-	6,1214
Razem powiat drawski (03) współwłasność	24014,3712	731,3223	1297,6474	26043,3409	8039,9506 0,9062	34083,2915 0,9062
Gm. Ińsko (55)	2,6630	-	2,1952	4,8582	8,5083	13,3665
Razem powiat stargardzki (14)	2,6630	-	2,1952	4,8582	8,5083	13,3665
Gm. Węgorzyno (55)	43,1562	-	0,4838	43,6400	-	43,6400
Razem powiat łobeski (18)	43,1562	-	0,4838	43,6400	-	43,6400
Ogółem województwo zachodniopomorskie (32) współwłasność	24144,6039	731,3223	1304,6729	26180,5991	8067,7489 0,9062	34248,3480 0,9062

Położenie Nadleśnictwa na tle jednostek podziału administracyjnego kraju

Szczegółowe zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni zgodnie z podziałem administracyjnym kraju przedstawia Tabela I zamieszczona w części tabelarycznej elaboratu i w tomie II.

Siedziba Nadleśnictwa znajduje się w miejscowości Drawsko Pomorskie, w oddz. 21Ai.

- adres: ul. Starogrodzka 30, 78-500 Drawsko Pomorskie,
- tel.: (94) 36 320 47,
- fax.: (94) 36 321 94,
- e-mail: drawsko@szczecinek.lasy.gov.pl

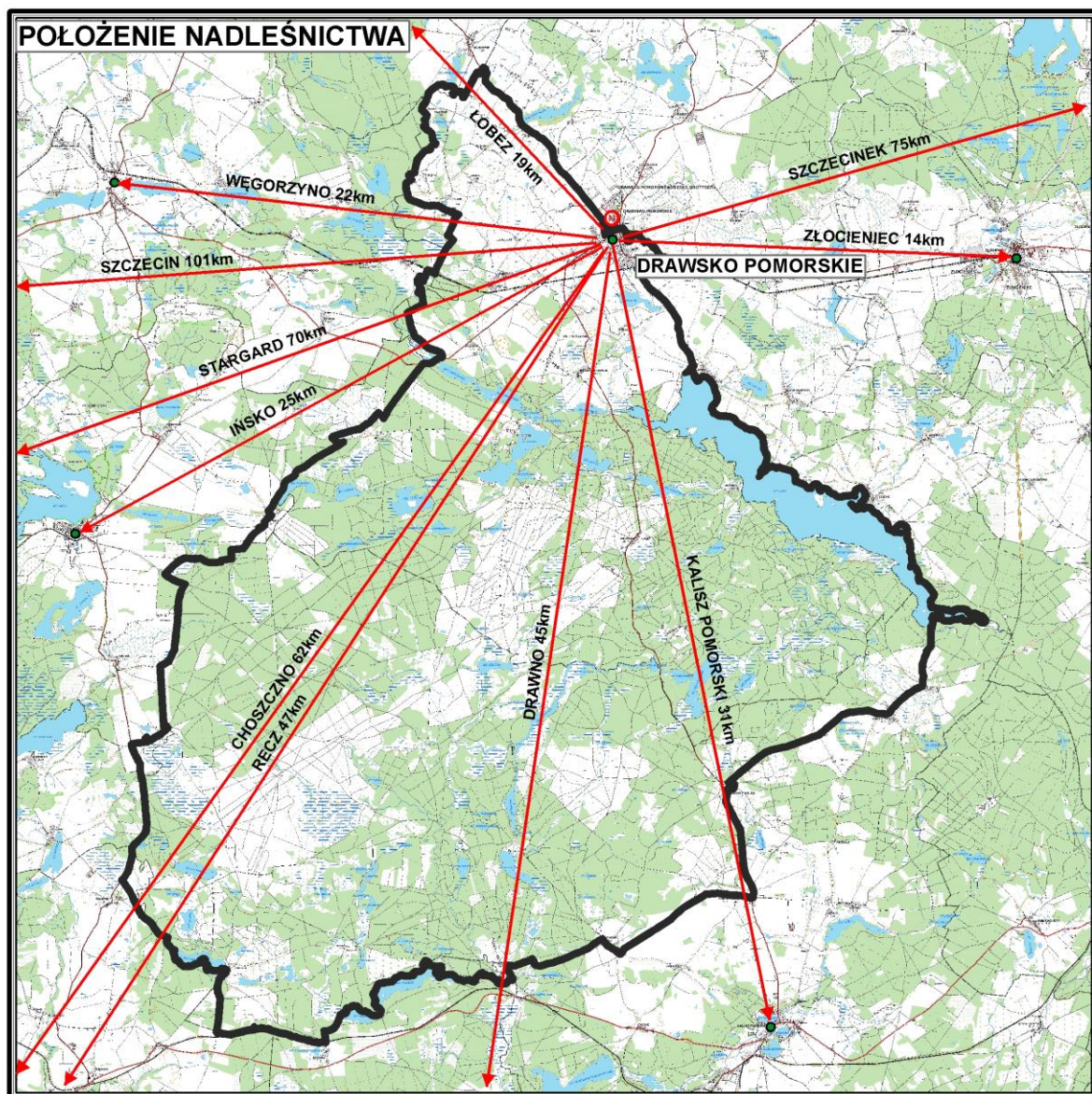

Siedziba Nadleśnictwa Drawsko

Odległość siedziby Nadleśnictwa Drawsko od urzędów i instytucji związanych z działalnością gospodarczą wynosi:

• Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie	–	101 km
• Starostwo Powiatowe w Choszcznie	–	62 km
• Starostwo Powiatowe w Drawsku Pomorskim	–	2,5 km
• Starostwo Powiatowe w Stargardzie	–	70 km
• Starostwo Powiatowe w Łobzie	–	19 km
• Urząd Miasta i Gminy Drawsko Pomorskie	–	2,5 km
• Urząd Miasta i Gminy Kalisz Pomorski	–	31 km
• Urząd Miasta i Gminy Złocieniec	–	14 km
• Urząd Miasta i Gminy Ińsko	–	25 km
• Urząd Miasta i Gminy Węgorzyno	–	22 km
• Urząd Gminy Drawno	–	45 km
• Urząd Gminy Recz	-	47 km
• RDLP w Szczecinku	–	75 km
• BULiGL O/ Szczecinek	–	75 km

Zasięg Nadleśnictwa Drawsko i odległości do ważniejszych instytucji przedstawia załączona mapka sytuacyjna.

Położenie Nadleśnictwa

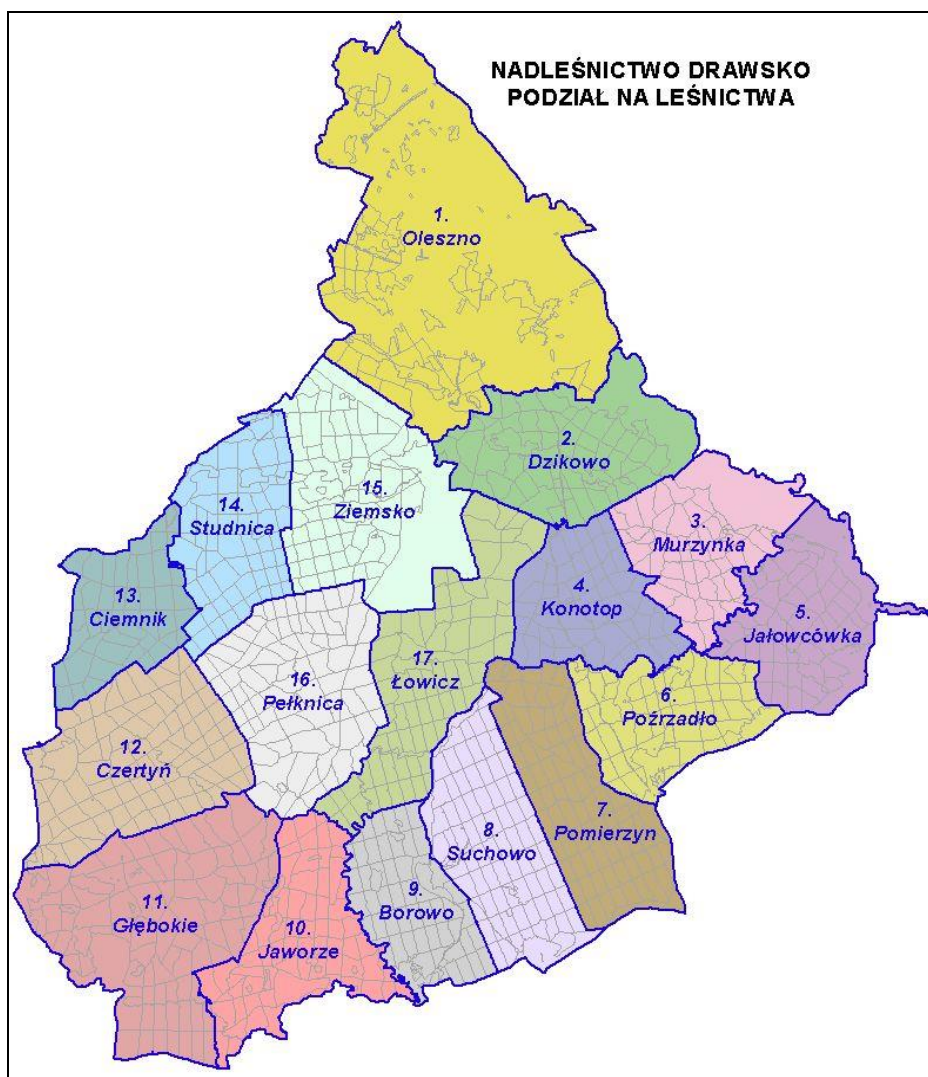
Charakterystyka leśnictw

Nadleśnictwo zostało podzielone na 17 leśnictw, zgodnie z Zarządzeniem nr 37 Nadleśniczego Nadleśnictwa Drawsko z dnia 27 grudnia 2010 r. w sprawie podziału Nadleśnictwa Drawsko na leśnictwa. Przeciętna powierzchnia leśnictwa wynosi 2014,70 ha.

Podział na leśnictwa

Numer leśnictwo (siedziba-oddz.)	Numery oddziałów	Powierzchnia [ha]				
		Grunty leśne			Grunty nieleśne	Ogółem
		zal. i niezal.	związ. z gosp. leś.	razem		
1	2	3	4	5	6	7
NADLEŚNICTWO DRAWSKO						
1. OLESZNO	1, 1A, 2-3, 3A, 3B, 4-21, 21A, 22-25, 25A, 26, 26A, 27-38, 52-60.	1353,23	39,15	1392,38	105,17	1497,55
2. DZIKOWO 49i	39-51, 64-74, 74A, 94-105, 119-127, 143, 174-176, 178-179.	1423,23	63,51	1486,74	239,61	1726,35
3. MURZYŃKA 178p	256-260, 267-272, 340-347, 408-415, 438-446, 451-456, 477, 479-482, 664-665.	1363,18	36,08	1399,26	77,66	1476,92
4. KONOTOP 263j	261-266, 273-278, 348-355, 416- 422, 457-467, 483-492, 666-670.	1413,97	57,71	1471,68	220,17	1691,85
5. JAŁOWCÓWKA 726bx	447-450, 472-476, 478, 657-663, 712-726, 726A, 727-733, 733A, 733B, 734-736, 747-750.	1364,04	44,52	1408,56	160,94	1569,50
6. POŹRZADŁO 871y	553, 671-673, 737-746, 751-761, 789-799, 821-823, 823A, 824-827, 868-874.	1383,56	40,04	1423,60	103,04	1526,64
7. POMIERZYN 1086j	554-557, 573-577, 627, 628, 674- 680, 762-768, 800-806, 828-834, 875-881, 927-934, 995-1003, 1031-1039, 1084-1092.	1713,21	111,88	1825,09	426,45	2251,54
8. SUCHOWO 889j	578, 629-632, 681-686, 769-775, 807-814, 835-843, 882-889, 935-942, 1004-1011, 1040-1047, 1093-1101.	1583,72	115,10	1698,82	433,46	2132,28
9. BOROWO 1053w	815-820, 844-850, 859-864, 890- 896, 943-951, 1012-1019, 1048- 1050, 1052, 1053, 1102-1106.	1312,69	51,21	1363,90	109,23	1473,13
10. JAWORZE 985r	696-698, 785-788, 851-854, 865- 867, 897-902, 952-959, 977-988, 1020-1030, 1054-1064, 1072- 1076.	1527,07	83,97	1611,04	356,11	1967,15
11. GŁĘBOKIE 985s	646-656, 699-711, 855-858, 903- 926, 959A, 960-972, 975, 976, 989-994, 1065-1071, 1077-1083.	1575,2	106,05	1681,25	1842,44	3523,69
12. CZERTYŃ 339c	325-339, 380-388, 400-407, 508- 522, 528-531, 540-552, 595-612, 617-626.	1538,98	103,84	1642,82	1226,83	2869,65
13. CIEMNIK 173p	173, 201-203, 207-214, 227-255, 301-304.	1351,46	44,73	1396,19	123,16	1519,35
14. STUDNICA 173m	83, 91-93, 114-118, 138-142, 157- 161, 166-172, 194-200, 204-206, 220-226, 293-300, 316-324.	1378,63	85,09	1463,72	319,76	1783,48
15. ZIEMSKO 91n	63, 78-82, 84-88, 90, 106-113, 129-137, 151-156, 162-165, 187- 193, 215-219, 285-292, 310-315.	1479,98	80,43	1560,41	395,77	1956,18

Numer leśnictwo (siedziba-oddz.)	Numery oddziałów	Powierzchnia [ha]				
		Grunty leśne			Grunty nieleśne	Ogółem
		zal. i niezal.	związ. z gosp. leś.	razem		
1	2	3	4	5	6	7
16. PEŁKNICA 339c	364-379, 389-399, 430-437, 498-507, 523-527, 533-539, 566-572, 587, 589-594, 613-616, 639-645.	1706,14	153,80	1859,94	945,74	2805,68
17. ŁOWICZ 178p	146-148, 181-183, 280, 281, 305, 306, 357-359, 423, 425-427, 429, 468-471, 493-497, 532, 558-565, 579-586, 588, 633-638, 687-695, 776-784.	1407,68	88,13	1495,81	983,13	2478,94
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO DRAWSKO		24875,97	1305,24	26181,21	8068,67	34249,88

Schematyczna mapa podziału na leśnictwa w Nadleśnictwie Drawsko

1.1.2. Krótki rys historyczny urządzanego Nadleśnictwa

Nadleśnictwo Drawsko jako jednostka administracyjna powstało w 1962 r. W wyniku reformy administracji leśnej połączono były Nadleśnictwa: Ińsko, Karwice i Stary Potok. 1.07.1975 r. na podstawie Zarządzenia Nr 18 Naczelnego Dyrektora LP z dnia 23.05.1975 r. dołączono obręb Złocieniec. Następnie, zgodnie z Zarządzeniem Nr. 13 Naczelnego Dyrektora Lasów Państwowych z dnia 30.11.1977 r. trzy obręby: Ińsko, Karwice, i Stary Potok zostały połączone w jeden obręb o nazwie Drawsko. 1.01.1979 r. z Nadleśnictwa Drawsko wyłączono obręb Złocieniec i przekazano do reaktywowanego Nadleśnictwa Złocieniec.

Obręby leśne: Ińsko, Karwice i Stary Potok do 1962 r. funkcjonowały, jako samodzielne Nadleśnictwa.

Nadleśnictwo Ińsko (pierwotnie, jako Nadleśnictwo Rosomak) powstało w 1946 r. Powierzchnia ogólna ówczesnego Nadleśnictwa wynosiła 11162, 80 ha, z czego 80% stanowiły były lasy państwowe, a 20% – lasy chłopskie i majątkowe. Lasy wchodzące w skład Nadleśnictwa Ińsko to zachodnia i południowo – zachodnia część dzisiejszego Nadleśnictwa Drawsko oraz część Nadleśnictwa Łobez.

Nadleśnictwo Karwice jako jednostkę administracyjną utworzono również w 1946 r. W skład Nadleśnictwa weszły głównie były lasy państwowe, w niewielkim stopniu lasy prywatne (chłopskie i majątkowe). Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa wg „przybliżonej tabeli klas wieku” wynosiła 8961,50 ha (7631,00 ha gruntów leśnych i 1330,50 ha gruntów nieleśnych). W latach następnych powierzchnia ta ulegała wielokrotnym zmianom na skutek przyjmowania gruntów ornych słabej jakości, przeznaczonych do zalesienia. Lasy byłego Nadleśnictwa Karwice to dzisiaj centralna i północna część Nadleśnictwa Drawsko.

W 1946 r. powstało także Nadleśnictwo Stary Potok. W ogólnej powierzchni Nadleśnictwa wynoszącej ok. 7568 ha były lasy państwowe stanowiły 6753 ha, 815 ha to dawne lasy chłopskie i majątkowe. Lasy tego Nadleśnictwa to wschodnia i południowo-wschodnia część dzisiejszego Nadleśnictwa Drawsko i północna część Nadleśnictwa Kalisz Pomorski.

Utworzone w 1962 r. Nadleśnictwo Drawsko składało się z trzech obrębów: Ińsko, Karwice i Stary Potok.

Powierzchnia ogólna poszczególnych obrębów wg obowiązujących w tym czasie planów urządzenia lasu przedstawia się następująco:

– obręb Ińsko	– plan wg stanu na 1.01.1954 r.	– 10939,79 ha
– obręb Karwice	– plan wg stanu na 1.01.1954 r.	– 12499,18 ha
– obręb Stary Potok	– plan wg stanu na 1.10.1961 r.	– 8470,11 ha
<hr/>		
RAZEM		– 31909,08 ha

Z okresu przedwojennego zachowało się niewiele materiałów, na podstawie których można by wnioskować o sposobach organizacji i stopniu intensywności gospodarki

leśnej. Analizując powojenny stan lasu, składy gatunkowe i strukturę drzewostanów Nadleśnictwa można wnioskować, że podstawowym sposobem zagospodarowania na siedliskach borowych był sposób zrębowy, a w drzewostanach liściastych na siedliskach lasowych – sposób przerębwo – zrębowy. W byłych lasach państwowych istniał sztuczny podział powierzchniowy, a użytkowanie rębne prowadzono w sposób planowy. Generalnie zakładano duże zręby do kilkunastu hektarów. W byłych lasach prywatnych użytkowanie uzależnione było głównie od indywidualnych potrzeb właścicieli. Dominowały małe zręby, często przypadkowo zlokalizowane. Odnowienia zrębów w lasach państwowych dokonywano z reguły sztucznie przez sadzenie lub siew, przeważnie sosną z nielicznymi domieszkami dębu, buka i brzozy. W lasach prywatnych oprócz odnowień sztucznych stosowano dość często samosiew. Tak w lasach państwowych, jak i w prywatnych w odnowieniach sztucznych nie uwzględniano doboru gatunków dla poszczególnych typów siedliskowych lasu, w wyniku czego składy obecnych drzewostanów często odbiegają od pożądanego docelowego typu drzewostanów (lite drzewostany sosnowe na siedliskach lasu mieszanego świeżego). W drzewostanach użytkowanych rębnią częściową młode pokolenie powstawało przeważnie z samosiewu.

Na terenie obecnego Nadleśnictwa Drawsko oraz w dawnych Nadleśnictwach: Ińsko, Karwice i Stary Potok w latach powojennych wykonane zostały następujące prace urządzeniowe i geodezyjne:

1. **Przybliżoną tabelę klas wieku** – opracowaną wg stanu na 1.10.1946 r. dla Nadleśnictwa Ińsko, opracowana przez Sekcję Urządzania Lasu przy Dyrekcji Lasów Państwowych Okręgu Lubuskiego w Gorzowie Wielkopolskim.
2. **Przybliżoną tabelę klas wieku** – opracowaną wg stanu na 1.10.1946 r. dla Nadleśnictwa Karwice i Stary Potok, opracowana przez Sekcję Urządzania Lasu przy Dyrekcji Lasów Państwowych Okręgu Bałtyckiego w Szczecinku.
3. **Plan prowizorycznego urządzenia lasu** wg stanu na 1.10.1948 r., wykonany przez Sekcję Urządzania Lasu przy Dyrekcji Lasów Państwowych Okręgu Bałtyckiego w Szczecinku, a planem została objęta powierzchnia 7568 ha, stanowiąca jeden kompleks leśny.
4. **Plan prowizorycznego urządzenia lasu** wg stanu na 1.01.1954 r. dla Nadleśnictw Karwice i Ińsko, wykonany przez Sekcję Urządzania Lasu przy Dyrekcji Lasów Państwowych Okręgu Bałtyckiego w Szczecinku.
5. **Plan definitywnego urządzenia lasu** wg stanu na 1.10.1961 r. dla Nadleśnictwa Stary Potok, wykonany przez Biuro Urządzania Lasów i Projektów Leśnictwa Oddział w Szczecinku.
6. **Plan definitywnego urządzenia lasu** wg stanu na 1.10.1967 r. dla obrębów Karwice i Ińsko, wykonany przez Biuro Urządzania Lasów i Projektów Leśnictwa Oddział w Gorzowie Wielkopolskim. Powierzchnia obrębu Karwice wносиła

– 13666,60 ha, w tym: leśna – 8082,62 ha, nieleśna – 5583,98 ha, a powierzchnia obrębu Ińsko wynosiła – 16241,39 ha, w tym: leśna – 7897,93 ha, nieleśna – 8343,46 ha.

Powierzchnia leśna i nieleśna poszczególnych Nadleśnictw ulegała w latach 50-tych wielokrotnym zmianom.

Na podstawie Zarządzenia Ministra Rolnictwa oraz Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 5.04.1958 r. przyjęto i zalesiono grunty orne słabej jakości na terenach przylegających do lasów Nadleśnictwa. Największe zalesienia, związane z wyludnieniem wsi Prostynia miały miejsce na terenie ówczesnego Nadleśnictwa Stary Potok.

W latach 1948 – 1954 wylesiono dla celów wojskowych około 3600 ha (1000 ha w części północnej i południowo – wschodniej Nadleśnictwa Stary Potok, 1200 ha w Nadleśnictwie Karwice, 1400 ha w Nadleśnictwie Ińsko), zmieniając kategorię gruntu z leśnej na nieleśną (tereny różne – wrzosowiska). Kolejne wylesienia w Nadleśnictwie Stary Potok nastąpiły w czasie obowiązywania definitywnego planu u.l. Powierzchnia wylesień wynosiła 670 ha.

Zaangażowanie się Nadleśnictw w prace wylesieniowe (przy braku siły roboczej) oraz przypadająca na lata 50-te gradacja brudnicy mniszki, wpłynęły w znacznym stopniu na pogorszenie się stanu sanitarnego lasu.

Kolejne prace urządzeniowe wykonane na omawianym obszarze to:

1. **Plan I rewizji urządzenia lasu na okres od 1.10.1970 r. do 30.09.1980 r.** dla obrębu Stary Potok – wykonany przez BULiGL Oddział w Szczecinku.
2. **Plan I rewizji urządzenia lasu na okres od 1.10.1977 r. do 30.09.1987 r.** dla Nadleśnictwa Drawsko po połączeniu trzech Nadleśnictw: Ińsko, Karwice i Stary Potok w jeden obręb Drawsko – wykonany przez BULiGL Oddział w Szczecinku.

Ogólna powierzchnia obrębu Drawsko wg stanu na 1.10.1977 r. wynosiła – 38329,47 ha, w tym:

– leśna – 24307,38 ha,
– nieleśna – 14022,09 ha.

Dodatkowo Nadleśnictwo Drawsko użytkowało 10,06 ha gruntów MPGK Drawsko Pomorskie i Kalisz Pomorski. Rozmiar użytkowania rębego i przedrębego ustalony tym planem różni się znacznie od wykonania. Odstępstwa od założeń planowych były wynikiem szkód spowodowanych w drzewostanach przez brudnicę mniszkę w latach 1981 – 1983, a także szkód jakie poczyniły szkodniki wtórne, śniegołomy i huba korzeniowa. Nadleśnictwo zmuszone do sanitarnego porządkowania lasu przekroczyło rozmiar cięć użytków przedrębnych o 139, 5%, ograniczając użytki rębne, które wykonano w 48,5%. W użytkowaniu rębnym na siedliskach lasowych stosowano rębnię częściową, a na siedliskach borowych – rębnię zupełną znormalizowaną (o szerokości działki 60 – 80 m) i poszerzoną (do 120m).

W celach przebudowy, w niektórych drzewostanach na BMśw i LMśw stosowano również rębnię gniazdową – Id (IIIa) o szerokości strefy manipulacyjnej do 120 m i powierzchni do 7 ha.

3. Plan II rewizji urządzenia lasu na okres od 1.01.1990 r. do 31.12.1999 r.

– wykonany przez BULiGL Oddział w Szczecinku.

Ogólna powierzchnia obrębu Drawsko wg stanu na 1.01.1990 r. wynosiła – 35189,81 ha, w tym:

- leśna – 21901,74 ha,
- nieleśna – 13288,07 ha.

Zmniejszenie powierzchni Nadleśnictwa o 3149,72 ha nastąpiło w głównej mierze na skutek przekazania części lasów do Nadleśnictwa Kalisz Pomorski (2711,86 ha – leśnictwo Cybowo) i na cele wojskowe do Jednostki Wojskowej w Drawsku Pomorskim. Określone tym planem zadania oraz sposoby użytkowania uległy pewnym modyfikacjom w związku z wejściem w życie Ustawy z dnia 28.09.1991 r. o lasach i wynikającym z niej dostosowaniem planu na ostatnie cztery lata. Wpływ na gospodarkę miało również Zarządzenie Nr 11 Dyrektora Generalnego LP (zmniejszenie powierzchni zrębów zupełnych).

4. Plan III rewizji urządzenia lasu na okres od 1.01.2001 r. do 31.12.2010 r.

– wykonany przez BULiGL Oddział w Szczecinku.

Ogólna powierzchnia obrębu Drawsko wg stanu na 1.01.2001 r. wynosiła – 35540,09 ha, w tym:

- grunty leśne zalesione i nie zal. – 22246,85 ha,
- grunty związane z gosp. leśną – 1295,87 ha,
- grunty nieleśne – 11997,37 ha.

Użytkowania rębne i przedrębne prowadzone były w zasadzie zgodnie z założeniami planu. Miąższościowy etat użytkowania głównego zrealizowany został w 100%:

- użytki rębne – 93%,
- użytki przedrębne – 108%.

5. Plan IV rewizji urządzenia lasu na okres od 1.01.2011 r. do 31.12.2020 r.

– wykonany przez BULiGL Oddział w Szczecinku.

Analiza wykonania zadań z tego okresu przedstawiona jest w dziale „Wyniki analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu.”

6. Plan V rewizji urządzenia lasu

W latach 2019-2020 wykonane zostały prace związane z V rewizją urządzenia lasu, których efektem jest plan na okres od 1.01.2021 r. do 31.12.2030 r.

Zestawienie danych historycznych

Wyszczególnienie	Uszcz. inform.	NADLEŚNICTWO				
		S t a n n a :				
		1.10.1977	1.01.1990	1.01.2001	1.01.2011	1.01.2021
1	2	3	4	5	6	7
POWIERZCHNIA OGÓŁEM	ha	38329,47	35189,81	35540,09	35541,58	34249,88
Gr. leśne zalesione i nie zal.	ha	24307,38	21901,74	22246,85	24408,24	24875,97
Gr związane z gosp. leśną	ha			1295,87	1406,21	1305,24
Gr. nieleśne	ha	14022,09	13288,07	11997,37	9727,13	8068,67
Powierzchnia lasów ochronnych	ha	20464,20	20705,43	21049,48	23986,61	23990,18
Otulina parku krajobrazowego	ha	-	-	-	8,51	8,51
Obszary chronionego krajobrazu	ha	-	-	1186,93	1736,04	1738,95
Zapas na gr. leśnych zalesionych i niezalesionych	m ³ brutto	3539386	3663121	4738179	6204068	6273593
Przeciętny zapas na 1 ha gr. leśnych zalesionych i niezalesionych	m ³ brutto	146	167	213	254	252
Przeciętny wiek	lat	47	56	58	60	62
Roczny rozmiar użytkowania rębego - pow. ha	plan	139,21	173,70*	251,29	370,93	352,25
	wyk.	92,56	156,50	253,40	383,09	-
Roczny rozmiar użytkowania rębego - miąższość m ³ netto	plan	29521	37145*	44066	67821	72332
	wyk.	14303	28447	40929	65213	-
Roczny rozmiar użytkowania przedrębego - pow. ha	plan	1933,91	1375,50*	1491,63	1571,69	1163,46
	wyk.	2891,57	1629,90	1457,90	1506,10	-
Roczny rozmiar użytkowania przedrębego - miąższość m ³ netto	plan	21759	19141*	38500	50600	47700
	wyk.	52109	26275	41630	52674	-
Roczna wielkość odnowień i zalesień otwartych – pow. ha	plan	134,65	211,70*	229,68	182,06	124,28
	wyk.	143,33	199,30	184,60	163,30	-
Wiek rębności						
Db, Js	lat	140	140	140	140	140
Bk	lat	100	100	100	110	110

Wyszczególnienie	Uszcz. inform.	NADLEŚNICTWO				
		St a n n a :				
		1.10.1977	1.01.1990	1.01.2001	1.01.2011	1.01.2021
1	2	3	4	5	6	7
So, Md, Jd	lat	100	100	100	100	100
Św, Dg, Brz, Gb, Ol, Lp	lat	80	80	80	80	80
Os, Olodr.	lat	40	40	40	60	60
Tp, Wb, Olsz	lat	60	60	60	40	40

* – Dane z uwzględnieniem planu na lata 1995–1999 dostosowanego do ustawy o lasach

1.1.3. Opis dokumentacji prawnej stanu posiadania

Stan posiadania

Do planu u.l. przyjęto granice i powierzchnie działek i użytków oraz rodzaje użytków z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego. Wykonawca prac urzędniowych otrzymał od Nadleśnictwa następujące dokumenty geodezyjne, spełniające wymagania techniczne określone w instrukcji u.l.:

- 1) Bazę materiałów źródłowych SILP, zaktualizowaną na dzień 1 stycznia 2019 r.,
- 2) Leśną mapę numeryczną, zaktualizowaną na dzień 1 stycznia 2019 r.,
- 3) Zweryfikowaną mapę ewidencyjną gruntów,
- 4) Zweryfikowany rejestr gruntów.

Zleceniodawca dodatkowo zakupił i udostępnił wykonawcy projektu planu u.l. ortofotomapę opracowaną na podkładzie aktualnych zdjęć lotniczych, obejmującą obszar całego zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa.

Dokumentacja geodezyjna przekazana wykonawcy projektu planu przed pracami urzędniowymi została przygotowana przez firmę „GEONORD-Uслуги Geodezyjne” Łukasza Skiby z Bornego Sulinowa. Rozbieżności między otrzymaną dokumentacją, a stanem faktycznym na gruncie (stwierdzone podczas prac terenowych) były wyjaśniane na bieżąco i zgłaszane Nadleśniczemu, który decydował o sposobie ujęcia ich w planie u.l., bądź zlecał na bieżąco do opracowania geodezyjnego. Grunty Nadleśnictwa Drawsko składają się z 1388 działek ewidencyjnych. Na dzień 1.01.2020 r. Nadleśnictwo miało w pełni uregulowany stan prawny dotyczący sprawowania zarządu (założone księgi wieczyste w 100%).

Granice gruntów w zarządzie Nadleśnictwa są w większości wyraźne i bezsporne, oznaczone i utrwalone w terenie słupami granitowymi z umieszczonymi pod ziemią podcentrami. Granice przebiegające wzdłuż naturalnych rozgraniczeń terenu, np.: wzdłuż rzek, linii

brzegowych i dróg, nie są trwale oznaczone. Niektóre odcinki granic między lasami Nadleśnictwa i lasami prywatnych właścicieli są niewyraźne i wymagają wznowienia.

Nadleśnictwo nie prowadzi żadnego postępowania wynikającego ze sporu o przebieg granic zarządzanych gruntów. Grunty określone jako sporne, w ewidencji Nadleśnictwa Drawsko nie występują.

W stosunku do stanu wyjściowego poprzedniego planu u.l. zaszyły w Nadleśnictwie Drawsko następujące zmiany powierzchniowe:

Zmiany w stanie posiadania Nadleśnictwa

Stan na:	NADLEŚNICTWO
	powierzchnia – ha ze współwłasnością
1	2
1.01.2011 r.	35541,3648
1.01.2021 r.	34249,2542
Różnica	-1292,1106

Powyższe zmiany nastąpiły między innymi wskutek:

- nabycie i zbycie – zamiana gruntów w trybie art. 38e Ustawy o lasach,
- sprzedaży gruntów w trybie art. 40a Ustawy o lasach,
- przyjęcia gruntów leśnych w trybie art. 74 ust. 3 Ustawy o lasach,
- przyjęcia gruntów w formie darowizny,
- przekazanie gruntów pomiędzy jednostkami organizacyjnymi Lasów Państwowych,
- wyrównanie powierzchni przy pomiarach geodezyjnych oraz modernizacji ewidencji gruntów.

W wyniku zmian geodezyjnych nastąpił spadek powierzchni Nadleśnictwa o 1292,1106 ha, tj. o 3,6%.

Szczegółowe zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa zostało zamieszczone w załącznikach do elaboratu, w tabeli I. Syntetyczne dane z zakresu ewidencji gruntów przedstawiają się następująco:

Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa według grup i rodzajów użytków

Grupa i rodzaj użytku oraz kategoria użytkowania	Nadleśnictwo
	powierzchnia - ha
1	2
I. LASY - razem	26180,5991
1. Grunty leśne zalesione – razem	24144,6039

Grupa i rodzaj użytku oraz kategoria użytkowania	Nadleśnictwo
	powierzchnia - ha
1	2
a) drzewostany	24144,6039
b) plantacje drzew - razem	-
w tym:	
- plantacje nasienne	-
- plantacje drzew szybkorosnących	-
2. Grunty leśne niezalesione – razem	731,3223
a) produkcji ubocznej – razem	25,2861
w tym:	
- plantacje choinek	-
- plantacje krzewów	-
- poletka łowieckie	25,2861
b) do odnowienia – razem	243,5653
w tym:	
- halizny	-
- zręby	243,5653
- płazowiny	-
c) pozostałe leśne niezalesione – razem	462,4709
w tym:	
- przewidziane do sukcesji naturalnej	456,9499
- objęte szczególnymi formami ochrony	1,5307
- przewidziane do małej retencji	-
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji	3,9903
3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	1304,6729
w tym:	
a) budynki i budowle	5,7324
b) urządzenia melioracji wodnych	27,1012
c) linie podziału przestrzennego lasu	480,6290
d) drogi leśne	735,6059

Grupa i rodzaj użytku oraz kategoria użytkowania	Nadleśnictwo
	powierzchnia - ha
1	2
e) tereny pod liniami energetycznymi	42,5945
f) szkółki leśne	-
g) miejsce składowania drewna	10,3192
h) parkingi leśne	0,6805
i) urządzenia turystyczne	2,0102
II. GRUNTY ZADRZEWIONE I ZAKRZEWIONE - razem	1199,2672
I + II GRUNTY LEŚNE ORAZ ZADRZEWIONE I ZAKRZEWIONE – RAZEM	27379,8663
III. UŻYTKI ROLNE – razem	3432,9363
1. Grunty orne – razem	121,7102
w tym:	
a) role	121,7102
b) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych	-
c) ugory i odłogi	-
d) działki rodzinne na gruntach ornych	-
2. Sady – razem	0,4900
3. Łąki trwałe	206,6108
4. Pastwiska trwałe	355,9574
5. Grunty rolne zabudowane	0,3283
6. Grunty pod stawami rybnymi	8,6200
7. Grunty pod rowami rolnymi	-
8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych	29,5981
9. Nieużytki - razem	2709,6215
w tym:	
a) bagna	2709,6215
b) piaski	-
c) utwory fizjograficzne	-
d) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji	-

Grupa i rodzaj użytku oraz kategoria użytkowania	Nadleśnictwo
	powierzchnia - ha
1	2
e) wody nie nadające się do produkcji rybnej	-
IV. GRUNTY POD WODAMI – razem	143,9900
1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	80,4000
2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	63,5900
3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi	-
V. UŻYTKI EKOLOGICZNE	-
VI. TERENY RÓŻNE - razem	3281,9039
1. Grunty przeznaczone do rekultywacji i niezagospodarowane grunty zrehabilitowane	-
2. Wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego	-
3. Grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)	-
4. Różne inne	3281,9039
VII. GRUNTY ZABUDOWANE I ZURBANIZOWANE - razem	9,6515
1. Tereny mieszkaniowe	0,3004
2. Tereny przemysłowe	-
3. Tereny zabudowane inne	0,2518
4. Zurbanizowane tereny niezabudowane	6,7924
5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem	0,7200
w tym:	
a) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne	-
b) tereny zabytkowe	0,7200
c) tereny sportowe	-
d) ogrody zoologiczne i botaniczne	-
e) tereny zieleni nieurządzonej	-
f) rodzinne ogrody działkowe	-
6. Użytki kopalne	0,9000

Grupa i rodzaj użytku oraz kategoria użytkownika	Nadleśnictwo
	powierzchnia - ha
1	2
7. Tereny komunikacyjne – razem	0,6869
w tym:	
a) drogi	0,6869
b) tereny kolejowe	-
c) grunty pod budowę dróg publicznych	-
d) inne tereny komunikacyjne	-
GRUNTY NIEZALICZONE DO LASÓW (II – VII)	8067,7489
OGÓŁEM (I-VII)	34248,3480
w tym:	
- grunty przeznaczone do zalesienia	-
- grunty sporne	-
poza tym: grunty stanowiące współwłasność Nadleśnictwa i osób fizycznych	0,9062

Zestawienie gruntów Nadleśnictwa stanowiących współwłasność z osobami fizycznymi

Lokalizacja oddział pododdz.	Nr działki	Gmina Obręb ewidencyjny	Udział Nadleśnictwa we współwłasności	Powierzchnia całkowita współwłasności - ha
1	2	3	4	5
21Ad	327	Drawsko Pom. - Miasto 0012	4518/10000	0,5657
178o	267	Drawsko Pom. - Konotop	19/100	0,2162
179j	285	Drawsko Pom. - Konotop	590/1000	0,1243
Ogółem Nadleśnictwo Drawsko				0,9062

Ogólna powierzchnia ewidencyjna gruntów Nadleśnictwa Drawsko bez współwłasności wynosi 34248,3480 ha, a z gruntami stanowiącymi współwłasność – 34249,2542 ha. W opisach taksacyjnych powierzchnia pododdziałów zaokrąglona jest do 0,01 ha, w związku z tym suma poszczególnych kategorii gruntów może nieznacznie różnić się od ich powierzchni ewidencyjnej podanej z dokładnością do 0,0001 ha w tabeli nr I.

Według opisów taksacyjnych powierzchnia ogólna Nadleśnictwa Drawsko (ze współwłasnością), po zaokrągleniu pododdziałów do 0,01 ha wynosi 34249,88 ha. Również powierzchnie poszczególnych kategorii gruntów, wynikające z podsumowania opisów taksacyjnych, mogą się nieznacznie różnić od powierzchni ewidencyjnej podanej z dokładności do 0,0001 ha.

**Zestawienie powierzchni Nadleśnictwa wg grup użytków gruntowych
z opisów taksacyjnych**

Grupa użytków gruntowych	Powierzchnia wg opisów taksacyjnych - ha
1	2
Grunty leśne zalesione	24144,66
Grunty leśne niezalesione	731,31
Grunty związane z gospodarką leśną	1305,24
Lasy razem	26181,21
Grunty nieleśne bez współwłasności	8067,76
Grunty nieleśne ze współwłasnością	0,91
Grunty nieleśne razem z gruntami ze współwłasnością	8068,67
Ogółem bez współwłasności	34248,97
Ogółem ze współwłasnością	34249,88

W stanie posiadania Nadleśnictwa lasy zajmują 76,4% powierzchni, zaś grunty niezaliczone do lasów – 23,6%. W powierzchni lasów grunty zalesione stanowią 92,2%, grunty niezalesione – 2,8%, grunty związane z gospodarką leśną – 5,0%.

Podział powierzchniowy

Przyjęto dotychczasowy podział powierzchniowy, wprowadzając jedynie niewielkie korekty (w uzgodnieniu z Nadleśnictwem) wynikające z przyjęcia lub przekazania gruntów. Jest na ogół regularny, sztuczny, oparty na liniach gospodarczych i oddziałowych, miejscami na drogach publicznych i leśnych. Linie gospodarcze przebiegają zasadniczo z północnego wschodu na południowy zachód, z mniejszymi lub większymi odchyleniami w zależności od konfiguracji terenu w poszczególnych kompleksach. Linie oddziałowe przebiegają w zasadzie prostopadle do linii gospodarczych. W nielicznych miejscach, tam gdzie wymagało tego uporządkowanie układu przestrzennego, skorygowano granicę oddziałów. Zachowano dotychczasową numerację oddziałów, a grunty nowo przyjęte zostały włączone do sąsiednich oddziałów. Nadleśnictwo Drawsko podzielone jest na 1085 oddziałów zanumerowanych od 1 do 1106; w numeracji brak jest oddziałów 61, 62, 75-77, 89, 128, 144, 145, 149, 150, 177, 180, 184-186, 279, 282-284, 307-309, 356, 360-363, 424, 428, 973, 974, 1051, natomiast występują dodatkowe oddziały o numerach: 1A, 3A, 3B, 21A, 25A, 26A, 74A, 726A, 733A, 733B, 823A, 959A.

Charakterystyka wybranych elementów podziału powierzchniowego

Wyszczególnienie	Cecha	Nadleśnictwo
1	2	3
Powierzchnia objęta taksacją	ha	34249,88
Liczba oddziałów	szt.	1085
Średnia powierzchnia oddziału	ha	31,57
Maksymalna powierzchnia oddziału	ha	99,37
Minimalna powierzchnia oddziału	ha	2,08
Liczba pododdziałów literowanych	szt.	10935
Średnia powierzchnia pododdziału literowanego	ha	3,07
Liczba pododdziałów na gruntach leśnych zal. i niezal.	szt.	6476
Średnia powierzchnia pododdziału na gruntach leśnych zal. i niezal.	ha	3,84
Liczba pododdziałów na gruntach nieleśnych i związanych z gosp. leśną	szt.	4459
Średnia powierzchnia pododdziału na gruntach nieleśnych i związanych z gospodarką leśną	ha	1,95
Liczba pododdziałów liniowych	szt.	4188

1.2. PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA POLITYKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO REGIONU DOTYCZĄCE GOSPODARKI LEŚNEJ I OCHRONY PRZYRODY Z UWZGLĘDNIENIEM REGIONALNYCH STRATEGII ROZWOJU ORAZ REGIONALNYCH PROGRAMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA

1.2.1. Ogólne dane o planach zagospodarowania przestrzennego

Nadleśnictwo Drawsko leży na terenie województwa zachodniopomorskiego w powiatach drawskim, choszczeńskim, łobeskim i stargardzkim.

Aktualne cele rozwoju województwa skonkretyzowano przestrzennie w ustaleniach „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego” przyjętego uchwałą nr XVII/214/20 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 24 czerwca 2020 r.

Założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody, mogące mieć wpływ na opracowywany projekt planu u.l. zawarte są w następujących zapisach:

Cele polityki przestrzennej:

➤ Ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego

Kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- Zachowanie walorów przyrodniczych, krajobrazowych i przeciwdziałanie negatywnym skutkom antropopresji;
- Ochrona i racjonalne korzystanie z zasobów wód powierzchniowych i podziemnych;
- Ochrona powierzchni ziemi i racjonalne wykorzystanie gleb;
- Ochrona i powiększenie powierzchni obszarów leśnych oraz zadrzewionych;

Zalecenia:

- 1) Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej;
 - 2) Stopniowa przebudowa drzewostanu w celu dostosowania struktury lasu do istniejących warunków siedliskowych;
 - 3) Wprowadzanie drzewostanów mieszanych;
 - 4) Zapewnienie nienaruszalności lasów ochronnych.
- Zachowanie różnorodności biologicznej i rozwój systemu obszarów chronionych oraz jego integracja z systemami pozaregionalnymi.

➤ Wzrost i rozwój gospodarczy

Kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- Prowadzenie trwale zróżnicowanej gospodarki leśnej.

Zalecenia:

1. Prowadzenie gospodarki leśnej w oparciu o zasady zrównoważonego rozwoju;
2. Monitoring stanu infrastruktury rekreacyjnej w lasach;
3. Propagowanie wizji wielofunkcyjności lasu (rola: gospodarcza, ekologiczna, społeczna);
4. Dążenie do szerszej partycypacji obywateli w zakresie społecznego wykorzystania lasu;
5. Wspieranie zrównoważonej współpracy gospodarki leśnej z przemysłem drzewno-meblarskim i budownictwem.

1.2.2. Ogólne dane o regionalnych: strategiach rozwoju, programach ochrony środowiska oraz programach operacyjnych

Polityka regionalna województwa zachodniopomorskiego, sformułowana jest w „Strategii rozwoju województwa zachodniopomorskiego do roku 2030”, przyjętej uchwałą nr VIII/100/19 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 28 czerwca 2019 roku.

Opracowany został także „Program ochrony środowiska województwa zachodniopomorskiego na lata 2016-2020 z perspektywą do 2024” – przyjęty uchwałą nr 1652/16 Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 26 października 2016 roku.

Na szczeblu powiatów opracowano następujące strategie i plany:

- powiat drawski
 - Strategia rozwoju powiatu drawskiego na lata 2015 - 2025 - przyjęta uchwałą nr XLVII/428/2014 Rady Powiatu z dnia 24 października 2014 r.
 - Program ochrony środowiska dla powiatu drawskiego na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019 – 2022 - przyjęty uchwałą nr XVI/110/2015 Rady Powiatu z dnia 29 grudnia 2015 r.

- powiat choszczeński
 - Strategia rozwoju powiatu choszczeńskiego na lata 2016-2030 - przyjęta uchwałą nr XIV/115/2016 Rady Powiatu z dnia 20 września 2016 r.
 - Program ochrony środowiska dla powiatu choszczeńskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku - przyjęty uchwałą nr XXII/194/2017 Rady Powiatu z dnia 19 grudnia 2017 r.

- powiat łobeski
 - Strategia rozwoju powiatu łobeskiego na lata 2004-2015 - przyjęta uchwałą nr XX/119/04 Rady Powiatu z dnia 21 maja 2004 r.
 - Program ochrony środowiska dla powiatu łobeskiego na lata 2018-2021 z uwzględnieniem lat 2022 – 2025 - przyjęty uchwałą nr XLIV/264/2018 Rady Powiatu z dnia 24 maja 2018 r.

- powiat stargardzki
 - Strategia rozwoju powiatu stargardzkiego do roku 2015 - przyjęta uchwałą nr L/627/10 Rady Powiatu z dnia 25 sierpnia 2010 r.
 - Program ochrony środowiska dla powiatu stargardzkiego na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024 - przyjęty uchwałą nr XXIII/280/17 Rady Powiatu z dnia 25 stycznia 2017 r.

W powiecie drawskim leży 99,5% gruntów Nadleśnictwa.

W „Strategii rozwoju powiatu drawskiego na lata 2015-2025” zagadnienia mogące mieć wpływ na zapisy planu u.l. sformułowano w następujący sposób:

Stan i ochrona środowiska

Cel: Zachowanie walorów przyrodniczych

Środowisko naturalne stanowi jedno z kluczowych bogactw powiatu drawskiego. Dlatego też jego ochrona i właściwe wykorzystanie powinny być stawiane na równi z rozwo-

jem gospodarczym, tak by z jednej strony zbędnie nie wzmocnić barier inwestycyjnych, z drugiej zaś nie zachwiać równowagi pomiędzy korzyściami społeczno-ekonomicznymi, a ewentualnymi kosztami środowiskowymi.

Ważnym elementem takiego zrównoważonego rozwoju jest wykorzystanie potencjału turystycznego obszarów chronionych w sposób niezagrażający unikatowej florze i faunie. Służyć temu mogą zarówno inwestycje w infrastrukturę turystyczną, która pozwoli na skoncentrowanie ruchu turystycznego wyłącznie w miejscach i na szlakach do tego przeznaczonych, jak i w projekty ekologiczne. Efektem takich działań będzie nie tylko podniesienie atrakcyjności turystycznej powiatu, lecz również lepsze wyeksponowanie jego walorów środowiskowych.

Cele operacyjne	Działania
Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego	Ochrona zasobów wód powierzchniowych i podziemnych oraz poprawa ich jakości
	Ochrona środowiska lub dziedzictwa przyrodniczego na obszarach zależnych od rybactwa w celu utrzymania jego atrakcyjności
	Zapewnienie wysokiej jakości powietrza
Cele operacyjne	Działania
Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego	Zalesienie gruntów zbędnych do produkcji rolniczej
	Likwidacja nielegalnych wysypisk i odpadów
	Rekonstrukcja miejsc małej retencji i przywrócenie naturalnego stanu poziomu wody
Wykorzystanie potencjału turystycznego obszarów chronionych	Kanalizacja ruchu turystycznego na obszarach chronionych
	Realizacja projektów edukacji ekologicznej

„Program ochrony środowiska dla powiatu drawskiego” ważną rolę w kształtowaniu i ochronie środowiska przypisuje m.in. lasom.

Lesistość powiatu wynosi 47,2% i jest znacznie wyższa od średniej lesistości województwa zachodniopomorskiego (35,5%) i kraju (29,4%).

Najwyższą lesistością odznacza się gmina Wierzchowo, a najniższą gmina Drawsko Pomorskie (28%).

Analiza aktualnego stanu środowiska powiatu drawskiego wskazuje na następujące kluczowe problemy środowiskowe dotyczące ochrony przyrody i krajobrazu:

- ograniczenie możliwości rozwoju działalności przemysłowej ze względu na znaczny udział obszarów chronionych na terenie powiatu,
- możliwość wystąpienia konfliktów społecznych na styku ochrona przyrody, a rozwój inwestycji na obszarach chronionych,

- fragmentacja głównych ciągów ekologicznych, tworzenie barier ekologicznych przez infrastrukturę komunikacyjną,
- niekontrolowany rozwój turystyki i rekreacji na terenach cennych przyrodniczo,
- niskie zróżnicowanie gatunkowe lasów, przewaga sosny nad innymi gatunkami drzew,
- wysoka podatność lasów na degradację ze strony szkodników leśnych,
- szkody w drzewostanach wyrządzone przez huraganowe wiatry i susze,
- szkody wyrządzone przez zwierzynę łowną w postaci zgryzania upraw leśnych,
- wzrastający ruch turystyczny, zaśmiecanie lasów, postępująca urbanizacja i rozwój komunikacji,
- duże zagrożenie pożarowe, często spowodowane podpaleniami,
- szkodnictwo leśne, tj. kradzież drewna, choinek,
- występowanie gatunków roślin obcych, jak barszcz Sosnowskiego, barszcz Mantegaz-
ziego, stwarzających wysokie zagrożenie poparzenia.

W omawianym regionie wyznaczono następujące priorytety ekologiczne, jako cele długoterminowe do osiągnięcia w perspektywie roku 2022.

- Priorytet ekologiczny I – jakość powietrza,
 - Cel długoterminowy: I.1. Poprawa jakości powietrza oraz wzrost wykorzystania energii z odnawialnych źródeł;
- Priorytet ekologiczny II – jakość wód powierzchniowych i podziemnych,
 - Cel długoterminowy: II.1. Ochrona zasobów wód powierzchniowych i podziemnych oraz poprawa ich jakości;
- Priorytet ekologiczny III – gospodarka odpadami,
 - Cel długoterminowy: III.1. Stworzenie racjonalnego systemu gospodarowania odpadami;
- Priorytet ekologiczny IV – zasoby przyrodnicze powiatu,
 - Cel długoterminowy: IV.1. Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i zrównoważone użytkowanie zasobów przyrodniczych;
- Priorytet ekologiczny V – klimat akustyczny i pola elektromagnetyczne,
 - Cel długoterminowy: V.1. Poprawa klimatu akustycznego poprzez obniżenie hałasu do poziomu obowiązujących standardów;
- Priorytet ekologiczny VI – poprawa bezpieczeństwa mieszkańców,
 - Cel długoterminowy: VI.1. Ochrona przed skutkami poważnej awarii;
- Priorytet ekologiczny VII – kopaliny i gleby,
 - Cel długoterminowy: VII.1. Zrównoważona gospodarka zasobami naturalnymi,
 - Cel długoterminowy: VII.2. Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem oraz rekultywacja terenów zdegradowanych;
- Priorytet ekologiczny VIII – edukacja ekologiczna,

- o Cel długoterminowy: VIII.1. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu.

Poligon Drawski poprzez urozmaiconą strukturę przyrodniczą oraz zwiększoną możliwość wywołania ryzyka ekologicznego ćwiczeniami bojowymi, objęty jest wieloma rygorystycznymi zasadami dotyczącymi gospodarki proekologicznej. Wynika to również z faktu zlokalizowania w jego sąsiedztwie terenów cennych przyrodniczo, jak : Drawski Park Krajobrazowy, Obszar Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Drawskie” oraz Iński Park Krajobrazowy.

W powiecie choszczeńskim leży 0,3% gruntów Nadleśnictwa.

W „Strategii rozwoju powiatu choszczeńskiego na lata 2016-2030” w obszarze strategicznym 4 – Rozwój turystyki oraz zachowanie i ochrona wartości przyrodniczych zapisano: Jednym z podstawowych elementów zrównoważonego rozwoju jest podejmowanie działań ukierunkowanych na ochronę i poprawę stanu środowiska naturalnego oraz dóbr kultury.

Realizacja celu operacyjnego jakim jest ochrona i racjonalne wykorzystanie walorów środowiska naturalnego powinna obejmować m. in.:

- infrastrukturalne projekty na rzecz poprawy stanu środowiska przyrodniczego,
- edukacyjne, doradcze i finansowe wsparcie dla mieszkańców podejmujących działania prośrodowiskowe w swoich gospodarstwach domowych,
- współpracę z instytucjami w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego oraz rozwoju turystyki w powiecie.

W „Programie ochrony środowiska dla powiatu choszczeńskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku”, zwraca się uwagę na występowanie ważnych powierzchniowych i punktowych form ochrony przyrody.

Lasy i grunty leśne zajmują 39,8% powierzchni powiatu. Wśród zagrożeń w lasach wskazuje się oddziaływanie szkodników oraz pożary. Zalesienie okazuje się bardzo dobrą alternatywą na przywrócenie wartości użytkowych i przyrodniczych terenom niewykorzystanym rolniczo o niskiej przydatności dla rolnictwa jak również terenom zniszczonym i podatnych na degradację.

Wśród dotychczasowych działań w zakresie ochrony przyrody, dziedzictwa przyrodniczego i zrównoważonego użytkowania zasobów przyrodniczych wymienia się:

Adaptacja do zmian klimatu	<ul style="list-style-type: none"> - ochrona form ochrony przyrody, zachowanie spójności i drożności sieci ekologicznej, - zwiększenie zdolności retencyjnych lasów oraz ich areału, - podejmowanie działań służących dobrej kondycji lasów, tj. np. przebudowa drzewostanów i odpowiedni dobór gatunków,
----------------------------	--

	- utrzymywanie właściwego stanu siedliska i gatunków, - zalesienia, zadrzewienia śródpolne, zieleń na terenach zabudowanych, mająca wpływ na mikroklimat ;
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	- działania mające na celu przeciwdziałanie skutkom suszy w szczególności pożarom lasów;
Edukacja ekologiczna	- prowadzenie edukacji m. in. w zakresie wpływu turystyki na obszary o dużych walorach przyrodniczych (rola lasów w przyrodzie i życiu człowieka);
Monitoring środowiska	- monitoring lasów w zakresie m. in. uszkodzeń lasów, zagrożeń pożarowych i występowania szkodników owadzych w lasach.

1.2.3. Podstawowe informacje dotyczące strategii rozwoju regionu zawarte w planach zagospodarowania przestrzennego

Gminy leżące w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Drawsko realizują plany i strategie będące odzwierciedleniem planów i strategii jednostek nadrzędnych.

Na szczeblu gmin opracowano następujące strategie i programy:

- Gmina Drawsko Pomorskie:
 - Strategia rozwoju gminy Drawsko Pomorskie na lata 2014-2020,
 - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Drawsko Pomorskie;
 - Program ochrony środowiska dla gminy Drawsko Pomorskie na lata 2016-2019 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2020 – 2023;
- Gmina Kalisz Pomorski:
 - Strategia rozwoju gminy Kalisz Pomorski na lata 2014-2020,
 - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kalisz Pomorski,
 - Aktualizacja programu ochrony środowiska dla miasta i gminy Kalisz Pomorski na lata 2015-2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018 – 2021;
- Gmina Złocieniec:
 - Strategia rozwoju gminy Złocieniec na lata 2015-2025,
 - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Złocieniec,
 - Program ochrony środowiska dla gminy Złocieniec na lata 2017-2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024;
- Gmina Drawno:
 - Plan rozwoju lokalnego gminy Drawno na lata 2016-2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024,

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Drawno;
- Program ochrony środowiska dla gminy Drawno na lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020;
- Gmina Recz:
 - Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Recz do 2020 roku,
 - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Recz;
 - Program ochrony środowiska dla gminy Recz na lata 2005-2008 z perspektywą na lata 2009-2015;
- Gmina Węgorzyno:
 - Strategia rozwoju miasta i gminy Węgorzyno do 2015 roku,
 - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Węgorzyno,
 - Program ochrony środowiska dla gminy Węgorzyno na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022 - 2025;
- Gmina Ińsko:
 - Strategia rozwoju gminy Ińsko na lata 2018-2028,
 - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Ińsko,
 - Program ochrony środowiska dla miasta i gminy Ińsko na lata 2004-2008 z perspektywą do roku 2015;

Analizę wymienionych opracowań oparto w głównej mierze na uwarunkowaniach i ogólnie przewidywanym wpływie realizacji założeń polityki przestrzennego zagospodarowania gmin i całego regionu na prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.

W istniejących programach ochrony środowiska zawarte są przedsięwzięcia dotyczące poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, ochrony dziedzictwa przyrodniczego i racjonalnego użytkowania zasobów przyrody, zrównoważonego wykorzystania materiałów, wody i energii oraz włączania aspektów ekologicznych do polityk sektorowych oraz edukacji ekologicznej.

Ochrona środowiska, w tym ochrona przyrody, ochrona gruntów rolnych i leśnych oraz ochrona krajobrazu

Zapisy zawarte w opracowaniach na ogół uwzględniają potrzeby w tym zakresie. Rozpoznanie środowiska przyrodniczego obszaru należy ocenić jako zadowalające. Dla głównych gmin z terenu Nadleśnictwa (Drawsko Pom. i Kalisz Pom.) wykonane zostały waloryzacje przyrodnicze. Poznanie zasobów przyrodniczych jest niezbędnym warunkiem do określenia szczegółowych kierunków i form ich ochrony.

Ochrona wód i gospodarowanie wodami

Planowane przedsięwzięcia nie zagrażają w znaczący sposób zasobom wodnym regionu, a raczej wskazują na potrzebę utrzymania bądź poprawę dotychczasowych warunków. Ważnym aspektem w dziedzinie ochrony wód i gospodarowania wodami jest okresowy monitoring czystości wód prowadzony przez WIOŚ. Dotyczy to największych rzek i jezior regionu oraz głównych zbiorników wód podziemnych.

Obrona kraju

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Drawsko zlokalizowany jest poligon wojskowy, należący do Centrum Szkolenia Wojsk Lądowych im. płk. Franciszka Sadowskiego w Drawsku Pomorskim. Jest to największy w Europie poligon, o powierzchni około 36 tys. ha, który zapewnia możliwość jednoczesnego ćwiczenia oddziałów nawet na szczeblu dywizji. Obiekt wyposażony jest w strzelnice bojowe dla czołgów, transporterów opancerzonych i bojowych wozów piechoty. Ośrodek umożliwia również przeprowadzanie ćwiczeń oddziałów specjalistycznych. Poligon drawski dysponuje między innymi lotniskiem, strzelnicami artyleryjskimi, strzelnicą nawodną, ośrodkiem szkolenia przeciwchemicznego, ośrodkiem pokonywania przeszkód wodnych po dnie oraz ośrodkiem forsowania i przeprawy przez szeroką przeprawę wodną. Jest to najnowocześniejszy poligon wojsk lądowych i lotnictwa w Polsce. Komenda poligonu zlokalizowana jest w miejscowości Oleszno.

Ochrona zdrowia ludności z uwzględnieniem turystyki i rekreacji

W opracowaniach planuje się szereg przedsięwzięć poprawiających warunki bytowe w zakresie ochrony zdrowia ludności, głównie w zakresie poprawy jakości wód, powietrza atmosferycznego, ograniczenia hałasu, eliminowania i zmniejszania skutków poważnych awarii przemysłowych. Zachowane dziedzictwo kulturowe, bogata historia, dobre położenie i skomunikowanie oraz wyróżniające się naturalne krajobrazy, lasy i wody powierzchniowe stanowią dobre warunki do rozwoju wszelkich form turystyki i wypoczynku. Pewne ograniczenia w tym zakresie powoduje lokalizacja na znacznym obszarze Nadleśnictwa poligonu wojskowego.

Udokumentowane złoża kopalin

W gminie Drawsko Pomorskie, na gruntach przylegających do oddz. 18, 19, 24, 25A, 27 i 33 zlokalizowane są kopalnie kruszyw naturalnych (piasku i żwiru) Mielenko Drawskie i Woliczno. Eksploatacja kopalin systemem odkrywkowym, poprzez degradację powierzchni ziemi i pogarszanie stosunków wodnych, może wpłynąć negatywnie na gospodarkę leśną na gruntach przylegających do wyrobisk.

Przewidywane inwestycje o znaczeniu ponadlokalnym, w tym inwestycje mogące spowodować zagrożenie trwałości lasu

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Drawsko nie występują istotne zakłady z prorozwojowych dziedzin gospodarki, takich jak przemysł ciężki, przetwórstwo rolne, usługi ponadlokalne, itp. Nie przewiduje się też w tym zakresie większych inwestycji. Dlatego trwałość lasów administrowanych przez Nadleśnictwo nie jest zagrożona. Z kolei gospodarka leśna powinna być prowadzona tak, aby zachować walory krajobrazowe regionu oraz aby uwzględnić kierunki rozwoju turystyki i rekreacji na terenach o szczególnych walorach przyrodniczych. Podstawą do dobrego gospodarowania jest szczegółowe rozpoznanie i inwentaryzacja walorów przyrodniczych oraz wypracowanie konsensusu z zainteresowanymi stronami.

1.2.4. Wykaz gruntów Nadleśnictwa wyłączonych z produkcji

W Nadleśnictwie Drawsko grunty wyłączone z produkcji leśnej nie występują.

1.2.5. Wykaz gruntów Nadleśnictwa przeznaczonych do zalesienia

W Nadleśnictwie Drawsko na dzień 1.01.2021 r. grunty przeznaczone do zalesienia nie występują.

1.2.6. Zgodność projektu planu u.l. ze strategią przestrzennego zagospodarowania regionu

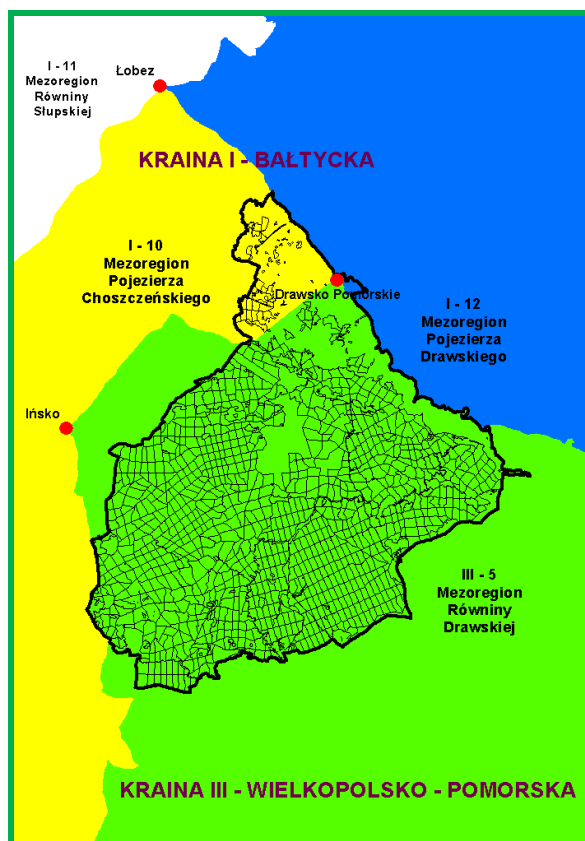
Analiza założeń i zadań gospodarczych określonych w niniejszym planie urządzenia lasu wskazuje na jego zgodność ze strategią przestrzennego zagospodarowania regionu, wyrażoną w planach zagospodarowania przestrzennego oraz regionalnych programach ochrony środowiska.

1.3. CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW PRZYRODNICZYCH W LASACH ZARZĄDZANYCH PRZEZ NADLEŚNICTWO Z UWZGLĘDNIENIEM INNYCH LASÓW W ZASIĘGU TERYTORYALNYM NADLEŚNICTWA

1.3.1. Przynależność do krainy przyrodniczo-leśnej i mezoregionów

Według regionalizacji przyrodniczo-leśnej (SGGW 2010) lasy Nadleśnictwa Drawsko leżą w:

- Krainie I Bałtyckiej, mezoregionach:
 - Pojezierza Choszczeńskiego (I.10) - północna część Nadleśnictwa,
 - Pojezierza Drawskiego (I.12) – niewielki północny fragment Nadleśnictwa,
- Krainie III Wielkopolsko - Pomorskiej, mezoregionie:
 - Równiny Drawskiej (III.5) – pozostała część Nadleśnictwa.

Mezoregiony przyrodniczo-leśne w zasięgu Nadleśnictwa Drawsko

1.3.2. Położenie geograficzne i wysokościowe

Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo Drawsko w odniesieniu do ogólnej sieci geograficznej położone są pomiędzy:

- 53°17'16" a 53°34'48" szerokości geograficznej północnej,
- 15°34'50" a 16°00'13" długości geograficznej wschodniej.

Według fizyczno-geograficznego podziału Polski (Kondracki 2002) obszar Nadleśnictwa zaliczony został do:

Położenie Nadleśnictwa Drawsko według podziału na jednostki fizyczno-geograficzne

Obszar	Mezoregion	Prowincja	Podprowincja	Makroregion	Mezoregion	Nazwa jednostki fizyczno-geograficznej
1	2	3	4	5	6	7
1						Europa Zachodnia
	3					Pozaalpejska Europa Środkowa
		31				Niż Środkowoeuropejski
			314-316			Pojezierza Południowobałtyckie

Obszar	Mezoregion	Prowincja	Podprowincja	Makroregion	Mezoregion	Nazwa jednostki fizyczno-geograficznej
1	2	3	4	5	6	7
				314.4		Pojezierze Zachodniopomorskie
					314.43	Pojezierze Ińskie
					314.45	Pojezierze Drawskie
				314.6-7		Pojezierze Południowopomorskie
					314.63	Równina Drawska (większość Nadleśnictwa)
					314.64	Pojezierze Wałeckie

Najwyżej położony punkt na terenie Nadleśnictwa Drawsko, o wysokości bezwzględnej 156 m n.p.m., znajduje się w oddziale 934k, a najniższym punktem, o wysokości bezwzględnej 80 m n.p.m., jest dolny bieg rzeki Prostyni, przy oddziale 1053. Różnica pomiędzy punktami wynosi 76 m.

1.3.3. Rzeźba terenu

Obszar Nadleśnictwa należy do obszarów nizinnych. Rzeźba terenu ukształtowana została w wyniku działalności lądolodu i jego wód roztopowych zlodowacenia bałtyckiego w stadiale pomorskim oraz w wyniku współczesnej działalności erozyjnej i akumulacyjnej wód. Obszar Nadleśnictwa na północy, wschodzie i w części środkowo wschodniej charakteryzuje się ukształtowaniem pagórkowatym i falistym, z dużą ilością drobnych pagórków porozielenych zagłębieniami, które z reguły zajęte są przez zabagnione oczka wytopiskowe, a na zachodzie i południu - terenami równinnymi. W części zajętej przez poligon wojskowy teren pokrywają rozległe wrzosowiska o niespotykanych w Polsce walorach krajobrazowych.

1.3.4. Warunki glebowe, klimatyczne, wodne

1.3.4.1. Warunki glebowe

Gleby w Nadleśnictwie Drawsko są dobrze rozpoznane. Nadleśnictwo posiada operat siedliskowy sporządzony w 1999 r. przez firmę Usługi Gleboznawczo-Urządzeniowe „Siedlisko” s.c. M. Nawrot i Synowie ze Szczecinka.

W Nadleśnictwie na gruntach leśnych zalesionych i niezalesionych wyróżniono 13 typów gleb.

Zestawienie typów gleb w Nadleśnictwie

Lp.	Typy gleb	Nadleśnictwo	
		pow. ha	%
1	2	3	4
1	Arenosole	26,18	0,11
2	Rędziny	22,26	0,09
3	Czarne ziemie	3,50	0,01
4	Gleby brunatne	862,99	3,47
5	Gleby rdzawe	22996,24	92,44
6	Gleby bielicowe	103,20	0,41
7	Gleby gruntowoglejowe	43,85	0,18
8	Gleby mułowe	0,60	0,00
9	Gleby torfowe	497,22	2,00
10	Gleby murszowe (namurszowe)	276,20	1,11
11	Gleby murszowate	41,97	0,17
12	Mady rzeczne	1,41	0,01
13	Gleby deluwialne	0,35	0,00
Razem		24875,97	100,00

W zasadzie tylko jeden typ gleby wywiera decydujący wpływ na układ siedlisk w Nadleśnictwie Drawsko. Są to gleby rdzawe, zajmujące 92,44% powierzchni gruntów leśnych. Wyróżniono trzy podtypy gleb rdzawych: rdzawe właściwe, rdzawe brunatne i rdzawe bielicowe. Drugim pod względem ważności w Nadleśnictwie typem gleb są gleby brunatne, zajmujące 3,47% powierzchni. W warunkach Nadleśnictwa wyróżniono następujące podtypy gleb brunatnych: szarobrunatne, brunatne właściwe, brunatne wyługowane, brunatne kwaśne, brunatne bielicowe. Pewne znaczenie gospodarcze mają jeszcze gleby torfowe (2,00%) i murszowe (1,11%).

Pozostałe typy gleb nie odgrywają w warunkach Nadleśnictwa większego znaczenia. Gleby porolne na gruntach leśnych wyodrębniono na 12449,17 ha, to jest na 50,0% powierzchni gruntów leśnych zalesionych i niezalesionych Nadleśnictwa.

1.3.4.2. Warunki klimatyczne

Według regionalizacji ekoklimatycznej obszar Nadleśnictwa Drawsko leży w strefie A – Bałtyckiej, na pograniczu makroregionów 2 - Niziny Pomorskiej i 3 - Pojezierza Pomorskiego Północnego.

Występuje tu klimat umiarkowany, na przejściu między łagodnym klimatem bałtyckim ze stosunkowo wyższymi opadami, a surowszym, z mniejszymi opadami klimatem pojeziernym. Przeważają wiatry zachodnie, o dużym nasileniu na przedwiośniu i w okresie późnej jesieni. Wczesną wiosną wieją często wysuszające wiatry kontynentalne ze wschodu. Wiatry, głównie zachodnie, posiadają niekiedy cechy wiatrów wywalających i mogą powodować w drzewostanach dość duże straty. Charakterystyczne dla tego klimatu są dość częste przymrozki późne – wiosenne, szczególnie dotkliwe w szkółkach i na uprawach, występujące w maju i na początku czerwca oraz mniej groźne przymrozki wczesne – jesienne.

Średnia temperatura roczna powietrza wynosi około 8,2 °C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec (ok. 17,5°C), a najzimniejszym – styczeń i luty (ok. -0,3 do -1,0°C). Najwięcej opadów występuje latem (lipiec), natomiast na przedwiośniu jest ich stosunkowo najmniej. Roczna suma opadów wynosi około 700 mm. Średnia suma opadów w okresie wegetacyjnym wynosi około 430 mm. Okres wegetacyjny trwa około 200-210 dni.

Ogólnie można stwierdzić, że klimat omawianego terenu należy do łagodnych. Amplituda temperatur lata i zimy nie jest wysoka, co stwarza sprzyjające warunki dla rozwoju gatunków drzewiastych.

1.3.4.3. Warunki wodne

Przez teren Nadleśnictwa Drawsko przebiega granica (dział wodny) między dorzeczem rzek Przymorza, a dorzeczem Odry.

Do dorzecza rzek Przymorza należy północna część Nadleśnictwa, odwadniana bezpośrednio do Bałtyku przez jedną z głównych rzek – Regę i jej dopływy. Z pozostałej części Nadleśnictwa, należącej do dorzecza Odry, wody odprowadzają rzeki: Drawa wraz z dopływami – z przeważającej części Nadleśnictwa, oraz Ina – z niewielkiego obszaru w zachodniej części Nadleśnictwa

Sieć rzeczna na omawianym obszarze jest gęsta. Zlokalizowane tu rzeki i ciekły wodne charakteryzują się stosunkowo wartkim nurtem. Płyną przeważnie w zagłębieniach terenu. Większość rzek, z uwagi na liczne, aktywne źródła, jak również na dużą ilość opadów, są przez cały rok zasobne w wodę. Głównymi rzekami są: Drawa, Ina, Wilźnica, Studzienica, Drawka, Borowiak, Stara Drawa, Radówka, Pełknica, Głęboka, Krzywa, Brzeźnicka (Węgorza), Mnica, Brzeźnica.

Obszar Nadleśnictwa Drawsko charakteryzuje się bogactwem jezior. Większość z nich to typowe jeziora rynnowe, wypełniające dna rynien polodowcowych, wśród których można wyróżnić dwa typy: jeziora podłużne, zgodne z orientacją strefy marginalnej (Lubie,

Czaple Duże i Małe, Konotop, Jelenie, Jeziorak, Pożrzadło) oraz jeziora o orientacji prostopadłej do strefy marginalnej (Bucierz Duży, Wielkie Dębno, Zły Łęg, Mielno, Prostynia, Jaworze).

Specyficzną kategorię zbiorników, charakterystyczną dla krajobrazu polodowcowego, stanowią niewielkie, rozproszone w terenie, oczka wodne. Jeziora, jak i oczka wodne leżące wśród terenów użytkowanych rolniczo bądź w bliskim sąsiedztwie wsi, charakteryzują się podwyższonym stopniem eutrofizacji wód.

Ważnym elementem kształtującym warunki wodne na terenie Nadleśnictwa, są również zlokalizowane tu dość liczne bagna i torfowiska (2709,61 ha).

**Wykaz jezior, zbiorników wodnych i stawów rybnych w stanie posiadania
Nadleśnictwa Drawsko**

Lp.	Oddział, poddz.	Nazwa jeziora, zbiornika wodnego, stawu rybnego	Pow. ha	Rodzaj powierzchni	
				SILP	Ewidencja gruntów
1	2	3	4	5	6
1.	20k	bez nazwy	3,29	Jezioro P	Wp
2.	28c		2,83		
3.	163g		2,18		
4.	187k		0,59	Jezioro	Ws
5.	341d	Okoń Mały	1,26	Jezioro	Ws
6.	359c	Klasieczno	1,67		
7.	409h	bez nazwy	0,62	Zbiornik	Ws
8.	430g		1,18		
9.	431h	Jałowe, Żabiak	1,48	Jezioro	Ws
10.	581g	Czarciak	0,33		
11.	610f	Sarnowo Małe	2,21	Jezioro P	Wp
12.	661f	Wierzchnie	4,26		
13.	665j	bez nazwy	0,53		
14.	767d	Sosino	1,17		
15.	790b	Czarne Oko	6,32		
16.	806f	bez nazwy	0,60	Zbiornik	Ws
17.	806i		0,77		
18.	807l		0,35		
19.	807m		0,53		
20.	807n		1,24		
21.	807o		1,16		
22.	808l		0,49		

Lp.	Oddział, poddz.	Nazwa jeziora, zbiornika wodnego, stawu rybnego	Pow. ha	Rodzaj powierzchni				
				SILP	Ewidencja gruntów			
1	2	3	4	5	6			
23.	808m		0,39					
24.	808n		0,40					
25.	808o		0,55					
26.	836g		0,37					
27.	836i		0,02					
28.	837f		0,14					
29.	837g		0,20	Staw R-Ps	Wsr-Ps			
30.	837h		1,23					
31.	837i		0,88					
32.	838h		0,68					
33.	838i		0,70					
34.	838j		0,36					
35.	838k		0,37					
36.	839g		1,17					
37.	839h		0,57					
38.	840j		1,44					
39.	840m		0,88					
40.	916c		Wilcze			4,99	Jezioro P	Wp
41.	923a		Zalane			30,72		
42.	975c	bez nazwy	2,15	Zbiornik P	Wp			
43.	984f		4,54	Jezioro P	Wp			
44.	989f		6,60	Zbiornik	Ws			
45.	990c		6,89					
46.	991c		4,14					
47.	992c		0,75					
48.	992g		1,95					
49.	993c		2,96					
50.	994c		3,57					
51.	994j		4,21					
52.	1014k		2,23					
53.	1014m		0,96					
54.	1050b		5,78					
55.	1050d		0,42					
56.	1069d	0,73						

Lp.	Oddział, poddz.	Nazwa jeziora, zbiornika wodnego, stawu rybnego	Pow. ha	Rodzaj powierzchni	
				SILP	Ewidencja gruntów
1	2	3	4	5	6
57.	1070a		3,73		
58.	1071a		1,37		
59.	1071b		2,74		
60.	1099j		0,56		
Łączna powierzchnia jezior, zbiorników wodnych oraz stawów rybnych w stanie posiadania Nadleśnictwa			137,40		

Rzeki, jeziora i zbiorniki wodne wpływają na wilgotność gleb tylko w bezpośrednim ich sąsiedztwie. Przeważają siedliska bez wyraźnego wpływu wód gruntowych, a stosunki wodne na obszarze Nadleśnictwa Drawsko kształtowane są głównie przez opady atmosferyczne i zależą od ich intensywności. Dominuje przemysłowy typ gospodarki wodnej.

W zasięgu Nadleśnictwa Drawsko zlokalizowany jest fragment Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP – 125.

Więcej informacji na temat wód powierzchniowych i podziemnych znajduje się w Programie ochrony przyrody.

1.3.5. Zestawienie typów siedliskowych lasu według panujących i rzeczywistych gatunków drzew

W załącznikach do opisanego ogólnego oraz przy opisach taksacyjnych (tom II) zamieszczone zostały:

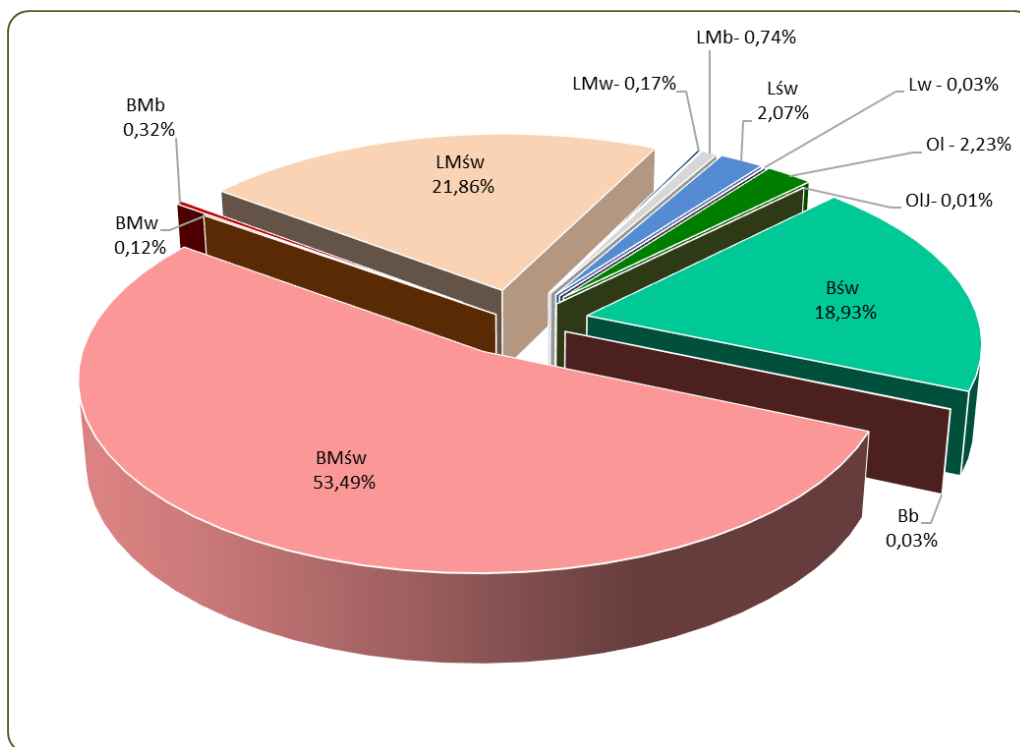
- tabela nr II - Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji,
- tabela nr IV - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących,
- tabela nr Va - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu,
- tabela nr Vb - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.

Wymienione tabele w pełni charakteryzują udział typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie.

**Zestawienie powierzchni Nadleśnictwa według typów siedliskowych lasu
(grunty zal. i niezal.)**

Typy siedliskowe lasu	Nadleśnictwo	
	Pow. w ha	Udział %
1	2	3
Bśw	4708,53	18,93
Bb	7,24	0,03
BMśw	13305,58	53,49
BMw	30,81	0,12
BMb	79,58	0,32
LMśw	5437,91	21,86
LMw	41,61	0,17
LMb	182,88	0,74
Lśw	514,85	2,07
Lw	7,22	0,03
OI	556,01	2,23
OIJ	3,75	0,01
Ogółem	24875,97	100,00

Niewielkie zmiany powierzchniowe w typach siedliskowych lasu w stosunku do poprzedniej rewizji u.l. wyniknęły głównie w związku z korektą granic wyłączeń, systemowym wyliczeniem powierzchni wyłączeń, zalesieniem gruntów porolnych oraz w nielicznych przypadkach zmianą siedliska.

Udział typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Drawsko

W Nadleśnictwie Drawsko wyróżniono na gruntach leśnych 12 typów siedliskowych lasu. Głównymi typami są: BMśw – 13305,58 ha (53,49%), LMśw – 5437,91 ha (21,86%) i Bśw – 4708,53 ha (18,93%). Pozostałe siedliska zajmują w sumie 5,72%, w tym: 2,23% (556,01 ha) – Ol; 2,07% (514,85 ha) – Lśw. Reszta nie ma w Nadleśnictwie większego znaczenia gospodarczego.

Siedliska borowe zajmują w Nadleśnictwie 72,89% powierzchni gruntów zalesionych i niezalesionych, a siedliska lasowe 27,11%.

Przyjmując za kryterium warunki wilgotnościowe, siedliska świeże zajmują 96,35%, siedliska wilgotne – 0,32%, a siedliska bagienne i zalewowe – 3,33% powierzchni gruntów zalesionych i niezalesionych.

Siedliska naturalne i zbliżone do naturalnego zinwentaryzowano na powierzchni 12164,51 ha (48,9% powierzchni gruntów zalesionych i niezalesionych), siedliska zniekształcone - na powierzchni 12711,46 ha (51,1%).

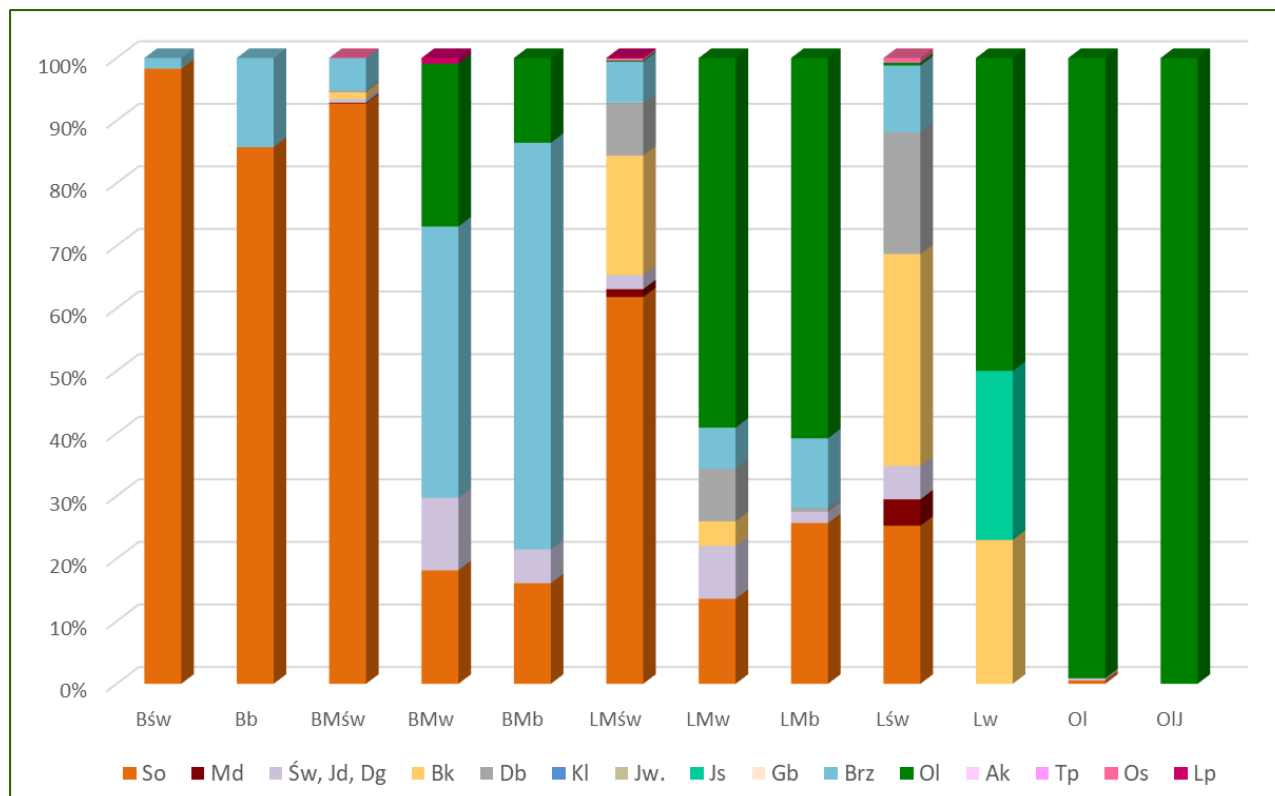
Siedliska przekształcone, zdegradowane i zdewastowane nie występują.

Głównym powodem zniekształcenia siedlisk jest porolność gleb, którą wyróżniono na 12449,17 ha (50%), w tym w drzewostanach 11967,29 ha.

Zalesienia porolne wyodrębniono na 10737,54 ha, to jest na 44,5% powierzchni gruntów zalesionych.

Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew (grunty zalesione)

TSL	So, Soc	Md	Św, Jd, Dg	Bk	Db, Dbs, Dbb, Dbc	Kl	Jw	Js	Gb	Brz	Ol	Ak	Tp	Os	Lp	Razem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Bśw	4437,05		1,29							76,09						4514,43
Bb	3,49									0,58						4,07
BMśw	11965,71	15,71	76,51	136,68	39,05					664,03	0,56	2,03		3,37		12903,65
BMw	4,82		3,08							11,52	6,92				0,24	26,58
BMb	8,58		2,88							34,69	7,23					53,38
LMśw	3339,62	67,79	121,86	1031,40	451,93	2,63	4,38		1,28	351,00	8,45	0,87		19,36	3,19	5403,76
LMw	4,64		2,88	1,35	2,86					2,25	20,18					34,16
LMb	42,17		2,97		0,90					18,39	99,80					164,23
Lśw	126,97	21,18	26,90	170,16	97,82					53,63	2,26		0,21	3,54		502,67
Lw				1,66				1,95			3,61					7,22
Ol	2,84		1,81								522,11					526,76
OIJ											3,75					3,75
Ogółem	19935,89	104,68	240,18	1341,25	592,56	2,63	4,38	1,95	1,28	1212,18	674,87	2,90	0,21	26,27	3,43	24144,66

Udział powierzchniowy panujących gatunków drzew w typach siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Drawsko

W Nadleśnictwie Drawsko gatunkiem występującym na najszerszym spektrum siedliskowym jest sosna. Dominuje ona na siedliskach Bśw, Bb, BMśw i LMśw. Na siedlisku Lśw przeważa buk, a na BMw i BMb – brzoza. Siedliska LMw, Lw, Ol i OlJ porośnięte są przeważnie przez olszę.

Zestawienie powierzchni drzewostanów wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

TSL	So, So b, So c	Md	Św	Jd	Dg	Bk	Db, Dbb, Dbs, Dbc	Kl	Jw	Wz	Js	Gb	Brz	OI	Ols	Ak	Tp	Os	Ksz	Lp	Iwa	Razem
powierzchnia w ha																						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Bśw	4108,91	13,58	7,92			12,99	5,64						363,89	1,43		0,07						4514,43
Bb	2,74												1,33									4,07
BMśw	10342,70	131,01	191,90		21,90	627,39	295,90	1,21	2,03	0,28	0,24	2,93	1246,77	21,47	0,23	3,43	0,17	9,71		4,38		12903,65
BMw	6,13		3,82			0,56							8,63	6,13				1,20		0,11		26,58
BMb	9,39	0,33	6,01										28,81	8,84								53,38
LMśw	2446,11	135,08	203,76	16,44	26,72	1471,67	538,22	6,88	10,28	0,64	0,77	10,18	479,80	17,66	1,30	1,35		30,32	0,55	5,78	0,25	5403,76
LMw	5,36	0,04	1,29		0,88	1,51	2,93		0,20		0,10		2,63	19,22								34,16
LMb	30,22		5,63			2,42	1,35		0,16				25,81	97,90				0,74				164,23
Lśw	91,69	34,14	39,86	2,54	1,27	183,34	93,85	0,08	0,07			0,54	43,60	4,69		0,53	0,17	3,49		2,74	0,07	502,67
Lw			0,39			0,67	0,26		0,46		2,09		0,35	2,69			0,13	0,18				7,22
OI	13,53		9,33			2,88	3,44		0,89		0,59	0,10	20,92	473,48	0,63			0,97				526,76
OIJ							0,12						0,51	3,12								3,75
Ogółem	17056,78	314,18	469,91	18,98	50,77	2303,43	941,71	8,17	14,09	0,92	3,79	13,75	2223,05	656,63	2,16	5,38	0,47	46,61	0,55	13,01	0,32	24144,66

W porównaniu z tabelą wg gatunków panujących mniejsza jest w Nadleśnictwie rzeczywista powierzchnia głównie sosny o 2879,11 ha, a większa głównie brzozy o 1010,87 ha, buka o 962,18 ha i dębów o 349,15 ha.

1.3.6. Zanieczyszczenie powietrza i uszkodzenia lasu od emisji przemysłowych

W Nadleśnictwie Drawsko nie określano stref uszkodzenia lasu od emisji przemysłowych z uwagi na brak odpowiednich zarządzeń i metodyki wyróżniania tych stref. W związku z tym nie sporządzono tabeli klas wieku według stref uszkodzenia (tabela VII).

1.3.7. Zestawienie przyjętych przez KZP typów drzewostanu (TD) dla poszczególnych siedlisk leśnych z uwzględnieniem krain przyrodniczo-leśnych

Uwzględniając ustalenia Komisji Założeń Planu oraz Narady Techniczno Gospodarczej przyjęto następujące typy drzewostanów i orientacyjne składy gatunkowe upraw dla poszczególnych typów siedliskowych lasu z uwzględnieniem rozpoznanych siedlisk przyrodniczych.

Typy drzewostanu i orientacyjne składy gatunkowe upraw dla poszczególnych typów siedliskowych lasu i siedlisk przyrodniczych

TSL	Kod Natura 2000	TD	Gatunki domieszkowe		Orientacyjny skład gatunkowy odnowienia
		gatunki główne	uszlachetniające (produkcyjne)	pomocnicze (pielęgnacyjne, biocenotyczne)	
1	2	3	4	5	6
Bs	-	So	Brz		So 90, Brz 10
	91T0	So	Brz		So 90, Brz 10
Bśw		So	Brz	Jrz	So 80-90, Brz i in. 10-20
	91T0	So	Brz		So 80-90, Brz i in. 10-20
Bw	-	So	Św, Brz	OI	So 80, Św i in. 20
		ŚwSo	Brz	OI	So 60, Św 30, Brz i in. 10
		ŚwBrz	So	OL	Brz 50, Św 30, So i in. 20
		SoŚw	Brz	OI	Św 40-50, So 40-50, Brz i in. 10
	2180	SoBrz		OI, Jrz, Czm	Brz 70, So 30
Bb	-	So	Brz	OI	So 80-90, Brz i in. 10-20
	91D0*	So	Brz		So 90, Brz 10
BMśw	-	So	Bk, Db, Św, Md, Brz	KI, Lp, Jrz, Gb	So 80, Bk i in. 20
		BkSo	Db, Św, Md, Brz	KI, Lp, Os, Jrz, Gb	So 60-70, Bk 20-30, Db i in. 10-20
		BkSo #	Db, Św, Md, Brz	KI, Lp, Os, Jrz, Gb	So 80-90, Db i in. 10-20
		ŚwSo	Db, Md, Brz	KI, Lp, Jrz, Gb	So 60, Św 30, Db i in. 10
		DbSo	Bk, Św, Md, Brz	KI, Lp, Os, Jrz, Gb	So 60-70, Db 20-30, Bk i in. 10-20
	9110	SoBk	Db	KI, Os, Jrz	Bk 60, So 30, Db i in. 10
	9130	SoBk	Db	KI, Lp, Jrz, Gb	Bk 60, So 30, Db i in. 10
	9190	Db	So, Brz	Bk, Os	Db 80, So i in. 20
	9190	BkDb	So, Brz	KI, Os, Jrz	Db 40, Bk 30, So i in. 30
BMw	-	ŚwSo	Db, Brz	KI, Lp, OI	So 50, Św 30, Db i in. 20

TSL	Kod Natura 2000	TD	Gatunki domieszkowe		Orientacyjny skład gatunkowy odnowienia
		gatunki główne	uszlachetniające (produkcyjne)	pomocnicze (pielęgnacyjne, biocenotyczne)	
1	2	3	4	5	6
		SoŚw	Db, Brz	Kl, Lp, Ol	Św 40, So 40, Db i in. 20
		DbSo	Św, Brz	Kl, Lp, Ol	So 60-70, Db 20-30, Św i in. 10-20
		So	Db, Św, Brz	Kl, Lp, Ol	So 70, Db i in. 30
		BrzSo	Db, Św	Kl, Lp, Ol	So 50, Brz 30, Św i in. 20
		ŚwBrz	So, Db	Kl, Lp, Ol	Brz 50, Św 30, So i in. 20
	9190	SoDb	Brz, Bk	Kl, Ol, Os, Jrz	Db 50, So 30, Bk i in.20
	9190	Db	So, Brz	Ol, Os	Db 80, So i in. 20
	9190	BkDb	So, Brz	Kl, Os, Jrz	Db 40, Bk 30, So i in. 30
BMb	-	So	Brz, Św	Ol	So 80, Brz 10, Św 10
		SoŚw	Brz, Db	Ol	Św 50, So 30, Brz i in. 20
		ŚwSo	Brz		So 50, Św 30, Brz i in. 20
		BrzSo	Św	Ol	So 50, Brz 30, Św i in. 20
		SoBrz	Św	Ol	Brz 60, So 30, Św i in. 10
	91D0*	SoBrz	Św	Ol	Brz 60, So 30, Św i in. 10
	91D0*	So	Brz		So 90, Brz 10
91D0*	Brz	So		Brz 90, So 10	
LMśw	-	Bk	Db, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw.	Kl, Gb, Os	Bk 80, Db i in. 20
		SoBk	Db, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw.	Kl, Gb, Os	Bk 50, So 40, Db i in. 10
		BkSo	Db, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw.	Kl, Gb, Os	So 60, Bk 30, Db i in. 10
		BkSo #	Db, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw.	Kl, Gb, Os	So 90, Db i in. 10
		DbSo	Bk, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw.	Kl, Gb, Os	So 60, Db 30, Bk i in. 10
		SoDb	Bk, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw.	Kl, Gb, Os	Db 50, So 30, Bk i in. 20
		ŚwDb	So, Md, Dg, Brz, Lp, Jw.	Kl, Gb, Os	Db 50, Św 30, Bk i in. 20
		BkŚw	Db, So, Md, Dg, Brz, Lp, Jw.	Kl, Gb, Os	Św 50, Bk 30, Db i in. 20
		ŚwBk	Db, So, Md, Dg, Brz, Lp, Jw.	Kl, Gb, Os	Bk 50, Św 30, Db i in. 20
		BkJd	Db, So, Md, Dg, Brz, Lp, Jw.	Kl, Gb, Os	Jd 50, Bk 30, Db i in. 20
		DbJd	Bk, So, Md, Dg, Brz, Lp, Jw.	Kl, Gb, Os	Jd 50, Db 30, Bk i in. 20
	9110	Bk	Db, So, Brz	Kl, Jw., Os	Bk 80, Db i in. 20
	9130	Bk	Db, Lp, Gb, Brz	Kl, Jw, Os	Bk 80, Db i in. 20
	9160	GbDb	Bk, So, Lp, Brz, Jw.	Kl, Os	Db 50, Gb 30, Bk i in. 20
9160	BkDb	Gb, So, Lp, Brz, Jw.	Kl, Os	Db 50, Bk 30, Gb i in. 20	

TSL	Kod Natura 2000	TD	Gatunki domieszkowe		Orientacyjny skład gatunkowy odnowienia
		gatunki główne	uszlachetniające (produkcyjne)	pomocnicze (pielęgnacyjne, biocenotyczne)	
1	2	3	4	5	6
	9160	Db	Bk, So, Gb, Lp, Brz, Jw.	Kl, Os	Db 70, Bk i in. 30
	9190	Db	Bk, So, Brz, Os	Gb, Lp, Kl	Db 80, So i in. 20
	9190	BkDb	So, Brz, Os	Kl, Gb	Db 50, Bk 30, So i in. 20
LMw	-	SoDb	Św, Bk, Brz	Jw., Kl, Lp, Os	Db 50, So 30, Św i in. 20
		DbSo	Św, Brz, Bk	Jw., Kl, Lp, Os	So 50, Db 30, Św i in. 20
		BrzOl	Św	Jw., Kl, Lp, Os	Ol 60, Brz 30, Św i in. 10
		ŚwSo	Db, Bk, Brz	Jw., Kl, Lp, Os	So 40, Św 30, Db 20, Bk i in. 10
		SoŚw	Db, Ol	Jw., Kl, Lp, Os	Św 50, So 30, Db i in. 20
		ŚwDb	So, Md, Dg, Brz, Ol, Lp, Jw.	Kl, Gb, Os	Db 60, Św 30, So i in. 10
		DbŚw	So, Md, Dg, Brz, Ol, Lp, Jw.	Kl, Gb, Os	Św 60, Db 30, So i in. 10
	9110	Bk	Db, So, Ol	Jw., Kl, Lp	Bk 80, Db i in. 20
	9160	GbDb	Bk, Brz, Os	Kl, Gb, Lp, Os	Db 60, Gb 30, Bk i in. 10
	9160	BkDb	Gb, Lp, Brz, Jw.	Kl, Os	Db 50, Bk 30, Gb i in. 20
	9160	Db	Gb, Bk, Brz, Ol, Os	Lp, Kl	Db 80, Gb i in. 20
	9190	BkDb	So, Brz, Os	Kl, Gb	Db 50, Bk 30, So i in. 20
	9190	Db	So, Brz, Ol	Kl, Os	Db 80, So i in. 20
LMb	-	Ol	Brz, So, Św		Ol 70-80, Brz i in. 20-30
		BrzOl	Św, So	Wb	Ol 50, Brz 30, Św i in. 20
	91D0*	SoBrz	Ol	Ol	Brz 60, So 30, Ol i in. 10
	91D0*	Brz	So		Brz 90, So 10
LŚw	-	Bk	Db, Md, So, Św, Dg	Jw., Lp, Czur, Jb, Gr	Bk 90, Db i in. 10
		DbBk	Md, Js, Św, So, Lp, Dg	Jw., Czur, Jb, Gr	Bk 60, Db 30, Md i in. 10
		BkDb	Md, Js, Św, So, Lp, Dg	Jw., Czur, Jb, Gr	Db 60, Bk 30, Md i in. 10
		BkJd	Db, So, Md, Dg, Brz, Lp, Jw.	Kl, Gb, Os	Jd 50, Bk 30, Db i in. 20
		DbJd	Bk, So, Md, Dg, Brz, Lp, Jw.	Kl, Gb, Os	Jd 50, Db 30, Bk i in. 20
	9110	Bk	Db, So, Md	Jw., Kl, Lp	Bk 90, Db i in. 10
	9110	DbBk	So, Lp, Md	Jw., Czur, Jb, Gr	Bk 70, Db i in. 30
	9130	Bk	Db, Gb, Md	Jw., Lp, Czur, Jb, Gr	Bk 80-90, Db i in. 10-20
	9160	GbDb	Bk, Lp, Md	Jw., Czur, Gr, Jb	Db 50, Gb 30, Lp i in. 20
	9160	Db	Gb, Bk, Lp, Md	Jw., Czur, Jb, Gr	Db 80, Gb i in. 20
	9160	GbBk	Db, Lp, Md	Jw., Czur, Jb, Gr	Bk 50, Gb 30, Lp i in. 20
	9160	BkDb	Gb, Lp, Md	Jw., Czur, Jb, Gr	Db 50, Bk 30, Gb i in. 20
	9160	LpDb	Gb, Bk, Md	Jw., Czur, Jb, Gr	Db 50, Lp 30, Gb i in. 20
	9190	BkDb	So, Brz, Os, Md	Kl, Gb	Db 60, Bk 30, Jw. i in. 10
	9190	Db	Bk, So, Brz, Os,	Gb, Lp, Kl	Db 80, Bk i in. 20

TSL	Kod Natura 2000	TD	Gatunki domieszkowe		Orientacyjny skład gatunkowy odnowienia
		gatunki główne	uszlachetniające (produkcyjne)	pomocnicze (pielęgnacyjne, biocenotyczne)	
1	2	3	4	5	6
			Md		
	9190	DbBk	Gb, Lp, Md	Jw.,Czr, Jb, Gr	Bk 50, Db 30, Jw. i in. 20
Lw	-	JsDb	Św, Wz, Jw.	Kl, Lp, Czr, Brz	Db 70, Js 20, Św i in. 10
		Db	Św, Js, Wz, Jw.	Kl, Lp, Czr, Brz	Db 80-90, Św i in. 10-20
	9130	Bk	Db, Gb	Jw.,Lp, Czr, Jb, Gr	Bk 90, Db i in. 10
	9160	BkDb	Gb Jw., Lp	Czr, Jb, Gr	Db 50, Bk 30, Gb i in. 20
	9160	Db	Gb, Bk, jw.	Lp, Czr, Jb, Gr	Db 80, Gb i in. 20
	9160	GbDb	Bk, Lp, Jw.,	Kl, Gr, Jb	Db 50, Gb 30, Bk i in. 20
	91E0*	OI	Js, Wz, Gb	Kl, Lp	OI 80, Js i in. 20
	91E0*	JsOI	Wz, Gb	Kl, Lp	OI 60, Js 30, Brz i in. 10
	91F0	JsWzDb	Lp, Gb	Kl, OI, Tp, Czm	Db 40, Wz 30, Js i in. 30
	91F0	JsWz	Db, OL	Kl, Gb, Czm	Wz 40, Js 30, Db i in. 30
	91F0	Db	Wz, Js	Kl, Gb, Czm	Db 80, Wz i in. 20
Lł	-	JsDb	Wz, Gb, Jw., Kl, Lp	Św, OI, Tp, Wb	Db 60, Js 30, Wz i in. 10
		Db	Js, Wz	Św, Lp, OI	Db 70, Js i in. 30
	91F0	Db	Js, Wz	Lp, OI	Db 70, Js i in. 30
	91F0	JsWz	Db, OI	Kl, Gb, Czm	Wz 40, Js 30, Db i in. 30
	91F0	JsWzDb	Lp, Gb	OI, Kl, Tp, Wb	Db 40, Wz 30, Js 20, Lp i in. 10
	91E0*	JsOI	Brz, Wz	Kl, Lp	OI 60, Js 30, Brz i in. 10
	91E0*	OIJs	Brz, Św, Db, Wz	Kl, Lp	Js 40, OI 40, Brz i in. 20
OI	-	OI	Js, Brz, Wz, Św		OI 90, Js i in. 10
	91E0*	OI	Js, Wz, Gb	Kl, Lp	OI 90, Js i in. 10
	91E0*	OI****	Js	Kl, Lp	OI 90, Js i in. 10
OIJ	-	OI	Js, Wz	Kl, LP	OI 80, Js i in. 20
		OIJs	Brz, Św, Db, Wz	Kl, Lp	Js 40, OI 40, Brz i in. 20
	91E0*	OIJs	Brz, Św, Db, Wz	Kl, Lp	Js 40, OI 40, Brz i in. 20
	91E0*	JsOI	Brz, Wz	Kl, Lp	OI 60, Js 30, Brz i in. 10
	91E0*	OI	Js, Wz	Kl, Lp	OI 80, Js i in. 20

9160 - Grab należy wprowadzić w zmieszaniu grupowym i kępowym.

Dopuszcza się wprowadzenie grabu w późniejszych fazach rozwojowych drzewostanu.

* - siedliska przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym

**** - źródłiskowe lasy olszowe na niżu

- drzewostan sosnowy z dolnym piętrzem bukowym, które przewiduje się wprowadzić gdy sosna osiągnie wiek 30-40 lat (po pierwszej prawidłowo przeprowadzonej TW). Liczba wprowadzanych sadzonek buka 3-5 tys. szt./ha (ZHL 2012). Jeżeli dolne piętro ma w przyszłości ukształtować następną generację drzewostanu należy wprowadzać buk w formie grup i kęp o wieźbie odpowiedniej dla gatunku.

W uzasadnionych sytuacjach Nadleśniczy może wybrać, uwzględniając warunki siedliskowe i doświadczenie terenowe, inny TD niż podany przy opisach taksacyjnych, jednakże mieszczący się w wymienionych wariantach dla danego typu siedliskowego lasu.

Ustalając składy gatunkowe na gruntach porolnych należy brać pod uwagę aktualnie obowiązujące wytyczne i zarządzenia.

1.3.8. Ocena walorów genetycznych lasu, w tym bazy nasiennej

Według Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 lipca 2015 r. w sprawie wykazu, obszarów i map regionów pochodzenia leśnego materiału rozmnożeniowego (Dz. U. 2015, poz. 1425) dla podstawowych gatunków panujących w Nadleśnictwie Drawsko określono następujące regiony pochodzenia:

- dla Md, Św, Jd:
 - dla całego Nadleśnictwa - region 10,
- dla So, Ol, Dbs, Dbb, Brz, Bk:
 - w gminach pow. łobeskiego i stargardzkiego oraz w gminach Drawsko Pom., Złocieniec, Recz - region 10,
 - w gminach Kalisz Pomorski i Drawno - region 30.

W Nadleśnictwie Drawsko bazę nasienną stanowią:

- wyłączone drzewostany nasienne,
- gospodarcze drzewostany nasienne,
- drzewa mateczne.

Wykaz obiektów selekcji nasiennej zamieszczony jest w załącznikach do elaboratu i w tomie II.

a) Wyłączone drzewostany nasienny

Nadleśnictwo Drawsko posiada wyłączone drzewostany nasienne w trzech wyłączeniach o łącznej powierzchni 39,30 ha. Ich lokalizację i krótki opis taksacyjny przedstawiono w tabeli.

Wykaz wyłączonych drzewostanów nasiennych (WDN)

Oddział pododdział	Nr. rej. LMP	Pow. ha	Rok uznania	Typ siedliskowy lasu	Opis drzewostanu (skład, wiek, zadrz., pierśnica/wysokość, bonitacja, jakość)
1	2	3	4	5	6
41b	38641	7,91	1996	BMśw	4Dg80-1,0-38/28-I-1
896a	37716	16,15	2003	LMśw	4Dbb180-0,6-50/31-II-1
896b	37716	15,24	2003	LMśw	5Dbb180-0,7-50/32-II-1
Ogółem		39,30			

b) Gospodarcze drzewostany nasienne

Według stanu na 01.01.2021 r. na terenie Nadleśnictwa Drawsko zaewidencjonowano w 105 pododdziałach 47 gospodarczych drzewostanów nasiennych o łącznej powierzchni 532,37 ha.

Zestawienie powierzchni gospodarczych drzewostanów nasiennych

Gatunek panujący	Nadleśnictwo
	Powierzchnia – ha
1	2
So	433,19
Bk	61,45
Dbś	11,96
Dbb	5,05
Brz	8,78
Ol	11,94
Ogółem	532,37

Szczegółowa lokalizacja GDN-ów przedstawia się następująco:

- Sosnowe - 41a,c,d, 45j, 46d,f,g, 69b,g,h,j, 70g, 116r,y,z, 138a,b,c, 194a,b, 267d,f,g,i,j,n, 268c, 269f,j, 277i, 341a,g, 348g, 439b,c,g,h, 440b,c,d, 453o, 459b,c,d, 485c,d,f, 503k, 523b,c,g, 524a,f, 573f,h,k, 615l,m,n, 616d, 669c,d,f,l, 670k,n, 672n, 674a,b, 780c, 782l, 815n,o, 816d, 855l, 856c, 890t, 902a, 943a,i, 949g,h, 950g, 1010g, 1046b;
- Bukowe - 453d,g 456b,c, 691j,o, 692b,d, 895d, 1019a;
- Dębowe(Dbś) - 5d, 451j,k, 477b;
- Dębowe(Dbb) - 485a;
- Brzozowe - 20a;
- Olszowe - 447a, 657b, 709i,p.

c) Drzewa mateczne

Na terenie Nadleśnictwa uznano 14 drzew matecznych, w oddz.:

Wykaz drzew matecznych

Oddział pododdział	Gatunek	Sztuk	Nr rejestrowy	
			LMP	IBL
1	2	3	4	5
41b	Dg	4	41190	2380
			41192	2382
			41193	2383
			41194	2384
850i	Dbb	3	41195	8295
			41196	8296
			41198	8298
864a	Dbb	7	41197	8297
			41199	8299
			41200	8300
			41201	8301
			41203	8303
			41205	8305
			41206	8306
Razem	Dg	4		
	Dbb	10		
Ogółem		14		

d) Źródła nasion

Na terenie Nadleśnictwa nie ma uznanych źródeł nasion.

e) Uprawy pochodne

Na terenie Nadleśnictwa zatwierdzono do realizacji 9 bloków upraw pochodnych o łącznej powierzchni **377,99 ha**, w tym:

- Blok I (Bk, Dbb,Dg) – obejmuje pododdz.: 1036b,d, 1037a-f,h-j, 1038a-d,g, 1039a,b,f-h, 1040a,b,d-j; - powierzchnia – **110,66 ha**;
- pochodzenie materiału sadzeniowego WDN – Bk – oddz. 29b, 30a, 31a,d, 41a, N-ctwo Świerczyna;
 - pochodzenie materiału sadzeniowego WDN - Dbb – oddz. 10d,k, 11b, 12c, N-ctwo Świerczyna;

- pochodzenie materiału sadzeniowego WDN – Dg – oddz. 41b
N-ctwo Drawsko.
- Blok II (Bk,Dg,Jd) – obejmuje pododdz.: 1093a-c,g-i, 1094a,c-f,i;
- powierzchnia – **43,72 ha**;
- pochodzenie materiału sadzeniowego WDN – Bk – oddz. 29b, 30a
N-ctwo Świerczyna;
 - pochodzenie materiału sadzeniowego WDN – Dg – oddz. 29b, 30a
N-ctwo Świerczyna;
 - pochodzenie materiału sadzeniowego WDN – Dg – oddz. 41b
N-ctwo Drawsko;
 - pochodzenie materiału sadzeniowego WDN – Jd – oddz. 246h, 247a
N-ctwo Osusznica.
- Blok III (So) – obejmuje pododdz.:267a-n, 268a-c,f-h; - powierzchnia – **76,68 ha**;
- pochodzenie materiału sadzeniowego WDN – So – oddz. 337a,b,
338a,b, N-ctwo Kalisz Pomorski.
- Blok IV (Bk,Dbb,Dg) – obejmuje pododdz.: 997h,i, 998g-i, 1032b, 1033a-f, 1034a,f,
1085a-d,g,i-k, 1086a-c,l; - powierzchnia – **93,61 ha**;
- pochodzenie materiału sadzeniowego WDN – Bk – oddz.486b, 487a,
488a, N-ctwo Świerczyna;
 - pochodzenie materiału sadzeniowego WDN – Dbb – oddz.896a,b,
N-ctwo Drawsko;
 - pochodzenie materiału sadzeniowego WDN – Dg – oddz.41b,
N-ctwo Drawsko.
- Blok V (Dbb) – obejmuje pododdz.: 991a,b; - powierzchnia – **18,09 ha**;
- pochodzenie materiału sadzeniowego WDN – Dbb – oddz.896a,b,
N-ctwo Drawsko.
- Blok VI (Dg) – obejmuje pododdz.: 726w, 726cx; - powierzchnia – **6,33 ha**;
- zrealizowany;
 - pochodzenie materiału sadzeniowego WDN – Dg – oddz.41b,
N-ctwo Drawsko.
- Blok VII (Jd) – obejmuje pododdz.: 29a; - powierzchnia – **12,67 ha**;
- zrealizowany;
 - pochodzenie materiału sadzeniowego WDN – Jd – oddz. 246h, 247a,
N-ctwo Osusznica.

Blok VIII (Md) – obejmuje pododdz.: 1Am; - powierzchnia – **10,04 ha**;
 – zrealizowany;
 – pochodzenie materiału sadzeniowego PN – oddz. 451c,
 N-ctwo Lidzbark.

Blok IX (Md) – obejmuje pododdz.: 733Ac; - powierzchnia – **6,19 ha**;
 – zrealizowany;
 – pochodzenie materiału sadzeniowego PN – oddz. 451c,
 N-ctwo Lidzbark.

Według stanu na 1.01.2021 r. zinventaryzowano łącznie **232,72 ha** upraw pochodnych, w tym: 217,60 ha upraw w blokach oraz 15,12 ha poza blokami.

Wykaz upraw pochodnych

Oddz. pododz.	Powierzchnia ha	Gatunek i pochodzenie nasion	Numer bloku
1	2	3	4
1036d	4,63	Dbb - N-ctwo Świerczyna WDN oddz.: 10d,k, 11b, 12c Bk - N-ctwo Świerczyna WDN oddz.: 29b,30a,31a,d,41a	I
1037a	3,05	Bk - N-ctwo Świerczyna WDN oddz.: 29b, 30a	I
1037b	7,38	Bk - N-ctwo Świerczyna WDN oddz.: 29b,30a,31a,d,41a Dg - N-ctwo Drawsko WDN oddz.: 41b	I
1037c	4,92	Bk - N-ctwo Świerczyna WDN oddz.: 29b,30a,31a,d,41a Dg - N-ctwo Drawsko WDN oddz.: 41b	I
1037d	1,13	Bk - N-ctwo Świerczyna WDN oddz.: 29b, 30a	I
1038g	12,89	Bk - N-ctwo Świerczyna WDN oddz.: 29b, 30a	I
1039g	8,43	Bk - N-ctwo Świerczyna WDN oddz.: 29b, 30a	I
1040g	2,84	Dbb - N-ctwo Świerczyna WDN oddz.: 10d,k, 11b, 12c Bk - N-ctwo Świerczyna WDN oddz.: 29b,30a,31a,d,41a	I
1093a	7,24	Bk - N-ctwo Świerczyna WDN oddz.: 29b, 30a	II
1093b	1,68	Bk - N-ctwo Świerczyna WDN oddz.: 29b, 30a	II
1093g	2,16	Bk - N-ctwo Świerczyna WDN oddz.: 29b, 30a Dg - N-ctwo Drawsko WDN oddz.: 41b	II
1093i	7,49	Dg - N-ctwo Drawsko WDN oddz.: 41b	II
1094a	3,60	Bk - N-ctwo Świerczyna WDN oddz.: 29b, 30a	II
1094d	7,36	Jd - N-ctwo Osusznica WDN oddz.: 246h, 247a	II
1094i	5,46	Bk - N-ctwo Świerczyna WDN oddz.: 29b, 30a	II
267l	2,67	So - N-ctwo Kalisz Pomorski WDN oddz.: 337a,b	III
267k	1,65	So - N-ctwo Kalisz Pomorski WDN oddz.: 337a,b	III
268a	4,74	So - N-ctwo Kalisz Pomorski WDN oddz.: 338a	III
268g	2,38	So - N-ctwo Kalisz Pomorski WDN oddz.: 337a,b	III

Oddz. pododz.	Powierzchnia ha	Gatunek i pochodzenie nasion	Numer bloku
1	2	3	4
268h	1,71	So - N-ctwo Kalisz Pomorski WDN oddz.: 337a,b	III
997h	3,28	Dbb - N-ctwo Drawsko WDN oddz.: 896a,b Bk - N-ctwo Świerczyna WDN oddz.: 486b,487a, 488a	IV
998g	1,27	Bk - N-ctwo Świerczyna WDN oddz.: 486b,487a, 488a	IV
998h	6,22	Bk - N-ctwo Świerczyna WDN oddz.: 486b,487a, 488a	IV
998i	1,04	Bk - N-ctwo Świerczyna WDN oddz.: 486b,487a, 488a	IV
1032b	6,81	Bk - N-ctwo Świerczyna WDN oddz.: 486b,487a, 488a	IV
1033a	21,17	Dbb - N-ctwo Drawsko WDN oddz.: 896a,b Bk - N-ctwo Świerczyna WDN oddz.: 486b,487a, 488a	IV
1033b	2,31	Bk - N-ctwo Świerczyna WDN oddz.: 486b,487a, 488a	IV
1033c	2,45	Bk - N-ctwo Świerczyna WDN oddz.: 486b,487a, 488a	IV
1033f	1,04	Dbb - N-ctwo Drawsko WDN oddz.: 896a,b	IV
1034a	6,51	Bk - N-ctwo Świerczyna WDN oddz.: 486b,487a, 488a	IV
1085k	10,15	Dbb - N-ctwo Drawsko WDN oddz.: 896a,b Bk - N-ctwo Świerczyna WDN oddz.: 486b,487a, 488a	IV
1086a	10,93	Bk - N-ctwo Świerczyna WDN oddz.: 486b,487a, 488a Dg - N-ctwo Drawsko WDN oddz.: 41b Dbb - N-ctwo Drawsko WDN oddz.: 896a,b	IV
1086l	1,18	Dbb - N-ctwo Drawsko WDN oddz.: 896a,b	IV
991a	14,60	Dbb - N-ctwo Drawsko WDN oddz.: 896a,b	V
726w	3,15	Dg - N-ctwo Drawsko WDN oddz.: 41b	VI
726cx	3,18	Dg - N-ctwo Drawsko WDN oddz.: 41b	VI
29a	12,67	Jd - N-ctwo Osusznica WDN oddz.: 246h, 247a	VII
1Am	10,04	Md - N-ctwo Lidzbark – PN oddz.: 451c	VIII
733Ac	6,19	Md - N-ctwo Lidzbark – PN oddz.: 451c	IX
Razem uprawy w blokach	217,60		
657d	2,86	Jd - N-ctwo Osusznica WDN oddz.: 246h, 247a	poza blokiem
711f	5,98	Jd - N-ctwo Osusznica WDN oddz.: 246h, 247a	poza blokiem
824b	3,11	Dbb - N-ctwo Świerczyna WDN oddz.: 10d,k, 11b, 12c Dg - N-ctwo Drawsko WDN oddz.: 41b	poza blokiem
874g	3,17	Bk - N-ctwo Świerczyna WDN oddz.: 29b, 30a	poza blokiem
Razem uprawy poza blokiem	15,12		
Ogółem	232,72		

f) Uprawy zachowawcze

Na terenie Nadleśnictwa założone zostały trzy uprawy zachowawcze na powierzchni 16,83 ha.

Wykaz upraw zachowawczych

Oddz. pododz.	Powierzchnia ha	Gatunek i pochodzenie nasion
1	2	3
483b	8,17	Bk – N-ctwo Drawsko oddz.: 483b
873f	4,67	Dbb – N-ctwo Drawsko oddz.: 483b
954a	3,99	So – N-ctwo Drawsko oddz.: 952f
Ogółem	16,83	

g) Drzewostany zachowawcze

Według stanu na 1.01.2021 r. w Nadleśnictwie zaewidencjonowanych jest 6 wyłączeń z drzewostanami zachowawczymi. Są to pododdziały: 481d, 482a, 483a, 483f, 819f, 952f na powierzchni 77,57 ha.

h) Szkółki leśne

Nadleśnictwo Drawsko nie prowadzi gospodarstwa szkółkarskiego. W potrzebny materiał sadzeniowy Nadleśnictwo zaopatruje się dokonując zakupu sadzonek w oparciu o podpisane umowy z innymi nadleśnictwami.

1.3.9. Ogólna ocena stanu środowiska przyrodniczego

Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Drawsko jak i w jego zasięgu terytorialnym występują następujące formy ochrony przyrody: obszary Natura 2000, obszary chronionego krajobrazu, pomniki przyrody, ochrona gatunkowa roślin i zwierząt, w tym strefy ochrony gatunkowej. Wszystkie te formy ochrony zostały szczegółowo omówione w programie ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Drawsko.

1.3.9.1. Opis walorów przyrodniczych Nadleśnictwa

Zestawienie form ochrony przyrody w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Drawsko

Rodzaj obiektu	Liczba	Pow. całkowita (ha)	Pow. w zasięgu N-ctwa (ha)	Pow. w zarządzie N-ctwa					
				lasy (ha)	%	grunty nieleśne (ha)	%	razem (ha)	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Obszary chronionego krajobrazu	2	117136,40	4908,73	1642,49	94,5	96,46	5,5	1738,95	100,0
Obszary Natura 2000 – OSO	3	431896,14	22873,51	15458,62	83,4	3085,97	16,6	18544,59	100,0
Obszary Natura 2000 – SOO	2	25276,60	12364,03	7292,83	75,3	2393,16	24,7	9685,99	100,0
Pomniki przyrody	36	-	-	-	-	-	-	-	-
Ochrona gatunkowa - strefy ochrony	15	711,55	711,55	555,52	78,1	156,03	21,9	711,55	100,0

Ponadto w zasięgu Nadleśnictwa zlokalizowana jest otulina „Ińskiego Parku Krajobrazowego”.

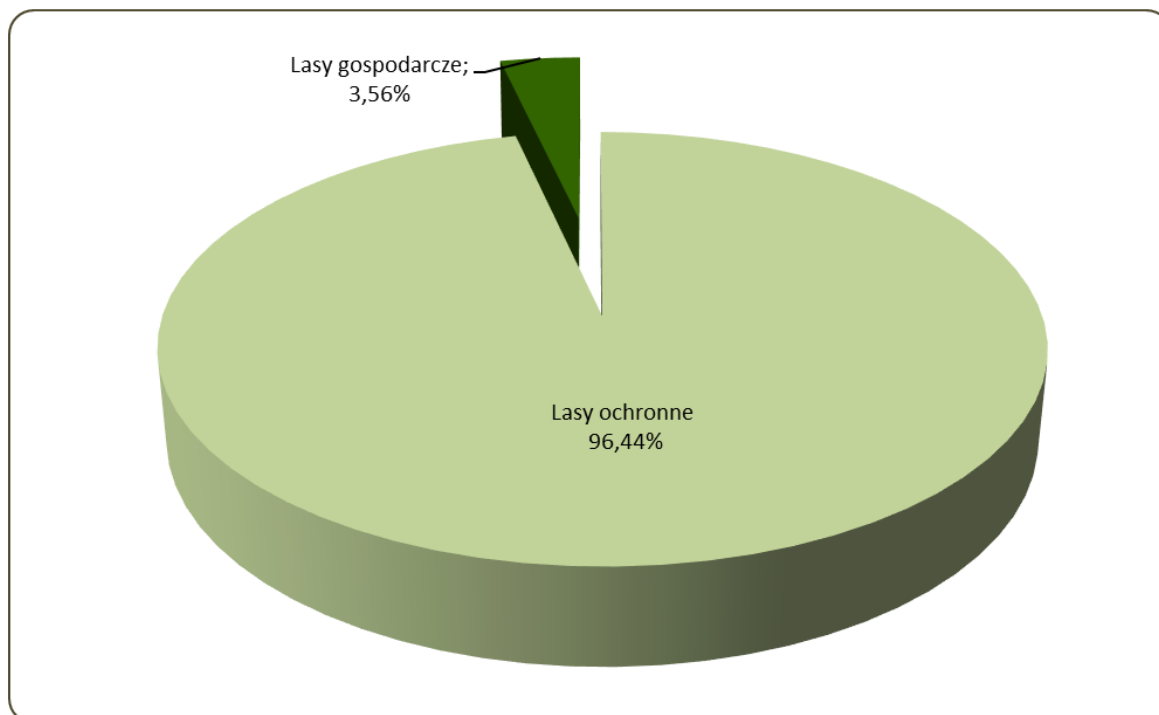
Rodzaj obiektu	Liczba	Pow. całkowita (ha)	Pow. w zasięgu N-ctwa (ha)	Pow. w zarządzie N-ctwa					
				lasy (ha)	%	grunty nieleśne (ha)	%	razem (ha)	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Otulina parku krajobrazowego	-	26240,00	86,09	3,33	39,1	5,18	60,9	8,51	100,0

1.3.9.2. Dominujące funkcje lasu i kategorie ochronności

Ze względu na główną (dominującą) funkcję, grunty leśne Nadleśnictwa Drawsko (24875,97 ha) podzielono na:

- ⇒ lasy ochronne - 23990,18 ha (96,44%),
- ⇒ lasy gospodarcze - 885,79 ha (3,56%).

W Nadleśnictwie nie ma lasów rezerwatowych.

Udział dominujących funkcji lasu w Nadleśnictwie Drawsko

Zestawienie powierzchni i miąższości Nadleśnictwa według głównych funkcji lasu zawiera tabela nr III zamieszczona w załącznikach do elaboratu oraz przy opisach taksacyjnych.

Lasy ochronne

W Nadleśnictwie przyjęto podział lasu na kategorie ochronności zgodnie z Decyzją Ministra Środowiska nr DL-lpn-612-22/54175/11JŁ z dnia 7 grudnia 2011 r.

Lokalizacja lasów ochronnych

Kategoria ochronności	Oddziały i pododdziały	Po- wierzchnia w ha
1	2	3
Lasy wodochronne	20, 25Am, 28, 29a.	62,00
Lasy wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	25, 25A, 26, 26A, 29b-i,k-m, 36-40, 41a,c,d, g-j,n, 42-48, 118a-d,j,t,ax-cx,1019a,c,f-j.	548,56
Lasy wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody oraz stanowiące drzewostany nasienne wyłączone z użytkowania rębnego	41b.	7,91
Lasy wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody oraz stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	117a-c,f.	5,43

Kategoria ochronności	Oddziały i pododdziały	Powierzchnia w ha
1	2	3
Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	5a-m, 6-12, 21, 82c,f,m, 83d, 91-93, 213a,c-k, 214, 339, 722k,l, 724g,h, 726w,cx, 726A, 733Ac,f,l, 733B, 747i, 748g, 789c,d,h, 821a, 823Ad-g, 824a-c,f, 871g,i-t, 946k-m, 947h-l, 948d-h, 949f-h, 950h, 1013h,i, 1014c-h,j,l, 1015b-j, 1016-1018, 1046j, 1047g,h, 1048g-m, 1049c-f,h-j, 1050, 1052, 1053, 1095a-c,g,h, 1098f,g, 1100b-f,h-m, 1101-1106.	921,22
Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody oraz ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	13, 14.	56,13
Lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa	32, 33, 35, 63, 65, 66, 70, 73, 74, 78-81, 82a,b, 84-88, 90, 100a,b,d,g-j, 104, 108-113, 121d, 122-127, 131a,b,k, 132a, 133, 143d-g,l, 147, 148, 152b,c,f, 153a, 154a, 173g, 178f, 179, 181g-l, 182, 183, 187b-d, 193h, 194h,i, 195f-i, 196g-i,k, 197m, 198d,f, 199f, 202, 203a-c,h-j, 204-210, 211g-m, 212d-i, 218g, 219b,d,f, 220-233, 234c,d, 235-239, 243-255, 266o,r,s, 278, 280, 281, 285d-g, 290h,j, 291b,c,f, 292-305, 312g,j, 313-338, 354, 355, 357, 358, 366-407, 421-423, 425, 426, 432-437, 462, 464-471, 499-515, 523-530, 535-541, 544-546, 569, 570, 591, 599, 600, 608, 609, 610a,c,h, 613-615, 616b-d,t, 641-643, 644a,f, 645a,j,k, 647-649, 653, 656l,m, 695-703, 711, 788, 853k-n,857, 858, 867, 898-900, 903-909, 914-921, 926, 953b-i, 954-956, 959, 959A, 960-969, 979-982, 985, 986, 987a,c,d,g,h,j,k, 990, 1026, 1028-1030, 1061, 1062, 1067-1071, 1079, 1080, 1081f-h, 1082g, 1083a,c-i.	7902,68
Lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa oraz wodochronne	30, 34, 49-53, 67, 71, 72, 74A, 100c, 101-103, 105-107, 129, 130, 240-242, 654, 708-710, 854c-f,h,i,k,l,n,o,r,s, 855, 856, 901, 902, 910, 911c,f,h-k,o, 912, 913, 924, 925, 957, 958, 972a,c,d, 975, 976, 983, 984, 1027, 1060.	1050,54
Lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa, wodochronne oraz stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	31, 54-58, 94, 96c,d,h,k-n, 97i-o, 98, 99, 118s,w-z, 119a,b,f, 120b,d,g, 135-137, 139-142, 155, 156, 162, 163, 174, 175, 188, 189,256, 258l-p, 270-272, 340, 341, 346, 347, 408, 409, 438-441, 447-451, 476-479, 488-496, 532, 553-556, 559-564, 581, 630-639, 657, 663, 664b,f-h,j,k, 665-672, 687-690, 712, 716, 717, 721, 722a-j, 732, 741-746, 755, 758, 759, 776, 781, 782c-f,h-j,l, 783-785, 797, 818, 819a-d,g-i, 820, 850a-h,j,k, 851, 862, 863, 864b, 865, 894, 895, 896c,d, 897, 951, 952a,b,g,h, 953a, 977, 1019b,d, 1020, 1024, 1025, 1054-1059, 1072-1075.	3565,17
Lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa, wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody oraz stanowiące drzewostany nasienne wyłączone z użytkowania rębnego	819f, 850i, 864a,c, 896a,b, 952f.	79,62

Kategoria ochronności	Oddziały i pododdziały	Powierzchnia w ha
1	2	3
Lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa, wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody oraz stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	117g,h,m-t, 267, 480, 557, 558, 577, 578d, 579, 664a,c,d, 691-693, 782a,b,g.	272,18
Lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	59, 60, 64, 68, 69, 95, 96a,b,f,g, 97a-h, 114, 115, 121a,c, 131f,j, 132i,k,l, 134, 138, 143b,j, 152d, 153c,f, 154b-d,g, 158-161, 164-170, 172, 173a-c, 176, 178c,g,i,j,m,bx, 187f,l,o,p, 190-192, 193a-g, 194a,b,d,f, 195a-d, 196a,c-f, 197a,b,g,j-l, 198c, 199d, 200, 213l, 215-217, 218a-f, 219a,c, 257, 258b-k, 259-265, 268, 269, 273-277, 285c, 286-289, 290a-d,g, 291a, 312b,c,f,k, 342-345, 348-353, 410-420, 431, 442-446, 454-461, 463, 472-475, 482b,c, 483b-d,g,i,j, 484-487, 497, 498, 519-522, 533, 551, 552, 565-568, 571, 573-576, 582-590, 592-594, 607, 610g, 611, 612, 616h,i,m,x,y,dx, 627-629, 644b,c, 655, 656a-f,i,j, 658-662, 673-686, 694, 713-715, 718-720, 723, 724a,b,d,f, 725, 726a-g,j,n,o,s, 727-731, 733, 733Ah,j,m, 734-740, 747a-h, 748a-f, 749-754, 756, 757, 760-770, 772-775, 777-780, 786, 787, 789a,b,f,g, 790-796, 798-803, 807-817, 821b-m, 822, 823, 823Aa-c, 824d,g,i,k, 825-832, 837-849, 852, 853a,f,j, 854b, 859-861, 866, 868-870, 871a-c,f,h, 872, 873a-f,h, 874-878, 879a-g,i,l,m, 880-893, 927-933, 936i,l, 937-945, 946a-d,h-j, 947a-g, 948a-c, 949a,c,d, 950a-g, 978, 995, 996, 997a-c,f,l,m, 998a,c,d, 999a-c,f-h, 1002, 1003j, 1004g-k, 1005b-h, 1006, 1009-1012, 1013b-f, 1014a,b, 1015a, 1021-1023, 1031, 1032, 1033c-f, 1034, 1036-1042, 1045, 1046a-i, 1047a-f, 1048a-f, 1049a, 1063-1066, 1076, 1077, 1078a,b,f,l, 1084, 1085b-g,i,j,l,n-p, 1086b,c,h,i, 1087, 1088, 1089d,f, 1090b, 1091, 1092a,b,d-i, 1093, 1094, 1096, 1097, 1098a,b,d, 1099a,d,g, 1100a.	8935,46
Lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody oraz stanowiące drzewostany nasienne wyłączone z użytkowania rębego	483a,f.	19,09
Lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, stanowiące drzewostany nasienne wyłącznie z użytkowania rębego oraz stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	481d, 482a.	42,46
Lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody oraz stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	116, 117d, 157, 452, 453, 481a-c,f,g, 550, 606, 640, 934, 935, 936a-c,f,h,j,k, 1003a-i, 1004a-f, 1005a, 1007, 1008, 1043, 1044.	448,09

Kategoria ochronności	Oddziały i pododdziały	Powierzchnia w ha
1	2	3
Lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa oraz stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	987i,l,m, 988, 989.	73,64
Razem Nadleśnictwo		23990,18

Różnica między powierzchnią określoną w Decyzji Ministra Środowiska, a aktualną powierzchnią lasów ochronnych w poszczególnych kategoriach ochronności jest głównie wynikiem dostosowania granic wyłączeń do ortofotomapy i systemowego obliczania powierzchni wyłączeń.

1.3.9.3. Zagrożenia środowiska przyrodniczego

Zagrożenia środowiska leśnego można podzielić na trzy zasadnicze grupy: abiotyczne, biotyczne i antropogeniczne.

Z grupy zagrożeń *abiotycznych* na omawianym terenie największe znaczenie mają silne, wywalające wiatry, okiść, przymrozki wczesne i późne oraz okresowo występujące susze. Gwałtowne wiatry wieją przeważnie w okresie wczesnej wiosny i późnej jesieni, a powodowane przez nie uszkodzenia mają w większości charakter pojedynczych złomów i wywrotów; rzadko zniszczeniu ulegają całe drzewostany. Innym zagrożeniem abiotycznym jest okiść. Uszkodzeniom pod wpływem mokrego, ciężkiego śniegu ulegają przeważnie pojedyncze drzewa i grupy drzew, ale mogą się zdarzyć szkody obejmujące całe pododdziały, szczególnie w drzewostanach niedostatecznie pielęgnowanych w okresie młodnika i drągowiny. W wyniku przymrozków cierpią głównie młode uprawy. Groźne są przymrozki późnowiosenne, powodujące często zmrzanie pędów buka, dębu i świerka. Mniej groźne są przymrozki wczesno-jesienne. Deficyt wilgoci powodowany długotrwałym brakiem opadów w okresie wczesnowiosennym i letnim jest jedną z głównych przyczyn słabnięcia i obumierania sadzonek w nowo założonych uprawach. W starszych drzewostanach w czasie suszy cierpi głównie świerk i buk. W okresach tych zdecydowanie zwiększa się również zagrożenie pożarowe.

Spośród czynników *biotycznych* największym zagrożeniem dla lasów Nadleśnictwa Drawsko mogą być gradacje pierwotnych i wtórnych szkodników owadzych, występowanie grzybów pasożytniczych oraz zagrożenie ze strony ssaków roślinożernych. Ze szkodników pierwotnych lasom Nadleśnictwa najczęściej zagrażają: poproch cetyniak, brudnica mniszka, strzygonia choinówka i hurmaki, a ze szkodników wtórnych: kornik drukarz i przyplaszczek granatek.

W Nadleśnictwie Drawsko na powierzchni 4426,07 ha stwierdzono występowanie ognisk gradacyjnych rozrodu pierwotnych szkodników sosny.

Z grzybów pasożytniczych najgroźniejszym jest korzeniowiec wieloletni, występujący przeważnie na gruntach porolnych. Z innych patogenów grzybowych wymienić należy: osutki, opieńki, mączniak dębu i grzyby powodujące zamieranie pędów gatunków iglastych i liściastych.

Duże znaczenie mają również ssaki roślinożerne. Uszkodzenia w postaci spałowania i zgryzania upraw i młodników występują dość często i mają bezpośredni wpływ na jakość hodowlaną tych drzewostanów.

Z czynników *antropogenicznych* lasom tutejszym zagrażają: zanieczyszczenia powietrza, wód i gleb, niewłaściwa gospodarka odpadami, pożary oraz zagrożenia wynikające z bezpośredniego negatywnego oddziaływania człowieka na lasy. Uciążliwym problemem dla Nadleśnictwa jest zaśmiecanie lasów, szczególnie przy drogach publicznych, oraz wywożenie śmieci do lasu.

1.4 CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW EKONOMICZNYCH GOSPODARKI LEŚNEJ ORAZ PROGNOZA SPODZIEWANEGO WYNIKU EKONOMICZNEGO

1.4.1. Syntetyczna ocena uwarunkowań ekonomicznych gospodarki leśnej w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa

Opis czynników wpływających na stopień trudności gospodarczych

Wśród czynników wpływających na stopień trudności gospodarczych wymienić należy:

- udział lasów i olsów w typach siedliskowych lasu, który w Nadleśnictwie wynosi 27,11%,
- powierzchniowy udział gatunków liściastych (jako gatunków panujących), który wynosi 16,00%, powierzchni gruntów zalesionych,
- udział drzewostanów młodszych oraz odnawianych (tj. I i II kl. w. oraz KO i KDO) wynoszący 33,65% powierzchni gruntów zalesionych i niezalesionych,
- zagrożenie pożarowe oceniono na II kategorię zagrożenia pożarowego,
- kradzież drewna nie stanowi poważnego problemu, w poprzednim okresie gospodarczym ujawniono średniorocznie 1 przypadek kradzieży; wartość skradzionego drewna oceniono średnio na kwotę 2696 zł.
- lasy innej własności, które w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Drawsko zajmują łącznie powierzchnię 173,95 ha,

→ usługi z zakresu gospodarki leśnej w lasach Nadleśnictwa wykonuje zasadniczo 18 lokalnych zakładów usług leśnych, dostosowujących możliwości wykonawcze do bieżącego zapotrzebowania Nadleśnictwa poprzez ewentualne podzlecanie części prac innym podmiotom.

1.4.1.1. Ocena ekonomiczna regionu

Charakterystykę warunków ekonomicznych powiatów i gmin leżących w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Drawsko przedstawiono w tabeli.

Charakterystyka warunków ekonomicznych powiatów i gmin w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Drawsko

Jednostka terytorialna	Powierzchnia ogólna [ha]	Powierzchnia ogólna w zasięgu N-ctwa [ha]	Lesistość w zasięgu N-ctwa [%]	Lasy N-ctwa [ha]	Ludność w zasięgu N-ctwa*	Zaludnienie* w zasięgu N-ctwa [osób/km ²]
1	2	3	4	5	6	7
Powiat choszczeński	132763	200	44,4	88,71	0	0
Gmina Drawno	31588	109	79,4	86,57	0	0
Gmina Recz	16797	91	2,4	2,14	0	0
Powiat drawski	176424	44954	58,3	26044,00	9237	21
Miasto Drawsko Pom.	2233	1185	1,4	15,24	8750	738
Gmina Drawsko Pom.	32183	18511	55,0	10015,65	395	2
Gmina Kalisz Pom.	46891	23764	67,4	16006,99	92	0
Gmina Złocieniec	16263	1494	0,5	6,12	0	0
Powiat stargardzki	151994	162	3,0	4,86	60	37
Gmina Ińsko	14353	162	3,0	4,86	60	37
Powiat łobeski	106513	44	99,2	43,64	0	0
Gmina Węgorzyno	24933	44	99,2	43,64	0	0
Razem		45360	58,1	26181,21	9297	20

*źródło: GUS (www.stat.gov.pl)

Nadleśnictwo Drawsko położone jest w środkowej części województwa zachodnio-pomorskiego. Grunty będące w zarządzie Nadleśnictwa położone są w 8 gminach należących do 4 powiatów. Jest to region leśno-rolny, charakteryzujący się niskim zaludnieniem i niewielkim uprzemysłowieniem. Powierzchnia ogólna zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa wynosi 453,60 km². Lasy zajmują 26355,16 ha, w tym lasy w zarządzie Nadleśnictwa – 26181,21 ha. Lesistość na omawianym terenie wynosi 58,1%. Głównym ośrodkiem administracyjnym jest miasto Drawsko Pomorskie, w którym skupiają się ważniejsze zakłady przemysłowe, zakłady usługowe i urzędy. Dla omawianego terenu duże znaczenie mają również małe, ale dość liczne, tartaki i zakłady przetwórstwa drzewnego.

Coraz ważniejszą dziedziną dla tutejszej gospodarki jest turystyka. Jej rozwojowi sprzyjają wysokie walory przyrodnicze, krajobrazowe i rekreacyjno-wypoczynkowe omawianego regionu. W regionie rynek pracy, ze względu na brak dużych zakładów nie jest w stanie zaoferować ludności wystarczającego zatrudnienia. Bezrobocie na omawianym terenie wynosiło na koniec 2019 roku około 12%.

Lokalny rynek drzewny jest stabilny. Obecnie większość pozyskanego surowca (poza niewielką pulą przewidzianą dla odbiorców indywidualnych) sprzedawana jest za pośrednictwem aukcji internetowych na portalu leśno-drzewnym. Dzięki temu systemowi sprzedaży oferta rynkowa Nadleśnictwa dociera do podmiotów gospodarczych z terenu całego kraju. Powszechność dostępu do portalu aukcyjnego powoduje, że w przetargach na zakup drewna pozyskanego w Nadleśnictwie Drawsko uczestniczyć mogą firmy z całej Polski. W ostatnim okresie najważniejszymi odbiorcami drewna były firmy:

- Kronospan Szczecinek Sp. z o.o.,
- KPPD S.A. Szczecinek ZPD Drawsko Pomorskie,
- DRAWEX Sp. z o.o. Sienica.

1.4.1.2. Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych w powiązaniu z warunkami transportu drewna

Stopień rozdrobnienia kompleksów leśnych oraz ich przestrzenne usytuowanie w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa są podstawowymi czynnikami warunkującymi sposób prowadzenia gospodarki leśnej. Zestawienie liczby i powierzchni kompleksów leśnych przedstawia poniższa tabela. Analizą objęto grunty leśne (zal., niezal., związane z gosp. leśną) będące w zarządzie Nadleśnictwa.

Zestawienie liczby i wielkości kompleksów leśnych

Wielkość kompleksów [ha]	Nadleśnictwo		%
	liczba	ha	
1	2	3	4
do 1,00	48	23,86	0,1
1,01 – 5,00	51	121,85	0,5
5,01 – 20,00	27	263,73	1,0
20,01 – 100,00	9	500,58	1,9
100,01 – 500,00	2	393,91	1,5
500,01 – 2000,00	-	-	-
pow. 2000,00	1	24877,31	95,0
OGÓŁEM	138	26181,24	100,0

Obszar Nadleśnictwa jest dość zwarty. Grunty leśne składają się z 138 kompleksów, przy czym wyróżnia się jeden główny kompleks leśny zajmujący 26181,24 ha, czyli 95,0% powierzchni lasów Nadleśnictwa. Okala on tereny poligonu wojskowego usytuowanego w środkowej części Nadleśnictwa.

Odległość między najdalej położonymi miejscami Nadleśnictwa na kierunku wschód-zachód wynosi 26,5 km, a na kierunku północ-południe 31,5 km.

Dostępność terenu Nadleśnictwa jest dość ograniczona ze względu na usytuowany w jego zasięgu poligon wojskowy. Jednak występująca w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa sieć dróg publicznych o nawierzchni twardej, spełniająca funkcje szlaków komunikacyjno-wywozowych oraz innych dróg asfaltowych i dróg o nawierzchni ulepszonej zapewnia swobodny dojazd do większości kompleksów leśnych.

Zestawienie dróg według rangi oraz ich długość w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa przedstawia się następująco:

⇒ droga krajowa nr 20	– ok. 10,3 km,
⇒ droga wojewódzka nr 175	– ok. 23,4 km,
⇒ droga wojewódzka nr 148	– ok. 7,3 km,
⇒ drogi powiatowe i gminne	– ok. 21,7 km,
⇒ drogi leśne o szerokości od 3m	– ok. 2378 km,
w tym dojazdy pożarowe	– ok. 258,3 km (utwardzone - ok. 168,8 km).

Zagęszczenie docelowej sieci dróg wywozowych Nadleśnictwa jest prawidłowe, zgodne z zalecanymi wskaźnikami (332,359 km; 12,69 m/ha). Warunki transportowe drewna na terenie Nadleśnictwa ocenia się jako dobre. Średnia odległość zrywki według danych Nadleśnictwa dla drewna tartaczego i dla drewna stosowego wynosi 420 m.

Nadleśnictwo wyznaczyło 61 małych składnic do czasowego składowania drewna, w oddz.: 73c, 78a, 87c, 87d, 100b, 105a, 114l, 117r, 147b, 156f, 158b, 176a, 211l, 239c, 250g, 274c, 330g, 385j, 402a, 451d, 452a, 457b, 474a, 488d, 489b, 536o, 574b, 606c, 630h, 634h, 655j, 667a, 697f, 722d, 725a, 730k, 735a, 747g, 750c, 754l, 766c, 766d, 784j, 798j, 816a, 843j, 847a, 850i, 870b, 875g, 882h, 940d, 948f, 954c, 959b, 959Ab, 1002d, 1031i, 1038c, 1061c, 1078g.

Przez teren Nadleśnictwa przebiega linia kolejowa Szczecinek – Runowo Pomorskie.

1.4.2. Zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej Nadleśnictwa

Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej

Lp.	Wyszczególnienie		Ubiegły okres gospodarczy	Plan na bieżący okres gospodarczy
1	2		3	4
1.	Powierzchnia leśna (stan na 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu u.l.) - ha		24408,24	24875,97
2.	Zasoby drzewne na powierzchni leśnej (stan na 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu u.l.) – m ³		6204068	6273593
3.	Zasobność drzewostanów (stan na 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu u.l.) – m ³ /ha		254	252
4.	Wartość majątku nadleśnictwa	wartość drzewostanów (według tablic) – tys. zł	899072	916301
		wartość gruntów leśnych (według metody wskaźnikowej) – tys. zł	102290	104250
		wartość środków trwałych – tys. zł	18397	18397
	Razem	tys. zł	1019759	1038948
5.	Etat 10-letni (grubizna netto)	użytki rębne – m ³ netto	678206	723319
		użytki przedrębne – m ³ netto	506000	477000
		razem użytki główne – m ³ netto	1184206	1200319
		udział użytków przedrębnych - %	42,7	39,7
6.	Okresowy przyrost w 10-leciu (użyteczny)	m ³ brutto	1543110	1460750
		przeciętnie m ³ /ha/rok	6,20	5,87
7.	Wskaźnik gospodarki zasobami (grubizna brutto)	użytkowanie rębne: m ³ /ha pow. leśn./rok	3,18	3,46
		użytkowanie przedrębne: m ³ /ha pow. leśn./rok	2,52	2,40
		użytkowanie główne: m ³ /ha pow. leśn./rok	5,70	5,86
		użytkowanie główne: % zasobów/rok	2,39	2,32
		użytkowanie główne: % przyrostu/rok	9,59	9,97
8.	Udział powierzchni prawnie wyłączonych z użytkowania rębnego - % (udział w powierzchni leśnej)		-	4,2
9.	Udział lasów rezerwatowych i ochronnych - % (udział powierzchni leśnej)		98,3	96,4
10.	Powierzchnia lasów nadzorowanych – w ha		-	-
	% udział w powierzchni lasów nadleśnictwa		-	-

Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej w porównaniu z ubiegłym okresem gospodarczym wykazują wzrost powierzchni gruntów leśnych o 467,73 ha oraz zmianę wskaźników:

- wzrost zasobów drzewnych o 69525 m³,
- spadek zasobności o 2 m³/ha,
- wzrost średniego wieku o 2 lata,
- wzrost etatu użytków głównych o 16113 m³ netto.

1.4.3. Orientacyjna prognoza spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej Nadleśnictwa w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu

Orientacyjną prognozę przeciętnego rocznego wyniku ekonomicznego Nadleśnictwa (tabela XX), w części sporządzona na podstawie danych przekazanych przez Nadleśnictwo, przedstawia tabela:

Prognoza przeciętnego rocznego wyniku ekonomicznego

Lp.	Wielkość pozyskania drewna oraz ważniejsze wskaźniki kosztów i przychodów	Jednostka miary	Przeciętne rocznie za ostatnie 3 lata (2018-2020)	Według etatu użytkowania głównego przyjętego do realizacji w planie u.l.	Według orientacyjnego etatu potencjalnego z uwzględnieniem požądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych
1	2	3	4	5	6
1.	Przeciętna roczna ilość pozyskiwanego drewna	m ³	115681	120032	120032
2.	Koszty administracyjne	zł	11899804	11899804	11899804
3.	Koszty ochrony lasu	zł	816842	816842	816842
4.	Koszty nasiennictwa i selekcji	zł	59679	59679	59679
5.	Koszty odnowień i zalesień	zł/ha	4104	4104	4104
6.	Przeciętna roczna ilość odnowień i zalesień	ha	207,86	262,55	262,55
7.	Koszty pielęgnowania upraw i młodników	zł/ha	531	531	531
8.	Przeciętna roczna ilość pielęgnowanych upraw i młodników	ha	503,96	373,93	373,93
9.	Koszty pozyskania i zrywki drewna	zł/m ³	51	51	51
Suma kosztów (k)		zł	19796716	20174019	20174019
10.	Przychody ze sprzedaży drewna	zł/m ³	176,76	176,76	176,76
Suma przychodów (p)		zł	20447774	21216856	21216856

1.5. CHARAKTERYSTYKA STANU LASU ORAZ ANALIZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NADLEŚNICTWA

W trakcie bieżących prac urządzeniowych zinwentaryzowano:

Zestawienie powierzchni wybranych grup drzewostanów

Grupa drzewostanów	Nadleśnictwo
	powierzchnia w ha
1	2
Drzewostany w klasie odnowienia (KO)	1422,45
Drzewostany w klasie do odnowienia (KDO)	174,33
Drzewostany do przebudowy	297,60
w tym „A” – do pilnej przebudowy pełnej	277,55
„B” – do stopniowej przebudowy pełnej	11,38
„C” – do przebudowy częściowej	8,67

Wynikiem prac inwentaryzacyjnych jest między innymi przydzielenie drzewostanów do grup określonych cechami. Przedstawiony wykaz drzewostanów wg opisanych cech został zaakceptowany przez nadleśniczego w trakcie uzgodnień prac terenowych.

Zestawienie opisanych cech drzewostanów

Rodzaj cechy	Nadleśnictwo
	Powierzchnia w ha
1	2
Drzewostan sztuczny	11778,35
Drzewostan naturalny	3793,40
Drzewostan obcy	42,36
Uprawa po rębni złożonej	371,22
Młodnik po rębni złożonej	571,56
Uprawa zachowawcza	16,83
Drzewostan na gruntach porolnych	10737,54
Drzewostan wyżywcowany	51,94
Drzewostan odroślowy	37,25

1.5.1. Ocena możliwości produkcyjnych lasu

W załącznikach do opisanie ogólnego oraz przy opisach taksacyjnych zostały zamieszczone następujące tabele charakteryzujące stan lasu i zasobów drzewnych oraz możliwości produkcyjne lasów Nadleśnictwa:

Tabela nr II	-	Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji,
Tabela nr III	-	Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących,
Tabela nr IV	-	Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących,
Tabela nr Va i Vb	-	Powierzchniowa (Va) i miąższościowa (Vb) tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu,
Tabela nr VI	-	Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności,
Tabela nr VIIIa	-	Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących.

1.5.1.1. Przeciętne bonitacje gatunków panujących

Zestawienie powierzchni drzewostanów ważniejszych gatunków panujących według klas bonitacji

Gatunek panujący	Bonitacja	Nadleśnictwo	
		Pow. - ha	%
1	2	3	4
So, Soc	IA	3668,90	18,41
	I	11672,92	58,55
	II	4424,08	22,19
	III	169,80	0,85
	IV	0,19	0,00
	Razem	19935,89	100,00
Św	I	120,67	64,92
	II	62,57	33,66
	III	2,63	1,42
	IV	-	-
	Razem	185,87	100,00
Bk	I	104,57	7,79
	II	972,77	72,53
	III	258,98	19,31
	IV	4,93	0,37
	Razem	1341,25	100,00
Db, Dbs, Dbb, Dbc	I	33,80	5,70
	II	415,81	70,17
	III	141,11	23,82
	IV	1,84	0,31

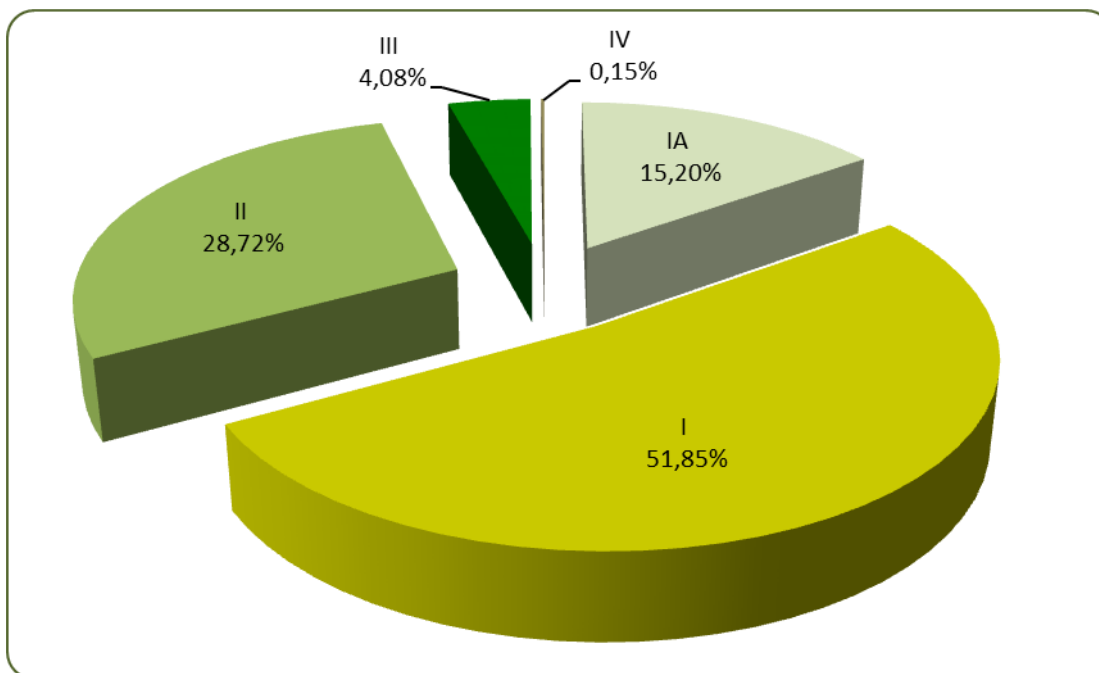
Gatunek panujący	Bonitacja	Nadleśnictwo	
		Pow. - ha	%
1	2	3	4
	Razem	592,56	100,00
Brz	I	429,05	35,40
	II	676,39	55,80
	III	104,41	8,61
	IV	2,33	0,19
	Razem	1212,18	100,00
Ol	I	12,16	1,80
	II	333,65	49,44
	III	302,76	44,86
	IV	26,30	3,90
	Razem	674,87	100,00

Główne gatunki panujące w warunkach Nadleśnictwa Drawsko osiągnęły następujące przeciętne bonitacje:

- sosna – na Bśw – I,5; na BMśw – I,0; na LMśw – IA,8;
- świerk – na BMśw – I,4; na LMśw - I,4; na Lśw – I,0;
- buk – na BMśw – II,0; na LMśw – II,2; na Lśw – I,8;
- dąb – na LMśw – II,1; na Lśw – II,1;
- brzoza – na BMśw – I,8; na LMśw – I,5; na Lśw – I,2;
- olsza – na LMb – II,5; na Ol – II,5.

Zestawienie powierzchni drzewostanów według bonitacji

Bonitacja	Nadleśnictwo	
	Pow. - ha	%
1	2	3
IA	3668,90	15,20
I	12518,47	51,85
II	6935,56	28,72
III	986,14	4,08
IV	35,59	0,15
Razem	24144,66	100,00

Udział powierzchniowy drzewostanów według bonitacji w Nadleśnictwie Drawsko

W Nadleśnictwie Drawsko dominują drzewostany w I klasie bonitacji. Przeciętna średnioważona bonitacja dla sosny wynosi I,07, a ogółem I,24. Dominacja tych klas bonitacji świadczy o dużych potencjalnych możliwościach produkcyjnych drzewostanów Nadleśnictwa.

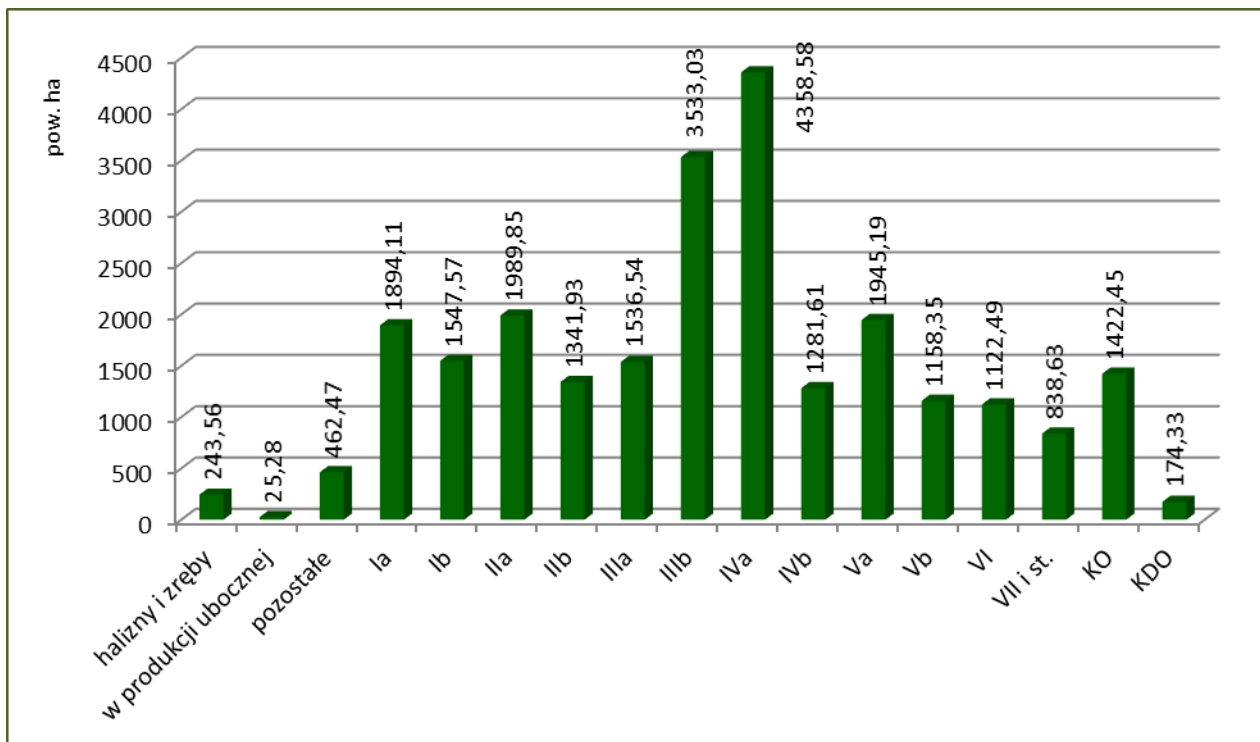
1.5.1.2. Udział powierzchniowy i miąższościowy klas i podklas wieku

Aktualną powierzchniową i miąższościową strukturę klas wieku dla Nadleśnictwa oraz wyniki poprzedniej rewizji urządzenia lasu przedstawiają tabele:

Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów w klasach i podklasach wieku w Nadleśnictwie Drawsko

Klasa wieku	Nadleśnictwo Drawsko				
	Stan na 1.01.2011 r.		Stan na 1.01.2021 r.		Różnica
	Pow. - ha Miąższość - m ³	Udział %	Pow. - ha Miąższość - m ³	Udział %	Pow. - ha Miąższość - m ³
1	2	3	4	5	6
płazowiny	-	-	-	-	-
halizny i zręby	<u>229,61</u> 3753	<u>0,94</u> 0,06	<u>243,56</u> 3773	<u>0,98</u> 0,06	<u>+13,95</u> +20
w produkcji ubocznej	<u>31,15</u> 157	<u>0,13</u> 0,00	<u>25,28</u> 184	<u>0,10</u> 0,00	<u>-5,87</u> +27
pozostałe	<u>618,58</u> 25129	<u>2,53</u> 0,41	<u>462,47</u> 27106	<u>1,86</u> 0,43	<u>-156,11</u> +1977
przestoje	32579	0,53	59325	0,95	+26746

Klasa wieku	Nadleśnictwo Drawsko				
	Stan na 1.01.2011 r.		Stan na 1.01.2021 r.		Różnica
	<u>Pow. - ha</u> Miąższość - m ³	Udział %	<u>Pow. - ha</u> Miąższość - m ³	Udział %	<u>Pow. - ha</u> Miąższość - m ³
1	2	3	4	5	6
la	<u>1165,62</u> 695	<u>4,78</u> 0,01	<u>1894,11</u> 195	<u>7,61</u> 0,00	<u>+728,49</u> -500
lb	<u>1865,65</u> 29240	<u>7,64</u> 0,47	<u>1547,57</u> 14760	<u>6,22</u> 0,24	<u>-318,08</u> -14480
IIa	<u>1221,54</u> 128270	<u>5,00</u> 2,07	<u>1989,85</u> 232145	<u>8,00</u> 3,70	<u>+768,31</u> +103875
IIb	<u>1491,86</u> 329345	<u>6,11</u> 5,31	<u>1341,93</u> 233750	<u>5,39</u> 3,73	<u>-149,93</u> -95595
IIIa	<u>3387,93</u> 925895	<u>13,88</u> 14,92	<u>1536,54</u> 404290	<u>6,18</u> 6,44	<u>-1851,39</u> -521605
IIIb	<u>4550,72</u> 1395050	<u>18,65</u> 22,49	<u>3533,03</u> 1134835	<u>14,20</u> 18,09	<u>-1017,69</u> -260215
IVa	<u>1303,66</u> 430520	<u>5,34</u> 6,94	<u>4358,58</u> 1460470	<u>17,53</u> 23,28	<u>+3054,92</u> +1029950
IVb	<u>1908,52</u> 663520	<u>7,82</u> 10,69	<u>1281,61</u> 473325	<u>5,15</u> 7,54	<u>-626,91</u> -190195
Va	<u>1965,26</u> 667805	<u>8,05</u> 10,76	<u>1945,19</u> 685500	<u>7,82</u> 10,93	<u>-20,07</u> +17695
Vb	<u>1190,61</u> 446240	<u>4,88</u> 7,19	<u>1158,35</u> 433900	<u>4,66</u> 6,92	<u>-32,26</u> -12340
VI	<u>1375,00</u> 535965	<u>5,63</u> 8,64	<u>1122,49</u> 445100	<u>4,51</u> 7,09	<u>-252,51</u> -90865
VII i st.	<u>831,27</u> 304110	<u>3,41</u> 4,91	<u>838,63</u> 323195	<u>3,37</u> 5,15	<u>+7,36</u> +19085
KO	<u>1204,94</u> 268135	<u>4,94</u> 4,32	<u>1422,45</u> 294940	<u>5,72</u> 4,70	<u>+217,51</u> +26805
KDO	<u>66,32</u> 17660	<u>0,27</u> 0,28	<u>174,33</u> 46800	<u>0,70</u> 0,75	<u>+108,01</u> +29140
Razem	<u>24408,24</u> 6204068	<u>100,00</u> 100,00	<u>24875,97</u> 6273593	<u>100,00</u> 100,00	<u>+467,73</u> +69525

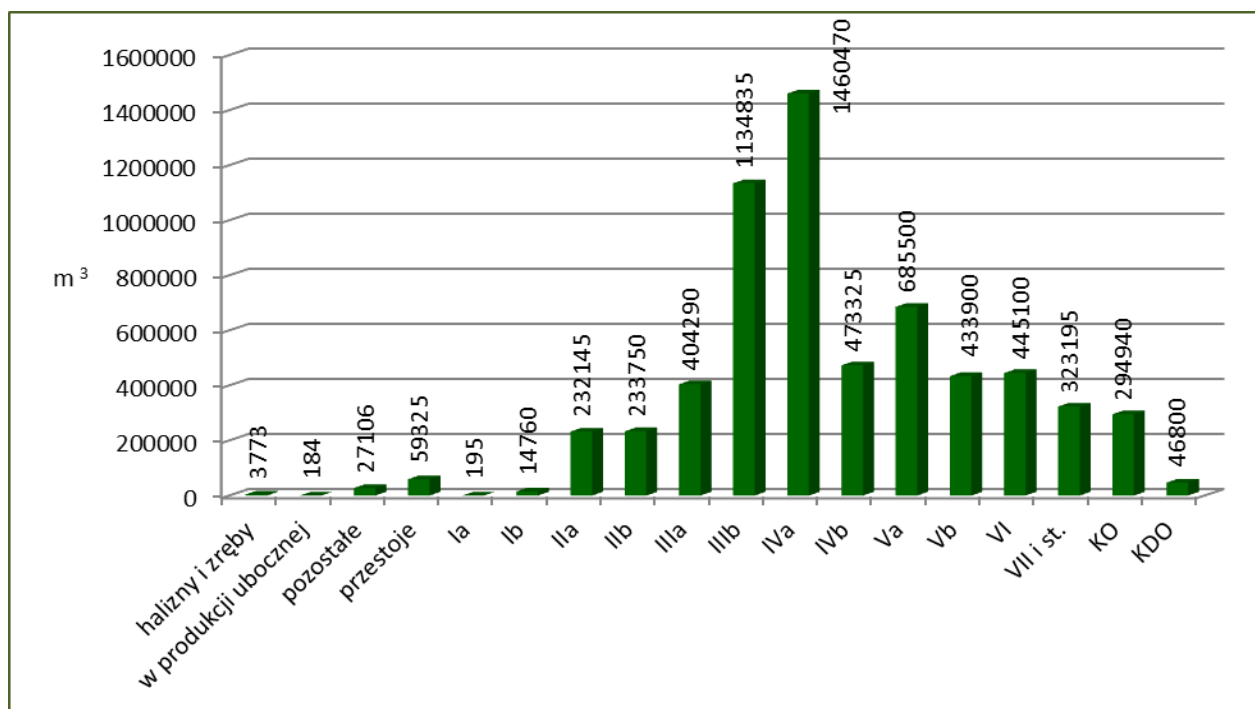

Powierzchnia drzewostanów Nadleśnictwa Drawsko w klasach i podklasach wieku – stan na 1.01.2021 r.

W Nadleśnictwie Drawsko największą powierzchnię zajmują drzewostany w podklasach: IVa (17,53%) i IIIb (14,20%), a największy niedobór obserwuje się w podklasach: Vb (4,66%), IVb (5,15%) i IIb (5,40%).

Udział gruntów niezalesionych w powierzchni gruntów leśnych Nadleśnictwa wynosi 2,94%.

Przeciętny wiek drzewostanów w Nadleśnictwie to 62 lata.

Miąższość drzewostanów Nadleśnictwa Drawsko w klasach i podklasach wieku – stan na 1.01.2021 r.

W Nadleśnictwie Drawsko największa miąższość zgrupowana jest w drzewostanach IVa (23,28%) i IIIb (18,09%) podklasy wieku. Przeciętna zasobność na gruntach leśnych Nadleśnictwa wynosi 252 m³/ha i jest niższa o 2 m³/ha od przeciętnej zasobności w ubiegłym okresie (254 m³/ha).

Drzewostanów ponad 100 letnich jest w Nadleśnictwie 2950,49 ha (12,2% gruntów zalesionych).

Zestawienie powierzchni drzewostanów ponad 100-letnich

Wyszczególnienie	Gatunek panujący	Pow. [ha]	[%]
1	2	3	4
Ogółem Nadleśnictwo	So	2203,75	74,7
	Soc	1,12	0,0
	Św	0,94	0,0
	Dg	4,45	0,2
	Bk	419,32	14,2
	Db	165,75	5,6
	Dbs	20,07	0,7
	Dbb	91,43	3,1
	Jw	1,51	0,0
	Js	1,95	0,1
	Brz	2,53	0,1
	Ol	37,43	1,3
	Lp	0,24	0,0
OGÓŁEM		2950,49	100,0

Głównymi gatunkiem panującymi w drzewostanach ponad 100-letnich w Nadleśnictwie są sosna (74,7%) i buk (14,2%). Ważnymi, z uwagi na stopień naturalności i wysoki wskaźnik różnorodności biologicznej, są szczególnie drzewostany z panującym bukimi oraz dębami. Pozostałe drzewostany ponad 100-letnie w warunkach Nadleśnictwa Drawsko nie mają większego znaczenia.

Charakterystyka budowy pionowej drzewostanów

Struktura piętrowa drzewostanów	Nadleśnictwo	
	Pow. - ha	%
1	2	3
Jednopiętrowe	22368,09	92,64
Dwupiętrowe	179,79	0,75
Wielopiętrowe	-	0,00
Klasa odnowienia	1422,45	5,89
Klasa do odnowienia	174,33	0,72
Razem	24144,66	100,00

W Nadleśnictwie Drawsko zdecydowanie dominują drzewostany o strukturze jedno-piętrowej – 92,64% powierzchni, drzewostany dwupiętrowe zajmują 0,75%, a udział powierzchniowy drzewostanów w klasie odnowienia (KO) i klasie do odnowienia (KDO) wynosi odpowiednio: 5,89% i 0,72%.

Udział kategorii drzewostanów ze względu na dojrzałość rębną

Kategoria drzewostanu	Nadleśnictwo	
	Pow. - ha	%
1	2	3
Poniżej ustalonego wieku dojrzałości rębnej	16927,61	70,11
Ustalonego wieku dojrzałości rębnej	3698,35	15,32
Powyżej ustalonego wieku dojrzałości rębnej	1921,92	7,96
W klasie odnowienia	1422,45	5,89
W klasie do odnowienia	174,33	0,72
Razem	24144,66	100,00

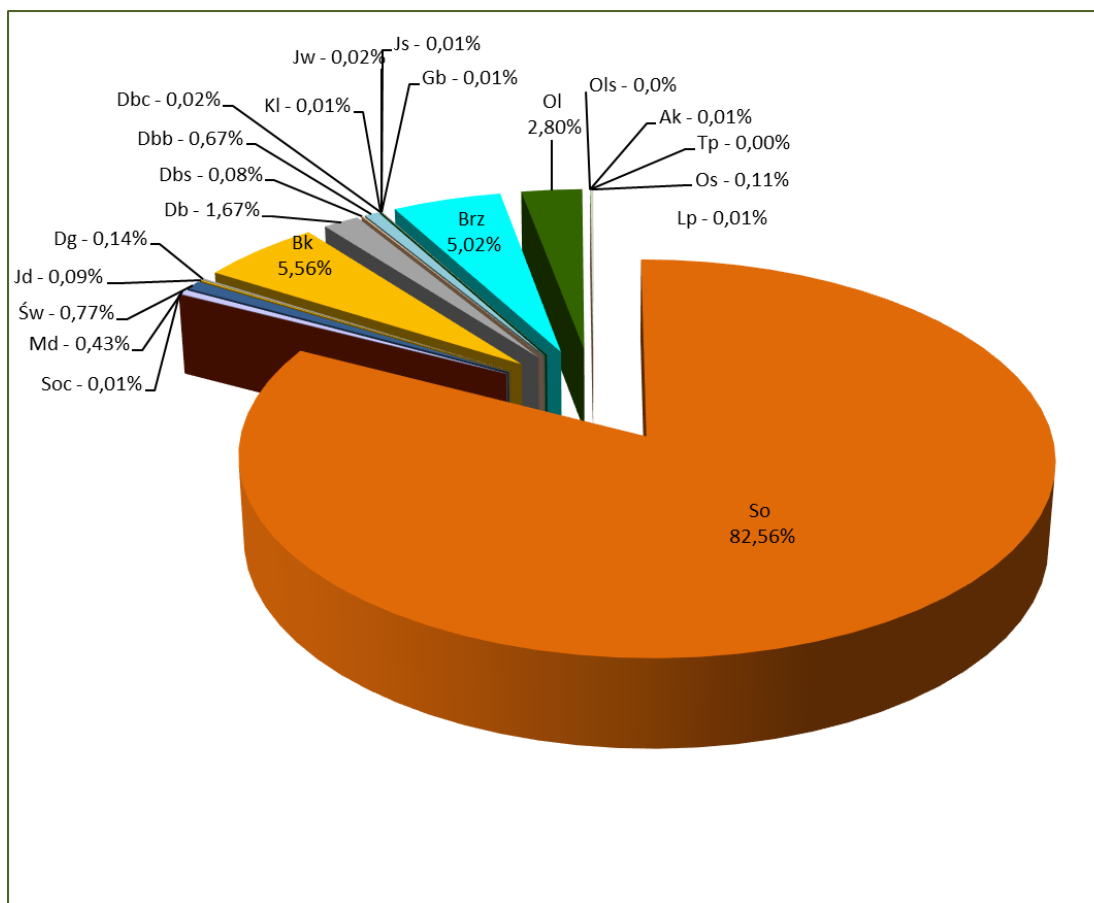
W Nadleśnictwie Drawsko dojrzałość rębną osiągnęło 29,89% drzewostanów.

1.5.1.3. Udział powierzchniowy i miąższościowy gatunków panujących

Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów wg gatunków panujących w Nadleśnictwie Drawsko

Gatunek	Nadleśnictwo Drawsko				
	Stan na 1.01.2011 r.		Stan na 1.01.2021 r.		Różnica
	Pow. - ha Miąższość - m ³	Udział %	Pow. - ha Miąższość - m ³	Udział %	Pow. - ha Miąższość - m ³
1	2	3	4	5	6
So	<u>19603,79</u> 5339864	<u>83,32</u> 86,48	<u>19934,77</u> 5299825	<u>82,56</u> 84,90	<u>+330,98</u> -40039
Soc	<u>1,16</u> 515	<u>0,00</u> 0,01	<u>1,12</u> 490	<u>0,01</u> 0,01	<u>-0,04</u> -25
Md	<u>100,54</u> 13284	<u>0,43</u> 0,22	<u>104,68</u> 22759	<u>0,43</u> 0,36	<u>+4,14</u> +9475
Św	<u>208,83</u> 46633	<u>0,89</u> 0,76	<u>185,87</u> 56132	<u>0,77</u> 0,90	<u>-22,96</u> +9499
Jd	<u>7,71</u> 145	<u>0,03</u> 0,00	<u>21,51</u> 945	<u>0,09</u> 0,02	<u>+13,80</u> +800
Dg	<u>24,08</u> 8780	<u>0,10</u> 0,14	<u>32,80</u> 12581	<u>0,14</u> 0,20	<u>+8,72</u> +3801
Bk	<u>851,78</u> 164197	<u>3,62</u> 2,66	<u>1341,25</u> 212222	<u>5,56</u> 3,40	<u>+489,47</u> +48025
Db	<u>344,33</u> 94904	<u>1,46</u> 1,53	<u>404,15</u> 116579	<u>1,67</u> 1,87	<u>+59,82</u> +21675

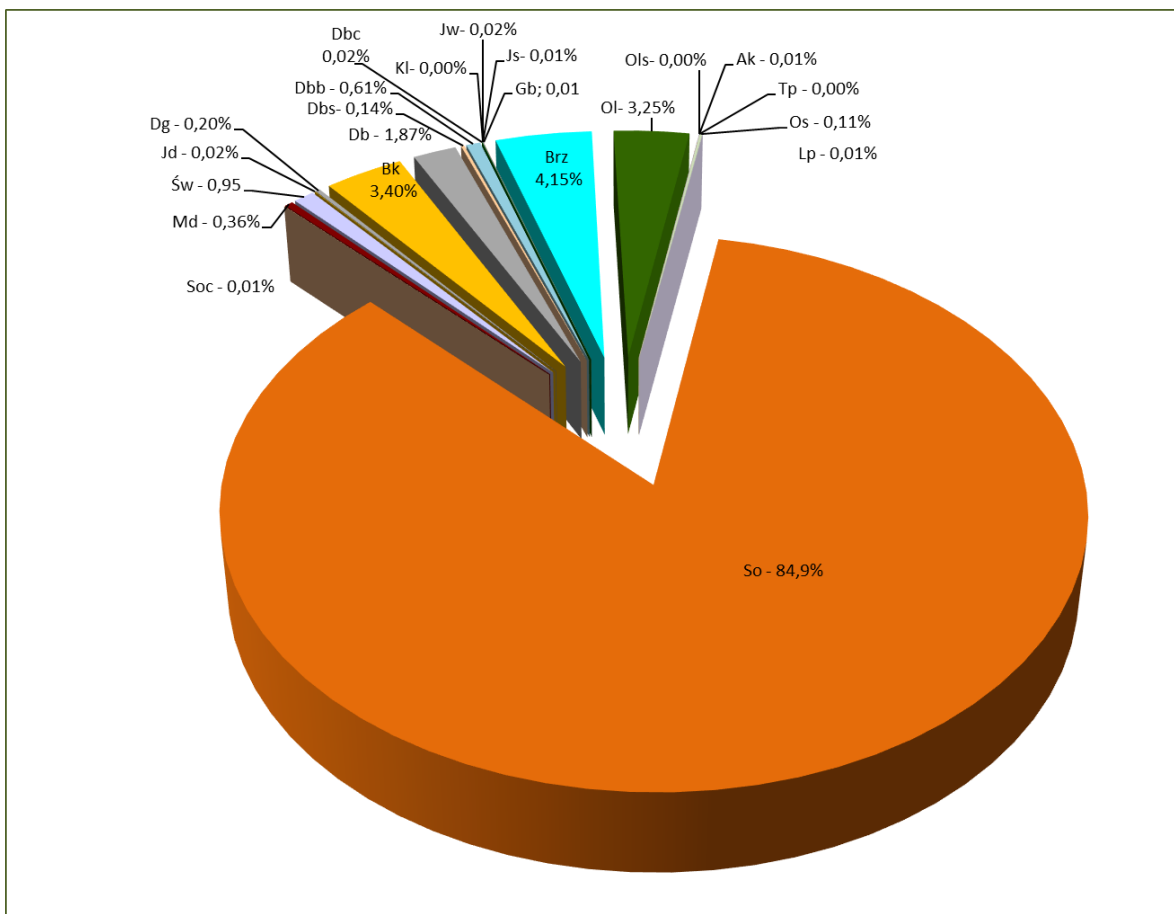
Gatunek	Nadleśnictwo Drawsko				
	Stan na 1.01.2011 r.		Stan na 1.01.2021 r.		Różnica
	Pow. - ha Miąższość - m ³	Udział %	Pow. - ha Miąższość - m ³	Udział %	Pow. - ha Miąższość - m ³
1	2	3	4	5	6
Dbc	<u>15,50</u> 5845	<u>0,06</u> 0,09	<u>20,07</u> 8655	<u>0,08</u> 0,14	<u>+4,57</u> +2810
Dbb	<u>159,64</u> 56705	<u>0,68</u> 0,92	<u>162,80</u> 38272	<u>0,67</u> 0,61	<u>+3,16</u> -18433
Dbc	<u>1,97</u> 475	<u>0,01</u> 0,01	<u>5,54</u> 1135	<u>0,02</u> 0,02	<u>+3,57</u> +660
Kl	<u>1,62</u> 45	<u>0,01</u> 0,00	<u>2,63</u> 220	<u>0,01</u> 0,00	<u>+1,01</u> +175
Jw	<u>4,09</u> 575	<u>0,02</u> 0,01	<u>4,38</u> 1485	<u>0,02</u> 0,02	<u>+0,29</u> +910
Js	<u>1,84</u> 680	<u>0,01</u> 0,01	<u>1,95</u> 555	<u>0,01</u> 0,01	<u>+0,11</u> -125
Gb	<u>1,30</u> 375	<u>0,01</u> 0,01	<u>1,28</u> 375	<u>0,01</u> 0,01	<u>-0,02</u> 0,00
Brz	<u>1524,30</u> 281830	<u>6,48</u> 4,56	<u>1212,18</u> 258929	<u>5,02</u> 4,15	<u>-312,12</u> -22901
OI	<u>650,53</u> 154870	<u>2,76</u> 2,51	<u>674,87</u> 203081	<u>2,80</u> 3,25	<u>+24,34</u> +48211
Ols	<u>1,91</u> 240	<u>0,01</u> 0,00	-	-	<u>-1,91</u> -240
Ak	<u>2,56</u> 357	<u>0,01</u> 0,01	<u>2,90</u> 656	<u>0,01</u> 0,01	<u>+0,34</u> +299
Tp	<u>0,21</u> 75	<u>0,00</u> 0,00	<u>0,21</u> 100	<u>0,00</u> 0,00	<u>0,00</u> +25
Os	<u>18,60</u> 3780	<u>0,08</u> 0,06	<u>26,27</u> 6580	<u>0,11</u> 0,11	<u>+7,67</u> +2800
Lp	<u>2,61</u> 855	<u>0,01</u> 0,01	<u>3,43</u> 954	<u>0,01</u> 0,01	<u>+0,82</u> +99
Razem grunty zalesio- ne	<u>23528,90</u> 6175029	<u>100,00</u> 100,00	<u>24144,66</u> 6242530	<u>100,00</u> 100,00	<u>+615,76</u> +67501
Grunty niezale- sione	<u>879,34</u> 29039	X	<u>731,31</u> 31063	X	<u>-148,03</u> +2024
Ogółem	<u>24408,24</u> 6204068	X	<u>24875,97</u> 6273593	X	<u>+467,73</u> +69525

Udział powierzchniowy gatunków panujących na gruntach zalesionych Nadleśnictwa – stan na 1.01.2021 r.

W drzewostanach Nadleśnictwa Drawsko jako gatunki panujące występuje 20 gatunków drzew. Głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna, panująca na 82,56% powierzchni. Ważniejszymi gatunkami są również: buk – 5,56%, brzoza – 5,02%, olsza – 2,80% i dęby – 2,44%. Pozostałe gatunki występują sporadycznie, na niewielkich powierzchniach.

W porównaniu z ubiegłym okresem gospodarczym zwiększyła się powierzchnia głównie drzewostanów bukowych i sosnowych, a zmalała głównie drzewostanów brzozowych i świerkowych. Powierzchnia gruntów zalesionych zwiększyła się o 615,76 ha, a gruntów niezalesionych zmalała o 148,03 ha. W sumie powierzchnia gruntów zalesionych i niezalesionych wzrosła o 467,73 ha, to jest o 1,92% w stosunku do okresu początkowego poprzedniego planu u.l.

Udział miąższościowy gatunków panujących na gruntach zalesionych Nadleśnictwa – stan na 1.01.2021 r.

Miąższość zasobów drzewnych wynika głównie z udziału powierzchniowego poszczególnych gatunków drzew, stąd największa miąższość (84,90%) skupiona jest w drzewostanach z sosną jako gatunkiem panującym. W ubiegłym 10-leciu miąższość drzewostanów Nadleśnictwa zwiększyła się o 67501 m³, czyli 1,1%. Wzrost nastąpił głównie w olszy, buku i świerku, a spadek - głównie w sośnie i brzozie.

1.5.1.4. Udział powierzchniowy i miąższościowy gatunków „rzeczywistych”

Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów Nadleśnictwa wg rzeczywistego udziału gatunków drzew (bez przestojów)

Gatunek	Nadleśnictwo				
	Stan na 1.01.2011 r.		Stan na 1.01.2021 r.		Różnica
	Pow. ha Miąższość m ³	Udział %	Pow. ha Miąższość m ³	Udział %	Pow. ha Miąższość m ³
1	2	3	4	5	6
So	<u>17149,34</u> 4897995	<u>72,92</u> 79,75	<u>17054,24</u> 4844330	<u>70,63</u> 78,35	<u>-95,10</u> -53665
Sob	<u>2,74</u> 140	<u>0,01</u> 0,00	<u>1,44</u> 130	<u>0,01</u> 0,00	<u>-1,30</u> -10

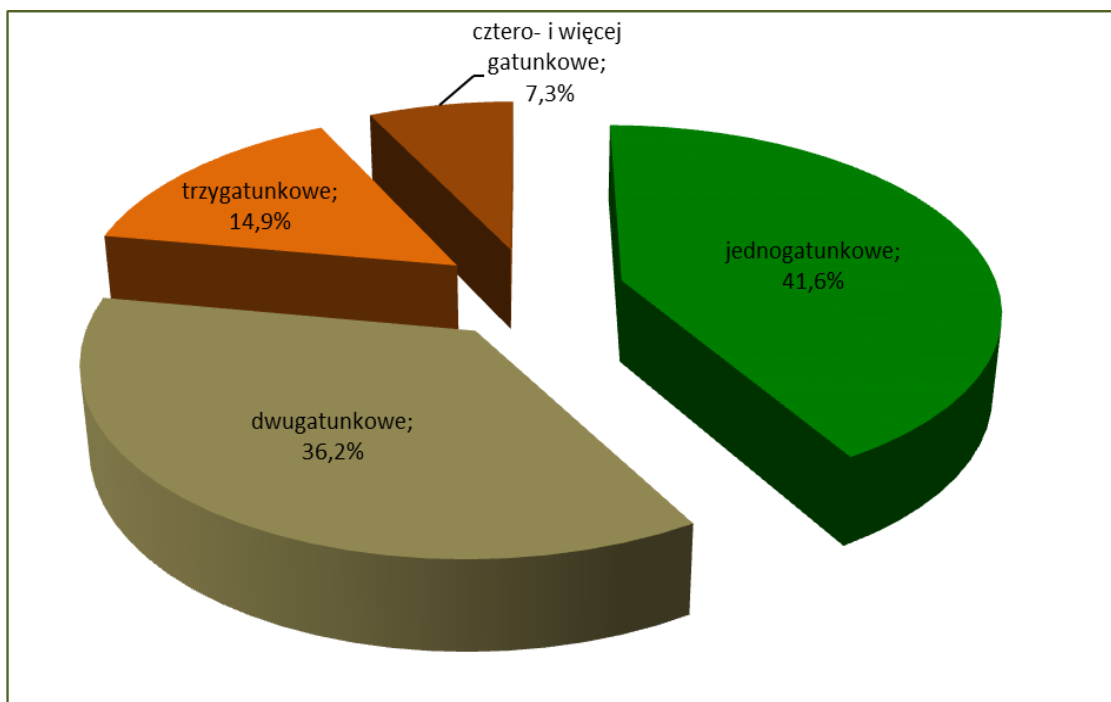
Gatunek	Nadleśnictwo				
	Stan na 1.01.2011 r.		Stan na 1.01.2021 r.		Różnica
	Pow. ha Miąższość m ³	Udział %	Pow. ha Miąższość m ³	Udział %	Pow. ha Miąższość m ³
1	2	3	4	5	6
Soc	<u>1,09</u> 405	<u>0,00</u> 0,01	<u>1,10</u> 405	<u>0,00</u> 0,01	<u>+0,01</u> +0,00
Md	<u>279,93</u> 36985	<u>1,19</u> 0,60	<u>314,18</u> 59035	<u>1,30</u> 0,95	<u>+34,25</u> +22050
Św	<u>460,83</u> 97860	<u>1,96</u> 1,59	<u>469,91</u> 124295	<u>1,95</u> 2,01	<u>+9,08</u> +26435
Jd	<u>13,80</u> 0,00	<u>0,06</u> 0,00	<u>18,98</u> 220	<u>0,08</u> 0,00	<u>+5,18</u> +220
Dg	<u>54,17</u> 19260	<u>0,23</u> 0,31	<u>50,77</u> 20475	<u>0,21</u> 0,33	<u>-3,40</u> +1215
Bk	<u>1783,52</u> 317515	<u>7,58</u> 5,17	<u>2303,43</u> 309060	<u>9,54</u> 5,00	<u>+519,91</u> -8455
Db	<u>605,23</u> 114875	<u>2,57</u> 1,87	<u>631,51</u> 132825	<u>2,62</u> 2,15	<u>+26,28</u> +17950
Dbś	<u>14,71</u> 5390	<u>0,06</u> 0,09	<u>18,69</u> 6985	<u>0,08</u> 0,11	<u>+3,98</u> +1595
Dbś	<u>85,88</u> 32750	<u>0,36</u> 0,53	<u>285,17</u> 28780	<u>1,18</u> 0,47	<u>+199,29</u> -3970
Dbś	<u>5,64</u> 295	<u>0,02</u> 0,00	<u>6,34</u> 600	<u>0,03</u> 0,01	<u>+0,70</u> +305
Kl	<u>3,23</u> 360	<u>0,01</u> 0,01	<u>8,17</u> 1765	<u>0,03</u> 0,03	<u>+4,94</u> +1405
Jw	<u>15,21</u> 2855	<u>0,06</u> 0,05	<u>14,09</u> 2420	<u>0,06</u> 0,04	<u>-1,12</u> -435
Wz	<u>2,22</u> 80	<u>0,01</u> 0,00	<u>0,92</u> 60	<u>0,00</u> 0,00	<u>-1,30</u> -20
Js	<u>5,83</u> 1710	<u>0,02</u> 0,03	<u>3,79</u> 1200	<u>0,02</u> 0,02	<u>-2,04</u> -510
Gb	<u>8,49</u> 1815	<u>0,04</u> 0,03	<u>13,75</u> 2300	<u>0,06</u> 0,04	<u>+5,26</u> +485
Brz	<u>2343,07</u> 447210	<u>9,96</u> 7,28	<u>2223,05</u> 431190	<u>9,21</u> 6,97	<u>-120,02</u> -16020
Ol	<u>630,52</u> 150750	<u>2,68</u> 2,45	<u>656,63</u> 200155	<u>2,72</u> 3,24	<u>+26,11</u> +49405
Olś	<u>2,92</u> 465	<u>0,01</u> 0,01	<u>2,16</u> 475	<u>0,01</u> 0,01	<u>-0,76</u> +10
Ak	<u>4,44</u> 695	<u>0,02</u> 0,01	<u>5,38</u> 1220	<u>0,02</u> 0,02	<u>+0,94</u> +525
Tp	<u>3,45</u> 925	<u>0,01</u> 0,02	<u>0,47</u> 225	<u>0,00</u> 0,00	<u>-2,98</u> -700
Os	<u>43,62</u> 10505	<u>0,19</u> 0,17	<u>46,61</u> 13080	<u>0,19</u> 0,21	<u>+2,99</u> +2575

Gatunek	Nadleśnictwo				
	Stan na 1.01.2011 r.		Stan na 1.01.2021 r.		Różnica
	Pow. ha Miąższość m ³	Udział %	Pow. ha Miąższość m ³	Udział %	Pow. ha Miąższość m ³
1	2	3	4	5	6
Wb	<u>0,69</u> 80	<u>0,00</u> 0,00	-	-	<u>-0,69</u> -80
Ksz	<u>0,11</u> 20	<u>0,00</u> 0,00	<u>0,55</u> 100	<u>0,00</u> 0,00	<u>+0,44</u> +80
Lp	<u>6,99</u> 1210	<u>0,03</u> 0,02	<u>13,01</u> 1815	<u>0,05</u> 0,03	<u>+6,02</u> +605
lwa	<u>1,07</u> 205	<u>0,00</u> 0,00	<u>0,32</u> 65	<u>0,00</u> 0,00	<u>-0,75</u> -140
Żyw.o	<u>0,16</u> 95	<u>0,00</u> 0,00	-	-	<u>-0,16</u> -95
Razem grunty zalesione	<u>23528,90</u> 6142450	<u>100,00</u> 100,00	<u>24144,66</u> 6183210	<u>100,00</u> 100,00	<u>+615,76</u> +40760

W składach gatunkowych drzewostanów Nadleśnictwa Drawsko zinwentaryzowano w sumie 25 gatunków drzew. W porównaniu z tabelą wg gatunków panujących mniejszy jest rzeczywisty powierzchniowy udział sosny – o 11,93%. Pozostałe gatunki wchodzić częściej w skład drzewostanu jako gatunki współpanujące i domieszkowe, przez co ich rzeczywisty udział w powierzchni gruntów zalesionych Nadleśnictwa jest większy lub na podobnym poziomie jak udział gatunków panujących. W okresie ostatniego 10-lecia uległa zwiększeniu rzeczywista powierzchnia głównie buka, dębów, modrzewia i olszy, a zmalała głównie brzozy i sosny.

Pod względem bogactwa gatunkowego drzewostany Nadleśnictwa Drawsko można scharakteryzować następująco:

- jednogatunkowe - 41,6%,
- dwugatunkowe - 36,2%,
- trzygatunkowe - 14,9%,
- cztero- i więcej gatunkowe - 7,3%.

Charakterystyka bogactwa gatunkowego w Nadleśnictwie

1.5.1.5. Spodziewany bieżący roczny przyrost miąższości (tablicowy)

Zestawienie spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących

Gatunek panujący	Nadleśnictwo	
	Bieżący roczny przyrost (tablicowy)	
	m ³ brutto	%
1	2	3
So	126660	86,71
Soc	5	0,00
Md	1100	0,75
Św	2250	1,54
Jd	105	0,07
Dg	210	0,14
Bk	4105	2,81
Db	2030	1,39
Dbś	90	0,06
Dbb	400	0,28
Dbc	50	0,04
Kl	15	0,01
Jw	20	0,01
Js	5	0,00
Gb	5	0,00

Gatunek panujący	Nadleśnictwo	
	Bieżący roczny przyrost (tablicowy)	
	m ³ brutto	%
1	2	3
Brz	5635	3,86
Ol	3250	2,23
Ak	10	0,01
Tp	-	0,00
Os	115	0,08
Lp	15	0,01
Razem	146075	100,00

Wielkość przyrostu w poszczególnych gatunkach jest ściśle związana z udziałem danego gatunku w powierzchni Nadleśnictwa, stąd też najwyższego przyrostu należy się spodziewać w drzewostanach sosnowych. Udział sosny w przyroście ogólnym Nadleśnictwa wynosi 86,71%.

Spodziewany tablicowy bieżący roczny przyrost miąższości w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębny w Nadleśnictwie stanowi około 87% ogólnego spodziewanego przyrostu i wynosi 126410 m³ brutto/1 rok.

Zestawienie spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg klas wieku

Klasa wieku	Nadleśnictwo	
	Bieżący roczny przyrost (tablicowy)	
	m ³ brutto	%
1	2	3
I	6105	4,18
II	30810	21,09
III	42175	28,87
IV	37510	25,68
V	16695	11,43
VI	5250	3,59
VII	2225	1,52
VIII i starsze	1080	0,74
KO	3615	2,48
KDO	610	0,42
Razem	146075	100,00

Uwzględniając podział na klasy wieku, najwyższy bieżący roczny przyrost miąższości spodziewany jest w drzewostanach III (42175 m³ – 28,87%) i IV (37510 m³ – 25,68%) klasy wieku.

Uzyskany w ostatnim dziesięcioleciu roczny przyrost bieżący użyteczny (brutto) wyniósł 154311 m³ (tj. 6,20 m³/ha), a wielkość rocznego spodziewanego tabelarycznego przyrostu miąższości określono na 149645 m³ brutto.

1.5.2. Ocena stanu uszkodzeń drzewostanów oraz zgodności składu gatunkowego drzewostanów z typami drzewostanów

1.5.2.1. Stan uszkodzeń drzewostanów

Podczas prac terenowych zinwentaryzowano następujące uszkodzenia:

Zestawienie powierzchni drzewostanów według przyczyn i % uszkodzeń

Przyczyna uszkodzenia	% uszkodzenia										Łącznie
	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	
	Pow. w ha										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Owady	100,35	182,71	1,48	-	-	-	-	-	-	-	284,54
Grzyby	119,46	598,39	38,24	-	-	-	-	-	-	-	756,09
Zwierzyna	723,86	1049,19	115,21	3,40	-	-	-	-	-	-	1891,66
Pożar	53,92	25,36	-	-	-	-	-	-	-	-	79,28
Klimat	48,15	28,52	12,48	-	-	-	-	-	-	-	89,15
Wodne	8,59	2,11	0,41	-	-	-	-	-	-	-	11,11
Inne	1286,13	977,32	73,16	3,46	-	-	-	-	-	-	2340,07
Ogółem	2340,46	2863,60	240,98	6,86	-	-	-	-	-	-	5451,90
% udziału	42,93	52,52	4,42	0,13	-	-	-	-	-	-	100,00

Drzewostany, w których zinwentaryzowano uszkodzenia (w różnym stopniu) zajmują powierzchnię 5451,90 ha, co stanowi 22,6% powierzchni gruntów zalesionych Nadleśnictwa. Uszkodzenia istotne (powyżej 20%) zinwentaryzowano w drzewostanach na powierzchni 247,84 ha, to jest na 1,0% powierzchni gruntów zalesionych. Najczęstszą, stwierdzoną podczas inwentaryzacji przyczyną uszkodzeń były inne uszkodzenia spowodowane działaniami wojskowymi na poligonie (drzewostany postrzelane).

1.5.2.2. Ocena zgodności składu gatunkowego drzewostanów z przyjętymi typami drzewostanów

Ocenę zgodności składu gatunkowego drzewostanów z typami drzewostanów wykonano zgodnie z §40 Instrukcji urządzania lasu w dwu grupach drzewostanów: upraw i młodników do 10 lat oraz w pozostałych drzewostanach (poza uprawami i młodnikami).

a) Ocena zgodności składu gatunkowego upraw i młodników

Ocenę zgodności upraw i młodników (całej Ia klasy wieku – 1894,11 ha) wykonano w stosunku do orientacyjnych składów gatunkowych upraw, przyjętych w poprzednim planie urządzenia lasu. Uprawy i młodniki o składzie gatunkowym zgodnym z typem drzewostanu stanowią 99,40% (1882,80 ha) powierzchni Ia klasy wieku. Skład gatunkowy częściowo zgodny ma 0,60% (11,31 ha) upraw i młodników. W trakcie prac inwentaryzacyjnych nie stwierdzono upraw i młodników niezgodnych z TD.

b) Ocena zgodności składu gatunkowego pozostałych drzewostanów

Zgodność pozostałych drzewostanów ustalono porównując ich składy gatunkowe z przyjętymi przez KZP typami drzewostanów. Drzewostany powyżej 10 - lat, zgodne z TD zajmują powierzchnię 20223,19 ha, to jest 90,89% tej grupy drzewostanów, drzewostany częściowo zgodne – 1677,65 ha – 7,54%, drzewostany niezgodne 349,71 ha – 1,57%.

Zestawienie powierzchni drzewostanów w stopniach zgodności składu gatunkowego z typem drzewostanu (TD)

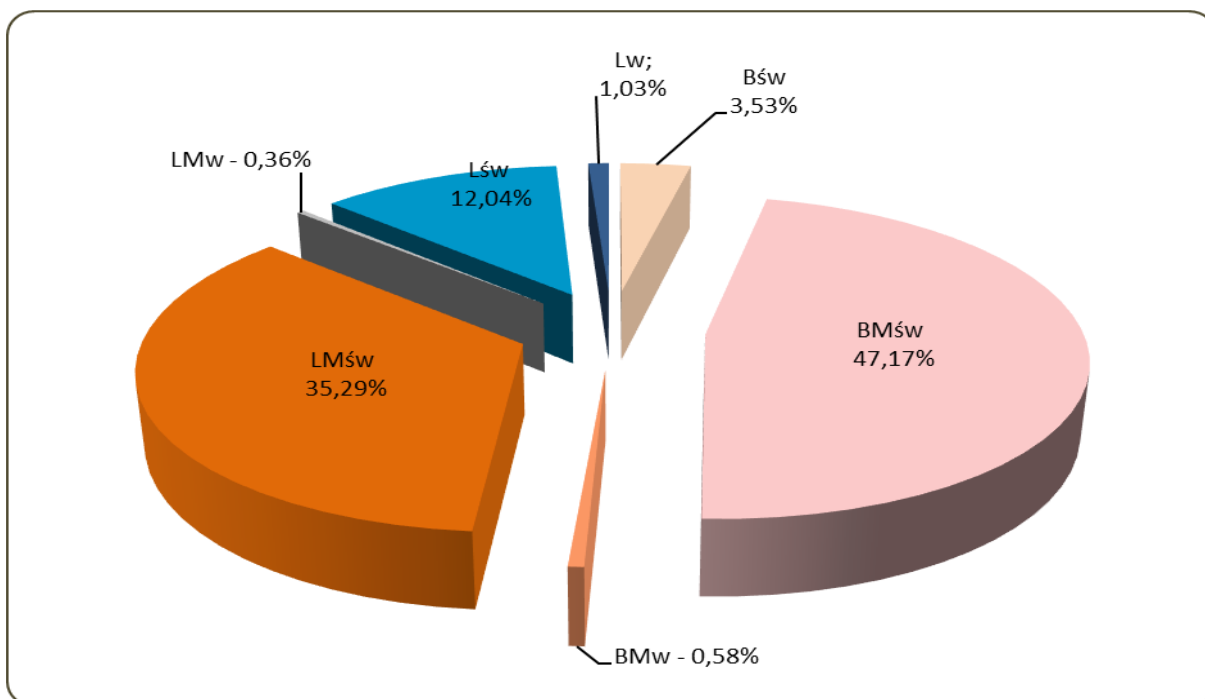
Stopień zgodności	Nadleśnictwo	
	Pow. w ha	%
1	2	3
Uprawy i młodniki do 10 lat		
„1” skład gatunkowy zgodny z TD	1882,80	99,40
„2” skład gatunkowy częściowo zgodny z TD	11,31	0,60
„3” skład gatunkowy niezgodny z TD	-	-
Razem	1894,11	100,00
Drzewostany w wieku powyżej 10 lat		
„1” skład gatunkowy zgodny z TD	20223,19	90,89
„2” skład gatunkowy częściowo zgodny z TD	1677,65	7,54
„3” skład gatunkowy niezgodny z TD	349,71	1,57
Razem	22250,55	100,00

Stopień zgodności	Nadleśnictwo	
	Pow. w ha	%
1	2	3
Ogółem drzewostany		
„1” skład gatunkowy zgodny z TD	22105,99	91,56
„2” skład gatunkowy częściowo zgodny z TD	1688,96	6,99
„3” skład gatunkowy niezgodny z TD	349,71	1,45
Razem powierzchnia gruntów leśnych zalesionych	24144,66	100,00

**Zestawienie powierzchni drzewostanów o składzie niezgodnym z TD
według typów siedliskowych lasu**

Typ siedliskowy lasu	Nadleśnictwo		
	Pow. w ha	%	Gatunki panujące
1	2	3	4
Bśw	12,33	3,53	Brz
BMśw	164,94	47,17	Św, Dg, Brz, Ol, Ak
BMw	2,03	0,58	Ol
LMśw	123,41	35,29	So, Św, Md, Dg, Brz, Ol, Os
LMw	1,27	0,36	Dg
Lśw	42,12	12,04	So, Św, Md, Dbc, Brz, Os
Lw	3,61	1,03	Ol
Razem	349,71	100,00	

W Nadleśnictwie Drawsko drzewostany niezgodne z typem drzewostanu zajmują 349,71 ha, czyli 1,45% powierzchni wszystkich drzewostanów. Najwięcej drzewostanów o składzie niezgodnym jest na BMśw – 164,94 ha i LMśw – 123,41 ha. Gatunkami panującymi w drzewostanach niezgodnych są: sosna, świerk, modrzew, daglezja, dąb czerwony, brzoza, olsza, osika i akacja.

Udział powierzchniowy drzewostanów o składzie niezgodnym z TD według typów siedliskowych lasu – Nadleśnictwo Drawsko

1.5.3. Ocena jakości hodowlanej i technicznej drzewostanów

Jakość hodowlaną upraw i młodników w wieku do 10 lat określono biorąc pod uwagę ich stopień pokrycia oraz stopień obniżenia przydatności hodowlanej. Jakość hodowlaną młodników i młodszych drzewostanów określono według kryteriów oceny ich zdrowotności oraz cech wzrostu i rozwoju. Jakość techniczną drzew w drzewostanach starszych (oraz przestojów i zadrzewień) określono według kryteriów zawartych we wskaźnikach jakości technicznej.

a) Uprawy i młodniki w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych

Ocenę upraw i młodników w wieku do 10 lat przedstawia tabela XI, dołączona do opisów taksacyjnych i do elaboratu.

Uprawy i młodniki w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych zajmują powierzchnię 1495,38 ha. Uprawy i młodniki zgodne z orientacyjnym składem gatunkowym (przyjętym w poprzednim planie u.l.) stanowią 99,2% tej powierzchni – 1484,07 ha. Uprawy i młodniki częściowo zgodne stanowią 0,8% - 11,31 ha. Uprawy i młodniki niezgodne z orientacyjnym składem gatunkowym nie występują.

Zdecydowana większość upraw (93,0%) stanowią uprawy i młodniki o zadrzewieniu w przedziale 1,0-0,9. Reszta, to uprawy i młodniki o zadrzewieniu 0,8-0,7. Upraw przepadłych nie zaewidencjonowano. Przeciętne zadrzewienie upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych wynosi około 0,94.

Uprawy bardzo dobre zajmują powierzchnię 1383,53 ha (92,52%), uprawy dobre – 108,96 ha (7,29%), uprawy zadowalające – 2,89 ha (0,19%).

b) Odnowienia podokapowe oraz uprawy i młodniki po rębniach złożonych

Ocenę odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych przedstawiono w tabeli XII, dołączonej jak tabela XI.

Odnowienia podokapowe w KO i KDO występują na ogólnej powierzchni manipulacyjnej 1509,20 ha, w tym: w KO – 1422,45 ha, w KDO – 86,75 ha. Tworzą je warstwy podrostów, nalotów i podsadzeń z panującymi bukiem, dębem, daglezją, świerkiem, sosną i jodłą. Przeciętny stopień pokrycia młodego pokolenia w KO wynosi 50,7%, a w KDO – 20,4%. Jakość młodego pokolenia w obu tych grupach drzewostanów oceniono na 12.

Uprawy i młodniki po rębniach złożonych opisano w pododdziałach o ogólnej powierzchni 942,78 ha. Ich skład gatunkowy jest w większości zgodny z typem drzewostanu, a przeciętny stopień pokrycia wynosi 84,7%. Omawiane uprawy i młodniki charakteryzują się dobrą jakością hodowlaną, ocenioną przeciętnie na 11.

Stwierdzić należy, że jakość upraw i młodników w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych oraz upraw po rębniach złożonych jest wysoka. Składy gatunkowe są dobrze dostosowane do siedlisk, uprawy osiągnęły wysoki wskaźnik zadrzewienia. Negatywny wpływ na jakość hodowlaną miały głównie uszkodzenia od zwierzyny płowej.

c) Młodniki i młodsze drzewostany

Szczegółowe zestawienie jakości hodowlanej tej grupy drzewostanów przedstawia poniższa tabela:

Zestawienie powierzchni drzewostanów w wieku powyżej 10 lat według jakości hodowlanej

Jakość hodowlana	Nadleśnictwo	
	Pow. – ha	%
1	2	3
11	456,19	3,37
12	9970,14	73,74
13	540,52	4,00
21	19,38	0,14
22	2380,39	17,61
23	147,63	1,09
32	6,86	0,05
Razem	13521,11	100,00

Młodniki i młodsze drzewostany (bez Ia kl. w.), dla których w trakcie prac taksacyjnych określono jakość hodowlaną, zajmują powierzchnię 13521,11 ha. Zdecydowanie przeważają drzewostany z jakością 12, które łącznie z ocenionymi na 11 zajmują 77,11% powierzchni tej grupy drzewostanów.

d) Jakość techniczna drzew w drzewostanach

Szczegółowe zestawienie jakości technicznej drzewostanów przedstawia tabela:

Zestawienie powierzchni drzewostanów według jakości technicznej gatunku panującego

Jakość techniczna	Nadleśnictwo	
	Pow. w ha	%
1	2	3
1	60,61	0,69
2	2400,78	27,50
3	6162,43	70,60
4	105,62	1,21
Razem	8729,44	100,00

Drzewostany, dla których w trakcie prac taksacyjnych określono jakość techniczną, zajmują powierzchnię 8729,44 ha. Sosnę, jako główny gatunek drzewostanów Nadleśnictwa Drawsko oceniano w większości wskaźnikiem 3. Wyliczona średnioważona jakość techniczna dla So wynosi 2,67. Jakość techniczną gatunków liściastych również oceniano na 3. Wskaźnikiem jakości 4, zdeteminowanym najczęściej niską pierśnicą, oceniano zwykle występujące w składzie drzewostanów starszych młodsze gatunki drzew oraz drzewostany zaplanowane do przebudowy intensywnej typu A.

1.5.4. Charakterystyka gruntów leśnych niezalesionych

Na terenie Nadleśnictwa powierzchnia gruntów leśnych niezalesionych wynosi 731,31 ha, co stanowi 2,94% powierzchni gruntów leśnych.

Zestawienie gruntów leśnych niezalesionych według grup i rodzajów powierzchni

Lp.	Grupa i rodzaj powierzchni	Nadleśnictwo
		powierzchnia w ha
1	2	3
1	Do odnowienia - razem	243,56
	w tym: zręby (z ubiegłego okresu)	243,56
	halizny	-
	plazowiny	-
2	W produkcji ubocznej - razem	25,28
	w tym: plantacje choinek	-
	plantacje krzewów	-
	poletka łowieckie	25,28
3	Pozostałe - razem	462,47

Lp.	Grupa i rodzaj powierzchni	Nadleśnictwo
		powierzchnia w ha
1	2	3
	w tym: przewidziane do naturalnej sukcesji	456,95
	objęte szczególnymi formami ochrony	1,53
	przewidziane do małej retencji	-
	wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji	3,99
Ogółem		731,31

Wszystkie zręby z ubiegłego okresu gospodarczego (243,56 ha – 85 poddz.) przeznaczone zostały do odnowienia. Zgodnie z ustawą o lasach należy je odnowić w ciągu 5 lat.

Ich lokalizacja przedstawia się następująco:

4d, 102l, 190d, 191g, 231f, 233f, 241k, 246f, 268b, 272b, 276g,i, 277h, 289g, 296f, 302f, 304b,g, 323c, 328n,p, 334b, 342d, 381d, 400b, 404h,j, 410c, 437d, 448i, 469k, 473i, 475l, 478c, 504j, 508c, 522a, 574g, 614d, 616c, 630d,j,l, 660i, 680i, 681c, 688c,f, 695d, 708k, 712c,h, 745j, 753d, 754b, 755i, 760g, 777i, 792k, 793f, 798t, 799j, 801k, 823h,p, 831i, 866f, 868g, 878i, 899m, 934l, 954b, 956i, 982f, 1001j, 1010f, 1022j, 1042j,k, 1048d,j, 1060c, 1094f, 1101b, 1102c.

Poletka łowieckie stanowiące wyłączenia gruntów niezalesionych zajmują powierzchnię 25,28 ha -19 poddz. i występują w oddz.:

6d, 47c,d, 69d, 157k,o, 158c,d,g, 178h, 414i, 446h, 456i, 487w, 575b, 690h, 878c, 1044j, 1085f.

Na terenie Nadleśnictwa zinwentaryzowano 456,95 ha - 166 poddz. gruntów leśnych niezalesionych przewidzianych do naturalnej sukcesji, w oddz.:

3Ad,f,n, 3Bc,f,i,k,m,w, 7j, 10b, 20l,o, 59c, 60f, 74Ab, 87d, 91o, 91ax, 92b, 102n, 106d, 116l,m, 125j, 126c,d, 130g, 131b,k,n,s,w, 143f, 155c, 176d, 179f, 197b,k,l, 223b, 278b, 286c, 289c,h, 337c, 338a,c, 339i,j, 358b, 368k, 371h, 407a, 425h, 471h, 478o, 496a, 513f, 514f, 527c, 528c, 529c, 539b,d, 540a,c, 541a, 557g, 563b,c, 564a, 565c, 572l, 616x, 630b,g,h, 631b,c, 634i, 640c, 641a, 653jx, 657z, 660h, 673c, 682i, 683i,j, 686r, 711i, 721g, 745a, 758a, 776b,d, 778f, 789d, 792d, 804w, 805x, 815m, 819c, 833a, 840b,c, 843j, 852b, 865l, 890r,w, 899h, 900f, 919a, 924b,k, 939k, 943m, 960d,f, 961d,f, 963g, 966d, 967c,g,m, 983g, 985c, 987a, 990a,d, 999j, 1002c, 1027c, 1036a,g, 1041h, 1043j, 1059b, 1060b,g, 1068g, 1069a,f,g, 1070b, 1071k, 1072g, 1077h,i, 1078d,g, 1081d, 1082b,d,f, 1088i, 1091a, 1093j, 1095k, 1100j, 1102j, 1103f, 1104b.

Grunty objęte szczególnymi formami ochrony zajmują powierzchnię 1,53 ha - 2 poddz. i zlokalizowane są one w oddz.: 637b, 638c.

Wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji (inne wylesienia) zinwentaryzowano na powierzchni 3,99 ha – 2 poddz. i zlokalizowane są one w oddz.: 953f, 1097a.

1.5.5. Pomiar miąższości drewna martwego

W Nadleśnictwie Drawsko zgodnie z ustaleniami Komisji Założeń Planu, wykonano dodatkowy pomiar drewna martwego na wybranych powierzchniach próbnych, tj. na co dziesiątej powierzchni próbnej zakładanej do celów określenia miąższości zasobów drzewnych Nadleśnictwa. Odrębnie określono miąższość drewna drzew stojących i złomów oraz miąższość drzew leżących i fragmentów drzew martwych. Wyniki pomiaru przedstawia tabela.

Zestawienie zasobów drewna martwego w Nadleśnictwie Drawsko

Typ siedliskowy lasu	Powierzchnia w ha	Miąższość drewna martwego					
		Drewno martwych drzew stojących i złomów		Drewno drzew leżących i fragmentów drzew martwych		Razem	
		m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³
1	2	3	4	5	6	7	8
Bśw	3722,55	0,64	2388,87	0,57	2125,26	1,21	4514,13
Bb	4,07	1,38	5,60	0,39	1,58	1,77	7,18
BMśw	10757,48	0,67	7258,94	0,88	9456,03	1,55	16714,97
BMw	25,10	0,45	11,40	2,20	55,16	2,65	66,56
BMb	53,38	0,63	33,50	2,57	136,99	3,20	170,49
LMśw	4638,95	0,68	3143,13	1,24	5759,98	1,92	8903,11
LMw	34,16	1,34	45,72	1,45	49,68	2,79	95,40
LMb	164,23	1,95	319,55	1,48	242,85	3,43	562,40
Lśw	426,35	0,29	125,68	1,55	659,37	1,84	785,05
Lw	7,22	2,14	15,48	4,79	34,59	6,93	50,07
OI	522,80	3,11	1626,52	2,43	1269,11	5,54	2895,63
OIJ	3,75	8,23	30,86	0,87	3,26	9,10	34,12
Razem	20360,04	0,74	15005,25	0,97	19793,86	1,71	34799,11

Łącznie w Nadleśnictwie Drawsko zinwentaryzowano 34799,11m³ drewna martwego, w tym martwych drzew stojących i złomów – 15005,25 m³, drzew leżących i fragmentów drzew martwych – 19793,86 m³. W przeliczeniu na 1 ha daje to odpowiednio: w Nadleśnictwie 1,71 m³/ha, w tym drzew stojących – 0,74 m³/ha, drzew leżących – 0,97 m³/ha. Do wielkości tych, z uwagi na małą liczbę powierzchni próbnych, należy podchodzić z dużą rezerwą.

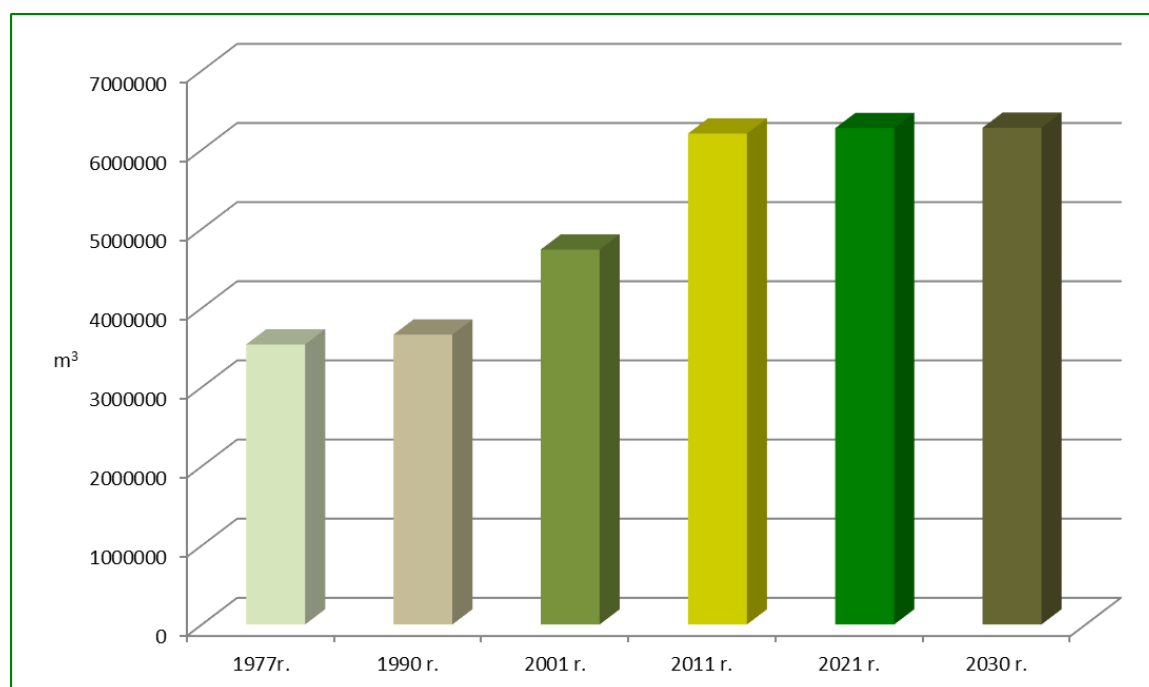
Analizę zmian miąższości zasobów drewna martwego Nadleśnictwo prowadzić będzie w poddz.: 5a, 7j, 47a, 54a, 157b, 167i, 460r, 647j, 746a, 987d.

1.5.6. Analiza stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem ich pożądanego docelowego stanu na koniec planowanego okresu gospodarczego

Syntetyczne zestawienie poszczególnych parametrów charakteryzujących powierzchnię gruntów leśnych i zasoby drzewne w kolejnych planach urządzenia lasu przedstawia tabela XIII zamieszczona w załącznikach do elaboratu.

Porównanie wskaźników stanu zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu

Lp.	Wyszczególnienie	Jedn.	Stan na:					
			1.10.77 r.	1.01.90 r.	1.01.01 r.	1.01.11 r.	1.01.21 r.	31.12.2030 r.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Powierzchnia gruntów leśnych zal. i niezal.	ha	24307,38	21901,74	22246,85	24408,24	24875,97	24875,97
2	Zasoby miąższości – m ³ brutto	m ³	3539386	3663121	4738179	6204068	6273593	6278077
3	Przeciętna zasobność na 1 ha w m ³ (na gruntach zal. i niezal.)	m ³	146	167	213	254	252	252
4	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	47	56	58	60	62	61
5	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	1,53	1,51	1,47	2,10	3,28	3,46
6	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	1,01	1,48	2,16	1,71	2,65	2,40

Zmiany stanu zasobów drzewnych w kolejnych planach u.l.

Zestawienie powierzchni i zapasu oraz przeciętnej zasobności na 1 ha według klas i podklas wieku:

Stan na	Pow. niezal.	Prześt. na pow.zal.	KLASA I PODKLASA WIEKU								
			I		II		III		IV		
			1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1.10.1977 r.											
- pow. ha	440,96		2054,77	4262,82	3530,37	1455,07	2334,15	2182,79	2124,12	2025,00	
- miąższość m ³	932	2564	1510	41550	278425	218200	451405	472365	479305	497435	
- m ³ /ha					79	150	193	216	226	246	
1.01.1990 r.											
- pow. ha	401,12		1114,71	1255,19	3466,70	4005,94	1182,08	1975,81	1951,56	1660,84	
- miąższość m ³	1226	2955	345	25795	276900	539070	224410	392840	447900	407115	
- m ³ /ha					80	135	190	199	230	245	
1.01.2001 r.											
- pow. ha	259,11		1595,68	944,09	1263,55	2604,33	4822,40	1312,24	1937,74	1952,68	
- miąższość m ³	6145	15464	835	11655	138660	452735	1022325	333030	496320	554715	
- m ³ /ha					110	174	212	254	256	284	
1.01.2011 r.											
- pow. ha	879,34		1165,62	1865,65	1221,54	1491,86	3387,93	4550,72	1303,66	1908,52	
- miąższość m ³	29039	32579	695	29240	128270	329345	925895	1395050	430520	663520	
- m ³ /ha					105	221	273	307	330	348	
1.01.2021 r.											
- pow. ha	731,31		1894,11	1547,57	1989,85	1341,93	1536,54	3533,03	4358,58	1281,61	
- miąższość m ³	31063	59325	195	14760	232145	233750	404290	1134835	1460470	473325	
- m ³ /ha					117	174	263	321	335	369	

Stan na	KLASA I PODKLASA WIEKU					R-m gr. leśne zalesione	OGÓŁEM	
	V		VI	VII	K.O.			K.D.O.
	81-90	91-100	101-120	121 i wyż.				
1	12	13	14	15	16	17	18	19
1.10.1977 r.								
- pow. ha	1328,83	885,93	1087,29	450,18	40,94	104,16	23866,42	24307,38
- miąższość m ³	350355	234410	320090	154315	7910	28615	3538454	3539386
- m ³ /ha	264	265	294	343	193	275	148	146
1.01.1990 r.								
- pow. ha	1685,50	1185,29	1359,56	465,83	60,15	131,46	21500,62	21901,74
- miąższość m ³	440645	326490	384030	146765	15850	30785	3661895	3663121
- m ³ /ha	261	275	282	315	264	234	170	167
1.01.2001 r.								
- pow. ha	1634,33	1371,28	1435,85	674,60	414,68	24,29	21987,74	22246,85
- miąższość m ³	493185	438970	457385	219635	92425	4695	4732034	4738179
- m ³ /ha	302	320	319	326	223	193	215	213
1.01.2011 r.								
- pow. ha	1965,26	1190,61	1375,00	831,27	1204,94	66,32	23528,90	24408,24
- miąższość m ³	667805	446240	535965	304110	268135	17660	6175029	6204068
- m ³ /ha	340	375	390	366	223	266	262	254
1.01.2021 r.								
- pow. ha	1945,19	1158,35	1122,49	838,63	1422,45	174,33	24144,66	24875,97
- miąższość m ³	685500	433900	445100	323195	294940	46800	6242530	6273593
- m ³ /ha	352	375	397	385	207	268	259	252

W porównaniu z poprzednim planem u.l. zauważyć można:

- wzrost powierzchni gruntów leśnych zalesionych i niezalesionych o 467,73 ha,
- wzrost zapasu na gruntach leśnych zalesionych i niezalesionych o 69525 m³,
- spadek przeciętnej zasobności na gruntach leśnych zalesionych i niezalesionych o 2 m³/ha.

Średni wiek drzewostanów Nadleśnictwa wynosi obecnie 62 lat i jest wyższy o 2 lata od średniego wieku drzewostanów z początku ubiegłego okresu.

Zgodnie z § 77 Instrukcji urządzania lasu pożądanym przeciętnym wiekiem drzewostanów Nadleśnictwa powinien być zbliżony do połowy orientacyjnego średniego wieku rębności. W przypadku Nadleśnictwa Drawsko jest to 50 ± 5 lat. Aktualny średni wiek drzewostanów jest wyższy od połowy średniego wieku rębności o 12 lat. Jest to odstępstwo od stanu pożądanego i dążyć należy do nie pogłębiania tego stanu między innymi poprzez odpowiedni poziom użytkowania rębego. W niniejszym planie u.l. przyjęte etaty cięć użytków rębnych stanowią łącznie w gospodarstwach wielofunkcyjnych lasów ochronnych i wielofunkcyjnych

lasów gospodarczych 114,0% sumy etatów optymalnych i 109,8% sumy etatów wg zrównania średniego wieku w tych gospodarstwach. Miąższość grubizny brutto przewidzianej do pozyskania w bieżącym 10-leciu (użytkownie rębne i przedrębne) wynosi 1456266 m³, co stanowi 99,7% spodziewanego w tym okresie tabelarycznego przyrostu drzewostanów. Wnioskować więc można, że na koniec okresu gospodarczego, przy pełnej realizacji zadań gospodarczych, miąższość zasobów drzewnych Nadleśnictwa zwiększy się o 4484 m³, czyli o 0,07%. Pozyskanie takie gwarantuje trwałość lasu i ciągłość użytkowania w przyszłych okresach gospodarczych.

W Nadleśnictwie zdecydowana większość drzewostanów charakteryzuje się dobrym dostosowaniem gatunkowym do siedliska. Drzewostany zgodne z typami drzewostanów zajmują 91,56% powierzchni, a drzewostany niezgodne – 1,45%, reszta to drzewostany częściowo zgodne. Dla utrzymania, czy nawet zwiększenia tej zgodności ważny jest prawidłowy dobór gatunków w nowo zakładanych uprawach oraz właściwe prowadzenie zabiegów hodowlanych we wszystkich fazach rozwojowych drzewostanów.

W niektórych drzewostanach niezgodnych z siedliskiem zaprojektowano działania zmierzające do zmiany składu gatunkowego, kwalifikując je do przebudowy poprzez rębnie i odnowienie, bądź poprzez wprowadzenie dolnego piętra.

Stosowane na siedliskach borowych sposoby zagospodarowania prowadzą z reguły do powstania drzewostanów jednowiekowych, często o ubogim składzie gatunkowym i kępowej formie zmieszania. W gospodarstwie przerębnowo – zrębowym tworzą się drzewostany bardziej zróżnicowane gatunkowo i wiekowo, czasami dwupiętrowe.

Ważne dla struktury wiekowej oraz budowy pionowej drzewostanów było wprowadzenie dolnego piętra w drzewostanach jednowiekowych na gruntach porolnych. Dotychczasowe działania w tym zakresie zasługują na ocenę dobrą. Można sądzić, że również obecne sposoby użytkowania rębno i działań hodowlanych, będą zmierzać w kierunku poprawy rzeczywistej struktury wiekowej i budowy pionowej drzewostanów na pożądaną. Aktualnie w Nadleśnictwie Drawsko drzewostany jednopiętrowe zajmują 92,64% powierzchni, a dwupiętrowe 0,75%. Resztę stanowią KO i KDO – 6,61%. W trakcie prac taksacyjnych zaewidencjonowano (o różnym stopniu pokrycia) 39,68 ha drzewostanów z nalotami, 298,63 ha z podsadzeniami oraz 2112,42 ha drzewostanów z podrostami i podrostami o charakterze dolnego piętra.

Zagrożenie lasów Nadleśnictwa czynnikami biotycznymi, abiotycznymi i antropogenicznymi jest stosunkowo wysokie. Wynika to z oddziaływania na środowisko leśne wielu czynników, określanych jako stresowe, powodujących niekorzystne zjawiska i zmiany w stanie zdrowotnym i sanitarnym lasów. Zmiany te zależą z jednej strony od odporności lasów na te czynniki, a z drugiej od nasilenia ich występowania. Stałe oddziaływanie zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, niekorzystne warunki pogodowe, występowanie zjawisk klęskowych (huragany, gradobicia, susze, pożary) oraz szkodników biotycznych, zwiększają podat-

ność drzew na choroby. Natomiast przez różnorodność składów gatunkowych, w szczególności udział gatunków liściastych na siedliskach borowych, uzyskamy zdecydowaną poprawę odporności na czynniki szkodliwe.

Obecny stan zdrowotny i sanitarny lasów Nadleśnictwa Drawsko, mimo zagrożeń należy ocenić jako dobry.

2. WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZENIA LASU

**REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH W
SZCZECINKU
NADLEŚNICTWO DRAWSKO**

REFERAT NADLEŚNICZEGO

na posiedzenie

NARADY TECHNICZNO – GOSPODARCZEJ

w sprawie projektu planu urządzania lasu na lata 2021 - 2030

„Analiza gospodarki leśnej
za okres obowiązywania Planu Urządzenia Lasu
dla Nadleśnictwa Drawsko na lata 2011-2020”

Nadleśniczy Nadleśnictwa Drawsko

Drawsko Pomorskie, dn. 31.12.2020 r.

Wprowadzenie

Niniejszy referat opracowano celem omówienia analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Drawsko na lata 2011 – 2020, zgodnie z Instrukcją Urządzania Lasu stanowiącą załącznik do Zarządzenia nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011r.

Charakterystyka Nadleśnictwa

Nadleśnictwo Drawsko położone jest na obszarze Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku. Jest Nadleśnictwem jednoobrębowym, w skład, którego wchodzi obręb Drawsko. Powierzchnia Nadleśnictwa wg stanu na 01.01.2011 r. wynosiła 35 541,3648ha ze współwłasnościami. Zarządza gruntami Skarbu Państwa położonymi w województwie zachodniopomorskim, w powiatach:

- choszczeńskim, w gminach Drawno i Recz;
- drawskim, w gminach Drawsko Pomorskie obszar miejski i wiejski, Kalisz Pomorski, Złocieniec;
- stargardzkim, w gminie Ińsko;
- łobeskim, w gminie Węgorzyno.

Zasięg terytorialny Nadleśnictwa obejmuje obszar o powierzchni 453,60km², granicząc z Nadleśnictwami: Złocieniec, Kalisz Pomorski, Drawno, Dobrzany, Łobez.

Ryc. Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Drawsko

1. Zmiany w stanie posiadania według kategorii gruntów

Podsumowanie zmian, jakie dokonały się w stanie posiadania gruntów zarządzanych przez Nadleśnictwo Drawsko w okresie od 01.01.2011r. do 31.12.2020r. przedstawiają poniższe zestawienia.

Zestawienie I

Zmiany w stanie posiadania w okresie od 01.01.2010 r. do 31.12.2020 r. według kategorii gruntów

stan bilansu powierzchni	powierzchnia wg grup użytków gruntowych [ha]							bilans powierzchni [ha]
	L	R	B	W	N	E	Tr	
przyczyna zmian	2	3	4	5	6	7	8	9
pow. wg stanu na 1.01.2011 r.	27 264,1771	801,5105	9,4555	94,3900	2 762,4205	0	4 608,5615	35 540,5151
sprzedaż w trybie art. 40a ust. 4 UoL		-0,0656	-0,5092	0	0	0	0	-0,5748
nabycie i zbycie - zamiana gruntów w trybie art. 38e UoL	- 256,2249	-9,2264	0	0	- 35,7809	0	- 961,0170	- 1 262,2492

przekazanie pomiędzy jednostkami organizacyjnymi Lasów Państwowych mienia: art. 10 ust. 1 oraz ust. 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 1994 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej w PGL LP; art. 4 ust. 1 oraz ust. 2 Zarządzenia nr 85 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 26 października 1999 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania przy przekazywaniu pomiędzy jednostkami organizacyjnymi Lasów Państwowych mienia, znajdującego się w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego	+ 2,1400	+ 7,4434	+ 0,0216	0	0	0	0	+ 9,6050
przejście gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa w zarząd PGL LP w trybie art. 74 ust. 3 UoL	+ 1,2626	0	0	0	0	0	0	+ 1,2626
nieodpłatne nabycie w formie darowizny	+ 0,4500	+ 0,0800	+ 5,2940	0	+ 0,3700	0	0	+6,1940
zmiana w klasyfikacji użytków gruntowych, wyrównanie powierzchni metrowej przy pomiarach geodezyjnych - modernizacja ewidencji gruntów	- 33,9004	0,5621	1,8800	0,0100	1,2826		-1,0801	-31,2458
pow. wg stanu na 31.12.2020 r.	26 977,9044	800,3040	16,1419	94,4000	2 728,2922		3 646,4644	34 263,5069

symbole oznaczające grupy użytków gruntowych: L – grunty leśne oraz zadrzewienia i zakrzewienia, R – użytki rolne, B – grunty zabudowane i zurbanizowane, W – grunty pod wodami, N – nieużytki, E – użytki ekologiczne, Tr – tereny różne

Powierzchnia całkowita Nadleśnictwa na początku analizowanego okresu, tj. na dzień 01.01.2011r., wynosiła 35 540,5151ha. Wg stanu na dzień 31.12.2020r. powierzchnia wynosi 34 263,5069ha. Zmiana powierzchni wynikała z następujących zdarzeń:

- sprzedaży gruntów w trybie art. 40a ust. 4 Ustawy o Lasach – zmniejszenie o 0,5748ha,
- nabycie i zbycie - zamiana gruntów w trybie art. 38e UoL – zmniejszenie o 1 262,2492ha
- wyrównania powierzchni przy pomiarach geodezyjnych – zmniejszenie o 31,2458ha;

W wyniku sprzedaży gruntów leśnych i nieleśnych, przekazywania w zarząd MON nieruchomości, przyjęcia nieruchomości w ramach regulacji zasięgu terytorialnego nadleśnictwa, przyjęcia gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa, nabycia w formie darowizny, zmian w klasyfikacji użytków gruntowych, wyrównania powierzchni przy pomiarach

geodezyjnych - modernizacji ewidencji gruntów, nastąpił spadek powierzchni o 1 277,0082ha.

W minionym okresie nadleśnictwo sprzedało 16 lokali mieszkalnych oraz 1 budynek mieszkalny i 1 garaż, zbędne dla gospodarki leśnej.

2. Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych z wykonaniem

2.1 Użytkowanie lasu

Analiza wykonania powierzchniowego i miąższościowego etatu cięć użytków rębnych i przedrębnych z uwzględnieniem pozyskanego rozmiaru użytków przygodnych została zamieszczona w poniższych zestawieniach. Stan na 31.12.2020 r.

Zestawienie pozyskanego drewna za ubiegły okres według kategorii cięć i porównanie z etatem (powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń - nawrotów - w 10-leciu, miąższość grubizny netto) - Nadleśnictwo Drawsko. (wg stanu na dzień 31.12.2020 r.)

rok kalenda- rzowy	zestawienie pozyskanego drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem											
	użytki rębne				użytki przedrębne							Ogółem
	pow. ma- nipul. ha	m ³	przygodne m ³	razem rębne m ³	czyszczenia		trzebieże		przygodne m ³	razem		
					ha	m ³	ha	m ³		ha	m ³	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2011	348,19	57049,3	1048,73	58098	23,3	16,81	1671,48	38909,2	3080,9	1694,78	42006,9	100105
2012	426,96	71091	472,18	71563,1	108,85	590,12	1476,95	47804,2	3193,21	1585,8	51587,5	123151
2013	483,23	74029,6	289,43	74319	118,76	860,55	1222,08	47074,8	1755,12	1340,84	49690,4	124009
2014	428,64	67244,3	1895,18	69139,5	68,13	601,83	1295,53	40180,3	16322,5	1363,66	57104,6	126244
2015	396,37	66741,3	1169,52	67910,8	170,27	1780,16	1245,95	42161,2	8148,18	1416,22	52089,5	120000
2016	379,34	63103	429,83	63532,8	110,58	1033,39	1331,54	44387	7629,26	1442,12	53049,7	116582
2017	374,02	65257,1	496,42	65753,5	106,84	1503,72	1481,22	48432,2	6044,76	1588,06	55980,7	121734
2018	342,62	65538,2	422,69	65960,9	78,61	1236,79	1318,77	44222,3	6313,41	1397,38	51772,5	117733
2019	292,73	56333,5	373,49	56707	60,15	1225,91	1708,06	50079,3	9969,85	1768,21	61275	117982
2020	358,77	58405,33	740,97	59146,3	16,11	239,53	1447,81	41807,19	10133,98	1463,92	52180,7	111327
Razem	3830,89	644792,55	7338,44	652130,99	861,6	9088,81	14199,39	445056,99	72591,15	15060,99	526737,5	1178868,49
Etat za okres ubiegły	3709,28	678206	x	678206	858,54	1357	14858,3	504643	x	15716,9	506000	1184206
% wykonania	103%	95%	x	96%	100%	669%	96%	88%	x	96%	104%	100%

Analiza wykonania etatu cięć użytkowania rębego (grubizna netto w m³, stan na dzień 31.12.2020 r.)

lp.	wyszczególnienie			Razem Nadleśnictwo	
1	2			3	
1	ogółem użytkowanie rębne	etat na 10 -lecie		m³	678206
2				ha	3709,28
3		wykonanie za 10 lat obowiązywania planu UL		m ³	652130,99
4				ha	3830,89
5		stopień realizacji etatu	miąższościowego	%	96%
6			powierzchniowego	%	103%
7		w tym wykonanie: nieobjęte planem UL		m ³	4107
8				ha	20,35
9		udział cięć poza- planowych	w miąższości	%	0,69%
10			w powierzchni	%	0,55%
11	w tym:				
12	rębna I ogółem	zadania wg planu UL na 10 lat		m³	328525
13				ha	1237,1
14		wykonanie za 10 lat obowiązywania planu UL		m ³	294766,86
15				ha	1258,45
16		stopień realizacji etatu	miąższościowego	%	90%
17			powierzchniowego	%	102%
18		w tym wykonanie: nieobjęte planem UL		m ³	4107
19				ha	20,35
20		udział cięć poza- planowych	w miąższości	%	1,44%
21			w powierzchni	%	1,68%
22	rębnie zło- żone	zadania wg planu UL na 10 lat		m³	339981
23				ha	2472,18
24		wykonanie za 10 lat obowiązywania planu UL		m ³	309590,02
25				ha	2572,44
26		stopień realizacji etatu	miąższościowego	%	91%
27			powierzchniowego	%	104%
28		w tym wykonanie: nieobjęte planem UL		m ³	0
29				ha	0
30		udział cięć poza- planowych	w miąższości	%	0,00%
31			w powierzchni	%	0,00%
32	niezalicz. Na etat pow.	zadania wg planu UL na 10 lat		m³	9700
33		wykonanie za 10 lat obowiązywania planu UL		m ³	40435,67
34		stopień realizacji		%	417%
35		w tym wykonanie: nieobjęte planem UL		m ³	0
36		udział cięć pozaplanowych		%	0,00%
37	użytki przygodne rębne			m ³	7338,44
38	- w tym CSS			m ³	0
39	udział użytków przygodnych rębnych			%	1%

Analiza wykonania etatu cięć użytkowania przedrębego (grubizna netto w m³, stan na dzień 31.12.2020 r.)

Lp.	wyszczególnienie			RAZEM Nadleśnictwo
1	2			3
1	ogółem przedrębne	etat na 10 – lecie	m ³	506000
2			ha	15716,87
3		wykonanie za 10 lat obowiązywania planu	m ³	526737,50
4			ha	15060,99
5			m ³ /ha	34,97
6		stopień realizacji etatu pow.	%	96%
7	w tym:			
8	CP-P	etat na 10 – lecie	m ³	1357
9			ha	858,54
10		wykonanie za 10 lat obowiązywania planu	m ³	9088,81
11			ha	861,60
12			m ³ /ha	10,54
13		stopień realizacji etatu pow.	%	100%
14	TW	etat na 10 – lecie	m ³	63926
15			ha	2374,24
16		wykonanie za 10 lat obowiązywania planu	m ³	51642,14
17			ha	2305,65
18			m ³ /ha	22,39
19		stopień realizacji etatu pow.	%	97%
20	TP	etat na 10 – lecie	m ³	440717
21			ha	12484,09
22		wykonanie za 10 lat obowiązywania planu	m ³	393415,40
23			ha	11893,74
24			m ³ /ha	33,08
25		stopień realizacji etatu pow.	%	95%
26	użytki przygodne wyk. w przedrębnych		m ³	72591,15
27	udział użytków przygodnych w przedrębnych		%	14%

2.1.1. Użytkowanie rębne.

Wykonanie zaplanowanego etatu cięć użytkowania rębego w rębniach zupełnych na dzień 31.12.2020 roku wyniosło w ujęciu miąższościowym 90% i powierzchniowym – 102%.

Niewykonanie etatu miąższościowego związane jest z :

- uzyskaną mniejszą niż planowano w PUL masą do pozyskania o 10%.

Wykonanie zaplanowanego etatu cięć w rębniach złożonych wyniosło w wymiarze miąższościowym – 91% i powierzchniowym 104%.

- niewykonanie miąższościowe w rębniach złożonych było konsekwencją niewykonania całości cięć uprzątających oraz poboru mniejszej masy od zaplanowanej w planie UL.

Przekroczenie wykonania masy w użytkach niezaliczonych na etat powierzchniowy wynika głównie z usuwania przestoi i nasienników oraz porządkowania pól roboczych w części poligonowej, tj. uprzątnięcia samosiewów na kulochwytach.

Udział użytków przygodnych w użytkowaniu rębnym wynosi 1%.

W związku z powyższym wykonanie zaplanowanego etatu cięć użytkowania rębego w 10 – leciu zrealizowane zostało w ujęciu miąższościowym na poziomie 96% i powierzchniowym – 103%.

Przekroczenie wykonania miąższościowego w użytkach rębnych niezaliczonych na etat powierzchniowy podczas obowiązywania planu UL w latach 2011-2020 związane było z realizacją zadań wynikających z POP (niedopuszczenie do zarośnięcia i doświetlanie wrzosowisk dla siedlisk przyrodniczych 4030 - Natura 2000 – suche wrzosowiska). Kolejnym czynnikiem mającym wpływ na przekroczenie, to potrzeby wynikające z funkcjonowania poligonu tzn. utrzymania bezpieczeństwa na pasach taktycznych (na wniosek wojska usuwanie samosiewów ze strzelnic i pasów taktycznych).

2.1.2 Użytkowanie przedrębne

Czyszczenia późne z pozyskaniem masy

Wykonanie zaplanowanego etatu powierzchniowego zostało zrealizowane w 100%, zgodnie z potrzebami hodowlanymi drzewostanów.

Trzebieże

Etat powierzchniowy TW wykonano w 97%, a TP w 95%.

Niewykonanie powierzchni około 70 ha TW spowodowane było załamaniem rynku drzewnego na surowiec średniowymiarowy w związku z zaistniałą sytuacją epidemiologiczną w roku 2020.

Niewykonanie powierzchni około 600 ha TP jest konsekwencją załamania rynku drzewnego na surowiec średniowymiarowy, spowodowane pandemią koronawirusa w 2020 roku. W drzewostanach V klasy wieku i starszych ujęto w planie ul TP na

powierzchni 100 ha, które zgodnie z obowiązującymi Zasadami hodowli lasu nie wymagają wykonania zabiegów hodowlanych. W nowym PUL w wyżej wymienionych nie zostały zaplanowane zabiegi gospodarcze.

Użytkowanie przygodne

W okresie 2011-2020 w Nadleśnictwie Drawsko wystąpiły warunki sprzyjające rozwojowi szkodników wtórnych (w tym kornika drukarza), będące wynikiem obniżenia się poziomu wód gruntowych, wskutek czego nastąpiło wydzielanie się drzew, wymuszając prowadzenia cięć sanitarnych związanych z ochroną lasu

Udział użytków przygodnych w użytkach przedrębnych stanowi 14%.

W związku z powyższym wykonanie zaplanowanego etatu cięć użytkowania przedrębnego w 10 – leciu zrealizowano na poziomie 96% w ujęciu powierzchniowym.

2.2 Hodowla lasu

2.2.1 Rozliczenie planowanych zadań z zakresu hodowli lasu

W prowadzonych przez Nadleśnictwo Drawsko odnowieniach i zalesieniach wykorzystywano możliwości siedlisk poprzez inicjowanie i uznawanie istniejących odnowień naturalnych.

Zestawienie V

Zestawienie wykonanych prac z odnowień i zalesień oraz uznanych odnowień naturalnych za ubiegły okres – Nadleśnictwo Drawsko

odnowienia, zalesienia, podsadzenia produkcyjne, dolesienia luk [ha]							
okres	otwarte		pod osłoną			razem	%
	halizny, płazowiny, zręby	zalesienia	rębnie złożone	podsadzenia	dolesienia luk i przerzedzeń	pow. ogółem	procent
1	2	3	4	5	6	7	8
2011-2020	1256,05	376,98	712,35	110,85	10,61	2466,84	100%
w tym odnowienia naturalne uznane w latach 2011-2020						260,55	10,56%

Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych w zakresie hodowli lasu z ich wykonaniem przedstawia poniższe zestawienie.

Zestawienie VI

Tabela X Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami w ha – Nadleśnictwo Drawsko (stan na dzień 31.12.2020 r.)

rok kalenda- rzowy	odnowienia i zalesienia							pielęgnowanie			melioracje	
	otwarte		pod osłoną			poprawki i uzupełnienia	wprowadzenie podszyców	upraw		młodników CP	agrotechniczne	wodne
	płatowiny, halizny, zręby	grunty nieleśne	przy rębniach złożonych	posadzenia	dolesienia luk i przerzedzeń			gleby	CW			
	powierzchnia zredukowana [ha]											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2011	133,24	0	35,18	0	0	25,09	-	590,40	214,74	226,63	251,58	-
2012	99,91	0	53,78	0	0,70	14,97	-	137,39	149,33	216,63	289,13	-
2013	206,31	27,74	60,05	2,86	0,25	16,91	-	111,26	165,21	205,57	293,26	-
2014	162,45	116,05	74,44	13,59	0,35	23,35	-	346,91	233,44	207,41	329,19	-
2015	127,82	138,18	99,75	32,29	0,12	21,33	-	450,20	175,88	255,56	299,88	-
2016	139,80	70,12	91,02	43,82	2,81	25,60	-	384,16	167,16	201,08	241,73	-
2017	51,18	21,58	111,21	12,21	1,23	15,61	-	257,43	191,29	160,91	206,83	-
2018	120,03	3,31	81,85	6,08	0,70	25,85	-	172,37	116,94	130,05	144,28	-
2019	90,86	0	43,87	0	3,40	31,95	-	340,07	138,68	208,61	197,59	-
2020	124,45	0	61,20	0	1,05	28,97	-	104,86	151,63	148,66	166,92	-
RAZEM	1256,05	376,98	712,35	110,85	10,61	229,63	-	2895,05	1704,30	1961,11	2420,39	-
orientacyjne zadania za ubiegły okres	1343,00	477,59	967,53	111,10	3,15	602,75	-	2788,12	2776,17	1818,13	1451,17	-
% wykonania	93,53	78,93	73,62	99,77	336,82	38,10	-	103,84	61,39	107,86	166,79	-

Zestawienie VII

Udział poszczególnych gatunków drzew sadzonych w odnowieniach i zalesieniach dla danych grup czynności w okresie 2011 – 2020 (stan na dzień 31.12.2020 r.)

rok	wyszczególnienie	powierzchnia ogółem [ha]	udział poszczególnych gatunków w %									
			BK	BRZ	DB	LP	MD	OL	SO	SW	inne	razem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2011	odnowienia	168,42	22	8	9	0	2	0	47	1	0	89
	zalesienia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	posadzenia prod. oraz luki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2012	odnowienia	153,69	26	3	9	0	3	0	53	1	0	95
	zalesienia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	posadzenia prod. oraz luki	0,7	100	0	0	0	0	0	0	0	0	100
2013	odnowienia	266,36	20	6	12	0	0	0	53	2	0	93
	zalesienia	27,74	0	24	0	0	8	0	51	0	0	83
	posadzenia prod. oraz luki	3,11	64	0	8	0	0	0	0	0	0	72
2014	odnowienia	236,89	23	3	14	0	1	0	52	2	0	95
	zalesienia	116,05	0	27	0	0	10	0	46	1	0	84
	posadzenia prod. oraz luki	13,94	79	0	7	0	0	0	0	3	0	89
2015	odnowienia	227,57	15	3	10	0	1	0	61	2	0	92
	zalesienia	138,18	10	12	7	2	0	0	0	1	1	73
	posadzenia prod. oraz luki	32,41	81	0	8	2	0	0	0	4	1	96
2016	odnowienia	230,82	19	2	11	0	1	0	58	2	0	93
	zalesienia	70,12	23	9	42	5	0	0	7	3	5	94
	posadzenia prod. oraz luki	46,63	73	3	6	0	1	0	1	8	0	92
2017	odnowienia	162,39	25	2	13	0	0	0	53	3	0	96
	zalesienia	21,58	1	6	3	0	0	0	72	3	0	85
	posadzenia prod. oraz luki	13,44	80	6	4	0	0	0	0	2	0	92
2018	odnowienia	201,88	18	3	11	0	1	0	41	2	0	76
	zalesienia	3,31	0	21	3	0	0	0	8	46	0	78
	posadzenia prod. oraz luki	6,78	51	3	19	0	0	0	0	2	1	76
2019	odnowienia	134,73	10	4	10	0	0	0	64	5	0	93
	zalesienia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	posadzenia prod. oraz luki	3,4	41	0	19	2	4	0	4	26	0	96
2020	odnowienia	185,65	18	2	14	0	0	0	49	3	0	86
	zalesienia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	posadzenia prod. oraz luki	1,05	10	62	0	0	0	0	0	28	0	100
średnia z lat 2011 - 2020	I. odnowienia	196,84	20	4	11	0	1	0	53	2	0	91
	II. zalesienia	37,70	3	10	6	1	2	0	18	5	1	50
	III. posadzenia prod. oraz luki	12,15	58	7	7	0	1	0	1	7	0	81

2.2.1.1 Odnowienie halizn i płazowin

Plan Urządzenia Lasu na lata 2011 – 2020 nie uwzględniał odnowień halizn i płazowin.

2.2.1.2 Odnowienie zrębów zaległych

Zadania w tym zakresie określono dla powierzchni 229,61 ha wykonano w 100% w pierwszych trzech latach obowiązywania PUL.

2.2.1.3 Odnowienie zrębów bieżących

Wykonanie wszystkich odnowień na powierzchniach otwartych z minionego okresu wynosi 93,53% natomiast redukując je o zadania na zrębach zaległych wynosi 92,19%. Niewykonanie całego planu odnowień związane jest ze stopniem realizacji cięć zupełnych oraz przygotowaniem gleby pod obsiew naturalny sosny. Powierzchnie są monitorowane i zostaną uznane, jako odnowienia naturalne w pierwszych dwóch latach następnego dziesięciolecia.

Zestawienie VIII

Odnowienia powierzchni otwartych łącznie z haliznami – realizacja latami ogółem Nadleśnictwo Drawsko

lata realizacji / ha odnowień na powierzchniach otwartych												
2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	wyk. 2011-2020	etat	% wyk.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
133,24	99,91	206,31	162,45	127,82	139,80	51,18	120,03	90,86	124,45	1256,05	1343	93,53

2.2.1.4 Odnowienia w rębniach częściowych i gniazdowych

Wykonanie tych zadań w ilości 712,35 ha, stanowi 73,63% zakładanego planu i wynika bezpośrednio ze stopnia realizacji cięć w tej kategorii. Ponadto nie zawsze sprawdziło się założenie, że po rębni częściowej uprzętającej należy odnowić 30% powierzchni – większości wypadków była to powierzchnia mniejsza, a niejednokrotnie powierzchnia nie wymagała odnowienia.

Zestawienie VIIIa

Odnowienia powierzchni w rębniach częściowych i gniazdowych – realizacja latami ogółem Nadleśnictwo Drawsko (stan na 31.12.2020r.)

lata realizacji / ha odnowień w rębniach częściowych i gniazdowych												
2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	wyk. 2011- 2020	etat	% wyk.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
35,18	53,78	60,05	74,44	99,75	91,02	111,21	81,85	43,87	61,20	712,35	967,53	73,63

2.2.1.5 Podsadzenia produkcyjne

Zaplanowany rozmiar zadań został wykonany w 99,77% i w pełni podyktowany był potrzebami hodowlanymi podsadzanych drzewostanów.

2.2.1.6 Dolesienia luk i przerzedzeń

Zadania z zakresu dolesienia luk i przerzedzeń wykonano, w 336,83%, czyli plan 3,15 ha zrealizowano na powierzchni 10,61 ha. Przekroczenie planu było podyktowane potrzebami lasu.

2.2.1.7 Poprawki i uzupełnienia

Zadania zaplanowane w ilości 602,75 ha wykonano w rozmiarze 38,10% tj. 229,63 ha. W stosunku do powierzchni odnowionej i zalesionej ogółem wynoszącej 2466,84 ha stanowi to 9,31% powierzchni. Zadania wykonane zgodnie z rzeczywistymi potrzebami na gruncie.

2.2.1.8 Pielęgnowanie upraw – pielęgnowanie gleby

Zadania wykonano w 103,84% zakładanego planu. Zgodnie z potrzebami na gruncie.

2.2.1.9 Pielęgnowanie upraw – czyszczenia wczesne

Całkowity rozmiar zadań z zakresu CW wynosił 2776,17 ha, wykonano 1704,30 ha, co stanowi 61,39% zakładanego planu. Poziom wykonania odzwierciedla potrzeby hodowlane upraw.

2.2.1.10 Pielęgnowanie młodników – czyszczenia późne

Czyszczenia późne wykonano, w 107,86% co wynika z rzeczywistych potrzeb hodowlanych młodników.

2.2.1.11 Melioracje agrotechniczne

Prace w tej grupie czynności obejmują przygotowanie powierzchni do odnowień, zalesień, wprowadzania II piętra, dolesienia luk oraz wycinanie zbędnych podrostów i rozdrabnianie pozostałości zrębowych. Melioracje wykonano w 166,79%. Cześć prac związanych z uprzątnięciem pozostałości pozrębowych udało się wykonać bez kosztów sprzedając je jako biomasę.

2.2.2 Ocena upraw i młodników do lat 10 na powierzchniach otwartych

Uprawy i młodniki w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych zajmują powierzchnię 1495,38 ha. Uprawy i młodniki zgodne z orientacyjnym składem gatunkowym (przyjętym w poprzednim planie u.l.) stanowią 99,2% tej powierzchni – 1484,07 ha. Uprawy i młodniki częściowo zgodne stanowią 0,8% - 11,31 ha. Uprawy i młodniki niezgodne z orientacyjnym składem gatunkowym nie występują.

Zdecydowana większość upraw (93,0%) stanowią uprawy i młodniki o zadrzewieniu w przedziale 1,0-0,9. Reszta, to uprawy i młodniki o zadrzewieniu 0,8-0,7. Upraw przepadłych nie zaewidencjonowano. Przeciętne zadrzewienie upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych wynosi około 0,94. Uprawy bardzo dobre zajmują powierzchnię 1383,53 ha (92,52%), uprawy dobre – 108,96 ha (7,29%), uprawy zadowalające – 2,89 ha (0,19%).

Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych

Tabela nr IX

Typ siedliskowy lasu(TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat										Uprawy przepadłe	Razem
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym					
		przy zadrzewieniu											
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	0,4 i mniej		
powierzchnia - ha													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
BŚW		402,58	11,19		3,87							417,64	
BMŚW		872,91	84,29		3,73	2,89						963,82	
LMŚW		92,02	5,68			0,82						98,52	
LŚW		15,40										15,40	
Ogółem		1382,91	101,16		7,60	3,71						1495,38	

2.2.3 Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych

Odnowienia podokapowe w KO i KDO występują na ogólnej powierzchni manipulacyjnej 1509,20 ha, w tym: w KO – 1422,45 ha, w KDO – 86,75 ha. Tworzą je warstwy podrostów, nalotów i podsadzeń z panującymi bukiem, dębem, daglezią, świerkiem, sosną i jodłą. Przeciętny stopień pokrycia młodego pokolenia w KO wynosi 50,7%, a w KDO – 20,4%. Jakość młodego pokolenia w obu tych grupach drzewostanów oceniono na 12.

Według stanu na 01.01.2011 r. powierzchnia drzewostanów w KO wynosiła 1204,94 ha. Obecnie wzrosła ona do 1422,45 ha - przyrost o 217,51 ha. Według stanu na 01.01.2011 r. powierzchnia drzewostanów w KDO wynosiła 66,32 ha. Natomiast według stanu na 01.01.2021 r. powierzchnia drzewostanów w KDO wynosi 86,75 – przyrost o 20,43 ha.

Uprawy i młodniki po rębniach złożonych opisano w pododdziałach o ogólnej powierzchni 942,78 ha. Ich skład gatunkowy jest w większości zgodny z typem drzewostanu, a przeciętny stopień pokrycia wynosi 84,7%. Omawiane uprawy i młodniki charakteryzują się dobrą jakością hodowlaną, ocenioną przeciętnie na 11.

Stwierdzić należy, że jakość upraw i młodników w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych oraz upraw po rębniach złożonych jest wysoka. Składy gatunkowe są dobrze dostosowane do siedlisk, uprawy osiągnęły wysoki wskaźnik zadrzewienia. Negatywny wpływ na jakość hodowlaną miały głównie uszkodzenia od zwierzyny płowej.

Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych

Tabela nr IX

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana	
1	2	3	4	5	6	7	
KO	BMŚW	9110	BK	567,49	32,9	12	
				6,76	30,0	12	
	BMŚW	9110	DB.B	18,77	32,0	11	
				523,76	61,2	12	
	LMŚW	9110		65,87	63,3	12	
				9130	48,61	73,4	12
				9160	16,62	78,1	12
				9190	11,16	69,8	12

	LMŚW		DB	14,49	30,0	22
		9110		5,52	60,0	12
		9160		6,41	58,2	12
	LMŚW		DB.B	13,36	37,6	11
	LMŚW		DG	12,14	72,2	12
	LMŚW		SO	2,74	50,0	12
	LMŚW		ŚW	4,26	80,0	12
	LŚW		BK	50,48	75,7	12
		9130		34,61	67,6	12
		9160		12,04	80,0	11
	LŚW		JD	7,36	90,0	12
Razem				1422,45	50,7	12
KDO	BMŚW		BK	3,52	40,0	22
	LMŚW		BK	16,41	19,5	12
		9110		14,47	27,8	12
		9130		16,49	26,1	12
	LMŚW		DB	9,28	13,6	11
	LMŚW		DB.B	20,11	14,0	11
		9110		2,6	10,0	12
	LMŚW		DB.S	3,87	10,0	11
Razem				86,75	20,4	12
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMŚW		BK	90,19	35,0	12
	BMŚW		DB	2,13	30,0	11
	BMŚW		DG	2,49	60,0	13
	BMŚW		SO	336,82	97,9	11
	LMŚW		BK	165,13	77,7	12
		9110		107,80	86,7	12
		9130		106,81	83,6	12
	LMŚW		JD	18,65	86,4	11
	LMŚW		SO	79,74	97,7	11
	LMŚW		ŚW	0,72	70,0	11
	LŚW		BK	28,62	90,6	12
		9130		3,68	100,0	22
Razem				942,78	84,7	11
Ogółem				2451,98	62,7	12

2.2.4 Rozmiar uznanych odnowień naturalnych

Wykaz powierzchni, na których w minionym okresie uznano odnowienia naturalne przedstawiają poniższe zestawienia.

Zestawienie XI**Wykaz powierzchni uznanych odnowień naturalnych**

Lata	Nadleśnictwo Drawsko		
	rębnie zupełne	rębnie złożone	zalesienia
	pow. zred. [ha]		
1	2	3	4
2011	0	0	0
2012	7,45	0	0
2013	8,87	0	0
2014	7,41	0	0
2015	51,68	4,86	20,00
2016	56,45	7,05	3,80
2017	10,65	0,30	9,66
2018	39,65	0	0,37
2019	0	0	0
2020	29,83	2,52	0
RAZEM	211,99	14,73	33,83

Łączna powierzchnia uznanych odnowień naturalnych wynosi 260,55 ha, co stanowi 10,56% powierzchni całkowitej wykonanych odnowień i zalesień. W powierzchni odnowień naturalnych wielkość uznanych odnowień poszczególnych gatunków kształtuje się następująco:

Gatunek	powierzchnia [ha]	%
1	2	3
SO	223,62	86
BK	2,52	1
wielogatunkowe	34,41	13
RAZEM	260,55	100

Na powierzchniach zalesionych uznano 13% odnowień naturalnych, tj. 33,83 ha. Na powierzchniach użytkowanych rębniami złożonymi uznano 14,73 ha, co stanowi 6% powierzchni uznanych odnowień naturalnych. Na powierzchniach otwartych uznano 211,99 ha odnowień co stanowi 81% uznanych odnowień naturalnych.

Udział siedlisk, na których uznano odnowienia naturalne przedstawia się następująco:

Siedlisko	powierzchnia [ha]	%
1	2	3
Bśw	152,03	58
BMśw	100,95	39
LMśw	2,82	1
LMB	4,75	2
RAZEM	260,55	100

2.2.5 Realizacja zadań z zakresu selekcji i nasiennictwa

2.2.5.1 Gospodarcze Drzewostany Nasienne

Poniższe zestawienie przedstawia zmiany jakie zaszły w powierzchni GDN.

Zestawienie XII

Wykaz zmian w powierzchni GDN

Gatunek	pow. wg stanu na 01.01.2011 r. [ha]	zmiany w powierzchni GDN 2011-2020 [ha]	pow. po zmianach [ha]
1	2	3	4
SO	734,27	328,65	433,32
BK	79,55		61,45
DB.S	11,44		11,96
BRZ	11,61		8,78
OL	11,14		11,94
DB.B	5,12		5,05
RAZEM	861,15		

Łączna powierzchnia GDN zmniejszyła się o 328,65 ha w następstwie prowadzonych cięć. Wszystkie powyższe zmiany zostaną wprowadzone na podstawie decyzji Biura Nasiennictwa Leśnego.

2.2.5.2 Wyłączone Drzewostany Nasienne

Poniższe zestawienie przedstawia zmiany jakie zaszły w powierzchni WDN.

Zestawienie XIIIa

Wykaz powierzchni WDN

Oddział pododdział	Nr. rej. LMP	Pow. ha	Rok uznania	Typ siedliskowy lasu	Opis drzewostanu (skład, wiek, zadrz., pierśnica/wysokość, bonitacja, jakość)	ZMIANY (ha)
1	2	3	4	5	6	7
41b	38641	7,91	1996	BMśw	4Dg80-1,0-38/28-I-1	+ 0,83
896a	37716	16,15	2003	LMśw	4Dbb180-0,6-50/31-II-1	- 1,72
896b	37716	15,24	2003	LMśw	5Dbb180-0,7-50/32-II-1	+ 2,39
RAZEM		39,30				+ 1,50

Łączna powierzchnia WDN zwiększyła się o 1,50 ha w następstwie aktualizacji powierzchni wydzieleń po pomiarach terenowych. Wszystkie powyższe zmiany zostaną wprowadzone na podstawie decyzji Biura Nasiennictwa Leśnego.

2.2.5.3 Drzewostany Zachowawcze

Poniższe zestawienie przedstawia zmiany jakie zaszły w powierzchni Drzewostanów Zachowawczych.

Zestawienie XIIIb

Wykaz powierzchni Drzewostanów Zachowawczych

Oddział pododdział	Nr. rej. LMP	Pow. ha	Rok uznania	Typ siedliskowy lasu	Opis drzewostanu (skład, wiek, zadrz., pierśnica/wysokość, bonitacja, jakość)	ZMIANY (ha)
1	2	3	4	5	6	7
481d	43381 37715	18,49	2001	LMśw	4Bk120-0,8 38/27-III-3 3Dbb220-0,8 50/29-III-3	+ 1,19
482a	43381 37715	23,97	2001	LMśw	3Bk110-0,9 38/28-II-3 3Dbb270-09 58/29-III-3	- 0,34
483a	37715 43381	11,58	2001	LMśw	5Dbb250-0,7 59/27-III-2 2Bk250-0,7 58/28-III-2	- 0,08
483f	37715 43381	7,51	2001	LMśw	4Dbb250-0,9 60/30-III-2 3Bk250-0,9 59/30-III-2	+ 0,89
819f	38640	3,56	2002	BMśw	5So210-1,0 58/29-II-2	- 0,37
952f	37714	12,46	2002	LMśw	7So170-0,9 53/29-II-2	+ 0,67
RAZEM		77,57				+ 1,96

Łączna powierzchnia Drzewostanów Zachowawczych zwiększyła się o 1,96 ha w następstwie aktualizacji powierzchni wydzieleń po pomiarach terenowych. Wszystkie powyższe zmiany zostaną wprowadzone na podstawie decyzji Biura Nasiennictwa Leśnego.

2.2.5.4 Uprawy pochodne

Poniższe zestawienia przedstawiają zmiany jakie zaszły w powierzchni upraw pochodnych.

Zestawienie XIII

Bloki upraw pochodnych i ich realizacja

blok nr	gatunek wg 01.01.2011 r.	pow. upraw wg 01.01.2011 r. [ha]	uprawy założone w latach 2011-2020 [ha]	pow. upraw wg 31.12.2020 r. [ha]	pow. upraw wg 01.01.2021 r. [ha]	docelowa powierzchnia bloku	% realizacji bloku
1	2	3	4	5	6	7	8
I	BK-DBB-DG	45,17	-	45,17	45,27	45,17	100
II	BK-DG-JD	36,58	-	36,58	35,41	41,06	89,09
III	SO	4,22	8,65	12,87	13,15	68,81	18,70
IV	BK-DBB-DG	0	58,18	60,88	74,36	65,00	100
V	DBB	0	15,00	15,00	14,60	15,00	100
VI	Dg	0	-	6,31	6,33	6,33	100
VII	Jd	0	-	12,67	12,67	12,67	100
VIII	Md	0	-	10,16	10,16	10,16	100
IX	Md	0	-	6,40	6,19	6,40	100
RAZEM		85,97	81,83	206,04	218,14	270,60	-

W minionym okresie kontynuowano realizację bloku III oraz rozpoczęto realizację bloków IV i V. Uprawy pochodne sosny (BLOK III) pochodzą z WDN Nadleśnictwa Kalisz Pomorski, a uprawa dębowa (BLOK V) z WDN Nadleśnictwa Drawsko. W uprawach bloku IV gatunki pochodzą odpowiednio: Bk-Świerczyna, Dbb-Drawsko, Dg-Drawsko. Zmieniono uprawy rozproszone w nowe bloki VI-Dg, VII-Jd, VIII-Md, IX-Md.

Zestawienie XV

Uprawy pochodne poza blokami

gatunek	pow. upraw wg stanu na 01.01.2011 r. [ha]	uprawy założone w latach 2011-2020 [ha]	pow. upraw wg stanu na 31.12.2020 r. [ha]
1	2	3	4
MD	16,56	-	0
JD	20,38	-	7,71
DG	6,61	-	0
BK	3,36	-	3,36
DBB	0,00	-	3,27
DBB-DG	12,19	-	0,00
RAZEM	59,10	-	14,34

Uprawy pochodne poza blokami zajmują powierzchnię 14,34 ha, w minionym okresie wykreślono jedną uprawę pochodną DBB-DG poza blokiem o pow. 8,92 ha a pozostałe zostały włączone w nowe bloki VI-IX. Łączna suma wszystkich upraw pochodnych na koniec 2020 roku wynosi 220,38 ha.

Zestawienie XIV

Uprawy zachowawcze

blok nr	gatunek wg 01.01.2011 r.	pow. upraw wg 01.01.2011 r. [ha]	uprawy założone w latach 2011-2020 [ha]	pow. upraw wg 31.12.2020 r. [ha]	docelowa powierzchnia bloku	% realizacji bloku
1	2	3	4	5	6	7
PB	SO	-	4,00	4,00	10,00	40
PB	BK	9,01	-	9,01	19,01	47,40
PB	DB.B	4,77	-	4,77	14,77	32,30
RAZEM		13,78	4,00	17,78	43,78	40,61

W minionym okresie rozpoczęto zakładanie sosnowej uprawy zachowawczej w oparciu o materiał pochodzący z drzewostanu zachowawczego Nadleśnictwa Drawsko 952f.

2.2.5.5 Drzewa mateczne

Na terenie Nadleśnictwa Drawsko występuje 14 drzew matecznych. 1 drzewo (DB.B) zostało skreślone w ostatnim dziesięcioleciu.

Zestawienie XV

Wykaz drzew matecznych w Nadleśnictwie Drawsko - ogólnie

Gatunek	ilość wg stanu na 01.01.2011 r.	ilość wg stanu na 31.12.2020 r.	ZMIANY
1	2	3	4
DB.B	11	10	Wykreślono: IBL:8302
DG	4	4	
RAZEM	15	14	

Zestawienie XVa**Wykaz drzew matecznych w Nadleśnictwie Drawsko – szczegółowo**

LP	Adres	Gatunek	NR LMP	NR BNL
1	2	3	4	5
1	41b	Dg	41190	2380
2	41b	Dg	41192	2382
3	41b	Dg	41193	2383
4	41b	Dg	41194	2384
5	850i	Dbb	41195	8295
6	850i	Dbb	41196	8296
7	850i	Dbb	41198	8298
8	864a	Dbb	41197	8297
9	864a	Dbb	41199	8299
10	864a	Dbb	41200	8300
11	864a	Dbb	41201	8301
12	864a	Dbb	41203	8303
13	864a	Dbb	41205	8305
14	864a	Dbb	41206	8306

3. Ocena wpływu wykonanych zabiegów gospodarczych na stan lasu

3.1 Wielkość zasobów drzewnych

Zestawienie XVI**Porównanie wielkości zasobów drzewnych na początku i końcu okresu minionego wg najważniejszych gatunków brutto**

stan inwentaryzacji	wielkość zasobów drzewnych						
	na całej powierzchni		wg najważniejszych gatunków drzew				
			SO	ŚW	DB	BK	BRZ
1	2		3	4	5	6	7
1.01.2011r.	wg. gat. pan. [m ³] – pow. zalesiona	6175029	5239864	46663	94904	164197	261830
	wg. gat. rzecz. [m ³] – pow. zalesiona	6142450	4897995	97860	114875	317515	447210
	śr. zasobność [m ³ /ha] – pow. ogółem	261	217	346	305	242	232
31.12.2020r.	wg. gat. pan. [m ³] – pow. zalesiona	6242530	5299825	56132	116579	212222	258929
	wg. gat. rzecz. [m ³] – pow. zalesiona	6183210	4844330	124295	132825	309060	431190
	śr. zasobność [m ³ /ha] – pow. ogółem	257	254	485	308	194	284

stan inwentaryzacji	wielkość zasobów drzewnych						
	na całej powierzchni		wg najważniejszych gatunków drzew				
			SO	ŚW	DB	BK	BRZ
1	2		3	4	5	6	7
Różnica	wg. gat. pan. [m ³] – pow. zalesiona	67501	40000	-9469	-21675	-48225	2901
	wg. gat. rzecz. [m ³] – pow. zalesiona	40760	-53665	26435	17950	-8455	-16020
	śr. zasobność [m ³ /ha] – pow. ogółem	-4	37	-139	3	-49	52

Przy użytkowaniu zasobów leśnych zamykających się w 10-leciu miąższością 1184206 m³ netto uzyskano wzrost zapasu o 67501 m³, co stanowi 5,7% zapasu początkowego. Zmniejszyła się przeciętna zasobność drzewostanów o 4 m³/ha co stanowi 1,5% przeciętnej zasobności stanu początkowego.

Powyższe zestawienie ukazuje, że zasoby m³/ha takich gatunków drzew jak sosna dąb, brzoza wykazują wzrost zapasu, a gatunki drzew takich jak świerk i buk wykazują zmniejszenie zapasu. W porównaniu z ubiegłym okresem gospodarczym zwiększyła się powierzchnia głównie drzewostanów bukowych, modrzewiowych i dębowych, a zmalała drzewostanów sosnowych, brzozowych i świerkowych.

Zmiany rzeczywistego udziału poszczególnych gatunków w Ia i Ib klasie wieku obrazuje poniższe zestawienie.

Zestawienie XVII

Porównanie Ia i Ib klasy wieku wg rzeczywistego udziału gatunków

gatunek drzewa	powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków w wybranych podklasach wieku w ha							
	Ia stan na 1.01.2011 r.		Ia stan na 31.12.2019 r.		Ib stan na 1.01.2020 r.		Ib stan na 31.12.2020 r.	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SO	803,13	68,93	1292,03	68,26	1108,51	59,51	914,27	59,11
MD	36,96	3,17	32,84	1,73	97,74	5,23	48,15	3,11
SW	19,72	1,69	29,35	1,54	85,01	4,55	25,70	1,66
DG	2,60	0,22	2,67	0,14	8,97	0,48	2,86	0,18
JD	0	0			5,40	0,28		
BK	159,48	13,68	206,56	10,90	239,71	12,84	355,70	22,98
DB	44,04	3,77	47,31	2,49	97,40	5,22	64,56	4,17
DB.S	0	0	0	0	0	0	0	0
DB.B	7,15	0,61	118,27	6,24	0	0	11,99	0,77
DB.C	0,31	0,02	0	0	3,42	0,18	0	0

JW	1,75	0,15	0	0	2,06	0,11	1,56	0,10
KL	0	0			0,68	0,03		
JS	0	0	0	0	0,40	0,02	0	0
WZ	0	0	0,28	0,01	1,83	0,09		
GB	0	0	1,66	0,08	0	0	0	0
BRZ	84,81	7,28	158,94	8,39	174,44	9,35	116,09	7,50
OL	4,68	0,40	0,97	0,05	36,38	1,94	4,33	0,27
OL.S	0	0	0	0	0,49	0,02	0	0
WB	0	0	0	0	0	0	0	0
OS	0	0			1,49	0,07		
AK	0	0			0,93	0,04		
LP	0,99	0,08	3,23	0,17	0,79	0,04	2,36	0,15
RAZEM	1165,62	100	1894,11	100	1865,65	100	1547,57	100

3.2 Stan zdrowotny i sanitarny lasów

Obecny stan zdrowotny lasów Nadleśnictwa, mimo licznych zagrożeń, można uznać za dobry, co potwierdzają lustracje i kontrole przeprowadzone przez Zespół Ochrony Lasu w Szczecinku.

Pojawiający się posusz zasiedlony oraz wywroty i złomy usuwano na bieżąco. Udział pozyskania posuszu, wywrotów i złomów w stosunku do pozyskania ogółem wynosi około 10%. W minionym okresie wystąpiły znaczące szkody spowodowane przez wiatry oraz szkodniki wtórne o charakterze jednostkowym i grupowym na całym obszarze Nadleśnictwa. Pozyskany surowiec z wywrotów i złomów stanowi 49% masy pozyskanej w ramach porządkowania sanitarnego lasu. W drzewostanach świerkowych intensywnie występowały żery, głównie kornika drukarza. W chwili obecnej zauważa się stopniowe zmniejszenie zagrożenia będące efektem podjęcia natychmiastowych działań. Na stan zdrowotny drzewostanów korzystnie wpływa przeprowadzona przebudowa drzewostanów oraz kontynuacja wprowadzania II piętra.

Zestawienie XVIII

Rozmiar pozyskania posuszu, wywrotów i złomów w latach 2011-2020

Rok	Posusz (m ³)	Wywroty i złomy (m ³)	Razem
1	2	3	4
2011	3843,82	2680,93	6524,75
2012	3314,7	1909,38	5224,08
2013	1823,76	1139,39	2963,15
2014	4137,41	23289,8	27427,21
2015	3498,38	10064,97	13563,35
2016	7848,03	2683,43	10531,46
2017	5148,93	4438,64	9587,57
2018	6758,36	4207,62	10965,98
2019	9541,9	3453,53	12995,43
2020	13260,62	2178,25	15438,87
RAZEM	59175,91	56045,94	115224,85

4. Rozmiar wykonanych prac zalesieniowych

Na lata 2011 – 2020 zaplanowano wykonanie zalesień w ilości 477,59 ha, plan wykonano w 78,93 % tj. 376,98 ha.

Pozostałe grunty, które pierwotnie były przeznaczone do zalesienia, na wniosek strony wojskowej, pozostały w użytkowaniu poligonu wojskowego.

Poniższe zestawienie przedstawia powierzchnię zalesioną w poszczególnych latach.

Zestawienie XIX

Rozmiar wykonanych zalesień w latach 2011 – 2020

Rok wykonania	Nadleśnictwo Drawsko
powierzchnia [ha]	
1	2
2011	0
2012	0
2013	27,74
2014	116,05

2015	138,18
2016	70,12
2017	21,58
2018	3,31
2019	0
2020	0
RAZEM	376,98

5. Rozmiar szkód w lasach spowodowanych przez czynniki biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne

5.1 Szkody spowodowane przez zwierzynę oraz stosowane metody ograniczenia tych szkód

Uszkodzenia upraw na powierzchniach otwartych, pod okapem drzewostanów i podsadzeń produkcyjnych spowodowane zgryzaniem przez jeleniowate dotyczą w nadleśnictwie przede wszystkim buka, dębu i sosny oraz gatunków biocenotycznych. Zgryzanie powoduje głównie zahamowanie przyrostu na wysokość i praktycznie uniemożliwia wyprowadzenie drzewek na uprawie. Wymaga to zastosowania skutecznych metod ochrony w postaci grodzień i różnych form zabezpieczenia drzewek.

Ponadto na terenie nadleśnictwa coraz częściej notuje się szkody spowodowane przez bobry (w 2019 r. na pow. 0,89 ha) w postaci zarówno uszkodzonego starodrzewia oraz młodszych drzewostanów, a także szkody wyrządzone przez żubry również młodszych fazach wzrostu drzewostanów.

Nadleśnictwo podejmuje niżej wymienione działania w celu zapobiegania szkodom powodowanym przez zwierzynę:

- przemyślane, wynikające z pojemności łowiska gospodarowanie populacją zwierzyny łownej w ramach OHZ Drawsko,
- wykładanie drzew zgryzowych,
- grodzenie upraw,
- chemiczne zabezpieczanie upraw,

- chemiczne zabezpieczenie przed spalaniem
- palikowanie modrzewia,
- zakładanie osłonek przed zgryzaniem,
- zakładanie osłonek przed spalaniem.

Skuteczną i najczęściej wykorzystywaną metodą ochrony przed zwierzyną w nadleśnictwie są gradzenia, jednak duża ich liczba powoduje zmniejszenie powierzchni dostępnej dla zwierzyny. Jednocześnie skuteczne utrzymanie w sprawności dużej ilości gradzeń (wg stanu na dzień 31.12.2020 r. ogrodzenia obejmują powierzchnię 1 232,88 ha upraw i młodników) stanowi poważne wyzwanie dla Służby Leśnej. Ogrodzenia głównie niszczone są przez zwierzynę, przede wszystkim podczas organizacji polowań zbiorowych lub w wyniku drzew powalonych przez czynniki biotyczne. Dlatego raz w roku przeprowadzona jest kontrola stanu gradzeń i ewentualnych szkód od zwierzyny w uprawach. Dodatkowo również raz do roku przeprowadzone jest uzgodnienie istniejących gradzeń wraz z potrzebami modernizacyjnymi w każdym leśnictwie.

W 2014 i 2018 roku opracowane zostały kierunkowe wytyczne dotyczące stosowania poszczególnych metod ochrony przed szkodami od zwierzyny. W pierwszej kolejności gradzone są uprawy pochodne i testujące oraz uprawy i domieszki cennych gatunków - dąb, jesion, wiąz, jawor, daglezia, jodła, lipa, grab, cis. Pozostałe metody ochrony stosowane są w zależności od potrzeb wynikających ze stopnia nasilenia występujących szkód wyrządzonych przez zwierzynę.

Zestawienie XX

Wykaz powierzchni zabezpieczonych przed powstawaniem szkód powodowanych przez zwierzynę w uprawach i młodnikach wg metod w latach 2011 – 2020 – Nadleśnictwo Drawsko

Metoda zabezpieczenia	powierzchnia zabezpieczania [ha]										
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	średnio- rocznie
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
gradzenia nowe	149,68	116,21	126,35	317,95	292,59	216,67	168,08	129,39	72,67	49,70	163,93
zabezpieczenia chemiczne	244,12	235,63	279,53	283,92	362,74	403,55	497,78	415,55	414,38	228,02	336,52
zabezpieczenia mechaniczne	205,89	45,26	64,58	0	0	21,32	75,6	39,71	5,86	0	45,82

palikowanie modrzewia	0	9,34	0	15,04	0,15	0	0	0	0	0	2,45
RAZEM	599,69	406,44	470,46	616,91	655,48	641,54	741,46	584,65	492,91	277,72	548,72

W celu właściwego scharakteryzowania tendencji w zakresie szkód powodowanych przez zwierzynę łowną, w kontekście wykonanych zadań hodowlanych i ochronnych na przestrzeni minionego 10-lecia, w poniższej tabeli zestawiono latami inwentaryzację szkód, powierzchnię poprawek i uzupełnień oraz powierzchnie grodzień.

Zestawienie XXI

Wykaz powierzchni uszkodzeń, wykonanych poprawek i uzupełnień oraz grodzień w poszczególnych latach minionego okresu

rok okresu minionego	stopnie uszk.	pow. uszkodz. [ha]		pow. wykonanych poprawek i uzupełnień [ha]	pow. wykonanych grodzień [ha]
		uprawy	młodniki		
1	2	3	4	5	6
2011	11-20%	77,86	65,73	25,09	149,68
	21-50%	27,91	31,88		
	>50%	2,10	0,6		
2012	21-40%	16,99	12,85	14,97	116,21
	>40%	0,90	1		
2013	21-40%	26,23	14,53	16,91	126,35
	>40%	0	0,43		
2014	21-40%	64,06	20,44	23,35	317,95
	>40%	4,90	0		
2015	21-40%	39,91	8,27	21,33	292,59
	>40%	23,59	0,6		
2016	21-40%	21,10	14,61	25,60	216,67
	>40%	5	0,35		
2017	21-40%	25,45	11,37	15,61	168,08
	>40%	4,65	6,8		
2018	21-40%	35,44	18,94	25,85	129,39
	>40%	0,80	0,8		
2019	21-40%	36,31	14,34	31,95	72,67
	>40%	8,91	0,36		
2020	21-40%	64,56	6,81	28,97	49,70
	>40%	8,34	0,27		
Średniorocznie w latach 2012 - 2020	21-40%	36,67	13,58	22,73	165,51
	>40%	6,34	1,18		

5.2 Szkody spowodowane przez pożary

Według klasyfikacji zagrożenia pożarowego lasów obszar Nadleśnictwa Drawsko zakwalifikowany został do II kategorii.

Główne niebezpieczeństwo powstania pożaru związane jest z intensywnym użytkowaniem poligonu wojskowego znajdującego się praktycznie w całości w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Drawsko, dużą atrakcyjnością turystyczną terenu oraz sąsiedztwem obszarów rolniczych. Szczególnie niebezpieczna jest wczesna wiosna, z uwagi na częste występowanie długich okresów bezdeszczowych oraz wypalanie traw. Groźny jest również okres letni związany z większą penetracją terenów leśnych.

W latach 2011-2020 powstało 80 pożarów na obszarach o łącznej powierzchni 209,95 ha. Przeciętna powierzchnia pożaru wynosiła 2,62 ha, a główną ich przyczyną były prowadzone na poligonie ćwiczenia wojskowe. W przypadku części pożarów nie udało się ustalić przyczyny ich powstania.

Liczbę pożarów na terenie Nadleśnictwa Drawsko w poszczególnych latach minionego okresu w rozbiciu na przyczyny ich powstania przedstawia poniższe zestawienie.

Zestawienie XXII

Wykaz pożarów i ich powierzchni odnotowanych w latach 2011 – 2020 wg przyczyn powstania i wielkości (wg stanu na 31.12.2020 r.)

Rok	Pożary		Przyczyny powstania pożaru (liczba- powierzchnia ha)						
	Liczba	Pow.	Nieostro- żność	Użycie broni i amunicji	Wylądowania atmosferyczne	Awarie linii energ.	Podpal- enia	Pozo- stałe	Nieusta- lone
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2011	9	11,56	2-4,71				1-0,18		6-6,67
2012	8	1,44	1-0,10				3-0,77	1-0,20	3-0,37
2013	5	0,39	1-0,09				2-0,07	2-0,23	
2014	2	0,13	1-0,05						1-0,08
2015	5	1,28	2-0,52	1-0,70	1-0,05	1-0,01			
2016	8	3,89		3-0,79					5-3,10
2017	1	0,49							1-0,49
2018	23	123,82	2-0,12	14-112,34				2-9,00	5-2,36
2019	15	59,88		8-58,71	1-0,44	3-0,48			3-0,25
2020	4	7,07		4-7,07					
Razem	80	209,95	9-5,59	30-179,61	2-0,49	4-0,49	6-1,02	5-9,43	24-13,32

System monitoringu przeciwpożarowego oparty jest na punkcie alarmowo-dyspozycyjnym (PAD), który zlokalizowany jest w biurze Nadleśnictwa Drawsko

oraz na jednej dostrzegalni z zamontowaną kamerą telewizyjną znajdującą się w Leśnictwie Studnica. Punkty obserwacyjne współpracują z podobnymi punktami w Nadleśnictwach: Złocieniec, Świerczyna, Kalisz Pomorski, Drawno, Dobrzany i Łobez. Nadleśnictwo wyposażone jest w sprawną sieć łączności radiowej i telefonicznej.

W celu zapewnienia dojazdu do pożaru nadleśnictwo wyznaczyło 249,663 km dojazdów pożarowych. W mijającym 10-leciu w ramach prac budowlanych zbudowano 36,944km dróg. W celu zabezpieczenia przeciwpożarowego obszarów leśnych Nadleśnictwo utrzymuje bazę sprzętu przeciwpożarowego wyposażoną zgodnie z wymogami przewidzianymi dla nadleśnictw II kategorii zagrożenia pożarowego.

Na wyposażeniu znajduje się lekki samochód patrolowo - gaśniczy z modułem gaśniczym i zbiornikiem na wodę o pojemności 400 litrów.

Na terenie nadleśnictwa do celów przeciwpożarowych utrzymuje się 16 punktów czerpania wody.

Zestawienie XXIII

Nakłady na budowę dróg w okresie 2011 – 2020

rok budowy	koszt budowy (tys. zł netto)	długość (km)	koszt budowy 1 km drogi (zł netto)
1	2	3	4
2011	1140,61	4,500	253468,88
2012	1115,60	4,832	230877,52
2013	708,31	2,560	276682,45
2014	3295,59	9,840	334917,43
2015	23,61	0,025	944636,00
2016	1497,21	4,684	319642,94
2017	47,52	0,641	74137,78
2018	733,27	2,154	340422,91
2019	2014,41	4,835	416630,57
2020	2238,07	2,873	779002,28
RAZEM	12814,20	36,944	----

5.3 Szkody spowodowane przez szkodliwe owady i grzyby patogeniczne oraz stosowane metody ograniczenia tych szkód

W drzewostanach Nadleśnictwa Drawsko głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna pospolita (ok 86% powierzchni), co skutkuje predyspozycją do występowania szkód od owadów, grzybów oraz czynników abiotycznych.

Szkodniki pierwotne

W mijającym dziesięcioleciu aktywność szkodników owadzych utrzymuje się na stałych poziomach. Nie odnotowano masowych pojawów szkodników powodujących szkody zagrażające trwałości drzewostanów.

Jedynie w latach 2016-2017 podczas jesiennych poszukiwań szkodników pierwotnych sosny odnotowano zwiększoną liczbę poczwerek poprocha cetyniaka w leśnictwach Jałowcówka i Pomierzyn. Natomiast w roku 2017 w leśnictwie Pożrzadło wystąpiła zwiększona liczba poczwerek strzygoni choinówki. W kolejnych latach nie odnotowano już zwiększonych ilości szkodników.

Szkodniki wtórne

W ostatnich latach odnotowuje się stopniowy wzrost szkód powodowanych przez kornika drukarza, najczęściej w roku 2019 w leśnictwie Pełknica – szkody na powierzchni 18,84 ha. Nadleśnictwo prowadzi odpowiednią rotację drewna, wyznacza i usuwa drzewa trocinkowe, usuwa posusz czynny, wyklada pułapki feromonowe, rozdrabnia gałęzie świerkowe pozostałe po usunięciu drzew.

W roku 2015 w leśnictwie Łowicz na powierzchni 50,81 ha odnotowano szkody od szeliniaka. Zastosowano pułapki do odłowu ryjkowców na całej powierzchni wystąpienia szkody.

W latach 2018 – 2019 odnotowano zwiększone szkody od smolika znaczonego i drągowinowca. Został przeprowadzony zabieg zwalczający polegający na wyrwaniu i paleniu zaatakowanych drzewek na łącznej powierzchni 54,80 ha.

5.4 Szkody spowodowane przez zanieczyszczenia środowiska

W Nadleśnictwie Drawsko nie występują szkody przemysłowe. Niestety stale utrzymuje się problem zaśmiecania obszarów leśnych.

5.5 Szkody spowodowane przez czynniki klimatyczne

Głównym sprawcą szkód spowodowanych przez czynniki klimatyczne są przymrozki późne oraz zaburzenia w stosunkach wodnych – obniżenie poziomu wód gruntowych i długotrwałe susze. Od roku 2018 stopniowo nasilają się szkody spowodowane obniżeniem poziomu wód gruntowych w uprawach i młodnikach w wieku do 20 lat. Odpowiednio w roku 2018 – 20,65 ha, natomiast w roku 2019 – 11,77 ha. W roku bieżącym wg stanu na dzień 31.12.2020r. powierzchnia zgłoszona wynosi 49,18 ha. Negatywny wpływ na stan upraw mają także przymrozki późne. Najdotkliwsze szkody od przymrozków wystąpiły w 2019 roku, gdzie odnotowano uszkodzenia na terenie na powierzchni 123,44 ha.

W roku 2019 odnotowano szkody z tytułu podtopienia drzewostanów na powierzchni 6,11 ha.

6. Użytkowanie uboczne

6.1 Pozyskanie choinek i stroiszu

Nadleśnictwo Drawsko nie prowadzi intensywnego użytkowania ubocznego lasu. Pozyskanie choinek i stroiszu jest sporadyczne i kształtuje się na poziomie kilkunastu sztuk świerka średniorocznie oraz niewielkiej ilości stroiszu.

6.2 Użytkowanie runa leśnego

Drzewostany nadleśnictwa są zasobne w grzyby i jagody, stąd duża penetracja terenu w okresie ich urodzaju. Zbiory dokonywane są przez miejscową ludność oraz turystów. W celu ochrony drzewostanów Nadleśnictwo Drawsko zorganizowało 35 miejsc postoju pojazdów oraz udostępniło sieć dróg do ruchu turystycznego.

6.3 Użytkowanie gruntów związanych z gospodarką rolną

Grunty rolne wg stanu na 31.12.2019 r. zajmują powierzchnię 800,42 ha. Z ilości tej w użytkowaniu nadleśnictwa znajduje się 260,26 ha (w tym 221,13 utrzymanych w dobrej kulturze rolnej), dzierżawami jest objęte 111,24 ha, w deputatach pozostaje 24,35 ha, inne użyczenia zajmują 0,66 ha, przekazano w użytkowanie stronie wojskowej 403,91 ha. Część gruntów rolnych stopniowo ulega sukcesji naturalnej i w najbliższym czasie będzie przeklasyfikowywane na grunty leśne (Ls) bądź zadrzewienia (Lz).

6.4 Wyniki gospodarki łowieckiej

Gospodarka łowiecka na terenie Nadleśnictwa Drawsko prowadzona jest na terenie dwóch obwodów dzierżawionych przez 2 koła łowieckie oraz 2 obwodów wyłączonych z dzierżawy stanowiących Ośrodek Hodowli Zwierzyny Nadleśnictwa Drawsko.

Nadleśnictwo sprawuje nadzór nad kołami łowieckimi dzierżawiącymi 2 obwody łowieckie oraz samodzielnie prowadzi OHZ LP.

W mijającym okresie nadleśnictwo koncentrowało się między innymi na następujących działaniach:

- ograniczaniu szkód istotnych w uprawach i młodnikach,
- poprawianiu dostępności bazy żerowej dla zwierzyny łownej w celu poprawienia ich ogólnej kondycji oraz minimalizacji szkód w uprawach rolnych,
- prowadzeniu wzorcowej gospodarki łowieckiej w ramach prowadzonego OHZ LP,
- wykładaniu drzew zgryzowych w okresie zimowego i wiosennego spalowania w trakcie wykonywania zabiegów związanych z pozyskaniem drewna,
- wprowadzaniu na uprawach gatunków drzew dostarczających zwierzynie owoców i nasion,
- prowadzeniu szkoleń z zakresu gospodarki łowieckiej oraz staży dla nowych adeptów łowiectwa,
- poprawie współpracy pomiędzy dzierżawcami, rolnikami i Nadleśnictwem poprzez organizację wspólnych spotkań,

Zestawienie XXIV

Plan i wykonanie odstrzału zwierzyny łownej

sezon	jeleń		daniel		sarna		dzik	
	P	W	P	W	P	W	P	W
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2010/2011	297	297	10	8	520	459	425	425
2011/2012	476	397	12	8	432	420	555	334
2012/2013	535	535	10	8	463	463	487	409
2013/2014	584	592	12	9	507	509	498	380
2014/2015	604	606	0	0	560	561	515	452
2015/2016	635	637	5	3	570	526	690	647
2016/2017	765	786	15	11	589	580	640	579
2017/2018	782	755	17	14	546	504	720	740
2018/2019	635	639	15	12	477	463	378	513
2019/2020	592	587	14	8	480	482	569	791
średniorocznie	590	583	11	8	514	497	548	527

7. Realizacja zadań wynikających z Programu Ochrony Przyrody i Planów Ochrony

7.1 Omówienie zadań wynikających z Programu Ochrony Przyrody

7.1.1 Kształtowanie granicy polno – leśnej

Kształtowanie granicy polno – leśnej jest realizowane w zależności od potrzeb terenowych w ramach prac odnowieniowych i zalesieniowych.

7.1.2 Formy ochrony – zalecenia ochronne

W zasięgu Nadleśnictwa Drawsko znajdują się:

a. Otulina Ińskiego Parku Krajobrazowego

Powierzchnia 8,51 ha,

b. obszary chronionego krajobrazu:

- „Pojezierze Drawskie” – powierzchnia w zasięgu nadleśnictwa 1630,23 ha, zlokalizowany we wschodniej części Nadleśnictwa;
- Obszar „D” Choszczno – Drawno – powierzchnia w zasięgu nadleśnictwa 108,56 ha zlokalizowany w południowej części nadleśnictwa

c. obszary NATURA 2000:

➤ Obszary specjalnej ochrony siedlisk (SOO):

- PLH320023 „Jezioro Lubie i Dolina Drawy”, - 10 270,89 ha w zasięgu Nadleśnictwa

- PLH320067 „Pojezierze Ińskie” – 142,16 ha w zasięgu nadleśnictwa

➤ Obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO):

- PLB320008 „Ostoja Ińska” – 2853,58 ha w zasięgu nadleśnictwa,

- PLB320016 „Lasy Puszczy nad Drawą” – 502,80 ha w zasięgu nadleśnictwa

- PLB320019 „Ostoja Drawska” – 15 187,60 ha w zasięgu nadleśnictwa

d. pomniki przyrody – pojedyncze drzewa – 34 szt. ; grupa drzew – 1 szt. (w leśnictwie Ziemsko) oraz aleja – 1 szt. (w leśnictwie Studnica).

e. strefy ochrony całorocznej i okresowej:

➤ Bielik – 8 stref o łącznej powierzchni 445,31 ha zlokalizowane w leśnictwach Jaworze, Murzynka, Studnica, Czertyń, Łowicz;

➤ Orlik krzykliwy – leśnictwo Studnica – łączna powierzchnia 35,50 ha;

➤ Kania ruda – leśnictwo Borowo – łączna powierzchnia 16,52 ha;

➤ Kania czarna – leśnictwo Murzynka – łączna powierzchnia 20,57 ha;

➤ Bocian czarny – 2 strefy o łącznej powierzchni 99,55 ha zlokalizowane w leśnictwach Oleszno i Suchowo;

➤ Puchacz – leśnictwo Suchowo – łączna powierzchnia 86,44 ha;

➤ Sóweczka – leśnictwo Pełknica – tylko strefa ochrony całorocznej o powierzchni 2,34 ha.

7.1.3 Ochrona różnorodności biologicznej

Nadleśnictwo wyłączyło z użytkowania gospodarczego najcenniejsze fragmenty obszarów na powierzchni 823,54 ha. Możliwość wycinania drzew na tych obszarach może zaistnieć jedynie w wyjątkowych, uzasadnionych przypadkach (np. z przyczyn bezpieczeństwa, ochrony lasu i ochrony przeciwpożarowej, przejezdności dróg itp.), lecz charakter prowadzonych w nich cięć nie może w żaden sposób naruszać charakteru ostoi.

7.1.4 Promocja i edukacja ekologiczna

Edukację leśną społeczeństwa w Nadleśnictwie Drawsko prowadzi się na podstawie Zarządzenia Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych nr 57 z dnia 09.05.2003 r. Prowadzona jest ona w oparciu o naturalne walory przyrodnicze terenu i bazę edukacyjną, na którą składają się:

- bogactwo fauny i flory,
- atrakcyjnie ukształtowane tereny,
- ścieżki dydaktyczne: „Park Ziemsko – Zalewy Studnickie”, „Park Jankowo”, „Park Żołędowo”,
- świetlica w siedzibie nadleśnictwa wyposażona w rzutnik multimedialny oraz liczne spreparowane okazy zwierząt występujące w drawskich lasach.

Partnerami nadleśnictwa w edukacji leśnej społeczeństwa są lokalne przedszkola oraz szkoły podstawowe, a także samorządy, organizacje i stowarzyszenia pozarządowe. Podstawową formą edukacji leśnej są zajęcia terenowe prowadzone z dziećmi i młodzieżą. Leśnicy uczestniczą również w imprezach organizowanych przez szkoły i przedszkola oraz współuczestniczą w organizacji wielu konkursów podnoszących świadomość przyrodniczą i ekologiczną społeczeństwa. W ostatnim czasie wzrosło zainteresowanie społeczeństwa tematami leśnymi, prowadzonymi akcjami edukacyjnymi, a także spotkaniami z leśnikami w szkołach, przedszkolach oraz podczas imprez masowych, na których nadleśnictwo prezentuje swoje stoisko. Ponadto Nadleśnictwo Drawsko bierze udział, wspólnie z wojskiem w edukacji oraz szkoleniu żołnierzy ćwiczących na Poligonie Drawskim.

Edukację leśną prowadzi się w oparciu o wiedzę i doświadczenie pracowników nadleśnictwa z wykorzystaniem materiałów promocyjnych, tablic i innych materiałów edukacyjnych. Średniorocznie w zajęciach i spotkaniach edukacyjnych w minionym okresie brało udział około 2000 osób. Ponadto obiekty turystyczne wyposażone są w tablice edukacyjne ukazujące zarówno prace leśników, tajniki lasu, a także informacje historyczne dotyczące ścieżek w zabytkowych parkach dworskich. Tablice przedstawiają również zasady korzystania z lasu oraz zasady bezpieczeństwa przeciwpożarowego. W miejscach szczególnie często odwiedzanych ustawiono tablice zawierające mapę nadleśnictwa oraz informacje w postaci zdjęć i opisów miejsc ciekawych pod względem przyrodniczym.

Przez teren nadleśnictwa przebiegają piesze i rowerowe szlaki turystyczne. Nadleśnictwo na podstawie ustawy o lasach udostępnia swoje tereny dla ruchu turystycznego.

8. Sieć dróg leśnych

Zestawienie XXV

Długość dróg sieciowych z podziałem na kategorie wg stanu na 01.01.2017 r.

Kategoria drogi	Długość całkowita [km]	W tym zbudowane (stan na dzień 30.09.2020 r.)	Zagęszczenie [m/ha]
Dojazdy pożarowe	249,663	39,944	13,9
Drogi leśne pozostałe	72,145	-----	
Drogi publiczne	97,502	-----	
Ogółem	419,310	-----	

Obecna łączna długość dróg leśnych w sieci ok. 321,8 km. Docelowy stan techniczny dróg leśnych w sieci przy obecnych nakładach inwestycyjnych na drogi leśne jest bardzo trudny do osiągnięcia. Dlatego też ważne jest odpowiednie zaplanowanie harmonogramu remontów w sieci dróg. Pozostała część wymaga remontu lub utrzymania bieżącego. Nadrzędnym celem prac jest dostosowanie dróg (stanowiących generalnie dojazdy pożarowe) do wymogów obowiązujących przepisów prawnych.

Ogólnie wszystkie istniejące dojazdy pożarowe są przejezdne, jednakże nie wszystkie odcinki spełniają wymagania techniczne wynikające z instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu. Wymagania te spełniają w większości drogi, które zostały wybudowane lub zmodernizowane w latach 2011 – 2020.

Zestawienie XXVI

Charakterystyka nawierzchni leśnych dróg sieciowych

rodzaj nawierzchni	nawierzchnia	długość [km]
1	2	3
gruntowa - nieulepszona	naturalna	124,631
	profilowana	25,285
gruntowa - ulepszona	bruk	12,262
	tłuczeń	25,154
	żwir	28,738
twarda - ulepszona	bitumiczna	58,545
	płyty JOMB i betonowe	46,904
	kostka betonowa	0,289
RAZEM		321,808

Zestawienie XXVII

Dojazdy pożarowe

Nr dojazdu	Oddz. od – do	Nawierzchnia	Długość drogi (Ls) w km	Długość drogi (inne) w km
1	2	3	4	5
1	53, 65-67, 73-74A	Droga płytowa	2,936	X
2	64, 68, 69, 94-97, 257, 269, 270, 343, 411, 443, 452, 463, 479, 480, 487, 664-669	Droga asfaltowo-gruntowa	15,333	X
3	270, 346, 414, 416, 458, 459, 487	Droga gruntowa	4,693	X
4	262-264, 271-273, 341-346, 409, 439, 440, 448, 474, 659, 714, 715, 720, 725	Droga gruntowa miejscami utwardzana płytami typu "JUMBO"	10,941	1,435
5	464, 489-495	Droga utwardzana płytami typu "JUMBO"	4,327	X
6	776-779, 816-817, 845-846, 860	Droga utwardzana płytami typu "JUMBO"	3,790	X
7	725-727, 734, 735, 749, 750, 789-797	Droga gruntowa miejscami utwardzana płytami typu "JUMBO"	8,346	X
8	875, 876, 929, 998-1003, 1039-1041, 1094, 1096-1099	Droga gruntowa miejscami utwardzana płytami typu "JUMBO"	6,693	0,199
9	74A, 105	Droga asfaltowa	1,852	0,865
10	107, 130-134, 146-148, 151, 181, 266	Droga asfaltowa w części brukowana	6,427	1,561
11	84-88, 90-92, 107, 118, 203, 211-213, 234, 242, 247, 252, 255, 333, 338, 339, 519-521, 975, 976, 972, 987-993, 1024-1027	Droga asfaltowa w części brukowana	26,018	10,088
12	134-138, 157-161	Droga gruntowa	6,139	0,627
13	263, 274, 275, 349, 416, 417, 457, 458, 481, 483, 664, 665	Droga utwardzona płytami typu „JUMBO"	5,617	X
14	151, 431, 499, 534, 569, 591, 613-615, 644, 699, 855, 903, 915, 959A, 960, 987	Droga asfaltowa	13,060	3,375
15	95, 496, 560, 561, 582, 633, 634, 686, 687, 774-776, 810-812, 838, 884, 885, 936, 937, 1003-1005, 1036-1039, 1084-1089	Droga asfaltowo-gruntowa	15,038	3,140
16	235, 236, 297-299, 320, 374, 394, 395, 434, 435, 496-500	Droga gruntowa	8,436	X
17	173, 202, 208, 228, 236, 302, 326, 327, 382, 402, 510, 530, 542, 596, 618, 619, 645, 646, 699	Droga gruntowa w części utwardzona płytami typu „JUMBO"	10,803	X

Nr dojazdu	Oddz. od – do	Nawierzchnia	Długość drogi (Ls) w km	Długość drogi (inne) w km
1	2	3	4	5
18	211, 231, 239, 244, 245, 250, 253-255, 332, 333	Droga gruntowa	6,073	X
19	334-338, 379-383, 398, 399, 505, 506, 525, 536, 537, 571	Droga gruntowa	7,838	X
20	339, 407, 518, 549, 605, 653, 707, 909	Droga gruntowa w części utwardzona płytami typu „JUMBO”	4,285	X
21	699-702, 858, 906-911, 922	Droga gruntowa w części utwardzona płytami	7,473	1,131
22	539, 540, 569-572, 595-598, 600-603, 625, 626, 653	Droga gruntowa	8,242	X
23	861, 893, 948	Droga gruntowa	1,962	2,497
24	172, 173, 198-200, 204, 224, 296, 312-319, 365, 366, 431	Droga gruntowa	7,740	0,311
25	673-675, 764-766, 804, 805, 833-835, 882-885, 938-940, 1009, 1010, 1046	Droga utwardzona płytami typu „JUMBO”	8,965	X
26	613, 641, 694, 783, 784, 820, 847-849, 860, 861	Droga gruntowa w części utwardzona płytami typu „JUMBO”	4,650	5,767
27	952-955, 977, 978, 981, 982, 1018-1021, 1026, 1027	Droga gruntowa	5,330	X
28	986, 1029, 1062, 1074, 1075, 1076	Droga gruntowa	2,997	0,265
29	91, 114, 138	Droga gruntowa	1,799	X
30	629-631, 679-681, 683-685, 766, 773, 774, 803, 829, 830, 873-876	Droga gruntowa w części utwardzona płytami typu „JUMBO”	8,090	X
31	236-238, 243, 244	Droga gruntowa	1,950	X
32	11, 13-16	Droga gruntowa	2,399	0,522
33	665, 741, 742, 754, 792, 822, 823, 870, 871	Droga utwardzona płytami typu „JUMBO”	4,611	X
34	157, 165, 166, 191, 216, 217, 289, 312	Droga gruntowa	3,375	X
35	553-556, 575-577, 627, 679	Droga gruntowa	4,688	X
36	909, 919, 963-965, 987	Droga gruntowa	3,430	X
37	57-60	Droga gruntowa	3,290	0,661
Razem Nadleśnictwo Drawsko			249,663	32,444

9. Wnioski wynikające z porównania powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu

Jak wynika z materiałów przedstawionych przez BULiGL w stosunku do poprzednich rewizji urządzenia lasu nastąpił wzrost powierzchni gruntów leśnych, oraz wzrost przeciętnego wieku drzewostanów natomiast przeciętna zasobność na gruntach leśnych nadleśnictwa wynosi 252 m³/ha i jest niższa o 2 m³/ha od przeciętnej zasobności w ubiegłym okresie (254 m³/ha).

Zestawienie XXVIII

Zmiany zasobów leśnych dla Nadleśnictwa

lp.	wyszczególnienie	jedn.	Stan na:				
			1.10. 1977 r.	1.01. 1990r.	1.01. 2001 r.	1.01. 2011 r.	1.01. 2021 r.
1	2	3	4	5	6	7	8
1	powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha	24307,38	21901,74	22246,85	24408,24	24875,97
2	zasoby miąższości	tys. m ³	3539386	3663121	4738179	6204068	6273593
3	przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w podklasach wieku						
	IIa	m ³	79	80	110	105	117
	IIb	m ³	150	135	174	221	174
	IIIa	m ³	193	190	212	273	263
	IIIb	m ³	216	199	254	307	321
	IVa	m ³	226	230	254	330	335

	IVb	m ³	246	245	284	348	369
	Va	m ³	264	261	302	340	352
	Vb	m ³	265	275	320	375	375
	VI	m ³	294	282	319	390	397
	VII i starsze	m ³	343	315	326	366	385
	KO	m ³	193	264	223	223	207
	KDO	m ³	275	234	193	266	268
4	przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zalesionej i niezal.)	m ³	146	167	213	254	252
5	przeciętny wiek drzewostanów	lat	47	56	58	60	62
6	spodziewany bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha - tablicowy	m ³	3,15	3,09	3,72	4,23	5,87
7	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	1,53	1,51	1,47	2,10	3,28
8	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	1,01	1,48	2,16	1,71	2,65
9	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący użyteczny roczny przyrost drzewostanów na 1 ha	m ³	4,16	5,09	8,23	7,91	6,20

10. Uwagi końcowe

Składam podziękowania całemu zespołowi Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Szczecinku za zaangażowanie w opracowaniu Planu Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Drawsko oraz za dobrą współpracę z pracownikami nadleśnictwa. Kierownikowi pracowni Urządzania Lasu dziękuję szczególnie za rzeczowość i cierpliwość oraz cenne wskazówki i rady w kontaktach z pracownikami służby leśnej nadleśnictwa.

Drawsko Pom. 31.12.2020 r.

Maciej
Duma Elektronicznie
podpisany przez
Maciej Duma
Data: 2021.01.13
07:05:46 +01'00'

KOREFERAT

**wykonawcy projektu planu urządzenia lasu
do analizy gospodarki leśnej ubiegłego okresu gospodarczego
opracowanej przez Nadleśniczego Nadleśnictwa Drawsko
na posiedzenie Narady Techniczno Gospodarczej**

Szczecinek 2020 r.

SPIS TREŚCI

1. PORÓWNANIE DANYCH ZAWARTYCH W REFERACIE NADLEŚNICZEGO Z WYNIKAMI INWENTARYZACJI LASU.....	147
1.1. ZMIANY W STANIE POSIADANIA	147
1.2. PORÓWNANIE ZAPLANOWANYCH ZADAŃ GOSPODARCZYCH NA UBIEGŁE 10 - LECIE Z ICH WYKONANIEM	148
1.2.1. Wykonanie zadań gospodarczych w zakresie użytkowania rębego	148
1.2.2. Wykonanie zadań gospodarczych w zakresie użytkowania przedrębego	149
1.2.3. Wykonanie zadań gospodarczych w zakresie hodowli lasu.....	149
1.3. OCENA REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY PRZYRODY.....	151
2. ANALIZA ZMIAN STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH	151
2.1. ZMIANY W TYPACH SIEDLISKOWYCH LASU.....	151
2.2. CHARAKTERYSTYKA DRZEWOSTANÓW.....	152
2.2.1. Zmiany powierzchni wg gatunków panujących.....	152
2.2.2. Zmiany miąższości drzewostanów wg gatunków panujących.....	154
2.2.3. Zestawienie powierzchni gruntów leśnych i wielkości zasobów drzewnych w kolejnych okresach gospodarczych.....	156
2.2.4. Porównanie wskaźników stanu zasobów drzewnych.....	158
3. OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO CZYNNOŚCI GOSPODARCZYCH WYKONANYCH ZGODNIE Z DOTYCHCZASOWYM PLANEM URZĄDZENIA LASU.....	159

Podstawą analizy gospodarki leśnej za ubiegły okres gospodarczy jest plan urządzenia lasu (IV rewizji) wykonany wg stanu na 1.01.2011 r. dla **Nadleśnictwa Drawsko**, zatwierdzony decyzją Ministra Środowiska DL-lpn-611-24/8066/12/JŁ z dnia 27 lutego 2012 r.

1. Porównanie danych zawartych w referacie Nadleśniczego z wynikami inwentaryzacji lasu

1.1. Zmiany w stanie posiadania

Zmiany powierzchniowe w Nadleśnictwie przedstawiają się następująco:

Stan na:	NADLEŚNICTWO
	powierzchnia – ha ze współwłasnością
1	2
1.01.2011 r.	35541,3648
1.01.2021 r.	34249,2542
Różnica	-1292,1106

Powyższe zmiany nastąpiły między innymi wskutek:

- nabycie i zbycie – zamiana gruntów w trybie art. 38e Ustawy o lasach,
- sprzedaży gruntów w trybie art. 40a Ustawy o lasach,
- przyjęcia gruntów leśnych w trybie art. 74 ust. 3 Ustawy o lasach,
- przyjęcia gruntów w formie darowizny,
- przekazanie gruntów pomiędzy jednostkami organizacyjnymi Lasów Państwowych,
- wyrównanie powierzchni przy pomiarach geodezyjnych oraz modernizacji ewidencji gruntów.

1.2. Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych na ubiegłe 10 - lecie z ich wykonaniem

1.2.1. Wykonanie zadań gospodarczych w zakresie użytkowania rębego

Ogólnie stwierdza się, że Nadleśnictwo właściwie stosowało nawroty i następstwa cięć – wymagane przy przestrzeganiu ładu czasowego i przestrzennego, a wykonana powierzchnia poszczególnych zrębów była z reguły zgodna z planem urządzenia lasu. Niektóre zmiany lokalizacji cięć rębnych wynikały głównie z przyczyn sanitarnych. Wykonanie w ubiegłym okresie gospodarczym zaprojektowanych użytków rębnych wg rodzajów rębni przedstawia się następująco:

Użytki	Nadleśnictwo		% wykonania
	Plan	Wykonanie	
	miąższość netto – m ³ powierzchnia -ha		
Rębnia zupełna	<u>328525</u>	<u>294767</u>	89,72
	1237,10	1258,45	101,73
Rębnie złożone	<u>339981</u>	<u>309590</u>	91,06
	2472,18	2572,44	104,06
Przygodne rębne		<u>7338</u>	
Razem zaliczone na etat	<u>668506</u>	<u>611695</u>	91,50
	3709,28	3830,89	103,28
Niezaliczone na etat pow.	<u>9700</u>	<u>40436</u>	416,87
	122,91	1722,00	1401,03
Ogółem użytki rębne	<u>678206</u>	<u>652131</u>	96,16
	3832,19	5552,89	144,90

Użytki rębne zaliczone na etat wykonano: pod względem powierzchniowym w 103,3%, pod względem miąższościowym (z użytkami przygodnymi) – w 91,5%.

Uzyskano wydajność 160 m³/ha, przy planowanej 180 m³/ha.

Wykonano 25,5% planowanych cięć uprzętających w rębniach złożonych.

Użytki przygodne stanowiły 1,1% miąższości pozyskanej w użytkowaniu rębnym obliczonym na etat.

Zrealizowany rozmiar użytków rębnych niezaliczonych na etat powierzchniowy (1401,03% powierzchni planowanej) był wynikiem głównie, realizacji zadań wynikających z Programu

ochrony przyrody (doświetlanie wrzosowisk, siedlisko Natura 2000 - 4030). Kolejnym czynnikiem mającym wpływ na przekroczenie planowanego rozmiaru były potrzeby wynikające z funkcjonowania poligonu m. in. zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpożarowego na wojskowych pasach ćwiczeń taktycznych.

1.2.2 Wykonanie zadań gospodarczych w zakresie użytkowania przedrębego

Wykonane cięcia pielęgnacyjne w drzewostanach Nadleśnictwa Drawsko miały na celu utrzymanie lub poprawę stabilności mechanicznej drzewostanów (sanitarne porządkowanie lasu) i sprawności siedliska, uzyskanie możliwie najwyższej produkcji surowca drzewnego dobrej jakości, przy zachowaniu naturalnej różnorodności biologicznej lasu i jego pozaprodukcyjnych funkcji, a w lasach ochronnych cięcia pielęgnacyjne uwzględniały ponadto zadania wynikające z roli pełnionej przez poszczególne lasy.

Nie stwierdzono w czasie inwentaryzacji istotnych zaniedbań pielęgnacyjnych.

Rozmiar powierzchniowy użytków przedrębnych został zrealizowany w 95,8. Pozyskano 526738 m³ grubizny, na planowane 506000 m³ (104,1%). Intensywność cięć wynosiła 34,97 m³/ha, przy planowanej 32,19 m³/ha.

Użytki przygodne stanowiły 13,8% miąższości pozyskanej w użytkowaniu przedrębnym.

Ogółem etat miąższościowy w użytkowaniu rębny i przedrębny wykonano w 99,5%. W okresie między omawianymi rewizjami w Nadleśnictwie wystąpił wzrost zasobów drzewnych o 69525 m³. W tym czasie na terenie Nadleśnictwa pozyskano 1178868 m³ netto. Przeliczając pozyskanie na miąższość brutto, przy zastosowaniu wskaźnika 1,25, uzyskujemy pozyskanie brutto w wysokości 1473585 m³. Łącznie więc w Nadleśnictwie można mówić o przyroście bieżącym użytecznym w całym 10-leciu w wysokości 1543110 m³ (69525 m³ + 1473585 m³), tj. o przyroście rocznym na 1 ha w wysokości 6,20 m³/ha.

1.2.3 Wykonanie zadań gospodarczych w zakresie hodowli lasu

Wykonanie czynności gospodarczych z zakresu hodowli lasu w porównaniu z planem:

Rodzaj czynności	Nadleśnictwo		
	Plan	Wyk.	% planu
	powierzchnia - ha		
Odnowienie halizn i zrębów z ubiegłego okresu	229,61	229,61	100,0
Odnowienie zrębów projektowanych	1113,39	1026,44	92,2
Zalesienia	477,59	376,98	78,9

Rodzaj czynności	Nadleśnictwo		
	Plan	Wyk.	% planu
	powierzchnia - ha		
Odnowienia po rębniach złożonych	967,53	712,35	73,6
Podsadzenia	111,10	110,85	99,8
Dolesienia luk	3,15	10,61	336,8
Poprawki i uzupełnienia	602,75	229,63	38,1
Wprowadzanie podszytów	-	-	-
Pielęgnacja gleby	3303,41	2895,05	87,6
Pielęgnacja upraw - CW	2776,17	1704,30	61,4
Pielęgnacja młodników CP+CPP	2676,67	2679,73	100,1
Melioracje agrotechniczne	1451,17	2420,39	166,8

Odnowienie halizn i zrębów z ubiegłego 10-lecia zostało wykonane w całości.

Mniejsze wykonanie planu odnowień zrębów bieżących (92,2%) spowodowane zostało nie pełną realizacją planu rębni zupełnych oraz przygotowaniem gleby pod obsiew naturalny sosny.

Zalesienia gruntów nieleśnych wykonano w 78,9%.

Zadania w zakresie pielęgnacji gleby zrealizowano w 87,6%.

Zadania w zakresie czyszczeń wczesnych zrealizowano w 61,4% i rozmiar ten wynikał między innymi z braku potrzeby pielęgnowania części nowych upraw lub wykonania w późniejszym okresie zabiegu pielęgnacyjnego CP. W pełni wykonano obligatoryjne CW w uprawach zinwentaryzowanych.

Plan poprawek i uzupełnień zrealizowano w 38,1%. Potwierdzeniem, że nie było potrzeby wykonywania większej ilości poprawek i uzupełnień, jest dobry stan upraw.

Zinwentaryzowano 1495,38 ha upraw i młodników Ia klasy wieku na powierzchniach otwartych. 99,2% tej powierzchni charakteryzuje się zgodnością z orientacyjnym składem gatunkowym przyjętym w poprzednim planie dla danego siedliska. Uprawy i młodniki częściowo zgodne stanowią 0,8%, a uprawy i młodniki niezgodne z orientacyjnym składem gatunkowym nie występują.

Przeciętne zadrzewienie upraw i młodników Ia kl.w. na powierzchniach otwartych wynosi 0,94. W porównaniu z okresem ubiegłym wzrósł o 3,3% udział upraw zgodnych.

Średni stopień pokrycia upraw i młodników po rębniach złożonych wynosi 84,7%, jakość 11. Pokrycie młodego pokolenia w KO określono na 50,7%, jakość na 12, a w KDO odpowiednio 20,4% i 12.

Ogólnie w Nadleśnictwie drzewostany o składach gatunkowych zgodnych z typami drzewostanów przyjętymi przez KZP występują na 91,6%, częściowo zgodnych na 7,0%, niezgodnych na 1,4% powierzchni gruntów zalesionych.

Obecny stan lasu, w tym wzrost zasobów drzewnych, zadowalający stan sanitarny i zdrowotny drzewostanów oraz dobra jakość upraw i młodników, wskazują na prawidłowo prowadzoną gospodarkę leśną w ubiegłym okresie gospodarczym.

1.3. Ocena realizacji programu ochrony przyrody

W minionym 10-leciu Nadleśnictwo realizując wytyczne programu ochrony przyrody zadbało o zachowanie łągów, olsów i innych naturalnych zbiorowisk, jako ostoi rzadkich gatunków roślin i zwierząt. Pozostawiono w stanie nienaruszonym śródleśne polany, utrzymywano śródleśne zbiorniki wodne. W celu ochrony i zachowania różnorodności biologicznej pozostawiano drzewa martwe i dziuplaste. Ochronie podlegały stanowiska roślin gatunków chronionych oraz prowadzona była ich ewidencja. Na powierzchniach przeznaczonych do cięć odnowieniowych pozostawiano w kępach około 5% starodrzewu.

2. Analiza zmian stanu zasobów drzewnych

2.1. Zmiany w typach siedliskowych lasu

Zestawienie powierzchni gruntów leśnych wg siedliskowych typów lasu dla Nadleśnictwa w porównaniu IV i V rewizji przedstawia się następująco:

Typ siedliskowy lasu	Nadleśnictwo Drawsko				
	IV rewizja		V rewizja		Wzrost/Spadek ha
	Pow. ha	Udział %	Pow. ha	Udział %	
1	2	3	4	5	6
Bśw	4620,19	18,93	4708,53	18,93	+88,34
Bb	6,73	0,03	7,24	0,03	+0,51
BMśw	13221,95	54,17	13305,58	53,49	+83,63
BMw	32,13	0,13	30,81	0,12	-1,32
BMb	83,17	0,34	79,58	0,32	-3,59
LMśw	5180,36	21,22	5437,91	21,86	+257,55
LMw	35,95	0,15	41,61	0,17	+5,66
LMb	185,27	0,76	182,88	0,74	-2,39
Lśw	515,04	2,11	514,85	2,07	-0,19
Lw	7,30	0,03	7,22	0,03	-0,08
OI	516,64	2,12	556,01	2,23	+39,37
OIJ	3,51	0,01	3,75	0,01	+0,24
Ogółem	24408,24	100,00	24875,97	100,00	+467,73

W porównaniu do poprzedniej rewizji u.l. wzrosła głównie powierzchnia LMśw – o 257,55 ha, Bśw - o 88,34 ha, BMśw – o 83,63 ha oraz Ol – o 39,37 ha. W sumie powierzchnia gruntów leśnych zwiększyła się o 467,73 ha.

Różnice powierzchniowe są wynikiem m.in. przeklasyfikowania części gruntów nieleśnych na las, zalesienia gruntów nieleśnych, korekty granic wyłączeń i systemowego określania powierzchni.

2.2. Charakterystyka drzewostanów

2.2.1 Zmiany powierzchni wg gatunków panujących

W Nadleśnictwie Drawsko gatunkiem występującym na najszerszym spektrum siedliskowym była i jest sosna. Dominuje ona na siedliskach boru świeżego, bagiennego, mieszanego świeżego oraz na lesie mieszanym świeżym. Na siedlisku lasu świeżego przeważa buk, a siedliska wilgotne i bagienne porośnięte są w większości przez olszę i brzozę.

Zestawienie powierzchni wg panujących gatunków drzew w IV i V rewizji planu ul.

Gatunek	Nadleśnictwo Drawsko				Wzrost/Spadek ha
	IV rewizja		V rewizja		
	Pow. - ha	Udział %	Pow. - ha	Udział %	
1	2	3	4	5	6
So	19603,79	83,32	19934,77	82,56	+330,98
Soc	1,16	0,00	1,12	0,01	-0,04
Md	100,54	0,43	104,68	0,43	+4,14
Św	208,83	0,89	185,87	0,77	-22,96
Jd	7,71	0,03	21,51	0,09	+13,80
Dg	24,08	0,10	32,80	0,14	+8,72
Bk	851,78	3,62	1341,25	5,56	+489,47
Db	344,33	1,46	404,15	1,67	+59,82
Dbś	15,50	0,06	20,07	0,08	+4,57
Dbśś	159,64	0,68	162,80	0,67	+3,16
Dbśśś	1,97	0,01	5,54	0,02	+3,57
Kl	1,62	0,01	2,63	0,01	+1,01
Jw	4,09	0,02	4,38	0,02	+0,29
Js	1,84	0,01	1,95	0,01	+0,11
Gb	1,30	0,01	1,28	0,01	-0,02
Brz	1524,30	6,48	1212,18	5,02	-312,12
Ol	650,53	2,76	674,87	2,80	+24,34

Gatunek	Nadleśnictwo Drawsko				
	IV rewizja		V rewizja		Wzrost/Spadek ha
	Pow. - ha	Udział %	Pow. - ha	Udział %	
1	2	3	4	5	6
Ols	1,91	0,01	-	-	-1,91
Ak	2,56	0,01	2,90	0,01	+0,34
Tp	0,21	0,00	0,21	0,00	0,00
Os	18,60	0,08	26,27	0,11	+7,67
Lp	2,61	0,01	3,43	0,01	+0,82
Razem grunty zalesione	23528,90	100,00	24144,66	100,00	+615,76
Grunty niezalesione	879,34	X	731,31	X	-148,03
Ogółem	24408,24	X	24875,97	X	+467,73

W ostatnim dziesięcioleciu nastąpił głównie spadek powierzchni drzewostanów brzożowych i świerkowych, a wzrost nastąpił przede wszystkim w drzewostanach bukowych i sosnowych. Duży spadek powierzchni drzewostanów brzożowych spowodowany był ich przebudową, a drzewostanów świerkowych - intensywniejszym usuwaniem tego gatunku, z uwagi na uszkodzenia od owadów. W sumie powierzchnia gruntów zalesionych wzrosła o 615,76 ha, a gruntów niezalesionych zmalała o 148,03 ha.

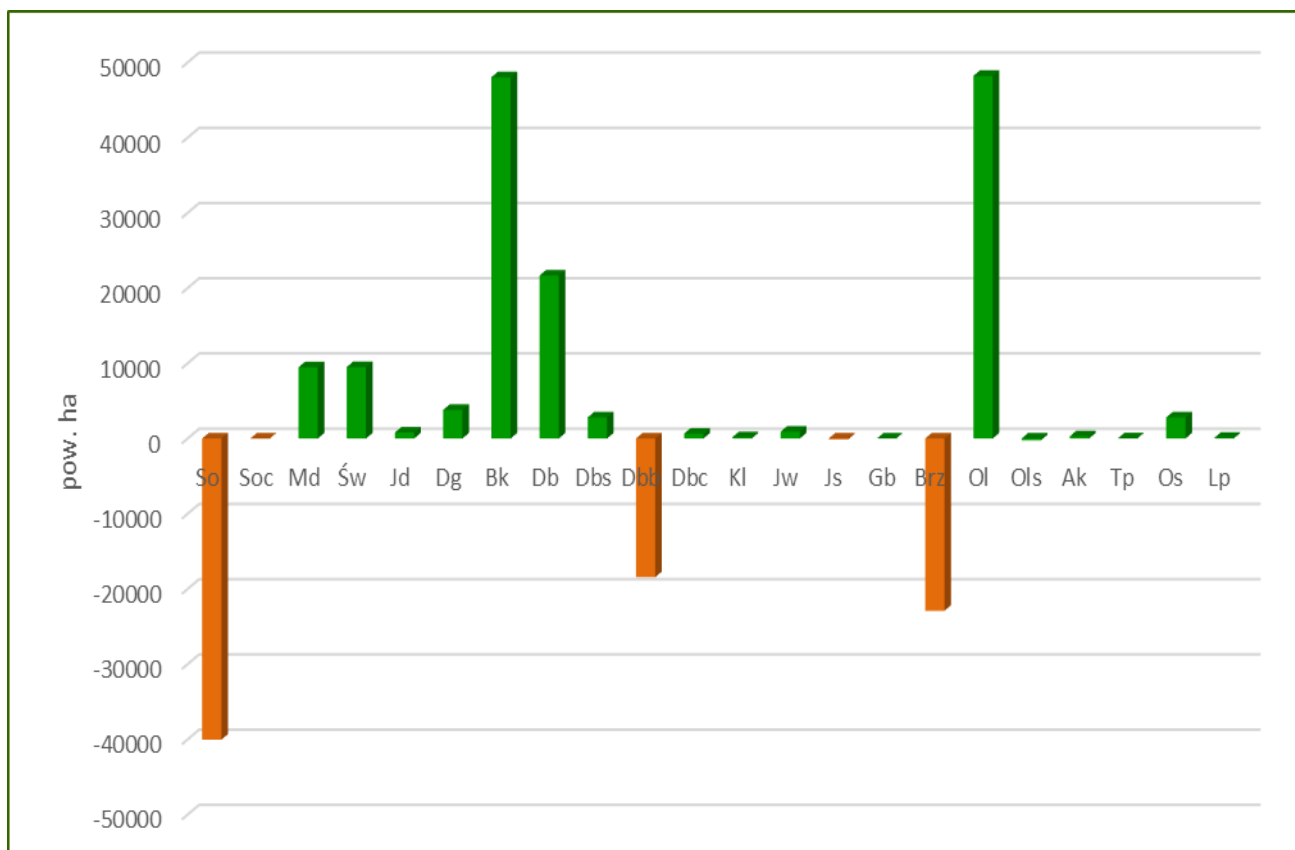
**Zmiany powierzchniowe panujących gatunków drzew w IV i V rewizji planu ul.
dla Nadleśnictwa Drawsko**

2.2.2 Zmiany miąższości drzewostanów wg gatunków panujących

Zestawienie miąższości drzewostanów wg panujących gatunków drzew w IV i V rewizji planu ul.

Gatunek	Nadleśnictwo Drawsko				
	IV rewizja		V rewizja		Wzrost/Spadek ha
	Pow. - ha	Udział %	Pow. - ha	Udział %	
1	2	3	4	5	6
So	5339864	86,48	5299825	84,9	-40039
Soc	515	0,01	490	0,01	-25
Md	13284	0,22	22759	0,36	+9475
Św	46633	0,76	56132	0,9	+9499
Jd	145	0	945	0,02	+800
Dg	8780	0,14	12581	0,2	+3801
Bk	164197	2,66	212222	3,4	+48025
Db	94904	1,53	116579	1,87	+21675
Dbs	5845	0,09	8655	0,14	+2810
Dbb	56705	0,92	38272	0,61	-18433
Dbc	475	0,01	1135	0,02	+660
Kl	45	0	220	0	+175
Jw	575	0,01	1485	0,02	+910
Js	680	0,01	555	0,01	-125
Gb	375	0,01	375	0,01	0
Brz	281830	4,56	258929	4,15	-22901
OI	154870	2,51	203081	3,25	+48211
Ols	240	0	-	-	-240
Ak	357	0,01	656	0,01	+299
Tp	75	0	100	0	+25
Os	3780	0,06	6580	0,11	+2800
Lp	855	0,01	954	0,01	+99
Razem grunty zalesione	6175029	100,00	6242530	100,00	+67501
Grunty niezalesione	29039	X	31063	X	+2024
Ogółem	6204068	X	6273593	X	+69525

W stosunku do stanu wyjściowego poprzedniego planu urządzenia lasu miąższość zasobów drzewnych Nadleśnictwa zwiększyła się o 69525 m³, czyli o 1,12%. Wzrost miąższości nastąpił głównie w olszy, buk, świerku i modrzewiu. Spadek odnotowano głównie w sośnie i brzozie.

**Zmiany miąższości panujących gatunków drzew w IV i V rewizji planu ul.
dla Nadleśnictwa Drawsko**

2.2.3 Zestawienie powierzchni gruntów leśnych i wielkości zasobów drzewnych w kolejnych okresach gospodarczych

**Zestawienie powierzchni i zapasu oraz przeciętnej zasobności na 1 ha według klas
i podklas wieku:**

Nadleśnictwo Drawsko

Stan na	Pow. niezal	Przeest. na pow.zal.	KLASA I PODKLASA WIEKU								
			I		II		III		IV		
			1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1.10.1977 r.											
- pow. ha	440,96		2054,77	4262,82	3530,37	1455,07	2334,15	2182,79	2124,12	2025,00	
- miąższość m ³	932	2564	1510	41550	278425	218200	451405	472365	479305	497435	
- m ³ /ha					79	150	193	216	226	246	
1.01.1990 r.											
- pow. ha	401,12		1114,71	1255,19	3466,70	4005,94	1182,08	1975,81	1951,56	1660,84	
- miąższość m ³	1226	2955	345	25795	276900	539070	224410	392840	447900	407115	
- m ³ /ha					80	135	190	199	230	245	
1.01.2001 r.											
- pow. ha	259,11		1595,68	944,09	1263,55	2604,33	4822,40	1312,24	1937,74	1952,68	
- miąższość m ³	6145	15464	835	11655	138660	452735	1022325	333030	496320	554715	
- m ³ /ha					110	174	212	254	256	284	
1.01.2011 r.											
- pow. ha	879,34		1165,62	1865,65	1221,54	1491,86	3387,93	4550,72	1303,66	1908,52	
- miąższość m ³	29039	32579	695	29240	128270	329345	925895	1395050	430520	663520	
- m ³ /ha					105	221	273	307	330	348	
1.01.2021 r.											
- pow. ha	731,31		1894,11	1547,57	1989,85	1341,93	1536,54	3533,03	4358,58	1281,61	
- miąższość m ³	31063	59325	195	14760	232145	233750	404290	1134835	1460470	473325	
- m ³ /ha					117	174	263	321	335	369	

Stan na	KLASA I PODKLASA WIEKU						R-m gr. leśne zalesione	OGÓŁEM
	V		VI	VII	K.O.	K.D.O.		
	81-90	91-100	101-120	121 i wyż.				
1	12	13	14	15	16	17	18	19
1.10.1977 r.								
- pow. ha	1328,83	885,93	1087,29	450,18	40,94	104,16	23866,42	24307,38
- miąższość m ³	350355	234410	320090	154315	7910	28615	3538454	3539386
- m ³ /ha	264	265	294	343	193	275	148	146
1.01.1990 r.								
- pow. ha	1685,50	1185,29	1359,56	465,83	60,15	131,46	21500,62	21901,74
- miąższość m ³	440645	326490	384030	146765	15850	30785	3661895	3663121
- m ³ /ha	261	275	282	315	264	234	170	167
1.01.2001 r.								
- pow. ha	1634,33	1371,28	1435,85	674,60	414,68	24,29	21987,74	22246,85
- miąższość m ³	493185	438970	457385	219635	92425	4695	4732034	4738179
- m ³ /ha	302	320	319	326	223	193	215	213
1.01.2011 r.								
- pow. ha	1965,26	1190,61	1375,00	831,27	1204,94	66,32	23528,90	24408,24
- miąższość m ³	667805	446240	535965	304110	268135	17660	6175029	6204068
- m ³ /ha	340	375	390	366	223	266	262	254
1.01.2021 r.								
- pow. ha	1945,19	1158,35	1122,49	838,63	1422,45	174,33	24144,66	24875,97
- miąższość m ³	685500	433900	445100	323195	294940	46800	6242530	6273593
- m ³ /ha	352	375	397	385	207	268	259	252

Porównanie powierzchni gruntów leśnych, zapasu na gruntach leśnych i przeciętnej zasobności na gruntach leśnych według stanu na 1.01.2011 r. ze stanem na 1.01.2021 r.

Wyszczególnienie	Stan na 1.01.2011 r.	Stan na 1.01.2021 r.
Nadleśnictwo		
Powierzchnia gruntów leśnych – ha	24408,24	24875,97
Zapas na gruntach leśnych - m ³	6204068	6273593
Przeciętna zasobność – m ³ /ha	254	252

W stosunku do stanu na 1.01.2011 r. nastąpił:

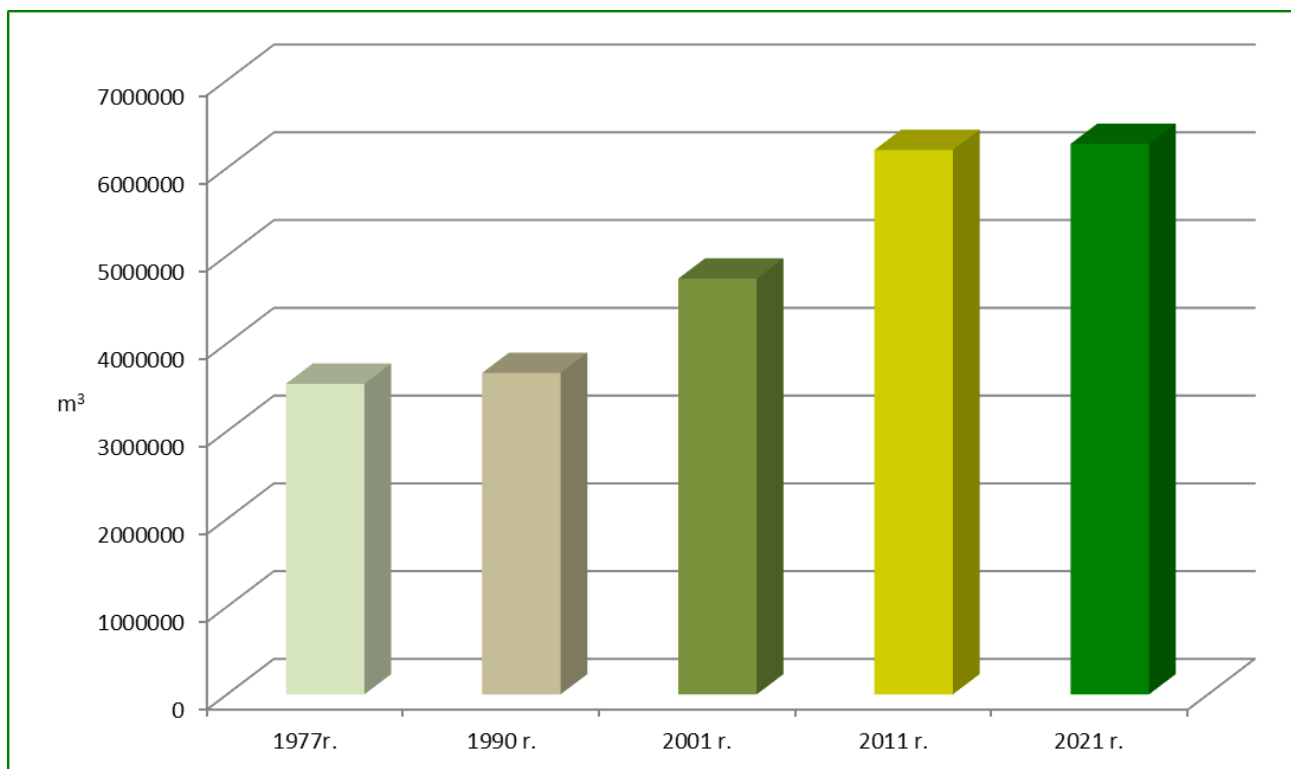
- wzrost powierzchni gruntów leśnych o 467,73 ha,
- wzrost zapasu o 69525 m³,
- spadek przeciętnej zasobności o 2 m³/ha.

Przeciętny wiek drzewostanów Nadleśnictwa w poprzednim planie wynosił 60 lat, a obecnie 62 lat.

2.2.4 Porównanie wskaźników stanu zasobów drzewnych

Porównanie wskaźników stanu zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu Nadleśnictwo Drawsko

Lp.	Wyszczególnienie	Jedn.	Stan na:				
			1.10.77 r.	1.01.90 r.	1.01.01 r.	1.01.11 r.	1.01.21 r.
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Powierzchnia gruntów leśnych zal. i niezal.	ha	24307,38	21901,74	22246,85	24408,24	24875,97
2	Zasoby miąższości – m ³ brutto	tys.m ³	3539386	3663121	4738179	6204068	6273593
3	Przeciętna zasobność na 1 ha w m ³ (na gruntach zal. i niezal.)	m ³	146	167	213	254	252
4	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	47	56	58	60	62
5	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	1,53	1,51	1,47	2,10	3,28
6	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	1,01	1,48	2,16	1,71	2,65

Zmiany stanu zasobów drzewnych w kolejnych planach u.l.

3. Ocena oddziaływania na środowisko czynności gospodarczych wykonanych zgodnie z dotychczasowym planem urządzenia lasu

Głównym zasobem naturalnym, na jaki wpływ ma realizacja *Planu*, są zasoby drzewne. Z danych przedstawionych we wcześniejszych rozdziałach wynika, że w ubiegłym okresie gospodarczym zasoby drzewne Nadleśnictwa zwiększyły się o 69525 m³, stąd można wnioskować, że realizacja planu nie wpłynęła negatywnie na wielkość zasobów drzewnych. Nie zaobserwowano też negatywnego wpływu wykonanych czynności gospodarczych na występujące w Nadleśnictwie formy ochrony przyrody oraz na przedmioty ochrony w obszarach Natura 2000. Z niektórych czynności zrezygnowano lub zmieniono ich charakter na zadania ochronne.

Na rozpoznanych siedliskach przyrodniczych, a zwłaszcza na siedliskach priorytetowych, wykonywano zadania gospodarcze skierowane na poprawienie ich aktualnego stanu.

Podsumowując, nie odnotowano wypadków negatywnego oddziaływania realizacji ustaleń planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000.

Opracował:

Kierownik pracowni u.l.

Mariusz Zawiaślak

Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych w Warszawie
Zespół Ochrony Lasu w Szczecinku

REFERAT

KIEROWNIKA ZESPOŁU OCHRONY LASU W SZCZECINKU Z ZAKRESU OCHRONY LASU

NA NARADĘ TECZNICZNO-GOSPODARCZĄ DLA NADLEŚNICTWA DRAWSKO

Szczecinek, 26 października 2020 roku

Wstęp

Lasy Nadleśnictwa Drawsko według regionalizacji przyrodniczo-leśnej z 2010 roku leżą w Krainie I Bałtyckiej w mezoregionach: Pojezierza Choszczeńskiego i Pojezierza Drawskiego oraz W Krainie III Wielkopolsko – Pomorskiej w mezoregionie Równiny Drawskiej. Na układ siedlisk w nadleśnictwie zdecydowanie ma wpływ jeden typ gleb a mianowicie gleb rdzawych, które zajmują ok. 92% gruntów leśnych. Pozostały udział to typ gleb brunatnych (ok. 3,5%) oraz gleb torfowych (2%).

W Nadleśnictwie Drawsko głównymi typami siedliskowymi lasu są BMśw – 13 305,58 ha (53,49%), LMśw – 5 437,91 ha (21,86%) i Bśw – 4 708,53 ha (18,93%). Pozostałe siedliska zajmują w sumie 5,72%.

W Nadleśnictwie Drawsko udział poszczególnych gatunków to drzewostany z panującą sosną zajmujące 82,56% powierzchni, przy udziale 5,56% drzewostanów bukowych, 5,02% drzewostanów brzoźowych, 2,80% drzewostanów olszowych i 2,44% drzewostanów dębowych. W porównaniu z ubiegłym okresem gospodarczym zwiększyła się powierzchnia głównie drzewostanów bukowych i sosnowych, a zmalała głównie drzewostanów brzoźowych i świerkowych. Drzewostany na gruntach porolnych wyodrębnione zostały na 10 737,54 ha tj. na 44,5% powierzchni zalesionej Nadleśnictwa.

I. Ocena rozmiaru powstałych szkód i zagrożeń stwierdzonych we wszystkich fazach rozwojowych drzewostanów przez czynniki abiotyczne, biotyczne i antropogeniczne w minionej gospodarce leśnej za lata 2011-2020

1. Szkodliwe owady

Ze szkodników upraw i młodników odnotowano w latach 2015-2016 występowanie szeliniaka sosnowca na powierzchniach (odpowiednio): 50,81 ha i 9,56 oraz w roku 2018 na pow. 5,17 ha. W 2011 roku na pow. 4,81 ha stwierdzono uszkodzenia od osnui sadzonkowej. Smolik znaczony wystąpił w latach 2018-2019 na powierzchni (odpowiednio): 13,48 ha-zwalczanie 13,08 ha i 26,23 ha-zwalczanie 22,33 ha. Ponadto smolik drągowinowiec w roku 2019 wystąpił na pow., 19,39 ha z tą samą pow. zwalczania. Istotne szkody od rytownika dwuzębego stwierdzono w 2012 r. na pow. 19,85 ha. Z innych gatunków stwierdzono występowanie hurmaka olchowca na pow. 19,85 ha w 2012 r. i na pow. 21,15 ha w 2013 r. Odnotowano niewielki pojaw krobika modrzewiowca w latach 2012-2013 na pow. (odpowiednio): 0,52 ha i 0,63 ha.

Na terenie Nadleśnictwa Drawsko znajdują się obszary ognisk gradacyjnych, które obejmują drzewostany sosnowe na obszarze 4 426,07 ha. W ostatnich 10 latach odnotowano niewielki pojaw szkodników pierwotnych sosny. Zagrożenie od brudnicy mniszki odnotowano w 2012 roku na pow. 43 ha, poproch cetyniak wystąpił w latach 2016-2017 na pow. (odpowiednio): 24,35 ha i 51,91 ha. Strzygonia choinówka wystąpiła na pow. 65,69 ha w 2017 roku. Zabiegów ograniczających populację ww. owadów w minionym dziesięcioleciu nie prowadzono.

Istotne zagrożenie od foliofagów gatunków liściastych wystąpiło w latach 2012-2014 na powierzchniach (odpowiednio): 42,0 ha, 34,98 ha, 54,96 ha. Dominującą grupą owadów były miernikowce występujące na dębach, głównie piędzik przedzimek poza

Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych w Warszawie Zespół Ochrony Lasu w Szczecinku

tym stwierdzano również gąsienice zwójek. Zabiegi ograniczające populacje tych foliofagów wykonano w roku 2013 na pow. 33 ha oraz w roku 2014 na pow. 21 ha.

Szkodniki wtórne to głównie gatunki związane z sosną oraz świerkiem. Największe powierzchnie występowania i zwalczania kornika drukarza wykazano w latach: 2016-0,50 ha, 2018-5,35 ha, 2019-19,24 ha, 2020-1,30 ha. Należy wspomnieć, że na dzień 22.10.2020r. pozyskanie posuszu świerkowego wzrosło prawie dwukrotnie w odniesieniu do roku poprzedniego (2019 r.) i wynosi 2193 m³. Przypląszczek granatek wystąpił w latach na pow.: 2014-0,12 ha, 2016-37,05 ha, 2017-0,60 ha. Od dwóch lat pozyskanie posuszu sosnowego wzrosło i jest w granicach ok. 8 tys. m³ rocznie. W roku 2019 na pow. 1,0 ha stwierdzono kornika modrzewiowca. Szkodniki wtórne związane z gatunkami liściastymi zarejestrowano jedynie na brzozie tj. ogłodek brzoziowiec na pow. 2,50 ha w 2012 r. oraz 1,53 ha w 2013 r.

Pozyskanie, posuszu i wywrotów za minione dziesięciolecie wyniosło 114 623 m³ (stan na dzień: 22.10.2020 r.) i jest wielkością przekraczającą roczny etat. Wywroty i złomy stanowiły 50% masy pozyskanego drewna z sanitarnego porządkowania lasu. W minionym okresie miały miejsce szkody od huraganowych wiatrów, które największe odnotowano w 2014 r – 23 290 m³. Stan sanitarny drzewostanów sosnowych jest dobry a szkodniki wtórne sosny i świerka utrzymane są na stabilnym poziomie.

W ostatnich dwóch latach uległ pogorszeniu stan zdrowotny drzewostanów bukowych. Zjawisko dotyczy głównie drzew ponad 100 letnich zagospodarowanych rębnią złożoną, odstoniętych lub w pasie brzegowym drzewostanów bukowych. Przyczyną były niekorzystne warunki meteorologiczne występujące w ostatnich latach 2018-2019 tj. niski poziom wód gruntowych, susza glebowa, duża insolacja słoneczna itp.. Na dzień 22.10.2020 r. zjawisko zamierania buka zostało zainwentaryzowane na powierzchni 407,81ha z przewidywaną masą drewna do usunięcia ok. 2500 m³.

2. Grzybowe choroby infekcyjne i czynniki abiotyczne

W latach 2011-2018 r. odnotowano występowanie osutki sosny na powierzchni od 1,00 do 3,82 ha. W roku 2011 wystąpiło zamieranie pędów sosny na pow. 11,23 ha. Mączniaka dębu stwierdzono w latach 2011-2013 na pow. 13,32-15 ha. Zjawisko zamierania dęba stwierdzono na uprawach i młodnikach w latach: 2011-2,70 ha, 2012-0,50 ha, oraz w drzewostanach starszych na pow. 3,08 ha w 2013r. Zamieranie buka na uprawach i młodnikach stwierdzono w latach 2011-2013 (odpowiednio): 0,20 ha, 1,20 ha, 1,60 ha. Z chorób powodowanych przez grzyby korzeniowe można wyróżnić niewielkie powierzchnie, na których stwierdzono zamierania drzew z powodu wystąpienia opieńki oraz huby korzeni. Opieńkowa zgnilizna korzeni została stwierdzona w latach 2015-2017 i 2019 r. na powierzchni od 3,23 ha do 4,44 ha. Szkody od huby korzeni stwierdzono na powierzchni w latach: 2012-8,62 ha, 2013-8,70 ha oraz 2016-5,40 ha.

Drzewostany iglaste zahubione stwierdzono na pow. 8,60 ha w 2011 r. natomiast hubę sosny stwierdzono na pow.35 ha w 2012 r, 37 ha w 2013 r oraz 0,70 ha w 2016 r.

Większe szkody spowodowane przez czynniki abiotyczne zostały odnotowane w 2019 r. w uprawach i młodnikach na powierzchni 136,71 ha a w drzewostanach w 2013 r. na powierzchni 61,35 ha.

3. Szkody wyrządzane od gryzoni i jeleniowatych

Coroczne przeprowadzane są inwentaryzacje szkód istotnych, wyrządzanych przez jeleniowate w uprawach i młodnikach. W okresie lat 2011-2020 szkody oscylują na powierzchni między 40-86 ha. Od 2013 roku obserwuje się coroczne występowanie szkód od bobrów. Największą powierzchnię szkód odnotowano w 2013r. tj. 80,15 ha.

Szkody od drobnych gryzoni na powierzchni wystąpiły w następujących latach: 2011-4,40 ha, 2014-24,84 ha, 2016-12,30 ha, 2018-75,61 ha, 2019-20 ha, 2020(stan na 22.10.2020 r.) - 0,57 ha. Od 2013 roku za wyjątkiem 2015 roku notuje się szkody spowodowane przez żubry. Szkody roczne na powierzchniach wahają się między 0,70-3,64 ha.

II. Ramowe wytyczne na najbliższe dziesięciolecie, w zakresie postępowania hodowlano-ochronnego w drzewostanach, w których są rejestrowane szkody powodowane przez czynniki abiotyczne, biotyczne i antropogeniczne.

Na podstawie wnikliwej analizy zebranych materiałów z gospodarki przeszłej, ostatniego dziesięciolecia oraz licznych lustracji terenowych drzewostanów, można prognozować zagrożenia, jakich można spodziewać się w drzewostanach, na terenie administrowanym przez Nadleśnictwo Drawsko.

Do najistotniejszych zagrożeń przyszłego dziesięciolecia należy wymienić:

- Dalsze szkodliwe występowanie kornika drukarza oraz przyplaszczka granatka.
- Aktywność grzybów patogenicznych w tym głównie patogenów systemu korzeniowego wraz z rozrodem szkodników kambio i ksylofagicznych w drzewostanach sosnowych i świerkowych.
- Szkody od jeleniowatych.
- Szkody wyrządzane przez bobry w lesie.
- Cykliczne powtarzający się wzrost aktywności drobnych gryzoni.

W celu powstrzymania lub ograniczania szkód powstających w wyniku oddziaływania czynników szkodliwych należy opracować dla każdego sprawcy uszkodzeń oddzielny program postępowania, a jego realizację przeprowadzać w terminach możliwie najkrótszych, ze szczególnym uwzględnieniem ich pilności i występującego stopnia uszkodzeń.

Zadania ochronne należy realizować między innymi poprzez:

1. Ograniczanie do minimum poziomu posuszu czynnego (drzew zasiedlonych) w obszarach zagrożonych i opanowanych przez patogeniczne grzyby zwłaszcza grzyby systemu korzeniowego
2. Prawidłowe ewidencjonowanie szkód spowodowanych przez grzyby korzeniowe, co pozwoli na szybkie wychwycenie powierzchni zagrożonych i podjęcie odpowiednich działań opartych na aktualnej wiedzy leśnej.

Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych w Warszawie Zespół Ochrony Lasu w Szczecinku

3. Dbłość o odpowiednio dobry stan sanitarny drzewostanów w obszarach ognisk gradacyjnych szkodników pierwotnych sosny. Posusz czynny powinien być w nich utrzymany na możliwie najniższym poziomie.
4. Wprowadzanie gatunków drzew i krzewów leśnych zatrzymujących lub spowalniających procesy rozpadu drzewostanu na gruntach porolnych.
5. Utrzymanie populacji szkodników wtórnych sosny i świerka na poziomie biologicznie znośnym poprzez systematycznie i terminowe usuwanie posuszu czynnego.
6. Utrzymanie na dotychczasowym poziomie praktyk i odnawiania powierzchni zrębowych, po co najmniej jednym sezonie wegetacyjnym ich przelegiwania, co radykalnie obniży poziom zagrożenia i szkód od szeliniaka w nowo zakładanych uprawach iglastych.
7. Utrzymanie szkód od jeleniowatych na poziomie umożliwiającym wyprowadzenie upraw i młodników.
8. Monitorowanie zwiększania zasobów tzw. martwego drewna, aby nie dopuścić do pogorszenia się stanu sanitarnego drzewostanów, prowadzącego do zakłóceń w zachowaniu ciągłości lasu.

Dla kompleksów leśnych, w których rejestruje się zagrożenia i dochodzi lub może dojść do uszkodzeń lub rozpadu drzewostanu, podjęte działania hodowlano-ochronne powinny być priorytetowe. Występujące w nich formy ochrony przyrody, między innymi takie jak Natura 2000 i rezerваты, powinny być objęte również tymi działaniami, w przeciwnym razie mogą utracić swój charakter i cel, do którego zostały powołane.

KIEROWNIK
Zespołu Ochrony Lasu
w Szczecinku
Rafal Perz

Szczecinek, dnia 21.01.2021

Zn.spr.: ZS.6004.1.3.2021.CK

Końcowa ocena realizacji dotychczasowego planu urządzenia lasu

Końcową ocenę gospodarki leśnej ubiegłego okresu gospodarczego za lata 2011-2020 w **Nadleśnictwie Drawsko** opieram na wynikach inwentaryzacji stanu lasu na dzień 01 stycznia 2021 r., analizie gospodarki przeszłej sporządzonej przez Nadleśniczego, koreferacie wykonawcy projektu planu urządzenia lasu, referacie kierownika ZOL w Szczecinku oraz dyskusji na Naradzie Techniczno-Gospodarczej.

Na podstawie w/w dokumentów i dyskusji na NTG stwierdzam, że zadania określone planem urządzenia lasu za ubiegłe dziesięciolecie w zasadzie zostały wykonane. Stosunkowo niewielkie odstępstwa od założeń planu (wykonanie etatu powierzchniowego trzebieży późnych w 95% oraz trzebieży wczesnych w 97%) wynikały głównie z załamania rynku drzewnego na surowiec średniowymiarowy w związku z sytuacją epidemiologiczną w 2020 roku. Łącznie w dziesięcioleciu pozyskanie posuszu, wywrotów i złomów stanowiło około 10% grubizny ogółem.

Wykonanie zadań z hodowli lasu i ochrony lasu oceniono pozytywnie.

Zadania z hodowli lasu realizowane były w ścisłym związku z potrzebami hodowlanymi drzewostanów ze szczególnym uwzględnieniem stanu lasu.

Fakt ten potwierdza inwentaryzacja stanu lasu na podstawie której nie stwierdzono zaniedbań pielęgnacyjnych, a stan sanitarny lasu określono jako dobry.

Biorąc powyższe pod uwagę, gospodarkę leśną ubiegłego okresu gospodarczego w Nadleśnictwie Drawsko oceniam pozytywnie.

Łukasz Maciejunas
Dyrektor RDLP w Szczecinku
Podpisano elektronicznie

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	46897.109947.132177
Nazwa dokumentu	Końcowa ocena realizacji PUL N.Drawsko (2011-2020).pdf
Tytuł dokumentu	Końcowa ocena realizacji PUL N.Drawsko (2011-2020)
Sygnatura dokumentu	ZS.6004.1.3.2021
Data dokumentu	2021-01-21
Skrót dokumentu	051A105945B2E303CB266D59D22E8DD6F86FD833
Wersja dokumentu	1.11
Data podpisu	2021-01-21 13:16:25
Podpisane przez	Łukasz Maciejunas Dyrektor RDLP w Szczecinku
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego

EZD 3.100.1.1.18917

Data wydruku: 2021-01-22

Autor wydruku: Kosierkiewicz Cezary (St. specjalista SL ds. urządzania lasu)

Staszy specjalista Składowiska
Cezary Kosierkiewicz

3. OPIS ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA WRAZ Z ZESTAWIENIAMI TYCH ZADAŃ

3.1. OGÓLNE ZASADY OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH

Zasady określania zadań gospodarczych zostały przyjęte na podstawie szczegółowej inwentaryzacji lasu, opracowań specjalistycznych, analiz i opisów gospodarki leśnej w ubiegłych latach oraz warunków przyrodniczych.

W Nadleśnictwie Drawsko najważniejszymi celami gospodarki leśnej w najbliższych okresach gospodarczych będą:

- 1) przeciwdziałanie zjawisku nadmiernej akumulacji surowca drzewnego na pniu w drzewostanach rębnych i starszych,
- 2) obniżenie przeciętnego wieku drzewostanów Nadleśnictwa,
- 3) poprawa powierzchniowej struktury klas wieku drzewostanów i zbliżenie jej do pożądanego układu klas wieku lasu normalnego,
- 4) utrzymanie lub poprawienie stanu stabilności, zdrowotności, zgodności z siedliskiem i jakości drzewostanów,
- 5) ochrona cennych elementów środowiska przyrodniczego występujących na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa.

Sformułowane powyżej zadania należy osiągnąć poprzez:

- planową realizację zadań gospodarczych związanych z zaprojektowanym użytkowaniem rębnym, czyli prowadzenie sukcesywnej przebudowy drzewostanów rębnych i starszych, przy pomocy rębni właściwych dla danych gospodarstw i siedlisk leśnych,
- planowe odnawianie pojawiających się zrębów otwartych oraz powierzchni podokapowych,
- stosowanie w odnowieniach gatunków lasotwórczych zgodnych z przyjętymi składami gatunkowymi upraw, z wykorzystaniem mikroźródnicowania siedlisk leśnych oraz tam gdzie to możliwe odnowień naturalnych,
- stosowanie w odnawianiu leśnych siedlisk przyrodniczych gatunków właściwych dla typów drzewostanów o kierunku ochronnym,
- prawidłowe wykonywanie cięć pielęgnacyjnych, zapewniające poprawę stanu sanitarnego drzewostanów oraz ich jakości,
- stosowanie wszelkich dostępnych środków ochrony upraw i młodników leśnych przed szkodami od zwierzyny płowej,
- prowadzenie czynności gospodarczych z uwzględnieniem ochrony cennych elementów środowiska przyrodniczego, występujących na powierzchni objętej zabiegami,
- stałe monitorowanie stanu sanitarnego lasu ze szczególnym uwzględnieniem drzewostanów na gruntach porolnych oraz jak najszybsze reagowanie na pojawiające się zagrożenia.

Proekologiczna gospodarka leśna zmusza do ciągłego poszukiwania rozwiązań oryginalnych, często bez wzorców, instrukcji i zaleceń. Wymaga daleko idącej samodzielności i szczególnego rodzaju odpowiedzialności, nie za wykonanie planów, ale za rzeczywisty stan lasu. Powodzenie jej zależeć będzie od wiedzy realizatorów planu zagospodarowania lasu i umiejętności praktycznego jej zastosowania.

3.1.1. Ogólne cele i zasady prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej

Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach pod pojęciem trwale zrównoważonej gospodarki leśnej rozumie *„działalność zmierzającą do ukształtowania struktury lasów i ich wykorzystania w sposób i tempie zapewniającym trwale zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego, żywotności i zdolności do wypełniania, teraz i w przyszłości, wszystkich ważnych ochronnych, gospodarczych i socjalnych funkcji na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym, bez szkody dla innych ekosystemów”*.

Zgodnie z zapisami Instrukcji urządzania lasu do celów planowania urządzeniowego przyjęto sześć następujących kryteriów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej oraz orientacyjne wskaźniki odpowiadające tym kryteriom:

- 1) kryterium zachowania i odpowiedniego wzmacniania zasobów leśnych i ich udziału w globalnym bilansie węgla – oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zapewnia pożądaną ilość i jakość zasobów leśnych w horyzoncie średnio- i długookresowym (poprzez wyważenie stosunku pozyskania do przyrostu), zmierza do utrzymania zapasu lub jego zwiększenia (do poziomu pożądanego ze względów ekonomicznych, ekologicznych i społecznych) oraz zwiększania lesistości, kiedy tylko może to przyczynić się do zwiększenia wartości ekonomicznych, ekologicznych, społecznych i kulturowych;
- 2) kryterium utrzymania zdrowia i witalności ekosystemów leśnych – oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zmierza do jak najpełniejszego wykorzystania struktur i procesów naturalnych (gdzie jest to tylko możliwe i w stopniu ekonomicznie wykonalnym), popiera i utrzymuje odpowiednią różnorodność genetyczną, gatunkową i strukturalną oraz wykorzystuje gatunki drzew dostosowanych do warunków siedliskowych, w celu zwiększenia stabilności, żywotności i odporności lasów (na niesprzyjające czynniki środowiskowe) oraz wzmocnienia naturalnych mechanizmów regulacyjnych;
- 3) kryterium utrzymania i wzmacniania produkcyjnych funkcji lasu – oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zmierza do zapewnienia odpowiedniego poziomu pozyskania produktów leśnych, zarówno drzewnych, jak i niedrzewnych (w rozmiarze nie większym niż możliwy do utrzymania przez długi okres) oraz odpowiedniej infrastruktury (w celu sprawnego dostarczania dóbr i usług), przy równoczesnej minimalizacji negatywnego oddziaływania na środowisko;

- 4) kryterium zachowania, ochrony i odpowiedniego wzmocnienia biologicznej różnorodności w ekosystemach leśnych – oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które preferuje:
 - a) odnowienia naturalne, jeżeli tylko występują warunki zapewniające odpowiednią ilość i jakość zasobów leśnych, a także gdy istniejące proveniencje cechują się odpowiednią jakością w odniesieniu do siedliska,
 - b) gatunki rodzime i lokalne (dobrze dostosowane do warunków siedliskowych) w odnowieniach i zalesieniach – tam gdzie to możliwe,
 - c) różnorodność, zarówno w obrębie struktury powierzchniowej, jak i pionowej oraz różnorodność gatunkową w leśnej działalności gospodarczej, a tam gdzie to możliwe, również zachowanie i odtwarzanie różnorodności krajobrazu,
 - d) pozostawianie obumarłych drzew stojących i leżących, drzew dziuplastych, starodrzewi i szczególnie rzadkich gatunków drzew, w liczbie i rozmieszczeniu koniecznym do zapewnienia różnorodności biologicznej, z uwzględnieniem potencjalnego oddziaływania na zdrowie i stabilność lasów oraz ekosystemów sąsiadujących z lasami,
 - e) ochronę cennych biotopów, m.in. źródlisk, bagien, ostańców i wąwozów;
- 5) kryterium zachowania i odpowiedniego wzmocnienia funkcji ochronnych w zagospodarowaniu lasów (szczególnie w odniesieniu do gleby i wody) - oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zapewni dominację funkcji ochronnych w rezerwatach, lasach ochronnych (szczególnie glebochronnych oraz wodochronnych), jak też najcenniejszych siedliskach (szczególnie łęgowych, bagiennych i wilgotnych), a także ich odpowiednie uwzględnianie w pozostałych lasach;
- 6) kryterium utrzymania innych funkcji i uwarunkowań społeczno-ekonomicznych wymaga przede wszystkim sprecyzowania oraz realizacji odpowiedniej strategii społeczno-gospodarczej na poziomie kraju, a następnie regionów; na poziomie nadleśnictwa i w planowaniu urządzeniowym należy dążyć do:
 - a) zwiększania udziału społeczności lokalnej w podejmowaniu decyzji dotyczących trwałego i zrównoważonego rozwoju gospodarki leśnej (szczególnie w odniesieniu do założeń projektu planu ustalonych przez KZP oraz końcowego projektu planu, omawianego z udziałem społeczeństwa podczas Narady Techniczno-Gospodarczej),
 - b) udostępniania lasów do celów zdrowotno-rekreacyjnych (szlaki turystyczne, miejsca postoju, parkingi, urządzenia turystyczne, ścieżki rowerowe, ścieżki konne),
 - c) udostępniania lasów do celów dydaktycznych (izby i ścieżki przyrodnicze, lekcje przyrody w lesie),
 - d) promocji trwale zrównoważonej gospodarki leśnej (foldery, programy ochrony przyrody, prelekcje).

Do celów planowania urządzeniowego przyjęto, że poszczególne kryteria trwale zrównoważonej gospodarki leśnej powinny być przestrzegane na poziomie Nadleśnictwa, m.in. w następujący sposób:

- 1) kryteria 1 oraz 3, dotyczące wzmocnienia zasobów leśnych, a także ich funkcji produkcyjnych, poprzez ustalenie pożądanego kierunku rozwoju i stanu zasobów leśnych w nadleśnictwie na koniec okresu planistycznego, jak też przyjęcie takich wielkości i sposobów pozyskania drewna, które pozwolą na uzyskanie tego pożądanego stanu;
- 2) kryteria 2, 4 i 5, dotyczące ochrony przyrody, w tym różnorodności biologicznej w lasach, poprzez możliwie precyzyjne określenie priorytetów ochrony przyrody, w tym gatunków i siedlisk, dla których wyznaczono obszary Natura 2000, a następnie ustalenie zagrożeń dla przedmiotów ochrony oraz przyjęcie odpowiednich sposobów postępowania gospodarczego zmierzających do minimalizacji tych zagrożeń.

W planowaniu trwale zrównoważonej gospodarki leśnej wyróżnia się realizowanie celów długookresowych (perspektywicznych) oraz średniookresowych. Niektóre, nazbyt szczegółowe, wskazania gospodarcze zamieszczone dawniej w opisie taksacyjnym drzewostanu należy traktować jako wskazania fakultatywne, ponieważ kwalifikują się do krótkookresowego (np. rocznego) planowania operacyjnego, do którego uprawniony jest Nadleśniczy zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy o lasach.

Realizacja celów długookresowych (perspektywicznych) polega m.in. na:

- zapewnieniu zgodności planowania gospodarki leśnej z przepisami prawa;
- zapewnieniu zgodności zadań określonych w planie urządzenia lasu z obowiązującymi „Zasadami hodowli lasu”;
- ustaleniu pożądanego składu gatunkowych drzewostanów zgodnych z warunkami siedlisk leśnych (TD o kierunku ochronnym lub gospodarczym), które nazywane są hodowlanymi celami gospodarki leśnej;
- zapewnieniu zachowania trwałości lasu i ciągłości jego użytkowania, m.in. poprzez:
 - 1) optymalizowanie technicznego celu gospodarki leśnej, wyrażonego – dla głównych gatunków drzew – w formie przeciętnych wieków rębności,
 - 2) dobór właściwych sposobów zagospodarowania lasu, najkorzystniejszych dla realizacji przyjętych celów gospodarki leśnej (hodowlanych i technicznych).

Do realizacji celów średniookresowych zalicza się większość wskazań, wytycznych, ukierunkowań i zadań określonych w planie urządzenia lasu, w tym:

- wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego składu gatunkowego drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do siedliskowych typów lasu oraz siedlisk przyrodniczych;
- wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego budowy lasu oraz struktury wiekowej drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do wymagań trwałości lasów i ciągłości ich użytkowania;

- wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego stanu zdrowotnego i sanitarnego drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do wymagań stabilności lasu;
- wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego wielkości zasobów miąższości drewna na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do możliwości przyrostu tej miąższości w okresie dziesięciolecia i wielkości pozyskania drewna wynikającej z potrzeb pielęgnowania, przebudowy oraz odnowienia drzewostanów;
- wskazania i wytyczne postępowania gospodarczego określone dla poszczególnych gospodarstw (w tym rezerwatów i lasów ochronnych);
- wytyczne postępowania gospodarczego określone dla obiektów specyficznych (w tym obszarów Natura 2000, leśnych kompleksów promocyjnych, lasów stref ochronnych, otulin itp.);
- wskazania i wytyczne postępowania gospodarczego zmierzające do realizacji celów hodowlanych i technicznych określonych dla poszczególnych drzewostanów – na podstawie celów ustalonych ramowo dla nadleśnictwa i obrębu leśnego – z uwzględnieniem zróżnicowanych warunków mikrosiedliskowych oraz zróżnicowanego stanu drzewostanów;
- wskazania zmierzające do zapewnienia pożądanego ładu czasowego i przestrzennego w użytkowaniu lasu (w tym podział na ostępy oraz jednostki kontrolne);
- wskazania i wytyczne dotyczące przebudowy drzewostanów, których stan nie zapewnia osiągnięcia celów gospodarki leśnej;
- wskazania i wytyczne zmierzające do zachowania równowagi ekologicznej w ekosystemach leśnych, m.in. poprzez określenie:
 - a) zadań z zakresu odnowienia, pielęgnowania i ochrony lasu,
 - b) zaleceń wynikających z programu ochrony przyrody,
 - c) kierunku regeneracji siedlisk zniekształconych,
 - d) potrzeb z zakresu odbudowy systemu małej retencji w lasach,
 - e) kierunkowych zadań gospodarki łowieckiej oraz potrzeb rozwoju infrastruktury technicznej.

3.1.2. Ogólne zasady zachowania ład przestrzennego i czasowego w planowaniu zadań gospodarczych

3.1.2.1. Podział lasu według pełnionych funkcji i kategorii ochronności

Podział gruntów leśnych Nadleśnictwa Drawsko według funkcji lasu oraz poszczególnych kategorii ochronności przedstawia tabela:

Zestawienie powierzchni gruntów leśnych według głównych funkcji lasu i kategorii ochronności

Funkcje lasów i kategorie ochronności	Nadleśnictwo	
	Pow. ha	%
1	2	3
I. Lasy rezerwatowe	-	0,0
II. Lasy ochronne	23990,18	96,44
1) Lasy wodochronne	62,00	0,25
2) Lasy wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	548,56	2,21
3) Lasy wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody oraz stanowiące drzewostany nasienne wyłączone z użytkowania rębego	7,91	0,03
4) Lasy wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody oraz stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	5,43	0,02
5) Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	921,22	3,70
6) Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody oraz ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	56,13	0,23
7) Lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa	7902,68	31,77
8) Lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa oraz wodochronne	1050,54	4,22
9) Lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa, wodochronne oraz stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	3565,17	14,33
10) Lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa, wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody oraz stanowiące drzewostany nasienne wyłączone z użytkowania rębego	79,62	0,32
11) Lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa, wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody oraz stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	272,18	1,09
12) Lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	8935,46	35,92

Funkcje lasów i kategorie ochronności	Nadleśnictwo	
	Pow. ha	%
1	2	3
13) Lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody oraz stanowiące drzewostany nasienne wyłączone z użytkowania rębego	19,09	0,08
14) Lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, stanowiące drzewostany nasienne wyłączone z użytkowania rębego oraz stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	42,46	0,17
15) Lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody oraz stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	448,09	1,80
16) Lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa oraz stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	73,64	0,30
III. Lasy gospodarcze	885,79	3,56
Ogółem	24875,97	100,0

3.1.2.2. Podział na gospodarstwa

Podział gruntów zalesionych i niezalesionych Nadleśnictwa na gospodarstwa dokonany został na podstawie decyzji KZP oraz obowiązujących zasad hodowli lasu i instrukcji zarządzania lasu.

Utworzono następujące gospodarstwa (*grunty zalesione i niezalesione*):

Gospodarstwo specjalne (S) – o powierzchni – **23039,30 ha**, do którego zaliczono:

- lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa Państwa (grunty leśne w kategorii lasów ochronnych - obronne), dokładna lokalizacja wymieniona w pkt.1.3.9,2 - 22388,93 ha;
- lasy gospodarcze związane z obronnością Państwa (grunty leśne w zasięgu poligonu nie zaliczone do ochronnych) - w oddz.: 116l, 119c, 120h, 143a,i, 146a-d, 178a,b,h, 181a-f, 266a, 496a,g, 578b,c, 645c, 804w, 805x, 833a, 879k, 911a,b,m,n, 972f, 991a,b, 992a,b,f, 993a,b, 997h,i, 998g-i, 999j,k, 1033a,b, 1078c,d,g, 1081c,d, 1082a,b,d,f, 1085a,k, 1086a,d,g,l, 1089a, 1090a, 1091a, 1092c,1099h,i - 449,82 ha;
- lasy stanowiące wyłączone drzewostany nasienne i drzewostany zachowawcze (nieujęte wcześniej), w oddz.: 41b - 7,91 ha;

- lasy w strefach ochronnych wokół miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt gatunków chronionych (nieujęte wcześniej), w oddz.: 13b-g, 14a-k, 117f - 48,77 ha;
- lasy na gruntach wpisanych do rejestru zabytków i ze stanowiskami archeologicznymi w strefie W-I, W-II (nieujęte wcześniej) - w oddz.: 1j, 3Bb, 5b, 7g, 11h,i - 4,77 ha;
- lasy, na których zinwentaryzowano siedliska przyrodnicze Natura 2000 o znaczeniu priorytetowym (nieujęte wcześniej) – w oddz.: 8i, 25Ab, 48c, 1019c,i - 9,28 ha;
- lasy ze źródłiskami i inne, cenne pod względem przyrodniczym lub krajobrazowym, w szczególności na gruntach przyległych do rzek (nieujęte wcześniej) w oddz.: 5a,d, 7j, 8a, 9a-d, 11d, 25i,n, 25Ac,k,m, 26c, 26Ac-g,i,o, 29m, 36a,k, 37h, 38k, 39a, 40a-d, 41c, 44a, 45a, 46a, 47a, 48a, 91ax, 117a-c, 118bx,cx, 339i,j, 724h, 726Ab,i, 748g, 789d, 871m, 947l, 1049d, 1050g,h, 1052c, 1095f,h, - 100,53 ha;
- lasy stanowiące ostoje różnorodności biologicznej (nieujęte wcześniej) – w oddz.: 3Af,n, 3Ba,c,f,l, 4k,bx, 1095i-l - 29,29 ha.

W gospodarstwie tym duża część wyłączeń charakteryzuje się kilkakrotną desygnacją.

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) - o powierzchni – **1430,88 ha.**

Do gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów ochronnych zaliczono lasy ochronne z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego.

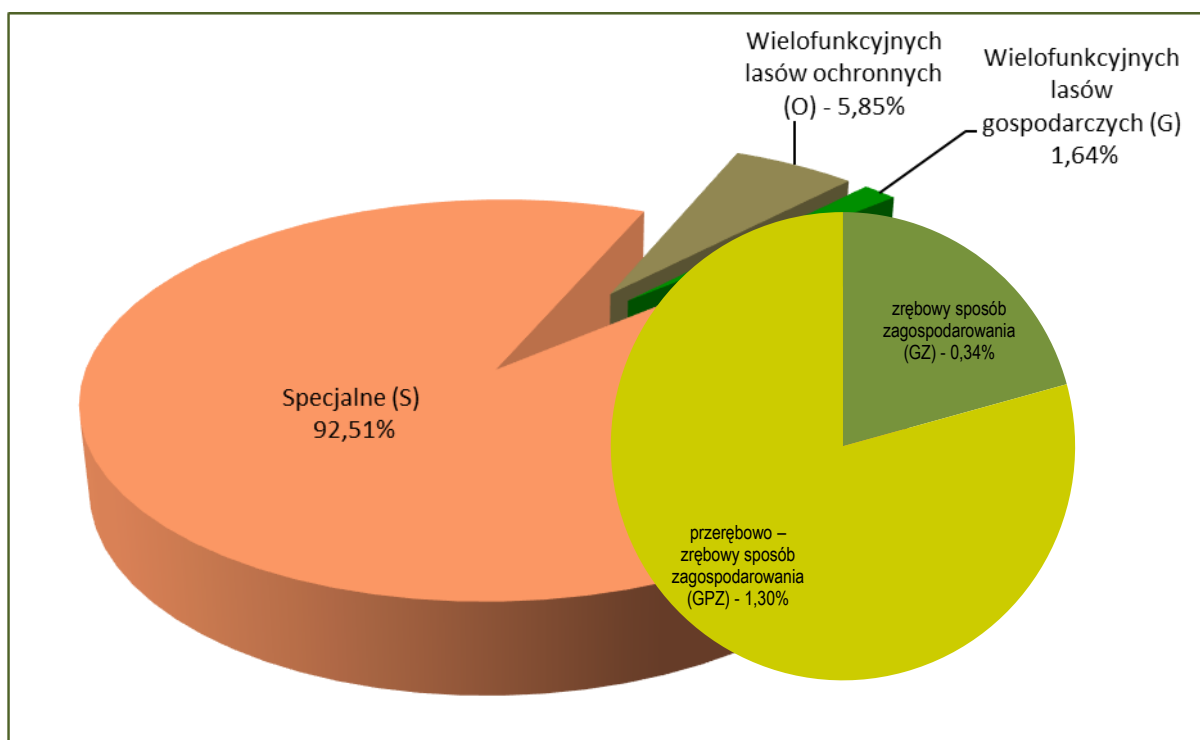
Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G) - o powierzchni – **405,79 ha,** obejmujące pozostałe obszary z wiodącą funkcją produkcyjną, w tym:

- zrębowego sposobu zagospodarowania (GZ) – 85,15 ha,
- przerębowo-zrębowego sposobu zagospodarowania (GPZ) – 320,64 ha.

Powierzchniową i miąższościową tabelę klas wieku według gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności - tabelę nr VI – zamieszczono w załącznikach do elaboratu i przy opisach taksacyjnych.

**Zestawienie powierzchni gruntów zalesionych i miąższości wg gospodarstw
(bez przestojów)**

Lp	Gospodarstwo	Nadleśnictwo	
		powierzchnia – ha miąższość – m ³ brutto	%
1	2	3	4
1	Specjalne (S)	<u>22337,20</u> 5751285	<u>92,51</u> 93,02
2	Wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)	<u>1411,20</u> 326725	<u>5,85</u> 5,28
3	Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G)	<u>396,26</u> 105195	<u>1,64</u> 1,70
	w tym: zrębowy sposób zagospodarowania (GZ)	<u>82,91</u> 26230	<u>0,34</u> 0,42
	przerębowo – zrębowy sposób zagospodarowania (GPZ)	<u>313,35</u> 78965	<u>1,30</u> 1,28
Ogółem grunty zalesione		<u>24144,66</u> 6183205	<u>100,00</u> 100,00

Udział powierzchniowy drzewostanów według gospodarstw - Nadleśnictwo Drawsko

3.1.2.3. Wiek rębności oraz wieki dojrzałości rębnej

Komisja Założeń Planu dla Nadleśnictwa Drawsko przyjęła następujące przeciętne wieki rębności dla panujących gatunków drzew:

Gatunek	Przeciętny wiek rębności
Db, Js	140
Bk	110
So, Md, Jd	100
Św, Dg, Brz, Gb, Ol, Jw, Kl, Lp, Ak	80
Os, Ol <small>odros</small>	60
Tp, Olsz, Wb	40

Dla sosny, świerka, dębu i buka wieki rębności odpowiadają zakresom wieków rębności określonym dla Nadleśnictwa w wykazie zamieszczonym w rozdziale VIII instrukcji u.l. Dla pozostałych gatunków drzew przyjęto wieki rębności zgodne z poprzednim planem urządzenia lasu.

Wiek rębności określają przeciętne wieki osiągnięcia przyjętego celu gospodarowania i służą do obliczenia etatów według dojrzałości w gospodarstwach lasów ochronnych, zrębowym i przerębowo-zrębowym, lecz nie muszą być zgodne z wiekami dojrzałości rębnej konkretnego drzewostanu.

3.1.2.4. Podział lasu na ostępy

Podział lasu na ostępy przyjęty został zasadniczo z poprzedniego cyklu urzędniowego. W uzasadnionych przypadkach dokonano niezbędnej korekty, szczególnie na gruntach przyjętych. Lasy podzielono na 608 ostępów stałych. Granicami ostępów są linie gospodarcze i oddziałowe, wyznaczające w terenie wzajemnie mijające się szeregi ostępowe składające się z dwóch, rzadziej z jednego lub trzech oddziałów. Ostępy jednooddziałowe z konieczności projektowano na skrajach bądź w odosobnionych kompleksach leśnych. Średnia długość ostępów waha się w granicach 700 - 800 m. Zasadniczy kierunek cięć w Nadleśnictwie przebiega z północnego wschodu na południowy zachód z większymi bądź mniejszymi odchyleniami. W celu przyspieszenia procesów odnowienia w zblokowanych powierzchniach drzewostanów rębnych zastosowano ostępy przejściowe. Są to oddziały: 192, 238, 291, 390, 392, 401, 403, 717, 775, 943.

Nie było potrzeby stosowania wrębów.

Ostępy stałe na mapach cięć zostały oznaczone kolorem czerwonym, ostępy przejściowe - niebieskim.

3.1.3. Określenie i przyjęcie etatów cięć użytkowania głównego

Zgodnie z § 87 Instrukcji urządzania lasu zaplanowane do pozyskania w niniejszym planie użytki główne zostały podzielone na:

- użytki rębne,
- użytki przedrębne.

3.1.3.1 Etat użytkowania rębnego

W ramach użytkowania rębnego wyodrębniono:

- użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego),
- użytki rębne niezaliczone na poczet przyjętego etatu.

3.1.3.1.1. Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu

W celu wyliczenia etatu użytkowania rębnego i ustalenia rozmiaru użytków rębnych sporządzono następujące tabele i wykazy:

- Tabela nr VI – Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności;
- Wykaz drzewostanów do przebudowy;
- Wykaz drzewostanów w klasie odnowienia;
- Wykaz drzewostanów w klasie do odnowienia.

Wymienione wykazy zamieszczono w tomie III, a tabelę VI w części tabelarycznej opisów taksacyjnych (tom II) i w załącznikach do elaboratu.

Podstawą wyliczenia etatów użytkowania rębnego były przyjęte dla poszczególnych gatunków wieki rębności oraz podział na gospodarstwa.

Dla gospodarstwa specjalnego (S), zgodnie z § 89 Instrukcji u.l. etatu nie obliczano, a wielkość planowanego użytkowania rębnego wynika z sumy stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych drzewostanów. Dla gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) oraz gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G) obliczono (zgodnie z §§ 90, 91) etaty wg dojrzałości drzewostanów (z ostatniej i dwóch ostatnich klas wieku) oraz etaty wg zrównania średniego wieku. Dla gospodarstw tych obliczone zostały również etaty z potrzeb przebudowy.

Zestawienie obliczonych i przyjętych w poszczególnych gospodarstwach etatów użytkowania rębnego przedstawia tabela nr XIV.

Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębego

Gospodarstwo Sposób zagospodarowania	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych na okres obowiązania planu	etat przyjęty na okres obowiązania planu
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebudowy	etat wg okresów uprzągnięcia w KO i KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku						
	m ³ brutto							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Nadleśnictwo Drawsko								
Specjalne (S)	x	x	x	x	7545	37819	749903	749903
Wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)	4123	4145	4214	4145	1052	3716	56768	56768
Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (GZ)	$\frac{166}{0,49}$	$\frac{335}{0,92}$	$\frac{308}{0,90}$	$\frac{308}{0,90}$	$\frac{36}{1}$	x	x	$\frac{2850}{8,76}$
Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (GPZ)	1067	1173	1319	1173	85	355	x	4543
Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (GP)	x	x	x	x	x	0	0	0
Razem wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G)	1233	1508	1627	1481	121	355	0	7393
Razem	5356	5653	5841	5626	8718	41890	806671	814064

Na okres obowiązywania planu przyjęto:

- ⇒ w gospodarstwie specjalnym (S) – etat wynikający z potrzeb hodowlanych,
- ⇒ w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) – etat wynikający z potrzeb hodowlanych i ochronnych, stanowiący 137,0% miąższościowego etatu optymalnego,
- ⇒ w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych ze zrębowym sposobem zagospodarowania (GZ) – etat stanowiący 92,5% miąższościowego i 97,3% powierzchniowego etatu optymalnego,
- ⇒ w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych z przerębowo-zrębowym sposobem zagospodarowania (GPZ) - etat stanowiący 38,7% miąższościowego etatu optymalnego wynikający głównie z potrzeb cięć uprzętających i odslaniających w KO i KDO.

Razem etat przyjęty w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych wynosi 7393 m³ brutto, co stanowi 49,9% etatu optymalnego (14810 m³) w tym gospodarstwie.

Łączny etat w gospodarstwach wielofunkcyjnych lasów ochronnych i wielofunkcyjnych lasów gospodarczych, przyjęty na okres obowiązywania planu, wynosi 64161 m³ brutto i stanowi – 114,0% sumy etatów optymalnych w tych gospodarstwach. Jest on wyższy od

sumy etatów według zrównania średniego wieku (58410 m^3) o 5751 m^3 , czyli o 9,8%. Etat dla całego Nadleśnictwa przyjęty na przyszłe 10-lecie wynosi 814064 m^3 , co oznacza wzrost w stosunku do poprzedniego planu o 12010 m^3 czyli o 1,5%. Przyjęty etat należy traktować jako orientacyjny etat według pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w lasach wielofunkcyjnych Nadleśnictwa. Przyjęte etaty nie zagrażają trwałości i stabilności lasów.

Projektując cięcia rębne oraz planując związane z nimi procesy odnowieniowe, bez względu na przynależność drzewostanów do poszczególnych gospodarstw, uwzględniano:

- przyjęty cel hodowlany (TD),
- ograniczenia i nakazy prawne wynikające z funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany,
- zasady i wytyczne zawarte w aktach normalizacji wewnętrznej w LP.

Priorytetowo, w pierwszej kolejności brano pod uwagę inicjowanie i kształtowanie naturalnych procesów odnowieniowych, oraz wykorzystywanie istniejących już odnowień naturalnych i sztucznych w drzewostanach. Kwalifikowanie drzewostanów do użytkowania rębego odbywało się, z zachowaniem ostępowego porządku cięć, nawrotów cięć i okresów odnowienia, z uwzględnieniem specyficznych grup drzewostanów, w następującej kolejności:

- drzewostany w klasie odnowienia i w klasie do odnowienia,
- drzewostany do przebudowy intensywnej,
- drzewostany rębne i starsze.

Analizując lokalizację użytkowania rębego w poszczególnych grupach drzewostanów uzyskano następujące dane:

Zestawienie grup drzewostanów i zaplanowanego w nich użytkowania rębego

Grupa drzewostanów	Ogółem w Nadleśnictwie		Zaprojektowano do cięć w 10-leciu		Pozostaje	
	ha	m^3	%	%	ha	m^3
1	2	3	4	5	6	
Poniżej ustalonego wieku dojrzałości rębnej	16927,61	-	0,0	16927,61	100,0	
	3863567	-	0,0	3863567	100,0	
W wieku dojrzałości rębnej	3698,35	1292,36	34,9	2405,99	65,1	
	1298383	376836	29,0	921547	71,0	
Powyżej ustalonego wieku dojrzałości rębnej	1921,92	655,03	34,1	1266,89	65,9	
	738840	160885	21,8	577955	78,2	
W klasie odnowienia	1422,45	1405,86	98,8	16,59	1,2	
	294940	253841	86,1	41099	13,9	
W klasie do odnowienia	174,33	169,25	97,1	5,08	2,9	
	46800	22502	48,1	24298	51,9	
Razem	24144,66	3522,50	14,6	20622,16	85,4	
	6242530	814064	13,0	5428466	87,0	

Drzewostany potencjalnie nadające się do użytkowania rębego (rębne i starsze oraz KO i KDO) zajmują w Nadleśnictwie 29,9% powierzchni gruntów zalesionych, to jest 7217,05 ha. Użytkowaniem rębnym objęto 48,8% tych drzewostanów. Drzewostany w klasie odnowienia zaprojektowano do cięć na powierzchni 1405,86 ha (98,8% powierzchni), w tym 1253,63 ha cięciami uprzątającymi. Nie planowano cięć w KO na powierzchni 16,59 ha, ze względu na zbyt młode pokolenie w warstwie podsadzeń i podrostu oraz kolejność cięć w ostępie. Drzewostany w klasie do odnowienia zaprojektowano do cięcia na powierzchni 169,25 ha (97,1% powierzchni), w tym 34,08 ha cięciami uprzątającymi. Użytkowaniem rębnym objęto 27,29 ha drzewostanów z obniżonym wiekiem dojrzałości rębnej. Są to drzewostany zakwalifikowane do przebudowy intensywnej A.

Ze względów ochronnych i z konieczności zachowania ładu przestrzennego i czasowego, nie objęto planem cięć części drzewostanów starszych od ustalonego wieku dojrzałości rębnej – 1266,89 ha. Ich powierzchnia w poszczególnych gospodarstwach przedstawia się następująco:

Gospodarstwo	Pozostawiono bez cięć ze względu na:		Razem
	cel ochronny	ład przestrzenny	
1	2	3	4
Specjalne (S)	917,00	298,81	1215,81
Wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)	14,42	25,24	39,66
Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (GZ)	-	-	-
Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (GPZ)	11,42	-	11,42
Ogółem	942,84	324,05	1266,89

3.1.3.1.2. Rozmiar użytkowania rębego niezaliczonego na poczet przyjętego etatu

W bieżącym okresie gospodarczym w ramach cięć rębnych niezaliczonych na poczet etatu przewidziano uprzątnięcie nasienników i przestojów oraz uprzątnięcie zadrzewień na gruntach związanych z gospodarką leśną i nieleśnych. Uprzątnięcie przestojów i nasienników projektowano tylko w niezbędnej ilości, biorąc pod uwagę aspekty ekologiczne. W ramach uprzątnięcia zadrzewień, przewiduje się głównie oczyszczenie linii podziału powierzchniowego.

Zestawienie użytkowania rębego niezaliczonego na poczet etatu

Lp.	Kategoria cięć	Nadleśnictwo	
		powierzchnia w ha	$\frac{m^3 \text{ brutto}}{m^3 \text{ netto}}$
1	2	3	4
1	Uprzątnięcie płazowin	-	-
2	Uprzątnięcie nasienników i przestojów	-	$\frac{2065}{1760}$

Lp.	Kategoria cięć	Nadleśnictwo	
		powierzchnia w ha	m ³ brutto m ³ netto
1	2	3	4
3	Poszerzenie linii podziału powierzchniowego i uprzątnięcie zadrzewień na gruntach nieleśnych	20,02	3184 2667
Razem		20,02	5249 4427

3.1.3.1.3. Łączny rozmiar użytkowania rębnego

Zestawienie łączne netto użytkowania rębnego przyjętego na okres realizacji planu

Lp.	Wyszczególnienie	Nadleśnictwo
		m ³ netto
1	2	3
1	Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu	684667
2	Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych	34225
3	Użytki rębne niezaliczone na poczet przyjętego etatu	4427
Razem przyjęty rozmiar użytkowania rębnego		723319
Plan w ubiegłym okresie gospodarczym		678206

Przyjęty na najbliższe 10-lecie etat użytków rębnych stanowi 106,7% etatu z ubiegłego okresu gospodarczego.

3.1.3.2. Rozmiar użytkowania przedrębego

Obliczenia rozmiaru cięć użytkowania przedrębego dokonano zgodnie z §94 Instrukcji u.l. Powierzchniowy rozmiar cięć ustalony został na podstawie zestawienia zbiorczego powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych. Rozmiar miąższościowy, jako rozmiar orientacyjny w m³ grubizny netto na 10 lecie, przyjęto na podstawie:

- wyników użytkowania przedrębego w Nadleśnictwie w okresie ostatnich 5 lat (łącznie miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych),
- wyników użytkowania przedrębego w Nadleśnictwie w okresie 10-lecia (łącznie miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych),
- spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości (Tabela VIIIa),
- wielkości uzyskanego w ubiegłym dziesięcioleciu przyrostu bieżącego użytecznego, biorąc też pod uwagę uzyskaną w ubiegłym okresie intensywność cięć przedrębnych w stosunku do tego przyrostu użytecznego,

- zestawienia zbiorczego powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego, według rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku.

Powierzchnię drzewostanów przewidzianych do użytkowania przedrębego w Nadleśnictwie przedstawia tabela.

Zestawienie powierzchniowego rozmiaru użytkowania przedrębego dla Nadleśnictwa na okres realizacji planu

CPP	Trzebieże			OGÓLEM
	TW	TP	Razem	
Powierzchnia w ha				
1	2	3	4	5
-	3299,51	8335,10	11634,61	11634,61

W ramach użytkowania przedrębego zrezygnowano z planowania czyszczeń późnych z pozyskaniem grubizny (CPP). Drzewostany w przejściowej fazie rozwojowej, gdzie w trakcie wykonywania zabiegu pielęgnacyjnego może zaistnieć potrzeba poboru grubizny, zaplanowano do TW, a drzewostany na słabych siedliskach do zabiegu hodowlanego CP.

Wskazania dotyczące użytkowania przedrębego obejmują drzewostany, w których nie przewiduje się użytkowania rębego.

Użytkowaniem przedrębnym nie objęto 6226,61 ha drzewostanów w wieku powyżej 20 lat, tj. 36,2% powierzchni tej grupy drzewostanów. Są to przeważnie drzewostany rębne i starsze, w których ze względu na zachowanie ładu czasowego i przestrzennego nie planowano cięć rębnych oraz drzewostany młodsze zdrowe, o niskim i równomiernym zwarcu, gdzie trzebież wykonano w ostatnich latach ubiegłego 10-lecia i w trakcie taksacji nie stwierdzono w nich potrzeby prowadzenia zabiegu w bieżącym okresie gospodarczym.

Orientacyjny miąższościowy rozmiar użytkowania przedrębego ustalono sumarycznie, bez podziału na gospodarstwa, rodzaje cięć, gatunki drzew i klasy wieku. Intensywność użytkowania w poszczególnych drzewostanach będzie uzależniona od aktualnych potrzeb hodowlanych drzewostanów.

Orientacyjny rozmiar grubizny planowanej do pozyskania w ramach cięć przedrębnych przyjęto po analizie następujących danych:

Zestawienie danych, na podstawie których przyjęto orientacyjny rozmiar grubizny planowanej do pozyskania w ramach użytkowania przedrębego

Lp.	Wyszczególnienie	Nadleśnictwo		
		m ³ netto	%	objaśnienie
1	2	3	4	5
1	Rozmiar planowanego użytkowania przedrębego w ubiegłym okresie	506000	-	-
2	Rozmiar użytkowania przedrębego na 10-lecie według wykonania w okresie ostatnich 5 lat	548517	-	-
3	Spodziewany w bieżącym 10-leciu tabelaryczny przyrost miąższości	1168600	-	-
4	Spodziewany w bieżącym 10-leciu przyrost miąższości w drzewostanach nie objętych użytkowaniem rębny (tablicowy)	1011280	-	-
5	Uzyskany w ubiegłym okresie przyrost bieżący użyteczny	1189695	-	
6	Przyjęty orientacyjny rozmiar użytkowania przedrębego	477000	94	6:1
			87	6:2
			41	6:3
			47	6:4
			40	6:5

Na Naradzie Techniczno-Gospodarczej podjęto decyzję o przyjęciu orientacyjnego rozmiaru grubizny planowanej do pozyskania w użytkowaniu przedrębnym w wysokości 477000 m³ netto. Przyjęta wielkość stanowi około 47% spodziewanego bieżącego przyrostu miąższości drzewostanów nieobjętych użytkowaniem rębny w 10-leciu.

Wskaźniki użytkowania przedrębego

Nadleśnictwo	Orientacyjny rozmiar przyjęty na 10-lecie	
	m ³	m ³ /ha
	netto	
Razem	477000	41,00

Przyjęty rozmiar miąższościowy jest wielkością orientacyjną, natomiast ustalony i przyjęty rozmiar powierzchniowy stanowi zadania obligatoryjne, do wykonania w okresie obowiązywania nowego planu u.l.

3.1.3.3. Łączny rozmiar miąższościowy użytków głównych

Łączny rozmiar użytkowania głównego na lata 2021-2030 dla Nadleśnictwa Drawsko oraz porównanie tego rozmiaru z wielkością miąższości zasobów i spodziewanymi przyrostami przedstawia się następująco:

Zestawienie rozmiaru użytków głównych oraz etatów składowych i danych porównawczych

Lp.	Wyszczególnienie	Grubizna		%	objaśnienie
		m ³ netto	m ³ brutto		
1	2	3	4	5	6
1	Miąższość zasobów drzewnych ogółem	-	6273593	x	x
2	Wielkość spodziewanego bieżącego przyrostu miąższości	-	1460750	x	x
3	Uzyskany w ubiegłym okresie przyrost bieżący użyteczny	1234488	1543110	x	x
4	Przyjęty rozmiar użytkowania rębego (łącznie z 5% przyrostem)	723319	860016	13,7	4:1
				58,9	4:2
				55,7	4:3
				59,1	4:6
5	Przyjęty rozmiar użytkowania przedrębego	477000	596250	9,5	5:1
				40,8	5:2
				38,6	5:3
				40,9	5:6
6	Ogółem przyjęty rozmiar użytków głównych	1200319	1456266	23,2	6:1
				99,7	6:2
				94,4	6:3

Planowana do pozyskania w ramach użytkowania rębego i przedrębego miąższości grubizny, po uwzględnieniu 5% przyrostu w użytkach rębnych zaliczonych na etat, wynosić będzie: netto – 1200319 m³, brutto – 1456266 m³. Stanowi to około 99,7% spodziewanego tabelarycznego bieżącego przyrostu miąższości oraz około 23,2% miąższości zasobów Nadleśnictwa. Rozmiar ten należy traktować jako maksymalny.

W stosunku do planu z ubiegłego okresu (1184206 m³ netto), aktualnie projektowany rozmiar netto użytkowania głównego jest większy o 16113 m³, czyli o 1,4%.

Planowany rozmiar stanowi 94,4% uzyskanego w ubiegłym okresie przyrostu bieżącego użytecznego.

3.2. ZADANIA GOSPODARCZE WYNIKAJĄCE Z PLANU URZĄDZENIA LASU DLA NADLEŚNICTWA

3.2.1. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu użytkowania głównego

3.2.1.1. Użytkowanie rębne

Realizacja cięć rębnych odbywać się będzie na podstawie wskazań gospodarczych zawartych w opisach taksacyjnych, wykazu projektowanych cięć rębnych oraz wykazów drzewostanów w KO, w KDO i drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy w najbliższym 10-leciu, z wykorzystaniem wytycznych określonych w Zasadach hodowli lasu z roku 2011.

Użytki rębne zaprojektowano w ramach gospodarstw.

W celu osiągnięcia pożądaných docelowych składów gatunkowych odnowień w poszczególnych typach siedliskowych lasu i wyodrębnionych siedliskach przyrodniczych oraz dla zapewnienia najkorzystniejszych warunków wzrostu i rozwoju zrealizowanych odnowień zastosowano sposoby zagospodarowania lasu i rodzaje rębni zgodne z ustaleniami KZP, NTG i Zasadami hodowli lasu.

Wykaz projektowanych cięć rębnych opracowano w kolejności oddziałów i pododdziałów, z podziałem na działki zrębowe, bez przydziału na lata gospodarcze. Lokalizację cięć uzgodniono protokolarnie z Nadleśnictwem Drawsko i RDLP.

Przyjęto następujące rodzaje rębni dla poszczególnych typów siedliskowych lasu:

Rodzaje rębni w typach siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Rębnia	
	zasadnicza	zastępcza
1	2	3
Bśw	I	II
Bb	nie planowano użytkowania rębego	
BMśw	I	II, III
BMw	I	II, III
BMb	nie planowano użytkowania rębego	
LMśw (BkSo, DbSo, BkŚw, SoDb, ŚwDb)	III	I, II
(Bk, SoBk, ŚwBk)	II	I, III
LMw (DbSo, DbŚw, SoDb, ŚwDb)	III	I, II
(BrzOI, ŚwSo, SoŚw)	I	II, III
LMb	nie planowano użytkowania rębego	
Lśw	II	I, III
Lw	II	I, III
OI	I	II, III

Typ siedliskowy lasu		Rębnia	
		zasadnicza	zastępcza
1		2	3
OIJ	(OI)	I	II, III
	(OIJs)	II	I, III

Rodzaje rębni na siedliskach przyrodniczych

LSP	Nazwa siedliska	Sposób zagospodarowania
9110	Kwaśne buczyny	II / III / IV
9130	Żyzne buczyny	II / III / IV
9160	Grąd subatlantycki	II / III / IV
9190	Kwaśne dąbrowy	II / III / IV
91D0	Bory i lasy bagienne	Pozostawienie drzew do śmierci fizjologicznej celem wzbogacenia próchnicy. Sprzyjanie odnowieniu naturalnemu
91E0	Łęgi wierzbowo- topolowo- olszowo- jesionowe	II / III / IV
	Źródłiskowe lasy olszowe na niżu	Pozostawienie drzew do śmierci fizjologicznej celem wzbogacenia próchnicy. Sprzyjanie odnowieniu naturalnemu
91F0	Łęgowe lasy dębowo- wiązowo-jesionowe	Pozostawienie drzew do śmierci fizjologicznej celem wzbogacenia próchnicy. Sprzyjanie odnowieniu naturalnemu

Przy projektowaniu działek zrębowych wykorzystano naturalne granice wyłączeń, drogi, rowy itp. w celu urozmaicenia przebiegu działek. Bezpośrednio przy ciekach, zbiornikach wodnych i torfowiskach, w drzewostanach na żyzniejszych siedliskach planowano rębnie złożone, a na siedliskach słabszych – rębnię zupełną z pozostawieniem pasów lasu o szerokości 20 – 40 m. Pasy ochronne pozostawiono również w przypadku stosowania w takich warunkach rębni IIIa. Na pasach tych kształtowane winny być strefy ekotonowe i do tego powinny zmierzać wykonywane na nich czynności gospodarcze.

Do pozyskania planowano z reguły 95% miąższości (w blokach upraw pochodnych, w pododdziałach do 1ha i w drzewostanach świerkowych – 100%). Resztę planuje się pozostawić w formie kęp starodrzewu wraz z występującymi w nim dolnymi warstwami oraz drewnem martwym. Pozostawiane powinny być także drzewa dziuplaste oraz drzewa o cechach pomnikowych lub o szczególnych walorach estetyczno-krajobrazowych i biocenotycznych, takie jak: wiąz, cis, czereśnia ptasia, dzika jabłoń, grusza itp.

Nawrót cięć przy rębni zupełnej winien wynosić od 4 do 5 lat, przy rębni gniazdowej od 5 do 15 lat, przy rębni częściowej od 3 do 10 lat.

Dla poszczególnych gospodarstw i rębni przyjęto następujące średnie okresy odnowienia:

Średnie okresy odnowienia

Gospodarstwo	Rodzaj rębni		
	IIIa	IV	Pozostałe rębnie
1	2	3	4
Specjalne (S)	10	40	30
Wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)	10	40	30
Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (GPZ)	10	30	20

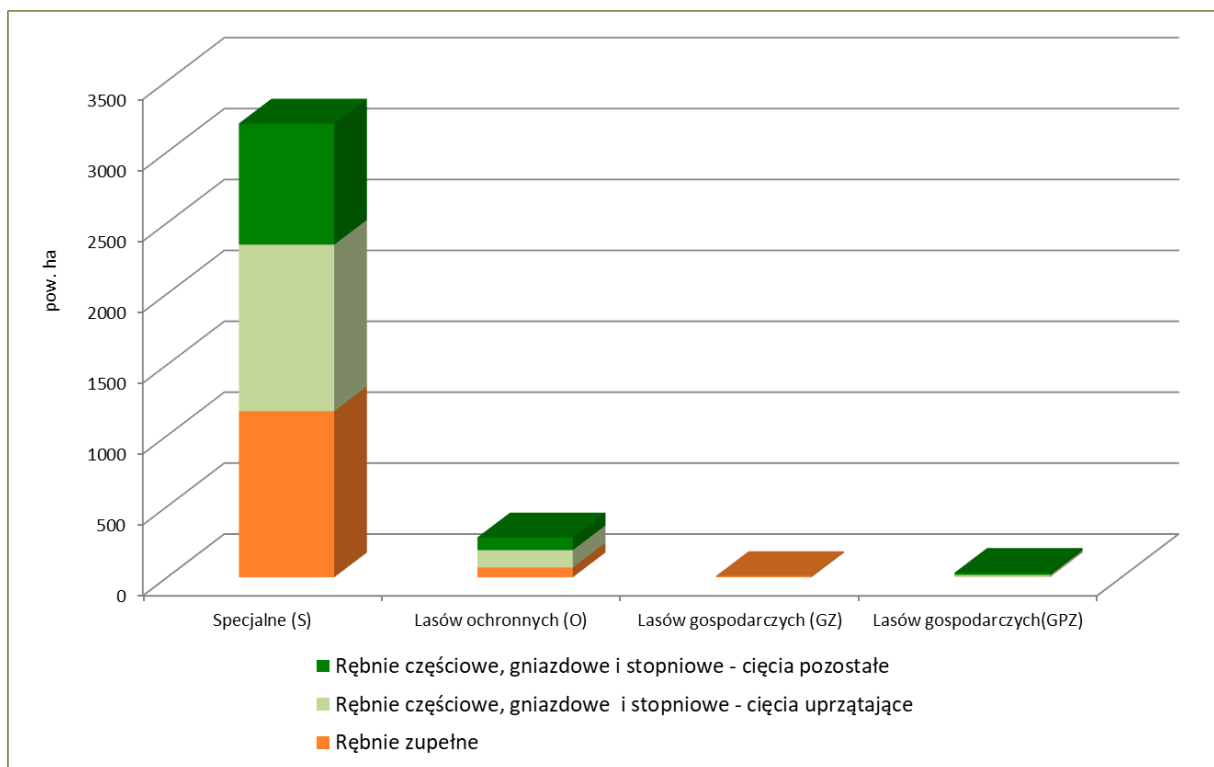
Zaprojektowany przebieg działek oraz zastosowany rodzaj rębni należy rozumieć jako zalecenia kierunkowe, niewiążące dla realizatorów planu. Nadleśniczy może zdecydować o ewentualnej modyfikacji rębni, w tym także o zastosowaniu na jednym pasie manipulacyjnym różnych form rębni. Nadrzędnym celem winno być przy tym stworzenie optymalnych warunków odnowienia, umożliwiających uzyskanie projektowanego składu gatunkowego i budowy drzewostanu docelowego.

Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach

Gospodarstwo	Rębnie zupełne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa	Ogółem
		cięcia uprząt.	cięcia pozost.	razem		
	ha					
1	2	3	4	5	6	7
Nadleśnictwo						
Specjalne (S)	1171,29	1174,43	854,35	2028,78		3200,07
Lasów ochronnych (O)	68,98	122,43	89,94	212,37		281,35
Lasów gospodarczych (GZ)	8,76					8,76
Lasów gospodarczych (GPZ)		16,66	15,66	32,32		32,32
Lasów gospodarczych (GP)						
Razem gospodarstwo (G)	8,76	16,66	15,66	32,32		41,08
Ogółem	1249,03	1313,52	959,95	2273,47		3522,50

Największa powierzchnia manipulacyjna użytków rębnych zlokalizowana jest w gospodarstwie specjalnym – 90,8%. Reszta użytków rębnych zlokalizowana jest w:

- gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) – 8,0%,
- przerębowo-zrębowym gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (GPZ) – 0,9%,
- zrębowym gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (GZ) – 0,3%.

Powierzchnia manipulacyjna użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach

Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg form rębni

Lp.	Rodzaj rębni	Nadleśnictwo
		Powierzchnia manipulacyjna - ha
1	2	3
1	IA	76,70
2	IB	1172,33
3	IIA	316,73
4	IIAU	358,59
5	IIB	59,83
6	IIBU	104,20
7	IIIA	341,57
8	IIIAU	779,28
9	IIIB	241,82
10	IIIBU	71,45
Razem		3522,50

Dla Nadleśnictwa opracowano mapę przeglądową cięć rębnych w skali 1:25000, na którą naniesiono:

- ostępy stałe i przejściowe z zaznaczonym kierunkiem cięć,

- kontury obejmujące powierzchnie projektowanych cięć rębnych,
- informację o rodzaju rębni i procencie poboru miąższości grubizny,
- inne szczegóły, zgodne z instrukcją u.l.

Działki zrębowe wniesione zostały również na mapy gospodarcze w skali 1:5000 oraz mapy gospodarczo-przeładowe cięć dla leśnictw w skali 1:10000.

3.2.1.2. Użytkowanie przedrębne

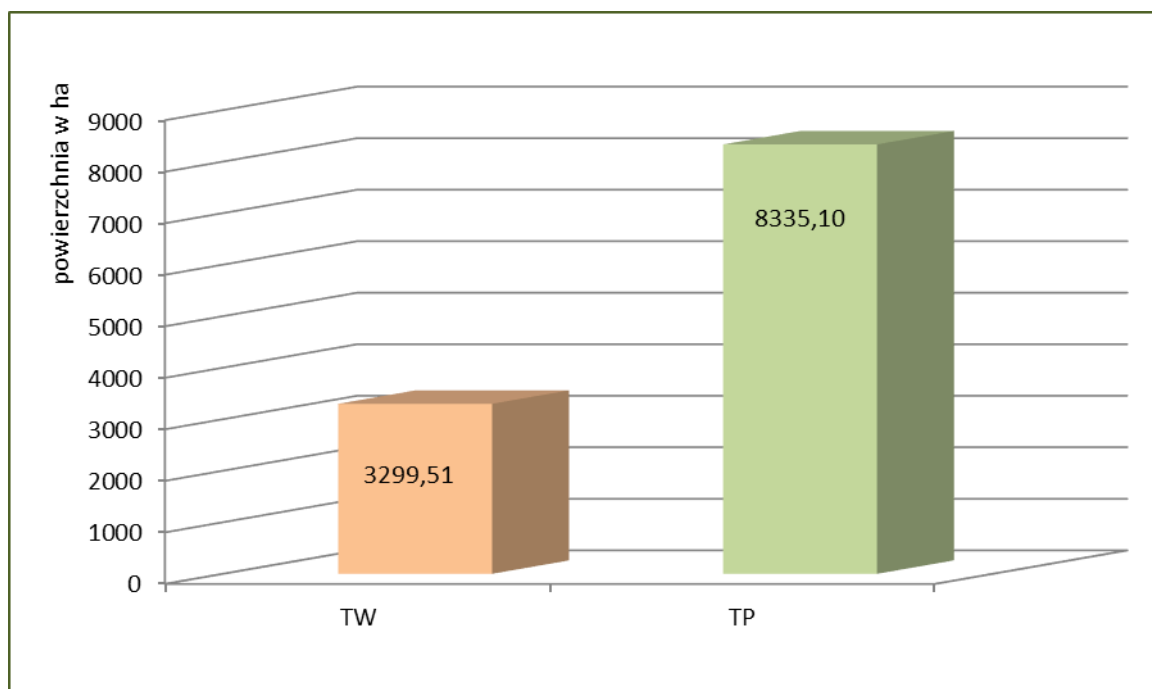
Wykaz cięć użytków przedrębnych opracowano z przeznaczeniem dla Nadleśnictwa i RDLP. Wykaz sporządzono kolejno według oddziałów i pododdziałów. W wykazie dla poszczególnych pododdziałów określona jest tylko powierzchnia zabiegu, natomiast globalny rozmiar miąższościowy, jako wielkość orientacyjna, podany jest na końcu wykazu i w tabeli XVII.

W trakcie realizacji cięć pielęgnacyjnych Nadleśnictwo powinno dążyć do ciągłego dostosowywania składów gatunkowych drzewostanów do typów drzewostanu i popierania gatunków rodzimego pochodzenia. Na chronionych siedliskach przyrodniczych należy ponadto ograniczać występowanie gatunków obcych geograficznie i ekologicznie.

Zestawienie zbiorcze powierzchni d-stanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć oraz klas i podklas wieku

Rodzaj cięcia	Powierzchnia (ha)* wg klas i podklas wieku												Razem	
	I		II		III		IV		V		VI	VII		
	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Nadleśnictwo														
Czyszczenia późne (CPP)														
Trzebieże wczesne (TW)	46,26	714,96	1873,33	664,96										3299,51
Trzebieże późne (TP)				413,14	1126,69	2742,21	3243,25	710,15	34,53	9,64	55,49			8335,10
Razem trzebieże	46,26	714,96	1873,33	1078,10	1126,69	2742,21	3243,25	710,15	34,53	9,64	55,49			11634,61
Ogółem	46,26	714,96	1873,33	1078,10	1126,69	2742,21	3243,25	710,15	34,53	9,64	55,49			11634,61

Pełna wersja tabeli XVI (uzupełniona o gatunek panujący) zamieszczona jest w załącznikach do opisu ogólnego i w tomie III.

Powierzchnia cięć przedrębnych wg rodzajów zabiegów

Największą powierzchnię cięć przedrębnych stanowią drzewostany z planowanymi trzebieżami późnymi – 71,6%; planowane trzebieże wczesne obejmują 28,4% powierzchni całego użytkownika przedrębne. Czyszczeń późnych z pozyskaniem grubizny nie planowano.

3.2.1.3. Łącznie użytki główne

Zestawienie łączne rozmiaru użytków głównych według kategorii cięć

Kategoria cięć	Powierzchnia ha		Miaższość grubizny w m ³	
	cięcia* (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5
Nadleśnictwo				
I. Użytki rębne:				
A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	3522,50	2283,82	814064	684667
Spodziewany przyrost 5% miaższości użytków rębnych			40703	34225
Łącznie użytki rębne ze spodziewanym przyrostem	3522,50	2283,82	854767	718892
B. Niezaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)				

Kategoria cięć	Powierzchnia ha		Miąższość grubizny w m ³	
	cięcia* (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5
1. Uprzątnięcie płazowin				
2. Uprzątnięcie nasienników i przestojów			2065	1760
3. Pozostałe	20,02		3184	2667
Razem niezaliczone	20,02		5249	4427
Razem użytki rębne	3542,52	2283,82	860016	723319
II. Użytki przedrębne				
A. Czyszczenia				
B. Trzebieże	11634,61		596250	477000
Razem użytki przedrębne (m ³ wg przyjętego rozmiaru)	11634,61		596250	477000
Ogółem użytki główne (I+II)	15177,13	2283,82	1456266	1200319

* dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej bez uwzględniania powtórzeń (nawrotów) w 10-leciu

W Nadleśnictwie Drawsko zlokalizowano 297,60 ha drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy. Do pilnej przebudowy pełnej zakwalifikowano 277,55 ha, z czego dla 200,64 ha zaplanowano użytkowanie rębne w pierwszym 10-leciu, w pozostałych drzewostanach (częściach pododdziałów) kontynuacja przebudowy realizowana będzie w II 10-leciu. Stopniową przebudowę pełną zaprojektowano na 11,38 ha. Przebudowę częściową zaprojektowano na 8,67 ha. Sumaryczne zestawienie powierzchni według sposobów przebudowy przedstawia tabela.

Zestawienie powierzchni drzewostanów według sposobów przebudowy

Planowane zabiegi gospodarcze	Gospodarstwo					
	Specjalne	Lasów ochronnych	Zrębowe w lasach gosp.	Przerębowo-zrębowe w lasach gosp.	Przerębowe w lasach gosp.	Razem
1	2	3	4	5	6	7
Nadleśnictwo Drawsko						
Rębnia	240,55	33,48	0,94	2,58	-	277,55
TP, Odn. złoż.	11,38	-	-	-	-	11,38
TW, TP, Odn. - Ilp	-	7,47	-	1,20	-	8,67
Ogółem	251,93	40,95	0,94	3,78	-	297,60

3.2.1.4. Zadania z zakresu użytkowania lasu dla leśnictw

Numer leśnictwa	Nazwa leśnictwa (siedziba)	Zadania na 10-lecie								
		Użytkowanie rębne			Razem rębne	Użytkowanie przedrębne			Razem przedrębne ha/m ³ netto	Ogółem użytkowanie główne m ³ netto
		Zaliczone na etat	Spodz. 5% przyrost	Niezal. na etat		C P P	TW	TP		
		m ³ netto			ha/m ³					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
NADLEŚNICTWO DRAWSKO										
1	OLESZNO	27347	1367	256	28970		<u>227,84</u> 4346	<u>586,47</u> 30180	<u>814,31</u> 34526	63496
2	DZIKOWO	46573	2328	509	49410		<u>219,66</u> 3867	<u>420,87</u> 21048	<u>640,53</u> 24915	74325
3	MURZYNKĄ	57630	2881	61	60572		<u>231,05</u> 4965	<u>332,47</u> 16879	<u>563,52</u> 21844	82416
4	KONOTOP	43814	2190	436	46440		<u>269,92</u> 5323	<u>496,98</u> 25224	<u>766,90</u> 30547	76987
5	JAŁOWCÓWKA	43112	2155	222	45489		<u>281,99</u> 7048	<u>511,60</u> 28315	<u>793,59</u> 35363	80852
6	POŹRZADŁO	42208	2110	346	44664		<u>241,55</u> 4373	<u>487,42</u> 25550	<u>728,97</u> 29923	74587
7	POMIERZYN	51733	2586	365	54684		<u>224,47</u> 4388	<u>651,30</u> 27042	<u>875,77</u> 31430	86114
8	SUCHOWO	45835	2291	166	48292		<u>243,74</u> 5487	<u>531,32</u> 23014	<u>775,06</u> 28501	76793
9	BOROWO	40984	2049	127	43160		<u>247,92</u> 4958	<u>420,23</u> 17827	<u>668,15</u> 22785	65945
10	JAWORZE	41988	2099	303	44390		<u>164,38</u> 2396	<u>382,44</u> 17356	<u>546,82</u> 19752	64142
11	GŁĘBOKIE	35653	1782	418	37853		<u>170,19</u> 3776	<u>695,08</u> 30023	<u>865,27</u> 33799	71652
12	CZERTYŃ	26745	1337	573	28655		<u>183,50</u> 5126	<u>540,79</u> 28845	<u>724,29</u> 33971	62626
13	CIEMNIK	17209	860	27	18096		<u>143,32</u> 4085	<u>859,05</u> 44062	<u>1002,37</u> 48147	66243
14	STUDNICA	43119	2156	189	45464		<u>122,02</u> 2630	<u>291,35</u> 16047	<u>413,37</u> 18677	64141
15	ZIEMSKO	37334	1866	12	39212		<u>68,85</u> 1260	<u>584,79</u> 29589	<u>653,64</u> 30849	70061
16	PEŁKNICA	44689	2234	203	47126		<u>129,61</u> 2754	<u>270,75</u> 12860	<u>400,36</u> 15614	62740

Numer leśnictwa	Nazwa leśnictwa (siedziba)	Zadania na 10-lecie								
		Użytkowanie rębne			Razem rębne	Użytkowanie przedrębne			Razem przedrębne ha/m ³ netto	Ogółem użytkowanie główne m ³ netto
		Zaliczone na etat	Spodz. 5% przyrost	Niezal. na etat		C	TW	TP		
		m ³ netto				ha/m ³				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
17	ŁOWICZ	38694	1934	214	40842		<u>129,50</u> 2512	<u>272,19</u> 13845	<u>401,69</u> 16357	57199
Ogółem Nadleśnictwo		684667	34225	4427	723319	-	<u>3299,51</u> 69294	<u>8335,10</u> 407706	<u>11634,61</u> 477000	1200319

3.2.2. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu

Głównym celem hodowli lasu winno być zachowanie trwałości lasów i ich wzbogacenie poprzez dążenie do osiągnięcia zgodności biocenozy leśnej z warunkami siedliskowymi, zapewnienie produkcji drewna i innych użytków na zasadach reprodukcji rozszerzonej oraz kształtowanie pozaprodukcyjnych funkcji lasu. Mając to na względzie Komisja Założeń Planu i Narada Techniczno-Gospodarcza określiły dla bieżącego planu u.l. perspektywiczne cele planowania hodowlanego w formie typów drzewostanów dla poszczególnych siedlisk oraz w formie wieków rębności dla poszczególnych gatunków panujących. Zagadnienia te były brane pod uwagę przy określaniu w trakcie taksacji wskazań gospodarczych jako celów hodowlanych krótkookresowych, doraźnych. Tak określone wskazania posłużyły do opracowania wykazu zadań z zakresu hodowli lasu. Wykaz został sporządzony w kolejności oddziałów i pododdziałów, z przeznaczeniem dla Nadleśnictwa i RDLP.

Przyjęte typy drzewostanów oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw zostały przedstawione w rozdziale 1.3.7.

3.2.2.1. Zadania na bieżące 10-lecie

Końcowe podsumowanie hodowlanych wskazań gospodarczych, w rozbiciu na siedliskowe typy lasu, przedstawiono w tabeli XVIII, dołączonej do opisanego ogólnego i do tomu III.

Rozmiar prac odnowieniowych i pielęgnacyjnych na bieżący okres gospodarczy dla Nadleśnictwa przedstawia się następująco (w ha):

Zestawienie przyjętych zadań gospodarczych z zakresu hodowli lasu na okres realizacji planu

Zadania gospodarcze z zakresu hodowli lasu	Nadleśnictwo
	Zadania przyjęte na 10-lecie (Zadania wg tabeli XVIII)
	powierzchnia w ha
1	2
1. Odnowienia i zalesienia otwarte	1242,78 (1492,59)
w tym:	
halizn, płazowin i zrębów	243,56
gruntów nieleśnych	0,00
zrębów projektowanych (80% wg tabeli XVIII)	999,22 (1249,03)
2. Odnowienia pod osłoną	1139,14
w tym:	
przy rębniach złożonych	1130,41
podsadzenia (wprowadzanie dolnego piętra)	6,07
dolesianie luk i przerzedzeń	2,66
3. Poprawki i uzupełnienia	243,54
w tym:	
w uprawach i młodnikach	5,35
w projektowanych odnowieniach i zalesieniach (10%)	238,19
4. Wprowadzanie podszytów	0,00
5. Pielęgnowanie	3739,30
w tym:	
pielęgnowanie upraw (PU)	1637,90
w tym: pielęgnowanie gleby	822,46
czyszczenia wczesne (CW)	815,44
pielęgnowanie młodników (CP)	2101,40
6. Melioracje	2412,55
w tym:	
- wodne	0,00
- agrotechniczne	2412,55

W bieżącym 10-leciu przewiduje się wykonanie 1242,78 ha odnowień i zalesień otwartych. Realizując powyższe zadania należy pamiętać o wykorzystywaniu istniejących odnowień naturalnych (w grupach i kępach), których jakość, wzrost i rozwój zapewniają dalszy sukces hodowlany.

Odnowienia pod osłoną drzewostanów, związane z rębnią częściową i gniazdową, zaplanowano na powierzchni 1130,41 ha. W drzewostanach użytkowanych rębniami złożonymi (II i IIIb) w miarę możliwości winno się dążyć do uzyskania odnowienia naturalnego. Tam, gdzie nie powstanie młode pokolenie z obsiewu naturalnego należy wykonać podsadzenia lub podsiew, np. przy przebudowie drzewostanów. W drzewostanach użytkowanych i przewidzianych do użytkowania rębnią IIIa planuje się odnowienie sztuczne na powierzchni 664,08 ha.

Podsadzenia produkcyjne (wprowadzanie dolnego piętra) zaprojektowano na powierzchni 6,07 ha (pow. manipulacyjna 8,67 ha), na siedlisku LMśw w drzewostanach brzoźowych IIb i IIIa kl. wieku.

Poprawki i uzupełnienia przewidywane są w wysokości 243,54 ha, w tym w uprawach projektowanych 238,19 ha (zgodnie z zaleceniem KZP - 10%).

Wprowadzania podszytów nie projektowano.

Pielęgnowaniem gleby planuje się objąć powierzchnię 822,46 ha. Jest to powierzchnia manipulacyjna, nieobejmująca wielokrotności zabiegów.

Czyszczenia wczesne projektuje się wykonać na powierzchni 815,44 ha. Łączna obligatoryjna powierzchnia pielęgnowania upraw wynosić będzie 1637,90 ha.

Zgodnie z wytycznymi KZP nie planowano pielęgnowania gleby i CW w uprawach projektowanych. Potrzeba wykonania tych zabiegów określona będzie na bieżąco w ciągu całego okresu gospodarczego przez personel Nadleśnictwa.

Czyszczenia późne – bez pozyskania grubizny (CP) zaplanowano na powierzchni 2101,40 ha.

Czyszczeń późnych z pozyskaniem grubizny (CP-P) nie planowano.

Zabiegi agrotechniczne przewiduje się wykonać na powierzchni 2412,55 ha.

Wykonując prace hodowlane należy zwrócić uwagę, ażeby na granicy pole - las, woda - las oraz wzdłuż szlaków komunikacyjnych wprowadzane były gatunki liściaste, tak w formie podsadzeń i podszytów, jak i - zwłaszcza na uboższych siedliskach - przy odnawianiu zrębów. Pozwoli to we właściwy sposób kształtować strefę ekotonową, a ponadto wpłynie korzystnie na zabezpieczenie przeciwpożarowe obszarów leśnych. Należy pamiętać również, ażeby na każdym etapie prac hodowlanych popierać w składach drzewostanów gatunki rodzime, zgodne z warunkami siedliskowymi.

3.2.2.2. Zadania z zakresu hodowli lasu dla leśnictw

Zestawienie zadań z zakresu hodowli lasu dla leśnictw

Numer leśnictwa	Nazwa leśnictwa (siedziba)	Zadania na 10-lecie									
		Prace odnowieniowe					Pielęgnowanie lasu				Mel. agrot.
		Na pow. otwartej		Pod osłoną			Popr. i uzup.	Piel. gleby	CW	CP	
		Hal. zręby i gr.nie-leśne	Zręby proj.	Przy Rb złoż.	Pod-sadz.	Dol. luk					
		Powierzchnia w ha									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
NADLEŚNICTWO DRAWSKO											
1	OLESZNO	1,41	5,23	77,01	6,07		8,97	20,67	22,59	90,71	94,94
2	DZIKOWO	4,00	38,79	109,63			15,24	20,91	21,16	137,42	159,67
3	MURZYŃKA	13,16	57,00	132,28			21,05	63,96	51,19	155,18	205,78
4	KONOTOP	7,08	49,13	89,75		0,50	15,65	66,99	68,09	153,65	147,33
5	JAŁOWCÓWKA	23,34	80,03	45,55			14,89	70,64	57,75	92,89	148,86
6	POŻRZADŁO	35,43	85,39	32,87			16,32	85,77	55,21	181,84	136,10
7	POMIERZYN	20,85	81,36	67,22			16,94	86,45	117,86	204,08	167,45
8	SUCHOWO	18,87	89,64	39,54		0,60	14,86	64,88	81,29	134,45	156,19
9	BOROWO	8,53	31,21	121,80			16,55	49,48	48,44	141,27	146,75
10	JAWORZE	22,81	55,41	67,87			14,61	53,66	48,21	109,73	157,01
11	GŁĘBOKIE	4,29	50,52	61,34			12,56	28,45	90,90	183,38	119,19
12	CZERTYŃ	26,49	72,34	8,38			10,72	44,42	28,77	94,11	104,79
13	CIEMNIK	19,22	54,96			1,19	7,54	30,61	21,54	59,46	79,69
14	STUDNICA	7,22	70,90	70,04			15,87	35,98	22,88	92,32	158,05
15	ZIEMSKO	8,07	56,42	68,84			13,53	19,94	13,20	79,85	145,99
16	PEŁKNICA	10,74	93,27	42,65			14,67	48,83	34,16	90,17	157,59
17	ŁOWICZ	12,05	27,62	95,64		0,37	13,57	30,82	32,20	100,89	127,17
Ogółem Nadleśnictwo		243,56	999,22	1130,41	6,07	2,66	243,54	822,46	815,44	2101,40	2412,55

3.2.2.3. Nasiennictwo i selekcja

Informacje dotyczące:

- wyłączonych drzewostanów nasiennych,
- gospodarczych drzewostanów nasiennych,
- drzew matecznych,
- bloków upraw pochodnych,
- upraw pochodnych,
- upraw zachowawczych,

zawarte są w rozdziale 1.3.8. - „Ocena walorów genetycznych lasu, w tym bazy nasiennej”.

Użytkowanie rębne planowane w bieżącym 10-leciu w gospodarczych drzewostanach nasiennych

Gatunek	Pow. gospodarczych drzewostanów nasiennych	Użytki rębne zaplanowane na I 10-lecie		Pozostaje
		pow. manipulacyjna	pow. zredukowana	
powierzchnia - ha				
1	2	3	4	5
So	433,19	282,02	207,35	225,84
Bk	61,45	30,23	28,61	32,84
Dbś	11,96	-	-	11,96
Dbb	5,05	-	-	5,05
Brz	8,78	8,78	8,78	-
OL	11,94	-	-	11,94
Ogółem	532,37	321,03	244,74	287,63

Powierzchnia zredukowana cięć rębnych planowanych w bieżącym 10-leciu w gospodarczych drzewostanach nasiennych wynosi 244,74 ha, co stanowi 46,0% powierzchni tych drzewostanów. Cięcia w drzewostanach sosnowych realizowane będą głównie rębnią zupełną (I) i gniazdową zupełną (IIIa), pozostałe GDN-y użytkowane będą rębnią częściową (II) i gniazdową częściową (IIIb).

Użytkowanie rębne planowane w bieżącym 10-leciu w blokach upraw pochodnych

Nr bloku	Powierzchnia projektowanych bloków upraw pochodnych	Uprawy założone w ubiegłych okresach	Zręby do odn. z ub. okresu lub grunty do zal.	Użytki rębne zaplanowane na I 10-lecie	
				pow. manipulacyjna	pow. do odnowienia
powierzchnia - ha					
1	2	3	4	5	6
I	110,66	45,27	-	42,08	4,72
II	43,72	34,99	1,10	12,82	0,75

Nr bloku	Powierzchnia projektowanych bloków upraw pochodnych	Uprawy założone w ubiegłych okresach	Zręby do odn. z ub. okresu lub grunty do zal.	Użytki rębne zaplanowane na I 10-lecie	
				pow. manipulacyjna	pow. do odnowienia
powierzchnia - ha					
1	2	3	4	5	6
III	76,68	13,15	3,42	19,99	15,08
IV	93,61	74,36	-	-	-
V	18,09	14,60	-	-	-
VI	6,33	6,33	-	-	-
VII	12,67	12,67	-	-	-
VIII	10,04	10,04	-	-	-
IX	6,19	6,19	-	-	-
Ogółem	377,99	217,60	4,52	74,89	20,55

3.2.3. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej

3.2.3.1. Kierunkowe zadania z zakresu ogólnej ochrony lasu

Kierunkowe zadania z zakresu ogólnej ochrony lasu określono na podstawie danych Nadleśnictwa i ZOL oraz danych z inwentaryzacji stanu lasu przeprowadzonej w trakcie prac nad projektem planu u.l., w szczególności wynikających z oceny jakości hodowlanej lub technicznej i stopnia uszkodzenia drzewostanów oraz zgodności ich składu gatunkowego z TD. Przeanalizowano stan zdrowotny i sanitarny lasu oraz aktualne i potencjalne oddziaływanie zespołu niekorzystnych czynników biotycznych, abiotycznych i antropogenicznych. Zestawienie powierzchni drzewostanów według przyczyn i % uszkodzeń zamieszczone jest w punkcie 1.5.2.1.

Do głównych czynników mających wpływ na powstawanie zagrożeń dla lasów Nadleśnictwa należą:

- udział zalesień porolnych (44,5% - zalesień porolnych);

Zestawienie powierzchni zalesień porolnych wg gatunków panujących

Gatunek	Nadleśnictwo
	ha
1	2
So	9421,13
Md	58,74
Św	106,74

Gatunek	Nadleśnictwo
	ha
1	2
Jd	12,67
Dg	11,66
Bk	117,29
Db	70,44
Dbb	61,70
Dbc	2,31
Jw	1,51
Gb	0,50
Brz	835,81
OI	12,10
Ak	1,39
Tp	0,21
Os	22,52
Lp	0,82
Razem	10737,54

- udział monokultur gatunków iglastych;
- warunki meteorologiczne;
- stan zwierzyny płowej.

Obecny stan sanitarny lasów jest dobry, posusz występuje pojedynczo i nie wpływa znacząco na obniżenie odporności drzewostanów.

Przy podejmowaniu decyzji dotyczących ochrony lasu należy kierować się następującymi zasadami:

- profilaktyka działania,
- stosowanie zintegrowanych metod ochrony lasu, obejmujących działania modyfikujące środowisko w kierunku zmian niekorzystnych dla sprawców szkód, a korzystnych dla ich wrogów naturalnych,
- indywidualizacja rozwiązań – elastyczność przy podejmowaniu decyzji,
- minimalizacja szkód ekologicznych, jakie mogą wystąpić w efekcie wykonywania zabiegów,
- ocena prognozy ekonomicznej szkodliwości choroby lub szkodnika.

a) Ochrona przed owadami

W ubiegłym okresie gospodarczym w lasach Nadleśnictwa Drawsko odnotowano występowanie następujących szkodników owadzych:

Zestawienie powierzchni występowania i zwalczania szkodników owadzych

Lp.	Gatunek	Powierzchnia występowania/zwalczania [ha] lata 2010 - 2019									
		10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	Pędraki i rolnice						1,00				
2	Szeliniaki						<u>50,81</u> 50,81	<u>9,56</u> 9,56		5,17	
3	Humaki i rynnice			19,85	21,15						
4	Strzygonia chojnowka								65,69		
5	Poproch cetyniak							24,35	51,91		
6	Brudnica mniszka			43,00							
7	Zwójki, miernikowce dębu			42,00	<u>34,98</u> 33,00	<u>54,96</u> 21,00					
8	Smolik dragowinowiec							<u>19,39</u> 19,39			
9	Rytownik dwuzębny			19,85							
10	Przyplaszczek					<u>0,12</u> 0,12		<u>37,05</u> 37,05	<u>0,60</u> 0,60		
11	Kornik drukarz							<u>0,50</u> 0,50		<u>5,35</u> 5,15	<u>19,24</u> 19,24

Źródło: ZOL Szczecinek

W trakcie prac taksacyjnych ogólna powierzchnia drzewostanów z zinwentaryzowanymi uszkodzeniami od owadów wynosi 284,54 ha, w tym: w 10% - 100,35 ha, w 20% - 182,71 ha, w 30% i więcej – 1,48 ha.

Szkodniki upraw i młodników

Zabiegi profilaktyczne oraz ochrona upraw i młodników przed szkodliwymi owadami powinny polegać na:

- kontroli występowania szkodników korzeni i zalesianiu gruntów po stwierdzeniu braku zagrożenia,
- preferowaniu zintegrowanej ochrony upraw i młodników przed szkodnikami korzeni,
- stosowaniu zasady przelegiwania zrębów,
- stosowaniu dołków chwytnych i pułapek feromonowych,
- ciągłej obserwacji występowania i rozwoju szkodników oraz bieżącej rejestracji stwierdzonych ognisk zagrożeń.

Szkodniki pierwotne

Według danych ZOL Szczecinek w Nadleśnictwie Drawsko na powierzchni 4426,07 ha stwierdzono występowanie ognisk gradacyjnych rozrodu pierwotnych szkodników sosny.

Obszar ognisk obejmuje oddz.: 37, 38, 41-43, 94, 104, 108, 168, 196, 202, 203, 208, 216-218, 235, 243, 251-253, 258-262, 267, 268, 271-276, 289-291, 304, 313, 324, 335, 340-342, 351, 374, 375, 378-381, 396, 398-401, 437, 441, 442, 501, 506-512, 570, 577, 592, 655, 659, 665, 680, 699, 720, 727-732, 737-741, 752-755, 772-775, 790-793, 811-814, 822, 823, 827, 838-843, 869, 870, 885-890, 938-943, 1009-1011, 1046-1049, 1101-1105.

W ramach zabiegów profilaktycznych winno się dążyć do zwiększenia odporności drzewostanów na działanie szkodników pierwotnych poprzez:

- wprowadzanie gatunków biocenotycznych i fitomelioracyjnych,
- prawidłowe i terminowe wykonywanie cięć pielęgnacyjnych,
- ochronę mrowisk,
- zakładanie budek lęgowych i karmników dla ptaków,
- szersze stosowanie udoskonalonej ogniskowo-kompleksowej metody ochrony lasu,
- zakładanie małych remiz dla entomofauny i awifauny.

Działania profilaktyczne powinny być widoczne nie tylko w zabiegach typowo ochronnych, ale również w użytkowaniu lasu i zabiegach hodowlanych.

Ochrona przed szkodnikami pierwotnymi powinna polegać na:

- rozpoznaniu zagrożenia poprzez:
 - dokładne prowadzenie jesiennych poszukiwań szkodników pierwotnych sosny,
 - obserwację ilości samicy brudnicy mniszki, siedzącej na strzałach drzew,
 - rejestrację uszkodzeń;
- wykonywaniu zabiegów ratowniczych, stosując biologiczne i biotechniczne metody ochrony lasu, rozrzedzające populację szkodników; zabiegi chemiczne wykonywać w sytuacjach niezbędnych, uwzględniając aspekt przyrodniczy i ekonomiczny działań ochronnych.

Szkodniki wtórne

Występowanie szkodników wtórnych, głównie przyplaszczka granatka i kornika drukarza, zauważalne jest przeważnie na gruntach porolnych, w drzewostanach przeredzonych i osłabionych przez patogeny korzeniowe oraz w drzewostanach świerkowych i z dużym udziałem świerka.

Zapobieganie rozmnoży szkodników wtórnych winno obejmować następujące działania:

- przestrzeganie zasad higieny lasu w drzewostanach zagrożonych,
- odpowiednią rotację drewna,
- wyznaczanie i usuwanie z lasu drzew zasiedlonych przed wylotem imago szkodników,
- wykładanie drzew i stosów pułapkowych.

W razie potrzeby należy dodatkowo:

- korować surowiec drzewny,
- zatapiać i zraszać drewno,
- odławiać chrząszcze korników za pomocą pułapek feromonowych,
- zabezpieczać drewno chemicznie.

b) Ochrona przed grzybami patogenicznymi

Najgroźniejszym dla lasów patogenem grzybowym jest korzeniowiec wieloletni, powodujący hubę korzeni, występujący szczególnie na gruntach porolnych. W Nadleśnictwie Drawsko jest 10737,54 ha zalesień porolnych. Drzewostany te są z reguły w mniejszym lub większym stopniu opanowane przez hubę korzeniową. Dość często korzeniowcowi wieloletniemu towarzyszy opieńka miodowa, powodująca opieńkową zgniliznę korzeni.

Zestawienie występowania ważniejszych chorób grzybowych

Nazwa choroby	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	występowanie (ha)									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Huba korzeni (d-stany)	-	-	213,16	215,30	-	-	-	-	-	38,05
Huba korzeni (upr, młód)	-	-	8,62	8,70		5,40	-	-	-	-
Opieńkowa zgnilizna korzeni (upr, młód)	-	-	-	-	-	3,23	3,23	3,43	-	4,44
Osutki sosny (upr, młód)	-	2,60	3,82	-	-	1,00	-	3,06	3,75	-
Mączniak dębu (upr, młód)	-	13,32	15,60	15,50	-	-	-	-	-	-

Nazwa choroby	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	występowanie (ha)									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Zamieranie pędów sosny (upr, młód)	-	11,23	-	-	-	-	-	-	-	-
Zamieranie dębu (d-stany)	120,00	-	-	3,08	-	-	-	-	-	-
Zamieranie dębu (upr, młód)	-	2,70	0,50	-	-	-	-	-	-	-
Zamieranie buka (d-stany)	100,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zamieranie buka (upr, młód)	-	0,20	1,20	1,60	-	-	-	-	-	-
Zamieranie świerka (d-stany)	10,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Huba sosny (d-stany)	-	-	35,00	37,00	-	-	0,70	-	-	-
Zahubienie drzew iglastych (d-stany)	-	8,60	-	-	-	-	-	-	-	-

Źródło: ZOL Szczecinek

Określona w trakcie taksacji ogólna powierzchnia drzewostanów z wyraźnie widocznymi zinwentaryzowanymi uszkodzeniami od grzybów wynosi 756,09 ha, w tym: w 10% - 119,46 ha, w 20% - 598,39 ha, w 30% - 38,24 ha.

Zapobieganie rozmnoży patogenów grzybowych winno obejmować następujące zabiegi profilaktyczne:

- przestrzeganie zasad higieny lasu w drzewostanach zagrożonych,
- bieżącą identyfikację zjawisk chorobowych, z określeniem ich nasilenia i występowania,
- monitorowanie zjawisk chorobowych rozpoznanych w latach ubiegłych,
- koncentrowanie w okresie zimowym zabiegów pielęgnacyjnych wykonywanych na gruntach porolnych, a maksymalne ograniczenie w okresie zarodnikowania grzybów,
- zapobieganie rozprzestrzenianiu się patogenów korzeni poprzez stosowanie preparatów biologicznych,

- staranne i terminowe wykonywanie profilaktycznych zabiegów ochronnych,
- zakładanie i kształtowanie stref ekotonowych.

c) Ochrona przed zwierzyną

Zwierzęta łowne zagrażają uprawom i młodnikom głównie poprzez zgryzanie i spałowanie. Uszkodzenia te w warunkach Nadleśnictwa Drawsko mają duże znaczenie i występują w różnym nasileniu i w różnych stopniach uszkodzeń.

Określoną w trakcie taksacji powierzchnię ogólną drzewostanów z zinwentaryzowanymi uszkodzeniami od zwierzyny płowej, w rozbiciu na podklasy wieku i procentowe przedziały uszkodzeń, ilustruje tabela:

Powierzchnia drzewostanów z zinwentaryzowanymi uszkodzeniami od zwierzyny płowej wg podklas wieku i przedziałów uszkodzeń

Klasy i podklasy wieku	Przedział uszkodzeń w %			Razem
	10-20%	30-40%	powyżej 40%	
	powierzchnia drzewostanów - ha			
1	2	3	4	5
Ia	196,50	19,48	-	215,98
Ib	630,62	50,00	-	680,62
IIa	781,07	26,89	-	807,96
IIb	151,78	5,96	-	157,74
IIIa i starsze	13,08	16,28	-	29,36
OGÓLEM	1773,05	118,61	-	1891,66

Drzewostany ze stwierdzonymi uszkodzeniami spowodowanymi przez zwierzynę płową zajmują łącznie 1891,66 ha, czyli około 7,8% powierzchni gruntów zalesionych Nadleśnictwa, w tym z uszkodzeniami powyżej 20% - 118,61 ha. Wśród drzewostanów pierwszej klasy wieku, najbardziej wrażliwych na uszkodzenia, uprawy i młodniki uszkodzone powyżej 20% zajmują powierzchnię 69,48 ha (ok. 2,0% pow. I kl.w.). Uszkodzenia w starszych klasach wieku, to w zasadzie zablizniające się już ślady po spałowaniu. Około 93,7% wszystkich uszkodzeń od zwierzyny płowej przypada na przedział „10 - 20%”. W związku z bytowaniem na terenie Nadleśnictwa populacji żubra w liczbie około 100 osobników, występują również spowodowane przez nie szkody w uprawach i młodnikach w postaci spałowania strzał oraz tratowania i wylamywania drzewek.

Celem minimalizacji szkód należy:

- utrzymywać stan zwierzyny na poziomie niezagrażającym celom hodowli lasu,
- kształtować optymalną strukturę płci i wieku populacji jeleniowatych,
- stosować środki odstraszające,

- egzekwować prawidłowe zagospodarowanie łąk (np. koszenie łąk),
- udostępniać żer włóknisty jeleniowatym w okresie niedoborów pokarmowych,
- wzbogacać naturalną bazę żerową,
- grodzić najbardziej zagrożone powierzchnie.

d) Ochrona przed czynnikami klimatycznymi (abiotycznymi)

Z czynników abiotycznych lasom Nadleśnictwa Drawsko najbardziej zagrażają :

- silne wiatry wywalające,
- okiść,
- przymrozki wczesne i późne oraz zastoiska mrozowe,
- okresowe susze.

Ochrona lasu przed czynnikami abiotycznymi powinna polegać na:

- przestrzeganiu kolejności i nawrotów cięć,
- nienaruszaniu naturalnych ścian ochronnych przy wykonywaniu cięć,
- właściwym i terminowym wykonywaniu cięć pielęgnacyjnych,
- wprowadzaniu gatunków silnie krzewiących się na obrzeżach drzewostanów narażonych na wiatry,
- terminowym odnawianiu i zalesianiu,
- zwiększaniu udziału gatunków iglastych przy odnawianiu zrębów zupełnych na udokumentowanych zmrozowiskach,
- utrzymywaniu w sprawności sieć rowów i urządzeń melioracyjnych,
- zakładaniu i kształtowaniu stref ekotonowych.

e) Emisja zanieczyszczeń pochodzenia przemysłowego

Na terenie Nadleśnictwa Drawsko nie zaobserwowano istotnych szkód wywołanych ujemnym oddziaływaniem przemysłu. Nie ustalano stref uszkodzeń lasu, z uwagi na brak odpowiednich zarządzeń.

f) Zakłócenia stosunków wodnych i inne uszkodzenia

Na terenie Nadleśnictwa występują niewielkie szkody powodowane przez bobry. Ślady ich bytowania widoczne są na kilku zbiornikach i ciekach wodnych. Powodują szkody polegające na zgryzaniu i obalaniu drzew oraz podtapianiu drzewostanów w wyniku budowy tam.

g) Ochrona trwałości ekosystemów leśnych

W celu ochrony trwałości ekosystemów leśnych Nadleśnictwo powinno:

- wykorzystywać w walce ze szkodnikami lasu naturalny opór środowiska,

- ograniczać zabiegi chemiczne do sytuacji niezbędnych, w maksymalnym stopniu stosując wysoce selektywne preparaty,
- realizować zadania w trakcie produkcji leśnej (zręby, zalesienia, zabiegi pielęgnacyjne) tak, by w minimalnym stopniu destabilizować funkcjonowanie ekosystemów leśnych,
- w sprzyjających warunkach inicjować odnowienia naturalne,
- dbać o stan gleb leśnych z jej entomofauną,
- dokładnie i systematycznie prowadzić dokumentację dotyczącą ochrony lasu w celu rejestracji wszystkich zjawisk i zmian zachodzących w ekosystemach leśnych.

W Nadleśnictwie Drawsko w oddz.: 8n, 152c, 272b, 337a, 640c, 876b zostały założone stałe powierzchnie obserwacyjne monitoringu biologicznego zintegrowane z wielkoobszarową inwentaryzacją stanu lasu, na których dokonuje się okresowych rejestracji zmian zachodzących w koronach i na pniach drzew.

Nadleśnictwo wyznaczyło 10 wyłączeń do corocznych rejestracji zmian ilości martwego drewna. Zlokalizowane są w oddz.: 5a, 7j, 47a, 54a, 157b, 167i, 460r, 647j, 746a, 987d.

h) Specyficzne zagrożenia i szkody wynikające z lokalizacji poligonu na obszarze Nadleśnictwa Drawsko

Do wymienionych wcześniej zagrożeń i szkód występujących w Nadleśnictwie Drawsko, doliczyć należy specyficzne problemy wynikające z odbywających się ćwiczeń i szkoleń wojsk. Do najczęstszych szkód należy: rozjeżdżanie pojazdami upraw leśnych lub runa, mechaniczne uszkodzenie drzew pojazdami, pociskami lub przez żołnierzy, pozostawienie rozlicznych ziemnych umocnień, okopów, transzei itp. Ćwiczące wojska dokonują zniszczeń w infrastrukturze dróg.

W związku z odbywającymi się ćwiczeniami wojskowymi, Komenda Poligonu wprowadza zakaz wstępu na powierzchnie objęte ćwiczeniami. Dlatego też na obszarze objętych dłuższym zakazem wstępu Nadleśnictwo może mieć problemy z terminowym wykonywaniem zabiegów sanitarnych, hodowlanych lub związanych z hodowlą lasu.

W związku z występowaniem zagrożeń na obszarach poligonowych, Nadleśnictwo szkoli wszystkich pracowników związanych z pracami w lesie z zasad bezpiecznego przebywania na poligonie, a w szczególności instruuje o:

- zasięgu poligonu,
- strefach bezpośredniego i pośredniego zagrożenia,
- punktach informacyjnych o zakazie wstępu na teren poligonu,

- sygnalizacji strzelań,
- sposobach bezpiecznego poruszania się na drogach poligonowych,
- postępowaniu z niewypałami,
- planach ćwiczeń na poligonie,
- udzielaniu pierwszej pomocy w nagłych wypadkach.

Dodatkowo Komenda Poligonu przed wydaniem przepustki, uprawniającej do wstępu na teren poligonu, przeprowadza szkolenie z zasad przebywania na poligonie.

i) Mapa ochrony lasu

Została sporządzona mapa przeglądowa ochrony lasu, na którą naniesiono podstawowe informacje z zakresu ochrony lasu, w tym:

- stałe partie kontrolne do jesiennych poszukiwań szkodników sosny,
- stałe powierzchnie próbne do rejestracji zmian ilości martwego drewna,
- stałe miejsca wykładania pułapek feromonowych na brudnicę mniszkę,
- stałe ogniska gradacyjne rozrodu pierwotnych szkodników sosny,
- drzewostany na gruntach porolnych,
- położenie punktów monitoringu lasu,
- obszary wykazujące uszkodzenia od owadów,
- obszary wykazujące uszkodzenia od grzybów,
- obszary wykazujące uszkodzenia od zwierzyny (istotne),
- obszary wykazujące uszkodzenia od pożaru,
- obszary wykazujące uszkodzenia od klimatu,
- obszary wykazujące uszkodzenia od wody,
- obszary wykazujące inne uszkodzenia (poligonowe),
- remizy.

3.2.3.2. Ochrona przeciwpożarowa

UZGODNIONO Z ZACHODNIOPOMORSKIM KOMENDANTEM WOJEWÓDZKIM
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ W SZCZECINIE

Zachodniopomorski
Komendant Wojewódzki
Państwowej Straży Pożarnej
z pp.
bryg. mgr inż. Grzegorz Słota

Akty prawne cytowane w opracowaniu:

- ✓ Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 roku o ochronie przeciwpożarowej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 961);
- ✓ Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jednolity Dz.U. z 2020 r. poz. 1463);
- ✓ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz.U. z 2020 r. poz.55);
- ✓ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 roku w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia pożarowego lasu (Dz.U z 2006 r. nr 58 poz. 405);
- ✓ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2010 roku, zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz. U. z 2010 r. nr 137 poz. 923);
- ✓ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 lipca 2015 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz.U z 2015 r. poz. 1070);
- ✓ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów i terenów (Dz. U. Nr 109 z 2010 r. poz. 719);
- ✓ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 roku w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych; (Dz. U. z 2009 r. nr 124 poz. 1030);
- ✓ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 1065);
- ✓ Instrukcja ochrony przeciwpożarowej lasu 2020;
- ✓ Polska Norma PN-B-02857: 2017-04 - Ochrona przeciwpożarowa budynków - Przeciwpożarowe zbiorniki wodne - Wymagania ogólne;

- ✓ Porozumienie Ministra Obrony Narodowej i Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w sprawie warunków użytkowania lasów na potrzeby związane z obronnością i bezpieczeństwem państwa z dnia 25 września 2019 r.

Dane z ochrony przeciwpożarowej i mapę tematyczną uzgodniono z: Nadleśnictwem Drawsko, Centrum Szkolenia Wojsk Lądowych Drawsko z siedzibą w Olesznie, RDLP w Szczecinku, Komendą Powiatową PSP w Drawsku Pomorskim i Komendą Wojewódzką PSP w Szczecinie.

Nadleśnictwo Drawsko w ubiegłym okresie gospodarczym zaliczone było do II kategorii zagrożenia pożarowego. Aktualne wyliczenia, dokonane zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2010 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia pożarowego lasu, wskazują również na II kategorię zagrożenia.

A. OCENA POTENCJALNEGO ZAGROŻENIA LASÓW NADLEŚNICTWA DRAWSKO

1. Możliwość pojawienia się zarzewia ognia

Pod względem możliwości pojawienia się zarzewia ognia, Nadleśnictwo Drawsko należy do silnie zagrożonych.

Do głównych czynników sprzyjających powstaniu i rozwojowi pożarów zaliczyć należy:

- obecność wojsk (poligon) na większości gruntów będących w zarządzie Nadleśnictwa,
- warunki meteorologiczne, w tym przede wszystkim: występujące okresy suszy,
- duży udział siedlisk borowych i pokrywy trzcinnikowej (leśnictwa Czertyń i Pełknica),
- intensywną penetrację obszarów leśnych w celu zbioru runa leśnego,
- penetrowanie okolic rzek i jezior przez turystów i wędkarzy,
- duży ruch pojazdów na szlakach drogowych (droga krajowa - nr 20 i droga wojewódzka nr 175) oraz na drogach udostępnionych do ruchu,
- występowanie nieuprawianych pól, pastwisk i łąk, zwłaszcza na styku z lasem, w enklawach i półenklawach.

Czynnikami osłabiającymi zagrożenie pożarowe są występujące na terenie Nadleśnictwa naturalne przeszkody wodne: rzeki (w tym najważniejsza Drawa), liczne jeziora oraz wzrost udziału gatunków liściastych (przebudowa drzewostanów).

2. Położenie i rzeźba terenu

Grunty administrowane przez Nadleśnictwo położone są w całości w województwie zachodniopomorskim, w powiecie: drawskim (99, 5% gruntów w zarządzie Nadleśnictwa), w gminach: Drawsko Pomorskie, Kalisz Pomorski, Złocieniec oraz Miasto Drawsko Pomor-

skie, a także na niewielkiej części (0,5%) w powiatach: choszczeńskim (gmina Drawno i Recz), stargardzkim (gmina Insko) i łobeskim (gmina Węgorzyno). Nadleśnictwo graniczy z następującymi jednostkami LP: od wschodu z Nadleśnictwem Złocieniec, od południa z Nadleśnictwem Kalisz Pomorski, od południowego zachodu z Nadleśnictwem Drawno, od zachodu z Nadleśnictwem Dobrzany, od północnego zachodu z Nadleśnictwem Łobez.

Większość podległego Nadleśnictwu obszaru zajmuje poligon wojskowy. Obszar ten przecina tylko jedna droga publiczna (droga wojewódzka 175), natomiast w północnej części zasięgu Nadleśnictwa, nie związanej z poligonem sieć dróg publicznych jest dość gęsta.

Rzeźba terenu Nadleśnictwa jest średnio zróżnicowana, przeważa teren równy i fality. Tylko w leśnictwach Pożrzadło, Konotop i Pomierzyn występuje teren pagórkowaty. Najniżej położony jest obszar w dolnym biegu rzeki Prostyni przy oddziale 1053 (około 80 m n.p.m.). Najwyższe zaś wzniesienia znajdują się w oddziale 934k (156 m n.p.m.) i w oddziale 826h (Góra Kosaciec 148,4 m n.p.m.).

Zasoby wodne na terenie Nadleśnictwa to:

- rzeki: Drawa, Ina, Prostynia, Studzienica, Głęboka, Mnica, Drawka, Pełknica, Krzywa, Brzeźnicka (Węgorza), Wilźnica, Stara Drawa, Borowiak, a także wiele innych cieków wodnych bez nazwy;
- jeziora: Lubie (1437,95 ha), Bucierz Duży, Czaple Duże, Konotop, Ostrowiec, Okunino (Okra), Prostynia, Pożrzadło, Głębokie, Strunowo, Łowickie, Zły Łęg, Mielno, Wilże, Studnica, Jelenie, Zalane i wiele innych mniejsze jezior oraz stawy i zbiorniki wodne.

Znaczącymi rezerwuarami wody są również różnego rodzaju torfowiska i bagna.

3. Charakterystyka drzewostanów

Udziały siedlisk, klas wieku, gatunków panujących i typów pokrywy gleby przedstawiają się następująco:

Typy siedliskowe lasu

Typ siedliskowy lasu	Powierzchnia - ha	%
1	2	3
Bśw, BMśw, BMw	18044,92	72,54
Pozostałe typy siedliskowe lasu	6831,05	27,46
Razem	24875,97	100,00

Klasy wieku

Klasy wieku	Powierzchnia - ha	%
1	2	3
grunty leśne niezalesione	731,31	2,94
I klasa wieku	3441,68	13,83

Klasy wieku	Powierzchnia - ha	%
1	2	3
II klasa wieku	3331,78	13,39
III klasa wieku	5069,57	20,38
IV i starsze klasy wieku	12301,63	49,46
Razem	24875,97	100,00

Gatunki panujące

Gatunki panujące	Powierzchnia - ha	%
1	2	3
So, Soc, Md	20040,57	83,00
Św, Jd, Dg	240,18	1,00
Razem gatunki iglaste	20280,75	84,00
Bk	1341,25	5,56
Db, Dbs, Dbb, Dbc, Kl, Jw, Js, Gb	602,80	2,49
Brz, Ol, Ak, Tp, Oś, Lp	1919,86	7,95
Razem gatunki liściaste	3863,91	16,00
OGÓLEM	24144,66	100,00

Dominujący jest udział sosny, ale w młodszych drzewostanach wzrasta udział gatunków liściastych.

Pokrywa gleby

Rodzaj pokrywy	Powierzchnia - ha	%
1	2	3
naga	272,29	1,09
ściółka	1337,49	5,38
zielna	372,29	1,50
myszta	651,29	2,62
myszto- czernicowa	1871,72	7,52
zadarniona	17850,37	71,76
silnie zadarniona	2209,28	8,88
silnie zachwaszczona	311,24	1,25
Razem	24875,97	100,00

Stan pokrywy gleby jest zależny od żyzności siedliska oraz od dostępu światła do dna lasu. Bogatsze pokrywy dłużej akumulują wilgoć, ale przy dłuższych okresach suszy niż miesiąc, stają się źródłem łatwo palnego materiału.

Klasy palności drzewostanów w zależności od typu siedliskowego lasu i rodzaju pokrywy gleby

Typ siedliskowy lasu	Klasy palności drzewostanów		
	A - duża	B - średnia	C - mała
	Powierzchnia - ha		
1	2	3	4
Bśw	4708,53		
Bb		7,24	
BMśw	1340,26	12180,09	
BMw	30,81		
BMb		79,58	
LMśw		5282,00	
LMw		41,61	
LMb			176,76
Lśw		127,41	368,21
Lw		3,61	1,95
OI			524,16
OIJ			3,75
Ogółem	6079,60	17721,54	1074,83
%	24,44	71,24	4,32

Klasa palności drzewostanów odzwierciedla ich podatność na pożar i ustalana jest na podstawie siedliskowego typu lasu i rodzaju pokrywy gleby.

Klasy palności drzewostanów w zależności od typu siedliskowego lasu i rodzaju pokrywy gleby dla oddziałów

Klasa palności	Numery oddziałów
1	2
A	189, 207, 215, 228, 236, 237, 239, 243-245, 248, 249, 252, 253, 263, 268, 273, 276, 277, 296, 297, 301-305, 319, 321, 324 -329, 331, 334-336, 341, 357, 358, 367, 368, 373-375, 379-386, 389-391, 396, 397, 399- 406, 431- 434, 437, 448, 473-475, 497-499, 504-511, 513, 514, 525-530, 533, 536-541, 545, 558, 559, 565-568, 571, 578, 586, 587, 590, 592, 599, 600, 615, 642-644, 647, 659-662, 695, 720, 727-730, 739-741, 752-755, 772-775, 784, 792, 798, 627- 629, 631, 632, 679, 680, 696-703, 786,787, 800, 802, 808, 809-814, 831, 837, 838, 844- 847, 860, 861, 876-879, 882, 884-886, 892, 893, 927, 928, 980, 986 , 988, 992, 993, 997,

Klasa palności	Numery oddziałów
1	2
	998, 1013, 1014, 1017, 1018, 1025, 1034, 1047, 1052, 1066-1068, 1075, 1076, 1078, 1080, 1097, 1101, 1102, 1103, 1104, 1106 .
B	1A, 3A, 3B, 4-21, 21A, 22-25, 25A, 26, 26A, 27-60, 63-74, 74A, 78-115, 116-127, 129 -148, 151-170, 172-179, 181-183,187-200, 202-206, 208-214, 216-227, 229-235, 238, 240, 241, 246, 247, 250, 251, 254, 255-262, 265-272, 274, 275, 278,280, 281, 285-295, 298-300, 312-318, 320, 322, 323, 330, 332, 333, 337-340, 342-355, 366, 369-372, 376-378, 388, 392-395, 398, 407-412, 417- 423, 425, 426, 435, 436, 438-447, 449-454, 457, 459-472, 476-495, 500-503, 512, 515, 519-524, 532, 535, 544, 546-557, 560-564, 569-577, 581-585, 588, 589, 591, 606-616, 630, 633-641, 645, 649, 653-658, 663-678, 681-694, 708-719, 721-726, 726A, 731-733, 733A, 733B, 734-738, 742-751, 756-770, 776-783,785, 788- 799, 801, 803-805, 807, 815-823, 823A, 824-830, 832, 833, 839-843, 848-859, 862-875, 880, 881, 883, 887-891, 894-921, 924-926, 929 -959, 959A, 960-969, 972, 975, 976, 989-991, 995-979, 981-985, 987-1012,1015, 1016, 1019, 1020-1033, 1036-1046, 1048-1050, 1053-1065, 1069-1074, 1077, 1079, 1081-1100, 1105.
C	1, 2, 3, 116, 242, 264, 413-416, 455, 456, 458, 496, 579, 593, 594.

Klasy palności drzewostanów w zależności od typu siedliskowego lasu i rodzaju pokrywy gleby dla leśnictw

Numer i nazwa leśnictwa	Wartość średnio ważona	Klasa palności
1	2	3
1 – Oleszno	1,94	B
2 – Dzikowo	1,97	B
3 – Murzynka	1,90	B
4 – Konotop	2,00	B
5 – Jałowcówka	2,33	B
6 – Poźrzadło	2,21	B
7 – Pomierzyn	2,22	B
8 – Suchowo	2,31	B
9 – Borowo	2,30	B
10 – Jaworze	2,18	B
11 – Głębokie	2,15	B
12 - Czertyń	2,59	A
13- Ciemnik	2,32	B

Numer i nazwa leśnictwa	Wartość średnio ważona	Klasa palności
1	2	3
14- Studnica	2,04	B
15- Ziemsko	2,00	B
16- Pełknica	2,52	A
17-Łowicz	2,11	B

4. Warunki meteorologiczne

W regionalizacji ekoklimatycznej obszar Nadleśnictwa leży w strefie A – Bałtyckiej, na pograniczu makroregionu 2 – Niziny Pomorskiej i 3 - Pojezierza Pomorskiego Północnego. Występuje tu klimat umiarkowany, na przejściu między klimatem bałtyckim, z dość wysokimi opadami atmosferycznymi, a surowszym, z mniejszymi opadami klimatem pojeziernym. W celu scharakteryzowania klimatu przytoczono wybrane wieloletnie dane meteorologiczne ze stacji w Resku (1951-2019):

- średnia temperatura roczna - 8,2°C,
- roczna suma opadów - ok. 700 mm,
- długość okresu wegetacyjnego - ok. 200 - 210 dni,
- średnia temperatura w okresie wegetacyjnym - 13,2°C,
- średnie miesięczne opady w okresie wegetacyjnym - ok. 430 mm.

Na omawianym terenie przeważają wiatry z kierunków zachodnich i północno-zachodnich. Największe nasilenie wiatrów występuje na przedwiośniu i późną jesienią. Wiatry wiejące w tym czasie mają zdecydowane odchylenie z kierunku północnego. Przynoszą one zmienną pogodę i odwilże w okresie zimowym. Wczesną wiosną występują często wysuszające kontynentalne wiatry południowo-wschodnie i wschodnie. Jest to okres wysokiego zagrożenia pożarowego. Latem przeważają wiatry zachodnie, przynoszące na ogół opady.

5. Sytuacja pożarowa w okresie ostatnich 10 lat

W okresie ostatnich 10 lat na terenie Nadleśnictwa Drawsko miało miejsce 85 pożarów. Ich występowanie według lat i przyczyn powstania przedstawia tabela.

Zestawienie pożarów

Rok	Pożary		Przyczyny powstania pożaru (liczba)					
	Liczba	Pow.	Broń - poligon	Nieostrożność dorosłych	Używanie ognia	Podpalenia	Inne	Nieustalone
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2010	9	3,87		2		6	1	
2011	9	11,56		2		1		6
2012	8	1,44		1		3	1	3
2013	5	0,39		1		2	2	
2014	2	0,13		1				1
2015	5	1,28		3			2	
2016	8	3,89	3					5
2017	1	0,49						1
2018	23	123,82	11	5			2	5
2019	15	59,88	8				4	3
Razem	85	206,75	22	15	0	12	12	24

Głównymi przyczynami pożarów były działania wojskowe na poligonie, nieostrożność osób dorosłych i podpalenia. Dla 24 pożarów przyczyn nie ustalono. Średnioroczna liczba pożarów z okresu 10 lat w Nadleśnictwie Drawsko wynosiła 8,5, a średnia powierzchnia jednego pożaru – 2,43 ha.

6. Kategoria zagrożenia pożarowego

Kategorię zagrożenia pożarowego lasów określono na podstawie załącznika do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2010 roku, zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów. Według Zarządzenia Nr 5 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 31 stycznia 2018 r.

Wyliczenie kategorii zagrożenia pożarowego dla Nadleśnictwa Drawsko

Lp.	Wskaźnik	Dane	Wzór	Liczba punktów		
				wyliczona	przyjęta	
1	2	3	4		5	6
1	Średnia roczna liczba pożarów lasu w okresie ostatnich 10 lat przypadających na 10 km ² (Pp)	Średnia roczna liczba pożarów w okresie 10 lat (Lp)	8,5	$Pp = 12,5 \times \log(11,2 \times 0,3417 + 0,725) + 1,5$ gdzie: $Gp = 8,5 / 248,76 \times 10 = 0,3417$	9,7	10
	$Pp = 12,5 \times \log(11,2 \times Gp + 0,725) + 1,5$ gdzie: $Gp = Lp / PI \times 10$	Powierzchnia leśna w km ² (PI) ¹	248,76			
2	Udział procentowy powierzchni drzewostanów rosnących na siedliskach Bs, Bśw, BMśw, Bw, BMw i Lł (Pd) Pd = 0,1 x Us	Udz. %: Bs, Bśw, BMśw, Bw, BMw i Lł (Us)	72,54	Pd = 0,1 x 72,54	7,3	7
3	Średnia wilgotność względna powietrza i procentowy udział dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% o godz. 9 ⁰⁰ (Pk) ²	Średnia wilgotność względna powietrza o godz. 9 ⁰⁰ (Wp)	76,70	$Pk = 0,221 \times 22,50 - 0,59 \times 76,70 + 45,1$	4,8	5
	$Pk = 0,221 \times Uds - 0,59 \times Wp + 45,1$	Udział procentowy dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% o godz. 9 ⁰⁰ (Uds)	22,50			
4	Średnia liczba mieszkańców przypadających na 0,01 km ² (Pa) $Pa = 2,46 \times \log(0,0461 \times Gz) + 5,16$ gdzie: $Gz = Lm / PI / 100$	Liczba mieszkańców (Lm) ³	9297	$Pa = 2,46 \times \log(0,0461 \times 0,3737) + 5,16$ gdzie: $Gz = 9297 / 248,76 / 100 = 0,3737$	0,8	1
Określenie kategorii zagrożenia pożarowego na podstawie sumy punktów:				Suma punktów	23	
1) ≥ 25 punktów - las zalicza się do I kategorii zagrożenia pożarowego,				Kategoria zagrożenia pożarowego	II	
2) 16-24 punktów - las zalicza się do II kategorii zagrożenia pożarowego,						
3) ≤ 15 punktów - las zalicza się do III kategorii zagrożenia pożarowego.						

Do obliczeń przyjęto:

¹PI - powierzchnia leśna Nadleśnictwa Drawsko

²Pk - średnia wilgotność względna powietrza (Wp) i procentowy udział dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% o godz. 9⁰⁰ (Uds) wg danych – strefa prognostyczna 11_C (dane IBL)

Lm - liczba mieszkańców w zasięgu Nadleśnictwa Drawsko wg danych - <http://szczecin.stat.gov.pl>

Suma punktów dla obszaru Nadleśnictwa Drawsko wynosi 23, co kwalifikuje je do **II kategorii** zagrożenia pożarowego lasu.

7. Zagrożenie drzewostanów

a) Palność dna lasu

Dominujące na terenie Nadleśnictwa drzewostany iglaste, z panującą sosną, charakteryzują się mało zróżnicowaną pokrywą. Na znacznych powierzchniach łąnowo występuje borówka czernica, brusznica, śmiełek i mchy, które umożliwiają szybkie rozprzestrzenianie się ognia, ale w normalnych warunkach temperatura palącego się runa jest na tyle niska, że nie zagraża drzewostanom. Natomiast duże zagrożenie pożarowe stwarza trzcinnik oraz runo z dużą ilością traw. Część drzewostanów ma w składzie gatunki liściaste oraz warstwy podrostów i podszytów, co w dużej mierze ogranicza dostęp światła do dna lasu i możliwość rozwoju łatwo palnych traw.

b) Stopień penetracji lasu

Obszar Nadleśnictwa Drawsko jest atrakcyjny dla zbieraczy jagód i grzybów oraz dla wędkarzy. Lokalizacja poligonu powoduje jednak czasowe ograniczanie wstępu do znacznej części lasów Nadleśnictwa. Utrudnieniem w poruszaniu się po omawianych lasach jest także niewielka ilość dróg publicznych (w części środkowo wschodniej droga wojewódzka nr 175, w części zachodniej droga z Oleszna przez Studnicę, Czertyń do Głębokiego). Mimo tych ograniczeń oraz niebezpieczeństwem związanym z ćwiczeniami wojskowymi, należy się liczyć z możliwością penetracji omawianych obszarów przez osoby postronne i nieuprawnione.

c) Ocena sezonowości występowania zagrożenia pożarowego

Podatność na zapalenie występuje sezonowo. Pierwszym okresem większego zagrożenia jest wczesna wiosna, z dużą ilością suchych, łatwo palnych traw. Drugim okresem, nie zawsze występującym, jest upalne lato, kiedy wilgotność ścioly leśnej spada do bardzo niskich wartości. W okresie jesieni dodatkowe zagrożenie pożarowe związane jest głównie z większą penetracją lasu przez grzybiarzy.

Zapalność roślinności dna lasu na przestrzeni roku charakteryzują liczby dni w poszczególnych stopniach zagrożenia pożarowego, ustalone o godzinie 9⁰⁰ i 13⁰⁰. Zgodnie z opracowaną metodą prognozowania IBL, ustalono cztery stopnie zagrożenia pożarowego: 0 – brak zagrożenia, 1 – zagrożenie małe, 2 – zagrożenie średnie, 3 – zagrożenie duże.

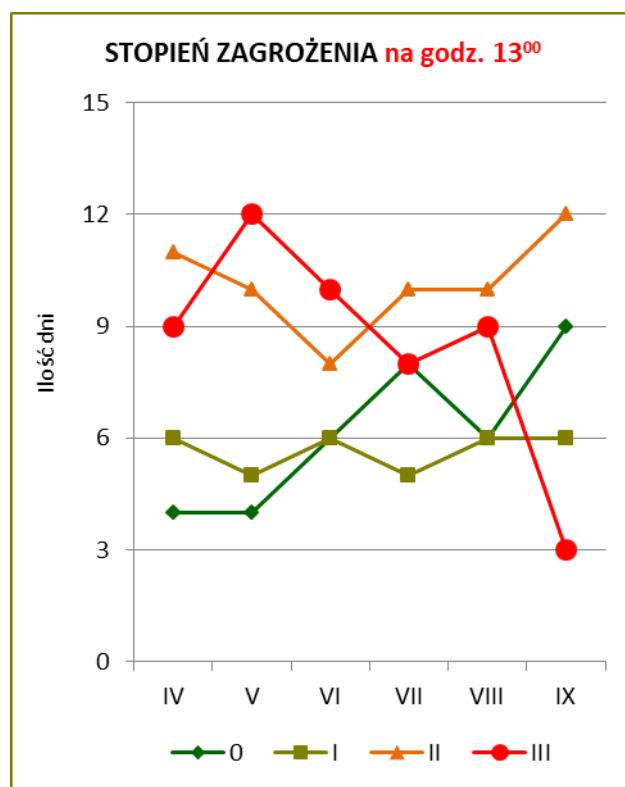
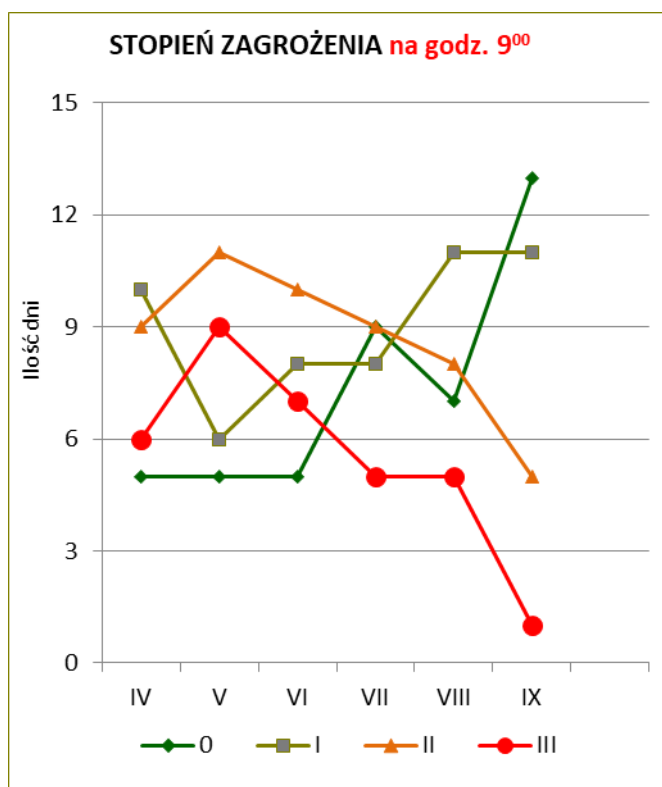
Nadleśnictwo Drawsko znajduje się w strefie prognostycznej 11C.

Przedmiotem analizy są miesiące od kwietnia do września z lat 2011-2019.

Zestawienie średnich liczb dni w poszczególnych stopniach zagrożenia i w miesiącach

Mies.	Stopień zagrożenia na godz. 9 ⁰⁰				Razem dni	Stopień zagrożenia na godz. 13 ⁰⁰			
	0	I	II	III		0	I	II	III
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
IV	5	10	9	6	30	4	6	11	9
V	5	6	11	9	31	4	5	10	12
VI	5	8	10	7	30	6	6	8	10
VII	9	8	9	5	31	8	5	10	8
VIII	7	11	8	5	31	6	6	10	9
IX	13	11	5	1	30	9	6	12	3
Razem	44	54	52	33	183	37	34	61	51
%	24,1	29,5	28,4	18,0	100,0	20,2	18,6	33,3	27,9

Zapalność roślinności dna lasu na przestrzeni roku przedstawiono ponadto w formie wykresów liczby dni w stopniach zagrożenia pożarowego i miesiącach o godz. 9⁰⁰ i 13⁰⁰.

Najwięcej dni w III stopniu zagrożenia pożarowego występuje w okresie wiosennym. Zagrożenie pożarowe o godz. 13⁰⁰ jest większe od zagrożenia o godz. 9⁰⁰.

d) Przebieg szlaków komunikacyjnych

Na terenie Nadleśnictwa sieć dojazdów pożarowych i dojazdów do punktów czerpania wody oparta jest na sieci dróg publicznych.

Głównymi szlakami komunikacyjnymi są:

- droga krajowa nr: **20** - Stargard – Drawsko – Szczecinek – Gdynia,
- drogi wojewódzkie nr: **175** - droga krajowa nr 20 – Konotop - droga krajowa nr 10,
148 - Drawsko – Łobez,
- drogi powiatowe nr: **1953Z** - Zajezierze – Drawsko,
1954Z - droga krajowa nr 20 – do drogi powiatowej nr 1953Z,
1978Z - droga wojewódzka nr 175 – Oleszno,
1979Z - Mielenko – kolonia Mielenko,
1980Z - Borowo – Prostynia,
1981Z - Suchowo – Kalisz Pomorski,
1982Z - Pomierzyn – Giżyno,
1984Z - Pożrzadło – Stara Studnica,
1985Z - Kalisz Pomorski-Stara Studnica-Żabinek-Złocieniec,
1987Z - Gudowo – Drawsko.

Ważną rolę odgrywa asfaltowa droga gminna (na części odcinków w zarządzie Nadleśnictwa) – Oleszno – Studnica – Czertyń – Sulibórz – Głębokie, zapewniająca komunikację w części zachodniej Nadleśnictwa.

Przez teren Nadleśnictwa przebiega linia kolejowa Szczecinek – Drawsko – Runowo Pomorskie oraz w części południowej granicząca z gruntami Nadleśnictwa linia kolejowa Wałcz - Choszczno.

Docelowa sieć dróg w Nadleśnictwie ma długość 397,892 km, w tym: drogi publiczne – 65,533 km, drogi leśne – 332,359 km. Z sieci dróg leśnych 258,344 km Nadleśnictwo utrzymuje jako dojazdy pożarowe oraz dojazdy do punktów czerpania wody. Są to w większości drogi gruntowe, spełniające wymogi dotyczące szerokości, skrajni, nośności, łuków pionowych i poziomych. Część dróg (188,544 km) posiada nawierzchnię utwardzoną bądź ulepszoną (asfalt, żużel, płyty, bruk, żwir i tłuczeń).

f) Ocena dostępności terenów leśnych

Większość Nadleśnictwa stanowi jeden kompleks leśny, związany z poligonem. Drogi publiczne i leśne asfaltowe przebiegają po obrzeżach tego kompleksu, na krańcach wschodnim i zachodnim. Drogi znajdujące się wewnątrz gruntów Nadleśnictwa, z wyjątkiem drogi do Karwic (od drogi wojewódzkiej Nr 175) i tzw. „południówki” oraz jej niektórych

odgałęzień, to drogi gruntowe charakteryzujące się zmienną nośnością zależną od opadów atmosferycznych i nadają się ogólnie do przejazdu pojazdami średnionozowymi.

Przy pokonywaniu przeszkód wodnych należy korzystać z mostów znajdujących się na drogach publicznych oraz głównych drogach poligonowych. Ciężki sprzęt wojskowy powinien poruszać się po wyznaczonych przez Nadleśnictwo drogach czołgowych.

W celu poprawy dostępności terenów leśnych należy:

- w przypadku modernizacji istniejących dojazdów pożarowych, dostosować ich parametry do zwiększonych wymagań nośności, skrajni drogowej (dodatkowe mijanki), łuków pionowych i poziomych, zgodnie z Rozporządzeniem MŚ z 22.03.2006 r.;
- dla punktów czerpania wody zapewnić parametry zgodne z obowiązującymi przepisami pożarowymi (w zakresie: dojazdu, stanowiska czerpania wody i placu manewrowego);
- remontować istniejące dojazdy pożarowe po obfitych opadach deszczu, topnieniu śniegu, po zakończeniu prac wywozowych, po akcjach ratowniczych;
- konserwować i odnawiać oznakowanie dojazdów pożarowych i dojazdów do punktów czerpania wody oraz oznaczenie nośności mostów i przepustów.

g) Tereny poligonowe na terenie zarządzanym przez Nadleśnictwo

Na terenie zarządzanym przez Nadleśnictwo Drawsko znajduje się poligon Centrum Szkolenia Wojsk Lądowych, obejmujący swym zasięgiem ponad 90% powierzchni Nadleśnictwa. Obiekt wyposażony jest w strzelnice bojowe dla czołgów, transporterów opancerzonych i bojowych wozów piechoty (pasy ćwiczeń taktycznych – Bucierz, Mielno, Góra Hetmańska, strzelnice – Pomierzyn, Jaworze, Konotop prawy, Konotop lewy i nawodna jezioro Ostrowiec) oraz piechoty (Studnica i rzutnia granatem). Tereny wykorzystywane do ćwiczeń zabezpieczone są pasem przeciwpożarowym typu „C” o długości 110 km. Pas mineralizowany jest dwa razy do roku przez stronę wojskową. Ponadto jednostka wojskowa użytkuje w ramach umowy dzierżawy drogi leśne, łączące pasy ćwiczeń taktycznych. Zagrożenie pożarowe stanowią intensywne, szczególnie w ostatnim czasie, ćwiczenia wojskowe oraz poruszające się po drogach pojazdy wojskowe.

B. OCENA SPRAWNOŚCI SYSTEMU OBSERWACYJNO-ALARMOWEGO I INTERWENCYJNEGO

Teren Nadleśnictwa znajduje się w zasięgu alarmowania Komendy Powiatowej PSP w Drawsku Pomorskim.

Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa Drawsko według jednostek podziału administracyjnego kraju

Powiat	Nadleśnictwo Pow. w ha
1	2
Powiat choszczeński (02)	108,0500
Powiat drawski (03) bez współwłasności współwłasność	34083,2915 0,9062
Powiat stargardzki (14)	13,3665
Powiat łobeski (18)	43,6400
Ogółem województwo zachodniopomorskie (32) bez współwłasności współwłasność	34248,3480 0,9062
OGÓŁEM Nadleśnictwo bez współwłasności współwłasność	34248,3480 0,9062

a) Jednostki państwowych i ochotniczych straży pożarnych

Wykaz jednostek straży pożarnej

Lp	Nazwa jednostki	Teren PSP	Sposób alarmowania
1	2	3	4
1	JRG Drawsko	Drawsko	Za pośrednictwem telefonu 998 lub 112
2	WSP Oleszno		
3	OSP Rydzewo		
4	OSP Poźrzadło		
5	OSP Zagozd		
6	OSP Linowno		
7	OSP Kalisz Pomorski		
8	OSP Biały Zdrój		
9	OSP Ostrowice		
10	OSP Złocieniec		
11	OSP Suliszewo		

C. ZABEZPIECZENIE PRZECIWOŻAROWE

a) Pasy przeciwpożarowe

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7.06.2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów i terenów, obowiązek urządzania i utrzymywania pasów przeciwpożarowych położonych przy drogach publicznych i parkingach nie dotyczy drzewostanów starszych niż 30 lat, drzewostanów położonych przy drogach o nawierzchni nieutwardzonej, z wyjątkiem dróg poligonowych i międzypoligonowych oraz lasów o szerokości mniejszej niż 200 m.

Rodzaj wykonywanego pasa przeciwpożarowego reguluje Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22.03.2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów. Na terenie Nadleśnictwa Drawsko mogą wystąpić następujące rodzaje pasów:

Pas przeciwpożarowy typu A – czyli oddzielający las od dróg publicznych, dróg dojazdowych (niebędących drogami publicznymi) do zakładu przemysłowego lub magazynowego, obiektów magazynowych i użyteczności publicznej pas gruntu o szerokości 30 m, przyległy do granicy pasa drogowego albo obiektu, pozbawiony martwych drzew, leżących gałęzi i nieokrzesanych ściętych lub powalonych drzew.

Pas przeciwpożarowy typu B – czyli oddzielający las od parkingów, zakładów przemysłowych i dróg poligonowych pas gruntu o szerokości 30 m, przyległy do granicy obiektu albo drogi, spełniający wymogi pasa typu A, z tym że w odległości od 2 do 5 m od granicy obiektu albo drogi zakłada się bruzdę o szerokości 2 m, oczyszczoną do warstwy mineralnej (bruzdę może stanowić inna powierzchnia pozbawiona materiałów palnych).

Pas przeciwpożarowy typu C – czyli oddzielający las od obiektów na terenach poligonów wojskowych pas gruntu o szerokości od 30 do 100 m, przyległy do granicy obiektu, spełniający wymogi, o których mowa w opisie pasa przeciwpożarowego typu A, z tym że bezpośrednio przy obiekcie zakłada się bruzdę o szerokości od 5 do 30 m oczyszczoną do warstwy mineralnej.

Na gruntach Nadleśnictwa Drawsko ok. 123 km pasów typu C utrzymuje wojsko. Przy liniach kolejowych: Runowo Pomorskie – Szczecinek (4,66 km) i Wałcz – Choszczno (3,23 km) ok. 7,89 km pasów typu BK utrzymuje PKP.

Ponadto należy zwrócić uwagę na właściwe kształtowanie stref ekotonowych wzdłuż ważniejszych szlaków komunikacyjnych oraz na granicy pole-las i woda-las. Strefa taka powinna korzystnie wpływać również na zabezpieczenie przeciwpożarowe obszarów leśnych.

b) Obserwacja

Obserwacja ppoż. prowadzona jest w formie całodziennych dyżurów w okresie od 15 marca do 15 października oraz dodatkowych patroli terenowych w okresie szczególnego zagrożenia. Obserwacja p.poz. prowadzona jest z punktu obserwacyjnego (wieża p.poz

o konstrukcji stalowej z kamerą) w leśnictwie Studnica, oddz. 138 f (o współrzędnych geograficznych: długość – 15⁰41'48,70''E, szerokość – 53⁰27'12,00''N). Ten punkt wraz z wieżami sąsiednich nadleśnictw (Złocieniec, Świerczyna, Kalisz Pomorski, Drawno, Dobrzany, Łobez) w sposób wystarczający zabezpieczają obserwację lasów Nadleśnictwa.

Punkty obserwacyjne

L.p.	Nadleśnictwo	Oddział	Współrzędne geograficzne	Kryptonim	Opis wieży
1	2	3	4	5	6
1	Drawsko	Studnica 138 f	53 ⁰ 27'12,00''N 15 ⁰ 41'48,70''E	1-7	kamera
2	Złocieniec	Darskowo 247 d	53 ⁰ 32'57,10''N 15 ⁰ 59'41,30''E	1-22-20	kamera
3	Złocieniec	Wierzchowo 425 h	53 ⁰ 25'42,80''N 16 ⁰ 01'01,50''E	1-22-21	dostrzegalnia
4	Świerczyna	Sośnica 388 c	53 ⁰ 26'14,50''N 16 ⁰ 12'26,60''E	1-28-20	dostrzegalnia
5	Kalisz Pomorski	Cybowo 455 b	53 ⁰ 18'02,60''N 15 ⁰ 53'37,30''E	1-91	kamera
6	Drawno	Drawa 130B I	53 ⁰ 13'55,20''N 15 ⁰ 45'02,40''E	1-500	dostrzegalnia
7	Dobrzany	Lublino 102 r	53 ⁰ 28'18,20''N 15 ⁰ 21'53,00''E	1-460	kamera
8	Łobez	Rogówko 139 m	53 ⁰ 34'10,20''N 15 ⁰ 40'19,90''E	1-1621	dostrzegalnia

c) Zabezpieczenie przeciwpożarowe Nadleśnictwa

Punkt alarmowo-dyspozycyjny (PAD) znajduje się w oddz. 21Ai (siedziba Nadleśnictwa).

Wyposażony jest w:

- środki łączności – telefon i radiotelefon,
- mapę topograficzną terenu Nadleśnictwa oraz terenów przyległych, w układzie współrzędnych obowiązującym w LP (w skali 1:25 000 lub 1:50 000), z siatką koordynatów lotniczych, przystosowaną do lokalizacji miejsc pożaru na podstawie namiarów z punktów obserwacyjnych,
- sposób postępowania na wypadek pożaru,
- wykaz kryptonimów, numery telefonów i adresy e-mailowe osób funkcyjnych i jednostek nadrzędnych, podległych i współpracujących,
- instrukcję i dziennik pracy dyspozytora,
- komputer pracujący w sieci LP z dostępem do internetu i kolorowej drukarki formatu A3,

- oprogramowanie komputera (poczta elektroniczna z wydzielonym kontem pocztowym dla PAD; dostęp do internetowych i intranetowych map pożarowych w programach funkcjonujących w LP; aplikacja typu desktop dedykowana dla stanowiska PAD w Nadleśnictwie; program umożliwiający prognozowanie rozprzestrzeniania się pożarów lasu).

Bazy sprzętu przeciwpożarowego

Miejsce składowania	Wyszczególnienie sprzętu
1	2
Przy PAD w siedzibie Nadleśnictwa oddz. 21Ai baza główna	Środek pianotwórczy – 50 litrów Samochód patrolowo - gaśniczy z modułem gaśniczym Hydronetki - 2 szt. Tłumice - 4 szt. Pilarka - 1 szt. Szpadle - 1 szt.
Leśnictwo Dzikowo oddz. 49 h I baza pomocnicza	Tłumice - 5 szt. Szpadle - 10 szt. Pług LPZ - 1 szt. Siekiry - 5 szt.
Leśnictwo Jałowcówka oddz. 726 bx II baza pomocnicza	Hydronetki - 1 szt. Tłumice - 5 szt. Szpadle - 10 szt. Siekiry - 5 szt.
Leśnictwo Pożrzadło oddz. 871 y III baza pomocnicza	Hydronetki – 2 szt. Tłumice - 5 szt. Szpadle - 10 szt. Pług LPZ - 1 szt. Siekiry - 5 szt.
Leśnictwo Suchowo oddz. 889 j IV baza pomocnicza	Hydronetki – 4 szt. Tłumice - 5 szt. Szpadle - 10 szt. Pług LPZ - 1 szt. Siekiry - 5 szt.
Leśnictwo Jaworze oddz. 985 r V baza pomocnicza	Hydronetki – 1 szt. Tłumice - 5 szt. Szpadle - 10 szt. Pług LPZ - 1 szt. Siekiry - 5 szt.
Leśnictwo Czertyń oddz. 339 c VI baza pomocnicza	Hydronetki - 1 szt. Tłumice - 5 szt. Szpadle - 10 szt. Siekiry - 5 szt.
Leśnictwo Ciemnik oddz. 173 p VII baza pomocnicza	Hydronetki – 8 szt. Tłumice - 10 szt. Szpadle - 10 szt. Pług LPZ - 1 szt. Siekiry - 5 szt.

Nadleśnictwo posiada samochód patrolowo – gaśniczy Toyota Hilux P/U2 2,4 D4D150 wyposażony w moduł gaśniczy AWP50/40E-400.

Do celów przeciwpożarowych zagwarantowane jest także wykorzystanie sprzętu używanego w Zakładach Usług Leśnych (ZUL), są to w szczególności: pługi do wyorywania bruzd, ciągniki, pilarki łańcuchowe i siekiery.

Rodzaj i ilość sprzętu zgodna jest z normą dla Nadleśnictwa w II kat. zagrożenia pożarowego, określoną w Rozporządzeniu MŚ z dnia 22.03.2006 r.

W systemie ochrony przeciwpożarowej RDLP w Szczecinku bardzo ważną rolę spełniają samoloty i śmigłowce. Od 2016 roku leśna baza lotnicza (LBL) dla całej RDLP w Szczecinku, zlokalizowana jest na terenie po byłym lotnisku cywilno-wojskowym w Zegrzu Pomorskim (o współrzędnych geograficznych: długość - E 16°15'49", szerokość - N 54°02'32", Radiotelefon Szczecinek 2-101 kanał pracy 8). Dysponuje dwoma helikopterami oraz jednym dromaderem. Bazy operacyjne znajdują się w Polanowie (tel. 94 37 430 22) (Radiotelefon Szczecinek 1-102 kanał pracy 8) i Kołaczku (Radiotelefon Szczecinek 1-103 kanał pracy 8). Rola samolotów i śmigłowców polega głównie na wykonywaniu lotów patrolowych nad zagrożonymi terenami i gaszeniu pożarów leśnych.

d) Łączność radiowa i telefoniczna

W systemie łączności w Nadleśnictwie wykorzystywana jest telefonia stacjonarna, komórkowa (GSM) i radiowa. W telefony wyposażone są wszystkie leśnictwa i siedziba Nadleśnictwa.

Wykaz alarmowych telefonów i radiotelefonów

Lp.	Jednostka funkcyjna	Telefon domowy/zakładu	Telefon komórkowy	Radiotelefon kryptonim	Inne
1	2	3	4	5	6
Telefony Alarmowe					
1	PAD RDLP Szczecinek	94 37 263 25	795 473 492	1-01 (kanał 8)	
2	PAD Nadleśnictwo Drawsko	94 361 55 79	602 733 490	1-7	
3	Sam. patrolowo-gaśniczy	-	606 961 213	1-7-6	
4	Ciągnik z pługiem	-	-	-	Usługodawca
5	Oficer dyżurny CSWL Drawsko	261 474 100	-	3-7	
6	Straż Pożarna PSP	998	-	2-7	
7	Wojskowa Straż Pożarna	261 474 144	-	3-7-01	
8	Policja	997	-	-	
9	Pogotowie Ratunkowe	999	-	-	
	Pogotowie Energetyczne	991	-	-	

Lp.	Jednostka funkcyjna	Telefon domowy/zakładu	Telefon komórkowy	Radiotelefon kryptonim	Inne
1	2	3	4	5	6
Biuro Nadleśnictwa					
1	Nadleśniczy	94 361 55 61	606 750 024	1-7-1	
2	Z-ca N-czego	94 361 55 62	600 049 756	1-7-2	
3	Inż. Nadzoru	94 361 55 77	608 310 086	-	
4	Inż. Nadzoru	94 361 55 77	728 853 561	-	
5	Inż. Nadzoru	94 361 55 87	600 049 879	-	
6	Kom. Straży Leśnej	94 361 55 66	600 816 112	1-7-14	
7	Strażnik Leśny	94 361 55 66	606 751 254	1-7-14	
8	Specjalista SL - pełnomocnik	94 361 55 73	504 213 603	1-7-6	
Leśnictwa					
1	Leśnictwo Oleszno	-	600 049 673	1-7-011	
2	Leśnictwo Dzikowo	94 363 27 80	696 094 437	1-7-021	
3	Leśnictwo Murzynka	94 363 42 93	606 313 023	1-7-031	
4	Leśnictwo Konotop	94 363 06 43	606 312 541	1-7-041	
5	Leśnictwo Jałowcówka	94 361 95 95	600 049 796	1-7-051	
6	Leśnictwo Pożrzadło	94 361 95 97	734 436 301	1-7-061	
7	Leśnictwo Pomierzyn	94 361 78 16	606 750 023	1-7-071	
8	Leśnictwo Suchowo	94 361 63 54	600 049 738	1-7-081	
9	Leśnictwo Borowo	94 361 62 71	600 445 148	1-7-091	
10	Leśnictwo Jaworze	94 361 95 20	660 758 960	1-7-101	
11	Leśnictwo Głębokie	-	664 493 390	1-7-111	
12	Leśnictwo Czertyń	91 562 34 79	600 049 867	1-7-121	
13	Leśnictwo Ciemnik	91 562 35 00	600 049 972	1-7-131	
14	Leśnictwo Studnica	91 562 34 80	600 049 876	1-7-141	
15	Leśnictwo Ziemska	94 361 95 96	606 312 823	1-7-151	
16	Leśnictwo Pełknica	91 562 34 16	600 049 851	1-7-161	
17	Leśnictwo Łowicz	94 363 42 93	600 371 470	1-7-171	
Podleśniczowie					
1	Leśnictwo Oleszno	-	600 065 398	1-7-012	
2	Leśnictwo Dzikowo	-	606 750 026	1-7-022	
3	Leśnictwo Murzynka	-	604 122 707	1-7-032	
4	Leśnictwo Konotop	-	664 455 912	1-7-042	
5	Leśnictwo Jałowcówka	-	600 065 482	1-7-052	
6	Leśnictwo Pożrzadło	-	600 049 654	1-7-062	

Lp.	Jednostka funkcyjna	Telefon domowy/zakładu	Telefon komórkowy	Radiotelefon kryptonim	Inne
1	2	3	4	5	6
7	Leśnictwo Pomierzyn	-	606 312 789	1-7-072	
8	Leśnictwo Suchowo	-	538 109 466	1-7-082	
9	Leśnictwo Borowo	-	606 750 022	1-7-092	
10	Leśnictwo Jaworze	-	602 519 452	1-7-102	
11	Leśnictwo Głębokie	-	606 750 021	1-7-112	
12	Leśnictwo Czertyń	-	602 610 798	1-7-122	
13	Leśnictwo Ciemnik	-	734 436 298	1-7-132	
14	Leśnictwo Studnica	-	606 750 719	1-7-142	
15	Leśnictwo Ziemsko	-	606 313 089	1-7-152	
16	Leśnictwo Pełknica	-	600 049 769	1-7-162	
17	Leśnictwo Łowicz	-	606 312 887	1-7-172	

e) Przeciwożarowe zaopatrzenie w wodę

Szczegółowe zasady przystosowania źródeł wody do celów przeciwożarowych w lasach określone są w Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. oraz Instrukcji ochrony przeciwożarowej lasu z 2020 r.

W myśl Rozporządzenia MSWiA z 7.06.2010 r. w sprawie ochrony przeciwożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów, przystosowanie zasobów wodnych do celów gaśniczych polega na zbudowaniu dojazdów do punktów czerpania wody, zapewnieniu możliwości poboru wody oraz zapewnieniu dostępu do istniejącej sieci hydrantowej. Źródło wody do celów przeciwożarowych w lasach powinno zapewnić możliwość pobierania wody z głębokości nie większej niż 4m, licząc między lustrem wody, a poziomem stanowiska czerpania wody i być wyposażone w stanowisko czerpania wody wraz z dojazdem. Wykorzystując dogodne rozmieszczenie rzek i zbiorników wodnych na swoim obszarze działania, Nadleśnictwo wyznaczyło następujące punkty czerpania wody:

Wykaz punktów czerpania wody

Lp	Leśnictwo	Oddział pododdział	Źródła wody Z – zbiornik C – ciek wodny	Stanowisko poboru wody A – autopompa M – motopompa	Lokalizacja
1	2	3	4	5	6
1	Oleszno	29 j	Z	AM	Jez. Czaple
2	Oleszno	przy 26 a	C	AM	rz. Drawa
3	Murzynka	346 d	Z	AM	Jez. Brzeźno
4	Konotop	488 z	C	AM	rz. Drawa
5	Jałowcówka	448 a	C	AM	rz. Drawa
6	Pożrzadło	790 a	Z	AM	Jez. Czarne Oko

Lp	Leśnictwo	Oddział pododdział	Źródła wody Z – zbiornik C – ciek wodny	Stanowisko poboru wody A – autopompa M – motopompa	Lokalizacja
1	2	3	4	5	6
7	N-ctwo Kalisz	przy 65	Z	AM	Jez. Tarnica
8	Suchowo	838 t	Z	M	Zbiornik retencyjny
9	Suchowo	843 j	C	AM	rz. Drawa
10	Jaworze	854 f	C	M	ciek łączący jeziora
11	N-ctwo Drawno	przy 972 r	Z	AM	Jez. Głębokie
12	Pełknica	534 h	C	M	rz. Leniwka
13	Czertyń	339 i	Z	M	Bagno Czertyńskie
14	Ziemsko	151 p	Z	AM	Jez. Rekowo Wielkie
15	Ziemsko	137 j	Z	AM	Jez. Ostrowiec
16	Ciemnik	237 b	Z	M	Bagno Karasie
17	Ziemsko	przy 127	Z – szt. podziemny	AM	Pojemność – 200 m ³
18	Studnica	przy 201	Z – szt. podziemny	AM	Pojemność – 200 m ³
19	Czertyń	605a	Z – szt. podziemny	AM	Pojemność – 100 m ³
20	Głębokie	909g	Z – szt. podziemny	AM	Pojemność – 250 m ³
21	Jaworze	899h	Z – szt. podziemny	AM	Pojemność – 100 m ³

W akcjach gaśniczych korzystać można również z punktów czerpania wody sąsiednich nadleśnictw: Złocieniec – w oddz.: 161E (p.cz.w. nr 10), Kalisz Pomorski – w oddz.: 65 (p.cz.w. nr 1), Drawno – przy oddz.: 13 (p.cz.w. nr 1), 24 (p.cz.w. nr 2), Łobez – w oddz.: 250A (p.cz.w. nr 6), 229 (p.cz.w. nr 5). Położone są one w bezpośrednim sąsiedztwie Nadleśnictwa Drawsko. System zaopatrzenia wodnego spełnia wymogi prawa w tym zakresie, zgodny jest m. in. z Instrukcją ochrony przeciwpożarowej lasu z 2020 roku oraz z § 39 Rozporządzenia MSWiA z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów.

f) Dojazdy pożarowe

Zgodnie z Rozporządzeniem MŚ z dnia 22.03.2006 r. § 8. Nadleśnictwo wykorzystuje część dróg leśnych jako dojazdy pożarowe oraz dojazdy do punktów czerpania wody. Są to w większości drogi ulepszone i utwardzone, okresowo (według potrzeb) profilowane, spełniające wymogi dotyczące szerokości, skrajni, nośności, łuków pionowych i poziomych. Drogi zostały ponumerowane i oznakowane w terenie na całej trasie przebiegu. Lokalizacja dojazdów pożarowych uwidoczniła została na mapie ochrony przeciwpożarowej.

Wykaz dojazdów pożarowych

Nr dojazdu	Oddz. od – do	Nawierzchnia	Długość drogi (Ls) w km	Długość drogi (inne) w km
1	2	3	4	5
1	65-67, 73,74A, 53	Droga płytowa	2,983	0,090
2	64, 69, 68, 94-97, 257, 269, 270, 343, 411, 443, 452, 479, 480, 664-670, 487, 463	Droga asfaltowo-gruntowa	15,272	X
3	270, 346, 414, 416, 458, 485, 459, 487	Droga gruntowa	4,693	X
4	262-264, 271-273, 341-346, 409, 439, 440, 448, 474, 659, 714, 715, 720, 725	Droga gruntowa miejscami utwardzona płytami typu "JUMBO"	10,894	1,577
5	464, 489-495	Droga utwardzona płytami typu "JUMBO"	4,337	X
6	776-779, 816-817, 845-846	Droga utwardzona płytami typu "JUMBO"	3,713	X
7	725, 726, 726A, 727, 734, 735, 749, 750, 789-797	Droga gruntowa miejscami utwardzona płytami typu "JUMBO"	8,937	X
8	875, 876, 929, 998-1003, 1039-1041, 1094, 1096-1099	Droga gruntowa miejscami utwardzona płytami typu "JUMBO"	6,373	0,501
9	74A, 105	Droga asfaltowa	1,850	0,907
10	107, 130-134, 151,146-148, 181, 266	Droga asfaltowa w części brukowana	6,437	1,558
11	54, 59, 81, 84-88, 90-92, 107, 118, 203, 211-213, 234, 242, 247, 252, 255, 333, 338, 339, 519-521, 975, 976, 972, 987-993, 1024-1027, 1055-1058	Droga asfaltowa w części brukowana	26,025	15,170
12	134-138, 157-161	Droga gruntowa	6,140	0,642
13	263, 274, 275, 349, 416, 417, 457, 458, 481, 483, 664, 665	Droga utwardzona płytami typu „JUMBO”	5,617	X
14	151, 285, 310, 431, 499, 534, 569, 591, 613-615, 644, 699, 855, 903, 915, 959A, 960, 987	Droga asfaltowa	14,032	2,433
15	495, 496, 560, 561, 581, 582, 633, 634, 686, 687, 774-776, 810-812, 838, 884, 885, 936, 937, 1003-1005, 1036-1039, 1084-1089	Droga asfaltowo-gruntowa	13,807	4,348
16	235, 236, 297-299, 320, 374, 394, 395, 434, 435, 496-500	Droga gruntowa	8,440	X
17	173, 202, 208, 228, 236, 302, 326, 327, 382, 402, 510, 530, 542, 596, 618, 619, 645, 646, 699	Droga gruntowa w części utwardzona płytami typu „JUMBO”	10,791	0,060

Nr dojazdu	Oddz. od – do	Nawierzchnia	Długość drogi (Ls) w km	Długość drogi (inne) w km
1	2	3	4	5
18	211, 231, 239, 244, 245, 250, 253-255, 332, 333	Droga gruntowa	6,073	X
19	334-338, 379-383, 398, 399, 505, 506, 525, 536, 537, 571	Droga gruntowa	7,826	X
20	339, 407, 518, 549, 605, 653, 707, 909	Droga gruntowa w części utwardzona płytami typu „JUMBO”	4,286	X
21	699-702, 858, 906-911, 922	Droga gruntowa w części utwardzona płytami	7,450	1,128
22	539, 540, 569-572, 595-598, 600-603, 625, 626, 653	Droga gruntowa	8,299	X
23	861, 893, 948, 1018	Droga gruntowa	3,336	1,204
24	172, 173, 198-200, 204, 224, 296, 312-319, 365, 366, 431	Droga gruntowa	7,737	0,305
25	673-675, 764-766, 804, 805, 833-835, 882-885, 938-940, 1009, 1010, 1046	Droga utwardzona płytami typu „JUMBO”	8,937	X
26	613, 641, 694, 783, 784, 820, 847-849, 859-861	Droga gruntowa w części utwardzona płytami typu „JUMBO”	5,214	5,195
27	952-955, 977, 978, 981, 982, 1018-1021, 1026, 1027	Droga gruntowa	5,349	X
28	986, 1029, 1062, 1074, 1075, 1076-1081, 1069-1071, 994	Droga gruntowa	7,321	0,935
29	91, 114, 138	Droga gruntowa	1,798	X
30	629-631, 679-681, 683-685, 766, 773, 774, 803, 829, 830, 873-876	Droga gruntowa w części utwardzona płytami typu „JUMBO”	8,072	X
31	236-238, 243, 244	Droga gruntowa	1,948	X
32	11, 13-16	Droga gruntowa	2,300	0,614
33	665, 741, 742, 754, 792, 822, 823, 870, 871	Droga utwardzona płytami typu „JUMBO”	4,510	X
34	157, 165, 166, 191, 216, 217, 289, 312	Droga gruntowa	3,371	X
35	553-556, 575-577, 627, 679	Droga gruntowa	4,667	X
36	909, 919, 963-965, 987	Droga gruntowa	3,435	X
37	57-60	Droga gruntowa	3,288	0,658
38	94, 174-176, 143	Droga gruntowa	2,786	0,506
Razem Nadleśnictwo Drawsko			258,344	37,831

Wymienione drogi, a także dojazdy do punktów czerpania wody podlegają szczególnej dbałości o ich stan i oznakowanie ułatwiające sprawne poruszanie się po nich wozów bojowych straży pożarnej.

Aktualnie w Nadleśnictwie Drawsko jako dojazdy pożarowe zinwentaryzowano 38 dróg o łącznej długości 296,175 km, w tym poza gruntami Nadleśnictwa 37,831 km. Gęstość dróg jest wystarczająca. W bieżącym 10-leciu Nadleśnictwo planuje wybudować dojazdy pożarowe nr 16, 26, 36 oraz przebudować dojazdy pożarowe nr 2, 4.

W akcjach gaśniczych korzystać można również z dojazdów pożarowych sąsiednich nadleśnictw: Drawno – nr dojazdu pożarowego 1 (przy oddz. 1055), 3 (przy oddz. 1072), 11 (przy oddz. 976), Kalisz Pomorski - 3 (przy oddz. 871). Położone są one w bezpośrednim sąsiedztwie Nadleśnictwa Drawsko.

g) Inne zagrożenia

1. Gazociąg – brak.

2. Linie energetyczne:

- niskiego napięcia 15 kV.

Linie energetyczne oznaczone są na mapach.

**D. WYTYCZNE NA LATA 2021-2030 ZMIERZAJĄCE DO POPRAWY
BEZPIECZEŃSTWA PRZECIWOŻAROWEGO NADLEŚNICTWA**

1. Utrzymywać w stałej sprawności istniejące pasy przeciwpożarowe, zgodnie z:
 - a) Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7.06.2010 r.,
 - b) Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22.03.2006 r.,
 - c) Instrukcją ochrony przeciwpożarowej z 2020 r.
2. Utrzymywać w stałej sprawności dojazdy pożarowe i remontować w pierwszej kolejności te, które prowadzą do punktów czerpania wody, baz sprzętu przeciwpożarowego i miejsc najbardziej narażonych na powstawanie i rozprzestrzenianie się pożaru.
Dostosowywać sukcesywnie drogi do wymagań Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22.03.2006 r.
3. Punkty czerpania wody dla celów gaśniczych powinny być budowane zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych, a także normą PN-B-02857:2017-04.
W punktach czerpania wody utrzymywać poziom wody zapewniający wydajny jej pobór oraz uzupełniać ich oznakowanie, zgodnie z zapisami zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r.
4. Utrzymywać zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r.

i w uzgodnieniu z KP (KM) PSP bazy sprzętu pożarniczego.

5. Systematycznie usprawniać organizację systemu łączności i alarmowania.
6. Umieszczać przy wjazdach do lasów oraz przy parkingach leśnych, w uzgodnieniu z właściwym komendantem powiatowym (miejskim) Państwowej Straży Pożarnej tablice informacyjne i ostrzegawcze dotyczące zabezpieczenia przeciwpożarowego lasu.
7. Na bieżąco sprawdzać stan i w razie potrzeby remontować przewody kominowe, instalację elektryczną i odgromową we wszystkich osadach leśnych, zgodnie z zapisami Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.
8. Systematycznie szkolić załogę i ludzi pracujących w lesie w zakresie przestrzegania zasad bezpieczeństwa pożarowego.
9. Ścisłe współpracować z właściwymi terenowymi organami administracji, takimi jak: Urzędy Gmin, Policja, Komendy PSP/MSP.
10. Propagować na bieżąco zagadnienia ochrony przeciwpożarowej, tak wśród okolicznej ludności, jak i wśród turystów i wczasowiczów.
11. Realizować zarządzenia dotyczące zabezpieczenia przeciwpożarowego wydane przez MŚ, DGLP i RDLP.
12. W miarę wzrostu powierzchni lasów i zagrożeń pożarowych może zajść potrzeba budowy nowych dojazdów pożarowych, punktów czerpania wody i innych urządzeń przeciwpożarowych.
13. Wyznaczając czasowe miejsca na posługiwanie się ogniem otwartym w lesie, Nadleśnictwo obowiązane jest do pisemnego określenia lokalizacji i warunków bezpiecznego posługiwania się ogniem oraz do sprawowania nadzoru nad ich przestrzeganiem.
14. Opracować dla terenu poligonowego „Plan ochrony przeciwpożarowej obszarów leśnych” wraz z Centrum Szkolenia Wojsk Lądowych Drawsko w porozumieniu z właściwym terytorialnie szefem delegatury WOP i Komendantem powiatowym KPPSP Drawsko Pomorskie.
 - a) W trakcie planowania ćwiczeń z założeniem użycia różnych rodzajów uzbrojenia Centrum Szkolenia Wojsk Lądowych Drawsko opracuje „ Plan zabezpieczenia przeciwpożarowego ćwiczeń wojsk w warunkach poligonowych „, zgodnie z przepisami obowiązującymi w resorcie Obrony Narodowej.
 - b) Plan o którym mowa w pkt. a), stanowi podstawę do opracowania „ Sposobów postępowania na wypadek powstania pożaru lasu dla Nadleśnictwa”.
 - c) Podczas dużych pożarów (pow. 10 ha) kierujący działaniami ratowniczymi zobowiązany jest do powołania sztabu dowodzenia akcją, zgodnie z zasadami określonymi w „Planie ochrony przeciwpożarowej obszarów leśnych”.
15. Wybudować dojazdy pożarowe nr 16, 26, 36 oraz zmodernizować dojazd pożarowy nr 2, 4.

Administratorom gospodarstw skarbowych oraz dzierżawcom i innym użytkownikom nieruchomości rolnych Skarbu Państwa graniczących z lasami należy przypominać o obowiązku przestrzegania przepisów:

- ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej, która stanowi, iż każda osoba fizyczna i prawna, organizacja lub instytucja korzystająca ze środowiska przyrodniczego, budynku, obiektu lub terenu, obowiązana jest zabezpieczyć użytkowane środowisko, budynki lub teren przed zagrożeniem pożarowym, ponosząc pełną odpowiedzialność za naruszenie przepisów przeciwpożarowych,
- ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, a w szczególności art. 131, pkt. 12), który mówi, że kto wypala łąki, pastwiska, nieużytki, rowy, pasy przydrożne, szlaki kolejowe, trzcinowiska lub szuwały, podlega karze aresztu lub grzywny,
- ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach, a w szczególności art. 30, ust. 3, który zabrania podejmowania na terenach śródleśnych jak również w odległości do 100 m od granicy lasu wszelkich działań i czynności mogących wywołać niebezpieczeństwo pożaru.

Dane dotyczące ochrony przeciwpożarowej lasu uwidoczniono na mapie ochrony przeciwpożarowej, na którą naniesiono:

- ciek i zbiorniki wodne,
- przeciwpożarowe punkty obserwacyjne z podziałką azymutalną,
- punkty łączności alarmowej,
- bazy sprzętu p.poż.,
- punkty czerpania wody,
- parkingi, miejsca postoju, miejsca wypoczynku i miejsca biwakowania,
- siedziby straży pożarnych,
- drogi publiczne,
- dojazdy pożarowe (z numerowanymi),
- pasy przeciwpożarowe typu B,
- współrzędne geograficzne,
- linie energetyczne i inne instalacje techniczne,
- punkty telefoniczne w jednostkach LP.

Uzgodniono z:

RDLP w Szczecinku

REGIONALNA DYREKCJA
LASÓW PAŃSTWOWYCH
ul. Mickiewicza 2
78-400 SZCZECINEK
tel. 94 372-63-00, fax 94 372-63-01

Specjalista Służby Leśnej
ds. ochrony przeciwpożarowej
w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
w Szczecinku

Małgorzata Kupczak

Nadleśnictwem Drawsko

NADLEŚNICTWO DRAWSKO
78-500 Drawsko Pom., ul. Starogrodzka 30
tel. +48 94 363 20 46, fax +48 94 363 21 94
NIP 674-000-53-51, REGON 330044068
e-mail: drawsko@szczecinek.lasy.gov.pl

NADLEŚNICZY

Zbigniew Łukomski

Centrum Szkolenia Wojsk Lądowych w Olesznie

ZASTĘPCA DOWODCY
JEDNOSTKI WOJSKOWEJ NR 1965

ppłk Andrzej NIEGMAŃSKI

Komendą Powiatową PSP w Drawsku Pomorskim

KOMENDA POWIATOWA
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
w Drawsku Pomorskim
woj. zachodniopomorskie

KOMENDANT POWIATOWY
Państwowej Straży Pożarnej
bryg. mgr inż. Paweł Dymecki

3.2.4. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ubocznego użytkowania lasu oraz gospodarki łowieckiej

3.2.4.1. Użytkowanie uboczne

Obecne uwarunkowania ekonomiczne nie sprzyjają pozyskiwaniu w lasach Nadleśnictwa Drawsko żywiczy, karpiny przemysłowej, kory garbarskiej i roślin przemysłowych. Zgodnie z ustaleniami KZP i NTG pozyskiwać się będzie jedynie choinki, w ilości uzależnionej od lokalnego zapotrzebowania ludności i możliwości Nadleśnictwa. Przewiduje się pozyskiwanie choinek na poziomie dotychczasowym, czyli około 50 szt. rocznie.

3.2.4.2. Gospodarka łowiecka

Gałęzią gospodarki ubocznej o dużo większym znaczeniu dla Nadleśnictwa Drawsko jest łowiectwo. Nadleśnictwo należy do VI Rejonu Hodowlanego. Celem gospodarki łowieckiej w Nadleśnictwie jest utrzymanie możliwie najliczniejszego stada zwierzyny w odpowiedniej strukturze wiekowej i płciowej przy znośnych gospodarczo szkodach w drzewostanach. Gospodarka łowiecka w lasach musi być integralną częścią gospodarki leśnej, a zwierzyna składową częścią ekosystemu leśnego. Zachowanie lasu i jego wielofunkcyjnego charakteru traktować należy jako priorytetowe zadanie hodowli. Nadmiar szkód w uprawach i młodnikach, który uniemożliwiłby dostosowanie ich składu gatunkowego do potencjału siedliska oraz osiągnięcia właściwej jakości, musi być sygnałem do ograniczenia stanu pogłowia zwierzyny.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Drawsko gospodarka łowiecka prowadzona jest w 13 obwodach łowieckich. Obwody niewydzierżawione o numerach 181 i 183 stanowią Ośrodek Hodowli Zwierzyny Lasów Państwowych, na których gospodarkę łowiecką prowadzi Nadleśnictwo Drawsko, a obwód nr 180 – OHZ, na którym gospodaruje Nadleśnictwo Złocieniec. Pozostałe obwody dzierżawione są przez koła łowieckie.

Nadleśnictwo Drawsko nadzoruje:

- obwód nr 147 - K.Ł. „Dzik” Drawsko,
- obwód nr 182 - K.Ł. „Ostoja” Oleszno.

Reszta obwodów, to obwody skrajne nadzorowane przez sąsiednie nadleśnictwa:

- obwód nr 149 – K.Ł. „Rogacz” Węgorzyno - Nadleśnictwo Łobez,
- - „ - nr 179 – K. Ł „Bażant” Drawsko - Nadleśnictwo Złocieniec,
- - „ - nr 184 – K. Ł „Głowacz” Szczecin - Nadleśnictwo Łobez,
- - „ - nr 186 – K. Ł „Knieja” Szczecin - Nadleśnictwo Dobrzany,
- - „ - nr 208 – K. Ł „Wieniec” Mirosławiec - Nadleśnictwo Kalisz Pomorski,
- - „ - nr 212 – K. Ł „Potok” Cybowo - Nadleśnictwo Kalisz Pomorski,
- - „ - nr 213 – K. Ł „Wiarus” Drawno - Nadleśnictwo Drawno,
- - „ - nr 214 – K. Ł „Przyjaciele” Rościen - Nadleśnictwo Drawno.

Charakterystyka przyrodnicza obwodów łowieckich

Nr obwodu	Kolo łowieckie	Powierzchnia - ha						
		w zarządzie Nadleśnictwa					pozostała	Ogółem
		zalesiona	niezalesiona	gr. zw. z gosp. leśną	nieleśna	razem		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Obwody niewydzierżawione								
180	OHZ	-	0,23	-	-	0,23	760,45	760,68
181	OHZ	10558,55	243,19	477,65	1640,55	12919,94	2351,62	15271,56
183	OHZ	9815,69	381,14	636,38	5123,11	15956,32	1157,45	17113,77
RAZEM		20374,24	624,56	1114,03	6763,66	28876,49	4269,52	33146,01
Obwody wydzierżawione								
147	Dzik	455,15	31,91	8,74	53,24	549,04	2884,47	3433,51
182	Ostoja	2949,71	74,84	164,52	1172,85	4361,92	2795,34	7157,26
149	Rogacz	-	-	-	-	-	1,30	1,30
179	Bażant	103,58	-	1,68	15,73	120,99	1052,52	1173,51
184	Głowacz	132,85	-	6,15	37,25	176,25	15,57	191,82
186	Knieja	15,34	-	4,18	2,68	22,20	1,05	23,25
208	Wieniec	-	-	0,17	0,38	0,55	2,61	3,16
212	Potok	-	-	-	1,35	1,35	13,46	14,81
213	Wiarus	82,24	-	4,44	19,29	105,97	4,74	110,71
214	Przyjaciele	31,55	-	1,33	2,24	35,12	69,54	104,66
RAZEM		3770,42	106,75	191,21	1305,01	5373,39	6840,60	12213,99
OGÓŁEM		24144,66	731,31	1305,24	8068,67	34249,88	11110,12	45360,00

Stany zwierzyny na dzień 15.03.2020 roku w obwodach nadzorowanych i gospodarowanych przez Nadleśnictwo Drawsko kształtowały się następująco:

Obwód	147	182	181 (OHZ)	183 (OHZ)	Razem
1	2	3	4	5	6
Jelenie	135	292	605	745	1777
Sarny	462	170	625	668	1925
Dziki	48	40	62	52	202
Daniele	21	20	18	30	89
stan docelowy – szt.					
Jelenie	95	250	606	731	1682

Obwód	147	182	181 (OHZ)	183 (OHZ)	Razem
1	2	3	4	5	6
Sarny	431	287	628	683	2029
Dziki	7	16	7	17	47
Daniele	22	22	0	0	44

Inwentaryzacja stanu zwierzyny wykazała w stosunku do stanu docelowego:

- stan jeleni przekroczony o 95 szt.,
- stan saren wskazuje na niedobór 104 szt.,
- stan dzików jest przekroczony o 155 szt.,
- stan danieli przekroczony o 45 szt.

Rozmiar uszkodzeń powodowanych przez zwierzynę w uprawach, młodnikach i drzewostanach starszych wg stanu określonego przez Nadleśnictwo w trzecim kwartale 2020 r. przedstawia tabela.

Powierzchnia uszkodzeń drzewostanów przez zwierzynę

Kategoria powierzchni	Przedział uszkodzeń w %		Razem
	21 - 40	powyżej 40	
	pow. w ha		
1	2	3	4
Uprawy	64,56	8,34	72,90
Młodniki	6,81	0,27	7,08
Drzewostany starsze	2,25	4,38	6,63
Ogółem	73,62	12,99	86,61

W ubiegłym okresie Nadleśnictwo wykonało średniorocznie następujący rozmiar prac profilaktycznych przed szkodami od zwierzyny:

- grodzenie upraw – 187,55 ha,
- zabezpieczenie chemiczne – 313,72 ha,
- zabezpieczenie mechaniczne – 46,40 ha,
- palikowanie modrzewia – 2,45 ha.

Na cele łowieckie Nadleśnictwo przeznaczyło następujące grunty:

Zestawienie powierzchni związanej z gospodarką łowiecką

Poletka łowieckie na gruntach leśnych niezalesionych	Poletka łowieckie na gruntach nieleśnych (PL-ŁOW-R,Ł,PS)	Poletka łowieckie niestanowiące wyłączeń (PNSW)	Grunty nieleśne w użytkowaniu kół łowieckich
1	2	3	4
25,28	-	1,30	26,58

W Nadleśnictwie zinwentaryzowano na gruntach leśnych 23 poletka łowieckie o łącznej powierzchni 26,58 ha, w tym: 19 stanowiących pododdziały gruntów leśnych niezależionych i 4 niestanowiących wyłączeń. Lokalizacja poletek łowieckich na gruntach niezależionych przedstawiona jest w punkcie 1.5.4. elaboratu.

Poletka niestanowiące wyłączeń (1,30 ha) położone są w oddz.: 349f, 673d, 921d, 936h. Ponadto na cele łowieckie koła dzierżawią 26,58 ha gruntów nieleśnych.

Głównym zadaniem Nadleśnictwa w ramach gospodarki łowieckiej bieżącego 10-lecia będzie współpraca z kołami łowieckimi w zakresie:

- dokonywania ścisłej inwentaryzacji zwierząt łownych,
- utrzymywania odpowiedniej ich liczebności oraz struktury wiekowej i płciowej,
- opiniowania i zatwierdzania rocznych planów łowieckich,
- nadzorowania budowy i utrzymywania w należyłym stanie urządzeń łowieckich,
- poprawiania warunków bytowania zwierzyny poprzez ograniczanie niepokoju w biotopie, ochronę ostoi oraz zapewnienie bazy pokarmowej w postaci odpowiedniej ilości poletek łowieckich, wprowadzanie do drzewostanów gatunków drzew i krzewów takich jak: kasztanowiec, wierzby, drzewa i krzewy owocowe.

Została sporządzona mapa przeglądowa gospodarki łowieckiej, na którą naniesiono:

- granice obwodów łowieckich z określeniem numeru obwodu,
- uszkodzenia przez zwierzynę upraw i młodników (istotne),
- poletka łowieckie,
- grunty nieleśne przeznaczone na cele łowieckie,
- łąki śródleśne, bagna, zbiorniki wodne.

3.2.5. Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej, w tym turystyki i rekreacji

Prace z zakresu infrastruktury technicznej realizowane będą na bieżąco, zgodnie z potrzebami i możliwościami finansowymi Nadleśnictwa.

3.2.5.1. Budowa i remonty dróg

Występująca w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Drawsko sieć dróg publicznych o nawierzchni asfaltowej pozwala na dojazd do większości kompleksów. Wystarczająco gęsta jest sieć dróg leśnych. W trakcie prac urzędzeniowych zinwentaryzowano na terenie Nadleśnictwa 2378 km dróg o szerokości od 3 m. Wśród dróg leśnych 258,344 km stanowią dojazdy pożarowe. Zagęszczenie, docelowej sieci dróg wywozowych jest zgodne z zalecanymi wskaźnikami.

W bieżącym 10-leciu Nadleśnictwo planuje wybudować dojazdy pożarowe nr 16, 26, 36 oraz przebudować dojazdy pożarowe nr 2,4.

3.2.5.2. Budownictwo ogólne

W stanie posiadania Nadleśnictwa znajduje się:

- 17 budynków mieszkalnych,
- 35 budynków gospodarczych,
- 3 lokale mieszkalne,
- 15 lokali niemieszkalnych,
- 1 budynek biurowy – siedziba Nadleśnictwa,
- 24 inne budynki.

Budynki mieszkalne pełnią głównie rolę mieszkań funkcyjnych dla pracowników służby leśnej, część jest wynajmowana przez obecnych lub byłych pracowników LP lub osoby postronne. Osady dla służby leśnej są w dobrym stanie technicznym i są na bieżąco, według potrzeb i możliwości finansowych remontowane i modernizowane.

W zamierzeniach inwestycyjnych na najbliższe 10-lecie Nadleśnictwo planuje budowę obiektu sprzedaży bezpośredniej oraz przebudowę sali konferencyjnej Nadleśnictwa. Wykonywane będą również niezbędne remonty bieżące i modernizacje innych budynków istniejących.

3.2.5.3. Melioracje wodne

Zlokalizowane na gruntach Nadleśnictwa rowy, ciek i zbiorniki wodne są niezbędnym elementem do prowadzenia właściwej gospodarki leśnej oraz zabezpieczają potrzeby Nadleśnictwa w zakresie zaopatrzenia w wodę dla celów przeciwpożarowych. Na gruntach Nadleśnictwa zinwentaryzowano około 230,0 km rowów, w tym podstawowych 189,5 km. Resztę, to jest 40,5 km stanowią rowy szczegółowe o szerokości 1-2 m. W obecnym 10-leciu Nadleśnictwo winno przeprowadzać ich odmulanie i konserwację, a nawet odbudowę w zależności od pojawiających się potrzeb.

Na najbliższe 10-lecie Nadleśnictwo Drawsko nie planuje prac związanych z budową, przebudową lub adaptacją obiektów melioracyjnych oraz punktów czerpania wody.

3.2.5.4. Mała retencja

Lasy wpływają korzystnie na stabilność układu hydrograficznego. Powodują zatrzymanie wód opadowych w ściółce i próchnicy nawet na długie okresy. W trosce o ochronę wód i stabilność bilansu wodnego uznano lasy wodochronne o łącznej powierzchni 5591,41 ha. Obejmują one ciągi mokradeł (siedlisk bagiennych i podmokłych), tereny w sąsiedztwie cieków, źródeł wodnych oraz naturalnych i sztucznych zbiorników wodnych. Gospodarka leśna na tych terenach powinna być przyporządkowana celowi ochronnemu. Należy zwrócić uwagę na zachowanie cieków wodnych w ich naturalnych korytach, ochronę śródleśnych bagien, drobnych zbiorników wodnych, utrzymywanie sprawności przepustów pod drogami. Sposobem gospodarczym można wykonać małe zbiorniki zasilane wodami gruntowymi w bezodpływowych zagłębieniach i obniżeniach terenu, położone poza istniejącą

siecią hydrograficzną oraz instalować urządzenia melioracji wodnych niezwiązane z poborem wody (np. odpływ regulowany). Wykonanie innych urządzeń małej retencji wymaga sporządzenia dokumentacji technicznej obejmującej m. in. operat wodnoprawny.

3.2.5.5. Turystyka i rekreacja

Lasy Nadleśnictwa Drawsko położone są w większości na obszarze o wysokich walorach przyrodniczych, krajobrazowych i rekreacyjno-wypoczynkowych. Jednak usytuowanie poligonu powoduje, że przeważający obszar Nadleśnictwa (ok. 94%) musi być wyłączony z zagospodarowania turystycznego lub jego udostępnienie jest ograniczone. Tereny leśne, są znakomitą bazą dla amatorów czynnego wypoczynku na łonie przyrody, a obszary porośnięte płatami czernicy i brusznicy oraz dobre urodzaje grzybów powodują, że lasy te są często odwiedzane przez ludność miejscową i przyjeźdną. Kompleksy leśne, w których występuje dużo zwierzyny łownej, stanowią atrakcyjne tereny łowieckie. Dość duże znaczenie mają także zlokalizowane tu rzeki oraz czyste i zasobne w ryby jeziora. Do największych jezior zagospodarowanych turystycznie należy Lubie, przez które przepływa Drawa, jedna z rzek najbardziej lubianych przez miłośników spływów kajakowych. Tak jeziora, jak i rzeki cieszą się ogromnym zainteresowaniem zarówno wśród turystów jak i amatorów wędkowania. Coraz bardziej popularne stają się organizowane co roku, na terenie poligonu rajdy samochodów terenowych „Baja Poland”. Na obszarze Nadleśnictwa bierze swój początek rzeka Ina.

W celu ukierunkowania ruchu turystycznego przez najciekawsze tereny Nadleśnictwa wyznaczono różnego rodzaju szlaki turystyczne: piesze, rowerowe, kajakowe i konne.

Szlaki piesze:

1. **Drawskich Grodzisk Wczesno-Średniowiecznych** (długość 14,0 km) – Drawsko Pomorskie – Gudowo przez oddz.: 25A, 26 - Mielenko Drawskie - Dzikowo, przez oddz.: 49-52, 73, 74A, 53 - Oleszno, przez oddz.: 59, 107, 84-88, 81, 90, 91, 82 do granicy Nadleśnictwa;
2. **Niebieski - im. I Warszawskiej Dywizji Kawalerii** (długość 8,0 km) – Drawsko Pomorskie – Janiszów do Gudowa;
3. **Zielony - Elektrownia Wodna Borowo** (długość 5,2 km) – Borowo – przy oddz.: 843, 842, 889, 942, 1011, 1010, 1046, 1100, 1099 do Suchowa;
4. **Zielony – Jezior Drawskich** (długość 24,9 km) – od granicy Nadleśnictwa przez Cianowo - Zbrojewo do granicy Nadleśnictwa przez Brzeźnicę przy oddz. 29 do Woliczna przez Kolonia Mielenko Drawskie - Mielenko Drawskie przez oddz. 26A, 26, 38, 37 do Gudowa.

Szlaki rowerowe:

1. **Dolina Rzeki Drawy** (długość 5,7 km) – Gudowo - po granicy Nadleśnictwa do Drawska Pomorskiego;
2. **Greenway – Naszyjnik Północy** (długość 35,6 km) – Gajewko – Ustok – przez oddz. 3A -Krzynno - Drawsko Pomorskie – Gudowo - przez oddz.: 26A, 26, przy oddz. 48, 64, 69, 99, 121, 143, 178 – Konotop oddz. 278 – przy oddz.: 363, 420, 461, 463, 488, 672, 759, 797, 872 do Poźrzadła Wielkiego;
3. **Parki Krajobrazowe** (długość 15,1 km) – z Drawska Pomorskiego – Mielenko Drawskie - Woliczno przy oddz. 29, 58 do granicy Nadleśnictwa;
4. **Rzeka Brzeźnicka** (długość 19,6 km) – Węgorza – Wodospady – z Krzynna przez Małe Jankowo – Drawsko Pomorskie, przez oddz.: 25, 26 – Mielenko Drawskie - Woliczno – oddz.: 20, 16, 17, przy oddz. 18, 19 do granicy Nadleśnictwa.
5. **Ścieżki przyrodnicze** (długość 48,5 km) – z Drawska Pomorskiego przez Jankowo przy oddz.: 11, 16, 20 do granicy Nadleśnictwa – przy oddz.: 29, 58, 63, 80 przez oddz.: 82, 91, 90, 81, 88, 87, 86, 85, 84, 107 do Oleszna przez oddz.: 54, 53, 74A, 73, 67, 66, 65 - przy oddz.: 64, 69, 99, przez Konotop przy oddz.: 265 – przez oddz.: 277, 363, 420, 461 – Żołędowo – oddz.: 487, 486, 485, 468, 416, 414, 346, 270, 257, 94, 41-48 przez Mielenko Drawskie do Drawska Pomorskiego;
6. **Wokół Jeziora Lubie** (długość 25,9 km) – Drawsko Pomorskie przez oddz.: 26, 26A do Gudowa przez Lubieszewo – Sienice przez oddz.: 725, 720, 715, 714, 659, 474, 448, 439, 440, 408, 341-343, 269, 257, 94, 41-48 – Mielenko Drawskie przez oddz.: 26 do Drawska Pomorskiego;
7. **Wzgórzami Moreny Czolowej** (długość 13,3 km) – z Gajewka przez oddz. 3A – Małe Jankowo – Drawsko Pomorskie – oddz. 21A w kierunku Zarańska.

Szlak kajakowy:

1. **Rzeka Drawa – im. ks. Kardynała Karola Wojtyły** (długość 50,7 km) – Drawsko Pomorskie przy 25A, 26A przez jezioro Lubie, przy 439-441, 461, 477-480, 464-468 - jez. Dąbie – jez. Małe Dębno – jez. Wiry – oddz.: 489-494, 558 – jez. Zły Łęg – jez. Strunowo przy oddz.: 687, 776 - jez. Mielno do Borowa.

Ścieżki dydaktyczne:

1. Na Leśnym Szlaku	- w oddz. 21A	- 0,3 km,
2. Park Jankowo	- w oddz. 8	- 1,6 km,
3. Zalewy Studnickie	- w oddz.: 82, 83	- 1,6 km,
4. Park Żołędowo	- w oddz.: 463, 487	- 0,9 km.

Projektowana ścieżka konna (długość 27,4 km) – z Mielenka Drawskiego przez oddz.:
35, 46-53, 41, 44, 66-74, 95-100, 103, 104.

W celu odpowiedniego udostępniania lasów dla potrzeb turystyki i wypoczynku Nadleśnictwo Drawsko wyznaczyło i przygotowało następujące miejsca i urządzenia.

Lokalizacja miejsc związanych z turystyką i rekreacją

Lp.	Rodzaj miejsca	Oddz., pododdz.	Uwagi
1	2	3	4
1.	Miejsce postoju	29j	Śródleśne
2.	Miejsce postoju	34m	Śródleśne
3.	Miejsce postoju	45f	Śródleśne
4.	Miejsce postoju	54i	Śródleśne
5.	Miejsce postoju	58h	Śródleśne
6.	Miejsce postoju	83b	Śródleśne
7.	Miejsce postoju	91f	Śródleśne
8.	Miejsce postoju	99d	Śródleśne
9.	Miejsce postoju	118j	Śródleśne
10.	Miejsce postoju	211l	Śródleśne
11.	Miejsce postoju	239a	Śródleśne
12.	Miejsce postoju	250g	Śródleśne
13.	Miejsce postoju	262i	Śródleśne
14.	Miejsce postoju	268c	Śródleśne
15.	Miejsce postoju	277g	Śródleśne
16.	Miejsce postoju	327i	Śródleśne
17.	Miejsce postoju	333b	Śródleśne
18.	Miejsce postoju	341a	Śródleśne
19.	Miejsce postoju	343a	Śródleśne
20.	Miejsce postoju	345a	Śródleśne
21.	Miejsce postoju	353g	Śródleśne
22.	Miejsce postoju	409a	Śródleśne
23.	Miejsce postoju	448a	Śródleśne
24.	Miejsce postoju	451l	Śródleśne
25.	Miejsce postoju	488z	Śródleśne
26.	Miejsce postoju	498a	Śródleśne
27.	Miejsce postoju	536o	Śródleśne
28.	Miejsce postoju	640c	Śródleśne
29.	Miejsce postoju	643d	Śródleśne
30.	Miejsce postoju	659a	Śródleśne
31.	Miejsce postoju	665k	Śródleśne
32.	Miejsce postoju	665m	Śródleśne
33.	Miejsce postoju	722c	Śródleśne

Lp.	Rodzaj miejsca	Oddz., pododdz.	Uwagi
1	2	3	4
34.	Miejsce postoju	725c	Śródleśne
35.	Miejsce postoju	754k	Śródleśne
36.	Miejsce postoju	758d	Śródleśne
37.	Miejsce postoju	790a	Śródleśne
38.	Miejsce postoju	871a	Śródleśne
39.	Miejsce postoju	889i	Śródleśne
40.	Miejsce postoju	1017g	Śródleśne
41.	Miejsce biwakowe	71h	Śródleśne
42.	Miejsce biwakowe	408f	Śródleśne
43.	Miejsce biwakowe	476o	Śródleśne
44.	Miejsce biwakowe	478b	Śródleśne
45.	Miejsce biwakowe	488x	Śródleśne
46.	Miejsce biwakowe	553f	Śródleśne
47.	Miejsce biwakowe	669h	Śródleśne
48.	Miejsce biwakowe	670j	Śródleśne
49.	Miejsce biwakowe	742g	Śródleśne
50.	Miejsce biwakowe	758d	Śródleśne
51.	Miejsce biwakowe	1058c	Śródleśne
52.	Miejsce turystyczne	54i	Śródleśne
53.	Miejsce turystyczne	71h	Śródleśne
54.	Miejsce turystyczne	476o	Śródleśne
55.	Miejsce turystyczne	478b	Śródleśne
56.	Miejsce turystyczne	553f	Śródleśne
57.	Miejsce odpoczynku	41c	Śródleśne
58.	Miejsce odpoczynku	45d	Śródleśne
59.	Miejsce odpoczynku	346d	Śródleśne
60.	Miejsce odpoczynku	448a	Śródleśne
61.	Miejsce odpoczynku	487c	Śródleśne
62.	Miejsce odpoczynku	722a	Śródleśne
63.	Miejsce odpoczynku	746b	Śródleśne
64.	Miejsce widokowe	41c	Śródleśne
65.	Miejsce widokowe	83b	Śródleśne
66.	Miejsce widokowe	665m	Śródleśne
67.	Kwatera myśliwska	49i	Śródleśne

Bieżące wypełnianie przez lasy funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej Nadleśnictwo winno realizować poprzez:

- udostępnianie wstępu do lasu z zachowaniem zasad w zakresie ochrony przyrody i ochrony przeciwpożarowej,

- współpracę z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska, Konserwatorami Przyrody i Zabytków oraz z władzami samorządowymi w zakresie: organizacji ruchu turystycznego, ochrony przyrody i zabytków,
- oznaczenie osobliwości przyrodniczych i miejsc historycznych, jeżeli nie zagraża to dewastacji obiektów chronionych,
- pozostawianie otulin wokół zbiorników wodnych i tras turystycznych,
- śledzenie i ukierunkowywanie rozwoju ruchu turystycznego oraz dostosowywanie liczby i rodzaju urządzeń turystycznych do aktualnych potrzeb.

4. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY

Program ochrony przyrody sporządzany jest dla Nadleśnictwa zgodnie z postanowieniami znowelizowanej ustawy o lasach. Stanowi on część operatu urządzeniowego i w swym zakresie ujmuje w szerokiej formie zagadnienia dotyczące ochrony przyrody, ocenia stosowane w Nadleśnictwie formy zagospodarowania lasu oraz przedstawia kierunkowe wytyczne na najbliższy okres gospodarczy. Sporządzony program ochrony przyrody składa się z części opisowej i kartograficznej.

Program ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Drawsko, zgodnie z ustaleniami Komisji Założeń Planu, stanowi odrębnie opracowane opracowanie, do którego załączono mapy przeglądowe w skali 1:25000:

- walorów przyrodniczo-kulturowych,
- siedlisk przyrodniczych i obszarów Natura 2000.

5. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO

Spodziewaną na koniec bieżącego okresu gospodarczego ogólną wielkość miąższości grubizny brutto drzewostanów Nadleśnictwa Drawsko obliczono poprzez odjęcie miąższości grubizny brutto drewna przewidzianego do pozyskania w planie u.l. od sumy miąższości grubizny na początku okresu i spodziewanego przyrostu miąższości grubizny w okresie obowiązywania planu u.l. Dane te przedstawione są w tabeli.

Stan zasobów drzewnych na 31.12.2030 r.

Miąższość grubizny na początku okresu na gruntach zalesionych	Spodziewany przyrost miąższości w okresie obowiązywania planu <u>tabelaryczny</u>	Miąższość grubizny przewidziana do pozyskania	Spodziewana miąższość grubizny na koniec okresu (1+2-3)	Spodziewana przeciętna zasobność na 1 ha na koniec okresu na gruntach zalesionych
m ³ brutto				
1	2	3	4	5
6242530	1460750	1456266	6247014	259

Na koniec okresu gospodarczego, przy pełnej realizacji zadań gospodarczych, można się spodziewać wzrostu miąższości zasobów Nadleśnictwa o 4484 m³, to jest o około 0,07%. Wielkość ta jest szacunkowa.

Spodziewana przeciętna zasobność na 1 ha gruntów zalesionych na koniec okresu gospodarczego będzie taka sama jak przeciętna zasobność na początku okresu.

6. PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH

6.1. PRACE PRZYGOTOWAWCZE

6.1.1. Prace geodezyjne

Dokumentacja geodezyjna przekazana wykonawcy projektu planu przed pracami urządzeniowymi została przygotowana przez firmę „GEONORD-Usługi Geodezyjne” Łukasza Skiby z Bornego Sulinowa. Rozbieżności między otrzymaną dokumentacją, a stanem faktycznym na gruncie (stwierdzone podczas prac terenowych) były wyjaśniane na bieżąco i zgłaszane Nadleśniczemu, który decydował o sposobie ujęcia ich w planie u.l., bądź zlecał na bieżąco do opracowania geodezyjnego. Podstawowym materiałem geodezyjnym dla prac urządzeniowych był podkład leśnej mapy numerycznej, na którym uwzględniono wszystkie zmiany w stanie posiadania.

Do planu urządzenia lasu przyjęto stan na 1.01.2021 r.

6.1.2. Prace siedliskowe

Opis siedliska i elementy gleb określono na podstawie operatu siedliskowego, opracowanego w roku 1999 przez firmę Usługi Gleboznawczo-Urządzeniowe „Siedlisko” s.c. M. Nawrot i Synowie ze Szczecinka. Gleby opisano zgodnie z „Systematyką gleb Polski” PTG wydanie IV z 1989 r. W poprzednim planie u.l. typy i gatunki gleb dostosowano do aktualnej „Klasyfikacji gleb leśnych Polski” z 2000 r. (CILP 2000).

6.2. PRACE URZĄDZENIOWE

Piąta rewizja planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Drawsko została wykonana przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Szczecinku na podstawie umowy nr ZI.270.2.1.2019 z dnia 27 marca 2019 r., zawartej pomiędzy wykonawcą, a Regionalną Dyрекcją Lasów Państwowych w Szczecinku.

Prace urządzeniowe terenowe i kameralne wykonała pracownia

- U-1:

Kierownik pracowni	-	Mariusz Zawiślak,
Wykonawcy	-	Andrzej Skobiej,
	-	Włodzimierz Szydywar,
	-	Jacek Cholewiński,
	-	Mariusz Zamorowski,
	-	Michał Skurczak,
	-	Rafał Matysiak,

oraz pracownia U-4:

Kierownik pracowni	-	Maciej Jakubiec,
Wykonawcy	-	Zdzisław Bartzak,
	-	Cezary Bukowski,
	-	Jacek Kacprzycki,
	-	Magdalena Kilian
	-	Bogumiła Puciłowska,
	-	Bartłomiej Sobczak,
	-	Paweł Sypuła.

Prace wykonano zgodnie z:

- Ustawą z dn. 28.09.1991 r. o lasach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1463),
- Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu (Dz.U. z 2012 r. poz. 1302),
- Instrukcją urządzania lasu z 2011 r.,
- Zasadami hodowli lasu z 2011 r.,
- Instrukcją ochrony lasu z 2011 r.,
- Instrukcją ochrony przeciwpożarowej z 2020 r.,
- wytycznymi i ustaleniami Komisji Założeń Planu i Narady Techniczno-Gospodarczej.

Prace terenowe (taksacyjne) wykonano w 2019 r. Po zakończeniu taksacji w danym leśnictwie wykonawca uzgadniał w formie protokołu opisy taksacyjne i zaplanowane wskazania gospodarcze lub ich brak z leśniczym i przedstawicielami kierownictwa Nadleśnictwa. Kopie protokołów uzgodnień znajdują się w archiwum Nadleśnictwa. Taksacją objęto 34249,88 ha.

Odbioru prac taksacyjnych Komisja Odbioru Robót dokonała w dniach 15.07.2019 r. (I etap), 09.09.2019 r. (II etap) i 25.11.2019 r. (całość Nadleśnictwa). Sprawdzono prawidłowość uzgodnień pomiędzy Nadleśnictwem Drawsko i wykonawcą oraz jakość prac terenowych. Komisja stwierdziła, że przedstawione materiały nadają się do dalszego opracowania kameralnego. Następnie po skompletowaniu bazy i uaktualnieniu leśnej mapy numerycznej dokonano procedury losowania próbnymi powierzchni kołowych. Kolejnym etapem było założenie wylosowanych powierzchni w terenie (2020 r.) z wykorzystaniem do ich lokalizacji odbiorników GPS.

Inwentaryzacja zasobów drzewnych przeprowadzona została w trzech etapach:

Etap pierwszy – szacunek miąższości poszczególnych drzewostanów (*podczas sporządzania opisu taksacyjnego*), z wykorzystaniem powierzchni próbnymi relaskopowych, określenie bonitacji i zadrzewienia na podstawie „*Tablic zasobności i przyrostu drzewostanów*”, opracowanych przez Bolesława Szymkiewicza (Wydanie V. PWRiL. Warszawa 1986).

Etap drugi – inwentaryzacja zasobów miąższości Nadleśnictwa statystyczną metodą reprezentacyjną, z zastosowaniem warstw gatunkowo-wiekowych oraz losowego rozdziału prób pomiarowych na uaktualnionej bazie opisów taksacyjnych. W tym celu założono 1869 szt. powierzchni próbnych w 39 warstwach gatunkowo-wiekowych wskazanych przez program „Taksator”.

Etap trzeci – wyrównanie miąższości oszacowanej w drzewostanach do miąższości ustalonej dla klas i podklas wieku w wyniku pomiaru miąższości – statystyczną metodą reprezentacyjną w warstwach gatunkowo – wiekowych, z zastosowaniem równań regresji.

Komisyjna kontrola pomiaru miąższości na powierzchniach kołowych odbyła się w dniach 11-15 maja 2020 r. Kontrolą objęto 50 powierzchni wylosowanych w programie „Taksator”. Komisja przyjęła całość pomiarów.

Powierzchnie próbne wyznaczone do kontroli. Obręb leśny: 11-07-1

Liczba powierzchni próbnych w obrębie: 1869

Liczba kontrolowanych powierzchni próbnych: 50 (5% powierzchni > 50)

Interwał liczbowy losowania: 37

Data losowania: 2020-05-04

Lp.	Nr pow. próbnej	Adres leśny	Nr wewnętrzny wydzielenia	Nr pow. próbnej w wydzieleniu
1	30	11-07-1-01-15 -f -00	1107026766	2
2	67	11-07-1-01-31 -d -00	1107031340	1
3	104	11-07-1-02-44 -g -00	1107028185	1
4	141	11-07-1-01-58 -i -00	1107000625	1
5	178	11-07-1-02-73 -a -00	1107000826	1
6	215	11-07-1-02-94 -b -00	1107001235	1
7	252	11-07-1-15-107 -d -00	1107011482	1
8	289	11-07-1-02-121 -d -00	1107000907	1
9	326	11-07-1-14-141 -a -00	1107010834	1
10	363	11-07-1-14-161 -c -00	1107010938	1
11	400	11-07-1-15-188 -a -00	1107025849	1
12	437	11-07-1-13-211 -l -00	1107011986	1
13	474	11-07-1-13-232 -f -00	1107031345	1
14	511	11-07-1-13-250 -g -00	1107032569	2
15	548	11-07-1-03-268 -c -00	1107031887	1
16	585	11-07-1-14-295 -a -00	1107032098	1
17	622	11-07-1-12-325 -g -00	1107010111	1
18	659	11-07-1-03-347 -o -00	1107002217	1
19	696	11-07-1-12-381 -b -00	1107010323	1
20	733	11-07-1-12-400 -d -00	1107025986	1
21	770	11-07-1-04-419 -g -00	1107002396	1
22	807	11-07-1-03-442 -d -00	1107032131	1
23	844	11-07-1-03-456 -m -00	1107001791	1
24	881	11-07-1-05-475 -h -00	1107033530	1
25	918	11-07-1-04-487 -z -00	1107026957	1
26	955	11-07-1-16-504 -c -00	1107030375	1
27	992	11-07-1-17-532 -c -00	1107009005	1
28	1029	11-07-1-07-575 -f -00	1107004540	1
29	1066	11-07-1-12-609 -a -00	1107008045	2
30	1103	11-07-1-17-637 -a -00	1107009110	1
31	1140	11-07-1-05-662 -b -00	1107003248	1
32	1177	11-07-1-07-677 -j -00	1107004710	1
33	1214	11-07-1-10-697 -f -00	1107027464	1
34	1251	11-07-1-05-722 -h -00	1107033634	1
35	1288	11-07-1-06-742 -j -00	1107003838	1
36	1325	11-07-1-08-775 -c -00	1107005792	1
37	1362	11-07-1-06-796 -h -00	1107028800	1
38	1399	11-07-1-06-823 -i -00	1107029401	1
39	1436	11-07-1-09-849 -c -00	1107030730	1
40	1473	11-07-1-06-873 -a -00	1107027412	1
41	1510	11-07-1-09-895 -f -00	1107006989	1
42	1547	11-07-1-11-918 -j -00	1107027716	1
43	1584	11-07-1-08-938 -d -00	1107027760	1
44	1621	11-07-1-10-958 -a -00	1107007564	1
45	1658	11-07-1-10-980 -a -00	1107033826	1
46	1695	11-07-1-07-1003 -g -00	1107031032	1
47	1732	11-07-1-10-1023 -b -00	1107033498	1
48	1769	11-07-1-08-1045 -a -00	1107033977	1
49	1806	11-07-1-11-1071 -n -00	1107008702	1
50	1843	11-07-1-08-1094 -d -00	1107005712	1

Kierownik Pracowni Urządzenia Lasu
mgr inż. Mariusz Zawistak

Strona 1 z 1

Staszysz specjalista Sz. Urządzenia Lasu
Cezary Kosierkiewicz

Błąd procentowy określenia miąższości dla obrębu (Nadleśnictwa) Drawsko wyniósł – 0,84%. Zasobność określona w opisany sposób charakteryzuje się dużą dokładnością dla obrębu leśnego. Dokładność określenia zasobności pojedynczych wyłączeń jest znacznie mniejsza.

Zgodnie z wytycznymi w sprawie organizacji prac urzędzeniowych, zawartymi w protokole ustaleń KZP, wykonano dodatkowe pomiary związane z określeniem miąższości drewna martwego. Na podstawie pomiarów można stwierdzić, że na terenie Nadleśnictwa Drawsko zaewidencjonowano 34799,1 m³ drewna martwego (1,71 m³/ha), w tym: 15005,2 m³ (0,74 m³/ha) drewna martwych drzew stojących i złomów oraz 19793,9 m³ (0,97 m³/ha) drewna drzew leżących i fragmentów drzew martwych.

Prace kameralne rozpoczęto w listopadzie 2019 r., a zakończono w dniu podpisania niniejszego elaboratu. Do wprowadzenia i przetworzenia danych taksacyjnych posłużono się programem komputerowym „Taksator”.

Mapy numeryczne, zgodne ze standardem LMN, wykonano za pomocą aplikacji „LEMAN”, z wykorzystaniem 26155 współrzędnych punktów granicznych, pozyskanych z opracowania geodezyjnego.

6.3. ZESTAWIENIE PLANU URZĄDZENIA LASU

Plan urządzenia lasu składa się z następujących części:

➤ **Egzemplarz dla Nadleśnictwa i RDLP:**

- elaborat z tabelami i zestawieniami oraz oprawionym oddzielnie programem ochrony przyrody,
- opisy taksacyjne z zamieszczonymi na końcu tabelami i wykazami,
- wykazy cięć rębnych, przedrębnych i zadań z zakresu hodowli lasu,
- mapy gospodarcze w skali 1:5000 w formacie A-1, z naniesionymi działkami zrębowymi oraz mapy przeglądowe podziału na arkusze,
- mapy przeglądowe w skali 1 : 25 000:
 - a) cięć rębnych (foliowana, podklejona na płótnie),
 - b) drzewostanów (foliowana, podklejona na płótnie),
 - c) siedlisk leśnych – typów siedliskowych lasu,
 - d) ochrony lasu,
 - e) ochrony przeciwpożarowej,
 - f) funkcji lasu i zagospodarowania rekreacyjnego,
 - g) gospodarki łowieckiej,
 - h) nasiennictwa i selekcji,
- mapy sytuacyjno-przeglądowe w skali 1 : 50 000:
 - a) ogólna obszaru w granicach terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa;

➤ **Egzemplarz dla DGLP:**

- elaborat z tabelami i zestawieniami oraz oprawionym oddzielnie programem ochrony przyrody,
- wykaz cięć wraz z tabelami;
- mapy przeglądowe w skali 1:25 000:
 - a) cięć rębnych,
 - b) drzewostanów,
 - c) siedlisk leśnych - typów siedliskowych lasu,
 - d) funkcji lasu i zagospodarowania rekreacyjnego;
- mapa sytuacyjno-przeglądowa w skali 1:50 000:
 - a) ogólna obszaru w granicach terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa;

➤ **Operat dla leśniczych:**

- opisy taksacyjne łącznie z wykazami cięć rębnych, przedrębnych i zadań z zakresu hodowli lasu,
- mapy gospodarczo-przeglądowe obszaru leśnictwa w skali 1 : 10 000:
 - a) cięć rębnych (foliowana, podklejona na płótnie, w futerale),
 - b) drzewostanów,
 - c) czysta;

➤ Do „**Programu ochrony przyrody**” dołączone zostały następujące mapy tematyczne w skali 1:25000:

- walorów przyrodniczo-kulturowych,
- siedlisk przyrodniczych i obszarów Natura 2000.

Dane inwentaryzacyjne oraz mapy numeryczne, zamieszczone na płytach CD, przekazano do RDLP w Szczecinku i do Zarządu BULiGL w Sękocinie Starym. Ponadto na potrzeby DGLP przekazano na płycie CD: opisanie ogólne, program ochrony przyrody, dane inwentaryzacyjne i mapę numeryczną.

Niniejszy elaborat opracował Andrzej Skobiej. Program ochrony przyrody sporządził Rafał Matysiak. Skontrolował i sprawdził rachunkowo kierownik pracowni Mariusz Zawisłak. Całość przejrzał z-ca dyrektora Oddziału BULiGL w Szczecinku Mieczysław Kopciński.

Kierownik pracowni u.l.

Kierownik Pracowni Urządzania Lasu

mgr inż. Mariusz Zawisła

Kontrola i nadzór

Zastępca Dyrektora Oddziału
mgr inż. Mieczysław Kopciński

DYREKTOR ODDZIAŁU

mgr inż. Tadeusz Wagner

Szczecinek, dnia 31.12.2020 r.

7. ZAŁĄCZNIKI

PROTOKÓŁ

z posiedzenia Komisji Założeń Planu

zwołanej w celu omówienia wytycznych w sprawie organizacji prac urzędniowych oraz ustalenia i sformułowania założeń do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody i prognozą oddziaływania tego planu na środowisko i obszary NATURA 2000
w **NADLEŚNICTWIE DRAWSKO**

Posiedzenie Komisji Założeń Planu, zwołanej przez Dyrektora RDLP w Szczecinku, odbyło się w dniu **04.06.2018 r.** w siedzibie nadleśnictwa.

Komisja pod przewodnictwem Tomasza Skowronka – Zastępcy Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej RDLP w Szczecinku, w składzie **27 osób**, zgodnie z załączoną listą uczestników, po wysłuchaniu referatu Nadleśniczego, koreferatu Naczelnika Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi, oraz po przeprowadzonej dyskusji podjęła następujące założenia dotyczące wykonania projektu planu urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody i prognozą oddziaływania tego planu na środowisko:

Plan urządzenia lasu dla **Nadleśnictwa Drawsko** zostanie opracowany według stanu na dzień 01 stycznia 2021 r., zgodnie z „Instrukcją urządzania lasu” stanowiącą załącznik do Zarządzenia nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r., która odwołuje się również do aktualnych (na stan opracowywanego projektu planu u.l.) wymogów w tym zakresie, zawartych w podstawowych aktach prawnych (ustawy, rozporządzenia) i aktach normalizacji wewnętrznej w Lasach Państwowych (zarządzenia, zasady, instrukcje itp.).

Część A – WYTYCZNE W SPRAWIE ORGANIZACJI PRAC URZĄDZENIOWYCH.

1. Prace siedliskowe.

Nadleśnictwo posiada operat glebowo-siedliskowy opracowany w latach 1998-1999, przez firmę - Usługi Gleboznawczo-Urządzeniowe „Siedlisko” s.c. M. Nawrot i Synowie ze Szczecinka. Opracowanie wykonawca wykorzysta przy tworzeniu projektu PUL, opis siedliska i elementy gleb należy przedstawić w klasyfikacji CILP 2000, zgodnie ze słownikiem programu TAKSATOR.

Dane przestrzenne LMN charakteryzujące siedliska i gleby, tj. warstwę wydzielen siedliskowych należy uzupełnić i dostosować do obowiązującego standardu leśnej mapy numerycznej (SLMN).

2. Prace przygotowawcze.

2.1. Zebranie i zestawienie danych o obszarach chronionych w nadleśnictwie i funkcjach lasu, z uwzględnieniem obszarów Natura 2000 wyznaczonych na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie.

Nadleśnictwo posiada zebrane i zestawione informacje na temat obszarów chronionych na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo oraz w swym zasięgu terytorialnym.

Wykonawca projektu planu u.l. winien ostatecznie zweryfikować i zaktualizować dane o obszarach chronionych, na podstawie danych zawartych na stronie Ministerstwa Środowiska,

danych właściwych RDOŚ, decyzji i uchwał jednostek samorządowych, uzgodnień z RDLP i nadleśnictwem oraz ustaleń i materiałów własnych. Dodatkowo, w uzgodnieniu z nadleśnictwem, wykonawca winien wskazać obiekty i obszary o cennych walorach przyrodniczych (dotychczas nierozpoznane), zasługujące na objęcie ich formą ochrony przyrody.

Siedliska przyrodnicze (wyszczególnione w ramach inwentaryzacji przeprowadzonej przez Lasy Państwowe w 2007 r., tzw. baza „INWENT”), winny zostać zweryfikowane w ramach prac terenowych nad nowym planem u.l. i ujęte zgodnie z instrukcją u.l.

Jako drzewostany wyłączone z użytkowania głównego na okres obowiązywania planu u.l. na skutek odpowiednich decyzji zarządzającego lub odpowiednich organów, uznaje się drzewostany w ostojach różnorodności biologicznej w ekosystemach leśnych.

Lasy ochronne należy przyjąć zgodnie z Decyzją Ministra Środowiska **DL-lpn-612-22/54175/11/JŁ** z dnia 07.12.2011 r. Kopię Decyzji wraz z odpowiednim komentarzem i wyjaśnieniem ew. zmian wykonawca zamieści w elaboracie.

2.2. Zebranie informacji dotyczących podstawowych założeń polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, dotyczących gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska.

Wykonawca sporządzający projekt planu urządzenia lasu w referacie na NTG winien powołać się na zapisy i ustalenia wynikające z tematu: „Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska” i zaktualizować je stosownie do nowych okoliczności. Aktualizację przeprowadzić należy na podstawie informacji uzyskanych od służb zajmujących się planowaniem przestrzennym i strategią rozwoju w gminach, powiatach i województwach właściwych dla zasięgu terytorialnego nadleśnictwa.

W opisanu ogólnym nadleśnictwa, w rozdziale „Ogólna charakterystyka lasów i gruntów przeznaczonych do zalesienia oraz pozostałych gruntów i nieruchomości będących w zarządzie nadleśnictwa” należy zamieścić podrozdział „Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska”.

2.3. Sprawdzenie kompletności i poprawności danych z zakresu ewidencji gruntów, przekazywanych przez nadleśniczego wykonawcy projektu planu urządzenia lasu.

Pracami urzędniowymi zostaną objęte wszystkie grunty nadleśnictwa wg stanu na 01.01.2021 r.

Nadleśnictwo prowadzi ewidencję lasów, gruntów przeznaczonych do zalesienia oraz pozostałych gruntów znajdujących się w zarządzie nadleśnictwa, zgodnie z zarządzeniem nr 67 DGLP z dnia 17 lipca 2001 r. o ewidencji gruntów w LP (z uwzględnieniem zmiany załącznika nr 2, wprowadzonej zarządzeniem nr 29 DGLP z dnia 21 maja 2010 r.).

W związku z przekształceniem baz danych państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego w formę elektroniczną nadleśnictwo zleci dodatkowe prace przygotowawcze mające na celu weryfikację i doprowadzenie do zgodności:

⇒ konturów oraz powierzchni działek ewidencyjnych, jak też użytków gruntowych z zasobem znajdującym się w ewidencji gruntów i budynków prowadzonej przez starostę,

⇒ współrzędnych punktów granicznych z zasobem znajdującym się w ośrodkach. Efektem tych prac będą zweryfikowane dane ewidencyjne (m.in. warstwa działek, warstwa użytków, rejestr powierzchniowy gruntów), jako wyjściowych do opracowania nowego projektu planu u.l. Ze względu na przewidywany zakres i specyfikę zmian, zgłoszenie zmian ewidencyjnych do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego winno nastąpić dopiero po zakończeniu prac terenowych (tj. po ostatecznej weryfikacji terenowej) w terminie umożliwiającym ich formalne przyjęcie przed dniem obowiązywania nowego planu u.l. Dodatkowo, o zaistniałe zmiany ewidencyjne oraz o tzw. „zaszłości” winny zostać zaktualizowane wpisy w księgach wieczystych.

Nadleśnictwo przekaze wykonawcy wykazy: gruntów spornych, gruntów stanowiących współwłasność, gruntów nieobjętych użytkowaniem (wyłączone z zagospodarowania na podstawie przyjętych przez RDLP w Szczecinku zasad dobrej gospodarki leśnej - FSC), gruntów przeznaczonych do zalesienia.

3. Przekazanie bazy danych SILP dla potrzeb planu urządzenia lasu, w tym zaktualizowanych danych geometrycznych i opisowych oraz ewentualna decyzja w sprawie wstrzymania obrotu gruntami.

Nadleśniczy przekaze **protokolarnie** (zgodnie z Zarządzeniem nr 13 DGLP z dnia 20 marca 2007 r.) wykonawcy prac w uzgodnionym z wykonawcą terminie dane, na które składać się będą:

- ⇒ baza SILP zaimportowana do programu Taksator wraz z danymi geometrycznymi (przekazanie danych w porozumieniu z RDLP). Wydruki raportów z kontroli logicznych SILP oraz kontroli LMN powinny stanowić załącznik do protokołu przekazania powyższych materiałów;
- ⇒ ortofotomapa wraz z numerycznym modelem terenu obejmująca zasięg terytorialny nadleśnictwa w celu wykorzystania do prac taksacyjnych;
- ⇒ zweryfikowana (po pracach przygotowawczych) mapa ewidencyjna gruntów (warstwa działek, użytków, punktów granicznych, zasięgu terytorialnego) w formie elektronicznej;
- ⇒ zweryfikowany (po pracach przygotowawczych) rejestr gruntów w formie elektronicznej dla nadleśnictwa wg stanu na 1 stycznia 2019 r. oraz w wydruku podpisany przez nadleśniczego. Wydruki należy przekazać w podziale na gminy i obręby ewidencyjne osobno dla gruntów bez współwłasności i dla gruntów stanowiących współwłasność nadleśnictwa.

Powyższe materiały należy przekazać **protokołem zdawczo-odbiorczym**.

W razie zmian danych ewidencyjnych w trakcie sporządzania projektu PUL nadleśnictwo dostarczy dokumentację wykonawcy. **Wszelkiego rodzaju zmiany ewidencyjne (przejęcia, przekazania, sprzedaże, zmiany klasyfikacji i rodzaju użytków) należy zakończyć do końca 2019 r.** Po tym terminie nadleśnictwo wstrzyma się ze zmianami w rejestrze gruntów do czasu zakończenia opracowywania projektu planu urządzenia lasu. Zapobiegnie to ewentualnym różnicom między danymi zawartymi w planie a ewidencją gruntów i budynków oraz pozwoli wykonawcy planu na uwzględnienie zmian. Wszystkie zmiany ewidencyjne przeprowadzone po przekazaniu danych wykonawcy, powinny zawierać dokumentację geodezyjną (wykazy zmian danych ewidencyjnych, decyzje, protokoły zdawczo-odbiorcze, mapy ewidencyjne) w formie cyfrowej i analogowej. Klasyfikację gruntów rolnych należy przyjąć zgodnie z ewidencją gruntów i budynków. Ewentualne niezgodności użytków lub klasyfikacji gruntów ze stanem faktycznym na gruncie (zmiana rodzaju użytków, zmiana konturów) zostaną przedstawione – w formie pisemnej – przez wykonawcę prac

nadleśniczemu przed przekazaniem prac terenowych, w celu podjęcia – również w formie pisemnej – decyzji przez nadleśniczego o sposobie ujęcia w projekcie planu urządzenia lasu.

Wykonawca prac za podstawę stanu posiadania nadleśnictwa przyjmie rejestr gruntów sporządzony na podstawie prac przygotowawczych weryfikujących dane ewidencyjne i zaakceptowany przez nadleśniczego. Zmiany ewidencyjne zaistniałe po przekazaniu wykonawcy danych wyjściowych należy również przekazywać i dokumentować właściwymi protokołami.

Niezgodności stwierdzone w trakcie terenowych prac taksacyjnych zostaną protokolarnie uzgodnione i spisane jako dodatkowe elementy korygujące stan posiadania – w formie protokołu rozbieżności.

4. Korekty podziału powierzchniowego oraz oznaczanie granic oddziałów.

Podział powierzchniowy oraz numeracja oddziałów zasadniczo powinna pozostać bez zmian. Ewentualne drobne korekty wykonawca uzgodni z nadleśnictwem i przedłoży do akceptacji komisji odbioru prac terenowych oraz do zatwierdzenia podczas NTG.

Granice wyłączeń taksacyjnych należy zaktualizować wykorzystując ortofotomapę i pomiary uzupełniające. Wyłączenia leśne tworzące drzewostany nasienne wyłączone i rezerwy, zasadniczo powinny pozostać pod tym samym adresem i z tą samą powierzchnią. Jeśli zachowanie tych parametrów nie będzie możliwe (z różnych względów), pozycje takie wymagają zgłoszenia i konsultacji z nadleśnictwem.

Należy wyszczególnić linie podziału przestrzennego lasu (tzw. linie oddziałowe) wymagające poszerzenia lub oczyszczenia. Prace z zakresu uzupełnienia i konserwacji znaków oddziałowych, jak również prace dotyczące ewentualnego poszerzenia i oczyszczenia linii podziału przestrzennego lasu nadleśnictwo winno zrealizować po zakończeniu prac nad projektem planu u.l.

5. Oznaczenie niewyraźnych granic wyłączeń oraz ujmowanie w planie urządzenia lasu, gruntów stanowiących współwłasność.

Niewyraźne i trudne do identyfikacji w terenie granice pododdziałów należy oznaczać na wylotach i skrzyżowaniach „obrączkami na czerwono”, wykonywanymi na korze (na wysokości około 1,5 m) oraz znakami kierunkowymi „na czerwono”. Na drzewach o cienkiej korze oznaczenia można wykonywać w inny sposób, np. farbą (spray) lub kredą (lubryka).

Grunty stanowiące współwłasność nie są elementem planowania urządzeniowego. Dla celów ewidencyjnych należy je ująć dodatkowo, po podsumowaniu danych inwentaryzacyjnych i zestawień projektu planu u.l.

6. Wykorzystanie zdjęć lotniczych do planu urządzenia lasu.

Wykonanie aktualnej ortofotomapy planowane jest w bieżącym roku w ramach przetargu RDLP.

Opracowanie wpłynie na lepsze uszczegółowienie danych opisowych oraz dokładniejsze aktualizowanie i uzupełnianie treści map.

7. Ujmowanie cech drzewostanów w planie urządzenia lasu.

Niektóre cechy drzewostanów należy opisać (w zakresie i na zasadach określonych w § 26 instrukcji u.l.) poprzez weryfikację opracowań i dokumentów glebowosiedliskowych,

poprzednich planów u.l. oraz konkretnych ustaleń widocznych cech drzewostanów na gruncie.

Nadleśnictwo dodatkowo przygotuje i przekaze wykonawcy projektu planu u.l. specyficzne, udokumentowane wykazy drzewostanów celem ujawnienia ich cech.

8. Wykonanie inwentaryzacji zasobów drzewnych, w tym decyzja w sprawie inwentaryzacji miąższości podrostu.

Zgodnie z IUL, inwentaryzacja zasobów drzewnych przeprowadzona zostanie statystyczną metodą reprezentacyjną z zastosowaniem warstw gatunkowo-wiekowych oraz losowego rozdziału kołowych powierzchni próbnych. Warstwy stratyfikacyjne ustalone zostaną na nowej, aktualnej bazie nadleśnictwa, po przeprowadzeniu taksacji. Miąższość podrostu nie będzie rejestrowana.

9. Zastosowanie jednostek kontrolnych.

Nie zachodzi potrzeba stosowania jednostek kontrolnych.

10. Szacowanie uszkodzeń w uprawach i młodnikach.

W związku ze specyfiką nadleśnictwa, zgodnie z § 39 pkt 7 IUL orientacyjne główne przyczyny uszkodzeń OWADY oraz GRZYBY będą, dodatkowo kodowane wg rodzaju czynnika sprawczego (do 3 rodzajów szkodnika lub patogena).

11. Pomiar drewna martwego.

Obliczenia i zestawienia drewna martwego w całym nadleśnictwie należy wykonać w oparciu o § 62 IUL na podstawie pomiarów przeprowadzanych na co dziesiątej powierzchni próbnej zakładanej dla celów inwentaryzacji miąższości metodą reprezentacyjną w każdej warstwie gatunkowo-wiekowej. Wyniki inwentaryzacji drewna martwego, a także wytyczne i wskazania w tym zakresie ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000 i siedlisk przyrodniczych opisać w Programie Ochrony Przyrody.

12. Podział na obręby leśne oraz podział na leśnictwa.

Nadleśnictwo Drawsko jest nadleśnictwem jednoobróbowym.

Podział na leśnictwa należy przyjąć zgodnie z zarządzeniem nadleśniczego. Nadleśnictwo udostępni wykonawcy zarządzenie w terminie do końca 2019 r.

13. Zdefiniowanie obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód.

Na podstawie danych z ZOL i ustaleń własnych nadleśnictwo przygotuje materiały definiujące obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód. Obszary te winny być zdefiniowane poprzez naniesienie ich konkretnych granic na mapach przeglądowych oraz opracowanie ich wykazów z zestawieniem powierzchni.

Granice tych obszarów winny być zaktualizowane w uzgodnieniu z nadleśnictwem i właściwym ZOL na podstawie analizy przestrzennego rozkładu zainwentaryzowanych podczas taksacji uszkodzeń drzewostanów. Ostateczne granice tych obszarów należy zamieścić w projekcie nowego planu u.l. na mapie przeglądowej ochrony lasu. Opis taksacyjny drzewostanów w pierwotnych ogniskach gradacyjnych szkodników pierwotnych sosny należy uzupełnić odpowiednią adnotacją w informacjach dodatkowych.

14. Terminy i sposoby kontroli prac urządzeniowych.

Zobowiązuje się wykonawcę projektu planu u.l. do kontroli wewnętrznej potwierdzonej stosowną dokumentacją.

Ze strony zamawiającego, kontrole i odbiory robót urządzeniowych zostaną przeprowadzone zgodnie z uregulowaniami wewnętrznymi, tj. zgodnie (m.in.) z Zarządzeniem nr 63 DGLP z dnia 13.08.2002 r. Kontrole formalnie udokumentowane protokołami, będą realizowane sukcesywnie – jako potwierdzenie zaawansowania prac oraz etapowo – jako odbierające poszczególne ich części. W imieniu Dyrektora RDLP w Szczecinku obowiązek ten będzie realizowany przez osoby i zespoły do tego powołane, i tak:

- ⇒ przedstawiciele RDLP w Szczecinku z możliwym udziałem przedstawicieli nadleśnictwa, będą prowadzić bieżące kontrole zaawansowania prac w toku całego okresu realizacji projektu planu u.l.
- ⇒ zespół zadaniowy do kontroli i odbioru robót urządzeniowych, przeprowadzi końcowe kontrole i odbiory prac taksacyjnych, opracowanych i zestawionych oraz ocenią ich przydatność do opracowań kameralnych, w terminie do **31 grudnia 2019 r.**
- ⇒ zespół kontroli pomiaru miąższości, przeprowadzi test kontroli pomiarów na powierzchniach próbnych kołowych, w terminie do **30 czerwca 2020 r.**
- ⇒ zespół zadaniowy do kontroli i odbioru robót urządzeniowych, przeprowadzi końcową kontrolę i odbiór całości projektu planu u.l. oceniając jego kompletność i merytoryczną zgodność z umową, przepisami prawa oraz wytycznymi i ustaleniami w tym zakresie.

15. Docelowa sieć drogowa nadleśnictwa.

Nadleśnictwo udostępni wykonawcy projektu planu u.l. opracowanie docelowej sieci drogowej nadleśnictwa, celem uwzględnienia w nowym projekcie planu u.l. parametrów dróg określonych podczas inwentaryzacji. Stwierdzone rozbieżności pomiędzy przedmiotowym opracowaniem a stanem na gruncie wykonawcy projektu planu u.l. winien zgłosić nadleśnictwu w formie wykazu rozbieżności docelowej sieci drogowej nadleśnictwa.

16. Ustalenia dotyczące postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania PUL na środowisko i na obszary Natura 2000.

Zgodnie z § 129 instrukcji u.l. (oraz z Ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko - Dz. U. Nr 199, poz. 1227) postępowanie w sprawie strategicznej oceny oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000, powinno obejmować:

- 1) Uzgodnienie pomiędzy Dyrektorem RDLP a Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska (RDOŚ) oraz Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym (PWIS), zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000,
- 2) Sporządzenie prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000,
- 3) Wystąpienie od RDOŚ oraz PWIS z wnioskiem i uzyskanie opinii dotyczących projektu planu urządzenia lasu oraz prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000,

- 4) Zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu, poprzez:
- ⇒ ogłoszenia w BIP i prasie lokalnej,
 - ⇒ możliwość składania uwag i wniosków do założeń planu urządzenia lasu,
 - ⇒ możliwość zapoznania się z projektem planu u.l. i składanie uwag,
 - ⇒ możliwość udziału w Komisji Projektu Planu mającej charakter debaty publicznej.

17. Sprawy organizacyjne.

W toku całego okresu prac nad projektem planu u.l. zobowiązuje się nadleśnictwo oraz wykonawcę projektu planu u.l. do szerokiej i aktywnej współpracy merytorycznej, zarówno między sobą, jak i z przedstawicielami urzędów, samorządów, przedsiębiorców leśnych oraz organizacjami zainteresowanymi gospodarką leśną i ochroną przyrody w lasach nadleśnictwa, czego efektem winny być bieżące ustalenia i wyjaśnianie aspektów problemowych.

Zobowiązuje się wykonawcę projektu planu u.l., aby przed rozpoczęciem prac zgłosi ten fakt nadleśnictwu celem uzgodnienia (w formie „narady roboczej”) dogodnych form komunikacji oraz wzajemnego udostępniania danych i materiałów, które posłużą etapowym uzgodnieniom wyników prac.

Część B – ZAŁOŻENIA DO PLANU URZĄDZENIA LASU.

1. Obszary chronione i funkcje lasu.

1.1 Wytyczne dla obszarów chronionych w nadleśnictwie.

- ⇒ rezerwaty przyrody – uwzględnić w planie u.l. plany ochrony (ew. zadania ochronne); uwzględnić projekty planów ochrony wskazane przez właściwe RDOŚ; uzgodnić z RDOŚ projekt planu u.l. w części dotyczącej otuliny rezerwatu w zakresie ustaleń planu, mogących negatywnie wpłynąć na ochronę przyrody rezerwatu;
- ⇒ obszary chronionego krajobrazu – przestrzegać w planie urządzenia lasu zakazów wprowadzonych uchwałą sejmiku województwa w sprawie utworzenia obszarów chronionego krajobrazu, zgodnie z art. 24, ust.1 ustawy o ochronie przyrody;
- ⇒ obszary Natura 2000 – uwzględnić w planie u.l. ustalenia planów zadań ochronnych lub planów ochrony dla obszaru Natura 2000; uwzględnić projekty planów zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 wskazane przez RDOŚ;
- ⇒ parki krajobrazowe – (otulina) uwzględnić w planie u.l. ustalenia planu ochrony parku;
- ⇒ użytki ekologiczne – przestrzegać zakazów wprowadzonych uchwałą rady gminy w sprawie ustanowienia użytków ekologicznych, zgodnie z zapisami art. 45, ust.1 ustawy o ochronie przyrody;
- ⇒ pomniki przyrody – uwzględnić w planie u.l. ewentualne zalecenia odnośnie realizacji czynnej ochrony obiektów uznanych za pomniki przyrody, określone w aktach prawnych uznających pomniki przyrody;
- ⇒ strefy ochronne miejsc rozrodu i regularnego przebywania ptaków – uwzględnić w planie u.l. postanowienia ochronne określone w decyzjach administracyjnych ustalających strefy ochrony;
- ⇒ lasy ochronne – uwzględnić w planowaniu szczegółowym kategorii lasów ochronnych wyszczególnione w art. 15 ustawy o lasach;
- ⇒ „ostoje różnorodności biologicznej” – wyłączyć z użytkowania głównego;
- ⇒ stanowiska archeologiczne – uwzględnić w planie u.l. lokalizację stanowisk archeologicznych zgodnie z danymi znajdującymi się u Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;
- ⇒ cmentarze i miejsca pamięci oraz parki – uwzględnić w planie urządzenia lasu lokalizację miejsc i zweryfikować obiekty zabytkowe z danymi znajdującymi się u Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;
- ⇒ lasy HCVF – uwzględnić w planie u.l. lokalizację lasów o szczególnych walorach przyrodniczych.

1.2 Funkcje lasu.

Zgodnie z § 25 instrukcji u.l. dla celów planowania urządzeniowego należy przyjąć podział – w zależności od dominującej roli pełnionych funkcji ochronnych - na 3 podstawowe (główne) grupy lasów: lasy rezerwatowe, lasy ochronne oraz lasy gospodarcze.

2. Typy siedliskowe lasu oraz potrzeba ich ewentualnego uzupełnienia o rozpoznane leśne siedliska przyrodnicze.

Zgodnie z § 22 instrukcji u.l. typ siedliskowy lasu (TSL) należy określić dla gruntów leśnych zalesionych i niezalesionych (bez gruntów związanych z gospodarką leśną) oraz dla gruntów nieleśnych przeznaczonych do zalesienia. Dodatkowo w wyłączeniach z rozpoznanymi siedliskami przyrodniczymi, opis TSL winien być rozszerzony o rodzaj leśnego siedliska przyrodniczego (LSP).

3. Typy drzewostanów.

Dla poszczególnych TSL, bez względu na przynależność do poszczególnych mezoregionów przyrodniczo-leśnych, przyjmuje się typy drzewostanów (TD) określające formy docelowych zestawów pożądanych gatunków drzew, spodziewane do uzyskania w wieku dojrzałości drzewostanu do odnowienia.

Szczegółowe [zestawienie przyjętych TD](#) (oraz orientacyjne składy gatunkowe odnowień) przedstawia [tabela zamieszczona w rozdziale 9 Wytyczne w sprawie hodowli lasu](#).

Dla każdego wyłączenia, dla którego określa się TSL należy przyjąć jeden z wariantów TD, kierując się stanem siedliska, stopniem uwilgotnienia oraz specyfiką i stanem zbiorowiska roślinnego. Przyjęty w ten sposób TD dla wyłączeń z rozpoznaniem LSP zapewni ich ochronne cele gospodarowania a dla pozostałych wyłączeń stanowić będzie ramy hodowlane.

W trakcie 10-letniej realizacji planu u.l. dopuszcza się w konkretnym drzewostanie modyfikację przyjętego w trakcie opracowywania planu u.l TD (w ramach przyjętych wariantów), jeśli jest to uzasadnione względami hodowlanymi.

4. Wiek rębności.

Przyjmuje się następujące **przeciętne wieki rębności** dla głównych gatunków drzew. Odpowiadają one zakresom wieków rębności określonym dla nadleśnictwa w wykazie zamieszczonym w rozdziale VIII instrukcji u.l. dla So, Św, Jd, Bk, i Db a dla pozostałych gatunków odpowiadają kryteriom określonym w § 83 ust.3 instrukcji u.l.:

Gatunek	Przeciętny wiek rębności
Db, Js	140
Bk,	110
So, Md, Jd	100
Św, Dg, Brz, Gb, Ol, Kl, Jw, Lp	80
Os, Ol odroślowa	60
Olsz, Tp, Wb	40

Przeciętne wieki rębności służą głównie do obliczania cząstkowych etatów użytkowania rębego według dojrzałości drzewostanów oraz tworzą podstawy do określania indywidualnych wieków dojrzałości rębnej dla poszczególnych drzewostanów.

Indywidualny **wiek dojrzałości rębnej drzewostanu**, należy określić dla każdego drzewostanu z dokładnością do 10 lat według następujących zasad:

- 1) Dla drzewostanów młodszych, dla których określa się dwucyfrową jakość hodowlaną wiek dojrzałości rębnej drzewostanu winien być zgodny z przeciętnym wiekiem rębności przyjętym dla gatunku panującego w drzewostanie,
- 2) Dla drzewostanów, dla których określa się jednocyfrową jakość techniczną (starszych lub kwalifikujących się do przebudowy pełnej) wiek rębności drzewostanu, nazywany też wiekiem dojrzałości rębnej drzewostanu lub wiekiem dojrzałości drzewostanu do odnowienia, określa się indywidualnie. Może on, lecz nie musi być zgodny z przeciętnym wiekiem rębności dla gatunku panującego w drzewostanie, tzn. można przyjąć wartość niższą lub wyższą, uwzględniając:
 - ⇒ rzeczywisty skład gatunkowy drzewostanu,
 - ⇒ jakość techniczną gatunku panującego w drzewostanie,
 - ⇒ stopień uszkodzenia drzewostanu,

- ⇒ zgodność składu gatunkowego drzewostanu z TD,
- ⇒ przyjęte okresy: odnowienia, uprzątnięcia lub przebudowy drzewostanu,
- ⇒ „Wytyczne w sprawie kryteriów i postępowania przy określaniu indywidualnego wieku dojrzałości do odnowienia drzewostanów” (rozdział VIII instrukcji u.l.).

5. Podział lasów nadleśnictwa na gospodarstwa.

Dla celów planowania urzędzeniowego w nadleśnictwie tworzy się:

Gospodarstwo specjalne (S), obejmujące obszary funkcjonalne pełniące funkcje specyficzne w nadleśnictwie, których realizacja wymaga ograniczenia lub zaniechania funkcji produkcyjnych. Zaliczyć tu należy:

- ⇒ rezerwaty przyrody wraz z ich otuliną;
- ⇒ projektowane i proponowane (z opracowaną dokumentacją) rezerwaty;
- ⇒ lasy glebochronne na stokach o nachyleniu powyżej 45° oraz na stromych zboczach jarów, wąwozów i wzgórz;
- ⇒ lasy stanowiące wyłączone drzewostany nasienne i drzewostany zachowawcze;
- ⇒ lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej;
- ⇒ lasy wodochronne w strefach ochronnych ujęć wody i źródeł wody;
- ⇒ lasy na gruntach wpisanych do rejestru zabytków i ze stanowiskami arch. w strefie „W”;
- ⇒ lasy na terenie ośrodków wypoczynkowych i w ich najbliższym otoczeniu;
- ⇒ lasy na siedliskach bagiennych: Bb, BMb, LMb, Lł oraz na siedlisku Bs;
- ⇒ lasy ze źródłiskami i inne, cenne pod względem przyrodniczym lub krajobrazowym, w szczególności na gruntach przyległych do rzek;
- ⇒ lasy o szczególnym znaczeniu dla obronności i bezpieczeństwa państwa;
- ⇒ ostoje różnorodności biologicznej;
- ⇒ lasy na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych;
- ⇒ lasy na których zainwentaryzowano siedliska przyrodnicze NATURA 2000 o znaczeniu priorytetowym;
- ⇒ lasy znajdujące się na gruntach spornych.

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O), obejmujące obszary uznanych lasów ochronnych z wiodącą funkcją ochronną (środowiskotwórczą), której realizacja nie wymaga ograniczenia lub zaniechania funkcji produkcyjnych.

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G), obejmujące pozostałe obszary z wiodącą funkcją produkcyjną, której realizacja powinna uwzględnić wymogi ochrony przyrody. W gospodarstwie tym, dla potrzeb obliczenia etatów cząstkowych wyodrębnić należy obszary kwalifikujące się do jednolitych sposobów zagospodarowania.

W warunkach nadleśnictwa będzie to: zrębowy (GZ) lub przerębowo-zrębowy (GPZ) sposób zagospodarowania – zależnie od rębni projektowanej zgodnie z tabelą zamieszczoną poniżej (w punkcie 6).

6. Wytyczne w sprawie cięć rębnych.

Przyjmuje się następujący schemat projektowania rodzajów rębni w zależności od przyjętych TSL i przyjętych dla nich TD:

TSL	TD	Rębnia zasadnicza	Rębnia zastępcza
Bs	*nie przewiduje się użytkowania rębnego	IV / V	
Bśw	So	I	II
Bw	So, ŚwSo, ŚwBrz, SoŚw	I	II
Bb	*nie przewiduje się użytkowania rębnego	II / III / IV	
BMśw	So, BkSo, ŚwSo, DbSo	I	II, III
BMw	ŚwSo, SoŚw, DbSo, So, BrzSo, ŚwBrz	I	II, III
BMb	*nie przewiduje się użytkowania rębnego	II / III / IV	
LMśw	BkSo, DbSo, BkŚw, SoDb, ŚwDb	III	I, II
	Bk, SoBk, ŚwBk	II	I, III
LMw	DbSo, DbŚw, SoDb, ŚwDb	III	I, II
	BrzOl, ŚwSo, SoŚw	I	II, III
LMb	*nie przewiduje się użytkowania rębnego	II / III / IV	
Lśw	Bk, DbBk, BkDb	II	I, III
Lw	JsDb, Db	II	I, III
Lł	*nie przewiduje się użytkowania rębnego	II / III / IV	
Ol	Ol	I	II, III
OlJ	Ol	I	II, III
	OlJs	II	I, III

* za wyjątkiem odsłaniania pojawiających się wartościowych odnowień naturalnych oraz sytuacji klęskowych

Ponadto na siedliskach przyrodniczych:

LSP	Nazwa siedliska	Sposób zagospodarowania
2180	Lasy mieszane i bory na wydmach nadmorskich	II / III / IV
9110	Kwaśne buczyny	II / III / IV
9130	Żyzne buczyny	II / III / IV
9160	Grąd subatlantycki	II / III / IV
9190	Kwaśne dąbrowy	II / III / IV
91D0	Bory i lasy bagienne	Pozostawienie drzew do śmierci fizjologicznej celem wzbogacenia próchnicy. Sprzyjanie odnowieniu naturalnemu (II / III / IV)
91E0	Łęgi wierzbowo- topolowo- olszowo- jesionowe	II / III / IV
	Źródlikowe lasy olszowe na niżu	Pozostawienie drzew do śmierci fizjologicznej celem wzbogacenia próchnicy. Sprzyjanie odnowieniu naturalnemu (II / III / IV)
91F0	Łęgowe lasy dębowo- wiązowo- jesionowe	Pozostawienie drzew do śmierci fizjologicznej celem wzbogacenia próchnicy. Sprzyjanie odnowieniu naturalnemu (II / III / IV)
91T0	Bory chrobotkowe	IV / V

Wskazania gospodarcze dotyczące użytkowania rębego powinny zawierać: rodzaj czynności (rębni), pilność czynności (fakultatywnie), numer działki manipulacyjnej (fakultatywnie), powierzchnię zabiegu i pozyskanie miąższości w procentach.

Przy projektowaniu rodzaju oraz lokalizacji cięć rębnych należy przestrzegać następujących zasad:

- 1) Podczas planowania procesów odnowieniowych, bez względu na przynależność drzewostanów do poszczególnych gospodarstw, należy uwzględnić:
 - ⇒ przyjęty cel hodowlany (TD)
 - ⇒ ograniczenia i nakazy prawne wynikające z funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany,
 - ⇒ zasady i wytyczne zawarte w aktach normalizacji wewnętrznej w PGL LP.
- 2) Priorytetowo, w pierwszej kolejności inicjować i kształtować naturalne procesy odnowieniowe, oraz wykorzystywać istniejące już odnowienie naturalne.
- 3) W gospodarstwie specjalnym i lasów ochronnych projektowane użytkowanie rębne będzie wynikało ze stwierdzonych na gruncie potrzeb ochronnych i hodowlanych, co nie może zakłócić pełnienia przez te drzewostany funkcji, dla których zostały włączone do tych gospodarstw.
- 4) Na siedliskach bagiennych (Bb, BMb, LMb, Lł) oraz Bs należy zrezygnować z użytkowania rębego za wyjątkiem odślaniania pojawiających się wartościowych odnowień naturalnych oraz za wyjątkiem sytuacji klęskowych.
- 5) Dla zapewnienia wymogów oraz zachowania ładu przestrzenno-czasowego, cięcia projektować w ramach ostępów stałych przyjętych w poprzednim planie u.l. z ewentualną optymalizacją ich zasięgów podyktowaną sytuacją obecną (korekta ładu przestrzennego, grunty przyjęte, ograniczenia lub wyłączenia z użytkowania itp.).
- 6) W celu przyspieszenia procesu odnowienia w ostępach, w których występują zakłócenia ładu przestrzenno-czasowego należy kontynuować cięcia w ramach tzw. ostępów przejściowych.
- 7) W przypadku znacznej koncentracji w ostępie drzewostanów jednowiekowych i jednogatunkowych:
 - ⇒ wymagających działań odnowieniowych wskazane jest zakładanie **wrębów**;
 - ⇒ młodszych, wymagających przygotowania do użytkowania rębego, wskazane jest projektowanie **rozrębów**.
- 8) Dopuszcza się większe stosowanie rębni IA, zwłaszcza w dużych obszarach drzewostanów rębnych i starszych.
- 9) Projektując procesy odnowieniowe drzewostanów należy określić:
 - ⇒ rodzaje rębni i % poboru miąższości - elementy techniczne rębni rozumiane jako sposoby wykonywania cięć,
 - ⇒ wielkość, kształt i położenia działek manipulacyjnych – elementy przestrzenne rębni,
 - ⇒ okresy odnowienia (uprzątnięcia, przebudowy) – elementy czasowe rębni.
- 10) W drzewostanach w klasie odnowienia (KO) i klasie do odnowienia (KDO), gdzie rozpoczęto już procesy odnowieniowe, zasadniczo należy kontynuować rodzaj użytkowania rębego zastosowany w poprzednim planie u.l.
- 11) Przy projektowaniu zrębów przebiegających wzdłuż całego oddziału, czynnikiem determinującym wielkość zrębu będzie jego szerokość; w innych przypadkach decydującym kryterium winna być powierzchnia zrębu.

- 12) Dopuszcza się stosowanie rębni zupełnej w litych świerczynach i w drzewostanach ze znaczną przewagą świerka (bez względu na typ siedliskowy lasu) oraz w lasach wodochronnych na słabych siedliskach borowych.
- 13) Drzewa mateczne łącznie z otuliną i drzewami porównawczymi nie podlegają wyrębowi. Jeżeli w GDN lub innym zakłada się zręb, to wokół każdego drzewa matecznego należy pozostawić otulinę o promieniu min. 20 m, aby mieściły się w niej także istniejące drzewa porównawcze.
- 14) W celu pozostawienia fragmentów starodrzewu (do 5% powierzchni manipulacyjnej) wraz z nienaruszonymi warstwami dolnymi aż do naturalnego ich rozpadu, należy planować schematycznie 95% miąższości do pozyskania przy projektowaniu rębni I oraz przy projektowaniu usunięcia drzewostanu z powierzchni międzygniazdowej w rębniach IIIa i IIId.
- 15) Nie jest konieczne pozostawianie fragmentów starodrzewu (planować 100%) w przypadku:
 - ⇒ zagrożenia trwałości pozostawianego fragmentu starodrzewu (w tym: lite świerczyny, drzewostany w fazie rozpadu, znacznie uszkodzone itp.),
 - ⇒ zagrożenia bezpieczeństwa ludzi i mienia,
 - ⇒ zrębów o powierzchni mniejszej niż 1 ha,
 - ⇒ zlokalizowania cięć w bloku upraw pochodnych,
 - ⇒ działki zrębowej z której w trakcie rozplanowania cięć rębnych wyłączono i pozostawiono fragment d-stanu np. otaczający bagno, wąwóz czy leżący przy cieku wodnym, w efekcie czego pozostawienie starodrzewu odnosić się będzie do całego oddziału lub ostępu, a nie działki zrębowej.
- 16) Bezpośrednio przy źródłiskach, rzekach i jeziorach pozostawia się strefy ochronne bez stosowania cięć zupełnych. W drzewostanach takich na etapie planowania należy **wydzielić pas o szerokości zbliżonej do wysokości gatunku panującego w drzewostanie**, w którym kształtować się będzie strefę przejściową innym sposobem zagospodarowania. Dopuszcza się projektowanie cięć zupełnych (zrębów zupełnych i usuwanie drzewostanu z powierzchni międzygniazdowej w rębniach IIIa i IIId) w sytuacjach gdy ekoton taki można kształtować w ramach 5% powierzchni pozostawionych fragmentów starodrzewu.
- 17) Ze względów bezpieczeństwa w ruchu komunikacyjnym, przy planowaniu rębni nie pozostawiać przy drogach krajowych i wojewódzkich oraz przy szlakach kolejowych pasów starodrzewu, a pozostawione w poprzednich latach pasy starodrzewu projektować do cięć rębnych (w tym także rębni zupełnej), celem tworzenia stref przejściowych (ekotonów) zgodnie z zapisami § 27 ZHL. O sposobie tworzenia stref przejściowych decyduje nadleśniczy.
- 18) Działki manipulacyjne (działki zrębowe, pasy, smugi itp.) należy schematycznie planować w postaci pasów o prostych liniach. Wskazanie z § 31 ust.6 zasad hodowli lasu, że zalecany jest zatokowy lub schodkowy przebieg linii zrębowej należy traktować jako wytyczne techniczne dla realizującego plan. Natomiast w celu urozmaicenia przebiegu działek manipulacyjnych, należy na etapie planowania wykorzystać naturalne granice wyłączeń, drogi, rowy itp. szczegóły terenowe.

19) Przyjmuje się następujące średnie okresy odnowienia:

Gospodarstwo	Sposób zagospodarowania		
	Rębnia IIIa	Rębnia IV	Pozostałe rębnie złożone
„S”	10	40	30
„O”	10	40	30
„GPZ”	10	30	20

20) Czynności pilne projektować w przypadku konieczności:

- ⇒ niezwłocznego odsłaniania młodego pokolenia w drzewostanach KO,
- ⇒ pilnego uporządkowania drzewostanów po uszkodzeniach lub klęskach.

Nadleśnictwo przekaze wykonawcy wykaz pozycji rębnych planowanych do wykonania w ostatnim roku planu u.l. tj. 2020 r. **W związku z taksacją lasu wykonywaną w 2019 r., zobowiązuje się nadleśnictwo do całkowitej realizacji cięć rębnych w ramach dotychczasowego planu do końca września 2020 r.**

Ostateczna wersja projektu planu cięć wraz z wielkością przyjętego etatu użytków rębnych winna być protokolarnie uzgodniona z nadleśnictwem przed NTG. Dodatkowo wykonawca projektu planu u.l. winien uzgodnić z nadleśnictwem wykaz cięć rębnych planowanych do wykonania w 2021 r. (w 1 roku obowiązywania planu).

W opisanii ogólnym należy szeroko opisać wymogi wynikające z ZHL, zasad i kryteriów certyfikacji FSC oraz kryteriów i wskaźników trwałego i zrównoważonego zagospodarowania lasów PEFC w kwestii postępowania z cięciami wzdłuż cieków wodnych, bagien, zbiorników wodnych z uwzględnieniem elementów specyficznych i szczególnych dla nadleśnictwa.

7. Priorytety dotyczące przebudowy drzewostanów oraz szczegółowe wytyczne w sprawie sporządzenia „Wykazu drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy”.

W toku prac urzędniowych, wykonawca projektu planu u.l. winien sporządzić „Wykaz drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy” (według wzoru nr 3). Zasadniczą podstawą do określenia potrzeb przebudowy winna być indywidualna ocena każdego drzewostanu pod kątem zapewnienia osiągnięcia celów trwale zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej, biorąc pod uwagę następujące jego elementy: stabilność, wiek, stopień uszkodzenia, jakość, stopień zgodności składu gatunkowego z przyjętym dla niego typem drzewostanu oraz warunki środowiskowe a możliwość prowadzenia przebudowy.

Biorąc pod uwagę powyższe zasady i specyfikę nadleśnictwa przyjmuje się następujące priorytety kwalifikowania drzewostanów do poszczególnych grup przebudowy:

A. Drzewostany do pilnej przebudowy pełnej, rozpoczynanej przy zastosowaniu użytkowania rębego w I 10-leciu;

- ⇒ drzewostany niestabilne w fazie rozpadu o niskim zadrzewieniu, zasadniczo z przewagą gatunków iglastych, wymagające przebudowy sposobem zrębowym,
- ⇒ drzewostany trwale i w znacznym stopniu uszkodzone,
- ⇒ drzewostany o składzie gatunkowym niezgodnym oraz drzewostany na gruntach porolnych o składzie gatunkowym częściowo zgodnym z przyjętym dla nich typem drzewostanu, które osiągnęły przyjęty schematycznie wiek rębności drzewostanu w wielkości wynikającej wprost z wieku rębności dla gatunku głównego w drzewostanie,

⇒ drzewostany o składzie gatunkowym niezgodnym oraz drzewostany na gruntach porolnych o składzie gatunkowym częściowo zgodnym z przyjętym dla nich typem drzewostanu, którym ze względu na niestabilność, uszkodzenia lub mierną jakość, obniżono indywidualny wiek rębności drzewostanu.

- B. Drzewostany do stopniowej przebudowy pełnej, rozpoczynanej w I 10-leciu bez zastosowania użytkowania rębego, z wykorzystaniem odnowień wyprzedzających rębnię przewidywaną w następnym 10-leciu;

Drzewostany o składzie gatunkowym niezgodnym oraz drzewostany na gruntach porolnych o składzie gatunkowym częściowo zgodnym z przyjętym dla nich typem drzewostanu, które nie osiągnęły jeszcze przyjętego schematycznie wieku rębności drzewostanu w wielkości wynikającej wprost z wieku rębności dla gatunku głównego w drzewostanie, zasadniczo w kolejności:

⇒ drzewostany o niższym zadrzewieniu, stosunkowo stabilne i dobrej jakości,

⇒ drzewostany wymagające przygotowania do wprowadzenia odnowienia poprzez odpowiednie cięcia trzebieżowe.

- C. Drzewostany do przebudowy częściowej w ramach cięć pielęgnacyjnych

Drzewostany o składzie gatunkowym częściowo zgodnym z przyjętym dla niego typem drzewostanu oraz drzewostany na gruntach porolnych (bez względu na stopień zgodności), o niepełnym zwarciu, osłabione, zasadniczo w IIb i IIIa klasie wieku, w których zaplanowano wprowadzenie dolnego piętra lub dolesienia luk i przerzedzeń na znaczącej powierzchni.

Wykaz, tak zgrupowanych drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy wykonawca projektu planu u.l. uzgodni z nadleśnictwem i przedłoży do akceptacji komisji odbioru prac terenowych oraz do zatwierdzenia podczas NTG.

8. Wytyczne w sprawie pielęgnowania lasu.

Mając na względzie naturalne zmiany faz rozwojowych drzewostanów w 10-letnim okresie planowania, przyjmuje się zasadę, iż projektowane wskazania gospodarcze odnośnie pielęgnowania lasu winny uwzględniać aktualne fazy rozwojowe drzewostanów oraz stwierdzone na gruncie aktualne potrzeby z zakresu pielęgnowania. Tak zaprojektowane wskazania gospodarcze określą charakter i kierunek zabiegów pielęgnacyjnych w poszczególnych drzewostanach. Nie ogranicza (a wręcz wskazuje) to możliwości stosowania kolejnych zabiegów pielęgnacyjnych wykonywanych w 10-letnim okresie, a wynikających z bieżących potrzeb hodowlanych.

- 1) Zabiegi pielęgnacyjne planować w całych wyłączeniach (bez redukcji powierzchni zabiegu).
- 2) Nie określać nawrotów zabiegu w 10-leciu (projektować jednorazowo, tj. bez zwielokrotniania o przewidywane nawroty).
- 3) Pielęgnowanie upraw (**istniejących**) – PU, pielęgnowanie młodników – PM, trzebieże wczesne – TW oraz trzebieże późne – TP, projektować oddzielnie, bez łączenia kolejnych czynności, w wyłączeniach z realną potrzebą wykonania zabiegu (w zależności od fazy rozwojowej) – **jako pierwszego w okresie obowiązywania planu.**
- 4) Dla ww. zadań obligatoryjnych dot. PU wykonawca projektu planu **sporządzi wykaz** wydzieleń (wg leśnictw) z podaniem: adresu, powierzchni oraz wskazania gospodarczego.

- 5) Nie planować szczegółowo powierzchni pielęgnowania projektowanych upraw, jak również wielkości projektowanych poprawek i uzupełnień w projektowanych uprawach – potrzeby z tego zakresu należy ująć łącznie w opisie ogólnym, określając poziom procentowy w odniesieniu do powierzchni projektowanych upraw, odpowiednio:
- ⇒ poprawki i uzupełnienia w projektowanych uprawach – **10 %**
 - ⇒ pielęgnowanie projektowanych upraw – **nie planować**
- 6) Zabiegi pilne projektować w przypadku:
- ⇒ występowania zaniedbań pielęgnacyjnych, szczególnie w drzewostanach młodszych klas wieku, wielogatunkowych, o zróżnicowanej dynamice wzrostu poszczególnych gatunków;
 - ⇒ planowania CP w drzewostanach w wieku 17-20 lat (lub zaplanować TW);
 - ⇒ planowania TW w drzewostanach w wieku 37-40 lat (lub zaplanować TP).
- 7) **W drzewostanach V i starszych klas wieku nie planować wskazań gospodarczych TP.** Dopuszcza się planowanie TP w d-stanach V i VI klasy wieku, w których gat. panującym jest Db oraz w d-stanach V klasy wieku, w których gat. panującym jest Bk.
- 8) Należy zachować rozwagę przy planowaniu zagospodarowania drzewostanów: stanowiących kulochwyty oraz zlokalizowanych na przedłużeniu pasów taktycznych strzelnic.

9. Wytyczne w sprawie hodowli lasu.

Dla poszczególnych TSL i przyjętych dla nich wariantów TD, z uwzględnieniem rozpoznanych siedlisk przyrodniczych, przyjmuje się następujące orientacyjne udziały procentowe poszczególnych gatunków przy projektowaniu upraw:

Typy drzewostanów i orientacyjne składy gatunkowe odnowień

TSL	Kod Natura 2000	TD	Gatunki domieszkowe		Orientacyjny skład gatunkowy odnowienia
		gatunki główne	uszlachetniające (produkcyjne)	pomocnicze (pielęgnacyjne, bicenotyczne)	
Bs	-	So	Brz		So 90, Brz 10
	91T0	So	Brz		So 90, Brz 10
Bśw		So	Brz	Jrz	So 80-90, Brz i in. 10-20
	91T0	So	Brz		So 80-90, Brz i in. 10-20
Bw	-	So	Św, Brz	Ol	So 80, Św i in. 20
		ŚwSo	Brz	Ol	So 60, Św 30, Brz i in. 10
		ŚwBrz	So	OL	Brz 50, Św 30, So i in. 20
		SoŚw	Brz	Ol	Św 40-50, So 40-50, Brz i in. 10
	2180	SoBrz		Ol, Jrz, Czm	Brz 70, So 30
Bb	-	So	Brz	Ol	So 80-90, Brz i in. 10-20
	91D0*	So	Brz		So 90, Brz 10
BMśw	-	So	Bk, Db, Św, Md, Brz	Kl, Lp, Jrz, Gb	So 80, Bk i in. 20
		BkSo	Db, Św, Md, Brz	Kl, Lp, Os, Jrz, Gb	So 60-70, Bk 20-30, Db i in. 10-20
		BkSo #	Db, Św, Md, Brz	Kl, Lp, Os, Jrz, Gb	So 80-90, Db i in. 10-20
		ŚwSo	Db, Md, Brz	Kl, Lp, Jrz, Gb	So 60, Św 30, Db i in. 10

		DbSo	Bk, Św, Md, Brz	Kl, Lp, Os, Jrz, Gb	So 60-70, Db 20-30, Bk i in. 10-20
	9110	SoBk	Db	Kl, Os, Jrz	Bk 60, So 30, Db i in. 10
	9130	SoBk	Db	Kl, Lp, Jrz, Gb	Bk 60, So 30, Db i in. 10
	9190	Db	So, Brz	Bk, Os	Db 80, So i in. 20
	9190	BkDb	So, Brz	Kl, Os, Jrz	Db 40, Bk 30, So i in. 30
BMw	-	ŚwSo	Db, Brz	Kl, Lp, Ol	So 50, Św 30, Db i in. 20
		SoŚw	Db, Brz	Kl, Lp, Ol	Św 40, So 40, Db i in. 20
		DbSo	Św, Brz	Kl, Lp, Ol	So 60-70, Db 20-30, Św i in. 10-20
		So	Db, Św, Brz	Kl, Lp, Ol	So 70, Db i in. 30
		BrzSo	Db, Św	Kl, Lp, Ol	So 50, Brz 30, Św i in. 20
		ŚwBrz	So, Db	Kl, Lp, Ol	Brz 50, Św 30, So i in. 20
	9190	SoDb	Brz, Bk	Kl, Ol, Os, Jrz	Db 50, So 30, Bk i in.20
	9190	Db	So, Brz	Ol, Os	Db 80, So i in. 20
	9190	BkDb	So, Brz	Kl, Os, Jrz	Db 40, Bk 30, So i in. 30
BMb	-	So	Brz, Św	Ol	So 80, Brz 10, Św 10
		SoŚw	Brz, Db	Ol	Św 50, So 30, Brz i in. 20
		ŚwSo	Brz		So 50, Św 30, Brz i in. 20
		BrzSo	Św	Ol	So 50, Brz 30, Św i in. 20
		SoBrz	Św	Ol	Brz 60, So 30, Św i in. 10
	91D0*	SoBrz	Św	Ol	Brz 60, So 30, Św i in. 10
	91D0*	So	Brz		So 90, Brz 10
91D0*	Brz	So		Brz 90, So 10	
LMśw	-	Bk	Db, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw.	Kl, Gb, Os	Bk 80, Db i in. 20
		SoBk	Db, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw.	Kl, Gb, Os	Bk 50, So 40, Db i in. 10
		BkSo	Db, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw.	Kl, Gb, Os	So 60, Bk 30, Db i in. 10
		BkSo #	Db, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw.	Kl, Gb, Os	So 90, Db i in. 10
		DbSo	Bk, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw.	Kl, Gb, Os	So 60, Db 30, Bk i in. 10
		SoDb	Bk, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw.	Kl, Gb, Os	Db 50, So 30, Bk i in. 20
		ŚwDb	So, Md, Dg, Brz, Lp, Jw.	Kl, Gb, Os	Db 50, Św 30, Bk i in. 20
		BkŚw	Db, So, Md, Dg, Brz, Lp, Jw.	Kl, Gb, Os	Św 50, Bk 30, Db i in. 20
		ŚwBk	Db, So, Md, Dg, Brz, Lp, Jw.	Kl, Gb, Os	Bk 50, Św 30, Db i in. 20
	9110	Bk	Db, So, Brz	Kl, Jw., Os	Bk 80, Db i in. 20
	9130	Bk	Db, Lp, Gb, Brz	Kl, Jw, Os	Bk 80, Db i in. 20
	9160	GbDb	Bk, So, Lp, Brz, Jw.	Kl, Os	Db 50, Gb 30, Bk i in. 20
	9160	BkDb	Gb, So, Lp, Brz, Jw.	Kl, Os	Db 50, Bk 30, Gb i in. 20
	9160	Db	Bk, So, Gb, Lp, Brz, Jw.	Kl, Os	Db 70, Bk i in. 30
	9190	Db	Bk, So, Brz, Os	Gb, Lp, Kl	Db 80, So i in. 20
	9190	BkDb	So, Brz, Os	Kl, Gb	Db 50, Bk 30, So i in. 20

LMw	-	SoDb	Św, Bk, Brz	Jw., Kl, Lp, Os	Db 50, So 30, Św i in. 20
		DbSo	Św, Brz, Bk	Jw., Kl, Lp, Os	So 50, Db 30, Św i in. 20
		BrzOl	Św	Jw., Kl, Lp, Os	Ol 60, Brz 30, Św i in. 10
		ŚwSo	Db, Bk, Brz	Jw., Kl, Lp, Os	So 40, Św 30, Db 20, Bk i in.10
		SoŚw	Db, Ol	Jw., Kl, Lp, Os	Św 50, So 30, Db i in. 20
		ŚwDb	So, Md, Dg, Brz, Ol, Lp, Jw.	Kl, Gb, Os	Db 60, Św 30, So i in. 10
		DbŚw	So, Md, Dg, Brz, Ol, Lp, Jw.	Kl, Gb, Os	Św 60, Db 30, So i in. 10
	9110	Bk	Db, So, Ol	Jw., Kl, Lp	Bk 80, Db i in. 20
	9160	GbDb	Bk, Brz, Os	Kl, Gb, Lp, Os	Db 60, Gb 30, Bk i in. 10
	9160	BkDb	Gb, Lp, Brz, Jw.	Kl, Os	Db 50, Bk 30, Gb i in. 20
	9160	Db	Gb, Bk, Brz, Ol, Os	Lp, Kl	Db 80, Gb i in. 20
	9190	BkDb	So, Brz, Os	Kl, Gb	Db 50, Bk 30, So i in. 20
	9190	Db	So, Brz, Ol	Kl, Os	Db 80, So i in. 20
LMb	-	Ol	Brz, So, Św		Ol 70-80, Brz i in. 20-30
		BrzOl	Św, So	Wb	Ol 50, Brz 30, Św i in. 20
	91D0*	SoBrz	Ol	Ol	Brz 60, So 30, Ol i in. 10
	91D0*	Brz	So		Brz 90, So 10
Lśw	-	Bk	Db, Md, So, Św, Dg	Jw., Lp, Czir, Jb, Gr	Bk 90, Db i in. 10
		DbBk	Md, Js, Św, So, Lp, Dg	Jw., Czir, Jb, Gr	Bk 60, Db 30, Md i in. 10
		BkDb	Md, Js, Św, So, Lp, Dg	Jw., Czir, Jb, Gr	Db 60, Bk 30, Md i in. 10
	9110	Bk	Db, So, Md	Jw., Kl, Lp	Bk 90, Db i in. 10
	9110	DbBk	So, Lp, Md	Jw., Czir, Jb, Gr	Bk 70, Db i in.30
	9130	Bk	Db, Gb, Md	Jw., Lp, Czir, Jb, Gr	Bk 80-90, Db i in. 10-20
	9160	GbDb	Bk, Lp, Md	Jw., Czir, Gr, Jb	Db 50, Gb 30, Lp i in. 20
	9160	Db	Gb, Bk, Lp, Md	Jw., Czir, Jb, Gr	Db 80, Gb i in. 20
	9160	GbBk	Db, Lp, Md	Jw., Czir, Jb, Gr	Bk 50, Gb 30, Lp i in. 20
	9160	BkDb	Gb, Lp, Md	Jw., Czir, Jb, Gr	Db 50, Bk 30, Gb i in. 20
	9160	LpDb	Gb, Bk, Md	Jw., Czir, Jb, Gr	Db 50, Lp 30, Gb i in. 20
	9190	BkDb	So, Brz, Os, Md	Kl, Gb	Db 60, Bk 30, Jw. i in. 10
	9190	Db	Bk, So, Brz, Os, Md	Gb, Lp, Kl	Db 80, Bk i in. 20
	9190	DbBk	Gb, Lp, Md	Jw., Czir, Jb, Gr	Bk 50, Db 30, Jw. i in. 20
	Lw	-	JsDb	Św, Wz, Jw.	Kl, Lp, Czir, Brz
Db			Św, Js, Wz, Jw.	Kl, Lp, Czir, Brz	Db 80-90, Św i in. 10-20
9130		Bk	Db, Gb	Jw., Lp, Czir, Jb, Gr	Bk 90, Db i in. 10
9160		BkDb	Gb Jw., Lp	Czir, Jb, Gr	Db 50, Bk 30, Gb i in. 20
9160		Db	Gb, Bk, jw.	Lp, Czir, Jb, Gr	Db 80, Gb i in. 20
9160		GbDb	Bk, Lp, Jw.,	Kl, Gr, Jb	Db 50, Gb 30, Bk i in. 20
91E0*		Ol	Js, Wz, Gb	Kl, Lp	Ol 80, Js i in. 20
91E0*		JsOl	Wz, Gb	Kl, Lp	Ol 60, Js 30, Brz i in. 10
91F0		JsWzDb	Lp, Gb	Kl, Ol, Tp, Czm	Db 40, Wz 30, Js i in. 30
91F0		JsWz	Db, Ol	Kl, Gb, Czm	Wz 40, Js 30, Db i in. 30

	91F0	Db	Wz, Js	Kl, Gb, Czm	Db 80, Wz i in. 20
LI	-	JsDb	Wz, Gb, Jw., Kl, Lp	Św, Ol, Tp, Wb	Db 60, Js 30, Wz i in. 10
		Db	Js, Wz	Św, Lp, Ol	Db 70, Js i in. 30
	91F0	Db	Js, Wz	Lp, Ol	Db 70, Js i in. 30
	91F0	JsWz	Db, Ol	Kl, Gb, Czm	Wz 40, Js 30, Db i in. 30
	91F0	JsWzDb	Lp, Gb	Ol, Kl, Tp, Wb	Db 40, Wz 30, Js 20, Lp i in. 10
	91E0*	JsOl	Brz, Wz	Kl, Lp	Ol 60, Js 30, Brz i in. 10
	91E0*	OlJs	Brz, Św, Db, Wz	Kl, Lp	Js 40, Ol 40, Brz i in. 20
OI	-	Ol	Js, Brz, Wz, Św		Ol 90, Js i in. 10
	91E0*	Ol	Js, Wz, Gb	Kl, Lp	Ol 90, Js i in. 10
	91E0*	Ol****	Js	Kl, Lp	Ol 90, Js i in. 10
OIJ	-	Ol	Js, Wz	Kl, LP	Ol 80, Js i in. 20
		OlJs	Brz, Św, Db, Wz	Kl, Lp	Js 40, Ol 40, Brz i in. 20
	91E0*	OlJs	Brz, Św, Db, Wz	Kl, Lp	Js 40, Ol 40, Brz i in. 20
	91E0*	JsOl	Brz, Wz	Kl, Lp	Ol 60, Js 30, Brz i in. 10
	91E0*	Ol	Js, Wz	Kl, Lp	Ol 80, Js i in. 20

9160 - Grab należy wprowadzić w zmieszaniu grupowym i kępowym.

Dopuszcza się wprowadzenie grabu w późniejszych fazach rozwojowych drzewostanu.

* - siedliska przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym

**** - źródłiskowe lasy olszowe na niżu

- drzewostan sosnowy z dolnym piętrzem bukowym, które przewiduje się wprowadzić gdy sosna osiągnie wiek 30-40 lat (po pierwszej prawidłowo przeprowadzonej TW). Liczba wprowadzanych sadzonek buka 3-5 tys. szt./ha (ZHL 2012). Jeżeli dolne piętro ma w przyszłości ukształtować następną generację drzewostanu należy wprowadzać buk w formie grup i kęp o więźbie odpowiedniej dla gatunku.

Wskazania gospodarcze, dotyczące hodowli lasu, powinny obejmować wszystkie grunty wymagające:

- ⇒ zabiegów melioracyjnych (agrotechnicznych i wodnych – ale tylko tych, które są związane z odnowieniami i zalesieniami),
- ⇒ zalesienia,
- ⇒ odnowienia lasu (naturalnego i sztucznego),
- ⇒ dolesienia luk,
- ⇒ poprawek i uzupełnień,
- ⇒ wprowadzania dolnego piętra,
- ⇒ wprowadzania podszytów,
- ⇒ pielęgnowania istniejących upraw,
- ⇒ pielęgnowania młodników (wyłącznie CP, **bez planowania CPP**).

Planując wskazania gospodarcze z zakresu hodowli lasu, podawać należy rodzaj projektowanych czynności i ich powierzchnię (jednorazowo, tj. bez zwielokrotniania o przewidywane nawroty), według proponowanych poniższych zasad:

- 1) Przy planowaniu odnowienia w ramach rębni złożonych, dolesienia luk, poprawek i uzupełnień, powierzchnię zabiegu zredukować do realnych potrzeb jego wykonania.
- 2) Dolesienie luk powinno być projektowane tylko w warunkach stwarzających szansę wzrostu młodego pokolenia drzew. Drobnych luk i przerzedzeń (spełniających korzystną

rolę w ochronie różnorodności biologicznej i kształtowaniu klimatu wnętrza lasu) nie należy przeznaczać do uproduktywnienia.

- 3) Szacowanej do odnowienia powierzchni w KO i KDO **nie zwiększać** z tytułu zakładanych uszkodzeń młodego pokolenia przez zwierzynę oraz podczas ścinki i zrywki drzew.
- 4) Formalną podstawę planowania do zalesienia użytków rolnych lub innych gruntów niezaliczonych do lasów, jest ich przejęcie w celu zalesienia oraz przeznaczenie do zalesienia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub w decyzji administracyjnej o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.
- 5) Do wprowadzania dolnego piętra należy planować w zasadzie, drzewostany o składzie gatunkowym częściowo zgodnym z przyjętym dla niego typem drzewostanu oraz drzewostany na gruntach porolnych (bez względu na stopień zgodności), o niepełnym zwarciu, osłabione, zasadniczo w IIb i IIIa klasie wieku, uzgodnione jako grupa „C – drzewostany do przebudowy częściowej”.
- 6) Wykonawca projektu planu sporządzi **wykaz** wszystkich opisanych w trakcie wykonywania planu ul **powierzchni z odnowieniem naturalnym**. Wykaz ten powinien być zaprezentowany podczas NTG i wykorzystywany do monitoringu odnowień naturalnych w nadleśnictwie.
- 7) Projektowane wprowadzanie podszytów ograniczyć do niezbędnego minimum, w drzewostanach gwarantujących osiągnięcie celu hodowlanego oraz w tzw. ogniskach gradacyjnych.
- 8) Planując zabiegi hodowlane należy zwrócić uwagę na właściwe zagospodarowanie drzewostanów występujących na granicy z zewnętrznymi terenami otwartymi w celu zachowania lub kształtowania strefy ekotonowej.

W części planistycznej opisu ogólnego nadleśnictwa w podrozdziale „Zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu” należy opracować i omówić „Zestawienie zbiorcze wskazań gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu” – tabela XVIII, które będzie podstawą wypełnienia (części hodowlanej) wniosku o zatwierdzenie nowopowstałego projektu planu. Ze względu na konieczność przelegiwania zrębów, wielkość projektowanych odnowień zrębów na powierzchni otwartej zredukować do ok. **80 %** wielkości wynikającej z tabeli.

10. Wytyczne w sprawie ogólnej ochrony lasu oraz ochrony przeciwpożarowej.

10.1 Wytyczne w sprawie ogólnej ochrony lasu.

Kierunkowe zadania z zakresu ogólnej ochrony lasu należy określić się na podstawie danych nadleśnictwa i ZOL oraz danych z inwentaryzacji stanu lasu przeprowadzonej w trakcie prac nad projektem planu u.l., w szczególności wynikających z oceny jakości hodowlanej lub technicznej i stopnia uszkodzenia drzewostanów oraz zgodności ich składu gatunkowego z TD. Kierunkowe zadania z zakresu ogólnej ochrony lasu należy przedstawić - po ocenie zdrowotnego i sanitarnego stanu lasu oraz po przeanalizowaniu aktualnych i przewidywanych uszkodzeń drzewostanów na skutek niekorzystnego oddziaływania zespołu czynników biotycznych, abiotycznych i antropogenicznych - w formie wskazania niezbędnych działań pozostających w sferze gospodarki leśnej i łowieckiej oraz gospodarki przestrzennej i ochrony środowiska, a prowadzących do minimalizacji szkód.

W trakcie terenowych prac urzędniowych wykonawca przeprowadzi rozpoznanie, inwentaryzację oraz określi stopień nasilenia uszkodzeń według następujących ich głównych przyczyn:

- szkodniki owadzie (pierwotne i wtórne),
- grzyby patogeniczne,
- zwierzyna,
- czynniki klimatyczne,
- zakłócenia stosunków wodnych,
- pożary,
- inne, specyficzne dla nadleśnictwa, np. szkody od bobrów (zalania i podtopienia) erozje, uszkodzenia antropogeniczne itp.,

Na mapie przeglądowej oraz w LMN należy w szczególności zamieścić:

- ⇒ drzewostany na gruntach porolnych,
- ⇒ stałe partie do jesiennych poszukiwań szkodników sosny,
- ⇒ zdefiniowane na KZP i zweryfikowane wynikami inwentaryzacji obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód,
- ⇒ stałe miejsca wykładania pułapek feromonowych na brudnicę mniszkę.

10.2 Wytyczne w sprawie ochrony przeciwpożarowej.

Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej należy określić na podstawie obowiązujących przepisów prawnych, analizy stanu zagrożenia pożarowego w ubiegłym okresie oraz analizy i oceny aktualnego stanu ochrony przeciwpożarowej nadleśnictwa. Należy wyliczyć kategorię zagrożenia pożarowego dla nadleśnictwa zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Dodatkowo należy dokonać analizy i oceny elementów ochrony przeciwpożarowej takich jak:

- ⇒ sieć punktów systemu obserwacyjnego,
- ⇒ sieć punktów czerpania wody i dojazdu do nich,
- ⇒ rozmieszczenie i wyposażenie baz sprzętu,
- ⇒ sieć dróg i dojazdów pożarowych wraz z ich numerami i rodzajem nawierzchni oraz infrastrukturą związaną z siecią dróg pożarowych (np. przepusty, przejazdy, mosty, wiadukty), na podstawie danych zawartych w SILP,
- ⇒ system łączności i alarmowania,
- ⇒ rozmieszczenie lotnisk, lądowisk oraz innych miejsc startów i lądowań,
- ⇒ oznakowanie terenów leśnych tablicami informacyjno-ostrzegawczymi,
- ⇒ sieć pasów przeciwpożarowych oraz pasów biologicznego zabezpieczenia przeciwpożarowego,
- ⇒ stacje meteorologiczne i punkty prognostyczne,
- ⇒ lokalne punkty orientacyjne w terenie.

Efektom analizy i oceny powinny być konkretne zalecenia działań uzupełniających lub korekcyjnych.

Wykonawca uwzględni dodatkowo porozumienie Komendanta Głównego PSP i Dyrektora Generalnego LP z 13 czerwca 2007 r. w sprawie współpracy w zakresie wdrażania map numerycznych nadleśnictw do stosowania w jednostkach organizacyjnych PSP, w myśl którego wyszczególnia się obiekty uznane za przydatne dla PSP (zał. nr 1 do porozumienia).

Całość zagadnień dotyczących ochrony przeciwpożarowej powinno się nanieść na mapy tematyczne (i w LMN) i uzgodnić z Komendantem Wojewódzkim PSP.

11. Wytyczne w sprawie zagospodarowania rekreacyjnego.

Sprawy zagospodarowania rekreacyjnego wykonawca przedstawi w oparciu o wyniki inwentaryzacji i materiały udostępnione przez nadleśnictwo. Kierunkowe wytyczne w zakresie zagospodarowania rekreacyjnego lasów nadleśnictwa zostaną omówione w części ogólnej planu urządzenia lasu. Obiekty infrastruktury zagospodarowania rekreacyjnego wykonawca umieści na mapie przeglądowej oraz w LMN.

12. Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego i zagospodarowania łowieckiego.

12.1 Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego.

Kierunkowe wytyczne w zakresie użytkowania ubocznego należy omówić w części ogólnej planu u.l. w oparciu o wyniki inwentaryzacji i materiały udostępnione przez nadleśnictwo.

12.2 Wytyczne w sprawie zagospodarowania łowieckiego.

Zagadnienia związane z gospodarką łowiecką należy omówić w ogólnym zarysie, w części ogólnej planu u.l. W szczególności winny one dotyczyć:

- charakterystyki przyrodniczej poszczególnych obwodów łowieckich (udział lasów, wód, wielkość kompleksów leśnych, itd.),
- liczebności zwierzyny na podstawie corocznych inwentaryzacji zwierząt łownych, w odniesieniu do poszczególnych obwodów łowieckich i łącznie dla nadleśnictwa,
- realizacji rocznych planów łowieckich za ubiegły okres gospodarczy (gatunkami zwierzyny za okres ostatnich 10 lat),
- rozmiaru uszkodzeń powodowanych przez zwierzynę w uprawach i młodnikach,
- rozmiaru wykonanych prac profilaktycznych ochrony lasu przed szkodami od zwierzyny,
- zniekształcenia składów gatunkowych upraw z powodu ograniczania przez zwierzynę pożądanego udziału gatunków lasotwórczych, w tym liściastych.

Ostatecznie w wyniku analizy i oceny powyższych zjawisk, należy określić zadania kierunkowe dla gospodarki łowieckiej w lasach nadleśnictwa, w tym:

- ⇒ wskazać w obwodach łowieckich tereny przeznaczone na poletka łowieckie, pasy zaporowe, łąki śródleśne i polany, tereny podmokłe, zadrzewienia, itd., z zaleceniem sposobów ich wykorzystania, mających na celu poprawę warunków bytowania zwierząt łownych, w tym zwiększanie naturalnej bazy żerowej,
- ⇒ wskazać obszary lasu, w których liczebność określonych gatunków zwierząt łownych winna być ograniczona, uwzględniając w szczególności wyniki corocznych inwentaryzacji zwierzyny, wieloletnie i roczne plany łowieckie (w tym wykonywanie zadań z rocznych planów łowieckich), potrzebę ochrony siedlisk przyrodniczych oraz przestrzenny rozkład szkód od zwierzyny,
- ⇒ wskazać, na podstawie wieloletniego planu łowieckiego dla rejonu hodowlanego, docelową wielkość populacji zwierząt łownych (w szczególności zwierzyny płowej).

Obiekty infrastruktury łowieckiej (w tym na OHZ: ambony, paśniki i lizawki - wg danych Nadleśnictwa) należy zamieścić na mapie przeglądowej oraz w LMN.

13. Wytyczne w sprawie ujmowania w planie urządzenia lasu zagadnień dotyczących infrastruktury nadleśnictwa.

Zagadnienia dotyczące infrastruktury technicznej należy omówić w części ogólnej planu u.l., gdzie kierunkowo należy opisać potrzeby w zakresie:

- ⇒ budowy i remontów dróg, mostów, przepustów, urządzeń melioracyjnych, zabudowy potoków,
- ⇒ wykonania i utrzymania szlaków technologicznych,
- ⇒ budowy i remontów siedzib jednostek Lasów Państwowych i budynków gospodarczych,
- ⇒ budowy i konserwacji zbiorników małej retencji,
- ⇒ urządzeń dla potrzeb turystyki i rekreacji, ośrodków i izb edukacji przyrodniczej, itp.

Należy podkreślić, że plan u.l. nie zawiera działań w zakresie infrastruktury mogących znacząco oddziaływać na środowisko, bowiem zamierzenia w nim zawarte nie są zamierzeniami inwestycyjnymi, ani ingerencyjnymi (przekształcenie lub zmiana sposobu wykorzystania terenu). Plan u.l. określa jedynie potrzeby w zakresie infrastruktury, jako kierunkowe i nie jest podstawą ich wykonania. Zadania te mogą być realizowane przez nadleśnictwo niezależnie od zapisów planu u.l.

14. Wytyczne dotyczące charakterystyki ekonomicznej nadleśnictwa.

Rozdział „Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej oraz prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego” należy opracować w ujęciu ogólnym, bez potrzeby rozszerzania charakterystyki o ekspertyzę ekonomiczną w formie szczegółowej prognozy spodziewanego wyniku ekonomicznego gospodarki leśnej, prowadzonej na podstawie planu u.l.

15. Szczegółowość prognozy stanu zasobów drzewnych na koniec przyszłego okresu gospodarczego.

Wykonawca projektu planu u.l. obliczy orientacyjną, spodziewaną na koniec okresu gospodarczego, wielkość zasobów miąższości grubizny drzewostanów nadleśnictwa, według wzoru i zasad określonych w § 123 instrukcji u.l. oraz dokona ogólnych porównań i analiz.

16. Weryfikacja i aktualizacja programu ochrony przyrody.

Wykonawca dokona aktualizacji istniejącego Programu Ochrony Przyrody (POP) zgodnie z § 110, 111, 112 IUL na podstawie zebranych materiałów i ich weryfikacji terenowej.

Aktualizacja POP zostanie dokonana o następujące elementy:

- aktualizacja adresów występujących wszystkich form ochrony w nadleśnictwie,
- wniesienie ważniejszych obiektów zabytkowych, wg informacji PSOZ i RDOŚ,
- weryfikacja wykazu istniejących form ochrony przyrody,
- weryfikacja wykazu drzew zasługujących na ochronę,
- weryfikacja wykazu drzewostanów szczególnie cennych pod względem przyrodniczym,
- uzupełnienie listy gatunków flory podlegających ochronie ścisłej i częściowej,
- opisanie aktualnych form ochrony przyrody związanych z Naturą 2000 i związane z tym kierunkowe zmiany we wskazaniach gospodarczych dla drzewostanów zaliczonych do obszarów naturalnych.

Źródłem danych do aktualizacji POP będą:

- ⇒ dane wykonawcy prac z inwentaryzacji terenowej,
- ⇒ dane nadleśnictwa, w tym inwentaryzacja przyrodnicza nadleśnictwa z 2007 r.,
- ⇒ dane służb właściwych RDOŚ – Regionalnych Konserwatorów Przyrody,

- ⇒ dane służb właściwych Wojewódzkich Konserwatorów Zabytków,
- ⇒ dane Ministerstwa Środowiska dotyczące inwentaryzacji przyrodniczej obszarów znajdujących się w Sieci Natura 2000.

Przy aktualizacji POP należy zwrócić szczególną uwagę na:

- 1) Powołane od 2003 r. oraz projektowane formy ochrony przyrody (rezerwaty przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo – krajobrazowe, ochronę gatunkową roślin, zwierząt i grzybów).
- 2) Aktualny wykaz naturowych siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin, grzybów i zwierząt z podziałem na gatunki chronione, rzadkie, naturowe i z Czerwonej Księgi przy uwzględnieniu:
 - wyników powszechnej inwentaryzacji przyrodniczej dotyczącej siedlisk przyrodniczych leśnych i nieleśnych, gatunków chronionych roślin i zwierząt, wykonywanej w latach 2006-2008,
 - wyników prowadzonego na bieżąco monitoringu w zakresie ochrony przyrody,
 - aktualnych informacji o środowisku dostępnych w publikacjach naukowych oraz udostępnionych przez lokalne NGO-sy.
 - aktualnego wykazu i lokalizacji obszarów HCWF wyznaczonych przez nadleśnictwo.

Wynikiem analiz i syntezy końcowej będą tabela XXII (którą należy opracować tylko dla gatunków chronionych objętych obszarami Natura 2000) i tabela XXIII.

17. Formy opracowania składników projektu planu u.l. w tym formy materiałów mapowych, ich wydruki i oprawa.

Egzemplarz dla DGLP (dwie teczki jako jeden komplet)

I - Teczka twarda zawierająca:

Tom IA – Elaborat wraz z załącznikami (tabele i wykazy) w twardej oprawie (format A4)

Wykaz cięć **wraz z tabelami** dla obrębu leśnego - w oprawie miękkiej, (format A4)

Mapę sytuacyjną obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa w skali 1:50 000

Mapy przeglądowe obrębu leśnego w skali 1:25 000

- ⇒ cięć rębnych
- ⇒ drzewostanów
- ⇒ siedlisk leśnych
- ⇒ funkcji lasu i zagospodarowania rekreacyjnego

Nośnik elektroniczny CD/DVD zawierający następujące dane:

Elaborat, POP, Prognoza ONS (w formacie PDF) baza TAKSATOR

II - Teczka twarda zawierająca:

Tom IB – Program Ochrony Przyrody w oprawie twardej (format A4)

Mapy przeglądowe obrębu leśnego w skali 1:25 000

- ⇒ walorów przyrodniczo-kulturowych
- ⇒ siedlisk przyrodniczych i obszarów Natura 2000

Egzemplarz dla RDLP i dla nadleśnictwa (dwa komplety)

Tom IA – Elaborat wraz z załącznikami (tabele i wykazy) w oprawie twardej (format A4)

Tom II (podzielony na części A, B, C...) – Opis taksacyjny lasu oraz dołączone do ostatniej części tabele i wykazy – dla obrębu leśnego w oprawie twardej (format A4)

Tom III – Plany zagospodarowania lasu wraz z tabelami – dla obrębu leśnego w oprawie twardej (format A4)

I - Teczka twarda zawierająca:

Tom IB – Program Ochrony Przyrody w oprawie twardej (format A4)

Mapy przeglądowe obrębu leśnego w skali 1:25 000

- ⇒ walorów przyrodniczo-kulturowych;
- ⇒ siedlisk przyrodniczych i obszarów Natura 2000

II - Teczka twarda (dla obrębu leśnego) zawierająca:

Mapę sytuacyjną obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa w skali 1:50 000

Nośnik elektroniczny CD/DVD zawierający następujące dane:

Elaborat, POP, Prognoza ONŚ (w formacie PDF oraz WORD),
baza TAKSATOR, wszystkie mapy w formacie PDF

Mapy przeglądowe obrębu leśnego w skali 1:25 000

- ⇒ cięć rębnych (podklejona na płótnie i foliowana)
- ⇒ drzewostanów (podklejona na płótnie i foliowana)
- ⇒ siedlisk leśnych
- ⇒ funkcji lasu i zagospodarowania rekreacyjnego
- ⇒ ochrony lasu
- ⇒ ochrony przeciwpożarowej
- ⇒ gospodarki łowieckiej
- ⇒ nasiennictwa i selekcji

III - Teczka twarda (dla obrębu leśnego) zawierająca:

Mapy gospodarcze – komplet arkuszy map gospodarczych w skali 1:5 000 z naniesionymi działkami zrębowymi (format A1).

Mapę przeglądową obrębu leśnego w skali 1:25 000 z podziałem na arkusze map gospodarczych.

Operaty dla poszczególnych leśnictw zawierające:

Opis taksacyjny lasu łącznie z wykazem cięć rębnych, wykazem cięć przedrębnych i wykazem zadań z zakresu hodowli lasu w oprawie twardej (format A4).

Mapy gospodarczo-przeglądowe poszczególnych leśnictw w skali 1:10 000

- ⇒ cięć rębnych w futerale (podklejona na płótnie i foliowana)
- ⇒ drzewostanów
- ⇒ czysta

Prognoza oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu (format A4 – **3 komplety**) **w oprawie twardej** w teczce z mapami przeglądowymi obrębu leśnego w skali 1:25 000:

- ⇒ form ochrony przyrody na tle planowanego użytkowania rębного i gruntów przeznaczonych do zalesienia
- ⇒ siedlisk przyrodniczych i gatunków naturalnych na tle planowanego użytkowania rębного i gruntów przeznaczonych do zalesienia

Dokumentacja na NTG, w tym materiały prezentowane na naradzie, dokumentacja projektu planu wraz z prognozą do zaopiniowania przez RDOŚ i PWIS i do publicznego wyłożenia.

Dla nadleśnictwa i leśnictw – należy określić szczegółowe dane do wprowadzenia zadań PUL do SILP, w tym: w rozmiarze powierzchniowym - [ha] (pow. manipulacyjna i do odnowienia), masowym - [m3] (ogółem i liściaste), z wyszczególnieniem użytków rębnych (w tym: rębnie I, rębnie II, III, IV, niezaliczone do etatu powierzchniowego) i użytków przedrębnych (w tym: TW, TP) oraz zadań hodowlanych – w układzie tabelarycznym uzgodnionym z RDLP.

18. Projekt wystąpienia do regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie zakresu i szczegółowości prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000.

Projekt wystąpienia do regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie zakresu i szczegółowości prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000, będzie zawierał:

- ⇒ propozycję zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000;
- ⇒ założenia do planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa, to jest część B protokołu KZP;
- ⇒ mapy przeglądowe (wg obrębów leśnych w skali 1:25000) lub sytuacyjno-przeglądowe dla całego nadleśnictwa w skali 1:50000 (z zastrzeżeniem, że są na niej czytelne istotne szczegóły dotyczące obszarów chronionych i funkcji lasu), z oznaczeniem granic obszarów Natura 2000 (z podziałem na obszary ptasie i siedliskowe) oraz rozpoznanych granic ostoi lub siedlisk przedmiotów ochrony dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000 na terenie lasów zarządzanych przez nadleśnictwo lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie.

Prognoza oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000 będzie zawierać:

- część opisową,
- część tabelaryczną,
- mapę obszarów chronionych i funkcji lasu.

W części opisowej prognozy zamieszczone zostaną w logicznej kolejności wszystkie wymagane informacje, o których mowa w art. 51 i 52 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku. Jeżeli któryś z punktów wymienionych w art. 51 tej ustawy nie będzie miał odniesienia do założeń planu urządzenia lasu, to w prognozie zamieszczona zostanie informacja: „nie dotyczy projektu planu urządzenia lasu”.

Część opisowa prognozy zostanie podzielona na:

- 1) wprowadzenie (w tym: cel prognozy, podstawa prawna, źródła danych z wyspecyfikowaniem materiałów otrzymanych do celów prognozy od regionalnego dyrektora ochrony środowiska);
- 2) poszczególne rozdziały zawierające zasadniczą treść prognozy-zbiory zagadnień merytorycznych:
 - informacje ogólne, zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. a, b, d ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku;
 - informacje o sporządzonych wcześniej prognozach oddziaływania na środowisko w terytorialnym zasięgu działania nadleśnictwa (w tym do planów zagospodarowania przestrzennego lub regionalnych strategii i programów rozwoju) oraz o ich powiązaniach z prognozą oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko, zgodnie z art. 52 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku;
 - analizy oraz oceny stanu środowiska i celów ochrony z punktu widzenia realizacji planu urządzenia lasu, zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. a, b, c, d ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku;
 - przewidywane oddziaływanie realizacji planu urządzenia lasu na środowisko, szczególnie na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 z uwzględnieniem wyników odpowiednich analiz, zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. e ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku;
 - działania ograniczające negatywny wpływ; opis zastosowanych w projekcie planu urządzenia lasu i przewidywanych do zastosowania w trakcie jego realizacji rozwiązań w

ramach gospodarki leśnej, mających na celu zapobieganie lub ograniczenie potencjalnie negatywnych lub negatywnych oddziaływań na środowisko, szczególnie na cele i przedmioty ochrony obszaru Natura 2000, zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku;

- propozycje dotyczące przewidywanych metod i częstotliwości przeprowadzania analizy skutków realizacji postanowień projektu planu urządzenia lasu, o których mowa w art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. c ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku, nazywanej też w art. 55 ust. 3 pkt 5 i art. 55 ust. 4 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku monitoringiem skutków realizacji postanowień przyjętego projektu planu urządzenia lasu w zakresie oddziaływania na środowisko.

3) końcowe podsumowanie (w tym: skład zespołu specjalistów opracowujących prognozę oraz streszczenie prognozy sporządzone w języku niespecjalistycznym, o którym mowa w art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. e ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku).

Część tabelaryczna zawierająca odpowiednie analizy w formie macierzy, na podstawie których formułowane zostaną podstawowe ustalenia prognozy. Należy w tym miejscu opracować następujące tabele:

- ⇒ tabela A: „Macierz przewidywanego oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa”;
- ⇒ tabela B: „Zestawienie zbiorcze obszaru Natura 2000 wg przedmiotów ochrony oraz planowanych zabiegów gospodarczych”;
- ⇒ tabela C: „Macierz przewidywanego oddziaływania planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony siedlisk przyrodniczych dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000”;
- ⇒ tabela D: „Macierz przewidywanego oddziaływania planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony gatunków roślin i zwierząt (z wyjątkiem ptaków) dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000”;
- ⇒ tabela E: „Macierz przewidywanego oddziaływania planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony gatunków ptaków i ich siedlisk, stanowiących przedmioty ochrony dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000”.

19. Projektowanie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

W zasięgu nadleśnictwa występują następujące obszary Natura 2000:

SOO - specjalne obszary ochrony siedlisk:

- Jezioro Lubie i Dolina Drawy PLH320023 – **PZO: Zarządzenie RDOŚ w Szczecinie**,
- Pojezierze Ińskie PLH320067 –

OSO - obszary specjalnej ochrony ptaków:

- Ostoja Ińska PLB320008 – **PZO: Zarządzenie RDOŚ w Szczecinie**
- Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016 –
- Ostoja Drawska PLB320019 – **PZO: Zarządzenie RDOŚ w Szczecinie**.

W projekcie PUL uwzględnione zostaną: **zatwierdzone PZO** oraz **projekty PZO** po udostępnieniu przez RDOŚ.

20. Inne zagadnienia specyficzne dla nadleśnictwa.

Zobowiązuje się nadleśnictwo jak i wykonawcę projektu planu ul. do stałej i merytorycznej współpracy oraz zapewnienia odpowiedniego przepływu informacji w trakcie całego okresu realizacji prac. Wyniki prac taksacyjnych należy w przystępnej formie przedstawić administracji nadleśnictwa i leśniczym, celem zapoznania się z nimi i dokonania uzgodnień. Szczególnym przedmiotem uzgodnień oraz zestawień omawianych w trakcie odbiorów i kontroli prac, będzie:

- przyjęty w poszczególnych wyłączeniach TD,
- zaproponowane wskazania gospodarcze,
- użytkowanie rębne na przyszły okres gospodarczy,
- drzewostany planowane do przebudowy pełnej i częściowej,
- drzewostany w KO i KDO,
- grunty leśne niezalesione - do odnowienia (zręby, halizny, płazowiny),
- grunty leśne niezalesione – w produkcji ubocznej i pozostałe,
- drzewostany bez wskazań gospodarczych na najbliższe 10-lecie.

Wszelkie dodatkowe zagadnienia, które wynikną w trakcie prac nad projektem planu u.l. należy przedstawić podczas odbioru prac taksacyjnych i na posiedzeniu NTG.

protokolant: Paweł Soroczyński
korekta: Wydziały ZS, ZG i ZO

Przewodniczący KZP:

Z-ca Dyrektora ds. Gospodarki
Leśnej RDLP w Szczecinku

Tomasz Skowronek
Z-ca DYREKTORA
ds. Gospodarki Leśnej

Tomasz Skowronek

Akceptuję:

Dyrektor RDLP
Andrzej Modrzejewski

DYREKTOR

Andrzej Modrzejewski

Zal.:
- lista uczestników

LISTA UCZESTNIKÓW
Komisji Założeń Planu

Lp	Imię i Nazwisko	Instytucja	Stanowisko	Podpis
1.	TOMASZ SKOWRONEK	RDLP	Z-ca DYR. DS. GOSP. LEŚN.	
2.	Zbigniew Sulcowski	N-ctwo Drawsko	nr	
3.	Pawł Szwarczyński	RDLP Sz-cc	Nadzca ZS	
4.	Dariusz Ryguński	N-ctwo Drawsko	st. spec. SL	
5.	Stefan Pryor	Podst. Leśn. Tosaryński Leśn.	nr	
6.	Tadeusz Gierzyński	TPL	prac.	
7.	Adam Nałmiej	RDLP Sz-ndc	st. sp. SL	
8.	Anna Stechowal	RDLP w Szczecinku	nauczyciel ZG	
9.	Tomasz Paika	RDLP w Szczecinku	gł. spec. SL	
10.	KATARZYNA KUMSZEWSKA	N-ctwo Drawsko	spec. SL	
11.	JACEK GWIAZDOWSKI	N-ctwo Drawsko	spe. SL	
12.	KRZYSZTOF KUCZER	N-CTWO DRAWSKO	SPECIALISTA	
13.	Pawł Ryguński	RDLP	Nadzca	
14.	Agnieszka Remian- Hankiewicz	RDLP Sz-cc	st. sp. SL	
15.	KAMIL OSOWSKI	RDLP Sz-ndc	Sp. SL	
16.	WICNIEWSKI MAREK	NCTWO DRAWSKO	OPZC FC	
17.	Hojciech Osuch	RDLP Sz-ndc	nauczyciel ZO	
18.	Heniek Dune	N-ctwo Drawsko	Z-ca nadleśn.	

RDLP w Szczecinku
Nadleśnictwo Drawsko**LISTA UCZESTNIKÓW**
Komisji Założeń Planu

Lp	Imię i Nazwisko	Instytucja	Stanowisko	Podpis
19.	Andrzej Karczewski	Urząd Miejski Kalisz	koor. Ref. Niandr.	
20.	Stefan Pion	Zod Szczecinek	koordynator	
21.	Marta Gregorzuk	N-cwo Drawsko	Specj: SL	
22.	Aurora Plun	RZ1 w Szczecinku	Specjalista, WZiZ	
23.	Wojciecha Nowicka	CSWL Drawsko	inspektorochr. i nadz.	
24.	Ryszard Trzcina	CSWL Drawsko	Specj ZPS	
25.	Grzegorz Wągwog	STOWARZYSZENIE "MATECZNIK"	członek	
26.	Łukasz Benasiak	RDOŚ Szczecinek	specjalista	
27.	płk Ryszard OWSIANNY	RZ1 Szczecinek	Szef	
28.				
29.				
30.				
31.				
32.				
33.				
34.				
35.				
36.				

PROTOKÓŁ
ustaleń Narady Techniczno-Gospodarczej odnośnie sformułowania projektu planu urządzenia lasu dla
Nadleśnictwa Drawsko
na okres od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2030 r.
oraz akceptacji sporządzonej prognozy oddziaływania tego planu na środowisko i obszary Natura 2000

Narada Techniczno-Gospodarcza (NTG) odbyła się w dniu 26 października 2020 r. w formie wideokonferencji, przy współudziale następujących osób:

Przewodniczący: **Tomasz Skowronek** – Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej RDLP w Szczecinku

Członkowie:

1. Tomasz Grzegorzewicz – Główny Specjalista SL z Wydziału Urządzania Lasu DGLP w Warszawie,
2. Rafał Perz – Kierownik Zespołu Ochrony Lasu w Szczecinku,
3. Leszek Kościelny – Naczelnik Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego RDLP w Szczecinku,
4. Anna Stachowiak – Naczelnik Wydziału Gospodarki Leśnej RDLP w Szczecinku,
5. Wojciech Osuch – Naczelnik Wydziału Ochrony Lasu RDLP w Szczecinku,
6. Paweł Soroczyński – Naczelnik Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi RDLP w Szczecinku,
7. Cezary Kosierkiewicz – Starszy specjalista SL ds. urządzania lasu z Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi RDLP w Szczecinku,
8. Zbigniew Łukomski – Nadleśniczy,
9. Maciej Duma – Zastępca Nadleśniczego,
10. Dariusz Rygusiński – Starszy specjalista SL ds. łowiectwa i zamówień publicznych,
11. Marek Wiśniewski – Specjalista SL ds. pozyskania drewna i marketingu,
12. Krzysztof Kuczer – Specjalista SL ds. hodowli lasu,
13. Justyna Makoś – Referent w Dziale Gospodarki Leśnej,
14. Marta Grzegorzczak – Specjalista SL ds. stanu posiadania,
15. Grzegorz Maciąg – Starszy specjalista ds. informatyki,
16. Henryk Grzegorzczak – emerytowany pracownik Nadleśnictwa Drawsko,
17. Jacek Gardocki – Starszy Inspektor Nadzoru Urządzania w Zarządzie BULiGL w Sękocinie Starym,
18. Tadeusz Wagner – Dyrektor Oddziału BULiGL w Szczecinku,
19. Mieczysław Kopciński – Zastępca Dyrektora Oddziału BULiGL w Szczecinku,
20. Dariusz Bierbasz – Inspektor Urządzania w Oddziale BULiGL w Szczecinku,
21. Mariusz Zawiaślak – Kierownik Pracowni Urządzania Lasu w Oddziale BULiGL w Szczecinku,
22. Rafał Matysiak – Starszy Taksator Pracowni Urządzania Lasu w Oddziale BULiGL w Szczecinku.

Po zreferowaniu następująco:

- ⇒ analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu: referat Nadleśniczego, koreferat wykonawcy projektu planu u.l.,
 - ⇒ wniosków w sprawie ogólnej ochrony lasu: referat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu,
 - ⇒ końcowych ustaleń w sprawie organizacji prac urządzeniowych oraz projektu planu u.l.: referat wykonawcy projektu planu u.l. oraz koreferat Nadleśniczego,
- podjęto ustalenia w następujących kwestiach:

Część A

Końcowe ustalenia w sprawie organizacji prac urządzeniowych oraz ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu u.l.

1. Przyjęto podstawy formalno-prawne realizacji prac urządzeniowych nie wnosząc uwag.
2. Zaakceptowano przedstawione założenia dotyczące ochrony środowiska oraz zakres i formę podstawowych założeń polityki przestrzennego zagospodarowania regionu – bez uwag.
3. Stwierdzono zgodność prac nad projektem planu u.l. wraz z programem ochrony przyrody z przepisami ustawy o lasach i innych ustaw, aktami normalizacji wewnętrznej LP, wytycznymi KZP, protokołami uzgodnień i kontroli oraz dodatkowymi wytycznymi Dyrektora RDLP w Szczecinku.
4. Przedstawione przez wykonawcę projektu planu u.l. dane ewidencyjne przyjęto bez uwag. Wszystkie rozbieżności rodzajów użytków gruntowych zostały wyjaśnione w trakcie realizacji prac i nie ma potrzeby rozstrzygnięć w tym zakresie.
Do projektu planu u.l. przyjęto stan danych ewidencyjnych na 01 stycznia 2021 r. Powierzchnia gruntów zarządzanych przez Nadleśnictwo Drawsko wynosi 34 248,3480 ha. Po doliczeniu gruntów stanowiących współwłasności (0,9062 ha) ogólna powierzchnia Nadleśnictwa wynosi 34 249,2542 ha. Według opisów taksacyjnych powierzchnia Nadleśnictwa Drawsko, po zaokrągleniu do arów, wynosi **34 249,88 ha**.
5. Przyjęto bez uwag przedstawiony zestaw opracowań wykorzystanych w pracach nad projektem planu u.l. oraz zaakceptowano zakres ich wykorzystania.
6. Dotychczasowy podział powierzchniowy nie zmienił się. Zachowano także dotychczasową numerację oddziałów.
7. Zaakceptowano wyniki testu kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych. Bezwzględne wartości statystyk dla pierśnicowego pola przekroju oraz wysokości były mniejsze od 2 i wyniosły odpowiednio 0,100 i 0,034. Błąd procentowy określenia miąższości wyniósł – 0,84 %. Zespół kontrolny przyjął całość pomiarów.
8. Uznano, że w związku z brakiem wyznaczonych na terenie Nadleśnictwa stref uszkodzenia lasu nie należy zamieszczać w projekcie planu u.l. tabeli VIIIb „Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost zredukowany”.
9. Mapę funkcji lasu i zagospodarowania turystycznego w wersji przedstawionej przez wykonawcę projektu planu u.l. oceniono pozytywnie. Uwzględnia ona informacje uzyskane w toku prac urządzeniowych w zakresach niezbędnych do wyszczególnienia

zarówno na mapie obszarów chronionych i funkcji lasu jak i na mapie zagospodarowania turystycznego.

10. Sformułowano następujące wnioski w sprawie ogólnej ochrony lasu:

- w minionym okresie zagrożenie, jak i szkody ze strony szkodliwych owadów nie były znaczące, a ważniejsze występowanie oraz zwalczanie szkodników upraw, szkodników pierwotnych i szkodników wtórnych na obszarze Nadleśnictwa przedstawia tabela:

Gatunek szkodliwego owada	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	Powierzchnia występowania w ha / Powierzchnia zwalczania w ha									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Szeliniaki						51/51	10/10		5/0	
Strzygonia choinówka								66/0		
Smolik znaczony									13/13	26/26
Smolik drągowinowiec							19/19			
Brudnica mniszka			43/0							
Zwójki, miernikowce			42/0	35/33	55/21					
Hurmak, rynice			20/0	21/0						
Poproch cetyniak							24/0	52/0		
Przypłaszczek							37/37	1/1		
Kornik drukarz							1/1		5/5	19/19

- udział użytków przygodnych w użytkach rębnych wyniósł 1,1%, a w użytkach przedrębnych – 13,8%,
 → udział drzewostanów porolnych wynosi około 44,5%, obserwuje się zwiększenie szkód od chorób grzybowych.

11. Gospodarkę leśną za okres obowiązywania poprzedniego planu u.l. oceniono następująco:

- Nadleśnictwo dobrze wykonało zaplanowane na ubiegły okres zadania gospodarcze,
 → zrealizowano ustalony łączny rozmiar pozyskania grubizny,
 → Nadleśnictwo zrealizowało rozmiar powierzchniowy pielęgnowania drzewostanów,
 → zadania z zakresu hodowli lasu wykonywano prawidłowo i terminowo, zgodnie z potrzebami hodowlanymi,
 → podejmowano konsekwentne i skuteczne działania w celu monitorowania zagrożeń oraz ograniczania i zapobiegania szkodom w drzewostanach,
 → w zakresie gospodarki łowieckiej prowadzonej na terenie Nadleśnictwa pozytywnie oceniono współpracę z kołami łowieckimi oraz nadzór nad tą gospodarką,
 → zadania wynikające z programu ochrony przyrody realizowano ze szczególnym zaangażowaniem, wychodząc naprzeciw rosnącym wymogom formalno-prawnym w tym zakresie,
 → zrealizowano szereg inwestycji w zakresie utrzymania odpowiedniej infrastruktury technicznej,
 → stan zdrowotny i sanitarny drzewostanów oceniono jako właściwy, ze szczególnym wyróżnieniem stanu upraw i młodników do 10 lat, które w większości oceniono jako dobre i bardzo dobre,
 → w ubiegłym okresie Nadleśnictwo prowadziło właściwą politykę planistyczną i we właściwy sposób realizowało jej założenia.

12. Sformułowano końcowe wytyczne w sprawie organizacji prac nad projektem planu u.I. wraz z programem ochrony przyrody oraz prognozą oddziaływania tego planu na środowisko i obszary Natura 2000:
 - lokalizację i powierzchnię lasów ochronnych należy przyjąć zgodnie z Decyzją DL-Ipn-612-22/54175/11JŁ Ministra Środowiska, z dnia 7 grudnia 2011 r. w sprawie uznania lasów za ochronne;
 - projekt planu u.I. zaktualizowany o ustalenia NTG winien zostać skompletowany i przekazany Zleceniodawcy w formie elektronicznej, celem wystąpienia do właściwej RDOŚ oraz PWIS z wnioskami o uzyskanie opinii dotyczących projektu planu u.I. wraz z prognozą oddziaływania tego planu na środowisko i na obszary Natura 2000 oraz w celu zapewnienia udziału społeczeństwa w postępowaniu projektowym;
 - ostateczny, zaopiniowany i uzgodniony projekt planu u.I. należy przekazać Zleceniodawcy w formie określonej w założeniach do planu u.I. zawartych w protokole ustaleń KZP, celem dokonania końcowego odbioru prac i wystąpienia do ministra właściwego do spraw środowiska z wnioskiem o jego zatwierdzenie.
13. Dział poświęcony ochronie przeciwpożarowej został uzgodniony z Centrum Szkolenia Wojsk Lądowych w Drawsku Pomorskim, Komendą Powiatową PSP w Drawsku Pomorskim i Komendą Wojewódzką PSP w Szczecinie.
14. Przyjęto, że będzie obowiązywał dotychczasowy podział na 17 leśnictw, zgodnie z zarządzeniem nr 37 Nadleśniczego Nadleśnictwa Drawsko z dnia 27 grudnia 2010 r.

Część B
Projekt planu urządzenia lasu

1. Dane inwentaryzacyjne

1) Przyjęto następujący stan ewidencyjny Nadleśnictwa jako stan na 1 stycznia 2021 r.:

Zestawienie powierzchni gruntów w zarządzie Nadleśnictwa według jednostek ewidencyjnych,
wynikających z podziału administracyjnego kraju

Gmina Powiat Województwo	Grupy kategorii użytkowania					Ogółem
	Leśna zalesiona	Leśna niezalesiona	Związana z gospodarką leśną	Lasy razem	Nieleśna	
	powierzchnia w ha					
1	2	3	4	5	6	7
NADLEŚNICTWO DRAWSKO						
Gm. Drawno (35)	82,2735	-	4,3465	86,6200	19,2900	105,9100
Gm. Recz (65)	2,1400	-	-	2,1400	-	2,1400
Razem powiat choszczeński (02)	84,4135	-	4,3465	88,7600	19,2900	108,0500
Miasto Drawsko Pomorskie (24) współwłasność	6,3927	-	8,8526	15,2453	0,0159 0,5657	15,2612 0,5657
Gm. Drawsko Pomorskie (25) współwłasność	9444,1095	187,4917	383,7470	10015,3482	1980,5063 0,3405	11995,8545 0,3405
Gm. Kalisz Pomorski (35)	14558,4190	543,1592	905,0478	16006,6260	6059,4284	22066,0544
Gm. Złocieniec (65)	5,4500	0,6714	-	6,1214	-	6,1214
Razem powiat drawski (03) współwłasność	24014,3712	731,3223	1297,6474	26043,3409	8039,9506 0,9062	34083,2915 0,9062
Gm. Ińsko (55)	2,6630	-	2,1952	4,8582	8,5083	13,3665
Razem powiat stargardzki (14)	2,6630	-	2,1952	4,8582	8,5083	13,3665
Gm. Węgorzyno (55)	43,1562	-	0,4838	43,6400	-	43,6400
Razem powiat łobeski (18)	43,1562	-	0,4838	43,6400	-	43,6400
Ogółem województwo zachodniopomorskie (32) współwłasność	24144,6039	731,3223	1304,6729	26180,5991	8067,7489 0,9062	34248,3480 0,9062

Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa według rodzajów użytków gruntowych

Grupa użytku	Rodzaj użytku gruntowego	Nadleśnictwo powierzchnia w ha
1	2	3
I	Lasy	26180,5991
II	Grunty zadrzewione i zakrzewione	1199,2672
III	Użytki rolne	3432,9363
IV	Grunty pod wodami	143,9900
V	Użytki ekologiczne	-
VI	Tereny różne	3281,9039
VII	Tereny zabudowane i zurbanizowane	9,6515
R-m II-VIII	Grunty niezaliczone do lasów	8067,7489
Ogółem (I-VII)		34248,3480
poza tym grunty stanowiące współwłasność Nadleśnictwa i osób fizycznych		0,9062
Ogółem Nadleśnictwo		34249,2542
w tym grunty przeznaczone do zalesienia		-

Gruntów spornych brak. Wszystkie grunty Nadleśnictwa posiadają wpisy w księgach wieczystych.

- 2) Przedstawioną charakterystykę warunków przyrodniczych uznano za właściwą, obrazującą warunki działalności Nadleśnictwa, a w szczególności:
- ⇒ przynależność do krainy przyrodniczo-leśnej i mezoregionów,
 - ⇒ położenie geograficzne i wysokościowe,
 - ⇒ rzeźbę terenu,
 - ⇒ warunki glebowe, klimatyczne i wodne,
 - ⇒ zestawienie typów siedliskowych lasu,
 - ⇒ zestawienie przyjętych typów drzewostanów o kierunku gospodarczym i ochronnym,
 - ⇒ walory genetyczne lasu,
 - ⇒ stan środowiska przyrodniczego, w tym zestawienie obszarów chronionych i dominujących funkcji lasu.

Ważniejsze dane charakteryzujące wybrane warunki przyrodnicze przedstawione są w syntetycznej formie w dalszych zestawieniach.

Zestawienie powierzchni gruntów leśnych Nadleśnictwa wg typów siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Nadleśnictwo	
	Powierzchnia w ha (grunty zal. i niezal.)	udział %
1	2	3
Bśw	4708,53	18,93
Bb	7,24	0,03
BMśw	13305,58	53,49
BMw	30,81	0,12
BMb	79,58	0,32
LMśw	5437,91	21,86
LMw	41,61	0,17
Lmb	182,88	0,74
Lśw	514,85	2,07
Lw	7,22	0,03
OI	556,01	2,23
OIJ	3,75	0,01
Ogółem	24 875,97	100,00

Przyjęte typy drzewostanów (TD) i orientacyjne składy gatunkowe upraw dla poszczególnych typów siedliskowych lasu (TSL) i siedlisk przyrodniczych

TSL	Kod Natura 2000	TD	Gatunki domieszkowe		Orientacyjny skład gatunkowy odnowienia
		gatunki główne	uszlachetniające (produkcyjne)	pomocnicze (pielęgnacyjne, biocenotyczne)	
1	2	3	4	5	6
Bs	-	So	Brz		So 90, Brz 10
	91T0	So	Brz		So 90, Brz 10
Bśw	-	So	Brz	Jrz	So 80-90, Brz i in. 10-20
	91T0	So	Brz		So 80-90, Brz i in. 10-20
Bw	-	So	Św, Brz	OI	So 80, Św i in. 20
		ŚwSo	Brz	OI	So 60, Św 30, Brz i in. 10
		ŚwBrz	So	OL	Brz 50, Św 30, So i in. 20
		SoŚw	Brz	OI	Św 40-50, So 40-50, Brz i in. 10
	2180	SoBrz		OI, Jrz, Czm	Brz 70, So 30
Bb	-	So	Brz	OI	So 80-90, Brz i in. 10-20
	91D0*	So	Brz		So 90, Brz 10
BMśw	-	So	Bk, Db, Św, Md, Brz	KI, Lp, Jrz, Gb	So 80, Bk i in. 20
		BkSo	Db, Św, Md, Brz	KI, Lp, Os, Jrz, Gb	So 60-70, Bk 20-30, Db i in. 10-20
		BkSo #	Db, Św, Md, Brz	KI, Lp, Os, Jrz, Gb	So 80-90, Db i in. 10-20

TSL	Kod Natura 2000	TD	Gatunki domieszkowe		Orientacyjny skład gatunkowy odnowienia
		gatunki główne	uszlachetniające (produkcyjne)	pomocnicze (pielęgnacyjne, biocenotyczne)	
1	2	3	4	5	6
		ŚwSo	Db, Md, Brz	Kl, Lp, Jrz, Gb	So 60, Św 30, Db i in. 10
		DbSo	Bk, Św, Md, Brz	Kl, Lp, Os, Jrz, Gb	So 60-70, Db 20-30, Bk i in. 10-20
	9110	SoBk	Db	Kl, Os, Jrz	Bk 60, So 30, Db i in. 10
	9130	SoBk	Db	Kl, Lp, Jrz, Gb	Bk 60, So 30, Db i in. 10
	9190	Db	So, Brz	Bk, Os	Db 80, So i in. 20
	9190	BkDb	So, Brz	Kl, Os, Jrz	Db 40, Bk 30, So i in. 30
BMw	-	ŚwSo	Db, Brz	Kl, Lp, Ol	So 50, Św 30, Db i in. 20
		SoŚw	Db, Brz	Kl, Lp, Ol	Św 40, So 40, Db i in. 20
		DbSo	Św, Brz	Kl, Lp, Ol	So 60-70, Db 20-30, Św i in. 10-20
		So	Db, Św, Brz	Kl, Lp, Ol	So 70, Db i in. 30
		BrzSo	Db, Św	Kl, Lp, Ol	So 50, Brz 30, Św i in. 20
		ŚwBrz	So, Db	Kl, Lp, Ol	Brz 50, Św 30, So i in. 20
	9190	SoDb	Brz, Bk	Kl, Ol, Os, Jrz	Db 50, So 30, Bk i in. 20
	9190	Db	So, Brz	Ol, Os	Db 80, So i in. 20
9190	BkDb	So, Brz	Kl, Os, Jrz	Db 40, Bk 30, So i in. 30	
BMb	-	So	Brz, Św	Ol	So 80, Brz 10, Św 10
		SoŚw	Brz, Db	Ol	Św 50, So 30, Brz i in. 20
		ŚwSo	Brz		So 50, Św 30, Brz i in. 20
		BrzSo	Św	Ol	So 50, Brz 30, Św i in. 20
		SoBrz	Św	Ol	Brz 60, So 30, Św i in. 10
	91D0*	SoBrz	Św	Ol	Brz 60, So 30, Św i in. 10
	91D0*	So	Brz		So 90, Brz 10
91D0*	Brz	So		Brz 90, So 10	
LMśw	-	Bk	Db, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw.	Kl, Gb, Os	Bk 80, Db i in. 20
		SoBk	Db, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw.	Kl, Gb, Os	Bk 50, So 40, Db i in. 10
		BkSo	Db, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw.	Kl, Gb, Os	So 60, Bk 30, Db i in. 10
		BkSo #	Db, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw.	Kl, Gb, Os	So 90, Db i in. 10
		DbSo	Bk, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw.	Kl, Gb, Os	So 60, Db 30, Bk i in. 10
		SoDb	Bk, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw.	Kl, Gb, Os	Db 50, So 30, Bk i in. 20
		ŚwDb	So, Md, Dg, Brz, Lp, Jw.	Kl, Gb, Os	Db 50, Św 30, Bk i in. 20
		BkŚw	Db, So, Md, Dg, Brz, Lp, Jw.	Kl, Gb, Os	Św 50, Bk 30, Db i in. 20
		ŚwBk	Db, So, Md, Dg, Brz, Lp, Jw.	Kl, Gb, Os	Bk 50, Św 30, Db i in. 20
		BkJd	Db, So, Md, Dg, Brz, Lp, Jw.	Kl, Gb, Os	Jd 50, Bk 30, Db i in. 20
		DbJd	Bk, So, Md, Dg, Brz, Lp, Jw.	Kl, Gb, Os	Jd 50, Db 30, Bk i in. 20
	9110	Bk	Db, So, Brz	Kl, Jw., Os	Bk 80, Db i in. 20
	9130	Bk	Db, Lp, Gb, Brz	Kl, Jw, Os	Bk 80, Db i in. 20
9160	GbDb	Bk, So, Lp, Brz, Jw.	Kl, Os	Db 50, Gb 30, Bk i in. 20	
9160	BkDb	Gb, So, Lp, Brz, Jw.	Kl, Os	Db 50, Bk 30, Gb i in. 20	

TSL	Kod Natura 2000	TD		Gatunki domieszkowe		Orientacyjny skład gatunkowy odnowienia
		gatunki główne		uszlachetniające (produkcyjne)	pomocnicze (pielęgnacyjne, biocenotyczne)	
1	2	3		4	5	6
	9160	Db		Bk, So, Gb, Lp, Brz, Jw.	Kl, Os	Db 70, Bk i in. 30
	9190	Db		Bk, So, Brz, Os	Gb, Lp, Kl	Db 80, So i in. 20
	9190	BkDb		So, Brz, Os	Kl, Gb	Db 50, Bk 30, So i in. 20
LMw	-	SoDb		Św, Bk, Brz	Jw., Kl, Lp, Os	Db 50, So 30, Św i in. 20
		DbSo		Św, Brz, Bk	Jw., Kl, Lp, Os	So 50, Db 30, Św i in. 20
		BrzOl		Św	Jw., Kl, Lp, Os	Ol 60, Brz 30, Św i in. 10
		ŚwSo		Db, Bk, Brz	Jw., Kl, Lp, Os	So 40, Św 30, Db 20, Bk i in. 10
		SoŚw		Db, Ol	Jw., Kl, Lp, Os	Św 50, So 30, Db i in. 20
		ŚwDb		So, Md, Dg, Brz, Ol, Lp, Jw.	Kl, Gb, Os	Db 60, Św 30, So i in. 10
		DbŚw		So, Md, Dg, Brz, Ol, Lp, Jw.	Kl, Gb, Os	Św 60, Db 30, So i in. 10
	9110	Bk		Db, So, Ol	Jw., Kl, Lp	Bk 80, Db i in. 20
	9160	GbDb		Bk, Brz, Os	Kl, Gb, Lp, Os	Db 60, Gb 30, Bk i in. 10
	9160	BkDb		Gb, Lp, Brz, Jw.	Kl, Os	Db 50, Bk 30, Gb i in. 20
	9160	Db		Gb, Bk, Brz, Ol, Os	Lp, Kl	Db 80, Gb i in. 20
	9190	BkDb		So, Brz, Os	Kl, Gb	Db 50, Bk 30, So i in. 20
	9190	Db		So, Brz, Ol	Kl, Os	Db 80, So i in. 20
LMb	-	Ol		Brz, So, Św		Ol 70-80, Brz i in. 20-30
		BrzOl		Św, So	Wb	Ol 50, Brz 30, Św i in. 20
	91D0*	SoBrz		Ol	Ol	Brz 60, So 30, Ol i in. 10
	91D0*	Brz		So		Brz 90, So 10
LŚw	-	Bk		Db, Md, So, Św, Dg	Jw., Lp, Czr, Jb, Gr	Bk 90, Db i in. 10
		DbBk		Md, Js, Św, So, Lp, Dg	Jw., Czr, Jb, Gr	Bk 60, Db 30, Md i in. 10
		BkDb		Md, Js, Św, So, Lp, Dg	Jw., Czr, Jb, Gr	Db 60, Bk 30, Md i in. 10
		BkJd		Db, So, Md, Dg, Brz, Lp, Jw.	Kl, Gb, Os	Jd 50, Bk 30, Db i in. 20
		DbJd		Bk, So, Md, Dg, Brz, Lp, Jw.	Kl, Gb, Os	Jd 50, Db 30, Bk i in. 20
	9110	Bk		Db, So, Md	Jw., Kl, Lp	Bk 90, Db i in. 10
	9110	DbBk		So, Lp, Md	Jw., Czr, Jb, Gr	Bk 70, Db i in. 30
	9130	Bk		Db, Gb, Md	Jw., Lp, Czr, Jb, Gr	Bk 80-90, Db i in. 10-20
	9160	GbDb		Bk, Lp, Md	Jw., Czr, Gr, Jb	Db 50, Gb 30, Lp i in. 20
	9160	Db		Gb, Bk, Lp, Md	Jw., Czr, Jb, Gr	Db 80, Gb i in. 20
	9160	GbBk		Db, Lp, Md	Jw., Czr, Jb, Gr	Bk 50, Gb 30, Lp i in. 20
	9160	BkDb		Gb, Lp, Md	Jw., Czr, Jb, Gr	Db 50, Bk 30, Gb i in. 20
	9160	LpDb		Gb, Bk, Md	Jw., Czr, Jb, Gr	Db 50, Lp 30, Gb i in. 20
	9190	BkDb		So, Brz, Os, Md	Kl, Gb	Db 60, Bk 30, Jw. i in. 10
	9190	Db		Bk, So, Brz, Os, Md	Gb, Lp, Kl	Db 80, Bk i in. 20
9190	DbBk		Gb, Lp, Md	Jw., Czr, Jb, Gr	Bk 50, Db 30, Jw. i in. 20	
Lw	-	JsDb		Św, Wz, Jw.	Kl, Lp, Czr, Brz	Db 70, Js 20, Św i in. 10

TSL	Kod Natura 2000	TD	Gatunki domieszkowe		Orientacyjny skład gatunkowy odnowienia
		gatunki główne	uszlachetniające (produkcyjne)	pomocnicze (pielęgnacyjne, biocenotyczne)	
1	2	3	4	5	6
		Db	Św, Js, Wz, Jw.	Kl, Lp, Czir, Brz	Db 80-90, Św i in. 10-20
	9130	Bk	Db, Gb	Jw.,Lp, Czir, Jb, Gr	Bk 90, Db i in. 10
	9160	BkDb	Gb Jw., Lp	Czir, Jb, Gr	Db 50, Bk 30, Gb i in. 20
	9160	Db	Gb, Bk, jw.	Lp, Czir, Jb, Gr	Db 80, Gb i in. 20
	9160	GbDb	Bk, Lp, Jw.,	Kl, Gr, Jb	Db 50, Gb 30, Bk i in. 20
	91E0*	OI	Js, Wz, Gb	Kl, Lp	OI 80, Js i in. 20
	91E0*	JsOI	Wz, Gb	Kl, Lp	OI 60, Js 30, Brz i in. 10
	91F0	JsWzDb	Lp, Gb	Kl, OI, Tp, Czm	Db 40, Wz 30, Js i in. 30
	91F0	JsWz	Db, OI	Kl, Gb, Czm	Wz 40, Js 30, Db i in. 30
	91F0	Db	Wz, Js	Kl, Gb, Czm	Db 80, Wz i in. 20
LI	-	JsDb	Wz, Gb, Jw., Kl, Lp	Św, OI, Tp, Wb	Db 60, Js 30, Wz i in. 10
		Db	Js, Wz	Św, Lp, OI	Db 70, Js i in. 30
	91F0	Db	Js, Wz	Lp, OI	Db 70, Js i in. 30
	91F0	JsWz	Db, OI	Kl, Gb, Czm	Wz 40, Js 30, Db i in. 30
	91F0	JsWzDb	Lp, Gb	OI, Kl, Tp, Wb	Db 40, Wz 30, Js 20, Lp i in. 10
	91E0*	JsOI	Brz, Wz	Kl, Lp	OI 60, Js 30, Brz i in. 10
	91E0*	OIJs	Brz, Św, Db, Wz	Kl, Lp	Js 40, OI 40, Brz i in. 20
OI	-	OI	Js, Brz, Wz, Św		OI 90, Js i in. 10
	91E0*	OI	Js, Wz, Gb	Kl, Lp	OI 90, Js i in. 10
	91E0*	OI****	Js	Kl, Lp	OI 90, Js i in. 10
OIJ	-	OI	Js, Wz	Kl, LP	OI 80, Js i in. 20
		OIJs	Brz, Św, Db, Wz	Kl, Lp	Js 40, OI 40, Brz i in. 20
	91E0*	OIJs	Brz, Św, Db, Wz	Kl, Lp	Js 40, OI 40, Brz i in. 20
	91E0*	JsOI	Brz, Wz	Kl, Lp	OI 60, Js 30, Brz i in. 10
	91E0*	OI	Js, Wz	Kl, Lp	OI 80, Js i in. 20

9160 - Grab należy wprowadzić w zmieszaniu grupowym i kępowym.

Dopuszcza się wprowadzenie grabu w późniejszych fazach rozwojowych drzewostanu.

* - siedliska przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym

**** - źródłiskowe lasy olszowe na niżu

- drzewostan sosnowy z dolnym piętrzem bukowym, które przewiduje się wprowadzić gdy sosna osiągnie wiek 30-40 lat (po pierwszej prawidłowo przeprowadzonej TW). Liczba wprowadzanych sadzonek buka 3-5 tys. szt./ha (ZHL 2012). Jeżeli dolne piętro ma w przyszłości ukształtować następną generację drzewostanu należy wprowadzać buk w formie grup i kęp o więźbie odpowiedniej dla gatunku.

W uzasadnionych sytuacjach Nadleśniczy może wybrać, uwzględniając warunki siedliskowe i doświadczenie terenowe, inny TD niż podany przy opisach taksacyjnych, jednakże mieszczący się w wymienionych wariantach dla danego typu siedliskowego lasu.

Zestawienie obszarów chronionych i obiektów przyrodniczych w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa

Rodzaj obiektu	Liczba	Pow. całkowita (ha)	Pow. w zasięgu N-ctwa (ha)	Pow. w zarządzie N-ctwa					
				lasy (ha)	%	grunty nieleśne (ha)	%	razem (ha)	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Obszary chronionego krajobrazu	2	117136,40	4908,73	1642,49	94,5	96,46	5,5	1738,95	100,0
Obszary Natura 2000 – OSO	3	431896,14	22873,51	15458,62	83,4	3085,97	16,6	18544,59	100,0
Obszary Natura 2000 – SOO	2	25276,60	12364,03	7292,83	75,3	2393,16	24,7	9685,99	100,0
Pomniki przyrody	36*	-	-	-	-	-	-	-	-
Ochrona gatunkowa - strefy ochrony	15	711,55	711,55	555,52	78,1	156,03	21,9	711,55	100,0

*36 obiekty uznano za pomniki przyrody, w tym: 34 pojedynczych drzew, 1 grupę drzew i 1 aleję

Ponadto w zasięgu Nadleśnictwa zlokalizowana jest otulina „Ińskiego Parku Krajobrazowego”.

Rodzaj obiektu	Liczba	Pow. całkowita (ha)	Pow. w zasięgu N-ctwa (ha)	Pow. w zarządzie N-ctwa					
				lasy (ha)	%	grunty nieleśne (ha)	%	razem (ha)	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Otulina parku krajobrazowego	-	26240,00	86,09	3,33	39,1	5,18	60,9	8,51	100,0

Zestawienie powierzchni gruntów leśnych według głównych funkcji lasu i kategorii ochronności

Funkcje lasów i kategorie ochronności	Nadleśnictwo	
	Pow. ha	%
1	2	3
I. Lasy rezerwatowe	-	0,0
II. Lasy ochronne	23990,18	96,44
1) Lasy wodochronne	62,00	0,25
2) Lasy wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	548,56	2,21
3) Lasy wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody oraz stanowiące drzewostany nasienne wyłączone z użytkowania rębego	7,91	0,03
4) Lasy wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody oraz stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	5,43	0,02

Funkcje lasów i kategorie ochronności	Nadleśnictwo	
	Pow. ha	%
1	2	3
5) Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	921,22	3,70
6) Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody oraz ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	56,13	0,23
7) Lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa	7902,68	31,77
8) Lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa oraz wodochronne	1050,54	4,22
9) Lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa, wodochronne oraz stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	3565,17	14,33
10) Lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa, wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody oraz stanowiące drzewostany nasienne wyłączone z użytkowania rębego	79,62	0,32
11) Lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa, wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody oraz stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	272,18	1,09
12) Lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	8935,46	35,92
13) Lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody oraz stanowiące drzewostany nasienne wyłączone z użytkowania rębego	19,09	0,08
14) Lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, stanowiące drzewostany nasienne wyłączone z użytkowania rębego oraz stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	42,46	0,17
15) Lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody oraz stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	448,09	1,80
16) Lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa oraz stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	73,64	0,30
III. Lasy gospodarcze	885,79	3,56
Ogółem	24 875,97	100,0

- 3) Przyjęto bez uwag charakterystykę warunków ekonomicznych gospodarki leśnej, określającą realia ekonomiczne działalności Nadleśnictwa. Szczegółowo przedstawiona została:

- ⇒ syntetyczna ocena warunków ekonomicznych, obejmująca ocenę ekonomiczną regionu oraz charakterystykę przestrzenną kompleksów leśnych w powiązaniu z warunkami transportowymi,
- ⇒ charakterystyka warunków ekonomicznych, obejmująca opis czynników wpływających na stopień trudności gospodarczych oraz zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej.

Orientacyjna prognoza przeciętnego rocznego wyniku ekonomicznego Nadleśnictwa zostanie przedstawiona w elaboracie w tabelach XIX i XX (na podstawie danych Nadleśnictwa).

Prognoza przeciętnego rocznego wyniku ekonomicznego

Lp.	Wielkość pozyskania drewna oraz ważniejsze wskaźniki kosztów i przychodów	Jednostka miary	Przeciętne rocznie za ostatnie 3 lata (2018-2020)	Według etatu użytkowania głównego przyjętego do realizacji w planie u.i.	Według orientacyjnego etatu potencjalnego z uwzględnieniem pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych
1	2	3	4	5	6
1.	Przeciętna roczna ilość pozyskiwanego drewna	m ³	115681	120032	120032
2.	Koszty administracyjne	zł	11899804	11899804	11899804
3.	Koszty ochrony lasu	zł	816842	816842	816842
4.	Koszty nasiennictwa i selekcji	zł	59679	59679	59679
5.	Koszty odnowień i zalesień	zł/ha	4104	4104	4104
6.	Przeciętna roczna ilość odnowień i zalesień	ha	207,86	262,55	262,55
7.	Koszty pielęgnowania upraw i młodników	zł/ha	531	531	531
8.	Przeciętna roczna ilość pielęgnowanych upraw i młodników	ha	503,96	373,93	373,93
9.	Koszty pozyskania i zrywki drewna	zł/m ³	51	51	51
Suma kosztów (k)		zł	19796716	20174019	20174019
10.	Przychody ze sprzedaży drewna	zł/m ³	176,76	176,76	176,76
Suma przychodów (p)		zł	20447774	21216856	21216856

- 4) Nie wniesiono również uwag do charakterystyki stanu lasu oraz analizy stanu zasobów drzewnych, które przyjęto jako w pełni obrazujące parametry stanu lasu i jego zasobów. Szczegółowo omówiono w nich:
- ⇒ wybrane grupy drzewostanów (KO, KDO, drzewostany do przebudowy),
 - ⇒ strukturę bonitacji drzewostanów,
 - ⇒ strukturę wiekową drzewostanów, analizując powierzchniowe i miąższościowe zestawienia drzewostanów w klasach i podklasach wieku,

- ⇒ strukturę gatunkową drzewostanów, analizując powierzchniowe i miąższościowe zestawienia według panujących i rzeczywistych gatunków drzew,
- ⇒ spodziewany tabelaryczny bieżący roczny przyrost miąższości,
- ⇒ uzyskany w ostatnim dziesięcioleciu roczny przyrost bieżący użyteczny,
- ⇒ stan uszkodzeń drzewostanów,
- ⇒ zgodność składu gatunkowego drzewostanów z przyjętymi typami drzewostanów,
- ⇒ jakość hodowlaną i techniczną drzewostanów,
- ⇒ grunty leśne niezalesione.

Syntetyczną formę ważniejszych danych charakteryzujących stan lasu i zasobów drzewnych przedstawiają dalsze tabele:

Zestawienie powierzchni wybranych grup drzewostanów

Grupa drzewostanów	Nadleśnictwo
	powierzchnia w ha
1	2
Drzewostany w klasie odnowienia (KO)	1422,45
Drzewostany w klasie do odnowienia (KDO)	174,33
Drzewostany do przebudowy	297,60
w tym „A” – do pilnej przebudowy pełnej	277,55
„B” – do stopniowej przebudowy pełnej	11,38
„C” – do przebudowy częściowej	8,67

Zestawienie powierzchni drzewostanów według bonitacji

Bonitacja	Nadleśnictwo	
	Pow. - ha	%
1	2	3
IA	3668,90	15,20
I	12518,47	51,85
II	6935,56	28,72
III	986,14	4,08
IV	35,59	0,15
Razem	24144,66	100,00

Zestawienie powierzchni i miąższości brutto na gruntach leśnych wg klas i podklas wieku

Klasa wieku	Powierzchnia. - ha	%	Miąższość - m ³	%
1	2	3	4	5
plazowiny	-	-	-	-
halizny i zręby	243,56	0,98	3773	0,06
w produkcji ubocznej	25,28	0,10	184	0,00
pozostałe	462,47	1,86	27106	0,43
przestoje	X	X	59325	0,95
Ia	1894,11	7,61	195	0,00
Ib	1547,57	6,22	14760	0,24
IIa	1989,85	8,00	232145	3,70
IIb	1341,93	5,39	233750	3,73
IIIa	1536,54	6,18	404290	6,44
IIIb	3533,03	14,20	1134835	18,09
IVa	4358,58	17,53	1460470	23,28
IVb	1281,61	5,15	473325	7,54
Va	1945,19	7,82	685500	10,93
Vb	1158,35	4,66	433900	6,92
VI	1122,49	4,51	445100	7,09
VII i st.	838,63	3,37	323195	5,15
KO	1422,45	5,72	294940	4,70
KDO	174,33	0,70	46800	0,75
Razem	24875,97	100,00	6273593	100,00

Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów wg panujących gatunków drzew

Gatunek panujący	Powierzchnia. - ha	%	Miąższość - m ³	%
1	2	3	4	5
So	19934,77	82,56	5299825	84,90
Soc	1,12	0,01	490	0,01
Md	104,68	0,43	22759	0,36
Św	185,87	0,77	56132	0,90
Jd	21,51	0,09	945	0,02
Dg	32,80	0,14	12581	0,20
Bk	1341,25	5,56	212222	3,40
Db	404,15	1,67	116579	1,87
Dbs	20,07	0,08	8655	0,14

Dbb	162,80	0,67	38272	0,61
Dbc	5,54	0,02	1135	0,02
Kl	2,63	0,01	220	0,00
Jw	4,38	0,02	1485	0,02
Js	1,95	0,01	555	0,01
Gb	1,28	0,01	375	0,01
Brz	1212,18	5,02	258929	4,15
OI	674,87	2,80	203081	3,25
Ols	-	-	-	-
Ak	2,90	0,01	656	0,01
Tp	0,21	0,00	100	0,00
Os	26,27	0,11	6580	0,11
Lp	3,43	0,01	954	0,01
Razem grunty zalesione	24144,66	100,00	6242530	100,00
Grunty niezalesione	731,31	X	31063	X
Ogółem	24875,97	X	6273593	X

Zestawienie powierzchni drzewostanów według przyczyny i procentu uszkodzenia

Przyczyna uszkodzenia	Procent uszkodzenia										Łącznie
	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	
	Pow. w ha										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Owady	100,35	182,71	1,48	-	-	-	-	-	-	-	284,54
Grzyby	119,46	598,39	38,24	-	-	-	-	-	-	-	756,09
Zwierzyzna	723,86	1049,19	115,21	3,40	-	-	-	-	-	-	1891,66
Pożar	53,92	25,36	-	-	-	-	-	-	-	-	79,28
Klimat	48,15	28,52	12,48	-	-	-	-	-	-	-	89,15
Wodne	8,59	2,11	0,41	-	-	-	-	-	-	-	11,11
Inne	1286,13	977,32	73,16	3,46	-	-	-	-	-	-	2340,07
Ogółem	2340,46	2863,60	240,98	6,86	-	-	-	-	-	-	5451,90
% udziału	42,93	52,52	4,42	0,13	-	-	-	-	-	-	100,00

Zestawienie powierzchni drzewostanów w stopniach zgodności składu gatunkowego z TD

Stopień zgodności	Nadleśnictwo	
	Pow. w ha	%
1	2	3
„1” skład gatunkowy zgodny z TD	22105,99	91,56
„2” skład gatunkowy częściowo zgodny z TD	1688,96	6,99
„3” skład gatunkowy niezgodny z TD	349,71	1,45
Razem powierzchnia gruntów leśnych zalesionych	24144,66	100,00

Zestawienie gruntów leśnych niezalesionych według grup i rodzajów powierzchni

Lp.	Grupa i rodzaj powierzchni	Nadleśnictwo
		powierzchnia w ha
1	2	3
1	Do odnowienia - razem	243,56
	w tym: zręby (z ubiegłego okresu)	243,56
	halizny	-
	plazowiny	-
2	W produkcji ubocznej - razem	25,28
	w tym: plantacje choinek	-
	plantacje krzewów	-
	poletka łowieckie	25,28
3	Pozostałe - razem	462,47
	w tym: przewidziane do naturalnej sukcesji	456,95
	objęte szczególnymi formami ochrony	1,53
	przewidziane do małej retencji	-
	wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji	3,99
Ogółem		731,31

2. Dane planistyczno-prognostyczne

- 1) Przedstawiony projektowany podział na gospodarstwa przyjęto bez uwag.

Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów według gospodarstw

Lp	Gospodarstwo	Nadleśnictwo	
		powierzchnia – ha miąższość – m ³ brutto	%
1	2	3	4
1	Specjalne (S)	<u>22337,20</u> 5751285	<u>92,51</u> 93,02
2	Wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)	<u>1411,20</u> 326725	<u>5,85</u> 5,28
3	Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G)	<u>396,26</u> 105195	<u>1,64</u> 1,70
	w tym: zrębowy sposób zagospodarowania (GZ)	<u>82,91</u> 26230	<u>0,34</u> 0,42
	przerębowo – zrębowy sposób zagospodarowania (GPZ)	<u>313,35</u> 78965	<u>1,30</u> 1,28
Ogółem grunty zalesione		<u>24144,66</u> 6183205	<u>100,00</u> 100,00

- 2) Zaakceptowano przeciętne wieki rębności głównych gatunków drzew.

Przyjęte przeciętne wieki rębności głównych gatunków drzew

Gatunek	Przeciętny wiek rębności
Db, Js	140
Bk	110
So, Md, Jd	100
Św, Dg, Brz, Gb, Ol, Jw, Kl, Lp, Ak	80
Os, Ol <small>odros</small>	60
Tp, Olsz, Wb	40

- 3) Zaprezentowany podział lasu na ostępy przyjęto bez uwag, jako spełniający wymogi zachowania ładu przestrzennego i czasowego. Lasy podzielono na 608 ostępów. Dodatkowo w celu przyśpieszenia procesu odnowienia w blokach drzewostanów rębnych i starszych, w niektórych oddziałach planowano cięcia w ramach tzw. ostępów przejściowych (10 ostępów).
- 4) Proponowany rozmiar użytkowania rębego na okres obowiązywania planu uznano jako zapewniający pożądany kierunek rozwoju oraz pożądany stan zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego.

Przyjęte etaty miąższościowe brutto na okres obowiązywania planu w poszczególnych gospodarstwach przedstawiają się następująco:

- ⇒ w gospodarstwie specjalnym (S) – etat wynikający z potrzeb hodowlanych w wysokości **749903 m³**,
- ⇒ w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) – etat wynikający z potrzeb hodowlanych i ochronnych w wysokości **56768 m³**, stanowiący 137,0% miąższościowego etatu optymalnego,
- ⇒ w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych ze zrębowym sposobem zagospodarowania (GZ) – etat w wysokości **2850 m³**, stanowiący 92,5% miąższościowego i 97,3% powierzchniowego etatu optymalnego,
- ⇒ w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych z przerębowo-zrębowym sposobem zagospodarowania (GPZ) - etat w wysokości **4543 m³**, stanowiący 38,7% miąższościowego etatu optymalnego, wynikający głównie z potrzeb cięć uprzętających i odsłaniających w KO i KDO,
- ⇒ łączny przyjęty etat miąższościowy brutto na okres obowiązywania planu dla Nadleśnictwa wynosi **814064 m³**.

Zestawienie przyjętego użytkowania rębego niezaliczonego na poczet etatu

Lp.	Kategoria cięć	Nadleśnictwo	
		ha	m ³ brutto m ³ netto
1	2	3	4
1	Uprzątnięcie płazowin	-	-
2	Uprzątnięcie nasienników i przestojów	-	<u>2065</u> 1760
3	Poszerzenie linii podziału powierzchniowego i uprzątnięcie zadrzewień na gruntach nieleśnych	20,02	<u>3184</u> 2667
Razem		20,02	<u>5249</u> 4427

Zestawienie łączne netto użytkowania rębego przyjętego na okres realizacji planu

Lp.	Wyszczególnienie	Nadleśnictwo
		m ³ netto
1	2	3
1	Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu	684667
2	Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych	34225
3	Użytki rębne niezaliczone na poczet przyjętego etatu	4427
Razem przyjęty rozmiar użytkowania rębego		723319

- 5) Orientacyjny rozmiar miąższościowy użytkowania przedrębne na okres obowiązywania planu przyjęto w wysokości 596 250 m³ brutto (**477 000 m³ netto**), to jest na poziomie ok. 47% spodziewanego tablicowego bieżącego przyrostu miąższości w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębny.

Zestawienie rozmiaru powierzchniowego użytkowania przedrębne przyjętego na okres realizacji planu

CPP	Trzebieże			OGÓŁEM
	TW	TP	Razem	
Powierzchnia w ha				
1	2	3	4	5
-	3299,51	8335,10	11634,61	11634,61

- 6) Przyjęty miąższościowy rozmiar użytków głównych

Kategoria użytkowania	Nadleśnictwo
	m ³ brutto netto
1	4
Rębne	<u>860016</u> 723319
Przedrębne	<u>596250</u> 477000
Ogółem	<u>1456266</u> 1200319

7) Orientacyjny rozmiar zadań hodowlanych na okres obowiązywania planu przyjęto bez uwag.

**Zestawienie przyjętych zadań gospodarczych z zakresu hodowli lasu
na okres realizacji planu**

Lp.	Rodzaje zadań gospodarczych z zakresu hodowli lasu	Zadania wg tabeli XVIII	Zadania przyjęte na 10-lecie
		Powierzchnia w ha	
1	2	3	4
1.	Odnowienia i zalesienia otwarte	1492,59	1242,78
	w tym: halizn, płazowin i zrębów	243,56	243,56
	gruntów nieleśnych	0,00	0,00
	zrębów projektowanych (80% wg tabeli XVIII)	1249,03	999,22
2.	Odnowienia pod osłoną	1139,14	1139,14
	w tym: przy rębniach złożonych	1130,41	1130,41
	podsadzenia (wprowadzanie dolnego piętra)	6,07	6,07
	dolesianie luk i przerzedzeń	2,66	2,66
3.	Poprawki i uzupełnienia	243,54	243,54
	w tym: w uprawach i młodnikach	5,35	5,35
	w projektowanych odnowieniach i zalesieniach (10%)	238,19	238,19
4.	Wprowadzanie podszytów	0,00	0,00
5.	Pielęgnowanie	3739,30	3739,30
	w tym: pielęgnowanie upraw (PU)	1637,90	1637,90
	w tym: pielęgnowanie gleby	822,46	822,46
	czyszczenia wczesne (CW)	815,44	815,44
	pielęgnowanie młodników (CP)	2101,40	2101,40
6.	Melioracje	2412,55	2412,55
	w tym: wodne	0,00	0,00
	agrotechniczne	2412,55	2412,55

Obligatoryjna powierzchnia pielęgnowania upraw wynosić będzie 1637,90 ha.

- 8) Przedstawione kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu przyjęto bez uwag.
- 9) Przedstawione kierunkowe zadania z ubocznego użytkowania lasu oraz gospodarki łowieckiej przyjęto bez uwag.
- 10) Określone potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej, w tym turystyki i rekreacji przyjęto bez uwag.
- 11) Zaprezentowany program ochrony przyrody po weryfikacji i aktualizacji przyjęto bez uwag. Ewentualne uwagi RDOŚ w Szczecinie prześle wykonawcy projektu planu drogą elektroniczną.
- 12) Zaakceptowano formę, zakres i szczegółowość prognozy oddziaływania projektu planu u.l. na środowisko i obszary Natura 2000.

13) Prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego:

Prognozowany stan zasobów drzewnych na 31.12.2030 r.

Międzyszość grubizny na początku okresu na gruntach zalesionych	Spodziewany przyrost międzyszości w okresie obowiązywania planu tabelaryczny	Międzyszość grubizny przewidziana do pozyskania	Spodziewana międzyszość grubizny na koniec okresu (1+2-3)	Spodziewana przeciętna zasobność na 1 ha na koniec okresu na gruntach zalesionych
m ³ brutto				
1	2	3	4	5
6242530	1460750	1456266	6247014	259

3. Podsumowanie prac nad projektem planu u.l.

- 1) Uznano, że postęp prac nad projektem planu u.l. jest zgodny z harmonogramem, oraz że zakres i jakość opracowanych materiałów są właściwe.
- 2) Przedstawiono skład osobowy pracowników wykonawcy realizujących i kontrolujących prace.
- 3) Wygłoszono wzajemne grzecznościowe podziękowania za wkład pracy i zaangażowanie, ze szczególnym uwzględnieniem uzgodnień na różnych etapach realizacji prac.

Na tym Naradę Techniczno-Gospodarczą zakończono.

Protokółował: Mariusz Zawiślak, BUL i GL O/Szczecinek
korekta: RDLP w Szczecinku

Zatwierdzam:

Łukasz Maciejunas
Dyrektor RDLP w Szczecinku
Podpisano elektronicznie

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	37665.94173.116613
Nazwa dokumentu	Protokół NTG Nadleśnictwa Drawsko.pdf
Tytuł dokumentu	Protokół NTG Nadleśnictwa Drawsko
Sygnatura dokumentu	ZS.6003.6.2.2020
Data dokumentu	2020-11-16
Skrót dokumentu	D567EAD86D91E96637D3122EC7071314C72EA7A4
Wersja dokumentu	1.8
Data podpisu	2020-11-16 11:31:58
Podpisane przez	Łukasz Maciejunas Dyrektor RDLP w Szczecinku
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego

EZD 3.100.1.1.18917

Data wydruku: 2021-01-21

Autor wydruku: Kosierkiewicz Cezary (St. specjalista SL ds. urządzania lasu)

Stosy 2020/2021 w Stosy Leśnej
Stosy 2020/2021 w Stosy Leśnej
Cezary Kosierkiewicz

Warszawa, dnia 07 grudnia 2011 r.

MINISTER ŚRODOWISKA

DL-lpn-612-22/54175/11/JŁ

DECYZJA

Na podstawie art. 16, ust. 1, ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2011 r. Nr 12, poz. 59 z późn. zm.) oraz art. 104 k.p.a., po rozpatrzeniu wniosku Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 17 października 2011 r. (data wpływu 28.10.2011 r.), znak: ZU – 7024-16/11, postanawia się co następuje:

- I. Pozbawia się charakteru ochronnego, z dniem bezpośrednio poprzedzającym dzień uprawomocnienia się niniejszej decyzji, lasy stanowiące własność Skarbu Państwa pozostające w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, położone w Nadleśnictwie Drawsko, określone decyzją Ministra Środowiska (znak: BOA-lp10-48/629/2002), z dnia 15 marca 2002 r., w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie PGL LP Nadleśnictwa Drawsko.
- II. Uznaje się za ochronne lasy stanowiące własność Skarbu Państwa pozostające w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, o powierzchni łącznej 23 986,61 ha, położone w Nadleśnictwie Drawsko, w obrębie leśnym Drawsko, jak niżej:
 - a) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, o powierzchni łącznej 920,97 ha, położone w oddziałach: 5a-l; 6-12; 21a-f; 82c,d,j; 83d; 91-93; 213a,c-g; 214; 339; 722l,m; 724k,l; 726ax; 726A; 733Ac,f,l; 733B; 747j; 748h; 789c,d,h,j; 821a; 823Ad-g; 824a-c,f; 871g,i-t; 946k-m; 947f-h; 948d-h; 949f,g; 950h; 1013j; 1014c-h,j,l; 1015b-j; 1016-1018; 1046m; 1047g,h; 1048d-k; 1049c-f,h-k; 1050; 1052; 1053; 1095a-c,f-l; 1098h,i; 1100b-f,h-n; 1101-1106;
 - b) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej - o powierzchni łącznej 56,90 ha, położone w oddziałach 13; 14;
 - c) lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa, o powierzchni łącznej 7 903,02 ha, położone w oddziałach: 32; 33; 35; 63b; 65; 66; 70; 73; 74; 78-81; 82a,b; 84-88; 90; 100a,b,d,g,i,j; 104; 108-113; 121d; 122-127; 131a,b,h; 132a; 133; 143d-g,i; 147; 148; 152b,c,f; 153a; 154a; 173h,i,o; 178d; 179; 181-184; 187b-d; 193g; 194f-h,j; 195d,f; 196i-k,m-o; 197m-r; 198d,f; 199d; 202; 203a-d,i-k; 204-210; 211g-m; 212d-j; 218g-i; 219b,d,f; 220-233; 234c,d; 235-239; 243-255; 266; 278-282; 285c,d,h; 290f; 291b,c; 292-305; 312g,i; 313-338; 354; 355; 357; 358; 366-407; 421-423; 425; 426; 432-437; 462; 464-471; 499-515; 523-530; 535-541; 544-546; 569; 570; 591; 599; 600; 608; 609; 610a,c,h; 613-615; 616b,r; 641-643; 644a,f; 645; 647-649; 653; 656j; 695-703; 711; 788; 853k-n; 857; 858; 867; 898-900; 903-909; 914-921; 926; 953b-i; 954-956; 959; 959A; 960-969; 979-982; 985; 986; 987a,c,d,g,i,j; 990; 1026; 1028-1030; 1061; 1062; 1067-1071; 1079-1082; 1083c,f-h;
 - d) lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody - o powierzchni łącznej 8 933,74 ha, położone w oddziałach: 59; 60; 64; 68; 69; 95; 96a,b,f-h; 97a-c,f-i; 114; 115; 121a,c; 131d,g; 132g,i; 134; 138; 143b,h; 152d; 153c,f; 154b-d,g; 158-161; 164-170; 172; 173a-c,f; 176; 177; 178b,f,h,i,l,ax; 186; 187i-l; 190-192; 193a-f; 194a,c,d; 195b,c; 196a,c-h; 197a,b,g,j-l; 198c; 199b; 200; 213h; 215-217; 218a-f; 219a,c; 257; 258b-l; 259-265; 268; 269; 273-277; 285b; 286-289; 290b-d; 291a; 312b,c,f,j; 342-345; 348-353; 410-420; 431; 442-446; 454-461; 463; 472-475; 482b,c; 483b-d,g,i,j; 484-487; 497; 498; 519-522; 533; 551; 552; 565-568; 571; 573-576; 582-590; 592-594; 607; 610g; 611; 612; 616c,f,g,n,p,x; 627-629; 644b,c; 655; 656a-c,g,h; 658-662; 673-686; 694; 713-715; 718-720; 723; 724a-d,g-j; 725; 726a-g,j,n,p,w,x; 727-731; 733; 733Ah,j,m; 734-740; 747a-i; 748a-g; 749-754; 756; 757; 760-770; 772-775; 777-780;

786; 787; 789a,b,f,g,i; 790-796; 798-803; 807-817; 821b-l; 822; 823; 823Aa-c; 824d,g,i,k; 825-832; 837-849; 852; 853f,i; 854c; 859-861; 866; 868-870; 871a-c,f,h; 872-893; 927-933; 936g,j,k; 937-945; 946a-d,h-j; 947a-d; 948a-c; 949a,c,d; 950a-g; 978; 995-1002; 1003j; 1004g-k; 1005b-h; 1006; 1009-1012; 1013b-d,h; 1014a,b; 1015a; 1021-1023; 1031-1034; 1036-1042; 1045; 1046a-l; 1047a-f; 1048a-c; 1049a; 1063-1066; 1076-1078; 1084-1094; 1096; 1097; 1098a,b,d-g; 1099; 1100a;

- e) lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, stanowiące drzewostany nasienne wyłączone z użytkowania rębego - o powierzchni łącznej 18,28 ha, położone w oddziale 483a,f;
- f) lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, stanowiące drzewostany nasienne wyłączone z użytkowania rębego, stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej - o powierzchni łącznej 41,61 ha, położone w oddziałach: 481d; 482a;
- g) lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej - o powierzchni łącznej 450,26 ha, położone w oddziałach: 116; 117d; 157; 452; 453; 481a-c,f,g; 550; 606; 640; 934; 935; 936a,b,d,h,i; 1003a-i; 1004a-f; 1005a; 1007; 1008; 1043; 1044;
- h) lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa, stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej - o powierzchni łącznej 73,70 ha, położone w oddziałach: 987h,k,l; 988; 989;
- i) lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa, wodochronne - o powierzchni łącznej 1 050,13 ha, położone w oddziałach: 30; 34; 49-53; 67; 71; 72; 74A; 100c; 101-103; 105-107; 128-130; 240-242; 654; 708-710; 854d-g,i,j,l,n,o,r,s; 855; 856; 901; 902; 910-913; 924; 925; 957; 958; 972; 975; 976; 983; 984; 1027; 1060;
- j) lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa, wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody - o powierzchni łącznej 3 565,75 ha, położone w oddziałach: 31; 54-58; 94; 96c,d,i,j,l-n; 97j-p; 98; 99; 118k,l,n,o,r; 119; 120; 135-137; 139-142; 155; 156; 162; 163; 174; 175; 188; 189; 256; 258m-r; 270-272; 340; 341; 346; 347; 408; 409; 438-441; 447-451; 476-479; 488-496; 532; 553-556; 559-564; 581; 630-639; 657; 663; 664b,f-h,j; 665-672; 687-690; 712; 716; 717; 721; 722a-k; 732; 741-746; 755; 758; 759; 776; 781; 782c-f,h-j,l; 783-785; 797; 818; 819a-d,g,h; 820; 850a-g,i,j; 851; 862; 863; 864b; 865; 894; 895; 896c,d; 897; 951; 952a,b; 953a; 977; 1019b,d; 1020; 1024; 1025; 1054-1059; 1072-1075;
- k) lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa, wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, stanowiące drzewostany nasienne wyłączone z użytkowania rębego - o powierzchni łącznej 77,86 ha, położone w oddziałach: 819f; 850h; 864a; 896a,b; 952f;
- l) lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa, wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej - o powierzchni łącznej 271,04 ha, położone w oddziałach: 117g,k,m,p-x; 267; 480; 557; 558; 577-579; 664a,c,d; 691-693; 782a,b,g;
- m) lasy wodochronne, o powierzchni łącznej 62,20 ha, położone w oddziałach: 20; 25Am; 28; 29a,b;
- n) lasy wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody - o powierzchni łącznej 548,77 ha, położone w oddziałach: 25; 25Ab,c,f-i,k; 26; 26A; 29c-m,o-r; 36-40; 41a,c-f,h,i,k; 42-48; 118a-d,m,p,s,t; 1019a,c,f-j;

- o) lasy wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, stanowiące drzewostany nasienne wyłączone z użytkowania rębnego - o powierzchni łącznej 7,08 ha, położone w oddziale 41b;
- p) lasy wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej - o powierzchni łącznej 5,30 ha, położone w oddziale 117a-c,f.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 16, ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2005 r. Nr 45, poz. 435 z późn. zm.) Dyrektor Generalny Lasów Państwowych, pismem z dnia 17 października 2011 r., wystąpił do Ministra Środowiska z wnioskiem o:

- pozbawienie charakteru ochronnego lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, pozostających w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, położonych w Nadleśnictwie Drawsko, określonych decyzją Ministra Środowiska (znak BOA-lplo-48/629/2002), z dnia 15 marca 2002 r., w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie PGL LP Nadleśnictwa Drawsko, ze względu na aktualizację zasięgu i położenia lasów ochronnych w tym nadleśnictwie zgodnie z kryteriami i stanem faktycznym na gruncie,

- uznanie za ochronne lasów Nadleśnictwa Drawsko, o powierzchni łącznej 23 986,61 ha, w obrębie leśnym Drawsko, których położenie i powierzchnia została zaktualizowana oraz zweryfikowana merytorycznie podczas prac urządzeniowo-leśnych.

Wniosek uzyskał negatywne opinie Rady Miejskiej w Kaliszu Pomorskim, Rady Miejskiej w Drawnie oraz Rady Miejskiej w Węgorzynie. Uzasadnieniem było zmniejszenie wpływów do budżetu gmin z tytułu podatku leśnego.

Rada Miejska w Drawsku Pomorskim, Rada Miejska w Złociencu oraz Rada Miejska w Ińsku nie przedstawiły opinii w terminie przewidzianym ustawą.

Wnioskowane lasy w pełni odpowiadają warunkom określonym w art. 15 ustawy o lasach oraz w Rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r., w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz. U. nr 67, poz. 337).

W związku z powyższym uwzględniono w całości wniosek Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych.

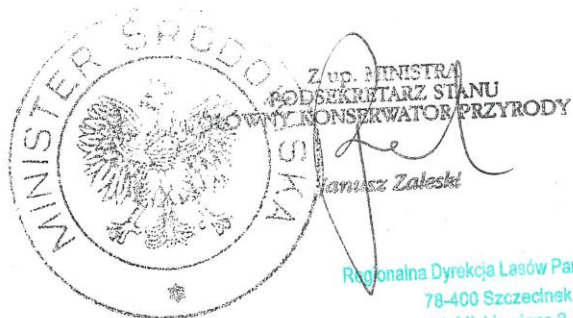
Od decyzji niniejszej nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z decyzji może zwrócić się do organu, który ją wydał z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od doręczenia decyzji.

Otrzymuje:

Dyrektor Generalny Lasów Państwowych - 3 egz.

Do wiadomości:

1. Urząd Miasta w Kaliszu Pomorskim,
2. Urząd Miasta w Drawnie,
3. Urząd Miasta w Węgorzynie,
4. Urząd Miasta w Drawsku Pomorskim,
5. Urząd Miasta w Złociencu,
6. Urząd Miasta w Ińsku.

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
78-400 Szczecinek
ul. Mickiewicza 2

Zgodność z oryginałem
stwierdzam:

Szczecinek dnia 16. 11. 2011

Starszy specjalista
Służby Leśnej
ds. zarządzania lasu
mgr inż. Paweł Soroczyński

7.4. TABELE

Podział na leśnictwa

Numer leśnictwo (siedziba-oddz.)	Numery oddziałów	Powierzchnia [ha]					Zadania na 10-lecie			
		Grunty leśne			Grunty nieleśne	Ogółem	Użytkowanie		Odnowien. i zalesienia ha	
		zal. i niezal.	związ. z gosp. leś.	razem			Rębne m ³ -netto	Przedrębne ha m ³ -netto		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
NADLEŚNICTWO DRAWSKO										
1. OLESZNO	1, 1A, 2-3, 3A, 3B, 4-21, 21A, 22-25, 25A, 26, 26A, 27-38, 52-60.	1353,23	39,15	1392,38	105,17	1497,55	28970	<u>814,31</u> 34526	6,64	
2. DZIKOWO 49i	39-51, 64-74, 74A, 94-105, 119-127, 143, 174-176, 178-179.	1423,23	63,51	1486,74	239,61	1726,35	49410	<u>640,53</u> 24915	42,79	
3. MURZYNKĄ 179p	256-260, 267-272, 340-347, 408-415, 438-446, 451-456, 477, 479-482, 664-665.	1363,18	36,08	1399,26	77,66	1476,92	60572	<u>563,52</u> 21844	70,16	
4. KONOTOP 263j	261-266, 273-278, 348-355, 416-422, 457-467, 483-492, 666-670.	1413,97	57,71	1471,68	220,17	1691,85	46440	<u>766,90</u> 30547	56,21	
5. JAŁOWCÓWKA 726bx	447-450, 472-476, 478, 657-663, 712-726, 726A, 727-733, 733A, 733B, 734-736, 747-750.	1364,04	44,52	1408,56	160,94	1569,50	45489	<u>793,59</u> 35363	103,37	
6. POŹRZĄDŁO 871y	553, 671-673, 737-746, 751-761, 789-799, 821-823, 823A, 824-827, 868-874.	1383,56	40,04	1423,60	103,04	1526,64	44664	<u>728,97</u> 29923	120,82	
7. POMIERZYN 1086j	554-557, 573-577, 627, 628, 674-680, 762-768, 800-806, 828-834, 875-881, 927-934, 995-1003, 1031-1039, 1084-1092.	1713,21	111,88	1825,09	426,45	2251,54	54684	<u>875,77</u> 31430	102,21	
8. SUCHOWO 889j	578, 629-632, 681-686, 769-775, 807-814, 835-843, 882-889, 935-942, 1004-1011, 1040-1047, 1093-1101.	1583,72	115,10	1698,82	433,46	2132,28	48292	<u>775,06</u> 28501	108,51	
9. BOROWO 1053w	815-820, 844-850, 859-864, 890-896, 943-951, 1012-1019, 1048-1050, 1052, 1053, 1102-1106.	1312,69	51,21	1363,90	109,23	1473,13	43160	<u>668,15</u> 22785	39,74	
10. JAWORZE 985r	696-698, 785-788, 851-854, 865-867, 897-902, 952-959, 977-988, 1020-1030, 1054-1064, 1072-1076.	1527,07	83,97	1611,04	356,11	1967,15	44390	<u>546,82</u> 19752	78,22	
11. GŁĘBOKIE 985s	646-656, 699-711, 855-858, 903-926, 959A, 960-972, 975, 976, 989-994, 1065-1071, 1077-1083.	1575,2	106,05	1681,25	1842,44	3523,69	37853	<u>865,27</u> 33799	54,81	
12. CZERTYŃ 339c	325-339, 380-388, 400-407, 508-522, 528-531, 540-552, 595-612, 617-626.	1538,98	103,84	1642,82	1226,83	2869,65	28655	<u>724,29</u> 33971	98,83	
13. CIEMNIK 173p	173, 201-203, 207-214, 227-255, 301-304.	1351,46	44,73	1396,19	123,16	1519,35	18096	<u>1002,37</u> 48147	74,18	

Numer leśnictwo (siedziba-oddz.)	Numery oddziałów	Powierzchnia [ha]					Zadania na 10-lecie		
		Grunty leśne			Grunty nieleśne	Ogółem	Użytkowanie		Odnowien. i zalesienia ha
		zal. i niezal.	związ. z gosp. leś.	razem			Rębne m ³ -netto	Przedrębne ha m ³ -netto	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
14. STUDNICA 173m	83, 91-93, 114-118, 138-142, 157-161, 166-172, 194-200, 204-206, 220-226, 293-300, 316-324.	1378,63	85,09	1463,72	319,76	1783,48	45464	<u>413.37</u> 18677	78,12
15. ZIEMSKO 91n	63, 78-82, 84-88, 90, 106- 113, 129-137, 151-156, 162- 165, 187-193, 215-219, 285- 292, 310-315.	1479,98	80,43	1560,41	395,77	1956,18	39212	<u>653.64</u> 30849	64,49
16. PEŁKNICA 339c	364-379, 389-399, 430-437, 498-507, 523-527, 533-539, 566-572, 587, 589-594, 613- 616, 639-645.	1706,14	153,80	1859,94	945,74	2805,68	47126	<u>400.36</u> 15614	104,01
17. ŁOWICZ 178p	146-148, 181-183, 280, 281, 305, 306, 357-359, 423, 425- 427, 429, 468-471, 493-497, 532, 558-565, 579-586, 588, 633-638, 687-695, 776-784.	1407,68	88,13	1495,81	983,13	2478,94	40842	<u>401.69</u> 16357	39,67
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO DRAWSKO		24875,97	1305,24	26181,21	8068,67	34249,88	723319	<u>11634.61</u> 477000	1242,78

Tabela nr I

Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju

Rodzaj użytku	Województwo	32	32	32	32
	Powiat	2	2	2	2
	Gmina	35	35	65	65
	Obręb ewidencyjny	2		3	
1		3	4	5	6
1. Lasy - razem		86,6200	86,6200	2,1400	2,1400
1.1. Grunty leśne zalesione - razem		82,2735	82,2735	2,1400	2,1400
1) drzewostany		82,2735	82,2735	2,1400	2,1400
2) plantacje drzew - razem					
<i>w tym:</i>					
- plantacje nasienne					
- plantacje drzew szybkorosnących					
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem					
1) w produkcji ubocznej - razem					
<i>w tym:</i>					
- plantacje choinek					
- plantacje krzewów					
- poletka łowieckie					
2) do odnowienia - razem					
<i>w tym:</i>					
- halizny					
- zręby					
- plazowiny					
3) pozostałe leśne niezalesione - razem					
<i>w tym:</i>					
- przewidziane do naturalnej sukcesji					
- objęte szczególnymi formami ochrony					
- przewidziane do retencji					
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji					
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem		4,3465	4,3465		
<i>w tym:</i>					
1) budynki i budowle					
2) urządzenia melioracji wodnych					
3) linie podziału przestrzennego lasu		0,8239	0,8239		
4) drogi leśne		3,5226	3,5226		
5) tereny pod liniami energetycznymi					
6) szkółki leśne					
7) miejsca składowania drewna					
8) parkingi leśne					
9) urządzenia turystyczne					
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione					
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem		86,6200	86,6200	2,1400	2,1400

32 2	32 3 24 10	32 3 24 12	32 3 24 14	32 3 24 15	32 3 24 17	32 3 24	32 3 25 24
7	8	9	10	11	12	13	14
88,7600 84,4135 84,4135	1,5071 0,9141 0,9141		8,2507	1,5484 1,5395 1,5395	3,9391 3,9391 3,9391	15,2453 6,3927 6,3927	40,8254 39,1037 39,1037
							1,3362
							1,3362
							1,3362
4,3465 0,8239 3,5226	0,5930 0,5573 0,0357		8,2507 8,2507	0,0089 0,0089		8,8526 0,5573 0,0446 8,2507	0,3855 0,3424 0,0431
88,7600	1,5071		8,2507	1,5484	3,9391	15,2453	40,8254

Rodzaj użytku	Województwo	32	32	32	32
	Powiat	3	3	3	3
	Gmina	25	25	25	25
	Obręb ewidencyjny	26	38	39	40
1		15	16	17	18
1. Lasy - razem		72,8789	28,7171	113,0093	423,1020
1.1. Grunty leśne zalesione - razem		55,9238	16,1159	110,3276	411,6838
1) drzewostany		55,9238	16,1159	110,3276	411,6838
2) plantacje drzew - razem					
<i>w tym:</i>					
- plantacje nasienne					
- plantacje drzew szybkorosnących					
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem		15,3457	11,9508	1,3029	1,9775
1) w produkcji ubocznej - razem				0,5108	
<i>w tym:</i>					
- plantacje choinek					
- plantacje krzewów					
- poletka łowieckie				0,5108	
2) do odnowienia - razem		1,4053			
<i>w tym:</i>					
- halizny		1,4053			
- zręby					
- płazowiny					
3) pozostałe leśne niezalesione - razem		13,9404	11,9508	0,7921	1,9775
<i>w tym:</i>					
- przewidziane do naturalnej sukcesji		13,9404	11,9508	0,7921	1,9775
- objęte szczególnymi formami ochrony					
- przewidziane do retencji					
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji					
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem		1,6094	0,6504	1,3788	9,4407
<i>w tym:</i>					
1) budynki i budowle					
2) urządzenia melioracji wodnych		0,3119			
3) linie podziału przestrzennego lasu		0,4625		0,2951	0,8845
4) drogi leśne		0,0727		1,0837	6,4937
5) tereny pod liniami energetycznymi		0,7623	0,6504		1,3820
6) szkółki leśne					
7) miejsca składowania drewna					
8) parkingi leśne					0,6805
9) urządzenia turystyczne					
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione				9,9500	
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem		72,8789	28,7171	122,9593	423,1020

32	32	32	32	32	32	32	32
3	3	3	3	3	3	3	3
25	25	25	25	25	25	25	25
41	42	44	45	46	47	48	
19	20	21	22	23	24	25	26
242,0759	96,0733	1820,4963	621,8930	2333,7455	1541,7800	2680,7515	10015,3482
236,5982	94,2330	1699,7750	575,5642	2164,6458	1481,9519	2558,1866	9444,1095
236,5982	94,2330	1699,7750	575,5642	2164,6458	1481,9519	2558,1866	9444,1095
		35,8549	13,3339	44,8260	17,9041	43,6597	187,4917
		9,0971		1,0999	7,7046	1,2949	19,7073
		9,0971		1,0999	7,7046	1,2949	19,7073
		8,0762		16,0433	10,1995	34,3724	70,0967
		8,0762		16,0433	10,1995	34,3724	70,0967
		18,6816	13,3339	27,6828		7,9924	97,6877
		18,6816	13,3339	27,6828		7,9924	97,6877
5,4777	1,8403	84,8664	32,9949	124,2737	41,9240	78,9052	383,7470
		0,3024		1,6196		0,4546	2,3766
		2,1075	0,3347	1,0184	1,7055	3,5537	9,0317
0,3390	0,1427	27,1081	8,1524	30,8337	4,2891	10,7786	83,2857
3,8550	1,6976	53,3699	23,4910	84,9418	33,1760	56,9708	265,4946
1,2837		1,9785	0,6583	5,4500	2,3667	6,1958	20,7708
					0,3867		0,3867
			0,3585	0,4102		0,9517	0,6805
		63,2605	57,7800	161,1361	0,8000	4,7292	1,7204
242,0759	96,0733	1883,7568	679,6730	2494,8816	1542,5800	2685,4807	10313,0040

Rodzaj użytku	Województwo	32	32	32	32
	Powiat	3	3	3	3
	Gmina	35	35	35	35
	Obręb ewidencyjny	67	68	69	70
1		27	28	29	30
1. Lasy - razem		2411,1564	121,0860	108,9700	211,3541
1.1. Grunty leśne zalesione - razem		2224,3324	105,1283	101,6451	203,0528
1) drzewostany		2224,3324	105,1283	101,6451	203,0528
2) plantacje drzew - razem					
<i>w tym:</i>					
- plantacje nasienne					
- plantacje drzew szybkorosnących					
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem		59,5143	12,8694	4,3851	
1) w produkcji ubocznej - razem		3,0174			
<i>w tym:</i>					
- plantacje choinek					
- plantacje krzewów					
- poletka łowieckie		3,0174			
2) do odnowienia - razem		39,3705		3,7289	
<i>w tym:</i>					
- halizny					
- zręby		39,3705		3,7289	
- plazowiny					
3) pozostałe leśne niezalesione - razem		17,1264	12,8694	0,6562	
<i>w tym:</i>					
- przewidziane do naturalnej sukcesji		17,1264	12,8694	0,6562	
- objęte szczególnymi formami ochrony					
- przewidziane do retencji					
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji					
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem		127,3097	3,0883	2,9398	8,3013
<i>w tym:</i>					
1) budynki i budowle		0,5696			0,8130
2) urządzenia melioracji wodnych		1,6943		0,1933	0,0454
3) linie podziału przestrzennego lasu		63,3141	2,1162	0,7172	1,2805
4) drogi leśne		56,2759	0,9721	2,0293	4,7742
5) tereny pod liniami energetycznymi		5,1660			1,3882
6) szkółki leśne					
7) miejsca składowania drewna					
8) parkingi leśne					
9) urządzenia turystyczne		0,2898			
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione		27,3500			
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem		2438,5064	121,0860	108,9700	211,3541

32	32	32	32	32	32	32	32
3	3	3	3	3	3	3	3
35	35	35	35	35	35	35	65
71	77	78	79	80	81		55
31	32	33	34	35	36	37	38
264,2998	8846,2191	1077,8819	1777,5504	426,0500	762,0583	16006,6260	6,1214
253,6058	7956,5790	957,0648	1651,1711	406,8689	698,9708	14558,4190	5,4500
253,6058	7956,5790	957,0648	1651,1711	406,8689	698,9708	14558,4190	5,4500
	320,0537 0,9934	69,0792	42,4514		34,8061 1,5680	543,1592 5,5788	0,6714
	0,9934 86,8614		22,7963		1,5680 20,7115	5,5788 173,4686	
	86,8614		22,7963		20,7115	173,4686	
	232,1989	69,0792	19,6551		12,5266	364,1118	0,6714
	230,6682 1,5307	69,0792	19,0973		9,0941	358,5908 1,5307	0,6714
			0,5578		3,4325	3,9903	
10,6940	569,5864	51,7379	83,9279	19,1811	28,2814	905,0478	
	0,1433		0,3854	0,2790		2,1903	
1,1400	11,1753	0,6697	2,8261	0,0521	0,2733	18,0695	
2,2966	276,9973	8,2886	25,8013	4,0718	11,5038	396,3874	
6,6733	276,1324	42,7796	49,8879	14,7782	10,3024	464,6053	
0,5841	5,1381		3,3454		6,2019	21,8237	
			1,6818			1,6818	
						0,2898	
	676,4726	148,1860	49,6028			901,6114	
264,2998	9522,6917	1226,0679	1827,1532	426,0500	762,0583	16908,2374	6,1214

Rodzaj użytku	Województwo	32	32	32	32
	Powiat	3	3	14	14
	Gmina	65		55	55
	Obręb ewidencyjny			2	7
1		39	40	41	42
1. Lasy - razem		6,1214	26043,3409	3,3291	1,5291
1.1. Grunty leśne zalesione - razem		5,4500	24014,3712	2,6630	
1) drzewostany		5,4500	24014,3712	2,6630	
2) plantacje drzew - razem					
<i>w tym:</i>					
- plantacje nasienne					
- plantacje drzew szybkorosnących					
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem		0,6714	731,3223		
1) w produkcji ubocznej - razem			25,2861		
<i>w tym:</i>					
- plantacje choinek					
- plantacje krzewów					
- poletka łowieckie			25,2861		
2) do odnowienia - razem			243,5653		
<i>w tym:</i>					
- halizny					
- zręby			243,5653		
- płazowiny					
3) pozostałe leśne niezalesione - razem		0,6714	462,4709		
<i>w tym:</i>					
- przewidziane do naturalnej sukcesji		0,6714	456,9499		
- objęte szczególnymi formami ochrony			1,5307		
- przewidziane do retencji					
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji			3,9903		
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem			1297,6474	0,6661	1,5291
<i>w tym:</i>					
1) budynki i budowle			5,1242	0,1491	0,4591
2) urządzenia melioracji wodnych			27,1012		
3) linie podziału przestrzennego lasu			479,6731		
4) drogi leśne			730,1445	0,5170	1,0700
5) tereny pod liniami energetycznymi			42,5945		
6) szkółki leśne					
7) miejsca składowania drewna			10,3192		
8) parkingi leśne			0,6805		
9) urządzenia turystyczne			2,0102		
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione			1199,2672		
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem		6,1214	27242,6081	3,3291	1,5291

32 14 55	32 14	32 18 55 23	32 18 55	32 18	32	Ogółem ha (z dokł. do 1 m2)
43	44	45	46	47	48	49
4,8582 2,6630 2,6630	4,8582 2,6630 2,6630	43,6400 43,1562 43,1562	43,6400 43,1562 43,1562	43,6400 43,1562 43,1562	26180,5991 24144,6039 24144,6039	26180,5991 24144,6039 24144,6039
					731,3223 25,2861	731,3223 25,2861
					25,2861 243,5653	25,2861 243,5653
					243,5653	243,5653
					462,4709	462,4709
					456,9499 1,5307	456,9499 1,5307
					3,9903	3,9903
2,1952 0,6082 1,5870	2,1952 0,6082 1,5870	0,4838 0,1320 0,3518	0,4838 0,1320 0,3518	0,4838 0,1320 0,3518	1304,6729 5,7324 27,1012 480,6290 735,6059 42,5945	1304,6729 5,7324 27,1012 480,6290 735,6059 42,5945
					10,3192 0,6805 2,0102	10,3192 0,6805 2,0102
					1199,2672	1199,2672
4,8582	4,8582	43,6400	43,6400	43,6400	27379,8663	27379,8663

Ro- dzaj użytku	Województwo	32	32	32	32
	Powiat	2	2	2	2
	Gmina	35	35	65	65
	Obręb ewidencyjny	2		3	
1		3	4	5	6
3. Użytki rolne - razem		18,5700	18,5700		
3.1. Grunty orne - razem					
w tym:					
1) role					
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornym					
3) ugory, odłogi					
4) działki rodzinne na gruntach ornym					
5) budowle wspomagające produkcję rolniczą					
3.2. Sady					
3.3. Łąki trwałe		2,9900	2,9900		
3.4. Pastwiska trwałe					
3.5. Grunty rolne zabudowane					
3.6. Grunty pod stawami rybnymi					
3.7. Grunty pod rowami rolnymi					
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych					
3.9. Nieużytki - razem		15,5800	15,5800		
w tym:					
1) bagna		15,5800	15,5800		
2) piaski					
3) utwory fizjograficzne					
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji					
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej					
4. Grunty pod wodami - razem					
w tym:					
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi					
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi					
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi					
5. Użytki ekologiczne - razem					
6. Tereny różne - razem					
w tym:					
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.					
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego					
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)					
4) różne inne					
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem		0,7200	0,7200		
w tym:					
7.1. Tereny mieszkaniowe					
7.2. Tereny przemysłowe					
7.3. Tereny zabudowane inne					
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane					
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem		0,7200	0,7200		
w tym:					
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne					
2) tereny zabytkowe		0,7200	0,7200		
3) tereny sportowe					
4) ogrody zoologiczne i botaniczne					
5) tereny zieleni nieurządzonej					
6) rodzinne ogrody działkowe					

32 2	32 3 24 10	32 3 24 12	32 3 24 14	32 3 24 15	32 3 24 17	32 3 24	32 3 25 24
7	8	9	10	11	12	13	14
18,5700							1,5800
2,9900							
15,5800							1,5800
15,5800							1,5800
0,7200		0,0159				0,0159	
0,7200							
0,7200							

Rodzaj użytku	Województwo	32	32	32	32
	Powiat	3	3	3	3
	Gmina	25	25	25	25
	Obręb ewidencyjny	26	38	39	40
1		15	16	17	18
3. Użytki rolne - razem		23,9355	4,2710	1,6700	9,6940
3.1. Grunty orne - razem					2,6100
w tym:					
1) role					2,6100
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornym					
3) ugory, odłogi					
4) działki rodzinne na gruntach ornym					
5) budowle wspomagające produkcję rolniczą					
3.2. Sady					
3.3. Łąki trwałe				1,1400	
3.4. Pastwiska trwałe					
3.5. Grunty rolne zabudowane					
3.6. Grunty pod stawami rybnymi					
3.7. Grunty pod rowami rolnymi					
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach lnych					
3.9. Nieużytki - razem		23,9355	4,2710	0,5300	7,0840
w tym:					
1) bagna		23,9355	4,2710	0,5300	7,0840
2) piaski					
3) utwory fizjograficzne					
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji					
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej					
4. Grunty pod wodami - razem					6,1200
w tym:					
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi					6,1200
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi					
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi					
5. Użytki ekologiczne - razem					
6. Tereny różne - razem					
w tym:					
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.					
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego					
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)					
4) różne inne					
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem					
w tym:					
7.1. Tereny mieszkaniowe					
7.2. Tereny przemysłowe					
7.3. Tereny zabudowane inne					
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane					
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem					
w tym:					
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne					
2) tereny zabytkowe					
3) tereny sportowe					
4) ogrody zoologiczne i botaniczne					
5) tereny zieleni nieurządzonej					
6) rodzinne ogrody działkowe					

32	32	32	32	32	32	32	32
3	3	3	3	3	3	3	3
25	25	25	25	25	25	25	25
41	42	44	45	46	47	48	
19	20	21	22	23	24	25	26
15,7000	1,8300	194,3900	73,7432	306,2742	78,6600	274,8607	986,6086
3,1200	0,3600	9,6800	5,1400	19,9757	0,7700	6,0100	47,6657
3,1200	0,3600	9,6800	5,1400	19,9757	0,7700	6,0100	47,6657
				0,1800			0,1800
2,8900		53,2700		6,7200	16,8400	7,0500	87,9100
0,9600		26,1000	7,1600	27,2934	1,1100	31,9300	94,5534
				0,1876		0,1407	0,3283
1,0800		18,4400		0,8400		0,6000	20,9600
7,6500	1,4700	86,9000	61,4432	251,0775	59,9400	229,1300	735,0112
7,6500	1,4700	86,9000	61,4432	251,0775	59,9400	229,1300	735,0112
		3,4200	0,5900	1,7800	1,8800	4,7900	18,5800
		3,4200		0,1100		4,7900	14,4400
			0,5900	1,6700	1,8800		4,1400
		117,6800	196,7291	356,3138			670,7229
		117,6800	196,7291	356,3138			670,7229
0,9022		2,8263		3,1642		0,0463	6,9390
				0,1054			0,1054
		0,0363		0,0714		0,0463	0,1540
		2,7900		2,4500			5,2400

Rodzaj użytku	Województwo	32	32	32	32
	Powiat	3	3	3	3
	Gmina	35	35	35	35
	Obręb ewidencyjny	67	68	69	70
1		27	28	29	30
3. Użytki rolne - razem		151,2349	5,7200		37,5497
3.1. Grunty orne - razem		12,5549	4,0500		1,1900
w tym:					
1) role		12,5549	4,0500		1,1900
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornym					
3) ugory, odłogi					
4) działki rodzinne na gruntach ornym					
5) budowle wspomagające produkcję rolniczą					
3.2. Sady					
3.3. Łąki trwałe		27,7600			4,0427
3.4. Pastwiska trwałe		1,6700			7,1300
3.5. Grunty rolne zabudowane					
3.6. Grunty pod stawami rybnymi					
3.7. Grunty pod rowami rolnymi					
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych		3,2100			1,2177
3.9. Nieużytki - razem		106,0400	1,6700		23,9693
w tym:					
1) bagna		106,0400	1,6700		23,9693
2) piaski					
3) utwory fizjograficzne					
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji					
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej					
4. Grunty pod wodami - razem		2,8300		6,3200	
w tym:					
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi		1,4600		6,3200	
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi		1,3700			
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi					
5. Użytki ekologiczne - razem					
6. Tereny różne - razem		261,0200			
w tym:					
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zre kult.					
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego					
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)					
4) różne inne		261,0200			
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem		0,0578			
w tym:					
7.1. Tereny mieszkaniowe					
7.2. Tereny przemysłowe					
7.3. Tereny zabudowane inne		0,0578			
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane					
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem					
w tym:					
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne					
2) tereny zabytkowe					
3) tereny sportowe					
4) ogrody zoologiczne i botaniczne					
5) tereny zieleni nieurządzonej					
6) rodzinne ogrody działkowe					

32	32	32	32	32	32	32	32
3	3	3	3	3	3	3	3
35	35	35	35	35	35	35	65
71	77	78	79	80	81		55
31	32	33	34	35	36	37	38
40,0986	1518,7675	184,1031	367,3768	60,7088	53,6900	2419,2494	
2,2054	14,5331	16,5500	6,3300	7,5428	1,5200	66,4762	
2,2054	14,5331	16,5500	6,3300	7,5428	1,5200	66,4762	
8,3081	0,3100 11,4800 160,0131	45,0931	0,8100 43,6318	47,5900 2,0360	15,7200 1,8300	0,3100 115,7108 261,4040	
	8,6200					8,6200	
3,9804		0,2300				8,6381	
25,6047	1323,8113	122,2300	316,6050	3,5400	34,6200	1958,0903	
25,6047	1323,8113	122,2300	316,6050	3,5400	34,6200	1958,0903	
	20,6400	73,2300	12,4400	3,1900	6,7600	125,4100	
	12,1500 8,4900	33,5900 39,6400	12,4400	3,1900	6,7600	65,9600 59,4500	
	1952,1541	286,0261	111,9808			2611,1810	
	1952,1541	286,0261	111,9808			2611,1810	
	0,3595	0,0400	1,4977	0,0216		1,9766	
	0,1734			0,0216		0,1950	
	0,0547	0,0400	1,4977			0,0978 1,5524	

Rodzaj użytku	Województwo	32	32	32	32
	Powiat	3	3	14	14
	Gmina	65		55	55
	Obręb ewidencyjny			2	7
1		39	40	41	42
3. Użytki rolne - razem			3405,8580	5,1800	3,3283
3.1. Grunty orne - razem			114,1419	4,2400	3,3283
<i>w tym:</i>					
1) role			114,1419	4,2400	3,3283
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych					
3) ugory, odłogi					
4) działki rodzinne na gruntach ornych					
5) budowle wspomagające produkcję rolniczą					
3.2. Sady			0,4900		
3.3. Łąki trwałe			203,6208		
3.4. Pastwiska trwałe			355,9574		
3.5. Grunty rolne zabudowane			0,3283		
3.6. Grunty pod stawami rybnymi			8,6200		
3.7. Grunty pod rowami rolnymi					
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych			29,5981		
3.9. Nieużytki - razem			2693,1015	0,9400	
<i>w tym:</i>					
1) bagna			2693,1015	0,9400	
2) piaski					
3) utwory fizjograficzne					
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji					
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej					
4. Grunty pod wodami - razem			143,9900		
<i>w tym:</i>					
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi			80,4000		
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi			63,5900		
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi					
5. Użytki ekologiczne - razem					
6. Tereny różne - razem			3281,9039		
<i>w tym:</i>					
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekułt.					
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego					
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)					
4) różne inne			3281,9039		
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem			8,9315		
<i>w tym:</i>					
7.1. Tereny mieszkaniowe			0,3004		
7.2. Tereny przemysłowe					
7.3. Tereny zabudowane inne			0,2518		
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane			6,7924		
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem					
<i>w tym:</i>					
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne					
2) tereny zabytkowe					
3) tereny sportowe					
4) ogrody zoologiczne i botaniczne					
5) tereny zieleni nieurządzonej					
6) rodzinne ogrody działkowe					

32 14 55	32 14	32 18 55 23	32 18 55	32 18	32	Ogółem ha (z dokł. do 1 m2)
43	44	45	46	47	48	49
8,5083	8,5083				3432,9363	3432,9363
7,5683	7,5683				121,7102	121,7102
7,5683	7,5683				121,7102	121,7102
					0,4900	0,4900
					206,6108	206,6108
					355,9574	355,9574
					0,3283	0,3283
					8,6200	8,6200
0,9400	0,9400				29,5981	29,5981
					2709,6215	2709,6215
0,9400	0,9400				2709,6215	2709,6215
					143,9900	143,9900
					80,4000	80,4000
					63,5900	63,5900
					3281,9039	3281,9039
					3281,9039	3281,9039
					9,6515	9,6515
					0,3004	0,3004
					0,2518	0,2518
					6,7924	6,7924
					0,7200	0,7200
					0,7200	0,7200

Rodzaj użytku	Województwo	32	32	32	32
	Powiat	2	2	2	2
	Gmina	35	35	65	65
	Obręb ewidencyjny	2		3	
1		3	4	5	6
7.6. Użytki kopalne					
7.7. Tereny komunikacyjne - razem					
w tym:					
1) drogi					
2) tereny kolejowe					
3) grunty pod budowę dróg publicznych					
4) inne tereny komunikacyjne					
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów		19,2900	19,2900		
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia					
OGÓLEM (1-7)		105,9100	105,9100	2,1400	2,1400

32 2	32 3 24 10	32 3 24 12	32 3 24 14	32 3 24 15	32 3 24 17	32 3 24	32 3 25 24
7	8	9	10	11	12	13	14
		0,0159 0,0159				0,0159 0,0159	
19,2900		0,0159				0,0159	1,5800
108,0500	1,5071	0,0159	8,2507	1,5484	3,9391	15,2612	42,4054

Rodzaj użytku	Województwo	32	32	32	32
	Powiat	3	3	3	3
	Gmina	25	25	25	25
	Obręb ewidencyjny	26	38	39	40
1		15	16	17	18
7.6. Użytki kopalne					
7.7. Tereny komunikacyjne - razem					
w tym:					
1) drogi					
2) tereny kolejowe					
3) grunty pod budowę dróg publicznych					
4) inne tereny komunikacyjne					
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów		23,9355	4,2710	11,6200	15,8140
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia					
OGÓŁEM (1-7)		96,8144	32,9881	124,6293	438,9160

32	32	32	32	32	32	32	32
3	3	3	3	3	3	3	3
25	25	25	25	25	25	25	25
41	42	44	45	46	47	48	
19	20	21	22	23	24	25	26
0,9000				0,5374			0,9000
0,0022							0,5396
0,0022				0,5374			0,5396
16,6022	1,8300	381,5768	328,8423	828,6683	81,3400	284,4262	1980,5063
258,6781	97,9033	2202,0731	950,7353	3162,4138	1623,1200	2965,1777	11995,8545

Rodzaj użytku	Województwo	32	32	32	32
	Powiat	3	3	3	3
	Gmina	35	35	35	35
	Obręb ewidencyjny	67	68	69	70
1		27	28	29	30
7.6. Użytki kopalne 7.7. Tereny komunikacyjne - razem w tym: 1) drogi 2) tereny kolejowe 3) grunty pod budowę dróg publicznych 4) inne tereny komunikacyjne					
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów		442,4927	5,7200	6,3200	37,5497
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia					
OGÓŁEM (1-7)		2853,6491	126,8060	115,2900	248,9038

32	32	32	32	32	32	32	32
3	3	3	3	3	3	3	3
35	35	35	35	35	35	35	65
71	77	78	79	80	81		55
31	32	33	34	35	36	37	38
	0,1314					0,1314	
	0,1314					0,1314	
40,0986	4168,3937	691,5852	542,8981	63,9204	60,4500	6059,4284	
304,3984	13014,6128	1769,4671	2320,4485	489,9704	822,5083	22066,0544	6,1214

Rodzaj użytku	Województwo	32	32	32	32
	Powiat	3	3	14	14
	Gmina	65		55	55
	Obręb ewidencyjny			2	7
1		39	40	41	42
7.6. Użytki kopalne			0,9000		
7.7. Tereny komunikacyjne - razem			0,6869		
w tym:					
1) drogi			0,6869		
2) tereny kolejowe					
3) grunty pod budowę dróg publicznych					
4) inne tereny komunikacyjne					
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów			8039,9506	5,1800	3,3283
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia					
OGÓLEM (1-7)		6,1214	34083,2915	8,5091	4,8574

32 14 55	32 14	32 18 55 23	32 18 55	32 18	32	Ogółem ha (z dokł. do 1 m2)
43	44	45	46	47	48	49
					0,9000 0,6869 0,6869	0,9000 0,6869 0,6869
8,5083	8,5083				8067,7489	8067,7489
13,3665	13,3665	43,6400	43,6400	43,6400	34248,3480	34248,3480

1. Powierzchnia w ha (z dokł. do 1 ara) wynikająca z sumy opisów taksacyjnych (bez współwłasności):

leśna:	26181,21 (ha)
nieleśna:	8067,76 (ha)
Ogółem:	34248,97 (ha)

2. Powierzchnia gruntów we współwłasności w ha (z dokł. do 1 ara)

leśna:	
nieleśna:	0,91 (ha)
Ogółem:	0,91 (ha)

32-02-035-0002 Roścín
32-02-035 Drawno Obszar wiejski
32-02-065-0003 Sulibórz
32-02-065 Recz Obszar wiejski
32-02 Choszczeński
32-03-024-0010 M. Drawsko Pom.
32-03-024-0012 M. Drawsko Pom.
32-03-024-0014 M. Drawsko Pom.
32-03-024-0015 M. Drawsko Pom.
32-03-024-0017 M. Drawsko Pom.
32-03-024 Drawsko Pomorskie Miasto
32-03-025-0024 Zagozd
32-03-025-0026 Zbrojewo
32-03-025-0038 Gajewko
32-03-025-0039 Jankowo
32-03-025-0040 Woliczno
32-03-025-0041 Mielenko
32-03-025-0042 Gudowo
32-03-025-0044 Ziemsko
32-03-025-0045 Oleszno
32-03-025-0046 Konotop
32-03-025-0047 Karwice
32-03-025-0048 Żołędowo
32-03-025 Drawsko Pomorskie Obszar wiejs
32-03-035-0067 Poźrzadło Wielkie
32-03-035-0068 Pomierzyn
32-03-035-0069 Pęplówek
32-03-035-0070 Stara Studnica
32-03-035-0071 Sienica
32-03-035-0077 Borowo
32-03-035-0078 Głębokie
32-03-035-0079 Jaworze
32-03-035-0080 Prostynia
32-03-035-0081 Suchowo
32-03-035 Kalisz Pomorski Obszar wiejski
32-03-065-0055 Lubieszewo
32-03-065 Złocieniec Obszar wiejski
32-03 Drawski

32-14-055-0002 Czertyn
32-14-055-0007 Studnica
32-14-055 Ińsko Obszar wiejski
32-14 Stargardzki
32-18-055-0023 Brzeznicza
32-18-055 Węgorzyno Obszar wiejski
32-18 Łobeski
32 Zachodniopomorskie

Tabela nr II

Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	SO.C	MD	ŚW	JD	DG	BK	DB	DB.S
		Powierzchnia w ha								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
BŚW	IA	133,7								
	I	2124,77								
	II	2100,77			1,29					
	III	77,81								
	IV									
Razem	ha	4437,05			1,29					
	%	98,28			0,03					
BB	IA									
	I									
	II	1,29								
	III	2,2								
	IV									
Razem	ha	3,49								
	%	85,75								
BMŚW	IA	2258,31								
	I	7666,07		15,71	34,66		17,46	12,09		
	II	1965,08			23,1		1,29	115,07	17,03	
	III	76,25						9,52	7,42	
	IV									
Razem	ha	11965,71		15,71	57,76		18,75	136,68	24,45	
	%	92,72		0,12	0,45		0,15	1,06	0,19	
BMW	IA	2,85								
	I				0,96					
	II	1,97			2,12					
	III									
	IV									
Razem	ha	4,82			3,08					
	%	18,13			11,59					
BMB	IA									
	I	0,4			1,83					
	II	8,18								
	III				1,05					
	IV									
Razem	ha	8,58			2,88					
	%	16,07			5,4					
LMŚW	IA	1184,95								
	I	1840,3		47,85	55,07	21,51	12,78	58,5	22,14	
	II	309,29		19,13	30,92			726,9	219,07	12,42
	III	5,08		0,81	1,58			241,07	54,9	7,65
	IV							4,93	1,44	
Razem	ha	3339,62		67,79	87,57	21,51	12,78	1031,4	297,55	20,07
	%	61,79		1,25	1,62	0,4	0,24	19,09	5,51	0,37
LMW	IA									
	I	2,18							0,73	
	II	2,27			1,61		1,27		1,2	
	III							1,35	0,93	
	IV	0,19								

DB.B	DB.C	KL	JW	JS	GB	BRZ	OL	AK	TP	OS	LP	Razem	
Powierzchnia w ha												%	
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	21	22
												133,7	2,96
						2,01						2126,78	47,11
						54,02						2156,08	47,76
						20,06						97,87	2,17
						76,09						4514,43	100
						1,69						100	100
												1,29	31,7
												2,2	54,05
						0,58						0,58	14,25
						0,58						4,07	100
						14,25						100	100
												2258,31	17,5
						152,69		0,52				7899,2	61,22
						480,24		1,51		3,37		2606,69	20,2
14,6						29,35						137,14	1,06
						1,75	0,56					2,31	0,02
14,6						664,03	0,56	2,03		3,37		12903,65	100
0,11						5,15	0	0,02		0,03		100	100
												2,85	10,72
						4,54						5,5	20,69
						5,24	1,16				0,24	10,73	40,37
						1,74	4,12					5,86	22,05
							1,64					1,64	6,17
						11,52	6,92				0,24	26,58	100
						43,35	26,03				0,9	100	100
						4,52						6,75	12,65
						8,13	0,75					17,06	31,96
						22,04	3,21					26,3	49,26
							3,27					3,27	6,13
						34,69	7,23					53,38	100
						64,99	13,54					100	100
												1184,95	21,93
4,67		2,63	0,54			212,47				7,64		2286,1	42,3
81,37	2,31		2,33		0,5	108,33	8,45	0,87		8,37	3,19	1533,45	28,38
45,96			1,51		0,78	30,2				3,35		392,89	7,27
												6,37	0,12
132	2,31	2,63	4,38		1,28	351	8,45	0,87		19,36	3,19	5403,76	100
2,44	0,04	0,05	0,08		0,02	6,5	0,16	0,02		0,36	0,06	100	100
						1,31						4,22	12,35
						0,94	15,5					22,79	66,72
							4,68					6,96	20,37
												0,19	0,56

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	SO.C	MD	ŚW	JD	DG	BK	DB	DB.S
		Powierzchnia w ha								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Razem	Ha	4,64			1,61		1,27	1,35	2,86	
	%	13,58			4,71		3,72	3,95	8,37	
LMB	IA									
	I	1,32								
	II	32,39			2,97					
	III	8,46							0,9	
	IV									
Razem	ha	42,17			2,97				0,9	
	%	25,68			1,81				0,55	
LŚW	IA	89,09								
	I	36,76	1,12	14,22	26,34			33,98	3,03	
	II			6,96	0,56			129,14	66,21	
	III							7,04	8,75	
	IV								0,4	
Razem	ha	125,85	1,12	21,18	26,9			170,16	78,39	
	%	25,04	0,22	4,21	5,35			33,87	15,59	
LW	IA									
	I									
	II							1,66		
	III									
	IV									
Razem	ha							1,66		
	%							22,99		
OL	IA									
	I				1,81					
	II	2,84								
	III									
	IV									
Razem	ha	2,84			1,81					
	%	0,54			0,34					
OLJ	IA									
	I									
	II									
	III									
	IV									
Razem	ha									
	%									
Łącznie	IA	3668,9								
	I	11671,8	1,12	77,78	120,67	21,51	30,24	104,57	25,9	
	II	4424,08		26,09	62,57		2,56	972,77	303,51	12,42
	III	169,8		0,81	2,63			258,98	72,9	7,65
	IV	0,19						4,93	1,84	
Ogółem	ha	19934,77	1,12	104,68	185,87	21,51	32,8	1341,25	404,15	20,07
	%	82,57	0	0,43	0,77	0,09	0,14	5,56	1,67	0,08

DB.B	DB.C	KL	JW	JS	GB	BRZ	OL	AK	TP	OS	LP	Razem	
												21	22
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	21	22
						2,25	20,18					34,16	100
						6,59	59,08					100	100
						6,97	1,86					10,15	6,18
						10,4	51,54					97,3	59,25
						1,02	42,83					53,21	32,4
							3,57					3,57	2,17
						18,39	99,8					164,23	100
						11,2	60,76					100	100
												89,09	17,72
	3,23					44,54			0,21	2,28		165,71	32,97
16,2						9,09	2,26			1,26		231,68	46,09
												15,79	3,14
												0,4	0,08
16,2	3,23					53,63	2,26		0,21	3,54		502,67	100
3,22	0,64					10,67	0,45		0,04	0,7		100	100
				1,95								1,95	27,01
							3,61					5,27	72,99
				1,95			3,61					7,22	100
				27,01			50					100	100
							10,3					12,11	2,3
							250,38					253,22	48,07
							244,17					244,17	46,35
							17,26					17,26	3,28
							522,11					526,76	100
							99,12					100	100
							3,75					3,75	100
							3,75					3,75	100
							100					100	100
												3668,9	15,2
4,67	3,23	2,63	0,54	1,95		429,05	12,16	0,52	0,21	9,92		12518,47	51,84
97,57	2,31		2,33		0,5	676,39	333,65	2,38		13	3,43	6935,56	28,73
60,56			1,51		0,78	104,41	302,76			3,35		986,14	4,08
						2,33	26,3					35,59	0,15
162,8	5,54	2,63	4,38	1,95	1,28	1212,18	674,87	2,9	0,21	26,27	3,43	24144,66	100
0,67	0,02	0,01	0,02	0,01	0,01	5,02	2,8	0,01	0	0,11	0,01	100	100

Powierzchnia ewidencyjna gruntów zalesionych: 24144,6039

Tabela nr III

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku					
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III	
	plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60
powierzchnia w ha / miąższość w m ³											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Lasy ochronne											
SO		238,45	16,29	359,27		1590,07	1158,33	1370,29	990,43	1134,16	3078,95
		3703	79	22587	46714	195	10700	190085	180915	306745	1003165
SO.C											
MD							10,54	40,33	7,54		18,06
					481		345	7015	1760		5185
ŚW				3,66		1,32	1,48	29,32	15,54	66,87	34,19
				350	407			3340	3080	21105	13115
JD								21,51			
					605			340			
DG								8,82			
					46						
BK		3,70	6,03			8,12	301,91	293,63	22,60	12,60	20,11
		70	44		8104		790	4665	1660	1485	4885
DB			1,86	1,31			13,38	44,14	6,06	10,67	17,20
			41	42	432		30	3045	310	2220	4470
DB.S											
DB.B						6,92	7,78				
					10						
KL									2,63		
					15				205		
JW											0,54
											155
JS											
GB											
BRZ						4,69	6,62	65,53	195,69	114,87	178,94
					708		70	8985	29385	24810	46410
OL				27,77			3,96	39,96	19,95	125,49	97,04
				921	466		415	6760	3595	33695	27185
AK								0,87		0,52	1,51
					11			145		140	360
TP											
OS								1,04	4,79	3,32	
								75	935	650	
LP											
Razem		242,15	24,18	392,01		1611,12	1504,00	1915,44	1265,23	1468,50	3446,54
		3773	164	23900	57999	195	12350	224455	221845	390850	1104930

Drzewostany w klasach i podklasach wieku							KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej	powierzchnia w ha / miąższość w m ³					
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
3628,74	1076,65	1783,58	1015,70	854,58	453,23	109,35	1067,96	120,00		19432,02	20046,03	83,57
1244115	399020	631700	379545	338300	174585	40990	238270	33090		5218134	5244503	85,37
				1,12						1,12	1,12	0,00
				490						490	490	0,01
3,46	1,29	5,45	0,77							87,44	87,44	0,36
1280	480	2055	440							19041	19041	0,31
12,21	1,07	12,60	0,67	0,94			2,18			178,39	182,05	0,76
4775	620	6010	250	455			545			53702	54052	0,88
										21,51	21,51	0,09
										945	945	0,02
	9,86		2,45	4,45			7,22			32,80	32,80	0,14
	7875		1525	2565			570			12581	12581	0,20
42,10	40,91	20,36	29,37	100,68	58,20	80,13	162,02	54,33		1247,07	1256,80	5,24
11870	12265	6135	10460	37755	24835	29980	30555	13710		199154	199268	3,24
39,19	12,69	33,19	15,25	82,26	32,93	23,46	52,76			383,18	386,35	1,61
13830	4400	11460	5955	35455	12425	9625	9505			113162	113245	1,84
				15,76	4,31					20,07	20,07	0,08
				6515	2140					8655	8655	0,14
			5,00	19,64		71,79				111,13	111,13	0,46
			1960	9090		27190				38250	38250	0,62
										2,63	2,63	0,01
										220	220	0,00
			2,33	1,51						4,38	4,38	0,02
			1005	325						1485	1485	0,02
						1,95				1,95	1,95	0,01
						555				555	555	0,01
	0,50		0,78							1,28	1,28	0,01
	190		185							375	375	0,01
382,02	40,51	11,57	3,99	2,53			113,65			1120,61	1120,61	4,67
102715	11790	2565	1255	770			13555			243018	243018	3,96
141,95	88,62	61,51	55,48	34,62	2,81					671,39	699,16	2,91
45530	33320	19925	19400	11480	630					202401	203322	3,31
										2,90	2,90	0,01
										656	656	0,01
	0,21									0,21	0,21	0,00
	100									100	100	0,00
										9,15	9,15	0,04
										1660	1660	0,03
		2,37		0,24						2,61	2,61	0,01
		845		95						940	940	0,02
4249,67	1272,31	1930,63	1131,79	1118,33	553,43	284,73	1405,79	174,33		23331,84	23990,18	100,00
1424115	470060	680695	421980	443295	215170	107785	293000	46800		6115524	6143361	100,00

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku					
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III	
	plazowiny	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60
	powierzchnia w ha / miąższość w m³										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Lasy gospod.

SO		1,41	1,10	43,60		192,00	5,61	40,16	50,22	37,78	68,71
			20	2280	646		95	6080	8940	6690	23255
MD							10,04				7,20
					48		905				2765
ŚW										4,75	1,92
										825	1220
BK				0,59		34,64	10,91	18,98		4,38	
				35	533		15	265		900	
DB							1,27	14,38			0,99
					2		10	1170			345
DB.B						51,67					
					22						
DB.C									3,23	2,31	
					20				445	670	
BRZ						3,86	15,74		20,94	17,48	6,20
					26		1385		2315	3980	1770
OL				26,27				0,89			
				891				175			
OS									2,31	1,34	1,47
					15				205	375	550
LP						0,82					
					14						
Razem		1,41	1,10	70,46		282,99	43,57	74,41	76,70	68,04	86,49
			20	3206	1326		2410	7690	11905	13440	29905

Łącznie

SO		239,86	17,39	402,87		1782,07	1163,94	1410,45	1040,65	1171,94	3147,66
		3703	99	24867	47360	195	10795	196165	189855	313435	1026420
SO.C											
MD							20,58	40,33	7,54		25,26
					529		1250	7015	1760		7950
ŚW				3,66		1,32	1,48	29,32	15,54	71,62	36,11
				350	407			3340	3080	21930	14335
JD								21,51			
					605			340			
DG								8,82			
					46						
BK		3,70	6,03	0,59		42,76	312,82	312,61	22,60	16,98	20,11
		70	44	35	8637		805	4930	1660	2385	4885

Drzewostany w klasach i podklasach wieku							KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
powierzchnia w ha / miąższość w m ³												
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
75,22	7,62	12,07		1,07			12,29			502,75	548,86	61,96
26685	2990	4285		415			1610			81691	83991	64,49
										17,24	17,24	1,95
										3718	3718	2,85
			0,81							7,48	7,48	0,84
			385							2430	2430	1,87
			24,80			0,47				94,18	94,77	10,70
			11115			240				13068	13103	10,06
		0,29	0,95	3,09						20,97	20,97	2,37
		80	420	1390						3417	3417	2,62
										51,67	51,67	5,83
										22	22	0,02
										5,54	5,54	0,63
										1135	1135	0,87
20,78		2,20					4,37			91,57	91,57	10,34
5665		440					330			15911	15911	12,22
0,91	1,68									3,48	29,75	3,36
230	275									680	1571	1,21
12,00										17,12	17,12	1,93
3775										4920	4920	3,78
										0,82	0,82	0,09
										14	14	0,01
108,91	9,30	14,56	26,56	4,16		0,47	16,66			812,82	885,79	100,00
36355	3265	4805	11920	1805		240	1940			127006	130232	100,00
3703,96	1084,27	1795,65	1015,70	855,65	453,23	109,35	1080,25	120,00		19934,77	20594,89	82,80
1270800	402010	635985	379545	338715	174585	40990	239880	33090		5299825	5328494	84,92
				1,12						1,12	1,12	0,00
				490						490	490	0,01
3,46	1,29	5,45	0,77							104,68	104,68	0,42
1280	480	2055	440							22759	22759	0,36
12,21	1,07	12,60	1,48	0,94			2,18			185,87	189,53	0,76
4775	620	6010	635	455			545			56132	56482	0,9
										21,51	21,51	0,09
										945	945	0,02
	9,86		2,45	4,45			7,22			32,80	32,80	0,13
	7875		1525	2565			570			12581	12581	0,2
42,10	40,91	20,36	54,17	100,68	58,20	80,60	162,02	54,33		1341,25	1351,57	5,43
11870	12265	6135	21575	37755	24835	30220	30555	13710		212222	212371	3,39

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku					
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III	
	plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60
powierzchnia w ha / miąższość w m ³											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
DB			1,86	1,31			14,65	58,52	6,06	10,67	18,19
			41	42	434		40	4215	310	2220	4815
DB.S											
DB.B						58,59	7,78				
					32						
DB.C									3,23	2,31	
					20				445	670	
KL									2,63		
					15				205		
JW											0,54
											155
JS											
GB											
BRZ						8,55	22,36	65,53	216,63	132,35	185,14
					734		1455	8985	31700	28790	48180
OL				54,04			3,96	40,85	19,95	125,49	97,04
				1812	466		415	6935	3595	33695	27185
AK								0,87		0,52	1,51
					11			145		140	360
TP											
OS								1,04	7,10	4,66	1,47
					15			75	1140	1025	550
LP						0,82					
					14						
Ogółem		243,56	25,28	462,47		1894,11	1547,57	1989,85	1341,93	1536,54	3533,03
		3773	184	27106	59325	195	14760	232145	233750	404290	1134835
Procent		0,98	0,10	1,86		7,61	6,22	8,00	5,39	6,18	14,20
		0,06	0,00	0,43	0,95	0,00	0,24	3,70	3,73	6,44	18,09

Drzewostany w klasach i podklasach wieku							KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
powierzchnia w ha / miąższość w m ³												
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
39,19	12,69	33,48	16,20	85,35	32,93	23,46	52,76			404,15	407,32	1,64
13830	4400	11540	6375	36845	12425	9625	9505			116579	116662	1,86
				15,76	4,31					20,07	20,07	0,08
				6515	2140					8655	8655	0,14
			5,00	19,64		71,79				162,80	162,80	0,65
			1960	9090		27190				38272	38272	0,61
										5,54	5,54	0,02
										1135	1135	0,02
										2,63	2,63	0,01
										220	220	0
			2,33	1,51						4,38	4,38	0,02
			1005	325						1485	1485	0,02
					1,95					1,95	1,95	0,01
					555					555	555	0,01
	0,50		0,78							1,28	1,28	0,01
	190		185							375	375	0,01
402,80	40,51	13,77	3,99	2,53			118,02			1212,18	1212,18	4,87
108380	11790	3005	1255	770			13885			258929	258929	4,13
142,86	90,30	61,51	55,48	34,62	2,81					674,87	728,91	2,93
45760	33595	19925	19400	11480	630					203081	204893	3,27
										2,90	2,90	0,01
										656	656	0,01
	0,21									0,21	0,21	0,00
	100									100	100	0
12,00										26,27	26,27	0,11
3775										6580	6580	0,1
		2,37		0,24						3,43	3,43	0,01
		845		95						954	954	0,02
4358,58	1281,61	1945,19	1158,35	1122,49	553,43	285,20	1422,45	174,33		24144,66	24875,97	100
1460470	473325	685500	433900	445100	215170	108025	294940	46800		6242530	6273593	100
17,53	5,15	7,82	4,66	4,51	2,22	1,15	5,72	0,70		97,06	100,00	100
23,28	7,54	10,93	6,92	7,09	3,43	1,72	4,70	0,75		99,50	100,00	100

Grunty związane z gospodarką leśną: 1305,2400
 Ogółem lasy: 26181,2100
 Powierzchnia ewidencyjna lasów ogółem: 26180,5991

Tabela nr IV

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku						
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III		
		plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	
powierzchnia w ha / miąższość w m ³													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
BŚW	SO		94,68		99,42		413,77	367,62	353,84	402,80	283,19	700,46	
			1503		3794	13101	110	2005	43290	69765	68150	214235	
	ŚW										1,29		
											160		
	BRZ							3,87	6,62	3,66	18,71	5,79	29,04
							121		70	595	3070	895	6485
Razem		94,68		99,42			417,64	374,24	357,50	421,51	290,27	729,50	
		1503		3794	13222		110	2075	43885	72835	69205	220720	
BB	SO				3,17							1,80	
					64							285	
	BRZ										0,58		
											60		
Razem				3,17							0,58	1,80	
				64							60	285	
BMŚW	SO		141,32	5,62	254,99		1269,31	731,28	812,25	564,28	640,17	1789,40	
			2000	94	18938	31587	85	7280	117555	105610	172775	590645	
	MD								11,75	1,66		2,30	
							159		2120	360		730	
	ŚW							1,32	3,59	9,00	24,60	5,40	
							181		295	2020	7680	2040	
	DG								8,82				
							46						
	BK							0,62	96,67	14,37	1,86		1,84
							1646		150	725	125		355
	DB								4,50				
							44						
	DB.B							14,60					
	BRZ							4,68		40,57	127,78	65,01	107,15
							450			5645	19865	14065	29720
OL									0,56				
						8			80				
AK											0,52	1,51	
											140	360	
OS										3,37			
										605			
Razem		141,32	5,62	254,99			1290,53	832,45	891,91	707,95	730,30	1907,60	
		2000	94	18938	34121		85	7430	126420	128585	194660	623850	

Drzewostany w klasach i podklasach wieku							KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
powierzchnia w ha / miąższość w m ³												
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
591,80	269,59	584,07	279,11	111,12	68,13	11,55				4437,05	4631,15	98,35
182855	95740	202815	98775	42630	25090	3285				1061846	1067143	98,79
										1,29	1,29	0,03
										160	160	0,01
3,57	1,26	3,57								76,09	76,09	1,62
915	240	625								13016	13016	1,2
595,37	270,85	587,64	279,11	111,12	68,13	11,55				4514,43	4708,53	100
183770	95980	203440	98775	42630	25090	3285				1075022	1080319	100
					1,29	0,40				3,49	6,66	91,99
					375	90				750	814	93,14
										0,58	0,58	8,01
										60	60	6,86
					1,29	0,40				4,07	7,24	100
					375	90				810	874	100
2541,72	645,86	1030,28	595,24	526,77	186,81	24,86	573,85	33,63		11965,71	12367,64	92,95
882065	244915	368805	222310	206400	66620	9455	139420	8090		3173617	3194649	94,14
										15,71	15,71	0,12
										3369	3369	0,1
3,74	1,07	9,04								57,76	57,76	0,43
1465	620	4020								18321	18321	0,54
	7,91			2,02						18,75	18,75	0,14
	6395			1300						7741	7741	0,23
1,01	7,75	9,78	0,61	2,17						136,68	136,68	1,03
285	2545	2690	235	685						9441	9441	0,28
		12,49	0,84	1,71	4,91					24,45	24,45	0,18
		4435	350	610	1980					7419	7419	0,22
										14,60	14,60	0,11
271,79	22,33	2,31	2,95	0,29			19,17			664,03	664,03	4,99
71195	5725	590	840	85			3085			151265	151265	4,46
										0,56	0,56	0
										88	88	0
										2,03	2,03	0,02
										500	500	0,01
										3,37	3,37	0,03
										605	605	0,02
2818,26	684,92	1063,90	599,64	532,96	191,72	24,86	593,02	33,63		12903,65	13305,58	100
955010	260200	380540	223735	209080	68600	9455	142505	8090		3372366	3393398	100

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku						
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pозo- stałe		I		II		III		
		plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	
		powierzchnia w ha / miąższość w m ³											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
BMW	SO		2,76		1,47				1,17			0,50	
			200		42	75			150			220	
	ŚW							1,48	0,64	0,96			
						9			85	115			
	BRZ								0,44	1,22	1,89	1,71	
									45	125	360	455	
	OL								3,46		1,37	2,09	
									410		265	640	
	LP												
Razem		2,76		1,47			1,48	5,71	2,18	3,26	4,30		
		200		42	84			690	240	625	1315		
BMB	SO				22,54				0,58				
					1250				45				
	ŚW				3,66				0,67		2,21		
					350				45		630		
	BRZ								3,67		6,35	9,33	
						57			400		1490	2040	
	OL								3,27	2,22	1,74		
									385	295	335		
	Razem				26,20			8,19	2,22	10,30	9,33		
					1600	57		875	295	2455	2040		
LMŚW	SO		1,10	11,77	21,28		98,99	65,04	236,96	73,57	241,32	600,42	
				5	779	2577		1510	34225	14480	70470	203260	
	MD							13,60	15,77	4,49		22,96	
						297		1170	2695	1110		7220	
	ŚW								19,04	5,58	28,81	19,12	
						212			2040	945	8805	7480	
	JD								21,51				
						605			340				
	DG												
	BK							36,89	197,13	264,59	16,76	12,60	18,27
						6508		640	3295	1375	1485	4530	
	DB								8,88	24,23	6,06	10,67	16,92
						172		30	2170	310	2220	4400	
	DB.S												
	DB.B							33,84	7,78				
						25							
	DB.C											2,31	
												670	
	KL										2,63		
						15				205			
JW												0,54	
												155	

							KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
1,18					1,97					4,82	9,05	29,37
365					570					1380	1622	27,26
										3,08	3,08	10
										209	209	3,51
5,52	0,74									11,52	11,52	37,39
1530	195									2710	2710	45,53
										6,92	6,92	22,46
										1315	1315	22,1
				0,24						0,24	0,24	0,78
				95						95	95	1,6
6,70	0,74			0,24	1,97					26,58	30,81	100
1895	195			95	570					5709	5951	100
1,38		0,40	1,09		5,13					8,58	31,12	39,11
210		160	365		1790					2570	3820	29,86
										2,88	6,54	8,22
										675	1025	8,01
15,34										34,69	34,69	43,58
2945										6932	6932	54,2
										7,23	7,23	9,09
										1015	1015	7,93
16,72		0,40	1,09		5,13					53,38	79,58	100
3155		160	365		1790					11192	12792	100
534,88	164,96	177,95	140,26	208,63	169,60	52,03	488,64	86,37		3339,62	3373,77	62,02
195800	59915	62925	58095	86340	73110	22085	97310	25000		1007102	1007886	70,1
3,46	1,29	5,45	0,77							67,79	67,79	1,25
1280	480	2055	440							16747	16747	1,17
8,47		3,56	0,81				2,18			87,57	87,57	1,61
3310		1990	385				545			25712	25712	1,79
										21,51	21,51	0,4
										945	945	0,07
	1,95		1,18	2,43			7,22			12,78	12,78	0,24
	1480		765	1265			570			4080	4080	0,28
17,52	33,16	10,25	17,71	97,67	48,33	78,78	127,41	54,33		1031,40	1031,40	18,97
4710	9720	3320	6105	36665	20110	29340	23065	13710		164578	164578	11,45
39,19	7,42	14,81	15,36	65,24	26,72	21,33	40,72			297,55	297,55	5,47
13830	2335	4710	6025	27315	10140	8645	6430			88732	88732	6,17
				15,76	4,31					20,07	20,07	0,37
				6515	2140					8655	8655	0,6
			5,00	13,59		71,79				132,00	132,00	2,43
			1960	6315		27190				35490	35490	2,47
										2,31	2,31	0,04
										670	670	0,05
										2,63	2,63	0,05
										220	220	0,02
			2,33	1,51						4,38	4,38	0,08
			1005	325						1485	1485	0,1

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku						
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III		
		płazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	
				powierzchnia w ha / miąższość w m ³									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
	GB												
	BRZ							15,74	17,19	66,05	45,17	28,74	
							106		1385	2300	8140	10255	7095
	OL									0,64			
										170			
	AK									0,87			
							11			145			
	OS									1,04	3,73	3,32	0,53
							15			75	535	650	190
LP							0,82						
Razem		1,10	11,77	21,28			170,54	308,17	601,84	178,87	344,20	707,50	
			5	779	10557			4735	47455	27100	94555	234330	
LMW	SO										1,24		
											195		
	ŚW												
	DG												
	BK												
	DB				1,31								
				42									
BRZ										0,94		1,31	
										150		420	
OL				6,14					1,15	1,72	0,97	1,92	
				215	5				190	375	200	625	
Razem				7,45					1,15	2,66	2,21	3,23	
				257	5				190	525	395	1045	
LMB	SO											0,53	
												155	
	ŚW										2,97		
											625		
	DB												
	BRZ											5,81	5,65
											1315	1335	
OL				18,65					6,64	4,77	16,07	14,26	
				910	149				1115	910	3780	4555	
Razem				18,65					6,64	4,77	24,85	20,44	
				910	149				1115	910	5720	6045	

Drzewostany w klasach i podklasach wieku							KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
powierzchnia w ha / miąższość w m ³												
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
	0,50		0,78							1,28	1,28	0,02
	190		185							375	375	0,03
98,92	16,18	3,20	1,04				58,77			351,00	351,00	6,45
29845	5630	760	415				7020			72951	72951	5,08
2,16	3,53		2,12							8,45	8,45	0,16
740	1320		745							2975	2975	0,21
										0,87	0,87	0,02
										156	156	0,01
10,74										19,36	19,36	0,36
3375										4840	4840	0,34
		2,37								3,19	3,19	0,06
		845								859	859	0,06
715,34	228,99	217,59	187,36	404,83	248,96	223,93	724,94	140,70		5403,76	5437,91	100
252890	81070	76605	76125	164740	105500	87260	134940	38710		1436572	1437356	100
				2,18	1,22					4,64	4,64	11,15
				845	430					1470	1470	11,92
			0,67	0,94						1,61	1,61	3,87
			250	455						705	705	5,71
			1,27							1,27	1,27	3,05
			760							760	760	6,16
						1,35				1,35	1,35	3,24
						640				640	640	5,19
		0,73		1,20		0,93				2,86	4,17	10,02
		305		480		425				1210	1252	10,15
										2,25	2,25	5,41
										570	570	4,62
1,79	0,93	6,74		4,96						20,18	26,32	63,26
610	365	2220		2135						6725	6940	56,25
1,79	0,93	7,47	1,94	9,28	1,22	2,28				34,16	41,61	100
610	365	2525	1010	3915	430	1065				12080	12337	100
		0,79		4,10	19,08	17,67				42,17	42,17	23,06
		230		1255	6600	5180				13420	13420	27,53
										2,97	2,97	1,62
										625	625	1,28
					0,90					0,90	0,90	0,49
					205					205	205	0,42
		4,69		2,24						18,39	18,39	10,06
		1030		685						4365	4365	8,95
15,00	9,95	7,35	14,80	8,15	2,81					99,80	118,45	64,77
4545	3815	2055	4990	2680	630					29224	30134	61,82
15,00	9,95	12,83	14,80	14,49	22,79	17,67				164,23	182,88	100
4545	3815	3315	4990	4620	7435	5180				47839	48749	100

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku						
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III		
		plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	
		powierzchnia w ha / miąższość w m ³											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
LŚW	SO								5,65		6,02	54,55	
							20		900		1845	17620	
	SO.C												
	MD							6,98	12,81	1,39			
							73	80	2200	290			
	ŚW								3,57		11,74	11,59	
							5		375		4030	4815	
	BK		3,70	6,03	0,59			5,25	19,02	33,65	3,98	4,38	
			70	44	35		483		15	910	160	900	
	DB			1,86					1,27	34,29			1,27
				41			218		10	2045			415
	DB.B							10,15					
							7						
	DB.C										3,23		
							20				445		
	BRZ										1,93	1,75	2,21
										350	350	630	
OL												2,26	
												675	
TP													
OS											1,34	0,94	
											375	360	
Razem		3,70	7,89	0,59			15,40	27,27	89,97	10,53	25,23	72,82	
		70	85	35		826		105	6430	1245	7500	24515	
LW	BK												
	JS												
OL													
Razem													
OL	SO												
	ŚW								1,81				
									500				
	OL				29,25			3,96	25,13	11,24	105,34	76,51	
				687		304	415	4585	2015	29115	20690		
Razem				29,25			3,96	26,94	11,24	105,34	76,51		
				687		304	415	5085	2015	29115	20690		
OLJ	OL												
	Razem												

Drzewostany w klasach i podklasach wieku							KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
powierzchnia w ha / miąższość w m ³												
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
33,00	3,86	2,16		2,85			17,76			125,85	125,85	24,44
9505	1440	1050		1245			3150			36775	36775	31,33
				1,12						1,12	1,12	0,22
				490						490	490	0,42
										21,18	21,18	4,11
										2643	2643	2,25
										26,90	26,90	5,22
										9225	9225	7,86
23,57		0,33	35,85	0,84	8,21	0,47	34,61			170,16	180,48	35,05
6875		125	15235	405	4000	240	7490			36838	36987	31,49
	5,27	5,45		17,20	0,40	1,20	12,04			78,39	80,25	15,59
	2065	2090		8440	100	555	3075			19013	19054	16,23
				6,05						16,20	16,20	3,15
				2775						2782	2782	2,37
										3,23	3,23	0,63
										465	465	0,4
7,66							40,08			53,63	53,63	10,42
1950							3780			7060	7060	6,01
										2,26	2,26	0,44
										675	675	0,58
	0,21									0,21	0,21	0,04
	100									100	100	0,09
1,26										3,54	3,54	0,69
400										1135	1135	0,97
65,49	9,34	7,94	35,85	28,06	8,61	1,67	104,49			502,67	514,85	100
18730	3605	3265	15235	13355	4100	795	17495			117201	117391	100
						1,66				1,66	1,66	22,99
						725				725	725	27,2
						1,95				1,95	1,95	27,01
						555				555	555	20,83
0,91	2,70									3,61	3,61	50
230	1155									1385	1385	51,97
0,91	2,70					3,61				7,22	7,22	100
230	1155					1280				2665	2665	100
						2,84				2,84	2,84	0,51
						895				895	895	0,56
										1,81	1,81	0,33
										500	500	0,31
120,44	73,19	47,42	38,56	20,32						522,11	551,36	99,16
39015	26940	15650	13665	6395						158789	159476	99,13
120,44	73,19	47,42	38,56	20,32		2,84				526,76	556,01	100
39015	26940	15650	13665	6395		895				160184	160871	100
2,56				1,19						3,75	3,75	100
620				270						890	890	100
2,56				1,19						3,75	3,75	100
620				270						890	890	100

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione					Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku						
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostale	I		II		III				
		plazo- winy	haliz. zręby			1-10		11-20	21-30	31-40	41-50	51-60		
		powierzchnia w ha / miąższość w m ³												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
Łącznie	SO		239,86	17,39	402,87		1782,07	1163,94	1410,45	1040,65	1171,94	3147,66		
			3703	99	24867	47360	195	10795	196165	189855	313435	1026420		
	SO.C													
	MD								20,58	40,33	7,54		25,26	
							529		1250	7015	1760		7950	
	ŚW					3,66		1,32	1,48	29,32	15,54	71,62	36,11	
						350	407			3340	3080	21930	14335	
	JD									21,51				
							605			340				
	DG									8,82				
							46							
	BK			3,70	6,03	0,59		42,76	312,82	312,61	22,60	16,98	20,11	
				70	44	35	8637		805	4930	1660	2385	4885	
	DB				1,86	1,31				14,65	58,52	6,06	10,67	18,19
					41	42	434			40	4215	310	2220	4815
	DB.S													
	DB.B							58,59	7,78					
							32							
	DB.C										3,23	2,31		
							20				445	670		
	KL										2,63			
							15				205			
	JW												0,54	
													155	
	JS													
	GB													
BRZ							8,55	22,36	65,53	216,63	132,35	185,14		
						734		1455	8985	31700	28790	48180		
OL					54,04			3,96	40,85	19,95	125,49	97,04		
					1812	466		415	6935	3595	33695	27185		
AK									0,87		0,52	1,51		
						11			145		140	360		
TP														
OS									1,04	7,10	4,66	1,47		
						15			75	1140	1025	550		
LP							0,82							
						14								
Ogółem			243,56	25,28	462,47		1894,11	1547,57	1989,85	1341,93	1536,54	3533,03		
			3773	184	27106	59325	195	14760	232145	233750	404290	1134835		

Drzewostany w klasach i podklasach wieku							KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
powierzchnia w ha / m ia ższ o ść w m ³												
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
3703,96	1084,27	1795,65	1015,70	855,65	453,23	109,35	1080,25	120,00		19934,77	20594,89	82,8
1270800	402010	635985	379545	338715	174585	40990	239880	33090		5299825	5328494	84,92
				1,12						1,12	1,12	0
				490						490	490	0,01
3,46	1,29	5,45	0,77							104,68	104,68	0,42
1280	480	2055	440							22759	22759	0,36
12,21	1,07	12,60	1,48	0,94			2,18			185,87	189,53	0,76
4775	620	6010	635	455			545			56132	56482	0,9
										21,51	21,51	0,09
										945	945	0,02
	9,86		2,45	4,45			7,22			32,80	32,80	0,13
	7875		1525	2565			570			12581	12581	0,2
42,10	40,91	20,36	54,17	100,68	58,20	80,60	162,02	54,33		1341,25	1351,57	5,43
11870	12265	6135	21575	37755	24835	30220	30555	13710		212222	212371	3,39
39,19	12,69	33,48	16,20	85,35	32,93	23,46	52,76			404,15	407,32	1,64
13830	4400	11540	6375	36845	12425	9625	9505			116579	116662	1,86
				15,76	4,31					20,07	20,07	0,08
				6515	2140					8655	8655	0,14
			5,00	19,64		71,79				162,80	162,80	0,65
			1960	9090		27190				38272	38272	0,61
										5,54	5,54	0,02
										1135	1135	0,02
										2,63	2,63	0,01
										220	220	0
			2,33	1,51						4,38	4,38	0,02
			1005	325						1485	1485	0,02
					1,95					1,95	1,95	0,01
					555					555	555	0,01
	0,50		0,78							1,28	1,28	0,01
	190		185							375	375	0,01
402,80	40,51	13,77	3,99	2,53			118,02			1212,18	1212,18	4,87
108380	11790	3005	1255	770			13885			258929	258929	4,13
142,86	90,30	61,51	55,48	34,62	2,81					674,87	728,91	2,93
45760	33595	19925	19400	11480	630					203081	204893	3,27
										2,90	2,90	0,01
										656	656	0,01
	0,21									0,21	0,21	0
	100									100	100	0
12,00										26,27	26,27	0,11
3775										6580	6580	0,1
		2,37		0,24						3,43	3,43	0,01
		845		95						954	954	0,02
4358,58	1281,61	1945,19	1158,35	1122,49	553,43	285,20	1422,45	174,33		24144,66	24875,97	100
1460470	473325	685500	433900	445100	215170	108025	294940	46800		6242530	6273593	100

Grunty związane z gospodarką leśną: 1305,2400
 Ogółem lasy: 26181,2100
 Powierzchnia ewidencyjna lasów ogółem: 26180,5991

Tabela nr Va

Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku							
		I		II		III		IV	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80
1	2	Powierzchnia zalesiona w ha							
		3	4	5	6	7	8	9	10
BŚW	SO	355,90	310,69	320,59	371,16	246,16	621,68	566,33	265,06
	SO.B				1,44				
	MD	0,63	2,53	2,85	2,59		4,98		
	ŚW	1,78	0,89	1,29	0,23	1,45	1,45	0,32	
	BK	2,06	6,08	0,55			3,81	0,49	
	DB	0,66	1,94	0,50					
	DB.B	1,84							
	DB.C			0,36					
	BRZ	54,77	52,11	31,29	46,09	41,31	97,50	28,23	5,79
	OL					1,35	0,08		
	AK			0,07					
Razem	ha	417,64	374,24	357,50	421,51	290,27	729,50	595,37	270,85
	%	9,25	8,29	7,92	9,34	6,43	16,15	13,19	6,00
BB	SO						1,44		
	BRZ					0,58	0,36		
Razem	ha					0,58	1,80		
	%					14,25	44,22		
BMŚW	SO	879,30	545,93	669,94	490,22	598,97	1592,24	2301,29	619,42
	SO.C								
	MD	25,55	22,61	37,33	16,20	0,88	18,87	8,32	0,93
	ŚW	20,20	12,61	28,29	21,33	28,42	34,89	17,12	4,56
	DG	0,24		6,21				0,36	8,45
	BK	148,64	166,18	43,85	4,19	3,45	6,80	6,51	11,38
	DB	42,81	34,14	16,32	9,52	1,54	7,91	18,38	2,62
	DB.S							0,28	
	DB.B	76,09	5,19						
	DB.C			1,07			0,40		
	KL			1,21					
	JW			0,16			0,05		0,17
	WZ	0,28							
	JS								
	GB	0,08		1,59					0,72
	BRZ	95,88	43,82	82,34	158,90	93,39	241,14	457,32	36,67
	OL	0,80	0,77	2,21	3,96	1,58	2,96	3,69	
	OL.S			0,23					
	AK					1,30	1,06		
TP									
OS			0,07	3,63	0,72	1,33	3,65		
LP	0,66	1,20	1,09				1,34		
Razem	ha	1290,53	832,45	891,91	707,95	730,30	1907,60	2818,26	684,92
	%	10,00	6,45	6,91	5,49	5,66	14,78	21,84	5,31

Drzewostany w klasach i podklasach wieku					KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
V		VI	VII	VIII					
81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Powierzchnia zalesiona w ha									%
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
580,95	279,11	111,12	67,28	11,44				4107,47	90,98
								1,44	0,03
								13,58	0,30
			0,51					7,92	0,18
								12,99	0,29
			0,34					3,44	0,08
								1,84	0,04
								0,36	0,01
6,69				0,11				363,89	8,06
								1,43	0,03
								0,07	0,00
587,64	279,11	111,12	68,13	11,55				4514,43	100,00
13,02	6,18	2,46	1,51	0,26				100,00	100,00
			0,90	0,40				2,74	67,32
			0,39					1,33	32,68
			1,29	0,40				4,07	100,00
			31,70	9,83				100,00	100,00
1000,99	582,56	500,85	163,60	20,78	348,62	27,57		10342,28	80,14
		0,42						0,42	0,00
	0,16	0,16						131,01	1,02
13,25	1,00	1,15	2,21	0,44	6,43			191,90	1,49
3,62		2,16	0,86					21,90	0,17
15,70	4,26	17,08	15,70	1,57	176,97	5,11		627,39	4,86
14,83	0,93	5,24	4,49	1,72	3,53			163,98	1,27
					0,40			0,68	0,01
					48,49			129,77	1,01
								1,47	0,01
								1,21	0,01
0,45	0,54	0,66						2,03	0,02
								0,28	0,00
0,24								0,24	0,00
0,26			0,28					2,93	0,02
13,16	8,52	4,76	1,86	0,15	7,91	0,95		1246,77	9,66
0,71	1,29	0,48	2,51	0,20	0,31			21,47	0,17
								0,23	0,00
0,69	0,38							3,43	0,03
			0,17					0,17	0,00
			0,04		0,27			9,71	0,08
					0,09			4,38	0,03
1063,90	599,64	532,96	191,72	24,86	593,02	33,63		12903,65	100,00
8,24	4,65	4,13	1,49	0,19	4,60	0,26		100,00	100,00

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku							
		I		II		III		IV	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80
Powierzchnia zalesiona w ha									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
BMW	SO		0,44	1,01	0,34	0,35	1,30	1,29	
	ŚW		0,74	0,96	1,06	0,47			
	BK			0,17		0,12		0,25	
	BRZ		0,30	0,50	0,78	1,11	1,45	3,82	0,67
	OL			3,07		1,09	1,04	0,84	
	OS					0,12	0,51	0,50	0,07
	LP								
Razem	ha		1,48	5,71	2,18	3,26	4,30	6,70	0,74
	%		5,57	21,48	8,20	12,26	16,18	25,22	2,78
BMB	SO			0,35		1,55	0,84	3,77	
	MD			0,33					
	ŚW			0,93	0,44	2,58	0,89		
	BRZ			3,90	0,22	4,38	6,84	11,98	
	OL			2,68	1,56	1,79	0,76	0,97	
Razem	ha			8,19	2,22	10,30	9,33	16,72	
	%			15,34	4,16	19,30	17,48	31,32	
LMŚW	SO	56,83	57,21	179,82	53,96	207,97	483,96	453,32	144,02
	MD	6,66	16,40	35,00	10,10	9,97	41,25	5,82	5,54
	ŚW	6,35	10,26	38,58	12,57	34,69	57,04	12,83	4,71
	JD			16,44					
	DG	2,43	2,86	2,10				1,57	1,68
	BK	50,81	167,03	234,94	16,27	14,37	20,25	23,32	30,26
	DB	3,84	25,11	49,49	12,25	8,51	25,53	40,92	11,71
	DB.S								
	DB.B	33,70	6,80	1,39					
	DB.C			1,07		0,93			
	KL			0,19	2,33		0,46	2,72	0,18
	JW		1,56	4,07			0,57	0,63	0,58
	WZ			0,32					
	JS			0,20					
	GB	1,58						0,15	3,10
	BRZ	7,63	19,78	35,47	65,65	62,32	75,61	153,05	21,89
	OL	0,17		1,31	0,10	0,20	1,25	3,27	4,82
	OL.S					1,30			
	AK			0,78				0,36	
	OS			0,67	5,64	3,84	1,58	16,94	0,09
	KSZ								
LP	0,54	1,16			0,10		0,19	0,41	
IWA							0,25		
Razem	ha	170,54	308,17	601,84	178,87	344,20	707,50	715,34	228,99
	%	3,16	5,70	11,14	3,31	6,37	13,09	13,24	4,24

					KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
V		VI	VII	VIII					
81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
11	12	13	14	15	16	17	18	19	% 20
		0,02	1,38					6,13	23,06
			0,59					3,82	14,37
		0,02						0,56	2,11
								8,63	32,48
		0,09						6,13	23,06
								1,20	4,51
		0,11						0,11	0,41
		0,24	1,97					26,58	100,00
		0,90	7,41					100,00	100,00
0,20	0,87		1,81					9,39	17,59
								0,33	0,62
0,20			0,97					6,01	11,26
	0,22		1,27					28,81	53,97
			1,08					8,84	16,56
0,40	1,09		5,13					53,38	100,00
0,75	2,04		9,61					100,00	100,00
146,62	105,89	151,36	114,85	35,20	197,98	57,12		2446,11	45,28
2,92	0,31		0,13		0,98			135,08	2,50
5,28	2,57	1,67	0,85	0,28	16,00	0,08		203,76	3,77
								16,44	0,30
1,11	1,12	2,31	0,90		10,26	0,38		26,72	0,49
29,00	48,33	141,28	101,47	137,37	380,52	76,45		1471,67	27,23
23,23	14,90	61,56	22,84	17,68	56,76	2,64		376,97	6,98
		13,86	2,16		0,81	0,55		17,38	0,32
	4,65	25,12		31,21	33,98	3,48		140,33	2,60
	0,21				1,33			3,54	0,07
0,06	0,21	0,73						6,88	0,13
0,49	0,48	1,90						10,28	0,19
					0,32			0,64	0,01
		0,14	0,43					0,77	0,01
1,43	0,62	0,94	1,39	0,81	0,16			10,18	0,19
5,39	3,38	2,01	2,51		25,11			479,80	8,88
0,17	3,21	1,10	1,19	0,49	0,38			17,66	0,33
								1,30	0,02
0,03	0,10				0,08			1,35	0,02
0,44	0,72	0,40						30,32	0,56
	0,10	0,45						0,55	0,01
1,42	0,56		0,24	0,89	0,27			5,78	0,11
								0,25	0,00
217,59	187,36	404,83	248,96	223,93	724,94	140,70		5403,76	100,00
4,03	3,47	7,49	4,61	4,14	13,41	2,60		100,00	100,00

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku							
		I		II		III		IV	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80
Powierzchnia zalesiona w ha									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
LMW	SO					1,12	0,10		0,09
	MD			0,04					
	ŚW				0,38				
	DG					0,12			
	BK						0,19		0,28
	DB			0,04			0,10		
	JW								
	JS						0,10		
	BRZ			0,04	0,56		1,37		
	OL			1,03	1,72	0,97	1,37	1,79	0,56
Razem	ha			1,15	2,66	2,21	3,23	1,79	0,93
	%			3,37	7,79	6,47	9,46	5,24	2,72
LMB	SO					0,73	1,53	0,58	1,01
	ŚW			0,37	0,68	2,88	0,42		
	BK						0,64		
	DB								0,29
	JW			0,16					
	BRZ			0,60	1,43	5,16	5,49	0,96	1,51
	OL			5,51	2,66	16,08	11,86	13,22	7,14
	OS						0,50	0,24	
Razem	ha			6,64	4,77	24,85	20,44	15,00	9,95
	%			4,04	2,90	15,14	12,45	9,13	6,06
ŁŚW	SO			6,69		6,47	33,39	24,88	4,39
	SO.C								
	MD		6,61	14,14	1,01	1,22	7,49	0,28	
	ŚW	1,02	0,80	8,73	2,01	8,79	12,65	0,46	
	JD								
	DG			0,51					
	BK	5,05	16,41	29,10	2,41	2,18	5,44	16,71	
	DB		3,37	23,80	0,32	0,56	2,35	8,07	4,74
	DB.S								
	DB.B	6,64							
	DB.C				0,97				
	KL			0,08					
	JW					0,07			
	GB								
	BRZ	0,66	0,08	4,15	3,09	5,07	8,43	13,76	0,02
	OL			2,77	0,40	0,15	1,24	0,13	
	AK						0,53		
	TP								0,17
	OS				0,32	0,65	1,30	1,20	0,02
	LP	2,03							
IWA					0,07				
Razem	ha	15,40	27,27	89,97	10,53	25,23	72,82	65,49	9,34
	%	3,06	5,43	17,90	2,09	5,02	14,49	13,03	1,86

V		VI	VII	VIII	KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
0,36		2,94	0,61	0,14				5,36	15,69
								0,04	0,12
	0,34	0,57						1,29	3,78
	0,76							0,88	2,58
0,10			0,10	0,84				1,51	4,42
0,36		1,52	0,02	0,89				2,93	8,58
	0,20							0,20	0,59
								0,10	0,29
	0,13	0,39		0,14				2,63	7,70
6,65	0,51	3,86	0,49	0,27				19,22	56,25
7,47	1,94	9,28	1,22	2,28				34,16	100,00
21,87	5,68	27,16	3,57	6,67				100,00	100,00
1,58	1,13	3,15	12,17	8,34				30,22	18,40
0,37				0,91				5,63	3,43
0,19			0,28	1,31				2,42	1,47
			0,45	0,61				1,35	0,82
								0,16	0,10
3,07	1,33	2,42	2,51	1,33				25,81	15,72
7,62	12,34	8,92	7,38	5,17				97,90	59,61
								0,74	0,45
12,83	14,80	14,49	22,79	17,67				164,23	100,00
7,81	9,01	8,82	13,88	10,76				100,00	100,00
1,08	1,52	4,07	0,40	0,12	8,00			91,01	18,11
		0,68						0,68	0,14
	3,21				0,18			34,14	6,79
	2,36			0,24	2,80			39,86	7,93
					2,54			2,54	0,51
0,65		0,11						1,27	0,25
0,33	27,53	1,03	7,81	0,47	68,87			183,34	36,47
5,34	1,23	17,15	0,20	0,84	11,05			79,02	15,72
					0,63			0,63	0,13
		4,84			1,75			13,23	2,63
								0,97	0,19
								0,08	0,02
								0,07	0,01
0,54								0,54	0,11
		0,18			8,16			43,60	8,67
								4,69	0,93
								0,53	0,11
								0,17	0,03
								3,49	0,69
			0,20		0,51			2,74	0,55
								0,07	0,01
7,94	35,85	28,06	8,61	1,67	104,49			502,67	100,00
1,58	7,13	5,58	1,71	0,33	20,79			100,00	100,00

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku							
		I		II		III		IV	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80
Powierzchnia zalesiona w ha									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
LW	ŚW								
	BK								
	DB								
	JW								0,13
	JS								0,13
	BRZ							0,09	0,26
	OL							0,64	2,05
	TP								0,13
	OS							0,18	
Razem	ha							0,91	2,70
	%							12,60	37,40
OL	SO					1,00	3,60	2,26	1,99
	ŚW		0,40	3,09	0,38	2,65		1,66	0,13
	BK			0,41		0,41		1,23	0,48
	DB					0,41	0,17	0,31	1,99
	JW								0,67
	JS								
	GB								
	BRZ			0,60	0,45	2,54	2,54	6,02	3,34
	OL		3,56	22,84	10,41	98,33	69,57	108,80	64,59
	OLS						0,63		
OS							0,16		
Razem	ha		3,96	26,94	11,24	105,34	76,51	120,44	73,19
	%		0,75	5,11	2,13	20,00	14,52	22,88	13,89
OLJ	DB								
	BRZ							0,51	
	OL							2,05	
Razem	ha							2,56	
	%							68,27	

V		VI	VII	VIII	KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej				19	20
11	12	13	14	15	16	17	18	19	%
			0,39					0,39	5,40
			0,67					0,67	9,28
			0,26					0,26	3,60
			0,33					0,46	6,37
			1,96					2,09	28,95
								0,35	4,85
								2,69	37,26
								0,13	1,80
								0,18	2,49
			3,61					7,22	100,00
			50,00					100,00	100,00
0,92	1,43	0,91		1,42				13,53	2,57
	0,46	0,56						9,33	1,77
	0,19	0,16						2,88	0,55
0,04	0,52							3,44	0,65
	0,22							0,89	0,17
0,37	0,22							0,59	0,11
0,10								0,10	0,02
3,54	0,77	1,12						20,92	3,97
42,45	33,94	17,57		1,42				473,48	89,89
								0,63	0,12
	0,81							0,97	0,18
47,42	38,56	20,32		2,84				526,76	100,00
9,00	7,32	3,86		0,54				100,00	100,00
		0,12						0,12	3,20
								0,51	13,60
		1,07						3,12	83,20
		1,19						3,75	100,00
		31,73						100,00	100,00

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku							
		I		II		III		IV	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80
Powierzchnia zalesiona w ha									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Łącznie	SO	1292,03	914,27	1178,40	915,68	1064,32	2740,08	3353,72	1035,98
	SO.B				1,44				
	SO.C								
	MD	32,84	48,15	89,69	29,90	12,07	72,59	14,42	6,47
	ŚW	29,35	25,70	82,24	39,08	81,93	107,34	32,39	9,40
	JD			16,44					
	DG	2,67	2,86	8,82		0,12		1,93	10,13
	BK	206,56	355,70	309,02	22,87	20,53	37,13	48,51	42,40
	DB	47,31	64,56	90,15	22,09	11,02	36,06	67,68	21,35
	DB.S							0,28	
	DB.B	118,27	11,99	1,39					
	DB.C			2,50	0,97	0,93	0,40		
	KL			1,48	2,33		0,46	2,72	0,18
	JW		1,56	4,39		0,12	0,57	0,63	1,55
	WZ	0,28		0,32					
	JS			0,20			0,10		0,13
	GB	1,66		1,59				0,15	3,82
	BRZ	158,94	116,09	158,89	277,17	215,86	440,73	675,74	70,15
	OL	0,97	4,33	41,42	20,81	121,54	90,13	135,40	79,16
	OL.S			0,23		1,30	0,63		
	AK			0,85		1,30	1,59	0,36	
	TP								0,30
	OS			0,74	9,59	5,33	5,22	22,87	0,18
KSZ									
LP	3,23	2,36	1,09		0,10		1,53	0,41	
IWA					0,07		0,25		
Ogółem	ha	1894,11	1547,57	1989,85	1341,93	1536,54	3533,03	4358,58	1281,61
	%	7,84	6,41	8,24	5,56	6,36	14,63	18,06	5,31

V		VI	VII	VIII	KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej				19	%
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1732,70	972,51	774,42	363,00	77,84	554,60	84,69		17054,24	70,63
								1,44	0,01
		1,10						1,10	0,00
2,92	3,68	0,16	0,13		1,16			314,18	1,30
19,10	6,73	3,95	5,52	1,87	25,23	0,08		469,91	1,95
					2,54			18,98	0,08
5,38	1,88	4,58	1,76		10,26	0,38		50,77	0,21
45,32	80,31	159,57	126,03	141,56	626,36	81,56		2303,43	9,54
43,80	17,58	85,59	28,60	21,74	71,34	2,64		631,51	2,62
		13,86	2,16		1,84	0,55		18,69	0,08
	4,65	29,96		31,21	84,22	3,48		285,17	1,18
	0,21				1,33			6,34	0,03
0,06	0,21	0,73						8,17	0,03
0,94	1,44	2,56	0,33					14,09	0,06
					0,32			0,92	0,00
0,61	0,22	0,14	2,39					3,79	0,02
2,33	0,62	0,94	1,67	0,81	0,16			13,75	0,06
31,85	14,35	10,88	8,54	1,73	41,18	0,95		2223,05	9,21
57,60	51,29	33,09	12,65	7,55	0,69			656,63	2,72
								2,16	0,01
0,72	0,48				0,08			5,38	0,02
			0,17					0,47	0,00
0,44	1,53	0,40	0,04		0,27			46,61	0,19
	0,10	0,45						0,55	0,00
1,42	0,56	0,11	0,44	0,89	0,87			13,01	0,05
								0,32	0,00
1945,19	1158,35	1122,49	553,43	285,20	1422,45	174,33		24144,66	100,00
8,06	4,80	4,65	2,29	1,18	5,89	0,72		100,00	100,00

Powierzchnia ewidencyjna gruntów zalesionych: 24144,6039

Tabela nr V b

Miąszościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku							
		I		II		III		IV	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80
Miąższość w m ³									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
BŚW	SO	110	1710	39195	66900	62315	197520	177280	94740
	SO.B				130				
	MD		75	300	510		1385		
	ŚW		20	65	25	310	545	185	
	BK						1380	125	
	DB								
	BRZ		270	4320	5270	6285	19860	6180	1240
	OL					295	30		
	AK			5					
Razem	m3	110	2075	43885	72835	69205	220720	183770	95980
	%	0,01	0,20	4,13	6,86	6,52	20,79	17,31	9,04
BB	SO						245		
	BRZ					60	40		
Razem	m3					60	285		
	%					7,41	35,19		
BMŚW	SO		5695	103030	96030	165055	539900	819400	237580
	SO.C								
	MD	55	595	6820	3205	270	6060	3055	325
	ŚW		160	2690	3985	9280	14065	7545	2005
	DG			35				175	6680
	BK		165	455	170	755	1455	1545	3045
	DB	30		645	325	310	1685	5320	885
	DB.S							60	
	DB.C			50			150		
	KL			135					
	JW			20		15			40
	JS								
	GB								110
	BRZ		755	12130	23540	18045	59040	115010	9530
	OL		60	350	750	340	740	1235	
	OL.S			40					
	AK					345	250		
	TP								
OS			5	580	245	510	1170		
LP			15				495		
Razem	m3	85	7430	126420	128585	194660	623855	955010	260200
	%	0,00	0,22	3,79	3,85	5,83	18,69	28,63	7,79

Drzewostany w klasach i podklasach wieku					KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
V		VI	VII	VIII					
81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Miąższość w m ³									%
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
201920	98775	42630	24925	3265				1011285	95,25
								130	0,01
								2270	0,21
			105					1255	0,12
								1505	0,14
			60					60	0,01
1520				20				44965	4,23
								325	0,03
								5	0
203440	98775	42630	25090	3285				1061800	100
19,16	9,30	4,01	2,36	0,31				100,00	100
			305	90				640	79,01
			70					170	20,99
			375	90				810	100
			46,29	11,11				100,00	100
360055	218970	198705	58730	7995	130920	7015		2949080	88,36
		140						140	0
	55	75						20515	0,61
5500	300	530	1000	195	2000			49255	1,48
2750		1380	495					11515	0,34
3865	1380	5060	5185	550	7010	900		31540	0,94
4960	400	1640	1725	610	395			18930	0,57
								60	0
								200	0,01
								135	0
110	90	215						490	0,01
100								100	0
30			45					185	0,01
2825	2055	1130	445	30	2125	175		246835	7,39
235	380	205	885	75				5255	0,16
								40	0
110	105							810	0,02
			75					75	0
			15		55			2580	0,08
								510	0,02
380540	223735	209080	68600	9455	142505	8090		3338250	100
11,40	6,70	6,26	2,05	0,28	4,27	0,24		100,00	100

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku							
		I		II		III		IV	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80
Miaższość w m ³									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
BMW	SO			135	40	75	520	410	
	ŚW			100	105	85			
	BK							75	
	BRZ			55	95	190	355	1010	170
	OL			400		240	295	220	
	OS					35	145	180	25
	LP								
Razem	m3			690	240	625	1315	1895	195
	%			12,27	4,27	11,11	23,38	33,68	3,47
BMB	SO			25		480	250	880	
	MD			50					
	ŚW			60	20	765	315		
	BRZ			420	40	825	1260	2060	
	OL			320	235	385	215	215	
Razem	m3			875	295	2455	2040	3155	
	%			7,86	2,65	22,05	18,32	28,32	
LMŚW	SO		1555	28665	12145	62610	166810	172625	52960
	MD		1230	5150	1930	2740	12920	2000	1775
	ŚW		65	3680	2025	11335	22895	6080	2500
	JD			220					
	DG		15	70				1085	1380
	BK		180	1890	715	1770	4925	6270	8780
	DB			1490	655	1595	6140	13315	3900
	DB.S								
	DB.B			45					
	DB.C			45		175			
	KL			10	160		105	1005	65
	JW			125			145	155	175
	WZ								
	JS			10					
	GB							35	785
	BRZ		1690	5560	8580	12910	19685	43385	6640
	OL			280	15	40	345	1125	1975
	OL.S					380			
	AK			125				70	
	OS			90	875	980	360	5625	35
	KSZ								
LP					20		65	100	
IWA							50		
Razem	m3		4735	47455	27100	94555	234330	252890	81070
	%		0,33	3,33	1,90	6,63	16,43	17,74	5,69

Drzewostany w klasach i podklasach wieku					KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
V		VI	VII	VIII					
81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Miaższność w m ³									%
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
		10	390					1580	28,09
			180					470	8,36
		10						85	1,51
								1875	33,33
		35						1190	21,16
								385	6,84
		40						40	0,71
		95	570					5625	100
		1,69	10,13					100,00	100
65	310		595					2605	23,39
								50	0,45
95			435					1690	15,18
	55		350					5010	44,99
			410					1780	15,99
160	365		1790					11135	100
1,44	3,28		16,08					100,00	100
54050	45945	65375	52145	14130	85705	18815		833535	58,44
1135	130		25		180			29215	2,05
2845	1270	835	360	165	840	25		54920	3,85
								220	0,02
860	915	1495	690		1030	180		7720	0,54
7810	16820	51580	39585	51625	32160	19230		243340	17,06
7580	5615	26030	9720	7600	6080	460		90180	6,32
		5755	1170					6925	0,49
	1845	11485		13140				26515	1,86
	70							290	0,02
15	40	220						1620	0,11
155	205	475						1435	0,1
					60			60	0
		35	170					215	0,02
280	135	245	295	180	15			1970	0,14
1275	995	555	720		8665			110660	7,76
65	1495	415	500	215	190			6660	0,47
								380	0,03
5	20				15			235	0,02
90	320	170						8545	0,6
	30	70						100	0,01
440	275		120	205				1225	0,09
								50	0
76605	76125	164740	105500	87260	134940	38710		1426015	100
5,37	5,34	11,55	7,40	6,12	9,46	2,71		100,00	100

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku							
		I		II		III		IV	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80
Miaższość w m ³									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
LMW	SO					155	25		40
	MD			5					
	ŚW				70				
	DG					40			
	BK						60		105
	DB						25		
	JW								
	JS						30		
	BRZ			5	80		410		
	OL			180	375	200	495	610	220
Razem	m3			190	525	395	1045	610	365
	%			1,57	4,35	3,27	8,65	5,05	3,02
LMB	SO					195	470	180	350
	ŚW			20	75	680	180		
	BK						145		
	DB								90
	JW			10					
	BRZ			75	255	1150	1270	225	380
	OL			1010	580	3695	3850	4095	2995
	OS						130	45	
Razem	m3			1115	910	5720	6045	4545	3815
	%			2,34	1,91	11,99	12,68	9,53	8,00
LŚW	SO			780		2070	11545	7515	1675
	SO.C								
	MD		95	2480	220	370	2305	115	
	ŚW			920	265	3130	5375	165	
	DG			75					
	BK			155	180	355	1325	4975	
	DB			975	30	130	765	2390	1830
	DB.B								
	DB.C				110				
	KL			10					
	JW					10			
	GB								
	BRZ		10	615	335	1160	2175	3190	10
	OL			420	40	40	385	60	
	AK						170		
	TP								85
	OS				65	220	470	320	5
LP									
IWA					15				
Razem	m3		105	6430	1245	7500	24515	18730	3605
	%		0,09	5,53	1,07	6,44	21,07	16,09	3,10

Drzewostany w klasach i podklasach wieku					KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
V		VI	VII	VIII					
81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Miąższość w m ³									%
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
110		1165	200	55				1750	14,49
								5	0,04
	155	340						565	4,68
	550							590	4,89
35			30	405				635	5,26
150		590		430				1195	9,9
	45							45	0,37
								30	0,25
	40	95		40				670	5,55
2230	220	1725	200	135				6590	54,57
2525	1010	3915	430	1065				12075	100
20,91	8,36	32,44	3,56	8,82				100,00	100
470	340	1125	3815	2290				9235	19,36
125				420				1500	3,15
60			70	290				565	1,18
			115	215				420	0,88
								10	0,02
595	395	580	630	300				5855	12,28
2065	4255	2915	2805	1665				29930	62,76
								175	0,37
3315	4990	4620	7435	5180				47690	100
6,95	10,46	9,69	15,59	10,86				100,00	100
430	625	1755	190	50	4085			30720	26,39
		265						265	0,23
	1320				75			6980	6
	1475			130	35			11495	9,88
475		100						650	0,56
125	11160	480	3810	240	7440			30245	25,99
2110	655	8435	60	375	2875			20630	17,73
		2265						2265	1,95
								110	0,09
								10	0,01
								10	0,01
125								125	0,11
		55			2985			10535	9,05
								945	0,81
								170	0,15
								85	0,07
								1080	0,93
			40					40	0,03
								15	0,01
3265	15235	13355	4100	795	17495			116375	100
2,81	13,09	11,48	3,52	0,68	15,03			100,00	100

Typ siedli- skowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku							
		I		II		III		IV	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80
		Miąższość w m ³							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
LW	ŚW								
	BK								
	DB								
	JW								55
	JS								50
	BRZ							20	95
	OL							175	890
	TP								65
	OS							35	
Razem	m3							230	1155
	%							8,63	43,34
OL	SO					295	840	665	635
	ŚW			530	70	950		875	75
	BK					130		420	185
	DB					135	60	145	730
	JW								185
	JS								
	GB								
	BRZ			125	90	545	355	1255	805
	OL		415	4430	1855	27060	19380	35605	24325
	OL.S						55		
OS							50		
Razem	m3		415	5085	2015	29115	20690	39015	26940
	%		0,26	3,18	1,26	18,21	12,94	24,40	16,85
OLJ	DB								
	BRZ							95	
	OL							525	
Razem	m3							620	
	%							69,66	

Drzewostany w klasach i podklasach wieku					KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
V		VI	VII	VIII					
81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Miąższość w m ³									%
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
			135					135	5,07
			315					315	11,82
			80					80	3
			125					180	6,75
			625					675	25,33
								115	4,32
								1065	39,96
								65	2,44
								35	1,31
			1280					2665	100
			48,03					100,00	100
315	380	295		475				3900	2,44
	230	280						3010	1,88
	65	30						830	0,52
10	210							1290	0,81
	65							250	0,16
125	55							180	0,11
20								20	0,01
860	150	220						4405	2,76
14320	12280	5570		420				145660	91,1
								55	0,03
	230							280	0,18
15650	13665	6395		895				159880	100
9,79	8,55	4,00		0,56				100,00	100
		40						40	4,49
								95	10,67
		230						755	84,84
		270						890	100
		30,34						100,00	100

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku							
		I		II		III		IV	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80
		Miaższość w m ³							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Łącznie	SO	110	8960	171830	175115	293250	918125	1178955	387980
	SO.B				130				
	SO.C								
	MD	55	1995	14805	5865	3380	22670	5170	2100
	ŚW		245	8065	6640	26535	43375	14850	4580
	JD			220					
	DG		15	180		40		1260	8060
	BK		345	2500	1065	3010	9290	13410	12115
	DB	30		3110	1010	2170	8675	21170	7435
	DB.S							60	
	DB.B			45					
	DB.C			95	110	175	150		
	KL			155	160		105	1005	65
	JW			155		25	145	155	455
	WZ								
	JS			10			30		50
	GB							35	895
	BRZ		2725	23305	38285	41170	104450	172430	18870
	OL		475	7390	3850	32295	25735	43865	30405
	OL.S			40		380	55		
	AK			130		345	420	70	
	TP								150
	OS			95	1520	1480	1615	7425	65
KSZ									
LP			15		20		560	100	
IWA					15		50		
Ogółem	m3	195	14760	232145	233750	404290	1134840	1460470	473325
	%	0	0	4	4	7	18	24	8

V		VI	VII	VIII	KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej				19	20
11	12	13	14	15	16	17	18	19	%
617415	365345	311060	141295	28350	220710	25830		4844330	78,35
								130	0
		405						405	0,01
1135	1505	75	25		255			59035	0,95
8565	3430	1985	2215	910	2875	25		124295	2,01
								220	0
4085	1465	2975	1185		1030	180		20475	0,33
11895	29425	57160	48995	53110	46610	20130		309060	5
14810	6880	36735	11760	9230	9350	460		132825	2,15
		5755	1170					6985	0,11
	1845	13750		13140				28780	0,47
	70							600	0,01
15	40	220						1765	0,03
265	405	690	125					2420	0,04
					60			60	0
225	55	35	795					1200	0,02
455	135	245	340	180	15			2300	0,04
7075	3690	2635	2215	390	13775	175		431190	6,97
18915	18630	11095	4800	2510	190			200155	3,24
								475	0,01
115	125				15			1220	0,02
			75					225	0
90	550	170	15		55			13080	0,21
	30	70						100	0
440	275	40	160	205				1815	0,03
								65	0
685500	433900	445100	215170	108025	294940	46800		6183210	100
11	7	7	3	2	5	1		100	100

Tabela nr VI

Powierzchniowa i miąższociowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności

Gospodarstwo	Wiek ręb.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku					
			I		II		III	
			01.sty 10	11 20	21 30	31 40	41 50	51 60
Powierzchnia zalesiona w ha / miąższ w m ³								
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SPECJALNE (S)	100	SO	1703,16	1092,04	1253,06	888,83	1084,31	2935,52
			195	10155	174945	162190	286600	950535
	100	SO.C						
	100	MD		10,54	33,45	4,36		18,06
				345	5695	1110		5185
	80	ŚW	1,32	1,48	29,06	12,41	65,08	34,19
					3325	2430	20460	13115
	100	JD			8,84			
					85			
	80	DG						
	110	BK	37,96	267,57	261,74	21,47	12,60	20,11
				500	4195	1575	1485	4885
	140	DB		12,50	43,05	0,84	8,40	14,81
				30	3050	40	1810	3840
	140	DB.S						
	140	DB.B	58,59	4,67				
	80	KL				2,63		
						205		
	80	JW						0,54
								155
	140	JS						
	80	GB						
	80	BRZ	8,55	6,62	51,85	204,59	123,05	181,43
				70	7380	30475	27070	47050
	60	OL						10,32
							2725	
80	OL		3,96	30,88	19,95	119,48	79,09	
			415	4790	3595	32025	22135	
80	AK			0,87		0,52	1,51	
				145		140	360	
40	TP							
60	OS			1,04	7,10	3,93		
				75	1140	850		
80	LP	0,82						
	Razem		1810,40	1399,38	1713,84	1162,18	1417,37	3295,58
			195	11515	203685	202760	370440	1049985

Drzewostany w klasach i podklasach wieku							KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales
IV		V		VI	VII	VIII				
61	71	81	91	101	121	141 i wyż.				
70	80	90	100	120	140					
Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m ³										
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
3498,83	1017,96	1689,51	979,88	796,26	436,28	109,35	971,81	108,34		18565,14
1197075	377200	595795	364935	318345	167005	40990	217530	30150		4893645
				1,12						1,12
				490						490
1,72	1,29	5,45	0,77							75,64
580	480	2055	440							15890
12,21	1,07	12,60	0,67	0,94			2,18			173,21
4775	620	6010	250	455			545			51985
										8,84
										85
	9,86		2,45	4,45			7,22			23,98
	7875		1525	2565			570			12535
42,10	40,91	17,39	29,37	90,30	58,20	80,13	154,47	47,23		1181,55
11870	12265	5035	10460	35015	24835	29980	29470	11945		183515
34,35	12,69	33,48	15,25	77,38	32,26	23,46	43,91			352,38
12790	4400	11540	5955	33060	12275	9625	7930			106345
				15,76	4,31					20,07
				6515	2140					8655
			5,00	19,64		71,79				159,69
			1960	9090		27190				38240
										2,63
										205
			2,33	1,51						4,38
			1005	325						1485
					1,95					1,95
					555					555
			0,78							0,78
			185							185
364,46	38,76	13,77	3,99	2,24			98,88			1098,19
98090	11235	3005	1255	685			11935			238250
10,61	5,25	6,74	1,32	3,01						37,25
3520	1725	2100	500	1140						11710
132,25	83,34	54,77	54,16	31,61	2,81					612,30
42240	31145	17825	18900	10340	630					184040
										2,90
										645
	0,21									0,21
	100									100
1,86										13,93
565										2630
				0,24						1,06
				95						95
4098,39	1211,34	1833,71	1095,97	1044,46	535,81	284,73	1278,47	155,57		22337,20
1371505	447045	643365	407370	418120	207440	107785	267980	42095		5751285

Gospodarstwo	Wiek ręb.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku					
			I		II		III	
			01.sty	11	21	31	41	51
			10	20	30	40	50	60
Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m ³								
1	2	3	4	5	6	7	8	9
LASÓW OCHRON- NYCH (O)	100	SO	75,75	66,29	136,37	129,42	74,11	152,51
				545	17790	22770	23225	54315
	100	MD			6,88	3,18		
					1320	650		
	80	ŚW			0,26	3,13	1,79	
					15	650	645	
	100	JD			12,67			
					255			
	80	DG			8,82			
	110	BK		34,34	44,09	1,13		
				290	715	85		
	140	DB		0,88	1,74	5,22	2,27	2,39
					10	270	410	630
	140	DB.B		3,11				
	80	GB						
	80	BRZ			13,68	9,41	5,30	
					1605	865	1085	
80	OL			9,08		6,01	7,63	
				1970		1670	2325	
80	LP							
	Razem		75,75	104,62	233,59	151,49	89,48	162,53
				835	23680	25290	27035	57270
LASÓW GOSPODAR- CZYCH (GZ)	100	SO	3,16			10,69	13,52	18,54
						1995	3610	7345
	80	ŚW					0,77	
							205	
	80	BRZ						1,33
								455
	80	OL			0,89			
					175			
	60	OS						0,94
							360	
	Razem		3,16		0,89	10,69	14,29	20,81
					175	1995	3815	8160

Drzewostany w klasach i podklasach wieku							KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales
IV		V		VI	VII	VIII				
61	71	81	91	101	121	141 i wyż.				
70	80	90	100	120	140					
Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m ³										
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
131,98	58,69	94,07	35,82	58,32	16,95		96,15	11,66		1138,09
47465	21820	35905	14610	19955	7580		20740	2940		289660
1,74										11,80
700										2670
										5,18
										1310
										12,67
										255
										8,82
		2,97		10,38			7,55	7,10		107,56
		1100		2740			1085	1765		7780
4,84				4,88	0,67		8,85			31,74
1040				2395	150		1575			6480
										3,11
	0,50									0,50
	190									190
19,73	1,75			0,29			14,77			64,93
5030	555			85			1620			10845
	1,71									24,43
	725									6690
		2,37								2,37
		845								845
158,29	62,65	99,41	35,82	73,87	17,62		127,32	18,76		1411,20
54235	23290	37850	14610	25175	7730		25020	4705		326725
17,63	7,62	6,75		1,07						78,98
6470	2990	2210		415						25035
										0,77
										205
										1,33
										455
										0,89
										175
										0,94
										360
17,63	7,62	6,75		1,07						82,91
6470	2990	2210		415						26230

Gospodarstwo	Wiek rębn.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku					
			I		II		III	
			01.sty	11	21	31	41	51
			10	20	30	40	50	60
Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m ³								
1	2	3	4	5	6	7	8	9
(GPZ)	100	SO		5,61	21,02	11,71		41,09
				95	3430	2900		14225
	100	MD		10,04				7,20
				905				2765
	80	ŚW					3,98	1,92
							620	1220
	110	BK	4,80	10,91	6,78		4,38	
				15	20		900	
	140	DB		1,27	13,73			0,99
				10	1155			345
	140	DB.C				3,23	2,31	
						445	670	
	80	BRZ		15,74		2,63	4,00	2,38
				1385		360	635	675
	60	OS					0,73	0,53
							175	190
	Razem		4,80	43,57	41,53	17,57	15,40	54,11
				2410	4605	3705	3000	19420
OGÓLEM GOSP. (G)			7,96	43,57	42,42	28,26	29,69	74,92
				2410	4780	5700	6815	27580
Łącznie			1894,11	1547,57	1989,85	1341,93	1536,54	3533,03
			195	14760	232145	233750	404290	1134835

Drzewostany w klasach i podklasach wieku							KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales
IV		V		VI	VII	VIII				
61	71	81	91	101	121	141 i wyż.				
70	80	90	100	120	140					
Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m ³										
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
55,52		5,32					12,29			152,56
19790		2075					1610			44125
										17,24
										3670
			0,81							6,71
			385							2225
			24,80			0,47				52,14
			11115			240				12290
			0,95	3,09						20,03
			420	1390						3320
										5,54
										1115
18,61							4,37			47,73
5260							330			8645
10,14										11,40
3210										3575
84,27		5,32	26,56	3,09		0,47	16,66			313,35
28260		2075	11920	1390		240	1940			78965
101,90	7,62	12,07	26,56	4,16		0,47	28,95			396,26
34730	2990	4285	11920	1805		240	1940			105195
4358,58	1281,61	1945,19	1158,35	1122,49	553,43	285,20	1422,45	174,33		24144,66
1460470	473325	685500	433900	445100	215170	108025	294940	46800		6183205

Powierzchnia ewidencyjna gruntów zalesionych:

24144,6039

Tabela nr VIII a

Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost tablicowy

Gatunek panujący	Drzewostany w klasach i podklasach wieku							
	I		II		III		IV	
	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80
	Bieżący roczny przyrost miąższości w m ³							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SO	200	5315	16515	9305	10125	26730	26280	7125
SO.C								
MD		205	550	80		215	25	5
ŚW			325	165	970	555	115	10
JD			105					
DG			25					150
BK	10	180	825	145	150	155	315	265
DB		5	455	35	85	120	265	85
DB.S								
DB.B	15	15						
DB.C				30	20			
KL				15				
JW						5		
JS								
GB								5
BRZ	10	120	535	1205	735	995	1710	130
OL		30	330	115	810	480	595	380
AK			5			5		
TP								
OS				45	15	5	50	
LP								
Razem	235	5870	19670	11140	12910	29265	29355	8155

Drzewostany w klasach i podklasach wieku					KO	KDO	Bud. przer.	Razem	Procent
V		VI	VII	VIII					
81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Bieżący roczny przyrost mierzalności w m ³									
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
10170	5185	4090	1835	445	2925	415		126660	86,74
		5						5	0
20								1100	0,75
100	5				5			2250	1,54
								105	0,07
	10	20			5			210	0,14
120	320	460	255	325	385	195		4105	2,81
195	85	400	110	70	120			2030	1,39
		70	20					90	0,06
	30	100		240				400	0,27
								50	0,03
								15	0,01
	10	5						20	0,01
			5					5	0
								5	0
15	5				175			5635	3,86
220	190	100						3250	2,22
								10	0,01
								115	0,08
15								15	0,01
10855	5840	5250	2225	1080	3615	610		146075	100

Przyrost tablicowy w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębny = $126410\text{m}^3/1\text{rok} = 1264100\text{m}^3/10\text{ lat} = 87\%$ całości spodziewanego przyrostu okresowego tablicowego

Tabela nr XI

Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych

Typ siedliskowy lasu (TSL)	Leśne siedlisko Przyrodnicze (LSP)	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									Uprawy przepadłe	Razem
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym				
		przy zadrzewieniu										
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	0,4 i mniej	
		powierzchnia - ha										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
BŚW		402,58	11,19		3,87							417,64
BMŚW		872,91	84,29		3,73	2,89						963,82
LMŚW		92,02	5,68			0,82						98,52
LŚW		15,40										15,40
Ogółem		1382,91	101,16		7,60	3,71						1495,38

Tabela nr XII

Ocena odnowień podkapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (za-drzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
KO	BMŚW	9110	BK	567,49	32,9	12
				6,76	30,0	12
	BMŚW		DB.B	18,77	32,0	11
	LMŚW	9110	BK	523,76	61,2	12
				65,87	63,3	12
				48,61	73,4	12
				16,62	78,1	12
				11,16	69,8	12
				14,49	30,0	22
	LMŚW	9110	DB	5,52	60,0	12
				6,41	58,2	12
				13,36	37,6	11
	LMŚW		DG	12,14	72,2	12
	LMŚW		SO	2,74	50,0	12
	LMŚW		ŚW	4,26	80,0	12
	LŚW	9130	BK	50,48	75,7	12
				34,61	67,6	12
			12,04	80,0	11	
LŚW	9160	JD	7,36	90,0	12	
Razem				1422,45	50,7	12
KDO	BMŚW		BK	3,52	40,0	22
	LMŚW	9110	BK	16,41	19,5	12
				14,47	27,8	12
				16,49	26,1	12
	LMŚW	9130	DB	9,28	13,6	11
	LMŚW		DB.B	20,11	14,0	11
	LMŚW	9110		2,6	10,0	12
			DB.S	3,87	10,0	11
Razem				86,75	20,4	12
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMŚW		BK	90,19	35,0	12
	BMŚW		DB	2,13	30,0	11
	BMŚW		DG	2,49	60,0	13
	BMŚW		SO	336,82	97,9	11

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (za-drzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
	LMŚW		BK	165,13	77,7	12
		9110		107,80	86,7	12
		9130		106,81	83,6	12
	LMŚW		JD	18,65	86,4	11
	LMŚW		SO	79,74	97,7	11
	LMŚW		ŚW	0,72	70,0	11
	LŚW		BK	28,62	90,6	12
		9130		3,68	100,0	22
Razem				942,78	84,7	11
Ogółem				2451,98	62,7	12

Tabela XIII

Porównanie gruntów leśnych i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu

Lp.	Wyszczególnienie	Jedn.	NADLEŚNICTWO DRAWSKO						
			Stan na:						
			1.10.77 r.	1.01.90 r.	1.01.01 r.	1.01.11 r.	1.01.21 r.	31.12.30 r.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1	Powierzchnia gruntów leśnych zal. i niezal.	ha	24307,38	21901,74	22246,85	24408,24	24875,97	24875,97	
2	Zasoby miąższości – m ³ brutto	m ³	3539386	3663121	4738179	6204068	6273593	6278077	
3	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w klasach i podklasach wieku	IIa	m ³	79	80	110	105	117	36
		IIb	-,-	150	135	174	221	174	186
		IIIa	-,-	193	190	212	273	263	232
		IIIb	-,-	216	199	254	307	321	311
		IVa	-,-	226	230	256	330	335	363
		IVb	-,-	246	245	284	348	369	366
		Va	-,-	264	261	302	340	352	405
		Vb	-,-	265	275	320	375	375	403
		VI	-,-	294	282	319	390	397	429
		VII i st.	-,-	343	315	326	366	385	424
		K.O.	-,-	193	264	223	223	207	243
	K.D.O.	-,-	275	234	193	266	268	299	
4	Przeciętna zasobność na 1 ha w m ³ (na gruntach zal. i niezal.)	m ³	146	167	213	254	252	252	
5	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	47	56	58	60	62	61	
6	Spodziewany bieżący przyrost drzewostanów na 1 ha - tablicowy	m ³	3,15	3,09	3,72	4,23	5,87	5,43	
7	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	1,53	1,51	1,47	2,10	3,28	3,46	
8	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	1,01	1,48	2,16	1,71	2,65	2,40	
9	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha	m ³	4,16	5,09	8,23	7,91	6,20	5,88	

Tabela XIV

Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębnego

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych na okres obowiązywania planu	Etat przyjęty na okres obowiązywania planu
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebudowy	etat wg okresów uprzątnięcia w KO i KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku						
	m3 brutto							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SPECJALNE (S)	X	X	X	X	7545	37819	749903	749903
LASÓW OCHRONNYCH (O)	4123	4145	4214	4145	1052	3716	56768	56768
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	166 0,49	335 0,92	308 0,90	308 0,90	36 1	X	X	2850 8,76
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)	1067	1173	1319	1173	85	355	X	4543
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)	X	X	X	X	0	0	0	0
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	1233	1508	1627	1481	121	355	0	7393
OGÓŁEM OBRĘB	5356	5653	5841	5626	8718	41890	806671	814064
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO	5356	5653	5841	5626	8718	41890	806671	814064

Orientacyjny etat wg pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w lasach wielofunkcyjnych nadleśnictwa: 64161 m³ brutto.

Tabela nr XV

Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni
w gospodarstwach

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Rębnie zupelne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia prze- rębowa 1)	Ogółem
		cięcia uprząt.	cięcia pozost.	razem		
ha						
1	2	3	4	5	6	7
SPECJALNE(S)	1171,29	1174,43	854,35	2028,78		3200,07
LASÓW OCHRONNYCH (O)	68,98	122,43	89,94	212,37		281,35
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	8,76					8,76
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)		16,66	15,66	32,32		32,32
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)						
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	8,76	16,66	15,66	32,32		41,08
OGÓŁEM OBRĘB	1249,03	1313,52	959,95	2273,47		3522,50
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO	1249,03	1313,52	959,95	2273,47		3522,50

1) - należy zaliczyć również rębnię stopniową udoskonaloną z okresem odnowienia ponad 40 lat

Tabela nr XVI

Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku

Rodzaj cięcia	Gatunek panujący	Powierzchnia (ha)* wg klas i podklas wieku					
		I		II		III	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60
1	2	3	4	5	6	7	8
Czyszczenia późne (CPP)	Razem						
Trzebieże wczesne (TW)	SO	46,08	560,37	1363,11	540,84		
	MD		14,68	38,45	1,66		
	ŚW			28,08	3,52		
	JD			21,51			
	DG			8,07			
	BK	0,18	109,02	290,51	17,23		
	DB		6,26	58,52	6,06		
	DB.B		7,78				
	DB.C				3,23		
	KL				1,66		
	BRZ		16,85	46,53	90,76		
	OL			17,68			
	AK			0,87			
	Razem		46,26	714,96	1873,33	664,96	
Trzebieże późne (TP)	SO				318,09	937,29	2552,41
	MD				5,88		24,50
	ŚW				12,02	65,42	31,84
	BK				3,31	16,98	20,11
	DB					10,67	16,22
	DB.S						
	DB.B						
	DB.C					2,31	
	BRZ				70,70	80,36	87,37
	OL				1,72	9,82	8,25
	AK					0,52	1,51
	OS				1,42	3,32	
	Razem				413,14	1126,69	2742,21

Powierzchnia (ha)* wg klas i podklas wieku						
IV		V		VI	VII	Razem
61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej	
9	10	11	12	13	14	15
						2510,40
						54,79
						31,60
						21,51
						8,07
						416,94
						70,84
						7,78
						3,23
						1,66
						154,14
						17,68
						0,87
						3299,51
3125,44	661,39					7594,62
3,46						33,84
						109,28
33,44	34,26	11,73				119,83
27,33	11,23	22,80	7,42	31,38		127,05
				9,52		9,52
			2,22	14,59		16,81
						2,31
53,58	3,27					295,28
						19,79
						2,03
						4,74
3243,25	710,15	34,53	9,64	55,49		8335,10

Rodzaj cięcia	Gatunek panujący	Powierzchnia (ha)* wg klas i podklas wieku					
		I		II		III	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60
1	2	3	4	5	6	7	8
Razem trzebieże	SO	46,08	560,37	1363,11	858,93	937,29	2552,41
	MD		14,68	38,45	7,54		24,50
	ŚW			28,08	15,54	65,42	31,84
	JD			21,51			
	DG			8,07			
	BK	0,18	109,02	290,51	20,54	16,98	20,11
	DB		6,26	58,52	6,06	10,67	16,22
	DB.S						
	DB.B		7,78				
	DB.C				3,23	2,31	
	KL				1,66		
	BRZ		16,85	46,53	161,46	80,36	87,37
	OL			17,68	1,72	9,82	8,25
	AK			0,87		0,52	1,51
	OS				1,42	3,32	
	Razem		46,26	714,96	1873,33	1078,10	1126,69
Łącznie	SO	46,08	560,37	1363,11	858,93	937,29	2552,41
	MD		14,68	38,45	7,54		24,50
	ŚW			28,08	15,54	65,42	31,84
	JD			21,51			
	DG			8,07			
	BK	0,18	109,02	290,51	20,54	16,98	20,11
	DB		6,26	58,52	6,06	10,67	16,22
	DB.S						
	DB.B		7,78				
	DB.C				3,23	2,31	
	KL				1,66		
	BRZ		16,85	46,53	161,46	80,36	87,37
	OL			17,68	1,72	9,82	8,25
	AK			0,87		0,52	1,51
	OS				1,42	3,32	
	Ogółem		46,26	714,96	1873,33	1078,10	1126,69

Powierzchnia (ha)* wg klas i podklas wieku						
IV		V		VI	VII	Razem
61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej	
9	10	11	12	13	14	15
3125,44	661,39					10105,02
3,46						88,63
						140,88
						21,51
						8,07
33,44	34,26	11,73				536,77
27,33	11,23	22,80	7,42	31,38		197,89
				9,52		9,52
			2,22	14,59		24,59
						5,54
						1,66
53,58	3,27					449,42
						37,47
						2,90
						4,74
3243,25	710,15	34,53	9,64	55,49		11634,61
3125,44	661,39					10105,02
3,46						88,63
						140,88
						21,51
						8,07
33,44	34,26	11,73				536,77
27,33	11,23	22,80	7,42	31,38		197,89
				9,52		9,52
			2,22	14,59		24,59
						5,54
						1,66
53,58	3,27					449,42
						37,47
						2,90
						4,74
3243,25	710,15	34,53	9,64	55,49		11634,61

*- dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej, bez powtórzeń (nawrotów) w 10. leciu

Tabela nr XVII

Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć

Kategoria cięć	Powierzchnia ha		Miąższość grubizny w m ³	
	cięcia* (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5
I. Użytki rębne: A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	3522,50	2283,82	814064	684667
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych			40703	34225
Łącznie użytki rębne ze spodziew. przyrostem	3522,50	2283,82	854767	718892
B. Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)				
1. uprzątnięcie płazowin			2065	1760
2. uprzątnięcie nasien- ników i przestojów			3184	2667
3. pozostałe	20,02			
Razem nie zaliczone	20,02		5249	4427
Razem użytki rębne	3542,52	2283,82	860016	723319
II. Użytki przedrębne				
A. Czyszczenia			0	0
B. Trzebieże	11634,61		596250	477000
Razem użytki przedrębne (m ³ wg przyjęt. etatu)	11634,61		596250	477000
Ogółem użytki główne (I+II)	15177,13	2283,82	1456266	1200319

* dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej bez uwzględniania powtórzeń (nawrotów) w 10-leciu

Orientacyjna porównawcza wielkość użytkowania ogółem z uwzględnieniem etatu wg pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych = 1200319 m³ grubizny netto/1 rok (obliczenie brutto › netto z zastosowaniem odpowiednich proporcji)

Tabela nr XVIII

Zestawienie zbiorcze wskaźników gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu

Typ siedliskowy lasu	Odnowienia i zalesienia							Poprawki i uzupełnienia	Ogółem odnowienia i zalesienia oraz poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podszytów	Pielęgnowanie				Melioracje	
	otwarte			pod osłoną			razem				upraw		młodników	razem	wodne	agrotechniczne
	halizny, plazowiny, zręby	grunty nieleśne	zręby projektowane	przy rębniach złożonych	podsadzenia	dolesianie luk i przerzedzeń					pielęgnowanie gleby	czyszczenia wczesne				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
BMB																
BMŚW	141,32		839,05	564,41		1,49	1546,27	3,90	1550,17		529,68	471,10	1064,54	2065,32		1376,42
BMW	2,76						2,76		2,76		2,76		1,48	4,24		
BŚW	94,68		392,70				487,38	1,15	488,53		168,83	148,88	421,07	738,78		408,00
LMB																
LMŚW	1,10		13,83	535,90	6,07	0,82	557,72	0,30	558,02		115,17	180,03	527,89	823,09		587,12
LMW																
LŚW	3,70		3,45	30,10		0,35	37,60		37,60		6,02	15,43	86,42	107,87		41,01
OL																
OGÓLEM	243,56		1249,03	1130,41	6,07	2,66	2631,73	5,35	2637,08		822,46	815,44	2101,40	3739,30		2412,55
Zadania na 10-lecie	243,56		999,22	1130,41	6,07	2,66	2381,92	243,54	2625,46		822,46	815,44	2101,40	3739,30		2412,55

Tabela nr XIX

Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej

Lp.	Wyszczególnienie		Ubiegły okres gospodarczy	Plan na bieżący okres gospodarczy
1	2		3	4
1.	Powierzchnia leśna (stan na 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu u.l.) - ha		24408,24	24875,97
2.	Zasoby drzewne na powierzchni leśnej (stan na 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu u.l.) – m ³		6204068	6273593
3.	Zasobność drzewostanów (stan na 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu u.l.) – m ³ /ha		254	252
4.	Wartość majątku nadleśnictwa	wartość drzewostanów (według tablic) – tys. zł	899072	916301
		wartość gruntów leśnych (według metody wskaźnikowej) – tys. zł	102290	104250
		wartość środków trwałych – tys. zł	18397	18397
	Razem	tys. zł	1019759	1038948
5.	Etat 10-letni (grubizna netto)	użytki rębne – m ³ netto	678206	723319
		użytki przedrębne – m ³ netto	506000	477000
		razem użytki główne – m ³ netto	1184206	1200319
		udział użytków przedrębnych - %	42,7	39,7
6.	Okresowy przyrost w 10-leciu (użyteczny)	m ³ brutto	1543110	1460750
		przeciętnie m ³ /ha/rok	6,20	5,87
7.	Wskaźnik gospodarki zasobami (grubizna brutto)	użytkowanie rębne: m ³ /ha pow. leśn./rok	3,18	3,46
		użytkowanie przedrębne: m ³ /ha pow. leśn./rok	2,52	2,40
		użytkowanie główne: m ³ /ha pow. leśn./rok	5,70	5,86
		użytkowanie główne: % zasobów/rok	2,39	2,32
		użytkowanie główne: % przyrostu/rok	9,59	9,97
8.	Udział powierzchni prawnie wyłączonych z użytkowania rębnego - % (udział w powierzchni leśnej)		-	4,2
9.	Udział lasów rezerwatowych i ochronnych - % (udział powierzchni leśnej)		98,3	96,4

Lp.	Wyszczególnienie	Ubiegły okres gospodarczy	Plan na bieżący okres gospodarczy
1	2	3	4
10.	Powierzchnia lasów nadzorowanych – w ha	-	-
	% udział w powierzchni lasów nadleśnictwa	-	-

Tabela nr XX

Orientacyjna prognoza przeciętnego rocznego wyniku ekonomicznego Nadleśnictwa, spodziewanego wg etatu użytkowania głównego przyjętego do realizacji w PUL

Lp.	Wielkość pozyskania drewna oraz ważniejsze wskaźniki kosztów i przychodów	Jednostka miary	Przeciętne rocznie za ostatnie 3 lata (2018-2020)	Według etatu użytkowania głównego przyjętego do realizacji w planie u.l.	Według orientacyjnego etatu potencjalnego z uwzględnieniem požądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych
1	2	3	4	5	6
1.	Przeciętna roczna ilość pozyskiwanego drewna	m ³	115681	120032	120032
2.	Koszty administracyjne	zł	11899804	11899804	11899804
3.	Koszty ochrony lasu	zł	816842	816842	816842
4.	Koszty nasiennictwa i selekcji	zł	59679	59679	59679
5.	Koszty odnowień i zalesień	zł/ha	4104	4104	4104
6.	Przeciętna roczna ilość odnowień i zalesień	ha	207,86	262,55	262,55
7.	Koszty pielęgnowania upraw i młodników	zł/ha	531	531	531
8.	Przeciętna roczna ilość pielęgnowanych upraw i młodników	ha	503,96	373,93	373,93
9.	Koszty pozyskania i zrywki drewna	zł/m ³	51	51	51
	Suma kosztów (k)	zł	19796716	20174019	20174019
10.	Przychody ze sprzedaży drewna	zł/m ³	176,76	176,76	176,76
	Suma przychodów (p)	zł	20447774	21216856	21216856

Tabela nr XXI

Zestawienie miąższości drewna martwego

Typ siedliskowy lasu	Powierzchnia w ha	Miąższość drewna martwego					
		Drewno martwych drzew stojących i złomów		Drewno drzew leżących i fragmentów drzew martwych		Razem	
		m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³
1	2	3	4	5	6	7	8
Bśw	3722,55	0,64	2388,87	0,57	2125,26	1,21	4514,13
Bb	4,07	1,38	5,60	0,39	1,58	1,77	7,18
BMśw	10757,48	0,67	7258,94	0,88	9456,03	1,55	16714,97
BMw	25,10	0,45	11,40	2,20	55,16	2,65	66,56
BMb	53,38	0,63	33,50	2,57	136,99	3,20	170,49
LMśw	4638,95	0,68	3143,13	1,24	5759,98	1,92	8903,11
LMw	34,16	1,34	45,72	1,45	49,68	2,79	95,40
LMb	164,23	1,95	319,55	1,48	242,85	3,43	562,40
Lśw	426,35	0,29	125,68	1,55	659,37	1,84	785,05
Lw	7,22	2,14	15,48	4,79	34,59	6,93	50,07
OI	522,80	3,11	1626,52	2,43	1269,11	5,54	2895,63
OIJ	3,75	8,23	30,86	0,87	3,26	9,10	34,12
Razem	20360,04	0,74	15005,25	0,97	19793,86	1,71	34799,11

KRONIKA

